FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON PROGRAMI

BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ RESTORASYON ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Betül Feyza ŞİMŞEK

İSTANBUL 2020

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON PROGRAMI

BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ RESTORASYON ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Betül Feyza ŞİMŞEK

(170211006)

Tez Danışmanı: Prof. Dr. İbrahim NUMAN

İSTANBUL 2020

BEYAN/ ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Betül Feyza ŞİMŞEK

İmza

BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ÖZET

İnsanlığın ilk zamanlarından bu yana her toplumda kişilerin en temel ihtiyaçlarını karşılamada büyük önem taşıyan ticaret ve alışveriş mekânları kent yaşamının merkezinde yer almıştır. Bu ihtiyacı karşılamada her toplum birbirinden farklı kent ve yapı düzenlemeleri ortaya koymuştur. Geçmişten günümüze doğru bakacak olursak; karumlar, agoralar, forumlar, panayırlar, hanlar, arastalar, bedestenler, kervansaraylar, kapalıçarşılar ve son olarakta alışveriş merkezleri insanların ihtiyaçlarını gidermek amacıyla dönemin şartlarına ve toplumsal yaşam anlayışına dayalı olarak çeşitli isim ve formlarda yapılmış; ancak ortak bir amaca hizmet etmişlerdir.

Tarih boyunca pek çok önemli imparatorluğa başkentlik yapmış olan İstanbul'da da bu ihtiyaçların karşılanması amacı ile yapılan pek çok mekân bulunmaktadır. Dönemsel olarak incelediğimizde; Roma İmparatorluğu'nda Mese, Bizans İmparatorluğu'nda Forumlar, Osmanlı İmparatorluğu'nda Kapalıçarşı, han, arasta ve bedestenler ticaret faaliyetlerinin gerçekleştirildiği mekânlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu mekânlar her dönemde farklı isim ve ya biçimler kazanmış olsalar da, çoğu ticaret yapısının kentin aynı bölgesinde devam ettiğini gözlemlemek mümkündür. Çalışmamızın ana yapısı olan Galata Bedesteni de uzun yıllar ticari faaliyetlerin yaygın olduğu Galata Bölgesi'nde inşa edilmiş ve yapı hâla yapılış amacına uygun bir şekilde kullanılmaktadır.

Galata Bölgesi gerek deniz ulaşımına olan yakınlığından, gerekse bölgenin eski zamanlardan bu yana ticari faaliyetler amacı ile kullanılmasından dolayı, şehirde hüküm sürmüş her imparatorluk tarafından ticari faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılmıştır. Günümüzde de bu misyonunu kısmen korumaya devam etmektedir. Her dönemde çeşitli değişikliklere uğrayan bölge, Eminönü-Kapalıçarşı Bölgesi'nin 15.yy.'dan 19.yy.'a kadar kaydettiği gelişimin etkisi ile eski önemini kaybetmiş olsa da halen hırdavat ve yapı malzemelerinin satıldığı pek çok dükkana ev sahipliği yaparak işlevini devam ettirmektedir.

Çalışma kapsamında İstanbul'daki geleneksel ticaret yapılarının fiziksel ve sosyal durumları tespit edilerek, mevcut yapıların çeşitli sebeplerden ötürü fiziksel ve sosyal açıdan nasıl yıprandığına dair mevcut sorunlar irdelenmiştir. Bu bağlamda Galata Bedesteni özelinde geleneksel ticaret yapılarının koruma sorunları ile ilgili değerlendirme yapılarak, bu yapıların eski önemini kazanması için yapılabilecek müdahaleler konusunda önerilerde bulunulmuştur.

INVESTIGATION OF RESTORATION PROBLEMS OF BEDESTAN BUILDINGS AND RESTORATION PROPOSAL OF GALATA BEDESTAN

ABSTRACT

Since the early days of humanity, trade and shopping spaces, which are of great importance in meeting the most basic needs of people in every society, have been at the center of urban life.In order to meet this need, each society has different city and building arrangements. If we look from the past to the present; karums, agora, forums, fairgrounds, inns, arastas, bedestans, caravanserais, covered bazaars and finally shopping centers to meet the needs of people in order to meet the requirements of the period and social life in various names and forms; however, they served a common purpose.

Istanbul, which has been the capital of many important empires throughout history,has many places built to meet these needs. When we examine periodically; Mese in the Roman Empire, the Forums in the Byzantine Empire, the Grand Bazaar in the Ottoman Empire, inn, arasta and bazaar are the places where trade activities are performed.

Although these places have gained different names or forms in each period, it is possible to observe that most of the trade structures continue in the same area of the city.

Galata Bedesten, the main structure of our study, was built in the Galata Region where commercial activities were widespread for many years and the building is still used in accordance with its purpose.Galata Region has been used by every empire in the city to carry out commercial activities due to its proximity to maritime transportation and the use of the region for commercial activities since ancient times.Today, it continues to partially rotect this mission.

The region, which has undergone various changes in every period, has lost its former importance due to the development of the Eminönü-Grand Bazaar region from the 15th century to the 19th century, but it still functions as a home to many shops selling hardware and building materials. Within the scope of the study, physical and social conditions of the traditional trade structures in Istanbul were determined and the existing problems related to the physical and social wear of the existing structures for various reasons were examined.In this context, the evaluation of conservation problems of traditional trade structures in Galata Bedesten has been made and suggestions have been made about the interventions that can be made to gain the old importance of these structures.

ÖNSÖZ

Lisans eğitimim sürecinde iyi ki dediğim, tez çalışmamın her aşamasında yapıcı yaklaşımı, sonsuz hoşgörüsü ve bana olan inancı ile desteklerini esirgemeyen, mimari koruma ve restorasyon yüksek lisans tez öğrencisi olduğum için kendimi şanslı hissettiğim değerli danışmanım Prof. Dr. İbrahim NUMAN'a teşekkürlerimi sunarım. Tez çalışmamın başlangıç aşamasında değerli bilgilerinden faydalandığım, Yrd. Doç. Dr. Ali Dost Ertuğrul'a çok teşekkür ederim.

Bitmeyen desteklerini ve sevgilerini tüm hayatım boyunca hissettiğim başta kıymetli eşim Behlül ŞİMŞEK, annem Gülsüm TEMTEK ve babam Sabri TEMTEK olmak üzere kardeşlerim ve bütün aileme, bilhassa çok yakında aramıza katılacak olan minik oğluma gönülden teşekkürlerimi sunuyorum.

Aralık, 2019 Betül Feyza ŞİMŞEK

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET ..... **ii**

ABSTRACT ..... **iii**

ÖNSÖZ ..... **iv**

İÇİNDEKİLER ..... **v**

ŞEKİL LİSTESİ ..... **viii**

1. GİRİŞ **1**

1.1. ÇALIŞMANIN AMACI VE KAPSAMI 2

1.2. YÖNTEM 3

2. İSTANBUL'DA TİCARET ETKİNLİKLERİNİN OLUŞUMU VE GELİŞİMİ **4**

2.1. ROMA İMPARATORLUĞU DÖNEMİ (M.Ö. 667 - M.S. 330) 5

2.1.1. Kentin Tarihi 5

2.1.2. Kentin Ticari Mekânlarının Oluşumu ve Gelişim 7

2.2. BİZANS İMPARATORLUĞU DÖNEMİ (330 - 1453) 8

2.2.1. Kentin Tarihi 8

2.2.2. Kentin Ticari Mekânlarının Oluşumu ve Gelişimi 10

2.2.2.1. Kentin Limanları 11

2.2.2.2. Kentteki Ticaret Mekânları 13

2.3. OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİ (1453-1922) 16

2.3.1. Kentin Tarihi 16

2.3.2. Kentin Ticari Mekânlarının Oluşumu ve Gelişimi 17

2.4. CUMHURİYET DÖNEMİ(1922 - …) 21

2.4.1. Kentin Tarihi 21

2.4.2. Kentin Ticari Mekanlarının Oluşumu ve Gelişimi 22

3. İSTANBUL'DAKİ GELENEKSEL TİCARİ YAPILAR VE KORUMA SORUNLARI **22**

3.1. GELENEKSEL TİCARİ YAPILAR 22

3.1.1. Arasta 22

3.1.2. Han 24

3.1.3. Kapalı Çarşı 25

3.1.4. Bedesten 25

3.2. FATİH SULTAN MEHMET DÖNEMİ BEDESTEN YAPILARI VE ÇARŞILAR 33

3.3. GELENEKSEL TİCARİ YAPILARIN KORUMA SORUNLARI 37
4. GALATA (FATİH) BEDESTENİ 39
4.1. YAPININ KONUMU VE ÇEVRESİ 39
4.2. YAPININ TARİHSEL GELİŞİMİ ve GENEL ÖZELLİKLERİ 39
5. YAPININ GENEL TANIMI 42
5.1. KAT PLANLARI 42
5.2. CEPHE TANIMLARI 49
5.2.1. Kuzey Cephesi 49
5.2.2. Batı Cephesi 49
5.2.3. Güney Cephesi 50
5.2.4. Doğu Cephesi 51
5.3. TAŞIYICI SİSTEM, MALZEME ve YAPIM TEKNİĞİ 51
5.3.1. Ana Taşıyıcı Sistem 51
5.3.2. Merdivenler 51
5.3.3. Çatı Sistemi 52
5.4. HASAR TESPİTLERİ / YAPISAL BOZULMALAR 52
5.4.1. Çatı / Saçak 52
5.4.2. Cepheler 52
5.4.3. Taşıyıcı Sistem 52
5.4.4. Döşeme / Tavan 53
5.4.5. Pencere / Kapı Doğramaları 53
5.4.6. Merdivenler 53
6. RESTİTÜSYON 54
6.1. GALATA BEDESTENİ'NİN İNCELENMESİ 54
6.2. RESTİTÜSYON ÖNERİLERİNE TEMEL OLUŞTURAN KAYNAKLAR 57
6.2.1. Galata Bedesteni'nin Eski Haritalarda Tarihsel Sıralamaya Göre İrdelenmesi 57
6.3. RESTİTÜSYON ÖNERİSİ 60
6.3.1. Vaziyet Planı Restitüsyonu 60
6.3.2. Zemin Kat Planı Restitüsyonu 60
6.3.3. İkinci Kat Restitüsyonu (+4.63 kotu) 66
6.3.4. (+7.80) kotu Restitüsyonu 68
6.3.5. Cephelerin Restitüsyonu 69

7. RESTORASYON 81
7.1. YAPININ ONARIMINA İLİŞKİN MÜDAHALE ÖNERİLERİ 81
7.1.1. Temizleme 81
7.1.1.1. Eklerden Arındırma 81
7.1.1.2. Bitki ve Yosunların Kaldırılması 81
7.1.1.3. Metal Elemanların Temizlenmesi 82
7.1.1.4. Taş ve Mermerlerin Temizlenmesi 82
7.1.2. Sağlamlaştırma 82
7.1.3. Bütünleme 82
7.1.3.1. Yapı Bileşenlerinin Bütünlenmesi 82
7.1.3.2. Yapı Elemanlarının Bütünlenmesi 83
7.1.4. Yeniden Yapım 83
7.2. YAPININ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖNERİLER 83
8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME 84
KAYNAKÇA 86
EKLER 89
ÖZGEÇMİŞ 221

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil-1: İstanbul'un kara ve deniz yolları üzerindeki konumu 4
Şekil-2: 1776 tarihli Kauffer Haritasında Yarımadadaki sırtlar çok iyi okunuyor 6
Şekil-3: Kentin ilk ve Septimus Severus'un yaptırdığı ikinci surları ile yerleşim seması 7
Şekil-4: Konstantinopolis, 4-7. Yüzyıl 9
Şekil-5: Konstantinopolis, 8–12. Yüzyıl 9
Şekil-6: Konstantinopolis, 13-15. Yüzyıl 10
Şekil-7: Bizans'ın son döneminde kentin ticaret bölgeleri 11
Şekil-8: Lorichs'in karakalem panoramasından Liman bölgesinin detayı 13
Şekil-9: Edirne Bedesteni planı 29
Şekil-10: Edirne Bedesteni cephesi 29
Şekil-11: Serez Bedesteni planı 30
Şekil-12: Serez Bedesteni 30
Şekil-13: Kütahya Bedesteni planı 31
Şekil-14: Kütahya Bedesteni kesiti 31
Şekil-15: Ankara Bedesteni planı 32
Şekil-16: Ankara Bedesteni planı 32
Şekil-17: Erzurum Bedesteni planı 33
Şekil-18: Erzurum Bedesteni kesiti 33
Şekil-19: Ankara Bedesteni 34
Şekil-20: İstanbul Cevahir (eski) Bedesteni 35
Şekil-21: Serez Bedesteni 36
Şekil-22: 9. yüzyılın ilk yarısında Galata' yı gösteren fotoğraf 41
Şekil-23: 19. yüzyılın üçüncü çeyreğinde Galata 41
Şekil-24: 20. yüzyıl başında Galata"yı gösteren fotoğraf 42
Şekil-25: 1119 Ada 9 Parsel D'Ostoya Haritası (1858-1860) 57
Şekil-26: 1123 ada, GOAD Haritası (1905) 58
Şekil-27: 1123 ada, Alman Mavisi (1918-19) 58
Şekil-28: 1123 ada Nirven Haritası (1947) 59
Şekil-29: 19. Yy Galata Silüeti 60
Şekil-30: 1.60 kotu planı (Restitüsyon Projesinden) 61

Şekil-31: Batı cephesi, dükkanların üzerini örten kirpi saçak detayı 62
Şekil-32: Batı cephesi, dükkanların görünüşü 62
Şekil-33: Batı ve güney cephesinin birleştiği köşe, dükkanların görünüşü 63
Şekil-34: Kuzey Cephesi (Tersane Caddesi'ne bakan cephe) günümüz durumu 63
Şekil-35: D'Ostoya Haritası 64
Şekil-36: Hakkı Ayverdi 1971, Galata Bedesteni Restitüsyonundan, zemin kat planı .. 65
Şekil-37: 4.63 kotu planı (Restitüsyon projesinden) 66
Şekil-38: Hakkı Ayverdi 1971, Galata Bedesteni Restitüsyonundan,üst kat planı 67
Şekil-39: 7.80 kotu planı (Restitüsyon projesinden) 68
Şekil-40: Kastamonu Bedesteni, günümüzdeki durumu 69
Şekil-41: Merzifon bedesteni, restore edilmeden önceki ve sonraki durumu 70
Şekil-42: Galata Bedesteni kuzey cephesi 71
Şekil-43: Galata Bedesteni kuzey cephesi 71
Şekil-44: Galata Bedesteni batı-güney cephelerinin birleştiği köşe 72
Şekil-45: Galata Bedesteni kuzey cephesi (restitüsyon projesinden) 72
Şekil-46: Galata Bedesteni batı cephesi (restitüsyon projesinden) 73
Şekil-47: Galata Bedesteni batı cephesi, güncel fotoğraf 75
Şekil-48: Galata Bedesteni batı cephesi ile güney cephesinin birleştiği köşe sütun, güncel fotoğraf 75
Şekil-49: Galata Bedesteni güney cephesi (restitüsyon projesinden) 76
Şekil-50: Galata Bedesteni doğu cephesi (restitüsyon projesinden) 77
Şekil-51: Galata Bedesteni AA kesiti (restitüsyon projesinden) 78
Şekil-52: Galata Bedesteni, orta kubbenin içten görünüşü 78
Şekil-53: Galata Bedesteni BB kesiti (restitüsyon projesinden) 79
Şekil-54: Galata Bedesteni, köşe sütun detayı 80

1. GİRİŞ

Yüzyıllar boyunca her imparatorluk döneminde Galata'da gemicilik ve bununla bağlantılı olarak liman ticareti faaliyetlerinin yoğunlaşmasına imkan sağlayan Galata Limanı, bölgede banka borsa,ticarethaneler ve tercüme büroları gibi yeni işlevlerde yapıların inşasına olanak sunmuştur. Bölgede ağırlıklı olarak ticaret işlevlerinin olmasından dolayı, 17.yüzyıldan itibaren Galata surları içinde kalan bölgedeki yapılaşmada kagir yapı yoğunluğu artmıştır. Bu dönemde Kurşunlu Han, Yelkenciler Hanı gibi hanlar ve Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı) bölgede birer ticari merkez görevi üstlenmektedir. Serpuş Han ve Saksı Han gibi daha küçük kütleli hanların inşası da 18.yüzyılda yapılmıştır.

St.Pierre Hanı, Kamondo Han gibi hanlar 18.yüzyılın son çeyreğinde inşa edilmeye başlanmış, Avrupa'daki ticari yapı karakterini sürdüren yapılardır. Sahip oldukları Avrupai plan ve cephe tipolojileri ile dönemlerinde bölgenin kentsel kimliğini belirlemişlerdir.

Tez konusu olan Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı), Galata Bölgesi'nin yukarıda da bahsedilmiş olan kentsel gelişim sürecinde iki ayrı döneme şahitlik etmiştir. XV. yüzyılda inşa edilen yapı dönem içerisinde pek çok kez işlev değişikliğine maruz kalmış ve 1966 da aldığı son hali olan hırdavatçılar çarşısı olarak günümüze ulaşmıştır.

Galata Bölgesi 2000'li yılların başlamasıyla sürekli olarak devam eden bir değişim içine girmiş; buna bağlı olarak dükkanlarda el değiştirmeler olmuş ve mevcut yapılarda da işlev değişiklikleri görülmeye başlanmıştır. Bu bağlamda Galata Bedesteni'nin de mevcut değişim ve yenilenme sürecinde ne şekilde bir işlevle değerlendirilebileceği konusu tez çalışması kapsamında değerlendirilmiştir.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Tezin konusu olarak seçilen Galata Bedesteni'nde kullanıcı talepleri ve yeni işlevlerin gelmesi ile bazı yanlış müdahalelerde bulunulmuş ve bozulmalar tespit edilse de genel manada yapı bütünlüğünü korumaktadır.

Tez çalışmasındaki amaç, bedestenin korunurken mekânsal bütünlüğünü kaybetmemesini ve mimari nitelikleri açısından da bakılarak gelecekteki kullanımına şekilleriyle ilgili önerilerde bulunmaktır.

Bu noktada, yapıda detaylı bir şekilde ölçümler ve lazer taramaları yapılarak mevcut durumu belgelenmiş, yapı ve çevresindeki diğer yapıların da tarihsel gelişim süreçleri değerlendirilerek gerekli müdahale kararlarını gösteren restorasyon projesi hazırlanmıştır.

Tez kapsamında yapılan çalışmalar sekiz alt bölümden oluşan metin kısmı ile aktarılmıştır.

İlk bölümde, tezin amacı ve içeriği ile bu tez kapsamında kullanılmış olan yöntem belirtilmiştir.

İkinci bölümde, tez konusu olan yapının bulunduğu çevrenin tarih içerisinde barındırdığı imparatorluklar ve bunların ticari faaliyetlerinin tarihsel gelişimi hakkında bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölüm, geleneksel ticaret yapıları ve bu yapıların koruma sorunlarına ilişkin bilgilerin yer verildiği bölümdür. İlk olarak geleneksel ticaret yapıları olan arasta, han, kapalı çarşı ve bedestenler hakkında genel bilgilere yer verilmiştir. İkinci olarak Galata Bedesteni'nin de bânisi olarak bilinen Fatih Sultan Mehmet dönemine ait bedesten yapıları ve çarşılarının incelenmesine yer verilmiştir. Son olarakta geleneksel ticaret yapılarının koruma sorunlarına ilişkin tespitler ve çözüm önerileri aktarılmıştır.

Dördüncü bölüm, yapının içinde yer aldığı kentsel doku ve yakın çevresindeki diğer tarihi yapılar ile olan ilişkisi incelenmiştir. Galata Bedesteni hakkındaki genel bilgilerin verildiği bölümdür. Bu bağlamda yapının tarihçesi, zaman içerisinde geçirdiği değişiklikler, yakın çevresi ile olan ilişkisi ve konumu, eski fotoğraf, harita ve belgeler ile desteklenerek aktarılmıştır.

Beşinci bölüme gelindiğinde yapının genel tanımı yapılmış ve sonrasında mevcut hali 1/50 ölçekli rölöve çizimleri ile belgelenmiştir. Bu çizimlerde yapının mimari özellikleri, boyutları, döşeme ve duvar malzemeleri gibi tüm bilgiler verilmiştir. Bunlara ilave olarak, bedestenin cephe, malzeme ve strüktür özellikleri ile mimari bileşenleri, yapıda karşılaşılan bozulmalar ve bu bozulmalara neden olabilecek etkenler ifade edilmiştir.

Altıncı bölümde ise Galata Bedesteni'ne ait restitüsyon önerisi yapılmıştır. Yapı ve çevresine dair çeşitli haritalar, fotoğraf ve belge eşliğinde yapılan dönem analizleri ardından, yapıdaki mevcut izler ve bu izlerin arşiv belgelerindeki bilgilerle doğrulanması sonucu 1/100 ölçekli restitüsyon önerisi hazırlanmıştır.

Yedinci bölüme gelindiğinde, restorasyon kararları ile ve bu kararlara bağlı olarak yapılabilecek onarıma ilişkin müdahale önerileri belirlenmiştir. Bunun yanında yapının yeniden kullanımına ilişkin önerilerde bu bölümde verilmiş ve yeni işlev olasılıkları değerlendirilmiştir. Müdahale kararlarını içeren restorasyon çizimleri de 1/50 ölçekli olarak hazırlanmıştır.

1.2. Yöntem

Yapının mevcut halinin tespitine, plan, kesit ve cephe ölçümlerine referans olacak kroki çizimleri ve yapının fotoğraflanmasıyla başlamıştır. Sonrasında geleneksel ölçme teknikleri ve aletli rölöve teknikleri kullanılarak yapının ölçümleri yapılmıştır. Lazer tarama tekniği ile yapının ulaşılamayan kısımlarına dair fikirler edinilmiştir. Bu çalısmalardan elde edilen veriler nihayetinde 1/200 ölçekli vaziyet planı, 1/50 ölçekli de plan, kesit ve görünüş çizimleri yapılmıştır. Yapıda yer alan farklı türdeki kapı ve pencereler için de 1/10 ölçekte detay çizimleri yapılmıştır. Yapıyı belgelemek için hazırlanan malzeme ve bozulma analizleri rölöve çizimleri üzerinden lejantlar kullanılarak ifade edilmiştir.

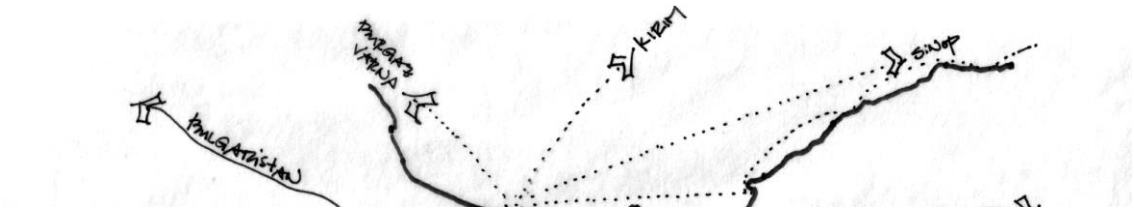
Rölöve çalışmalarıyla aynı anda yapı ile yakın çevresindeki diğer yapıların tarihsel gelişimleri ve birbirleri ile olan ilişkilerine dair araştırmalar yapılmıştır. Araştırmalar yapılırken İ.Ü. Merkez Kütüphanesi Nadir Eserler Bölümü, İ.B.B. Atatürk Kitaplığı, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Alman Arkeoloji Enstitüsü, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü ve İstanbul Yenileme Alanları Koruma Kurulu'ndaki kaynaklardan yararlanılmıştır. Bunlara ek olarak, internet aracılığıyla yapı ve çevresi ile ilgili görsel malzemeler ve akademik çalışmalara ait belgeler elde edilmiştir.

Elde edilmiş olan tüm bilgi ve belgeler ışığında, restitüsyon projesinin hazırlanmasının ardından, restorasyon ve müdahale kararlarına ilişkin projeler hazırlanmıştır.

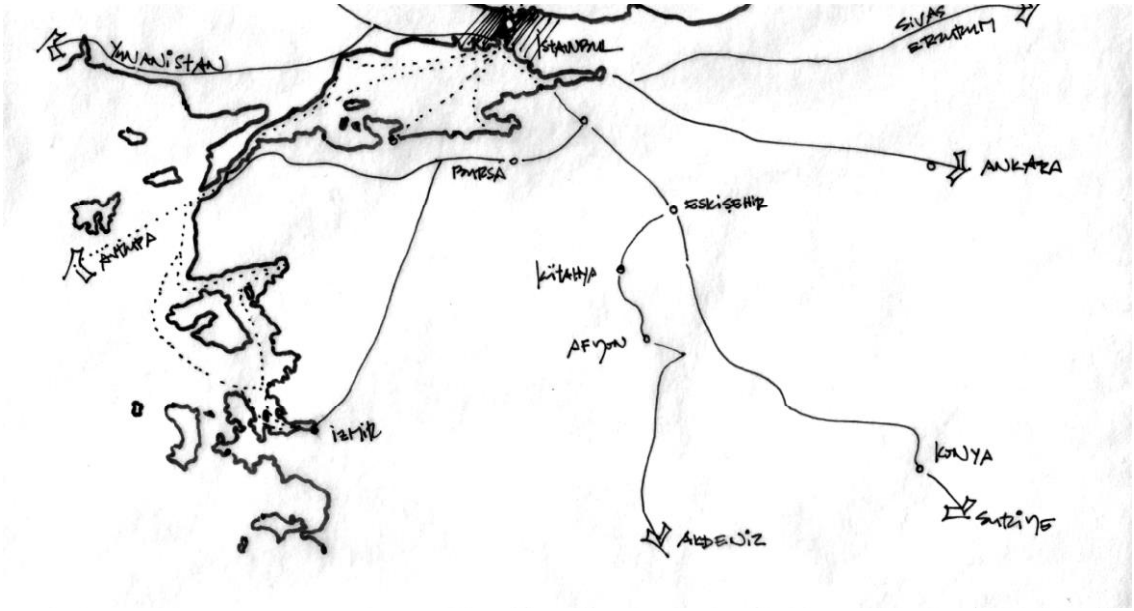
2. İSTANBUL'DA TİCARET ETKİNLİKLERİNİN OLUŞUMU VE GELİŞİMİ

İstanbul 4.yy.'dan 20.yy'a kadar dünyanın en büyük ve önemli başkentleri arasında yerini almıştır. Stratejik konumu sayesinde Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının kesiştiği büyük bir

bölgenin tek hâkimi olmuştur. Süreç içerisinde de dünya tarihine etki eden pek çok konuda başrol oynamıştır.

Şekil-1: İstanbul'un kara ve deniz yolları üzerindeki konumu
(MANTRAN, R. ; a.g.e. ; Yorum: D. Kösemen)

İstanbul'a tarihsel süreci kapsamında bakıldığında; bölgenin yerleşim tarihi 300 bin, kentsel tarihi 3000, başkentlik yapma tarihi ise 1600 yıl öncesine kadar uzanmaktadır. Bu süreç içerisinde İstanbul'un tarihini beş büyük döneme ayırarak daha net biçimde inceleyebiliriz. Bu dönemler; sırasıyla Tarih Öncesi Dönem, Roma Dönemi, Bizans Dönemi, Osmanlı Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi'dir.

İstanbul 330 yılından 1922 yılına kadar geçen süreçte, sırasıyla Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Latin İmparatorluğu ve Osmanlı İmparatorluğu olmak üzere dört farklı imparatorluğa başkentlik yapmıştır. Ancak 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başkentinin Ankara ilan edilmesi ile birlikte İstanbul, tarihindeki köklü başkentlik vasfını kaybetmiştir.

Tarihsel süreçte büyük imparatorluklara başkentlik yapan İstanbul'da her imparatorluk döneminde çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Ancak bu düzenlemeler incelendiğinde bir önceki toplumun yaptığı düzenlemelerin izinden gidilerek, öncekine paralel ve kentin dokusunu bozmayacak şekilde düzenlemeler geliştirilmiş olduğu dikkat çekmektedir. Yapılan yenilikler kent dokusunu korumaya yönelik olmakla birlikte yeni düzenin ihtiyaçlarına da cevap verebilecek nitelikte gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında gelen her toplum kendi kamu ve ticaret yapılarını biçimlendirirken, hali hazırda mevcut olan mekânları tercih etmişlerdir. Bu sayede de ilk dönemden günümüze kadar ulaşabilmiş yapılarda çeşitli dönemlere ait izlere rastlayabilmekte ve o dönemler hakkında bilgi edinebilmekteyiz. Bu bilgiler ışığında genel anlayış olarak ele geçirilen topraklardaki mekânların yok edilmesi yerine, aynı alan ve mekânlar içerisinde farklı fonksiyonların mekânla bütünleştirilmesi yolunun izlendiğini söyleyebiliriz. Bu bağlamda kent yaşamının en önemli ihtiyaçlarından biri olan ticari faaliyetler için de toplum genel olarak aynı bölge ve ya mekânları tercih etmiş ve kendi ihtiyaçlarına uygun özellikte farklı yapılar dizayn etmiştir.

2.1. ROMA İMPARATORLUĞU DÖNEMİ (M.Ö 667-M.S 330)

2.1.1. Kentin Tarihi

İstanbul civarındaki ilk yerleşimlerin, Kadıköy Kurbağalıdere bölgesinde, Truva'nın erken katları ve Mısır'ın Keops, Kefren ve Mikerinos piramitleriyle aynı dönemde olan, Trakyalı kavimlerin Lygos adını verdikleri bir topluluk tarafından M.Ö. 30. yüzyılda yapıldığı anlaşılmıştır. Greklerin Boğaz kıyılarına gelişi ise daha sonralara rastlamaktadır. Yunan yarımadasında yaşayan Grekler M.Ö. 7 yy. başlarında önce Chalcedon (Kadıköy)'ü, daha sonra Chryopdis (Üsküdar) ve son olarak Sykae (Galata) 'yi kurmuşlardır.

Bugünkü metropol alanının içerisi ile Boğaz'ın Avrupa ve Asya kıyılarında, tarih öncesi (İ.Ö. 3.bin yıl sonu, 2.bin yıl başı) dönemlere ait yerleşim bölgelerinin izine rastlanmaktadır. Ancak kuşkusuz kentin tarihi Byzantion'un kuruluşuyla başlamıştır. (1)

Byzantion, İstanbul'un kent olarak ilk atası ve Kostantinopolis'ten önceki adıdır. Byzantion'un tarihi, şehrin Megaralılar tarafından M.Ö. 667'de kurulması ile Roma

(1) Müller-Wiener, 2001.

İmparatorluğu tarafından 330 yılında başkent yapılması arasındaki dönemi kapsamaktadır. Çünkü bu dönemden sonra artık kültürel ve tarihsel açıdan Byzantion şehrinden söz edilememektedir. Byzantion, stratejik öneminden dolayı M.Ö. 667'deki kuruluşunun hemenardından, ticaret merkezi bir şehir olarak kısa zamanda çok fazla gelişmiştir. M.Ö. 658 'de Byzantion şehrinin ilk surlarını inşa etmişlerdir. (1)

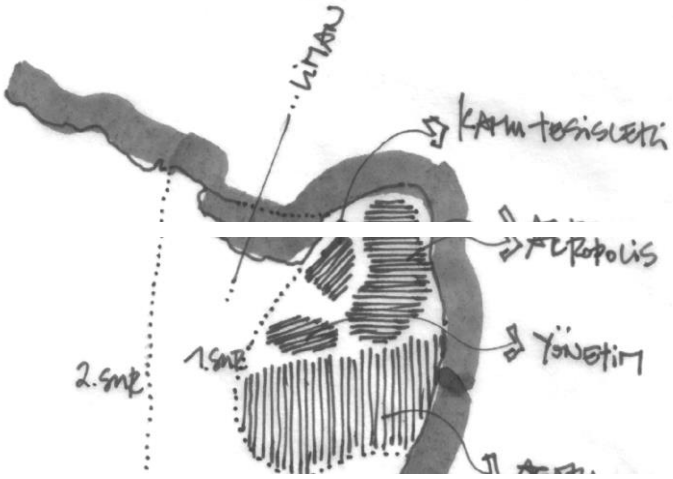
M.S. 2 yy.'da Romalı Septimüs Severüs, Byzantion'u zapt ederek, surları genişletmiş ve böylece Grek kolonizasyonu yerini Roma İmparatorluğu'na terk etmiştir. Bu zamana kadar

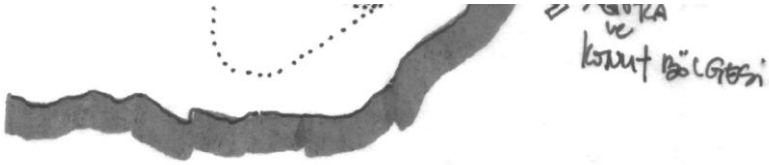
sadece Karadeniz yolu üzerinde bir iskele durumunda önemsiz bir yer olan Byzantion, Roma Çağı ile birlikte politik bir değer de kazanmaya başlamıştır. M.S. 196'da Byzantion zapt edildikten sonra surlar genişletilmiş ve batıda bugünkü Cağaloğlu-Eminönü hattına isabet eden yerde yeniden inşa edilmiştir. Hipodrom da bu dönemde inşa edilmeye başlanmış, güneydeki surlar yeni hipodromu içine alacak şekilde genişletilmiştir.

Şekil-2: 1776 tarihli Kauffer Haritasında Yarımadadaki sırtlar çok iyi okunuyor.

(1) KUBAN, Doğan, 1996.

Şekil-3: Kentin ilk ve Septimus Severus'un yaptırdığı ikinci surları ile yerlesim seması
(Yorum: D. Kösemen)

2.1.2. Kentin Ticaret Mekânlarının Oluşumu ve Gelişimi

Kentin coğrafi konumu ve doğal koşulları ticaret bölgesinin oluşumunda doğrudan ilişkilidir. Haliç limanları ve sonradan bu limanların yerini alan iskeleler ticaret bölgesine şekil vermiştir. Bizans'ın ilk çarşıları Ayasofya ve Yerebatan Sarnıcı çevresinde oluşmuştur. Kentin gelişmesiyle beraber surlara bağlı olarak çarşılarda batı yönünde gelişmiştir. (1)

Tarihi Yarımada'da Hanlar Bölgesi batı sınırına paralel bir şekilde kuzey-güney doğrultusunda uzanmaktadır. Bahsi geçen hat ilk olarak Bizans döneminde inşa edilmiştir. Bu dönemde İstanbul'un iki ticaret bölgesi bulunmaktadır.

Birincisi, Bizans'ın ticaret mekânlarını üzerinde toplayan, esas ticaret yolu Mese'dir. Mese kentin doğu-batı ekseninde, Million Taşı'ndan başlayıp, kentin büyük meydanlarına açılarak devam ederek Yedikule'deki sur kapılarına kadar ulaşmaktadır.

Kentin ikinci ticaret yolu da Haliç surlarında bulunan Zindan kapısından başlayıp güneye doğru uzanmakta ve Beyazıt'ta Mese'ye bağlanmaktadır. Bu dönemde yolu inşa ettiren Bizans imparatoru Maukirion'un adı ile "Markus Embolus" olarak anılmaktadır. (2)

(1) CAN, 1996.

(2) KUBAN, Doğan, 1996.

Bizans devrinin İstanbul'unda çarşı bölgesi Ayasofya yakınlarından başlayıp şimdiki Divanyolu ve Çemberlitaş'tan, Beyazıt ve Şehzadebaşı'na doğru, oradan da Aksaray'a kadar ulaşmaktadır.

Tarihi Hanlar bölgesinde Bizans dönemine ait yapılar bulunmaktadır. Yapıların çoğunun harap durumda olması sebebiyle Osmanlı döneminde bu yapıların duvar, temel gibi kalıntıları kullanılarak bunların üzerine yeni yapılar inşa edilmiştir. Örneğin Balkapanı Han'ının zemin ve üst katları Fatih devrine ait olmasına rağmen, bodrum katında bulunan mahzenler yapının

Bizans dönemine ait olduğunu göstermektedir. Tahtakale Hamamı da bir Bizans yapısının üzerine inşa edilmiştir. Kilit Han'ın zemininin masif tuğla ile inşa edilmesinden, alçak tonozlu ve basık kemerli tuğla koridorlarından, yapının ilk yapımının Bizans devrine ait olduğu anlaşılabilmektedir.

2.2. BİZANS İMPARATORLUĞU DÖNEMİ (330-1453)

2.2.1. Kentin Tarihi

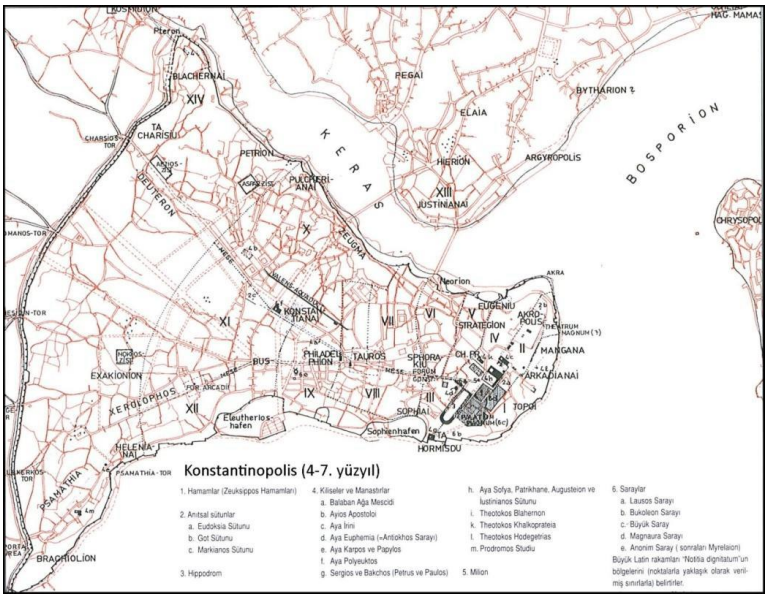
İstanbul Roma İmparatorluğu'nun Doğu-Batı ayrışmasından 65 yıl öncesinden itibaren başkent olarak kullanılmaya başlanmıştır. Byzantion 330 yılında İmparator Büyük Konstantin'in isteğiyle "Nova Roma" yani "Yeni Roma" adıyla Roma İmparatorluğu'na başkent yapılarak, kentin ismi imparatorun ölümünün ardından onun anısına 'Byzantium' yerine Konstantinopolis'e çevrilmiştir. Yeni kentin surları eskisinden 2,5 km daha batıda inşa edilmiştir. Roma'nın istilası ve yıkılmasının arkasından onun yerine gelen Konstantinopolis, 395'de ikiye bölünen Roma İmparatorluğu'nun ardılı devlet olan Doğu Roma İmparatorluğu'na başkent olmuştur.

İstanbul'un Konstantinopolis olarak tarihi, adının değiştirilmesi ve Byzantion surlarının devamının inşa edilmesiyle beraber 324 yılında başlamıştır. Kentin 328 yılında yeni yönetim merkezi ilan edilmesinin ardından ihtişamlı bir yapılanma süreci başlamıştır.

Kentin yüzey alanı yaklaşık 6 kilometrekare genişlemiştir. Bunun yanında kentte bulunan eski tapınaklarda gelir getirmemelerine rağmen olduğu gibi bırakılmıştır.

Konstantinopolis kenti birbirinden yelpaze şeklinde ayrılan ana caddeler ve bu caddeleri kesen büyük caddeleri öngören bir tasarımdan yola çıkılarak planlanmıştır. Büyük ana caddeler, kenti çevreleyen surlar, meydanlar, Büyük Saray ve Aya İrini kilisesi, tapınakların yapımı ile birlikte

Hipodrom ve Zeuksippos Hamamı ve benzeri büyük yapıların inşa edilmesi de bu süreçte

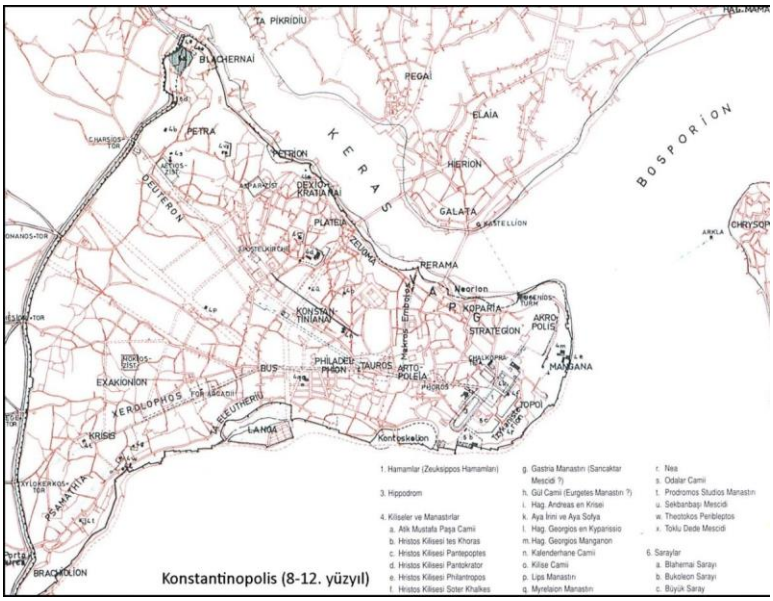

tamamlanmaktadır.

Şekil-4: Konstantinopolis, 4-7. Yüzyıl (Müller-Wiener, 2001)

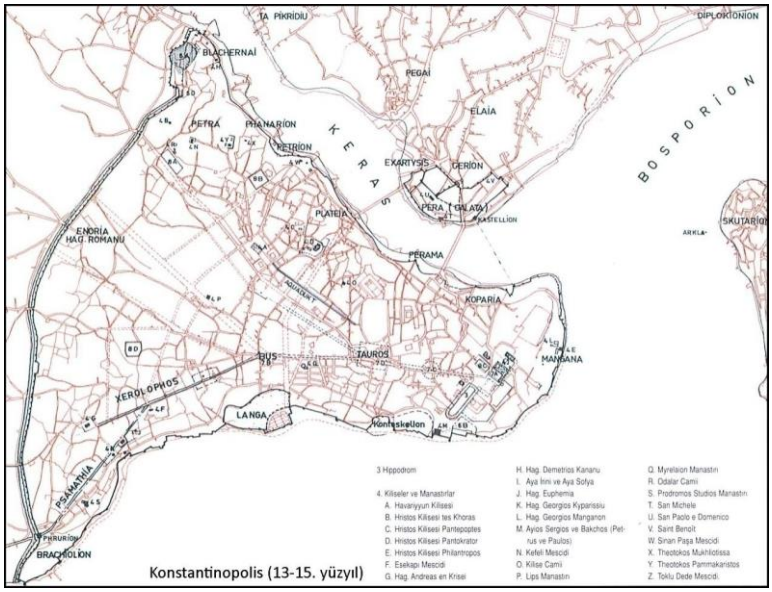
Konstantinopolis'in şehir olarak en önemli rolü hem başkent hem de imparatorun bulunduğu yer olması olmasına rağmen, kentin bir ekonomi merkezi olarak da önemli bir rolünün olduğu göz ardı edilmemelidir. Hızlı bir şekilde artan nüfus büyük liman ve ambarları ihtiyaç hâline getirmiştir. Mangan Bölgesi'nde bulunan devlet işlemeleri, Zeuksippos Hamamları,

zanaatçıların Mese'nin kuzeyinde yer alan işyerleri kentin geçim kaynağı olmalarının yanı sıra kıtalararası ticarete de yeni olanaklar sağlamaktadır.

Şekil-5: Konstantinopolis, 8–12. Yüzyıl (Müller-Wiener, 2001)

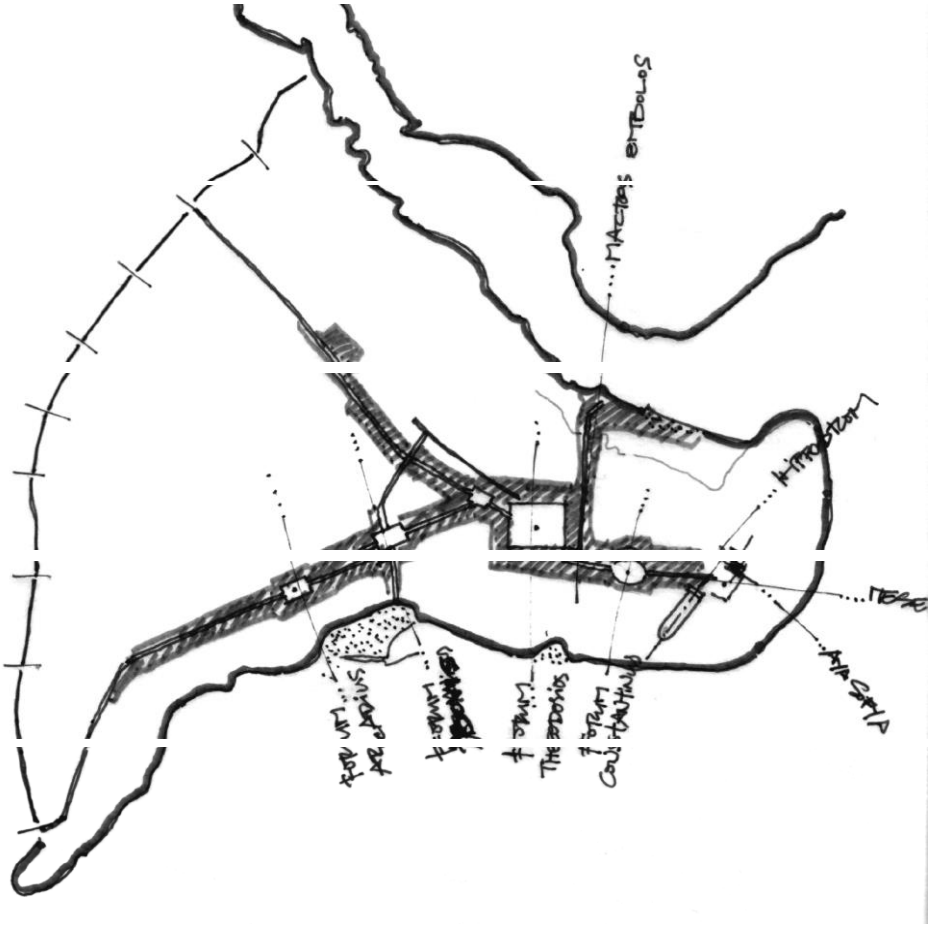
Tüm bu gelişmelere rağmen kentin yapılaşması ve gelişmesi çok da kolay olmamıştır. Her on yılda bir meydana gelen deprem ve yangınlar, kentin epey büyük ölçüde tahrip olmasına neden olmuştur. Uzun bir aradan sonra kent 1203'te ilk defa işgal edilmiştir ve 1204 yılında tekrar ikinci kez ele geçirilmiştir. Her ikisinde de kent çok büyük hasara uğramıştır. Bu işgaller sırasında kentte nüfusun yoğun olduğu kuzey ve doğu bölgeleri,Mese ve İmparatorluk Sarayı yakılmıştır.

Şekil-6: Konstantinopolis, 13-15. Yüzyıl (Müller-Wiener, 2001)

2.2.2. Kentin Ticari Mekânlarının Oluşumu ve Gelişimi

Konstantinopolis'te kentin doğal koşulları ve coğrafi konumu ticaret bölgesinin oluşumunda çok önemli etkenlerdendir. Kentin doğu ile batı ve Karadeniz ile Akdeniz arasındaki ticaret hatları üstünde konumlanmış olması, tarihi boyunca aktif bir ticaret merkezi olarak yerini korumasını sağlamıştır. Ancak üretimden çok tüketime dayalı ekonomik yapısı kenti dış ticarete bağımlı hâle getirmiştir. O dönemlerde dışarıdan ithal edilen malların alımı deniz yolu aracılığıyla yapıldığından kentin sahip olduğu limanlar ticaretin gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

Şekil-7: Bizans'ın son döneminde kentin ticaret bölgeleri (Yorum: D. Kösemen)

2.2.2.1. Kentin Limanları

Deniz yolu aracılığı ile gerçekleştirilen ticari faaliyetlerde İstanbul çok önemli bir tüketim merkezi ve de geçiş merkeziydi. 717'den beri zincir ile kapatılan Haliç günümüze kadar liman işlevi görmektedir. Antik ve ortaçağlarda kısmen dalgakıranlarla emniyete alınmış ya da kentin her iki kıyı şeridinde surlarla sınırlandırılmış çok sayıda liman bulunmaktadır.

Neorion Limanı

Neorion Limanı antik çağdan beri kullanılmakta olan hem ticari hem de askeri işlevi olan bir limandır. "Neorion" sözcüğü Grekçe'de tersane manasında kullanılmaktadır. Liman da adını burada bulunan tersaneden almıştır. Bunun yanında eski kaynaklarda limanın yakınlarında savaş gemilerinin yapıldığı bir tersanenin varlığından da bahsedilmektedir. II.Justinos'un tarafından inşa ettirilen Sofia Limanı yapılana kadar Neorion Limanı dönemin en önemli ticaret limanıydı.

Prosphorion Limanı

Prosphorion Limanı kentin esas ticaret limanıydı. Boğazdan, Karadeniz ve Akdeniz kıyılarından gelen iaşe maddeleri bu limana boşaltılmaktaydı.

Bukoleon Limanı

Bukoleon Limanı'nın adını, rıhtım üzerinde bulunan tek parça mermerden yapılmış birbiri ile mücadele eden bir aslan ve boğa olan iki heykelden aldığı kaynaklarda yer almaktadır. Grekçe'de "*bukolos*" kelimesi çoban manasına, "*bus kai leon*" kelimesi ise boğa ve aslan manasına gelmektedir. "*Bucca leone*" ise "*aslanın ağzı*" anlamına gelmektedir. Bu liman saray erkanının günlük yaşamında büyük önem taşımaktadır.

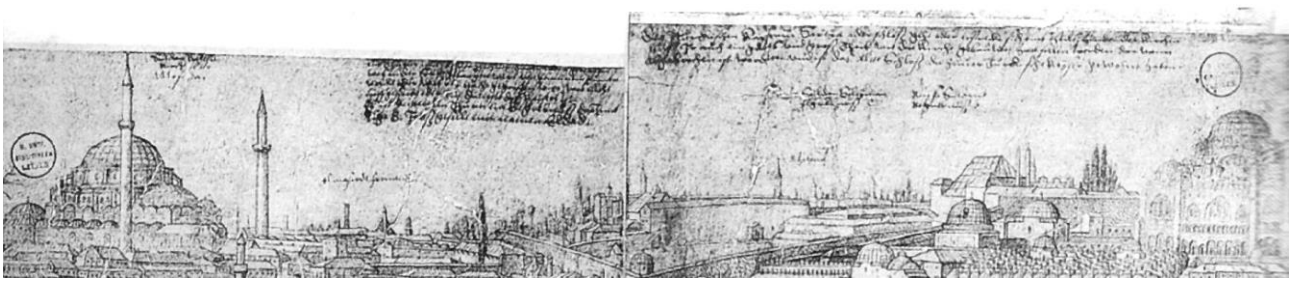
Eluetherios (Vlanga) Limanı

Porta Vlanga kapısının doğusunda bulunan Eluetherios limanı Bizans'ın en önemli limanlarından biridir. İstanbul'a zahire ve çeşitli yükler taşıyan gemiler yüklerini bu limana indirdikleri için, iç limanın deniz tarafındaki surları önüne rastlayan tarafta pek çok ambar yapılarak getirilen zahire burada depo ediliyordu.

Zamanla 'Vlanga'ya dönüşen 'avlanga' kelimesi Grekçe'de ticaret limanı anlamına gelmektedir. Osmanlı döneminde de bu kelime 'Langa' olmuştur. Zaman içerisinde limanın çevresi bostanlarla dolmuş ve bu bostanlarda yetiştirilen ürünlerin güzelliği dolayısı ile Osmanlı döneminde "Langa Bostanları" denilmiştir.

Kontaskalion Limanı

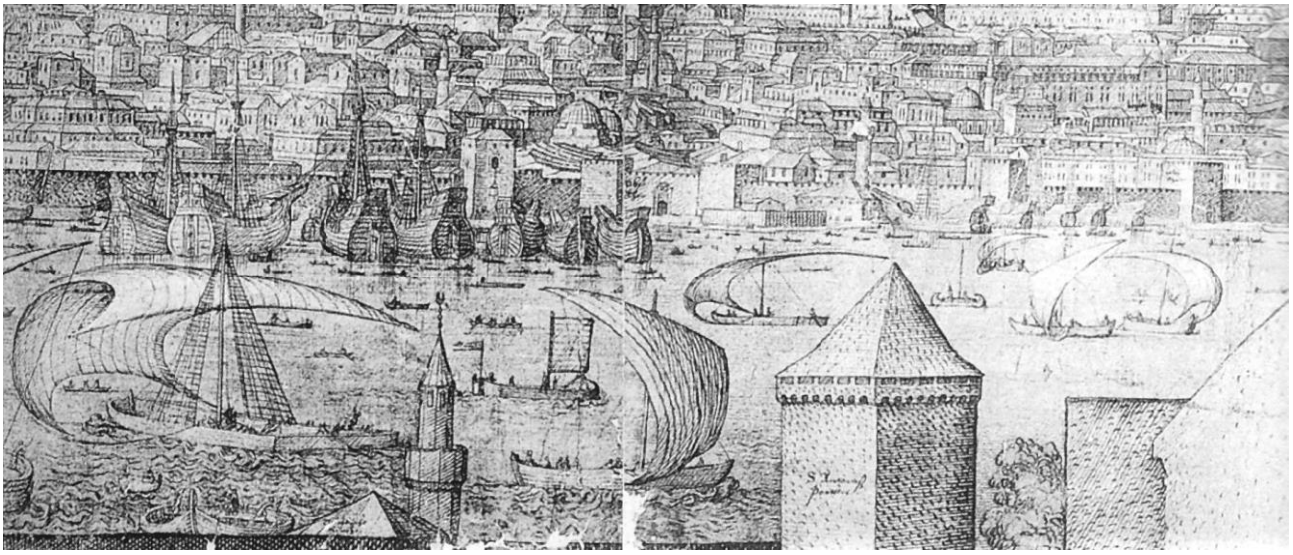
Neorion'da yoğunlaşmış olan ticaret faaliyetleri 6. yy.'da Kontaskalion limanına doğru kaymıştır. Bu yüzyılın sonlarına doğru ise liman, savaş limanı olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Şekil-8: Lorichs'in karakalem panoramasından Liman bölgesinin detayı.

(Doğan, KUBAN; Byzantion, İstanbul Bir Kent Tarihi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 98, üçüncü Basım, 2004, İstanbul)

2.2.2.2. Kentteki Ticaret Mekânları

Bizans döneminde ilk çarşılar Ayasofya civarında oluşurken, 4. yy.'da Konstantin'in şehir surlarını batıya yönünde genişletmesiyle beraber daha önce sur dışında kalan günümüzdeki Kapalıçarşı bölgesi kent içine dahil olmuştur ve kentin çarşı alanı bu bölgede oluşmaya başlamıştır.

Mese

Konstantinopolis'in ana omurgası Mese idi. Augustion'dan başlayan Mese, Milion'dan batıya uzanıp Constantinus Forumu'ndan geçerek Tauri (Teodosius) Forumu'nda sona ermekteydi. Ana cadde Tauri Forumu'ndan sonra Kapitol'e ulaşarak, Filadelfion'a ve Amastrianon olarak bilinen büyük pazar alanına varmaktaydı. Mese sonunda, Bovis Forumu'na ulasmaktadır. Constantinus'un belirlediği bu güzergah, kentin tarihi boyunca değişmemiştir. (1)

Mese'nin güzergahı boyunca revaklar yer almaktadır. 14. yy.'a kadar varlıklarını sürdüren bu revaklar forumlarla birlikte kentin ticari işlevine hizmet vermişlerdir. Caddenin her iki tarafında yer alan bu revakların aralarında dükkân birimleri bulunmaktaydı. Bu şekilde Bizans'ta "*embolos"* adı verilen çarşı kurgusu oluşturulmuştur. Haliç'teki liman ve rıhtımları Mese'ye bağlayan bir çok sokak bugün aynı amaca hizmet vermeye devam etmektedir. Bölgedeki ticari sürekliliğin korunmuş olduğu da buradan anlaşılabilmektedir.

Bizans'ın en önemli embololarından biri olan Makros Embolos, Uzunçarşı Yolu adı ile günümüzde varlığını sürdürmektedir. Ancak revaklarından herhangi bir iz günümüze ulaşmamıştır. "Makros Embolos"un en önemli özelliği ise Bizans'ın ana ticaret aksı olan Mese ile liman bölgesi Eminönü arasındaki bağlantıyı sağlıyor olmasıdır. (2)

Mese boyunca uzanan revaklar birbirinden farklı ve bağımsız kapıları olan yapılardır. Kent merkezindeki çoğu revak Gümüşçüler Revağı gibi çatılarının altında barındırdıkları işlevlere göre isim almaktaydı. Revakların zemin katlarına agora denilmesinin sebebi ise burada bulunan dükkânlardır.

Saray kapısı olan Halke ile Constantinus Forumu arasında bulunan satıcılar sattıkları ürünlerin gruplarına göre ayrılmışlardır. En kıymetli olarak görülen ürünler, sarayın ve Augustaion'un çevresinde satılmaktadır. Parfüm satanlar saray kapısı ile Million arasında yer alırken, ardından kuyumcu dükkanları gelmektedir. Zeuksippos Hamamı'na yakın bölgede kumaş dükkanları, Ayasofya'ya yakın olan bölgede ise bakır ve tunç işleri satan dükkânlar bulunmaktaydı. (3)

Çiviciler, Saraçhane ve Kıztaşı civarında, zahireciler Unkapanı'nda yer almaktaydı.Ekmekçi dükkanları ise Mese'de Sinan Paşa Türbesi'nin yerinde bulunmaktaydı.Kapalıçarşı'nın bir kısmında dericiler, kumaşçılar ve çeşitli dükkânlardan oluşan bir çarşı yer almaktaydı. (4)

Bu dönemden bin yıl sonra II.Mehmed bedesteni artık var olmayan Constantinus Forumu'nun çevresine kurularak bu bölgenin çarşı işlevinin devam ettirilmesi sağlanmıştır. (5)

(1) KUBAN, Doğan, 71, 1996.
(2) CAN, 12, 1996.
(3) KUBAN, Doğan, 72, 1996.
(4) AYVERDI, E.Hakkı, 1973.
(5) KUBAN, Doğan, 72, 1996.

Forumlar

Mese'nin etrafında şekillenen forumlar kentin ticaret gibi birçok kentsel aktivitesinin gerçekleştiği alanlardır. Bu alanlar Augusteion, Constantinus, Tauri, Bovis ve Arcadius Forumlarıdır.

Augusteion Forumu: Mese'nin başlangıç noktası olan Augusteion, Byzantion'un güney surlarının önünde yer alan, ticari amaçlara hizmet veren bir kentsel alandır. Kent yaşamındaki en temel olaylar Augusteion çevresinde gerçekleşmiştir.

Constantinus Forumu: Yuvarlak biçimli okyanusu tasvir eden forum İmparator Constantinus tarafından yaptırılmıştır. Forum hem kent yaşamında hem de imparatorluk törenlerinde önemli rol oynamıştır. Aynı zamanda Constantinus forumunda hayli eskiden beri dokumacı dükkânları bulunmaktadır. (1)

Tauri-Theodosius Forumu: Mese, Constantinus Forumu'ndan sonra Artopoleia'ya yani fırıncılar bölgesine ulaşmaktadır. Aynı bölgede olmalarına rağmen Tauri Forumu ve Theodosious Forumu iki farklı şeyi anlatmaktadır. İmparator Theodosious tarafından inşa ettirilen Theodosious Forumu tasarlanmış bir forum iken Tauri Forumu kendiliğinden oluşmuş daha geniş bir alandır. Haçlılar'ın Konstantinopolis'i yağmalamalarından önce Tauri Forumu, Amastrianon ve Bovis Forumları gibi sığır pazarıydı. Trajon Forumu bu alanın biçimlenmesinde önemli rol oynamıştır. Dolayısıyla Theodosious Forumu Roma'daki Trajan Forumu ile pek çok ortak özelliğe sahiptir.

Bovis Forumu: Mese'nin oluşum sürecinde öngörülen alanın, bugünkü kent planında Aksaray bölgesi olduğu düşünülmektedir. 4. yy.'da hristiyanların infaz edildiği yer olarak kullanılan Bovis Forumu, 6. yy.'da bir ticaret merkezi olarak kullanılmıştır.

Arcadius Forumu: Arcadius Forumu 4. yy.'da kentin batı kenarında yer alan bölgede kurulmuştur. Arcadius Forumu yapım şekli bakımından Tauri Forumu'na benzemektedir. İstanbul'un fethinden sonra buraya ahşap evler ve dükkanlar inşa edilmiştir. "Avrat Pazarı' olarak bilinen bu alanda pazar günleri kadınlar için pazar kurulmaktaydı.

Sonuç olarak, geliştikleri alanlardan da yola çıkarak Konstantinopolis'te ticari yapıların Mese'nin çevresinde şekillendiği söylenebilmektedir. Roma kentlerinde olduğu gibi Konstantinopolis'te de halkın günlük ihtiyaçlarını karşıladığı forumlar bulunmaktadır. Bu forumlar halkın her türlü gündelik yaşamını sürdürerek ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri mekânlar olarak Mese'nin etrafında karşımıza çıkmaktadır.

(1) Müller-Wiener, 2001.

Galata

Konstantinopolis'te ticaret mekânları Mese'de, forumlarda ve kentin merkezinde yoğunluk gösterirken, kentin karşı kıyısında yer alan Galata'da, Konstantinopolis'ten bağımsız bir ticaret merkezi ortaya çıkmıştır.

Cenevizlilerin elinde olan Galata Konstantinopolis tarihi için 13. yy.'dan sonra önem kazanmıştır. Erken yüzyıllarda İtalyan tüccarların Galata'ya yerleşip yerleşmedikleri net bir şekilde bilinmemekle birlikte, 1. yy.'da Haliç'in karşı kıyılarında oturan Yahudilerin Galata Bölgesi'ne yerleştikleri kesin olarak bilinmektedir. Konstantinopolis'te ayrıcalıklara sahip olan Cenevizliler, 1204'ten sonra kenti terk ederek Galata'ya yerleşmeye başlamışlardır. 13. yy.'da Galata'nın bütününe serbest ticaret ayrıcalığı tanınmasından sonra Galata Cenova'nın ticaret kolonisi hâline gelmiştir. Bizans'ın son döneminde, Galata limanında yürütülmekte olan ticaret hacmi, Konstantinopolis limanlarının tamamının hacminin üç katıdır. (1)

2.3. OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİ (1453-1922)

2.3.1. Kentin Tarihi

Kentin 1453 yılında Fatih Sultan Mehmed tarafından fethedilmesi ile birlikte şehrin Osmanlı başkentlik dönemi başlamıştır. Fatih Sultan Mehmed'in kente girmesiyle birlikte, artık Osmanlı'ya ait olan kentin üçüncü dönemi de başlamıştır. Kent kendi Arap kökenli adı olan Konstantiniyye'yi devam ettirmekle birlikte "*İstanbul*" ya da 18. yy.'da "*İslambol*" diye isimlendirilmeye başlanmıştır.

Müslümanlar tarafından Konstantiniyye olarak adlandırılan şehri, Rumlar " *E Stin Polis*" (Başkente/ Şehirden) takma adı ile anmışlardır. Şehrin adı "*Konstantinopolis-Stanpolis-İstanpoli*" gibi fonetik değişikliklere uğrayarak III.Selim'e kadar (1703-1780) İslambol adı ile anılmış ve devlet sikkelerinde de bu ad geçmiştir. Osmanlılar da bu ismi kullanarak İstanbul şekline getirmişlerdir. Ruslar ise şehre "*Çarigrad (çarın şehri)*" adını vermişlerdir. Şehrin Balkanlar'daki adı ise "*Stambul*" olmuştur.

Fetihten sonra Fatih Sultan Mehmet, önce şehre yeni nüfuslar getirmiş, ardından ilk mimari faaliyet olarak da surları tamir ettirmiştir. Sultanın buradaki amacı saldırılara karşı surları

onarıp güçlendirerek kenti korumanın yanında, kent ve çevresinin tekrar yoğun iskan bölgeleri hâline gelmesini sağlamaktır.

(1) KUBAN, Doğan, 1996.

Fatih 1457'de kent merkezinde ve 1453'de de hâla nüfusu yoğun olan Forum Tauri'de, yüksek duvarlarla çevrili Eski Saray'ın inşasının başlatmıştır. Şimdiki Uzun Çarşı'nın her iki tarafındaki ticaret merkezi olan, o zaman sarayın doğusunda yer alan Forum Tauri işlevini yeni iktidarın hakimiyetinde devam ettirmiştir. Yine burada 1455-1461 yıllarında Büyük Bedesten inşa edilerek etrafında da ilk büyük han olan Kürkçü Han ile daha basit bir çarşı oluşmuştur.
Tarihi yarımada da Osmanlı döneminde pek çok gelişme yaşanmıştır. Bedestenin kuzey tarafında, Haliç yönünde Liman bölgesi ile bağlantısı sebebiyle gelişerek ticaret merkezi hâline gelmiştir. Bu gelişme ile beraber bölgede yapılaşma başlamış; dükkânlar, hanlar, hamamlar yapılmıştır.

2.3.2. Kentin Ticari Mekânlarının Oluşumu ve Gelişimi

Fatih Sultan Mehmet, kentin planlamasını yaparken, İstanbul'un ticaret merkezini Bizans'ın mevcut olan ticari çekirdeği üzerine eklemeler yaparak oluşturmuştur. Bunun nedeni ise ticaret bölgeleri seçilirken doğal koşullara ve kentin topografyasına uygun şekilde biçimlenmiş olmasıdır. Bu biçimlenme içerisinde bulunan yapılar farklı kültürlerdeki toplumlar tarafından da kullanılabilme özelliğine sahipti. Ticaret yapılarının bu özelliği, ticaret bölgesinin Osmanlı döneminde de süreklilik göstermesini sağlamıştır. Ancak Bizans hanları mal depo edilip, toptan satışın yapıldığı hanlar iken; Osmanlı hanları genel olarak perakende alışveriş yapılabilen dükkânların bulunduğu yapılardı. (1)
Ticaret ve zanaatın bölgesel dağılımı 1453'ten önceki dönemlerde belirlenmiştir. Pazar ve zanaatkârlar, Mese ile Haliç'teki limanların arasında konumlanmıştır. Pera'nın iki tarafında, Tophane ve 1541 yılından itibaren tersane civarında küçük sanayi bölgeleri oluşmuştur. Kentin gıda sorununu devlet denetlemektedir. Gerekli gıdanın çoğu, Haliç kıyılarındaki dükkânlardan, çeşitli yerleşim bölgelerinin gereksinimi de pazar yerleri aracılığı ile sağlanmaktadır. (2)
Fatih döneminde kentin genişlemesi, Konstantinopolis'in genel işlevsel yapısını ve topografyadan kaynaklanan ulaşım kaburgasının izlerini takip ederek olmuştur. Bu bağlamda Osmanlılar, Bizans'tan kalan yıkıntıların üstünde kendi yapılarını inşa etmiştir.
Böylece kentin idari ve ticaret bölgeleri eski Bizans kentinin idari ve ticaret bölgelerinin üstüne ve ya yakınına kurularak, devamlılığın korunması sağlanmıştır.

(1) CAN, 1996.
(2) Müller-Wiener, 343, 2001.

Bizans zamanında Ayasofya yakınında yoğunlaşmış olan ticaret bölgesi, Osmanlılar zamanında günümüzdeki Kapalıçarşı bölgesinde yoğunluk kazanmıştır. Kapalıçarşı merkezinden de Sirkeci, Eminönü ve Tahtakale yönlerinde gelişme göstermiştir. Haliç'in kuzeyinde yer alan Galata Bölgesi'nde ise dış ticaret faaliyetleri yoğunlaşmıştır. (1)

Güneyde Divanyolu ile sınırlı ticari alan bedesten etrafında kurulmuştur. Doğuda, Babıâli caddesinin Divanyolu caddesi ile kesiştiği noktadan başlayarak, Cağaloğlu yokuşunu geçip, Ankara Caddesi ile limana ulaşmaktadır. Kuzeyde kentin ilk limanının bulunduğu yer olan Ankara Caddesi'nin kıyı ile birleştiği noktadan başlayarak, Eminönü Meydanı, Balık Pazarı, Yemiş İskelesi ve Odun Pazarı'nı geçerek Unkapanı'na kadar Haliç kıyıları ile sınırlanmaktadır. Batı yönünde ise Beyazıt Meydanı'na açılan Bakırcılar Çarşısı'nı izleyerek İstanbul Üniversitesi ile sınır olmaktadır. (2)

Uzunçarşı: Uzunçarşı Caddesi, kuzey-güney yönünde ve tarihi yarımadanın ticaret bölgesi üzerinde yer alarak ticaret bölgesinin omurgasını oluşturmaktadır. Ticaret bölgesinin merkezinin Kapalıçarşı ile doğrudan ilişkisi olduğu gibi, Hanlar bölgesi ile de yol bağlantısı bulunmaktadır.

Uzunçarşı Caddesi, Divanyolu ve Eminönü arasındaki en dolaysız bağlantıyı sağlamaktadır. Uzunçarşı'nın Bizans dönemindeki adı Makros Embolos'tur. Burada ticaretin gelişmesi, Makros Embolos'un Haliç ve Marmara limanlarını birbirine bağlayan yol olması özelliğinden kaynaklanmıştır. Ancak Marmara limanlarının zamanla işlevlerini yitirmesi, Uzunçarşı'nın devamlılığını Divanyolu'na kadar geriletmiştir.

Divanyolu: Divanyolu Caddesi, Bizans döneminin Mese Caddesi'dir ve Osmanlı döneminde bu adı almıştır. Divanyolu Caddesi, Bizans döneminde forum alanı olarak kullanılan Sultanahmet'ten başlayarak; yine Bizans döneminde resmi törenlerin yapıldığı Forum Constantini yolundan devam ederek Beyazıt Meydanı'na ulaşmaktadır.

Tarihi yarımadanın ticaret bölgesinin güney sınırında bulunan Divanyolu Caddesi'nin doğusunda Çemberlitaş Meydanı; batısında da Beyazıt Meydanı yer almaktadır. İki meydan aralarında yer alan cadde ile birbirine bağlanmış ve ticaret merkezi için kullanışlı bir alan oluşturmuştur. Beyazıt Meydanı, Osmanlı döneminde de Bizans döneminde olduğu gibi ticaret meydanı olarak belirlenmiş ve ilk darphane de burada kurulmuştur. Ticaret meydanı olarak; medrese, okul, imarethane, kervansaray ve hamamıyla Beyazıt Camii'nin külliyesine de yeni bir boyut kazandırmıştır.

(1) CAN, 1996.

(2) Küçükerman ve Mortan, 2007.

Kapalıçarşı: Osmanlı kentinde Antik Yunan, Roma ve ya Bizans kentinde olduğu gibi kentlilerin düzenli olarak bir araya geldikleri; politik, ticari, kültürel ve dini boyutlarıyla kamusal eylemlerde bulunabilecekleri bir kent merkezi yoktur. Osmanlı kentinde, tüm bu

eylemlerin gerçekleştirildiği mekân olarak çarşılar bulunmaktadır. Çarşı üretim ve ticaretin merkezi olmakla birlikte kentte yaşayanların kamusal yaşamını sürdürdüğü bir merkezdir. Osmanlı dönemi İstanbul'unun en önemli ticaret merkezi hiç şüphesiz Kapalıçarşı'dır. Kapalıçarşı, zaman içerisinde bedesten ve bedestenin etrafındaki dükkânlardan oluşmaktadır. Osmanlı döneminde Kapalıçarşı'nın gelirleri Ayasofya ve Fatih Vakıfları'na tahsis edilmiştir. (1)

Kapalıçarşı ve çevresi, Akdeniz'in en büyük ticaret alanıdır. Bizans döneminde bu alanda bir Bizans çarşısının var olduğu kesinleşmekle birlikte İstanbul'un fethinden 8 yıl sonra Fatih tarafından çarşıda iki adet taş bedesten yaptırılmıştır. Bedesten yapıları sahip oldukları ticari konum ve güvenlik bakımından tüccarların oldukça ilgisini çekmektedir. Kural olarak da bedesten bulunan bir kent, uluslararası ticaret merkezi olma özelliğine sahip olmaktadır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun olduğu kadar Yakın Doğu'nun da en önemli ticaret merkezlerinden biri olan İstanbul'da ticaretin merkezi Kapalıçarşı'ydı. Kapalıçarşı bulunduğu konum itibariyle zanaat ve ticaret bölgesinin iskân bölgelerinden ayırmaktadır. Aynı zamanda kentin farklı yerlerinde de çarşılar yer almaktadır. Bu dönemde vakıflar, hem eserlerin gelecekteki onarım ve bakımları için gelir sağlamak hem de eserlerinin etrafında canlılık sağlamak için iki ve ya tek dizi kemerli dükkân;lardan oluşan arastalar yaptırmıştır.

Bu çarşıların yanı sıra kentin belirli bölgelerinde tüccar ve zanaatkâr olmak üzere pek çok han yapılmıştır.

Hanlar Bölgesi: Hanlar bölgesi, liman bölgesi tarafından güneye, Kapalıçarşı bölgesine kadar uzanmaktadır. Bu bölgede fetihten itibaren gelir elde etmek amacıyla pek çok han yaptırılmıştır. Hanlar genel olarak iki katlı yapılardır. Bu yapıların zemin katları genellikle depo, ahır ve tamirhane olarak kullanılırken, üst katları yolcuların konaklayabilecekleri mekânlardır.

Zaman içerisinde hanların kullanımı daha çok ticari amaçlı olmuştur. Ticari hanların üst katlarında toptancılara ait ofisler bulunurken, zemin katlarında ise malların depolandığı hücreler yer almaktadır. 17. yy.'dan itibaren ticaretin canlanması ile beraber hanlar da gelişmiş ve kalıcı silüeti oluşturmuşlardır.

(1) Küçükerman ve Mortan, 2007.

İstanbul hanları fetihten itibaren, eski geleneklerden hareket ederek yoğun bir şehir yaşantısı ve ticaret hayatının ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde gelişmiştir. Bu gelişme 19.yy.'da duraklamış ve bu yüzyılın sonlarına doğru sosyal gelişmenin gerekliliklerine uyarak gün geçtikçe ticaret hayatının iş yerleri hâlini almıştır. (1)

İstanbul'da zaman içerisinde ortaya çıkan diğer ticaret mekânları:

15. yy.'da kentin sur içinde Sirkeci-Eminönü-Beyazıt ile Fatih-Karagümrük arasındaki yeni ticari çekirdek alanlar, 16. yy.'da bütünleşmektedir. 16. yy.'da ticari hayatın yoğun olduğu Eminönü'nden Uzunçarşı'ya doğru uzanan bölgede kervansaraylar yer almaktadır.

16. yy.'da bir diğer ticaret bölgesi de Üsküdar'da oluşmuştur. Doğu ticaret yollarının İstanbul'a ilk ulaştığı merkez olan Üsküdar, ticaret kervanları ve hac kervanlarının doğuya hareket ettiği ilk yerdir. 16. yy. yapılarından Mısır Çarşısı Bizans dönemindeki Markos Embolos çarşılarının yerine yapılmıştır.

17. yy.'da nüfüsun artmasıyla birlikte ticari yaşam da hareketlenmiştir. Eminönü; Beyazıt, Fatih yönünden deniz ve karayoluyla gelen tüccarların ekonomik alanı olmuştur. Eminönü-Beyazıt arasında çok yoğun şekilde han ve kervansaraylar inşa edilmiştir.

18. yy.'da Şehzadebaşı'nda caddenin iki yanında dükkânlar yaptırılmıştır. Bu rası Yeni Çarşı olarak bilinmektedir. 19. yy.'da batılılaşma akımı ile birlikte ticari etkinlikler Pera'ya yani Haliç'in diğer yakasına geçmiştir. Beyoğlu yakası; yabancıların, gayrimüslim azınlıkların ve Levantenlerin yaşayıp ticaretlerini sürdürdüğü bir bölge olarak gelişimini sürdürmüştür.

Yine bu dönemde Avrupa ile ticaretin gelişmesiyle birlikte Avrupalılar yoğun bir biçimde Galata'ya yerleşmiştir. 1840'lar da durumu iyi olan Türkler de alışverişlerini artık Kapalıçarşı yerine Beyoğlu'nda yapmaya başlamıştır. Pera Büyük Caddesi, Avrupa mallarının satıldığı mağazaların, otel ve eğlencelerin yer aldığı bir mekân haline dönüşmüştür.

Avrupalılar, kapitülasyonlar sayesinde Galata'yı serbest bir liman haline getirince de, Perşembe Pazarı, Voyvoda Caddesi ve Kadıköy Avrupa mallarının ve bankaların yer aldığı ticaret merkezi hâline gelmiştir.

Bu dönemde Osmanlı dış ticaretinin daha önce görülmemiş şekilde büyümesi ve ulaşımın da gelişmesi ile, Osmanlı İmparatorluğu'nun dünya kapitalist sistemiyle bütünleşmesi sonucu; Beyoğlu uluslararası bir ticari merkez olmuştur.

(1) CAN, 1996.

19. yy.'da Galata bölgesinde önemli gelişmeler gerçekleşmiştir. Bu bölge, ticaret merkezi olma özelliğini korumakla birlikte yabancı elçiliklerin yerleştikleri ve yine yabancı banker, komisyoncu, banka ve sigorta şirketlerinin yoğunluk kazandığı, bunun yanı sıra eğlence yerlerinin de bulunduğu bir Avrupa kenti görünümü almaya başlamıştır.

2.4. CUMHURİYET DÖNEMİ (1923- …)

2.4.1. Kentin Tarihi

Birbirini izleyen I.Dünya Savaşı, İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u işgal etmesi, Kurtuluş Savaşı ve başkentin Ankara'ya taşınması beraberinde İstanbul'un çöküşünü de getirmiştir. İstanbul'un

bütünüyle çökmemesinin nedeni, endüstri birikimi, liman olarak uluslararası ticaretteki önemi ve politik açıdan ikincil konumda kalmasına karşın, bir kültür ve uygarlık merkezi olmasıdır. (1)

Cumhuriyet dönemiyle birlikte kent hızla planlama sürecine girmiştir. 1933'te üç kent planlayıcısı kente davet edilmiş ve İstanbul'un gelişimine ilişkin önerilerde bulunmuşlardır. Ancak hiç şüphesiz kentin bugünkü halini almasında Henri Prost'un önemi büyüktür. Henri Prost; İstanbul, Galata, Beyoğlu ve Üsküdar-Kadıköy için ayrı planlar hazırlamıştır.

Zaman içerisinde plansız bir şekilde yeni konut ve ticaret yapılarının eklenmesiyle, geçmişte anıtsal külliyelerle vurgulanmış olan geleneksel doku giderek bozulmuştur. Eski İstanbul bir yaya kenti olduğundan, kentin kimliğini kaybetmeden sağlıklı bir ulaşım sisteminin gelişmesine izin vermemektedir. Dolayısıyla motorlu araçlı çağdaş kent Eski İstanbul'u yok etmeye mahkum olmuştur.

Çağdaş İstanbul'un diğer yeni simgeleri süpermarketler ve alışveriş merkezleridir. İstanbul'da alışveriş merkezleri, tüketici toplum ve uluslararası ticaretin gelişmesiyle birlikte 1980'lerin ortalarında ortaya çıkmıştır.(2)

(1) KUBAN, Doğan, 383, 1996.

(2) KUBAN, Doğan, 1996.

2.4.2. Kentin Ticari Mekânlarının Oluşumu ve Gelişimi

Modernleşmeyle birlikte İstanbul'un tarihi çarşılarının yanında yeni alışveriş mekânları ortaya çıkmıştır. 1980'li yıllarda tüketicilerin ithal mallara olan ilgisiyle bu ürünlerin bulunduğu alışveriş merkezlerinin kurulmasını zaruri bir ihtiyaç hâline gelmiştir. İlk örnek; 1988 yılında devletin de ortaklığı ile açılan Ataköy'deki Galeria Alışveriş Houstan'daki "*The Galleria*" alışveriş merkezinden esinlenilerek yapılmıştır. O dönemde bu tip alışveriş merkezlerinin ilk örneği olması sebebiyle tüm İstanbul'da büyük etkisi olmuştur.

Ülkemizde alışveriş merkezlerinin ilk kuruluş yerleri olarak metropol şehirler tercih edilmiştir ve İstanbul bu yapılanma sürecinde ilk tercih edilen şehir olma özelliğini korumuştur. (1)

3. GELENEKSEL TİCARET YAPILARI VE KORUMA SORUNLARI

3.1. GELENEKSEL TİCARİ YAPILAR

Tez çalışmasının bu bölümünde Geleneksel Türk Osmanlı Ticaret Yapılarının genel tanımlarına ve tez konumuz olan bedestenler ve bedesten tipleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1.1. Arasta

Arasta tabirinin Farsça'da süslemek manasında kullanılan 'arasten' kelimesinden geldiği çeşitli lugatlarda yazıyor olsa da 'aras' sözünün çarşı ve pazar manasında kullanıldığı ve aratsak tabirinin sakaf ve örtü manasına geldiğine göre bunun sakaflı çarşı demek olduğu anlaşılmaktadır. (2) "*Sözcük kökeni, batı dillerine dayanan, ordu çarşısı, ordugahta kurulan seyyar çarşı, asker çarşısı anlamlarında da kullanılmaktadır.*" (3)

Başka bir tanımla saf ve sıra manasına gelen 'roske' ve müzeyyen anlamına gelen 'araste' kelimeleri içermesinden dolayı; bir sırada yer alan, bir çeşit mal satılan dükkânlara denir. (4) Arastalar sonradan aralarına değişik esnaf kolları karışmış olsa da, genelde aynı malın ticaretini yapan dükkânlardan oluşmaktadır. Bu sebeple de "terlikçiler arastası", "kürkçüler arastası", "baharatçılar arastası" gibi isimler almışlardır.

(1) KUBAN, Doğan, 1996.
(2) Sanat Ansiklopedisi, c.I., 95.
(3) HASOL, Doğan, Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, 42.
(4) Osmanlı Tarihi Deyimleri Sözlüğü, 5.

"*Arastalar, Osmanlı mimarisinde üstü açık ya da kapalı, bir eksen üzerinde yan yana ve ya karşılıklı olarak dizilmiş, aynı yükseklikte ve boyutta dükkân sıralarından oluşan ticaret yapısı türüdür. Yapım özelliği tek seferde inşa edilerek tamamlanmasıdır. Bir başka deyişle,zaman içerisinde dükkân ilavesi yapılarak form değişikliğine uğramayan yapılardır.*" (1)

Arastalar, büyük bir cami yanında ve ya medrese, imaret gibi hayır kurumlarının yanında vakfın gelir getirmeyen kurumlara kaynak sağlamak amacıyla yaptırılan yapılardır. Edirne'deki arastanın bir kapalıçarşı ve Sultanahmet'teki önü sakaflı dükkanlardan oluşan bir çarşı olmalarına bakılarak arastaların hem üstü örtülü hem de örtüsüz olanlarının mevcut olduğu söylenebilmektedir. Bir diğer deyişle arasta tabiri büyük ve önemli çarşılara verilen bir isim olabilir. Osmanlı külliye kurulumunda her büyük caminin yanında medrese, darüşşifa, imaret ile beraber bir de arasta bulunur ve bunlar bir mimari kompozisyon oluştururlardı.

Bugün mevcut olan arastaların tümü kâgirdir ve sokak kısımları genel olarak tonoz ve ya ahşap çatılar ile örtülüdür. Arastalarda sokağının üstü açık olanlarda bulunmaktadır, ayrıca önü tenteli

ve tamamen ahşaptan yapılmış olanların da bulunduğu eski kaynaklardan öğrenilmektedir. Kapalı tip arastalarda dükkânların açıldıkları sokağın iki ucunda ve bazen ortalarında birer kapı, tonozlarında ve ya duvarlarında da genel olarak birer küçük pencere yer almaktadır.

Kapalı arastalar, mimari biçimleri ile bedestenlere benzeseler de bu yapıların mahzen ve ya kilerleri yoktur. Diğer yandan, bedestenler kıymetli kumaş ve mücevherat tarzı ürünlerin alınıp satışının yapıldığı, gerektiğinde ise banka hizmetlerinin de verildiği yerler iken arastalar, bedestenlere göre daha az önemli malların ticaretinin yapıldığı yerlerdir. Bedestenlere göre daha küçük boyutlarda inşa edilen ve onlardan farklı olarak genelde tek sokaktan oluşan arastaların uzunlukları bazen 250 m'ye kadar yaklaşmaktadır. Arastalarla bedestenler arasındaki ortak ve benzer yönler sebebiyle daha sonraki dönemlerde bu çarşılar halk arasında "*bedesten*" ve ya "*kapalıçarşı*" olarak anılır olmuştur. Edirne'de Selimiye, İstanbul'da Sultanahmed ve Süleymaniye Camilerinin arastaları ile Mısır Çarşısı belli başlı arastalardır.

(1) M.SÖZEN-U.TANYELİ, Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü.

3.1.2. Han

Eski dönemlerde yollar üzerindeki kasabalarda yolcuların konaklama ihtiyacını karşılayan; odaları, avluları, ambarları ve ahırları bulunan ahşap ya da kâgir binalardır. Osmanlı döneminde, özellikle 15. ve 16. yy.'dan itibaren inşa edilmeye başlanan hanlar o dönemde menzil hanı ve kent içi hanı olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Han, Farsça bir kelimedir. Hanlar, kervansarayların yerine de kullanılsa da aralarında mimari bakımdan ve kullanım bakımından farklılıklar vardır. Kervansaraylar, şehirler arasında kervan yolları üzerinde inşa edilen; çarşı, hamam ve ahır bölümleri bulunan yapılardır. Şehir hanları ise ticaret yapanlara yönelik mekânları içeren yapılardır. Bu tipteki hanlar avlu etrafında sıralanan yapılardır.

Hanlar, şehir içi ve şehir dışı hanları olmak üzere iki tipe sahiptir. Şehir içi hanlar özellikle esnafın ve zanaatkârların üretim ve ticaret yaptığı yerler ya da konaklama ihtiyaçlarına cevap veren yapılar olmalarıyla önem kazanmışlardır. Tüccar kaldığı sürece malını da handa saklayabilirdi. Bazı hanlarda belirli bir malın ticareti yapılır ve zamanla o malın adıyla bilinmeye başlanırdı. Genellikle kentteki han sayısı o kentin ticari faaliyetteki önemini gösterirdi.

Osmanlı'da kent içi hanlar genel olarak iki katlı inşa edilmiştir. Zemin katta depo, ahır, atölyeler v.b. gibi kısımlar bulunmaktadır. Üst katları ise yolcuların konaklaması için ayrılmıştır. Yapının ortasında, her iki katta da revakların açıldığı bir iç avlu yer almaktadır. Kentsel dokunun

yoğunluğundan dolayı kent içi hanlarında düzgün dikdörtgen plan şemasının yerini giderek daha organik biçimler almıştır. Osmanlı döneminde ayrıca konaklama işlevini yitirmiş ticaret hanları ortaya çıkmıştır. Bu hanlarda alt katta depolar üst katta ise bürolar yer almaktadır. Osmanlı kent içi hanlarının zemin kattaki dükkanları sokağa açılmaktadır. Ayrıca hanlarda mescit ve avlu ortasında çeşme ya da kıbleyi gösteren bir namazgah yer almaktadır. Hanlarda kullanılan malzemelere baktığımızda ise tuğla, taş ya da almaşık dizilmiş taş kullanılmış, örtü sistemine baktığımızda ise tonoz, kubbe, ahşap çatı ve bazen de toprak dam uygulanmışsa da beşik, aynalı ya da çapraz tonoz en yaygın örtü türleri olmuştur.

Hanların geliri konaklamak üzere hana gelenlerin bıraktıkları ücret ve hanın dış yüzüne sıralanan dükkânların gelirinden oluşuyordu. Orta avlu ve avluya bakan iş yerleri daha çok kırsal kesimden ürününü pazarlamaya gelenlere hitap ediyordu. Hanlar kurucularının isimleri ile tanındığı gibi Pamuk Hanı, Pirinç Hanı, Şeker Hanı gibi toptan satışı yapılan ürünün adı ile de tanınıyordu. Avluda bulunan malın koruması han yönetimine aitti, Hanlarda satılan mallar da kapan hanlardaki gibi tekelleşme bulunmuyordu.

Hanlar inşa edildiği dönemlerde yapılma amacına uygun biçimde konaklama yapısı olarak kullanılmaktaydılar. Ancak günümüzde kentlerin hızlı bir şekilde büyümesi sonucunda gelişen ekonomisi ve buna bağlı olarak sosyal yaşamdaki değişmeler sonucunda hanlar, özgün durumundan uzaklaşarak birer ticaret merkezi olmuşlardır.

3.1.3. Kapalıçarşı

İki üç yüzyıl önce yapılmış olup günümüzde de kullanılan, sadece yaya kullanımına açık, üstü örtülü yolların iki yanına dizilmiş dükkânlardan meydana gelen alışveriş yerleridir. Kapalıçarşı küçük dükkânların birleşmesiyle oluşmaktadır. Zamanla dükkânların önündeki sokakların üstü yağmurdan korunmak için örtülmüştür. Günümüz alışveriş merkezlerinin çıkış noktasını oluşturan kapalıçarşılar, Osmanlı döneminde yaygın olarak yapılmıştır.

Ahşap olan dükkânlar, yangın tahribatı sonucunda kagire dönüştürülmüştür. Basit ve kolay inşa edilen bir yapı sistemine sahip olan kapalıçarşıların sokağa dik olan dükkânların ara duvarları taşıyıcı durumunda olup, üzerleri yine aynı yönde silindirik tonozlarla örtülmüştür. Osmanlı döneminde çarşıların kuruluş, yapısal ve dokusal özellikleri bakımından resmi çarşılar ve sivil çarşı yapıları olarak ikiye ayrılmaktadır. Resmi çarşılar; devlet büyüklerinin bir hizmet fikri sonucu buyrukla yaptırdıkları planlı olarak, taş ve tuğla gibi kagir malzemeyle yapılmış yapılardır. (Mısır Çarşısı- İstanbul) Sivil çarşılar ise belirli bir düzen ve kurala bağlı kalmadan alışveriş işlevinin etkisi altında kendiliğinden oluşmuş yapılardır.

3.1.4. Bedesten

"İlk olarak Osmanlılar zamanında yapı türü olarak karşımıza çıkan ve Osmanlı şehirlerinde ticaret dokusunun çekirdeğini oluşturan bedestenler, "Bezistan", "Bezzazistan"

kelimelerinden gelmektedir. Arapça olarak da, bez satılan yer demek olan, "bezzaziye bezistan" kelimesinden gelmektedir. Ayrıca Arapça'da "bezzaz" bez satan kişi demektir. Ahmet Vefik Paşa ise bedesteni, 'bez satılan bezzaz mahali, akmişe-i nefise satılan çarşı' olarak tanımlamaktadır." (1)

Bedestenler, Anadolu'da Selçuklu devrinin son dönemlerinde inşa edilmeye başlanan, Anadolu Beylikleri döneminde geliştirilen ve Osmanlı döneminde de hem sayı hem de karakteristik açıdan gelişerek bir yapı türü olarak ortaya koyulmuştur. Bedestenler başlangıçta ahşap olarak yapılmış sade dükkânların arasında, yani şehrin ticaret merkezinin ortasında kâgir kütlesiyle yükselen yapılardı. Bu sistemle bedesten Türk şehirciliğinde ticaret bölgesinin merkezini meydana getiriyor ve tüm ticari faaliyetler onun etrafında gelişiyordu.

(1) ÖZDEŞ, Gündüz, s.17, 1953 ; EYİCE, Semavi, s.302, 1991.

Bedestenler ilk yapıldıkları dönemde bez ve kumaş satılan yerler olarak yapılmış, fakat daha sonra plan tipleri itibariyle de güvenli ve korunaklı olmaları sebebiyle antika gibi kıymetli ürünlerin satıldığı yerler olarak, XIV. yy.'dan XVII. yy.'a kadar ticari hayatın merkezleri olmuşlardır. Osmanlılarda bedestenlerle birlikte ticaret yapıları şehrin içine girmişlerdir. Osmanlı şehirleri, kültürün iki önemli odak noktası olan ulu camiler ve bedestenler etrafında kurulup gelişmişlerdir. Genellikle kale duvarının yakınlarında yer alan bedestenlerin duvarlarına bitişik olarak yapılmaya başlanıp, sonra bir sokağın iki tarafına dizilen dükkânlar daha sonraki dönemlerde üzeri kapatılarak kapalıçarşıyı oluştururken,yine bedestenin etrafında yapılan hanlar ve çarşılarla ticari doku meydana gelmektedir. (1) Böylece şehrin ilk kapalı alışveriş mekanları bedestenler olmuştur.

Ticaret yapıları sattıkları ürünün değerine göre bedestenin etrafına konumlanmışlardır. En değerli malı satanlar, bedestene en yakın konuma yerleşmiş ve daha az değerli malı satanlarda daha uzak bir konuma yerleşmişlerdir. Bu durumda bedestene en yakın yerlerde hanlar, sonra dükkânlar, zanaat yerleri ve en uzakta deri atölyeleri ve pazarlar yer almışlardır. (2)

Belli bir malın satışını yapan esnaf grupları, aynı sokakta yerleşerek kendi faaliyetlerini sürdürerek kendilerine özgü sokaklar meydana getirmişlerdir.(3) Genel olarak tüm şehirlerde kuyumcu esnafı daha güvenlikli olması nedeniyle bedestenlerde ya da bedestene yakın yerlerde konumlanmışlardır. Vakıf malı olarak inşa edilen bedestenler, ticarifaaliyetleri yoğun ve gelişmiş şehirlerde, genellikle birer tane, fakat ticaret bakımından önemli büyük şehirlerde ise iki ve ya en fazla üç adet bulunurlar. Bedestenlerin boyutları,bulundukları şehrin ticari hacmine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. (4)

19. yy.'da yaşanan sanayi devrimi Osmanlı ekonomisini de etkilemiş, özellikle bankalar ve yeni yapılmış olan ticari yapılar bedestenin işlevini yitirmesine sebep olarak, bedestenin esnaf yapısının ve işlevinin de bozulmasına neden olmuştur. (5) 20.yy.'a gelindiğinde ise bedestenler

özgün işlevlerini tamamen kaybetmiştir. Sonraki dönemlerde bazı bedestenler yapılışına uygun olmayan işlevlerde kullanılmış ve bu sebeple çok fazla tahribata uğramıştır.

(1) Tekeli, s.15, 1982 ; Cezar, s.90, 1985.
(2) Cerasi, s.115-127, 1999.
(3) Aktüre, s.101-128, 1975.
(4) Cezar, s.19, 1985.
(5) Tekeli, s.44, 1982.

Genel olarak bakıldığında bedesten yapılarının beş ana fonksiyonu bulunmaktadır;

- Borsa görevi görürler, ürünlerin fiyatlarının belirlendiği yerdir. Özellikle İstanbul bedesteninde para borsası takibi görülmektedir.
- Vergi Dairesi görevi görürler; vergilendirilme yapılıp,vergi tahsil edilir.
- Banka görevi görürler; kamuya, tüccar, çarşı esnafı gibi özel şahıslara ait, altın-elmas, mücevherler, kıymetli vesikalar, kasalar, evraklar yada manevi değeri olan bazı eşyalar gibi önemli, değerli ve kıymetli malların, belli bir miktar para karşılığında devlet teminatı altında, emniyet içinde depolandığı, saklandığı ve korunduğu yerlerdir. Buraya konulan emanet paraların burada kalması için sınırlı bir süre yoktur. Gerekliğinde ölen bir kişinin de paralarının ve değerli mallarının saklandığı yerlerdir. Buraya emanete konulan her şey mahkeme sicil kayıtlarına işlenmiştir.
- Müzayede Salonu görevi görürler; belirli günlerde aralarında önemli kişilerinde bulunduğu herkesin katıldığı ortamda, tüm kıymetli eşyaların satışa sunulduğu yerlerdir.
- Kapalı Pazar-Dükkan görevi görürler; Yerleşik tâcirlerin ticarî faaliyetlerini yürüttüğü ve sınır ötesi ticaret için kervanların hazırlandığı yerlerdir. (1)

Mimari açıdan incelendiğinde bedestenler sağlam kalın taş duvarlı, kare veya dikdörtgen planlı olan yapılardır. Karakteristik örtü sistemleri kubbelerdir. Öncelikle vakıf malı olduklarından uzun yıllar ayakta kalabilsin diye, sonrasında ise banka, kasa gibi vazifeleri olduğundan sağlam taş malzemeyle yapılmışlarıdır. Genellikle sayıları yapının büyüklüğüne bağlı olarak, 3 ile 20 arasında değişen üzerleri demir kapaklı kubbelerle örtülerek, yaklaşık olarak eşit hacimlerde olan kare şeklindeki hacimlerin yan yana gelmesiyle oluşmaktadırlar. Bu kubbeleri taşıyan kalın duvarları, kemerleri, kemerleri taşıyan ayakları, ayakları taşıyan pabuçlarıyla, kapıları, pencereleri, bezeme elemanlarıyla yapı bir bütün olarak ortaya çıkmaktadır.

Genellikle kurşun kaplı olan bedesten kubbeleri çok nadir olarak tuğla gibi ince kesme taşlıda olabilmektedir. Yanında arastası da olan bedestenlerde ise tonoz da bulunmaktadır, tonozlar bazen dışarıdan algılanabilirken bazen de teras çatı yapılarak algılanamayacak biçimde yapılabilmektedir. Bu arastaların üzeri kimisinde de tonoz-kubbe-tonoz şeklinde düzenlenerek ortada bir dua kubbesi oluşturulmuştur.

(1) Cezar, s.306-319, 1985.

Bedestenlerde aydınlatma ihtiyacı, duvarların üst kotlarında veya kubbelerde bazı yapılarda ise her ikisinde birden açılmış, önü demirli küçük pencerelerle sağlanmaktadır. Bu camlar güvenlik sebebiyle az sayıda, demirli ve küçük yapılmışlardır. Tonozu olan bedestenlerde ise tonoz üzerinde küçük pencereler açılarak havalandırma ve aydınlatma ihtiyacı karşılanmaktadır.

Bedestenlerin çoğunlukla her bir cephesinde birer tane kapı bulunmaktadır. Bu kapıların adetleri, yapının şekline ve konumuna göre değişiklik gösterebildiği gibi, genellikle küçük bedestenlerde iki adet, büyüklerde ise dört adet kapı kullanılmaktadır. Aynı zamanda bu kapılar, yakın çevrede oluşan ticari dokudaki diğer yapılarla irtibatı sağlamaktadırlar. "*Kapıları demirden veya abanoz ağacından olup, mutlaka demir veya ahşap süslemelidir. Bazılarınınki de ahşaptır ve bir tarafı iri demir çivilerin tuttuğu demir levhalarla kaplıdır.* Bedestenlerin bazılarının içine "mahsen" adı verilen küçük dükkanlar yapılırken, bazı *bedestenlere bu yapılmayıp açık bırakılarak, eskiden, içlerinde "dolap" diye tabir edilen satış tezgahları bulunmaktadır ve bu tezgahlar, sağlam kalın ahşaptan yapılmış, yarısı aşağıya, yarısı ise yukarı açılan ve sonra ikiye katlanabilen, içinde oyma hücreleri olan camekanlı, taşınabilir dolaplardı."* (1) Ayrıca yine bazı bedestenlerin iç duvarında gizli hücreler bulunmaktadır ve buralarda, kıymetli emanetlerin saklandığı düşünülmektedir.

Bedestenlerin etrafı dıştan, genellikle yarı boylarında ve ana beden duvarına bitişik biçimde dükkanlarla çevrilmiştir. Bunlar yan yana eyvanlar şeklinde sıralanırlar ve iç mekan ile bağlantıları bulunmaz.

Bedestenlerle ilgili, Semavi Eyice, Mehmet Tunçel, Gündüz Özdeş ve Mustafa Cezar sınıflandırmalar yapmıştır.

Semavi Eyice, Türkiye ve Balkanlardaki bedestenleri, kubbe sayılarını ölçüt kabul eden bir sınıflandırma yapmış ve bedestenleri bu kapsamda incelemiştir.

Mehmet Tunçel, Semavi Eyice'den biraz farklı olarak bedestenlerdeki Kübik ünite sayılarını baz alarak bir tipoloji oluşturmuş, yine Türkiye ve Balkanlardaki bedestenleri incelemiştir.

Gündüz Özdeş, bedestenlerin; camii, mescid, hamam vb. gibi çok fazla tekrar eden yapılar olmadığını söyleyerek bedestenleri tiplere ayırarak etüd etme imkanı bulamadığını belirtmesine

rağmen kitabında bedestenleri anlatırken; üstü kapalı tek bir hacim halindeki tip, ortasında payeler bulunan ve etrafı dükkansız tipte, iç veya dış kenarında dükkan olan

(1) Sakaoğlu, s.180-188, 1993 ; Eyice, s.303, 1991.

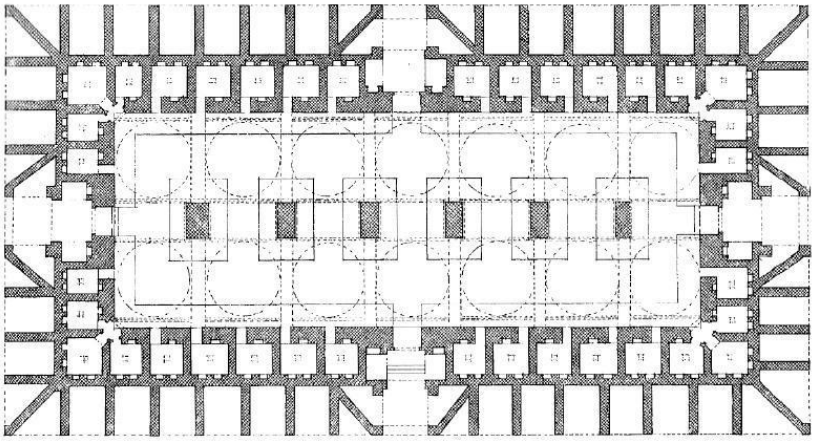
ile ortası direkli, iç kenarında mahzen seklinde odaları ve dışında bir sıra dükkanları bulunan tip fazlaca detaylı olmayan bir sınıflandırma yapmış ve bu tiplere ait örnekler vermiştir.

Mustafa Cezar ise yaptıgı sınıflandırmada bedestenleri; Dıştan Dükkanlı Bedestenler, Arasta Bedestenler, Arastalı Bedestenler, Mahzenli Bedestenler, Kat Bedestenleri ve Sade-Tek Hacimli Bedestenler olmak üzere 6 ana başlıkta toplanmaktadır.

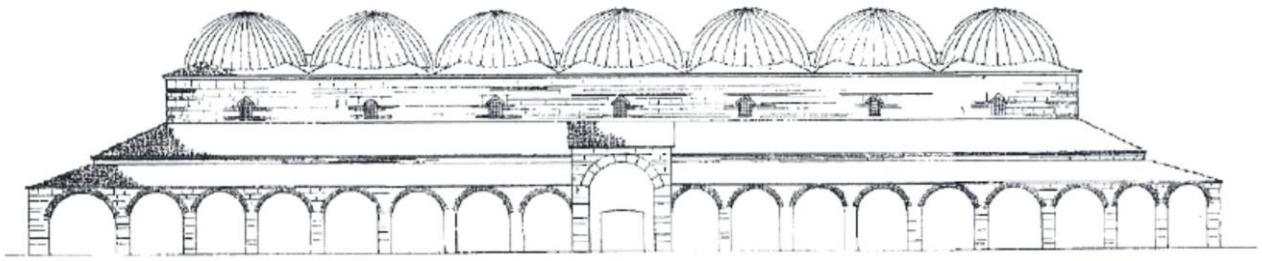
Tüm bu çalısmalar incelenmiş, plan tipolojisi başlığı altında baz alınacak sınıflandırmanın; 'yalnızca yapı elemanlarına bakılarak' yapılmış olmasından çok, 'yapı planlarının mimari bir bakış açısıyla incelenerek' yapılmış olmasının uygun olacağı düşünüldüğünden, M. Cezar'a ait sınıflandırma baz alınmıştır.

1. Mahzenli Bedestenler

Bedestenlerin en eski örneklerinden olan mahzenli bedestenlerde iç mekanda medrese hücreleri gibi bölmeler sıralanır. Bu bölmelerin bedestenin orta bölümüyle olan bağlantıları sadece bir kapı genişliğindeki açıklıkla sağlanır. Genellikle ticari yaşamın canlı olduğu büyük şehirlerde yapılan mahzenli bedesten örnekleri Bursa, Edirne, İstanbul Cevahir (Eski) ve Tire

Bedestenleridir.

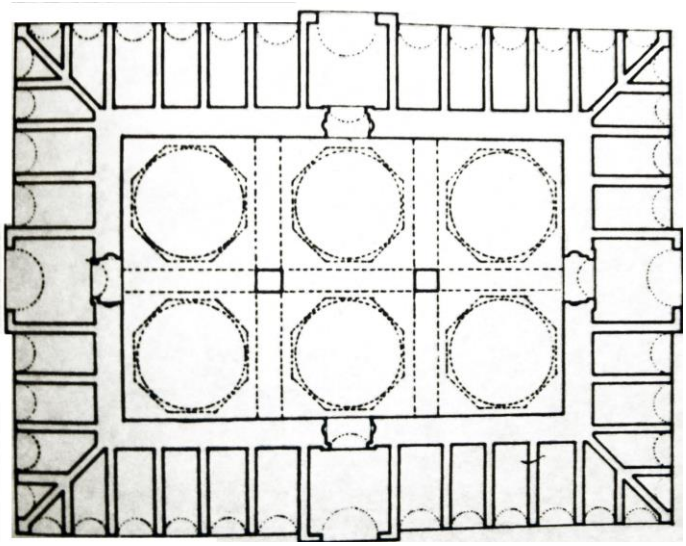

Şekil-9: Edirne Bedesteni planı (M. Cezar'dan)

Şekil-10: Edirne Bedesteni cephesi (M. Cezar'dan)

2. Dıştan Dükkanlı Bedestenler

İçerisinde dükkan vb. bölmeler olmayan, dış duvarlarında ise dükkanlar sıralanan bu tipteki bedestenlerde bedesten işlevi iç kısımda gerçekleşirken dıştaki dükkanlar alışverişe ayrılmıştır. Mahzenli bedestenler ve arastalı bedestenlerin bazılarında da dışarıda dükkanlar mevcuttur. Manisa, Tekirdağ ve Serez Bedestenleri bu tipteki bedestenlerdendir.

Şekil-11: Serez Bedesteni planı (M. Cezar'dan)

Şekil-12: Serez Bedesteni (M. Cezar'dan)

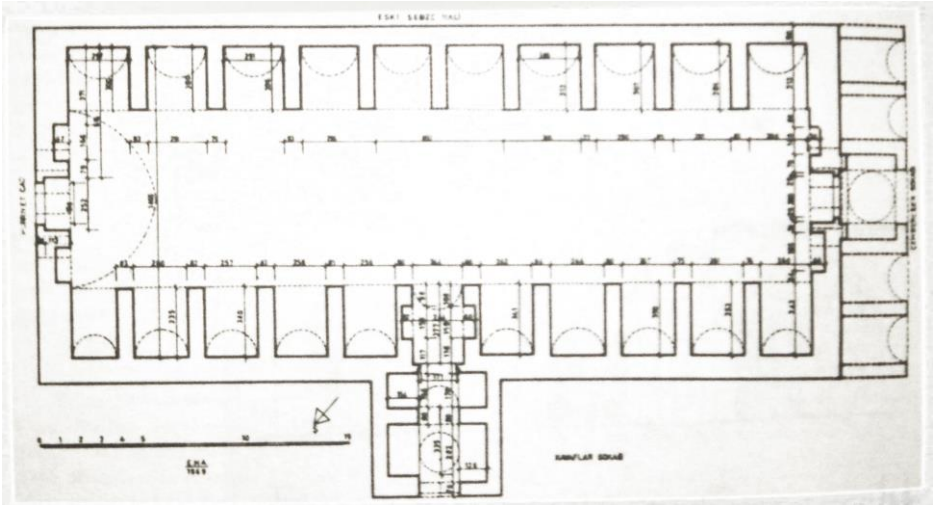
3. Arasta Bedestenler

Bu tür bedestenler ile arastalar arasında kesin bir çizgi bulunmamaktadır. Aslında arasta niteliği taşımasına rağmen arasta için kısa sayılabilecek durumda olduğundan bedesten olarak adlandırılırlar. Bedesten olarak adlandırılan bu türdeki bazı yapılar arasta olarak inşa edilmiş olabilir.

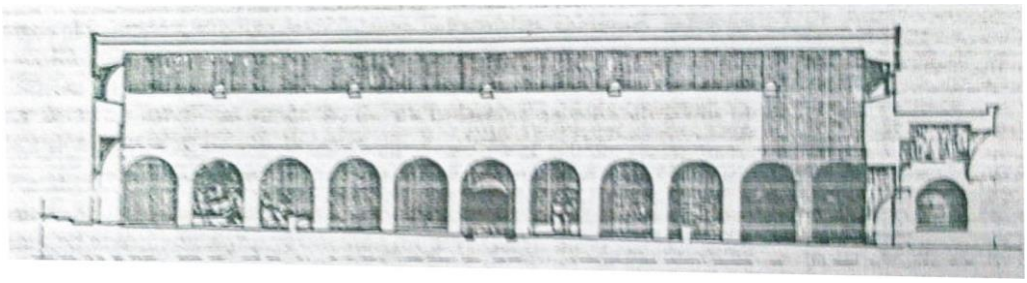
Niğde'deki gibi fonksiyonu zaman içerisinde değişince fonksiyonuna paralel olarak ismi de bedesten seklinde değişikliğe uğramıştır.

Bedestenlerin çoğunda karşı karşıya bakan odacıklar arasında boş bir alan vardır. Geleneksel sokaklardan daha geniştir. Sokaktan daha çok avluya eşdeğerdir. Odaların boyutları ve biçimleri bir dükkanınkinden çok daha farklıdır. Diğer taraftan sokakların şekil verdiği kapalı çarşılar arasta ile benzer mimari özelliklere sahiptir.

Aksulu'nun burada bahsettigi bedesten içindeki odacıkların mahzenli bedestenlerdeki mahzenler olduğu

düşünülmektedir.

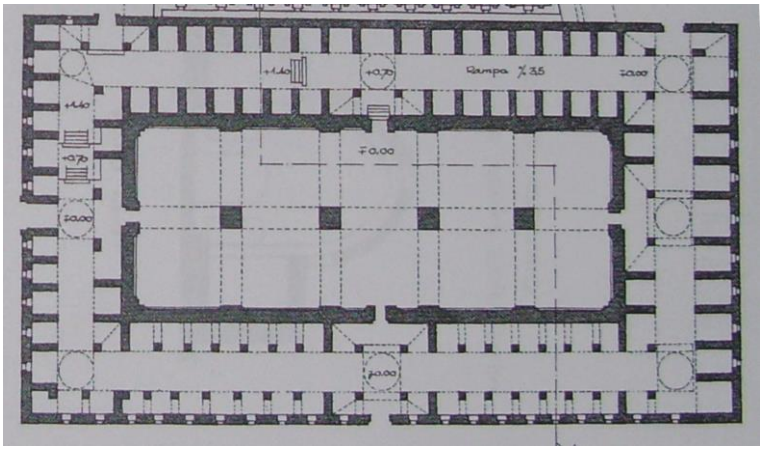

Şekil-13: Kütahya Bedesteni planı (I. Aksulu'dan)

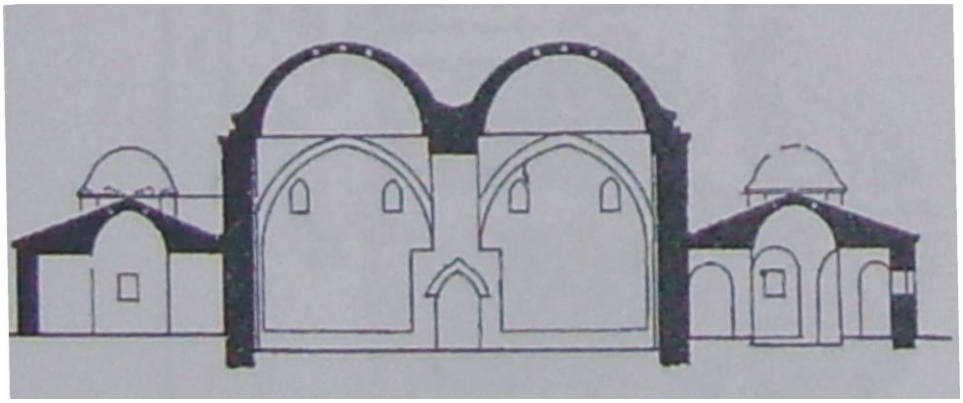
Şekil-14: Kütahya Bedesteni kesiti (I. Aksulu'dan)

4. Arastalı Bedestenler

Bedestenlerin bazıları planlanırken dört bir yanında, iki yanında veya sadece tek bir yanında arasta(lar) ile birlikte planlanmış ve öyle yapılmışlardır. Bu sekilde olanlarına Arastalı Bedestenler denilmektedir. Bu türün en önemli örnekleri Ankara Mahmut Paşa, Tokat ve Vezirköprü Bedestenleridir.

Şekil-15: Ankara Bedesteni planı (G. Özdeş'ten)

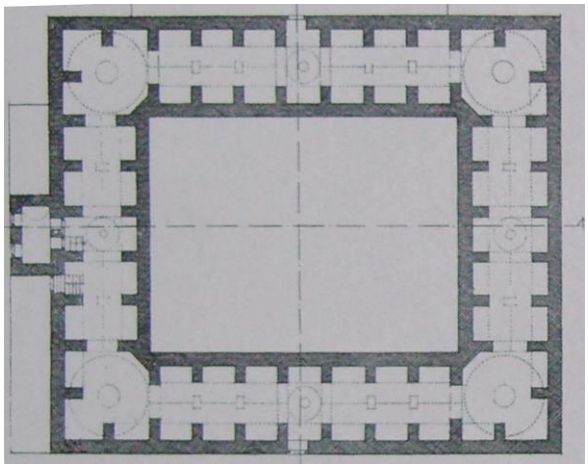

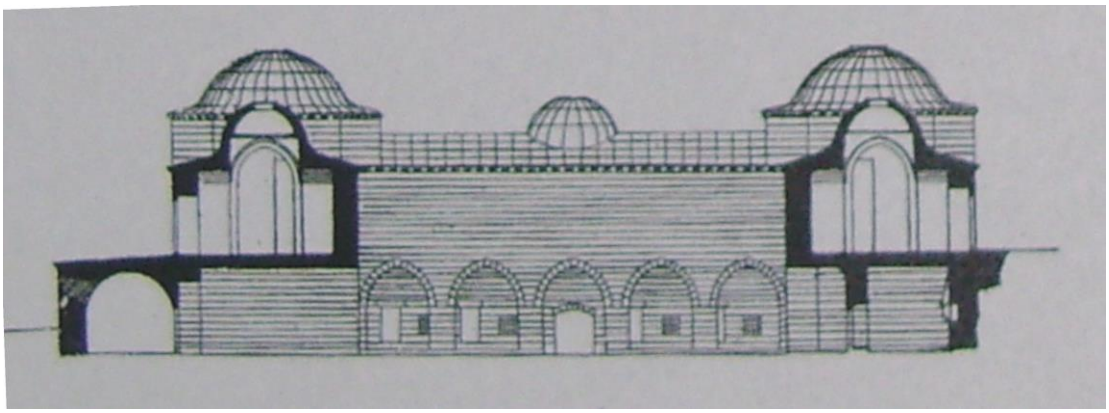
Şekil-16: Ankara Bedesteni planı (G. Özdeş'ten)

5. Kat Bedestenleri

Bazı bedestenlerin bağımsız bir yapı halinde inşa edilmeden, bir binanın bir katının bedesten olarak kullanılması ile planlandığı görülmektedir. Bu türdeki bedestenlere 'Kat Bedestenleri'

denir. Bir hanın üst katında bulunan Erzurum ve bir caminin alt katında bulunan Bor Bedestenleri bu türdeki örneklerdendir.

Şekil-17: Erzurum Bedesteni planı (M. Cezar'dan)

Şekil-18: Erzurum Bedesteni kesiti (M. Cezar'dan)

6. Sade, Tek Hacimli Bedestenler

İçinde mahzen, içinde ve/veya dışında dükkan bulunmayan, ticaretin fazla yoğun olmadığı şehir ve kasabalarda yapılan bedestenler bu türdendir. Bu tarzda yapılmış olan örnekler; Bergama, Gelibolu, Bayburt, Trabzon ve Ereğli'deki bedestenler Sade, Tek Hacimli Bedestenleridir.

3.2. FATİH SULTAN MEHMET DÖNEMİ BEDESTEN YAPILARI VE ÇARŞILAR

Tezimizin bu bölümünde tez konumuz olan Galata Bedesteni'nin restitüsyon ve restorasyon projeleri için diğer Fatih Sultan Mehmet dönemi bedestenleri ve bu döneme yakın zamanlarda inşa edilen bedestenler içindeki yeri incelenmiştir. Tüm bedestenlerin ortak karakteristik özellikleri olduğundan, Galata Bedesteni de diğer Osmanlı dönemi bedestenleriyle ortak özellikler göstermektedir. Galata Bedesteni, mimari biçim ve plan şeması bakımından en çok, aynı Galata Bedesteni'ndeki gibi dokuz kubbesi ve dört kapısı olan Kayseri Bedesteni'ne benzemektedir. Aynı şekilde dokuz kubbeli ve dört kapılı Konya Bedesteni'ni de andırmaktadır.

Malzeme kullanımı bakımından; dış cephelerinde moloz taş, iç cephelerin bazı bölümlerinde, ayaklarda,silmelerde, pencere kenarlarında ve kemer örgülerinde ise kesme taş kullanılarak bazı küçük farklılıklar olsa da Kayseri ve İştip Bedestenleri'ni andırmaktadır.

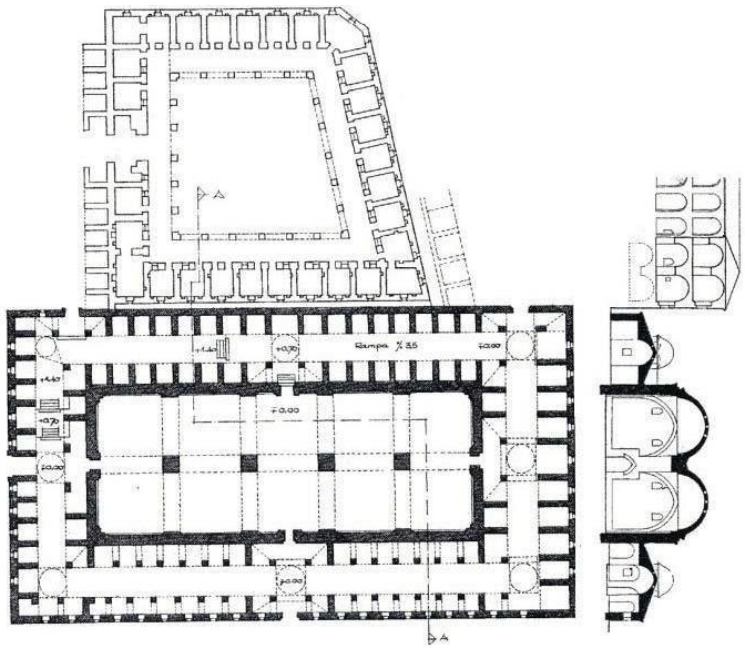
3.2.1. Fatih Sultan Mehmed Dönemi Bedesten Yapıları

- ***Ankara Bedesteni:***

1464 ve 1467 yıllarında Sadrazam Mahmut Paşa tarafından yaptırılan bedesten, tüm bedestenler gibi 18. yüzyıla kadar ticaret merkezinin çekirdeği olmuştur. Yapı dört ayağa oturan on kubbeden oluşmaktadır, dikdörtgen planlıdır ve Galata bedestenininki gibi dört tarafına açılan dört kapısı vardır. Dışında ise, yine Galata bedestenininki gibi, bedestenin ana duvarına bitişik olarak yaklaşık bedestenin yarı boyu yüksekliğindeki küçük hacimli dükkanları vardır fakat bunlar günümüze şekilleri değişerek gelmişlerdir ve bu dükkanların karşısındaki dükkanlar günümüze ulaşamayıp, yapılan restorasyon çalışmalarında da yeniden yapılmamıştır. Ayrıca dört sokağın iki yanına ulaşan arastaları günümüze gelememiştir. Yine Galata bedestenin yanında Kuyumcu Hanı olduğu gibi, Ankara bedesteninde hemen yanında inşa edilmiş büyük bir han vardır.

1933'ten sonra yeniden ele alınarak, Anadolu Medeniyetleri Müzesi yapılmıştır. Bu tezin konusu olan "Kayseri Hançerli Sultan Vakfı Bedesten"in de sonuç olarak içerisinde sergilerin

düzenlendiği sanat galerisinin de bulunduğu bir "Kültür Merkezi" olması düşünülerek restorasyon çizimlerine bu yansıtılmıştır.

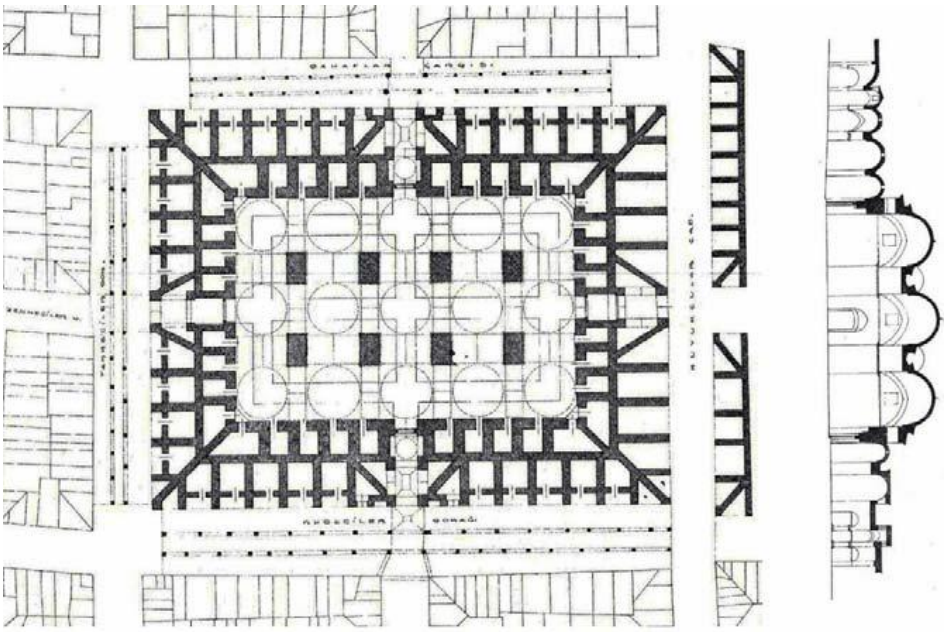

Şekil-19: Ankara Bedesteni (G. Özdeş'ten alınmıştır).

- ***İstanbul Büyük (Cevahir - İç) Bedesteni:***

Fatih Sultan Mehmet tarafından 1453-1481 yıları arasında yaptırılmıştır. Tuğladan yapılan 3x5 on beş kubbenin oturduğu, kesme taştan yapılan sekiz ayaktan oluşan, duvarları bir sıra tuğla, bir sıra düzgün moloz taştan yapılan, iç duvarlarına bitişik, 44 "mahzen" denilen hücre dükkanları bulunan, "dolap" denilen tezgahları olan ve kalın dövme demirli kapısı olan bir yapıdır. Bu mahzenlerin aydınlatması yoktur, havalandırması ise tonozların üzerlerine açılmış olan deliklerden sağlanmaktadır. 1959 yılına kadar içerisinde "dolap" denilen tezgahlar kullanılırken bu tarihten sonra bunlar kaldırılıp yerlerine yapıya uygun olmayan ve plan şemasını bozan takı, gümüş satan küçük dükkanlar yapılarak yapının algılanması engellenmiştir. (1) Günümüzde olmayan, eskiden etrafında, Galata Bedesteninki gibi dışarıdan yapının ana beden duvarlarına bitişik dükkanlarının olduğu bilinmektedir fakat farklı olarak bu dükkanların üzerleri de kubbeyle örtülüdür. Ayrıca yine Galata Bedesteninki gibi, dört yönünde birer tane olmak üzere toplam dört girişi mevcuttur ve ana beden duvarlarının üzerindeki küçük pencerelerle aydınlatılmaktadır ve bu pencerelere ulaşabilmek için üstte basit ahşaptan bir gezinti yeri yapılmıştır. Ayrıca girişinin üzerinde Roma döneminden kalma kartal kabartması

vardır ve başka bir yapıya ait olan bu kabartmanın sonradan buraya konulduğu düşünülmektedir. (2)

Şekil-20: İstanbul Cevahir (eski) Bedesteni (G. Özdeş'ten alınmıştır).

(1) Ayverdi, s.402, 1953 ; Eyice, s.306, 1991.
(2) Ayverdi, s.402, 1953 ; Eyice, s.306, 1991.

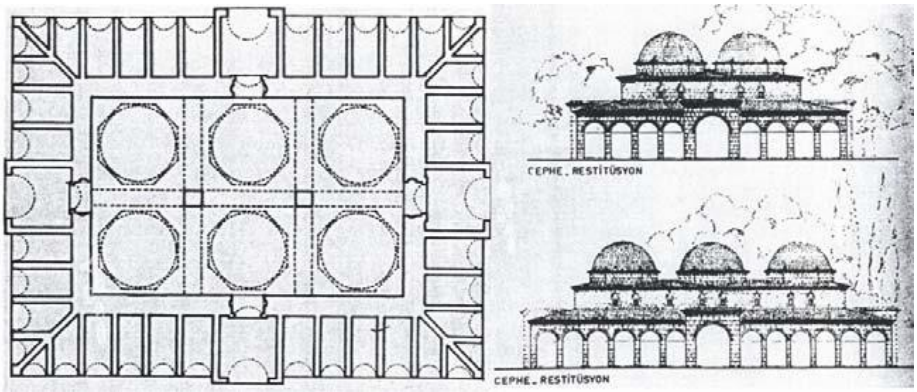
- ***Kastamonu Bedesteni:***

15. yy'da yapıldığı düşünülen bedesteni, Galata Bedesteninki gibi 3x3 dokuz kubbenin oturduğu dört ayağı ve dört tarafında birer kapısı olan kare plana sahip, sade bir yapıdır. Ayrıca çevresinde dükkanları da mevcuttur.

- ***Serez Bedesteni:***

1493-1497'de Çandarlı İbrahim Paşa tarafından yaptırılmıştır. Dikdörtgen planlı, iki ayağa ve yan duvarlara oturan, alaturka kiremitle kaplı altı kubbeden oluşmuştur. Moloz taşla yapılan iç duvarların altında dolap yerleri bulunmaktadır ayrıca bu duvarların üst kısmında ise düzenli olarak dizilmiş klasik tipte pencereler bulunmaktadır (1) Ayrıca Galata Bedesteninki

gibi dört tarafında birer toplam dört kapısı bulunmaktadır ve yine Galata Bedesteninki gibi olduğu düşünülen dış dükkanlar günümüze ulaşamamıştır.

Şekil-21: Serez Bedesteni (M.Cezar'dan alınmıştır).

- ***Üsküp Bedesteni:***

Gazi İshak Bey tarafından 1445 yıllarında, iki ayağa ve yan duvarlara oturan altı kubbeden oluşan dikdörtgen planlı, dört kapılı ve zemini günümüzdekinden bir metre aşağıda olarak yapılmış olan yapını etrafında da çarşılar bulunmaktaymış. Galata Bedesteniyle tek benzerliği, her cephesinin ortasında birer toplam dört kapısının olmasıdır. Fakat geçirdiği felaketler ve sorunlar neticesinde bedestene ait kalıntılar yenilenmeyip buraya eski yapının bütünlüğü kullanılarak L şeklinde, üstü açık, aralarında dar geçitler bulunan dükkanlar yapılarak çarşıya katılmıştır. (2)

(1) Eyice, s.308, 1991.
(2) Tunçel, s.332-337, 2002 ; Eyice, s.310, 1991.

- ***Yanbolu (Bulgaristan) Bedesteni:***

XVI. yüzyılın başlarında Atik Ali Paşa tarafından yaptırılan bedesten, dikdörtgen planlı,üzerlerinde aydınlık fenerleri olan sıralı dört kubbeden oluşan, Galata Bedesteninki gibi dört kapılı ve dıştan etrafı bedestenin ana beden duvarlarına bitişik yeniden yapılan fakat mevcut izlerden aslında da olduğu anlaşılan dükkanlarla çevrili olan bir yapıdır. (1)

3.3. GELENEKSEL TİCARET YAPILARININ KORUMA SORUNLARI

Geçmişte kentlerin kimliğini oluşturan en önemli unsurlardan biri, biçimleri, büyüklükleri ve barındırdıkları kullanımlarının çeşitliliği sebebiyle tarihi kent merkezleri ve bu merkezlerde yer alan ticaret yapıları olmuştur. Ancak tüketim anlayışında ve yaşam biçimlerinde yaşanan değişimler sonucunda kentlerin bu niteliği değişmiş ve alışveriş mekanlarını yeni konseptlerde yapılara taşımıştır.

Geleneksel ticaret yapılarının cazibelerini yitirmesindeki en büyük etkenlerden birisi ulaşım ve otopark alanları konusundaki kısıtlılıklar olmuştur. Kentlerin hızlı nüfus artışı sonucu büyümelerinin yanında, taşıt kullanımının günlük hayatın bir parçası olarak yaygınlaşması ve kentsel alanın fiziksel olarak genişlemesi ile paralel olarak alışveriş-ticaret kültürü ve mekanlarını da değiştirmiştir. Bunun sonucunda geleneksel ticari yapılar ekonomik aktivite alanı olarak geri kalmış ve bunun akabinde de çeşitli sebeplerden ötürü tahrip olmuşlardır.

Han, arasta, bedesten ve kapalı çarşı gibi 11. yüzyıldan bugüne kadar var olan ve günümüze kadar varlıklarını sürdüren bu yapılar; ticaret yapılarının en önemli tipolojilerini de oluşturmaktadırlar. Ticaret etkinliklerinin birçok değişikliğe uğramasına rağmen han, arasta, bedesten ve kapalı çarşılar kuruluşlarından günümüze pek çok değişikliğe uğrayarak da olsa aynı işlevlerini farklı konseptlerle devam ettirmektedirler. Kimi zaman plan değişiklikleri, kimi zaman ise yenileme gibi söylemlerle bir dönemin ticaret merkezi olan alanlar tahrip edilmektedir.

Geleneksel ticari yapıların kaybolan önemini yeniden kazanabilmesi ve özgün hâlleri ile gelecek nesillere aktarılabilmesi için, mimari çözümlemelerinden kaynaklanmayan diğer hususlarında göz önünde bulundurulması gerektiği, önemini kaybetmeye yüz tutmuş bu yapıların kimliklerini kaybetmeden yaşatılabilmesi ve canlandırılabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

(1) Eyice, s.310, 1991.

Bunun sağlanabilmesi için de günümüz insan ve toplum yapısının gerektirdiği ve beklentilerinin karşılanabileceği, mekân kalitesinin oluşturulabilmesi, ticaret ve alışveriş içingerekli olan, ancak geleneksel ticaret mekânlarında yer almayan, insan ihtiyaçlarını karşılayacak açık ve kapalı mekân ihtiyaçları karşılanmalı, buna ilişkin mimari çözümler

üretilmelidir. Malzeme, teknik, organizasyonel sistemi gibi gerekli konfor şartları yetersizliğinin kaynakları belirlenerek gerekli tedbirler alınmalı, geleneksel ticaret yapılarının günümüz kentsel hayatındaki hak ettiği yeri alması sağlanmalıdır.

4. GALATA (FATİH) BEDESTENİ

4.1. Konumu ve Çevresi

Galata (Fatih) Bedesteni Beyoğlu ilçesi, Arap Camii Mahallesi, Perşembe Pazarı alanı içerisinde, Tersane Caddesi üzerinde, 1123 numaralı ada da bulunmaktadır. Yapı 1123 numaralı adanın tamamı üzerine oturmaktadır. Bedestenin bulunduğu yapı adası, kuzeyde Tersane

Caddesi, güneyde Beyaz Kelebek Sokak, batıda Arap Kayyum Sokak ve doğuda Kuyumcu Tahir Sokak ile sınırlanmıştır. Yapının Tersane Caddesi'ni, caddeye paralel olarak uzanan Beyaz Kelebek Sokağa bağlayan iki girişi bulunmaktadır. Galata Bedesteni'nin doğusunda, Tersane Caddesi üzerinde Kuyumcu Han ve Kuyumcu Han'ın arkasında da Rüstempaşa (Kurşunlu) Han'ı bulunmaktadır.

4.2. Tarihsel Gelişimi ve Genel Özellikleri

İstanbul'un üç bedesteninden biri Perşembe Pazarı'nda bulunan Galata Bedesteni'dir. Tümüyle ayrı bir şehir gibi gelişen Galata'daki bedestenin kapısında "Fatih Hırdavatçılar Çarşısı" yazmakta ise de kaynaklarda bedestenin yapılış tarihi ve banisi hakkında kesin bir bilgiye rastlanmamaktadır. Fakat genellikle Sultan II.Mehmet (Fatih) evkafından olduğu kabul edilmektedir.

Semavi Eyice, yapının Fatih Sultan Mehmet evkafından olarak XV. yüzyılın ikinci yarısında yaptırıldığını belirtmektedir. Ancak Fatih Sultan Mehmet'in Türkçe ve Arapça vakfiyelerinde bu bedesten ile ilgili bir kayda rastlanmamaktadır. Başka bir belgede karşılaşılan, "*Galata'nın Lonca Mahallesi'ndeki bazı dükkânlar*" ibaresi ise Ekrem Hakkı Ayverdi tarafından bedestene ait olarak kabul edilmektedir.

Sultan III.Murad'ın 993/1586 tarihli bir fermanında "*kadîmden bezzâzistan imiş*" şeklinde bahsedilen 16 mermer sütunlu, 20 kubbeli yapının Galata Bedesteni olması ihtimali de yoktur; çünkü bahsedilen 16 sütunlu yapıda 25 kubbe olması gerekir. Galata Bedesteni ise 9 kubbelidir ve sütunlu değil örme payelidir. Bu bedestenle ilgili olarak Evliya Çelebi'nin yazdıkları da mevcut yapıya uymamaktadır.

Galata Bedesteni mimari bakımdan Osmanlı dönemi Türk sanatının yapı üslubu ve tekniğine tam olarak uymaktadır. Zaten Osmanlı döneminde bedesten yapımı 15.-17. yüzyıllar arasında uygulanmış; sonrasında bu yapı türü yerini farklı yapılara bırakmıştır. Galata Bedesteni dört payeli ve dokuz kubbeli biçimiyle Kastamonu, Kayseri, Merzifon ve artık mevcut olmayan Konya bedestenlerinin bir benzeridir.

20 x 20 m. ölçüsünü pek az aşan bedestenlerde genel olarak görüldüğü gibi dış cephelerine bitişik, üzerleri kagir tonozlarla örtülü dükkân birimleri sıralanmaktadır. Bu dükkân gözleri sonraları çok bozulmuş, Perşembe Pazarı Caddesi kenarındakiler de bütünüyle tıraş edilerek, ortadan kaldırılmıştır. (1) Bu durumla ilgili Gündüz Özdeş Türk Çarşıları adlı kitabında "*... içtimai bakımdan diğer misallere ve bilhassa Sandal Bedesteni'ne aynen benzemektedir. Etrafındaki dükkânların bedestenle beraber yapıldığı hattâ bugün çıplak duvar olan Perşembe Pazarı Sokağı cihetinde de vaktiyle dükkânlar olduğu anlaşılmaktadır.*" (2) şeklinde bilgi vermiştir. Ekrem Hakkı Ayverdi de bu dükkanlar ile ilgili olarak, "*Cephelerde ana mekânın köşeleri pahlıdır. Perşembe Pazarı Caddesi'ne bakan (güney) cephedeki duvarizlerinden, bu*

cephede önceden dükkânlar olduğu ve bu dükkânların sonradan yıkıldığı anlaşılmaktadır." (3) şeklinde bilgi vermektedir.

Galata Bedesteni kare ve dıştan dükkânlı tipte bir plana sahiptir. Dokuz kubbe ile örtülen bedesten eş büyüklükte dokuz üniteye ayrılmıştır. Ana mekâna aslında dört akstan açılmış kapılar ile girilmektedir. Fakat bugün doğu (Kuyumcu Tahir Sokak girişi) ve batı (Arap Kayyum Sokak girişi) cephelerinde yer alan kapılar iptal edilerek dükkân olarak kullanılmaktadır. Cephelerin üst kısımlarında, her cephede kubbe aksları hizasında üçer adet dikdörtgen şeklinde pencereler bulunmaktadır.

İç mekânda, kare formda ve duvarlara paralel olarak kesme taştan dört ayak bulunmaktadır.Bu ayaklar mekânı eş büyüklükte dokuz üniteye ayırmaktadır. Kubbe geçişleri pandantiftir. Yapının Perşembe Pazarı Caddesi'ne açılan girişinin sol tarafında duvar kalınlığı içinde bulunan spiral merdiven, çepeçevre bedesteni dolaşan ahşap bir galeriye çıkışı sağlamaktadır. Ancak 80 cm. kadar genişlikte olan bu galeri, duvarlara saplanmış mermer konsollar ile taşınmıştır. Günümüzde bu galeri bulunmamaktadır. Yapının yenilenip,kiralanması döneminde bu ahşap galeri birimleri sökülmüştür. Bu konu ile ilgili Gündüz Özdeş, "*... Kubbelerin alt hizasında pencereleri açıp kapayabilmek için yapılmış olan galerinin ahşap kısmı şüphesiz değişmiştir. Fakat buradaki taş konsolların bedestenle beraber yapılmış olduğunu sanıyorum.*" (4) şeklinde bilgi vermiştir. Ayrıca karşılıklı iki köşedeki düz merdivenler de dış dükkânların üstlerinde olması gereken kat bölümleri ile ilişkilidir. Bu üst katta yalnızca iki tarafta bazı mekânlar kalmıştır.

(1) Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, c.IV., 355-356.
(2) ÖZDEŞ, Gündüz, Türk Çarşıları, s.29.
(3) AYVERDİ, Ekrem Hakkı, Osmanlı Mimarisinde Fatih Devri, 576-579.
(4) ÖZDEŞ, Gündüz, Türk Çarşıları, s.29.

Şekil-22: 9. yy'ın ilk yarısında Galata' yı gösteren fotoğraf (Alman Arkeoloji Enstitüsü).

Galata Bedesteni önemini ve işlevini yitirmesinin ardından 1966 yılına kadar depo olarak kullanılıyordu. O zamana kadar içindeki meşe ağacından yapılmış eski bölmeler bütünüyle duruyordu. Ancak 1966'da modern bir çarşı haline getirilirken, bu özgün bölmeler sökülmüş ve yapı çok kötü bir biçimde değişikliğe uğratılmıştır. Bugün ise döneminin önemli ticaret merkezlerinden birini oluşturan bu bedesten, bulunduğu bölgenin İstanbul"un hırdavat merkezi olmasından dolayı, hırdavatçılar çarşısı olarak kullanılmaktadır. Yapının hem içi hem de dışı ticari kaygı ve yanlış işlevlendirilmeden dolayı oldukça yıpranmış durumdadır. İç mekânda ve cephelerde teşhir edilen malzemelerden dolayı algılanamayan gelişigüzel dükkânlar

yapılmıştır.

Şekil-23: 19. yy'ın üçüncü çeyreğinde Galata (Alman Arkeoloji Enstitüsü).

Şekil-24: 20. yy başındaki Galata'yı gösteren fotoğraf (Alman Arkeoloji Enstitüsü).

5. YAPININ GENEL TANIMI

Galata (Fatih) Bedesteni zemin üstü bir ara kat ile bodrum kattan oluşmaktadır. Özgün hâlinde dört ayrı girişi bulunan yapının, bugün sadece Perşembe Pazarı Caddesi ve Beyaz Kelebek Sokak üzerindeki iki girişi bulunmaktadır. Perşembe Pazarı Caddesi üzerindeki girişten bedestenin ana mekânına 42 cm eğim ile ulaşılabilmektedir. Beyaz Kelebek Sokak üzerindeki girişten ise ana mekâna eğimsiz olarak ulaşılabilmektedir.

5.1. PLAN ÖZELLİKLERİ

Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı) dikdörtgen planlıdır. Bedestenin dış cephelerine bitişik şekilde üzerileri kagir tonozlar ile örtülü dükkan birimleri sıralanmaktadır. Dört cephesinin de ortasında kesme taştan, kare kesitli dört adet kalın paye yükselerek büyük kemerleri taşır. Böylece meydana gelen dokuz bölümün üzerileri kasnaksız kubbeler ile örtülmüştür.

Tersane Caddesi'ne açılan giriş kapısının sol tarafında duvar kalınlığı içerisinde yer alan, önü kapatılmış taş merdiven ile bedesteni çepeçevre dolanan ahşap bir galeriye çıkış sağlanmaktadır. Günümüzde mevcut olmayan bu galeri 80 cm, yer yer de 90 cm kadar genişleyen biçimdedir, duvarlara saplanmış mermer ayaklar tarafından taşınır.

5.1.1. Kat Planları

5.1.1.1.Z-J Bedesten Ana Mekanı

Tersane Caddesi'nden Bedestene giriş, kesme taş kemerli, özgün dövme demir kapı ile sağlanmaktadır. Tonozlu olan kapı girişinde, tonoz başlangıçlarında özgün taş silmeler bulunmaktadır. Girişin sol tarafında sonradan kapatılmış merdiven boşluğu bulunmaktadır. Demir bir kapı ile kapatılmıştır. Girişin sağ duvarında ise nişler bulunmaktadır.

Girişin aynı aksında güney cephesine açılan tonozlu, kesme taş kemerli bir dövme demir kapı bulunmaktadır. Bedestenin iç kısmında sonradan eklenen 10 adet dükkan yer almaktadır. Bedesten döşemesi taş, yer yer de karo mozaik kaplamadır. Dükkan cepheleri duvardan duvara aynı tip demir doğramalar ile kapatılmıştır.

5.1.1.2. Z-A Dükkan

Kuzey cephesinin sağ duvarındaki (Z-A) numaralı dükkana 12 cm yüksekliğinde eşik ile girilmektedir. Dükkanın sonradan eklenen iki katı daha bulunmaktadır. Zemin katta diğer katlara çıkışı sağlayan muhdes demir merdicen yer almaktadır. Dükkan döşemesi pvc kaplama, duvarları delikli saç kaplama ve tavanı ise ahşap kaplamadır. Duvarları muhdes ahşap raflarla çevrili olduğu için ölçümler sırasında çapraz ölçüleri alınamamıştır. 1. katına çıkıldığında döşemenin ahşap kaplama, duvarların sıva üzerine boya, tavanın ise ahşap kaplama olduğu görülmektedir. Muhdes demir merdiven ile devam eden 2.katında, merdiven bitiminde yine muhdes bir ahşap kapı bulunmaktadır. Merdiven üzerine sonradan eklenmiş muhdes bir dolap vardır. 2.katta üst kotta bulunan iki adet özgün ahşap çerçeveli pencere görülmektedir. Muhdes

ahşap doğrama ile kapatılan 2.katın döşemesi pvc kaplama, duvarları sıva üzerine boya, tavanı ise sıvalıdır.

5.1.1.3. Z-B Dükkan

(Z-B) numaralı dükkanda da aynı tip demir doğrama kapı ile girilmektedir. Zemin katta, muhdes doğrama ile örülü, merdiven altına denk gelen tuvalet bulunur. 2 kattan oluşan dükkanın üst katına muhdes demir merdiven ile ulaşılmaktadır. Zemin kat döşemesi beton, duvarları sıva, tavanı ise ahşap kaplamadır. 1.kata çıkıldığında alüminyum ile bölünmüş iki ayrı mekan oluşturulmuştur. Duvarların raf ile çevrelenmesi ölçü alınmasında zorluğa neden olmuştur. 1.katın döşemesi halı kaplama, duvar ve tavanı ise kağıt kaplamadır. 2.kata muhdes demir merdiven ile çıkılmaktadır. 2.kat ahşap doğrama ile kapatılmıştır. Döşemesi pvc kaplama, duvarları kağıt kaplama, eğimli olan tavanı ise ahşap kaplamadır. 2.katta özgün ahşap yürüme yolları da görülmektedir.

5.1.1.4. Z-C Dükkan

(Z-C) numaralı dükkana 6 cm'lik kot farkı ile girilmektedir. İki katlı olan dükkanın üst katına çıkış muhdes demir merdivenler ile sağlanmaktadır. Katta merdiven altına denk gelen ve sonradan eklenen tuvalet bulunmaktadır. 1.31 m2'lik tuvalette bedestenin sonradan kapatılmış kapısı da görülmektedir. Zemin katın döşemesi ahşap üzeri pvc kaplama, duvarları ve tavanı da ahşap kaplamadır. 12 basamakla çıkılan 1.katın merdiven üstünde lavabo mevcuttur. Sürgülü alüminyum doğrama ile iki ayrı mekan haline getirilen dükkanın duvarı sıva üzerine boyalı, döşeme ve tavanı ahşap kaplamadır. Demir merdiven ile çıkılan 2.kat, ahşap doğrama ile kapatılmıştır. Bu katta da bedesten boyunca devam eden özgün ahşap yürüme yolu görülmektedir. Depo duvarları dolu olduğundan çapraz ölçüler alınamamıştır. Deponun döşemesi ahşap kaplama, duvarları sıva üzerine boya, tavanı ise kontrplak kaplamadır.

5.1.1.5. Z-D Dükkan

(Z-D) numaralı dükkanda diğer katlara çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır. Dükkanda merdiven başlangıcında sonradan eklenmiş bir tuvalet mevcuttur. Yan dükkanda görülen özgün giriş kapısı izi bu tuvalette de devam etmektedir. Zemin kat döşemesi pvc kaplama, duvarları sıva üzerine boya, tavanı ise ahşap kaplamadır. 12 basamak ile çıkılan 1.katta sürgülü pvc doğrama ile ayrılmış üç oda yer almaktadır. 1. katın döşemesi pvc kaplama, duvarları sıva üzerine boya, tavanı ise ahşap kaplamadır. 2.kata çıkış, muhdes ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. 2.katın döşemesi ahşap kaplama, duvarları ve tavanı kontrplak kaplamadır. Eğimli bir tavana sahiptir.

5.1.1.6. Z-E Dükkan

(Z-E) numaralı dükkana 5 cm'lik kot farkı ile giriş yapılmaktadır. Dükkan döşemesi ve duvarları pvc kaplama, tavanı ise strafor kaplamadır. 1.kata çıkış muhdes demir merdiven ile

sağlanmaktadır. 1.kat sürgülü ahşap doğrama ile iki ayrı mekan haline getirilmiştir. 1.kat döşemesi ve tavanı ahşap kaplama, duvarları ise sıvalıdır. 2.kata çıkış ise muhdes ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. 2.katta da özgün ahşap yürüme yolunu görmek mümkündür. Bu katın duvarları dolu olduğundan çapraz ölçüler alınamamıştır. 2. katın döşemesi ve tavanı ahşap kaplama, duvarı ise sıvalıdır.

5.1.1.7. Z-F Dükkan

(Z-F) numaralı dükkanın sonradan eklenmiş iki katı bulunmaktadır. Katlara ulaşım muhdes ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Zemin katın döşemesi karo mozaik kaplama, duvarı sıvalı, tavanı ise ahşap kaplamadır. 1.kata çıkıldığında merdiven bitiminde geniş bir niş görülmektedir, nişin içerisinde özgün mermer kaplama lavabo yer almaktadır. 1.kat döşemesi halı kaplama, duvarı sıvalı, tavanı ise ahşap kaplamadır. 2.kata çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır. Bedesten boyunca devam eden özgün ahşap yürüme yolu bu katta da görülmektedir. Ahşap doğrama ile kapatılan ikinci katın döşemesi ve tavanı ahşap kaplama, duvarı ise sıvalıdır. Yürüme yolunun üzerinden muhdes ahşap merdiven ile çatıya çıkışta bulunmaktadır. Bedesten pencere kotuna kadar ulaşılan katta özgün pencere tespit edilmiştir.

5.1.1.8. Z-G Dükkan

Tersane Caddesi'nden girişte sağ duvarda devam eden (Z-G) dükkanın ise döşemesi pvc kaplama, duvarı sıva üzerine boyalı, tavanı ise sıvalıdır. 1.katına çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır. 12 basamak ile çıkılan 1.katta merdiven bitiminde özgün hela açıklığı mevcuttur. Ahşap kapı ile girilen helanın kuzey cepheye açılan pencere açıklığı mevcuttur. 1.katta muhdes bölücüyle sonradan yapılan mutfak tezgahı yer almaktadır. Sürgülü alüminyum doğrama ile iki ayrı mekan olarak kullanılan 1.katın döşemesi, tavanı ve duvarları ahşap kaplamadır. 2.katına çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır, yalnız bu kata çıkılmasına izin verilmemiştir.

5.1.1.9. Z-H Dükkan

(Z-H) numaralı dükkanda iki dükkan birleştirilerek tek bir mekan olarak kullanılmaktadır. Bedesten ayaklarından biri bu dükkanda net bir şekilde tespit edilmiştir. Muhdes ahşap kapı ile açılan tuvaleti bulunmaktadır. Doğu cephesine açılan özgün bedesten kapı izi mevcuttur. Sonradan kapatılan demir dövme kapı kısmi olarak görülmektedir. Zemin katın duvar ve tavanı ahşap kaplama, döşemesi ise betondur. Zemin katta duvarların dolu olması nedeni ile çapraz ölçü alınamamıştır. 1.kata çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır. 1.kat özgün ayak hizasından muhdes ahşap doğrama ile kapatılarak iki ayrı mekan haline getirilmiştir. 1.kat döşemesi ve tavanı ahşap kaplama, duvarları ise sıva üzerine boyalıdır.

(Z-H) numaralı dükkanda da iki ayrı dükkan tek bir mekan haline getirilmiştir. İki mekan arasına duvar örülerek kapı boşluğu bırakılmıştır. Zemin katta asma kat boşluğu mevcuttur. Zemin kat döşemesi ve tavanı ahşap kaplama, duvarları ise sıva üzerine boyalıdır. 1.katlara çıkış muhdes ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. 1.katlar da iki ayrı mekan olarak kullanılmaktadır. Güney cephesine açılan kapının sol duvarında başlayan 1.katın döşemesi ahşap kaplama, duvarları ve tavanı lambri kaplamadır. Yanında yer alan 1.katta ise merdiven bitiminde tuvalet bulunmaktadır. 1.katın döşeme ve tavanı ahşap kaplama, duvarları ise sıva üzerine boyalıdır. Dükkan çatılarına çıkışı sağlayan bir açıklık mevcuttur.

5.1.1.10. Z-02 Dükkan

Bedestenin güney cephesine açılan özgün kapı boşluğunun bitiminde, sokağa açılan muhdes demir kapının sağ ve sol taraflarında soradan eklenen dükkan nişleri mevcuttur. Tavanı tonoz olarak devam eden bu dükkanların duvarları sıvalıdır. Güney cephesinde mevcut olan kapının sağ duvarında devam eden (Z-02) numaralı dükkanın sonradan eklenen bodrumda dahil olmak üzere 3 katı mevcuttur. Demir doğrama kapak ile girilen bodrum katın duvarları dolu olduğu için ölçüm sağlanamamıştır. Zemin katın cepheye açılan muhdes alüminyum doğrama kapısı mevcuttur. Mekan muhdes pvc doğrama ile bölünmüştür. Döşemesi karo mozaik kaplama, duvar ve tavanı ise sıva üzerine boyalıdır. 10 basamaklı muhdes demir doğrama ile asma kata çıkılmaktadır. Karo mozaik kaplama merdiven ile devam eden 1.katın merdiven bitiminde başlayan sonradan eklenmiş tuvaleti mevcuttur. Cepheye açılan pvc doğraması bulunmaktadır. 1.kat döşemesi karo mozaik kaplama, duvar ve tavanı ise sıva üzerine boyalıdır.

2.katta merdiven bitiminde geniş bir holden odaya geçilmektedir. Hol tavanında çatıya çıkılan bir açıklık mevcuttur. 2.katın döşemesi pvc kaplama, duvar ve tavanları sıva üzerine boyalıdır. 2 parselin çatısı bitümlü membran kaplama ile örtülmüştür.

5.1.1.11. Z-01 Dükkan

(Z-01) numaralı dükkan güney cephesine açılmaktadır. Bodrum dahil olmak üzere üç katlıdır. Fakat bodruma iniş sağlanamamıştır. Zemin kat cephesi alüminyum doğrama ile kapatılmıştır. Duvarları ise muhdes raflar ile kapatılmış olan dükkanda kapak içerisinde özgün duvar izlerini görmek mümkündür. Zemin kat döşemesi laminant kaplama, duvar ahşap kaplama, tavan ise asma tavandır. 1.kata çıkış muhdes mermer merdiven ile sağlanmaktadır. 1.katta sokağa bakan iki pencere mevcuttur, biri kapatılmıştır. 1.katta merdiven karşısında bulunan bir niş mevcuttur. 2.kata çıkış dökme mozaik merdiven ile sağlanır. 2.katta merdiven başlangıcına kadar devam eden iki tuvalet olmak üzere üç oda bulunmaktadır. Odanın cepheye açılan bir pvc penceresi bulunmaktadır. Odanın döşemesi dökme mozaik kaplama, duvar ve tavanı sıva üzerine boyalıdır. Tuvaletlerin kapıları pvc doğrama, duvarları sıva üzerine boyalı, döşemesi ise seramik kaplamadır. 1 parselin çatısı çinko kaplama ile örtülmüştür.

5.1.1.12. Z-24 Dükkan

(Z-24) numaralı mekan parsele köşe dükkan olarak konumlanmıştır. Özgün tonozu mevcut olan dükkanın döşemesi seramik kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır. Cepheye açılan alüminyum kapısı bulunur. Çatısı marsilya kiremit ile örtülmüştür.

5.1.1.13. Z-22-23 Dükkan

(Z-22-23) numaralı parsel tek bir dükkan olarak kullanılmaktadır. Parsel iki katlıdır. Basamakla çıkılan zemin katın cepheye açılan alüminyum doğraması bulunmaktadır. Tonoz ve kemerli olan dükkanın döşemesi pvc kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır. 1.kata çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır. Duvarlarının dolu olması nedeniyle çapraz ölçü alınamamıştır.
1.kat iki ayrı mekan olarak kullanılmaktadır. İki dükkan arasında geçiş muhdes demir doğrama merdiven ile sağlanır. Cepheye açılan iki adet penceresi vardır. 1.katın döşemesi pvc kaplama, duvarları sıvalı, tavanı ise lambri kaplamalıdır. Çatısı çinko oluklu levha ile örtülmüştür.

5.1.1.14. Z-21 Dükkan

(Z-21) numaralı parsel üç katlıdır. Zemin katta cepheye açılan demir doğrama kapısı bulunmaktadır. Zemin kat döşemesi seramik kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır. 1.kata çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanır. 1 ve 2.katta cepheye açılan pencereler mevcuttur. Duvarları ve tavanı sıva üzerine boyalı, döşemesi ise seramik kaplamadır. Çatısı çinko oluklu levha ile örtülmüştür.

5.1.1.15. Z-20 Dükkan

(Z-20) numaralı parselin doğu cephesine açılan muhdes demir kapısı mevcuttur. Parsel özgün tonoz örtülüdür. Döşemesi karo mozaik kaplama, duvarları ise sıvalıdır. Dükkan duvarlarının dolu olması nedeniyle çapraz ölçü alınamamıştır.

5.1.1.16. Z-19 Dükkan

(Z-19) numaralı parselin doğu cephesine açılan sonradan kapatılmış özgün kapı açıklığındadır. 1.katı da bulunan depoya girilememiştir. Dükkan döşemesi ve duvarları seramik kaplama, tavanı ise asma tavandır.

5.1.1.17. Z-18 Dükkan

(Z-18) numaralı parselin doğu cephesine açılan alüminyum kapısı mevcuttur. 1.katıda bulunan depoya çıkış sağlanamamıştır. Dükkan döşemesi karo mozaik kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır. Duvarların dolu olması nedeniyle çapraz ölçü alınamamıştır. Çatı örtüsü marsilya kiremittir.

5.1.1.18. Z-17 Dükkan

(Z-17) numaralı parsel özgün tonoz ile örtülüdür. Bir adet özgün niş açıklığı mevcuttur. Dükkan döşemesi beton, duvar ve tavanı ise sıvalıdır. Cepheye açılan ahşap doğrama kapısı vardır. Çatı örtüsü marsilya kiremittir.

5.1.1.19. Z-16 Dükkan

(Z-16) numaralı parselin kuzey ve doğu olmak üzere iki cephesi bulunmaktadır. Dükkana giriş ise kuzey cephesinden sağlanmaktadır. Dükkan tonoz ile örtülüdür. 16 numaralı parselin bodrum katı mevcuttur, yalnız duvarları dolu olduğu için ölçüm yapılamamıştır. Dükkanın cephelere bakan pvc doğramaları mevcuttur. Döşemesi seramik kaplama, duvar ve tavanı sıva üzerine boyalıdır.

5.1.1.20. Z-15 Dükkan

(Z-15) numaralı parselin kuzey ve doğu olmak üzere iki cephesi bulunmaktadır. Dökkana giriş batı cephesinden sağlanmaktadır. Dükkan tonoz örtülüdür. Dükkanın cephelere bakan demir doğramaları mevcuttur. Dükkan döşemesi ahşap kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır.Duvarların dolu olması nedeniyle çapraz ölçüm yapılamamıştır.

5.1.1.21. Z-14 Dükkan

(Z-14) numaralı parselin batı cephesine açılan demir kapısı bulunmaktadır. Tonoz örtülü olan dükkanın 2.20 yüksekliğinden başlayan asma katı mevcuttur. Dükkan döşemesi pvc kaplama, duvarları sıva üzerine boyalı, tavanı ise sıvalıdır.

5.1.1.22. Z-13 Dükkan

(Z-13) numaralı parselin batı cephesine açılan demir kapısı bulunmaktadır. Dükkan tonoz örtülüdür. Dükkanın bodrum katına erişim sağlanamamıştır. Zemin kat döşemesi beton, duvar ve tavanı sıvalıdır. 1.katta ise kemerli özgün bir açıklık mevcuttur. 1.katta kendi içerisinde özgün basamaklar bulunmaktadır. Kuzey cephesine kadar devam eden bu açıklıkta batı cephesine bakan bir penceresi mevcuttur. 1.katın döşemesi taş, duvarları sıvalı, tavanı ise ahşap kaplamadır.

5.1.1.23. Z-12 Dükkan

(Z-12) numaralı parsel de batı cephesine açılan özgün kapı açıklığının kapatılması ile oluşturulmuştur. Cepheye açılan demir doğrama kapısı bulunur. Dükkan döşemesi seramik kaplama, duvarları sıvalı, tavanı ise demir doğramadır. 1.katında ise duvarların dolu olması nedeniyle ölçü sağlanamamıştır.

5.1.1.24. Z-11 Dükkan

(Z-11) numaralı parselin batı cephesine açılan alüminyum doğrama kapısı bulunur. Dükkan tonoz örtülüdür. Döşemesi ahşap kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır. Duvarların dolu olması nedeniyle çapraz ölçü alınamamıştır.

5.1.1.25. Z-10 Dükkan

(Z-10) numaralı parselin batı cephesine açılan alüminyum doğrama kapısı bulunmaktadır. Dükkan döşemesi seramik kaplama, duvar ve tavanı sıva üzerine boyalıdır.

5.1.1.26. Z-09 Dükkan

(Z-09) numaralı parselin batı cephesinde ahşap doğrama giriş kapısı bulunmaktadır. Dükkana giriş iki basamak ile sağlanmaktadır. Üzeri tonoz örtülüdür ve içerisinde bir adet niş mevcuttur. Döşeme ve duvarları ahşap kaplama, tavanı ise sıvalıdır.

5.1.1.27. Z-06-08 Dükkan

(Z-06-08) numaralı parselin batı ve güney olmak üzere iki cephesi bulunmaktadır. Dükkanın bodrum ve asma katı mevcuttur. Bodrum kata iniş sağlanamamıştır. Dükkan duvarlarının dolu olması sebebiyle sağlıklı bir şekilde ölçü alınamamıştır. Dükkan döşemesi seramik kaplama, duvar ve tavan sıvalıdır. Asma kata çıkış muhdes demir merdiven ile sağlanmaktadır.

5.1.1.28. Z-07 Dükkan

(Z-07) numaralı parsele güney cephesinden giriş yapılmaktadır. Cepheye açılan demir kapısı bulunmaktadır. Dükkan döşemesi ahşap kaplama, duvar ve tavanı sıvalıdır.

5.1.1.29. Z-04 Dükkan

(Z-04) numaralı parselin güney cephesine açılan muhdes alüminyum kapısı bulunmaktadır. Dükkanda 2.56 m'lik yükseklikten başlayan asma kat bulunmaktadır. Dükkan döşemesi laminant kaplama, duvarları kontrplak kaplama, tavanı ise sıvalıdır. 04 ve 06 parsel arasındaki dökme mozaik merdivenler 04 parseldeki dükkanın 1 ve 2. katlarına ulaşılmasını sağlamaktadır. 1 ve 2. katının batı ve güney cephesine bakan cepheleri mevcuttur. Merdiven bitiminin sol duvarında başlayan odanın güney cephesine bakan iki adet muhdes ahşap penceresi bulunmaktadır.

Muhdes ahşap kapıyla girilen odanın döşemesi laminant kaplama, duvarları ahşap kaplama, tavanı ise kontrplak kaplamadır. Odanın sağ duvarında tuvalet devam etmektedir. Batı ve güney cephesine bakan depoda ise güney cephesine bakan iki adet, batı cephesine bakan da dört adet demir doğrama pencere bulunmaktadır. Deponun döşemesi beton, duvar ve tavanı ise sıvalıdır. Depoda elips şeklinde bir niş mevcuttur, ilk yapıldığında ocak olarak kullanıldığı düşünülmektedir. 2.kata çıkış dökme mozaik merdiven ile sağlanmaktadır. Merdiven karşısında bir depo bulunur. Merdivenin sağ duvarında devam eden deponun batı cephesine bakan iki adet penceresi, güney cephesine bakan ise üç adet demir doğrama penceresi bulunur. Deponun tavanı eğimli çinko oluklu levhadır. Depo içerisinden de tespit etmek mümkündür. Duvarları sıvalı, döşemesi ise betondur. Merdivenin solunda devam eden deponun ise iki adet penceresi bulunmaktadır. Tavanı oldukça harap durumda olan deponun döşemesi beton, duvarları ise sıva üzerine boyalıdır.

5.2. CEPHE TANIMLARI

Yapının Kuzey, Güney, Doğu ve Batı olmak üzere toplam dört cephesi bulunmaktadır. Yapının ön cephesi Kuzey yönünde Tersane Caddesi üzerindedir. Dört cephesinin de ortasında birer kapısı olan bedestenin Batı ve Doğu cephelerinde yer alan kapıları kapatılmıştır. Cephelerin yukarı kısımlarında, her cephede üçer adet pencere yer almaktadır.

5.2.1. Kuzey Cephesi

Bu cephede, yapıya Tersane Caddesi üzerinden giriş sağlayan ve tuğla kemer ile örtülü kesme taş duvarda, söveleri mevcut olan, dövme demir kapı bulunmaktadır. Cephede bitişik olarak, üzeri tonozlu dükkan birimleri sıralanır fakat günümüzde cadde üzerindekiler tamamen kaldırılmıştır, şuan ise yalnızca dükkanlara ait tuğla kemer izleri bulunmaktadır. Cephenin sağında ve solunda iki adet dükkan görülmektedir. Sağ taraftaki dükkanın üzeri marsilya kiremiti ile örtülmüş ve dükkan girişi cephe üzerindedir. Sol taraftaki dükkan bedestenin duvar sınırları altındadır ve girişi Batı Cephesi'ndedir. Dükkanların doğramaları özgün değildir. Cephenin ikinci kat hizasında üç adet pencere bulunmaktadır. Bu cephedeki pencerelerde olduğu düşünülen geçme demir parmaklık, ahşap doğrama ve taş söve bulunmaktadır. Cephenin sağ tarafında pencerelerin alt hizasında bir adet tuğla kemerli niş görülmektedir. Kuzey Cephesi, Doğu Cephesi ile pah oluşturarak birleşmektedir ve bu pahın üzerinde birinci kat hizasında bir adet pencere bulunmaktadır. Bu pencerenin tuğla kemerden sövesi ve özgün olduğu düşünülen demir doğraması mevcuttur. Cephenin duvarı; almaşık örgü duvardır ve saçak kotunda yer alan taş çatı silmesi ile sınırlanır. Silmenin üzerinde üç adet kurşun kaplama kubbe bulunmaktadır.

5.2.2. Batı Cephesi

Batı Cephesi Arap Kayyum Sokak üzerindedir. Cephede bitişik olarak, bedestenin duvar sınırı içerisinde kalan, tavanları tonozlu dükkan gözleri sıralanmaktadır ve hepsinin girişi Batı Cephesinde Arap Kayyum Sokağa açılmaktadır. Cephede sagdan ilk dükkan 15 parseldir. Bu dükkanın tonoz sınırı altında sonradan yapıldığı tahmin edilen demir doğrama başlamaktadır. İkinci dükkan 14 parseldir ve 15 parseldeki ile aynı olarak tonoz sınırı altında sonradan yapıldığı tahmin edilen demir doğrama başlamaktadır. Üçüncü dükkan 13 parseldir ve tonoz sınırını görmemizi engelleyen alüminyum kepenk ile sonradan yapıldığı tahmin edilen demir doğrama mevcuttur. Dördüncü dükkan 12 parseldir ve birinci kat hizasında kadar çıkan, sonradan yapılmış demir doğraması bedestenin bu cephedeki giriş kapısını örtmektedir. Beşinci

dükkan 12 parseldir. Sonradan yapılmış pvc oluklu levha ve alüminyum doğraması bulunmaktadır. Altıncı dükkan 11 parseldir ve sonradan yapılmış olan alüminyum kepengi ile pvc doğraması mevcuttur. Yedinci dükkan 10 numaralı parseldir ve 11 numaralı parselde olduğu gibi alüminyum kepenk ve pvc doğraması mevcuttur. Sekizinci dükkan 9 numaralı parseldir ve alüminyum kepenk ve doğraması bulunmaktadır. Bu dükkanın doğraması üzerinde, sonradan yapıldığı düşünülen demir parmaklıklı, ahşap doğraması bulunan bir adet pencere bulunmaktadır. Aynı hizada cephenin sol tarafında 9,10,11 numaralı parsellerin üzerinde dört adet, sonradan yapıldığı düşünülen demir doğramalı pencere bulunmaktadır.

Cephenin ikinci kat hizasında özgün olduğu düşünülen geçme demir parmaklıklı, ahşap doğrama ve taş sövesi bulunan iki adet pencere mevcuttur. Aynı hizada cephenin sol tarafında sonradan yapıldığı düşünülen demir doğramalı iki adet pencere bulunmaktadır.

Kuzey Cephesi'nden gelen taş saçak silmesi cephenin solunda bulunan oluklu levhaya kadar devam etmektedir. Silmenin üzerinde üç adet kurşun kaplama kubbe bulunmaktadır.

5.2.3. Güney Cephesi

Yapının bu cephesinde zemin kat hizasında sağdan ilk dükkan 7 numaralı parseldir. Bu dükkanın doğramaları demirdir ve alüminyum kepengi bulunmaktadır. Kepenk kutusunun üstünde tente vardır. Sağdan ikinci dükkan 6 numaralı parseldir ve 7 numaralı parseldeki dükkan ile aynı özelliklere sahiptir, yalnızca bu dükkanın Batı Cephesi'nde de girişi bulunmaktadır. Sağdan devam edince 5 numaralı parselde merdiven bulunmaktadır. Bu merdiven ile Batı Cephesi'nde pencereleri bulunan iki katlı yapıya ulaşım sağlanmaktadır.

Bu yapının birinci kat hizasında 4 adet pencere bulunmaktadır. İkinci kat hizasında ise 3 adet demir doğramalı pencere bulunmaktadır. Cephede zemin kat hizasında ilerlediğimizde merdivenin solundaki dükkan 4 numaralı parselde bulunmaktadır. Bu dükkan ikiye bölünmüştür ve iki girişi bulunmaktadır. Alüminyum doğraması ve kepengi olan dükkanın üzerinde tente bulunmaktadır. Aynı hizada ilerlendiğinde 3 numaralı parselde, bedestenin bu cephedeki giriş kapısına açılan tonozlu giriş kısmı bulunmaktadır. Cephede bu kısmın tonoz sınırı altında başlayan sonradan yapıldığı düşünülen demir doğrama bulunmaktadır. Bu tonozun üzeri marsilya kiremiti ile kapatılmıştır. Marsilya kiremitinin bitiminde, bedestenin bu cephedeki almaşık duvar örgüsü görülmektedir ve bedestenin her cephesinde bulunan ikinci kat hizasındaki özgün olduğu düşünülen pencerelerden biri bulunmaktadır. Cephede tekrar zemin kat hizasında devam ettiğimizde 3 numaralı parselin yanındaki dükkan 2 numaralı parselde bulunmaktadır. Sonradan yapılmış cephe kaplaması olan bu dükkan iki katlıdır. Zemin kattan devam edildiğinde 1 numaralı parseldeki dükkanda iki katlıdır. İkinci katında bir adet pvc penceresi olan bu dükkanın zemin katındaki giriş kapısı ve vitrin demir doğramadır. Son dükkan, bu cephe ile Doğu Cephesi birleşiminde yer alan köşe dükkandır ve 24 numaralı

parselde bulunmaktadır. Bu dükkanın üzeri marsilya kiremiti ile kapatılmıştır. Taş saçak silmesinin üzerinde üç adet kurşun kaplama kubbe bulunmaktadır.

5.2.4. Doğu Cephesi

Yapının bu cephesi Kuyumcu Tahir Sokağa bakmaktadır. Cephede soldan ilk dükkan, köşe dükkan olan 24 numaralı dükkandır. Zemin kat hizasında devam edildiğinde ikinci dükkan 22 numaralı parseldir. Bu dükkanın üst katında 2 adet demir parmaklıklı pencere bulunmaktadır. Zemin kat hizasında devam edildiğinde üçüncü dükkan 21 numaralı parselde bulunmaktadır. Bu dükkan iki katlı olup her katında birer adet demir doğraması olan pencere bulunmaktadır ve çatı ise çimento oluklu levha ile kapatılmıştır. Zemin kattan devam edildiğinde dördüncü dükkan 20 numaralı parselde bulunmaktadır ve alüminyum kepenk ve doğraması bulunmaktadır. Zemin katta devam edildiğinde sıradaki dükkan 19 numaralı parselde bulunmaktadır ve üst katında bir adet pencere bulunmaktadır. Çatısı ise çimento oluklu levha ile örtülmüştür. Zemin katan devam edildiğinde sıradaki dükkan 17 numaralı parseldeki dükkandır. Bu dükkanın demir doğraması ve alüminyum kepengi bulunmaktadır, doğramanın üzerinde de pvc oluklu levha bulunmaktadır. Zemin kattan devam edildiğinde bu cephedeki son dükkan 16 numaralı parseldeki dükkandır. Bu dükkanın girişi Kuzey Cephesi'ndedir. 16 ve 17 numaralı parseldeki dükkanların çatıları marsilya kiremiti ile kapatılmıştır. Bu çatının üzerinde görülenilen bedestenin duvarı; almaşık örgü duvardır ve saçak kotunda yer alan taş çatı silmesi ile sınırlanır. Silmenin üzerinde üç adet kurşun kaplama kubbe bulunmaktadır.

5.3. TAŞIYICI SİSTEM, MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ

5.3.1. Ana Taşıyıcı Sistem

Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı) kagir tonozlarla örtülü dükkan gözlerinden oluşmaktadır. Bedesten içerisinde ise mermer ayaklar üzerine oturan 9 adet kagir tonozla örtülü ve kemerlidir.

5.3.2. Merdivenler

Bedesten girişinin solunda bulunan özgün taş merdiven bedesten boyunca devam eden özgün ahşap yürüme yollarına çıkışı sağlamaktadır. Fakat günümüzde bu merdiven kapatılmıştır. Güney cephesinde bulunan dökme mozaik merdiven ise 4 numaralı parselin üst katlarına çıkışı sağlamaktadır.

5.3.3. Çatı Sistemi

Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı)'nin çatı örtüsü kurşun kaplama ile yapılmış kubbelerdir.

5.4. HASAR TESPİTLERİ / YAPISAL BOZULMALAR

Galata Bedesteni (Fatih Çarşısı)'nde 25 yıl önceki özgün meşe ayaklar sökülerek, depo olarak kullanılan bedestende muhdes bölücüler ile dükkanlar oluşturulmuştur.

Bedesten içerisinde özgün duvar hizasının sadece bir kısmı görülebilmektedir. Bedestenin özgün duvarları muhdes kaplamalar ile kapatılmıştır. Doğu ve Batı cephesinde özgün olan kapılar kapatılarak dükkan olarak kullanılmaktadır. Bedesten içerisinde sonradan çıkılan katlar özellikle bedesten ayaklarında ve tonozlarında ciddi hasarlara neden olmaktadır. Özgün pencere kanatları yalnızca bir iki açıklıkta mevcuttur. Bedesten döşemesinde yol kotundan ve kötü kullanımdan dolayı yer yer kopmalar ve eğimler görülmektedir. Bedesten eteklerindeki dükkanlarda ise muhdes katlar ve muhdes ekler yapıya ciddi hasarlar vermektedir. Ayrıca yapının pencere ve cephelerini kapatmaktadır.

5.4.1. Çatı / Saçak

Bedestenin kurşun kaplama kubbeleri iklim koşullarından dolayı zamanla aşınmış ve bozulmaya uğramıştır. Yer yer yosunlanmalar ve bitkilenmeler oluşmuştur.

5.4.2. Cepheler

Cephelerde bitişik olarak, üzeri tonozlu dükkan gözleri sıralanır. Fakat günümüzde Kuzey Cephe üzerindeki dükkanlar tamamen kaldırılmıştır, şuan göz ile görülebilen yalnızca tuğla kemer izleridir. Diğer cephelerde ise tonozlar özgün olmayan doğramalar kullanılarak kapatılmıştır ve bazı yerlerde ikinci kat hizasına kadar yükselen özgün olmayan ekler ile çevrelenmiştir. Yapının görülebilen duvarlarında yüzey kirlenmesi ve bitkilenme mevcuttur.

Batı Cephesi'nde görülen kılıçlarda ve yapının özgün olduğu düşünülen ikinci kat hizasındaki pencere parmaklıklarında korozyon dikkati çekmektedir. Cephelerde kat silmelerinde ve pencere sövelerinde yer yer malzeme kayıpları görülmektedir.

5.4.3. Taşıyıcı Sistem

Bedestenin duvarları ve özgün ayakları dükkan sahiplerinin kötü kullanımından dolayı harap durumdadır. Özgün duvarlara ulaşmak neredeyse mümkün değildir. Dükkan içerisindeki ayaklar kesilerek aralara bölücü duvarlar yapılmıştır. Dış dükkanlarda ise özgün duvarlara müdahaleler yapılmış ve özgün dokusunu kaybetmiştir.

5.4.4. Döşeme / Tavan

Bedestenin özgün döşemesi zamanla yok olmuştur. Özgün kagir kubbeler sıvanmış ve zamanla dökülerek yer yer özgün tuğlalar ortaya çıkmıştır. Dış dükkanlarda özgün tonozları sadece birkaç dükkanda tespit etmek mümkündür.

5.4.5. Pencere / Kapı Doğramaları

Bedestenin özgün pencere ve kepenk doğraması zamanla kaybolmuş ve kaldırılmıştır. Yalnızca Kuzey ve Güney Cephesi'nde tespit etmek mümkündür. Bedestene giriş kapıları kısmen özgünlüğünü korumaktadır, dövme demir kapılarda zamanla kopmalar ve aşınmalar görülmektedir.

5.4.6. Merdivenler

Bedestene girişte solda mevcut olan taş merdiven dükkan sahiplerinin önüne tesisat koyması nedeni ile tespit edilememiştir.

6. RESTİTÜSYON

6.1. Galata Bedesteni'nin İncelenmesi

İstanbul'un üçüncü bedesteni Galata bedestenidir. Bu bedestenin ne zaman ve kimin tarafından yaptırıldığı, henüz sağlam delillerle ortaya konamamıştır. Galata bedesteni hakkında Fatih vakfiyeleri ile 1489- 1491 yılları tahririne ait Ayasofya vakıfları tahrir defterinde herhangi bir bilgiye rastlanmaz. Binanın Fatih devrinde yapıldığı rivayetinden hareket edilerek kapısının üzerine "Fatih hırdavatçılar çarşısı" levhası asılmıştır. Bu rivayet, Fatih vakfiyesindeki "şehr-i mezburda ve Galata'da pazarlar ve dükkânlar ve hamamlar ve hanlar ve değirmenler ve mesakın ve menzil inşa edip" cümlesinden kaynaklanmış olabilir. Oysa vakfiyede Galata'daki vakıflar özel bir başlık altında yerleri de belirtilmek suretiyle uzun boylu sayıldığı halde, bunlar arasında bezzazistan sözü geçmediği gibi bedesten yapısı şüphesini uyandıracak bir tanımlama da geçmemektedir. Galata'daki vakıfların bir tanesi hamam diğerlerinin tamamı dükkân, mahzen ve evlerden meydana gelmektedir. Bu nedenle,

Galata bedesteni şayet Fatih tarafından yaptırılsaydı, vakfiye ve tahrir defterinde buna işaret olacak bir şey herhalde bulunurdu. Evliya Çelebi, Galata bedesteninden de kısaca söz ederse de kimin tarafından yaptırıldığına dair bir şey söylemez. Galata'da halen mevcut bedesten binasına gelince, bunun mimari açıdan Türk mimarisinin özelliklerine sahip olduğunu öncelikle belirtmemiz gerekir. Bu husus, bedestenin plân şeması bir yana kemer ve kubbelerde tartışmasız bir belirginliğe sahiptir.

Ahmed Refik (Altınay) in Mühime Defterlerinden naklettiği belgeler arasında Galata'da bir bedesten açılmasıyla ilgili 29 Zilkade 993 (22 Kasım 1585) tarihli ilginç bir belge bulunmaktadır. Bu belgede, Lonca mahallesinde Bizanslılardan kalma yirmi kubbeli, on altı mermer direkli bir binanın bedesten haline getirilmesinden söz edilmektedir. Belgede anlatılan bina ölçüler, kubbe ve ayaklar bakımından Galata bedestenine uymamaktadır.

Belge bir Divân-ı Hümâyun hükmü olduğu ve bir fermana da bağlandığı belirtildiğine göre, biz, içeriğinin yanlış bilgiler taşıyabileceğini düşünemiyoruz ancak ne var ki, bugün mevcut Galata bedesteni binasının belgede tarif edilene uymadığı da kesindir. Bu durum karşısında biz, Divan-ı Hümayun hükmünde sözü edilen binanın bedesten olarak kullanılmasından bilemediğimiz nedenlerle vazgeçilip, bedesten için kısa zamanda yeni bina yapılmış olduğu sonucuna varmaktayız. Nitekim bu belgenin tarihinden 11 -12 yıl sonra yazılmış bir

seyahatname kitabında Galata'da bir bedestenin bulunduğu bildirilmektedir. Demek ki, belgenin yazıldığı 1585 ya da ertesi yıl içinde Galata yeni bir bedestene kavuşmuştur.

Kanuni'nin 1534 İran seferine katılan ve "Beyân-ı menazil sefer-ı Irakeyn" adlı eserini 1536 da tamamladığı anlaşılan Matrakçı Nasuh'un Galata isimli minyatüründe, bedestene işaret edebilecek kubbeli bir bina bulunmamasını da, Galata'nın bedestene XVI. yüzyıl sonlarında kavuşmasının işaretlerinden saymaktayız.

Galata'nın İstanbul'un en geç Türkleşen bölümü olduğu düşünülürse, Türk ticaret yapılarının en tipik örneğini ortaya koyduğu kadar, ticari yaşamla ilgili kendine özgü düzeni de vurgulayan bedestenin, daha Fatih devrindeyken Galata'da yer alabilmesi bize pek olası görünmemektedir. Matrakçı Nasuh'un Galata resminde sur içinde binalar pek sık olmadığı gibi, sur dışında 'da tek tük yapı görünmektedir. Oysa Sultan Üçüncü Murad'a sunulmuş olan "Hünername" nin minyatürleri arasında Veli Çan'ın İstanbul resminde Galata'da sur içindeki binalar sıklaşmış, sur dışında da epeyce çoğalmıştır. Bu resimler de Galata'nın bedesten gereksiniminin Fatih devrinden daha sonra doğabileceğinin işaretlerinden sayılabilir.

Dokuz kubbesi, kesme taştan yapılmış dört ayağa oturan Galata bedesteni, dışta dükkânları olan tipe dahildir. Ana caddeye bakan yöndeki dükkânlar yıkılmıştır. Bunun dükkânları da Sandal bedesteninde olduğu gibi eşit ölçüde değildir. 20 x 20 m. boyutlu olan binanın, İstanbul'un diğer iki bedesteninden en önemli farkı iki katlı oluşudur. (1)

(1) Cezar, Yıl: 1985, S.244-245-246-247.

Tamamen ayrı bir şehir gibi gelişen Galata'daki bu bedesten Fatih Sultan Mehmed evkafından olarak XV. yüzyılın ikinci yarısında yaptırılmıştır. Çevresine Yelkenciler, Rüstem Paşa hanları ile bazı ahşap dükkânlı çarşılar kurulmuştur. Böylece etrafında bir ticaret sitesi teşekkül eden bina, benzerlerinden farklı olarak dikdörtgen değil kare şeklinde inşa edilmiştir. Dört paye ile ayrılan mekân, dokuz bölüme ayrılmış ve bunların her biri bir kubbe ile örtülmüştür. Cephelerde devrin sokak dokusuna uygun biçimde şekillendirilmiş dış dükkânlar vardır. Moloz taşlardan inşa edilmiş olmakla beraber ahenkli çizgileriyle heybetli bir görünüşü olan Galata Bedesteni 1966'da modern bir çarşı haline getirilirken çok kötü bir biçimde değişikliğe uğratılmış ve bu sırada içinde çok eskiden kalmış olan kalın meşe ağacından katlar sökülmüştür. (1)

Galata Bedesteni mimari bakımdan Osmanlı dönemi Türk sanatının yapı üslubuna ve tekniğine tam bir uygunluk göstermektedir. Zaten bedesten yapı tipi 15-17. yy' lar arasında uygulanmıştır. Bu bedesten 4 payeli 9 kubbeli biçimi ile Kastamonu, Kayseri artık mevcut olmayan Konya, Merzifon bedestenlerinin bir benzeridir. 20x20 ölçüsünü pek az aşan bedestenlerde daima görüldüğü gibi dış cephelerine bitişik olarak, üzerleri kâgir tonozlarla örtülü dükkân gözleri sıralanır. Bunlar sonraları çok bozulmuş, Perşembepazarı Caddesi kenarındakiler ise bütünüyle tıraş edilerek ortadan kaldırılmıştır. Dört cephesinin de ortasında birer kapısı olan ana mekânın ortasında yükselen kesme taştan kare kesitli 4 kalın paye büyük kemerleri taşır. Böylece meydana gelen 9 bölümün üstleri kasnaksız kubbeler ile örtülmüştür. Cephelerinin yukarı kısımlarında, her cephede üçer tane pencere vardır.

Perşembepazarı Caddesi'ne açılan girişin sol tarafında duvar kalınlığı içinde bulunan spiral bir merdiven, çepeçevre bedesteni dolanan ahşap bir galeriye çıkışı sağlar. Ancak 80 -85cm kadar genişlikteki bu galeri, duvarlara saplanmış mermer konsollar tarafından taşınır. Ayrıca karşılıklı iki köşedeki düz merdivenler ise dış dükkânların üstlerinde olması gereken kat bölümleri ile ilgilidir. Bu üst kattan yalnız iki tarafta bazı mekânlar kalmıştır.

Galata Bedesteni 25 yıl öncesine kadar depo olarak kullanılıyor ve içinde meşe ağacından eski bölmeler bütünüyle duruyordu. Binayı kiraya vermek için yapılan restorasyonda bunlar sökülmüş ve ilgili makamın itirazına karşılık, bedestenin aslına uygun onarımının yapılacağı bildirilmesine rağmen bu yolda hiçbir girişimde bulunulmamıştır. (2)

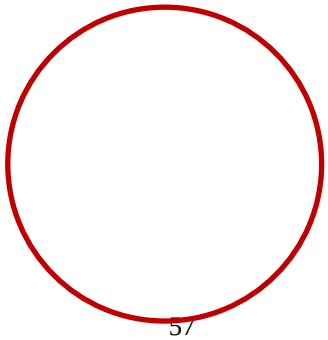
(1) Eyice, yıl:1992, S.306.

(2) (Eyice, yıl:1994, S.355-356.

6.2. Restitüsyon Önerilerine Temel Oluşturan Kaynaklar

6.2.1. Galata Bedesteni’nin eski haritalarda tarihsel sıralamaya göre irdelenmesi,

Yapının restitüsyon projesi hazırlanırken, eski haritalar, eski fotoğraflar incelenmiştir. Restitüsyon projesi hazırlanırken bu haritalardan alınan veriler kullanılmıştır.

Şekil-25: 1119 Ada 9 Parsel D'Ostoya Haritası (1858-1860)

D'Ostoya haritası verileri;

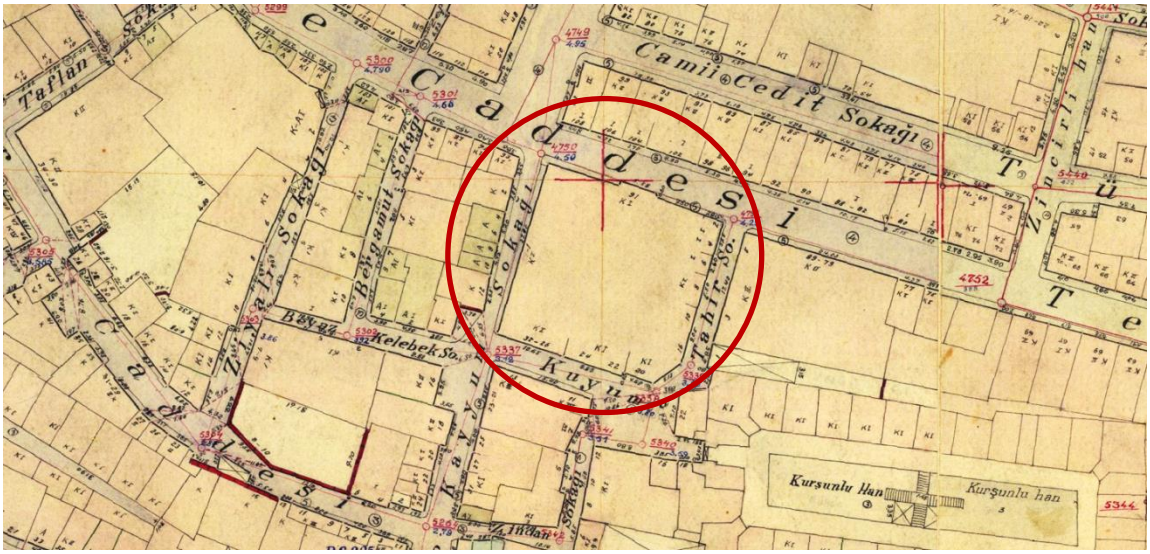
- Haritada yapının kagir olduğu görülmektedir. (pembe renk tarama)
- Yapının beden duvarları, ana taşıyıcı dört sütunu ve etrafındaki saçak kısmı görülmektedir.
- Yapının dört tarafında koyu kahverengi renkte taralı (kiremit örtülü, ahşap taşıyıcılı) saçak görülmektedir.
- Yapının Tersane Caddesi'ne bakan cephesinde (kuzey cephesi) günümüzde kesilmiş olan ön dükkanların mevcut olduğu görülmektedir.
- Yapının etrafındaki saçakların kuzey ve batı cephesinde beden duvarları ile tam olarak öpüşürken, güney ve doğu cephesinde dükkanların bir kısmının bu saçak altında olmadığı görülmektedir.
- Yapının konumu da açıkça görülmektedir.

Şekil-26: 1123 ada, GOAD Haritası (1905).

Goad haritası verileri;

- Haritada yapının kagir olduğu (pembe renk tarama) görülmektedir.
- Yapının konumu da açıkça görülmektedir.
- Yapının etrafındaki dükkan dizilimi görülmektedir.
- Bu haritada Tersane Cadesi'ne bakan cephedeki (kuzey cephesi) dükkanların kesilmiş olduğu (cadde açılması amacıyla) görülmektedir.

Şekil-27: 1123 ada, Alman Mavisi (1918-19).

Alman Mavisi haritası verileri;

- Haritada yapının kagir olduğu (sarı renk tarama) görülmektedir.
- Yapının konumu da açıkça görülmektedir.
- Yapının ölçüleri görülmektedir.
- Bu haritada Tersane Cadesi'ne bakan cephedeki (kuzey cephesi) dükkanların kesilmiş olduğu (cadde açılması amacıyla) görülmektedir.

Şekil-28: 1123 ada Nirven Haritası (1947).

Nirven haritası verileri;

- Haritada yapının kagir olduğu (pembe renk tarama) görülmektedir.
- Yapının konumu da açıkça görülmektedir.
- Yapının dükkan ölçüleri görülmektedir.
- Bu haritada Tersane Caddesi'ne bakan cephedeki (kuzey cephesi) dükkanların kesilmiş olduğu (cadde açılması amacıyla) görülmektedir.

6.3. Restitüsyon Önerisi

Restitüsyon araştırmamızda eski haritalar, yazılı kaynaklar ve bunun yanında ulaştığımız eski fotoğraflar kaynak alınmıştır. Asıl ana veri ise günümüz durumu belgeleyen rölövesi ve yapı üzerindeki mevcut izlerdir.

6.3.1. Vaziyet Planı Restitüsyonu

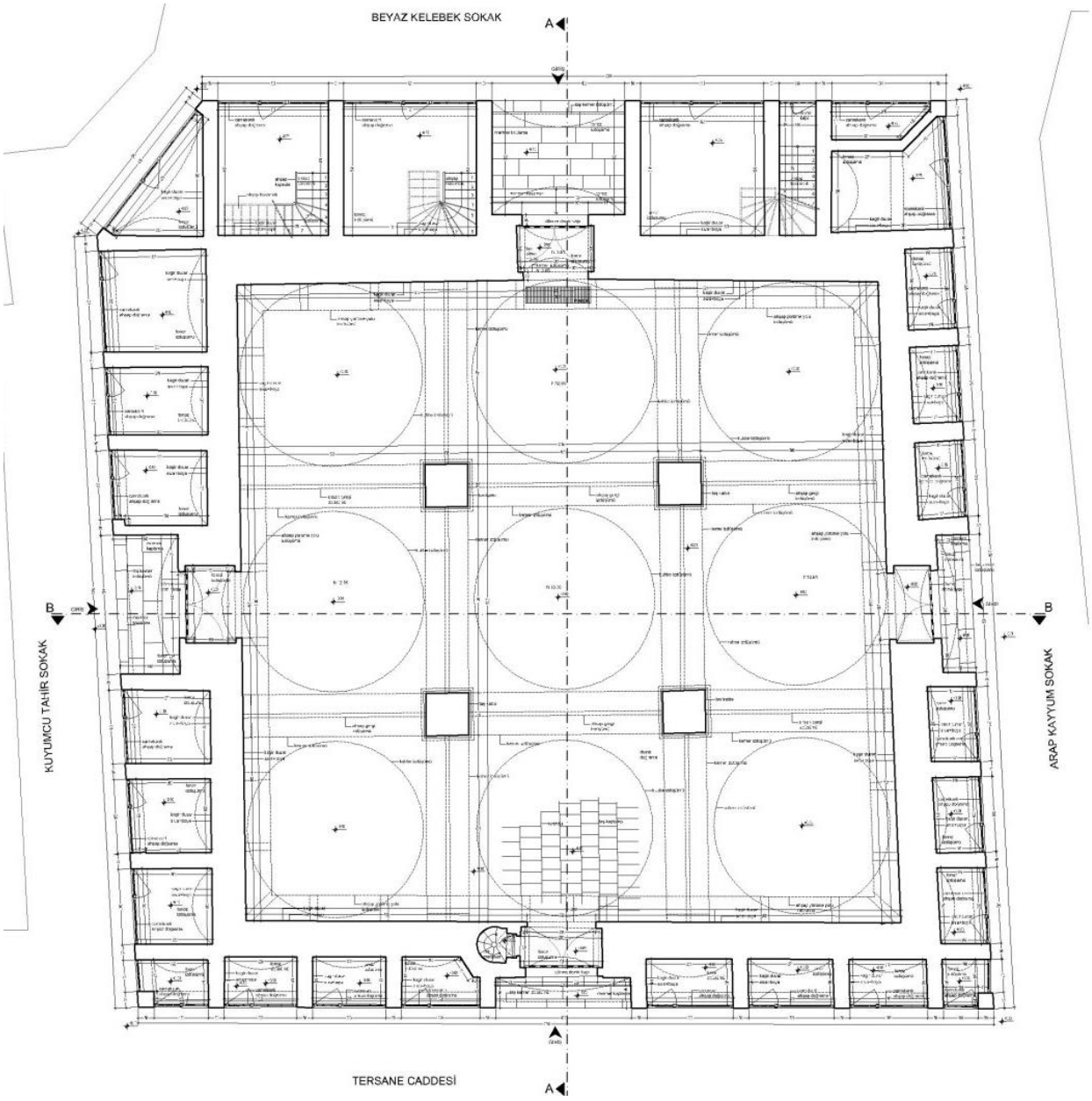
Plan şeması günümüz mevcut durumunda alınan ölçülerine göre yaklaşık 22*22 m lik kareye yakın, her cephede ana beden duvarlarını ortalayan dört ana girişi bulunan bir bedesten yapısıdır. Beden duvarlarının çevrelediği orta mekanda dört ana paye (kesme taştan) bulunmaktadır. Bu taş payeler birbirine ve beden duvarlarına kemerler ile bağlanmaktadır. Kemerler ile mekan dokuz bölüme ayrılır, her bölüm bir kubbe ile kapatılmıştır. Yapının ana beden duvarları, kemerleri ve kubbeleri günümüze özgün haliyle ulaşmıştır.

Şekil-29: 19. Yy Galata Silüeti.

6.3.2. Zemin Kat Planı Restitüsyonu

Yapının Tersane Caddesi'ne bakan cephesinde, günümüzde mevcut olmayan fakat yukarıda belirtilen bir çok kaynaktan ve D'Ostoya Haritasından da görüleceği gibi dükkanlar olduğu,bu dükkanların daha sonradan tıraşlanarak Tersane caddesine ve kaldırıma katıldığı görülmektedir. Yapının dört tarafında dönen dükkanların iki katlı olduğu ve bu dükkanların bir saçakla örtülerek ana beden duvarına birleştiği, bu birleşme yerinin ana beden duvarlarında, üst kottaki her cephede üçer adet olan pencerelerin hemen alt kotunda olduğu Şekil 8 deki Galata Silüeti fotoğrafında görülmektedir. Buradan yola çıkarak restitüsyon projesinde bu dükkanlar projelendirilmiştir.

Yapının batı cephesinde günümüzde bulunan dükkanlar ve bu dükkanları örten saçak özgününe yakın bir durumda mevcuttur.

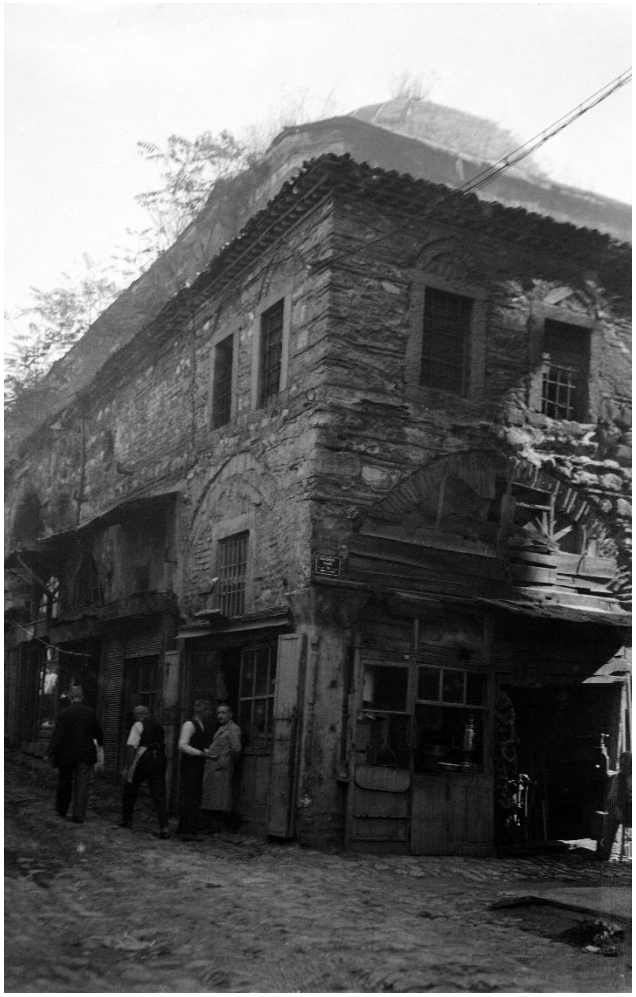

Şekil-31: Batı cephesi, dükkanların üzerini örten kirpi saçak detayı,

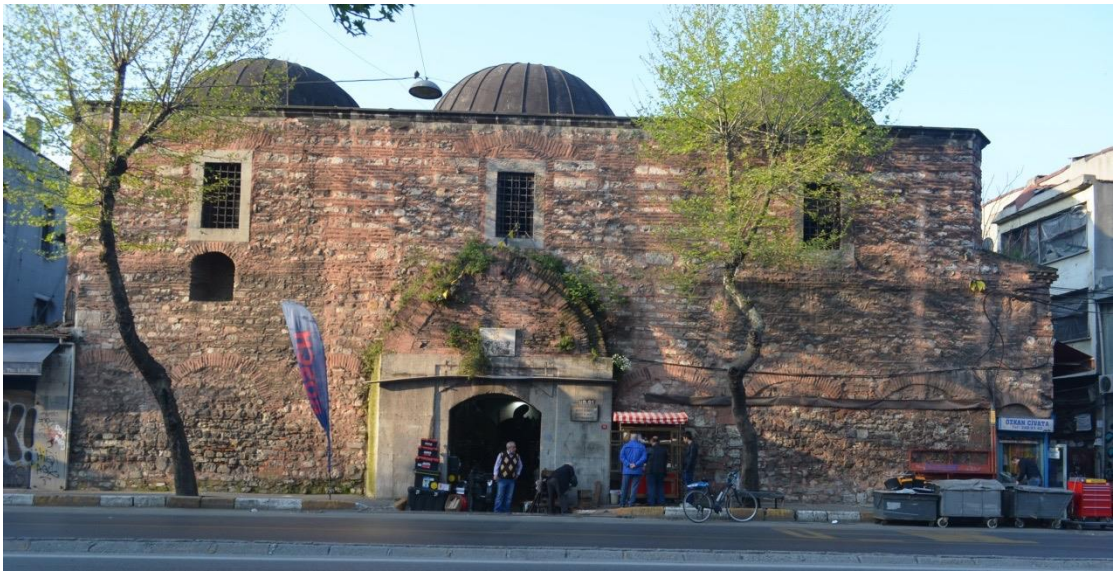
Şekil-32: Batı cephesi, dükkanların görünüşü,

Şekil 32'deki fotoğrafta görüldüğü gibi batı cephesinde dükkanların kemerleri ve çatı örtüsü günümüzde mevcuttur. Buradan yola çıkarak diğer cephelerdeki dükkanlar aynı şekilde tasarlanmıştır.

Şekil-33: Batı ve güney cephesinin birleştiği köşe, dükkanların görünüşü,

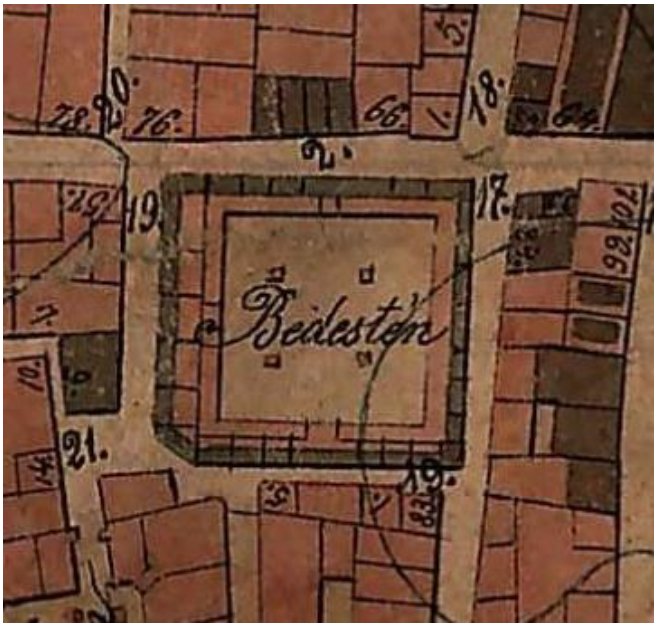
Şekil 33'deki fotoğrafta dükkanların batı ve güney yönündeki konumlanışı görülmektedir.

Şekil-34: Kuzey Cephesi (Tersane Caddesi'ne bakan cephe) günümüz durumu,

Şekil 34'deki fotoğrafta günümüz mevcut durumunda yapının kuzeyde traş edilmiş dükkanlarının kesilmiş olan tonozlarının izleri görülmektedir. Restitüsyon projesinde bu cephedeki dükkanlar bu izler kullanılarak tasarlanmıştır. Yine bu fotoğrafta girişi oluşturan tonozun da izi belirgin bir şekilde görülmektedir.

Restitüsyon projesi hazırlanırken kuzey cephesindeki dükkanların derinliğinin saptanmasında D'Ostoya haritasındaki veriler esas alınmıştır.

Şekil-35: D'Ostoya Haritası

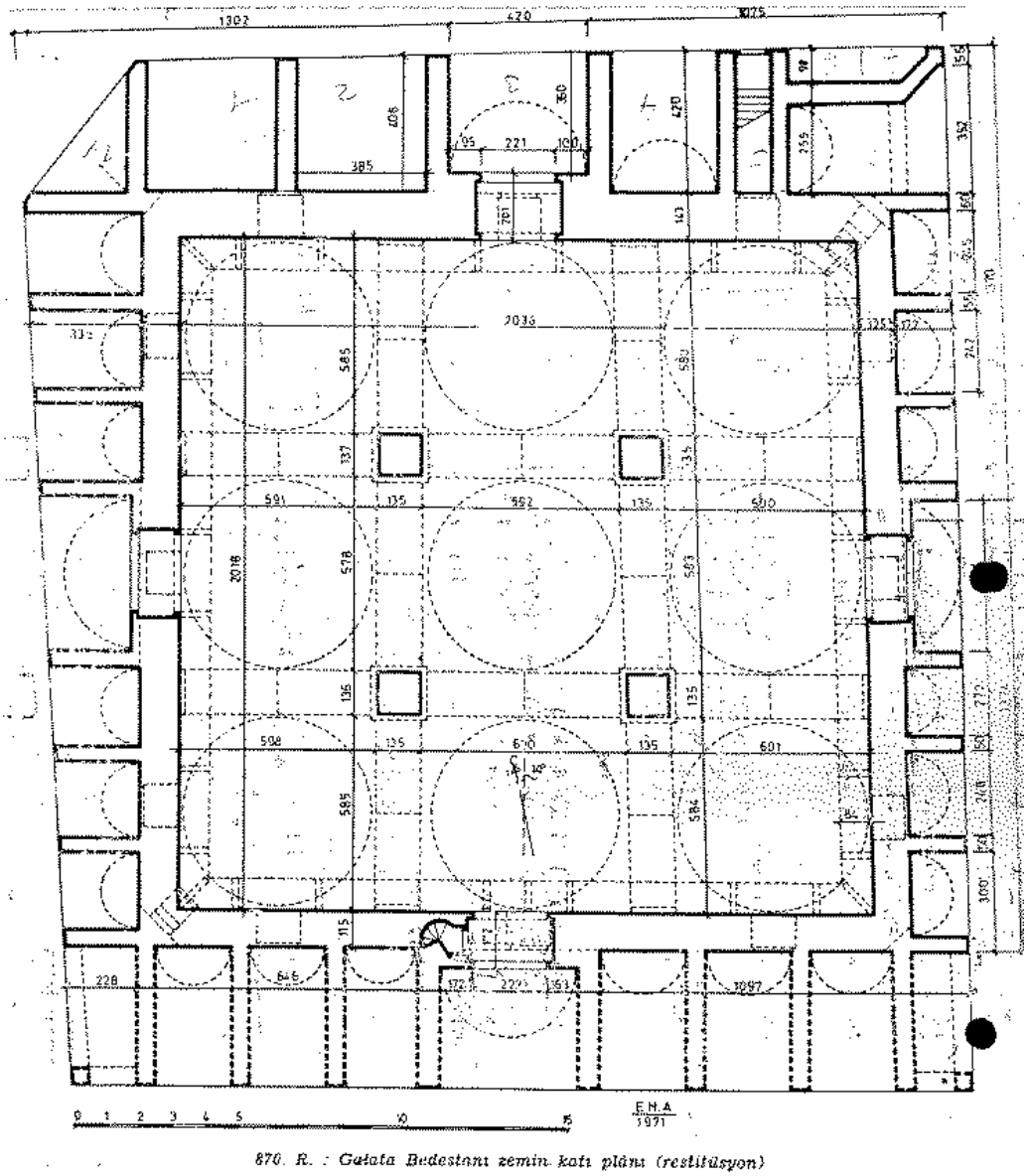
D'Ostoya haritasında görüldüğü gibi kuzey ve batı yönünde dükkanların üzerini örten saçaklar beden duvarına bitişiktir. Yapının dört tarafında aynı ölçüde dönmektedir. Güney ve doğu cephelerindeki dükkanların derinliği fazla olduğundan saçak bu dükkanların tamamını örtmemektedir. Günümüzdeki mevcut dükkan derinliklerine bakıldığında yine aynı durum söz konusudur. Buradan yola çıkarak kuzey cephesinde, batı cephesindeki mevcut saçakları aynı ölçüde kuzey cephesinde devam ettirip ana beden duvarı ile öpüştürüldüğünde dükkan derinlik ölçüleri batı cephesi ile aynı ölçüde olduğu kararına varılmıştır. Restitüsyon projesi bu bakımdan D'Ostoya Haritası ile örtüşmektedir.

Restitüsyon projesinde yararlanılan bir kaynak da Hakkı Ayverdi'nin 1971 yılında çizdiği Galata Bedesteni restitüsyonudur. Şekil 35'de görülen bu çalışmada Hakkı Ayverdi kuzey cephesindeki dükkanların derinliğinin bilinmediğini belirmiş, çizdiği planda da bu dükkanların derinliğini afaki olarak çizildiğini belirtmiştir.

Hakkı Ayverdi restitüsyonunda dükkanlar tonozlu olarak çizilmiştir. Yapının günümüzdeki durumunda çoğu dükkanın asma tavanla tonozları kapatıldığı halde bir kısım dükkanın ise

tonoz örtüsü günümüzde de yerinde tespit edilmiştir. Güney cephesindeki iki dükkanın planda da görüldüğü gibi tonozlu olmadığı görülmektedir. Günümüzde yapılan tespitler de de bu iki dükkanda tonoza rastlanmamıştır. Bu nedenle restitüsyon projesinde bu iki dükkan ahşap kirişli döşemeli olarak projelendirilmiştir.

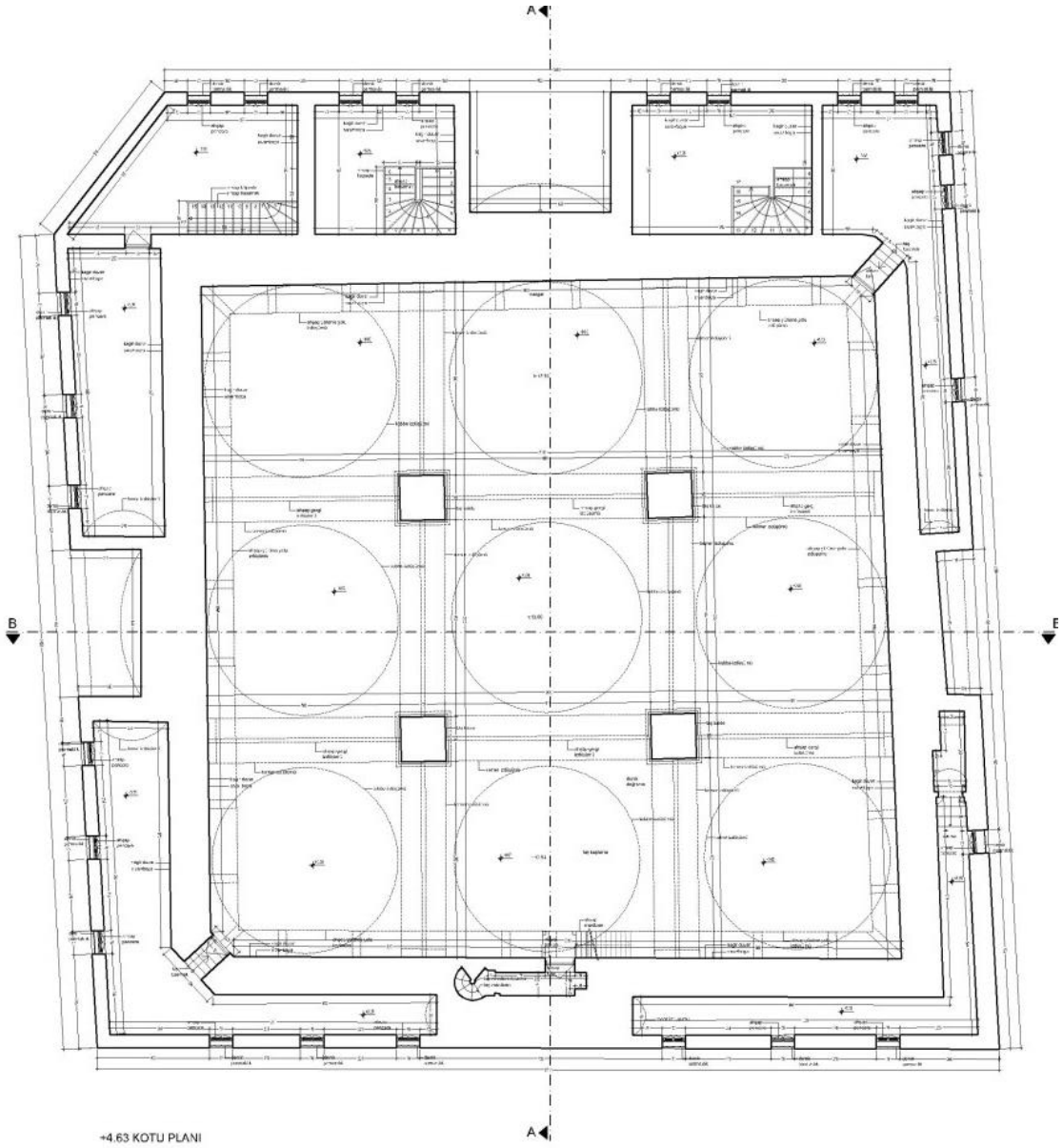
Şekil-36: Hakkı Ayverdi 1971, Galata Bedesteni Restitüsyonundan, zemin kat planı

870. R. : Galata Bedestanı zemin katı planı (restitüsyon)

Güney cephesinde dışarıya açılan merdiven görülmektedir. Bu merdiven den direk üst kata ulaşılmaktadır. Hakkı Ayverdi'nin de belirtmiş olduğu bu merdiven günümüzde hala mevcuttur.

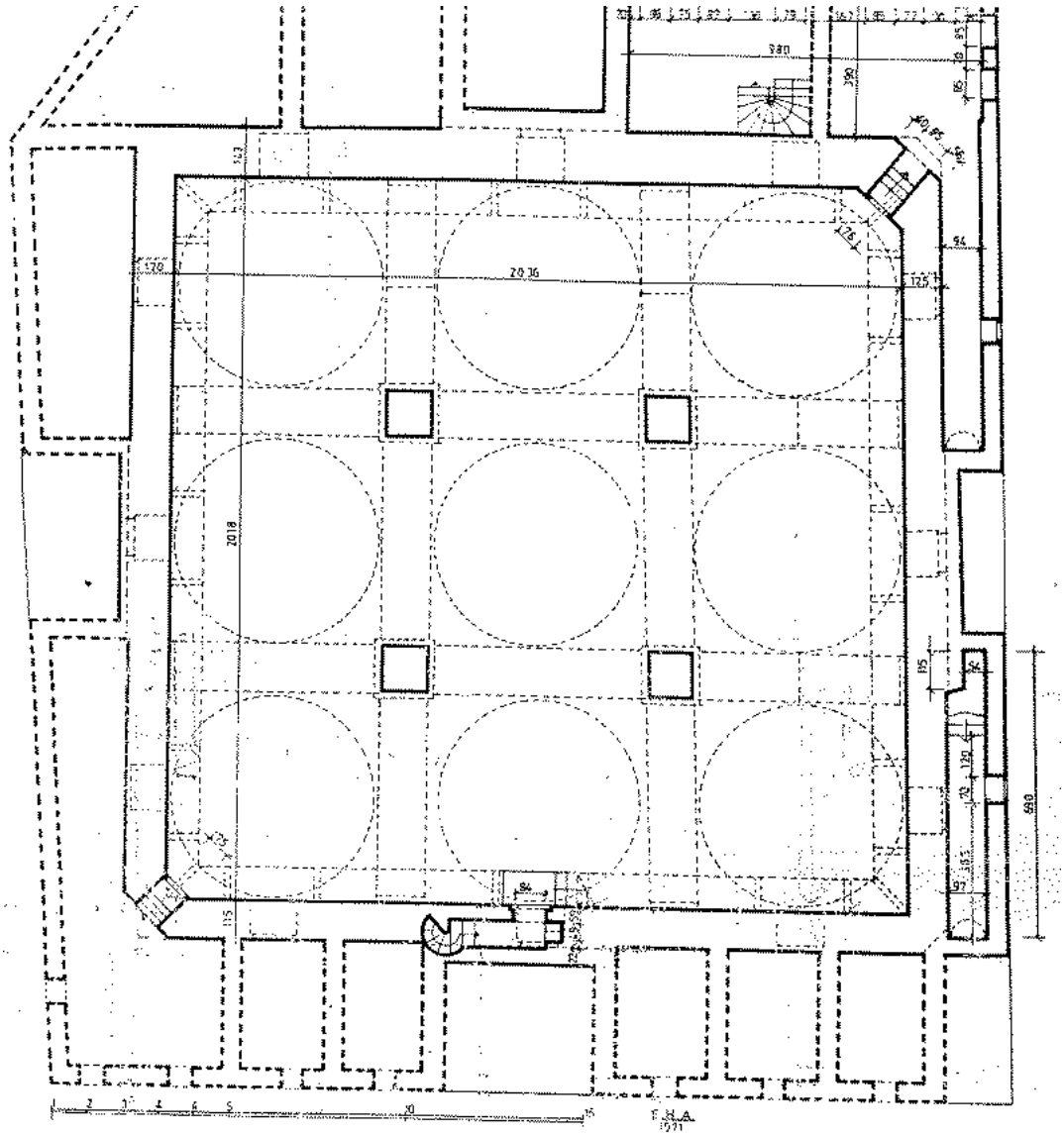
Şekil-37: 4.63 kotu planı (Restitüsyon projesinden)

6.3.3. İkinci Kat Restitüsyonu (+4.63 kotu)

İki katlı olan bu dükkanların çoğu sonradan yapılmış olan demir merdivenlerle üst katları da kullanmaktadır. Batı cephesindeki günümüz mevcut üst kata bakıldığında koridor gibi bir mekanın bölüntüsüz olarak devam ettiği, bu mekanın üstünün beşik tonoz ile örtüldüğü görülmektedir. Bu mekanlar eski kaynaklarda da rastlanan, Hakkı Ayverdi'nin de aynı ismi kullandığı "gurfe" adı verilen mekanlardır.

Şekil-38: Hakkı Ayverdi 1971, Galata Bedesteni Restitüsyonundan, üst kat planı

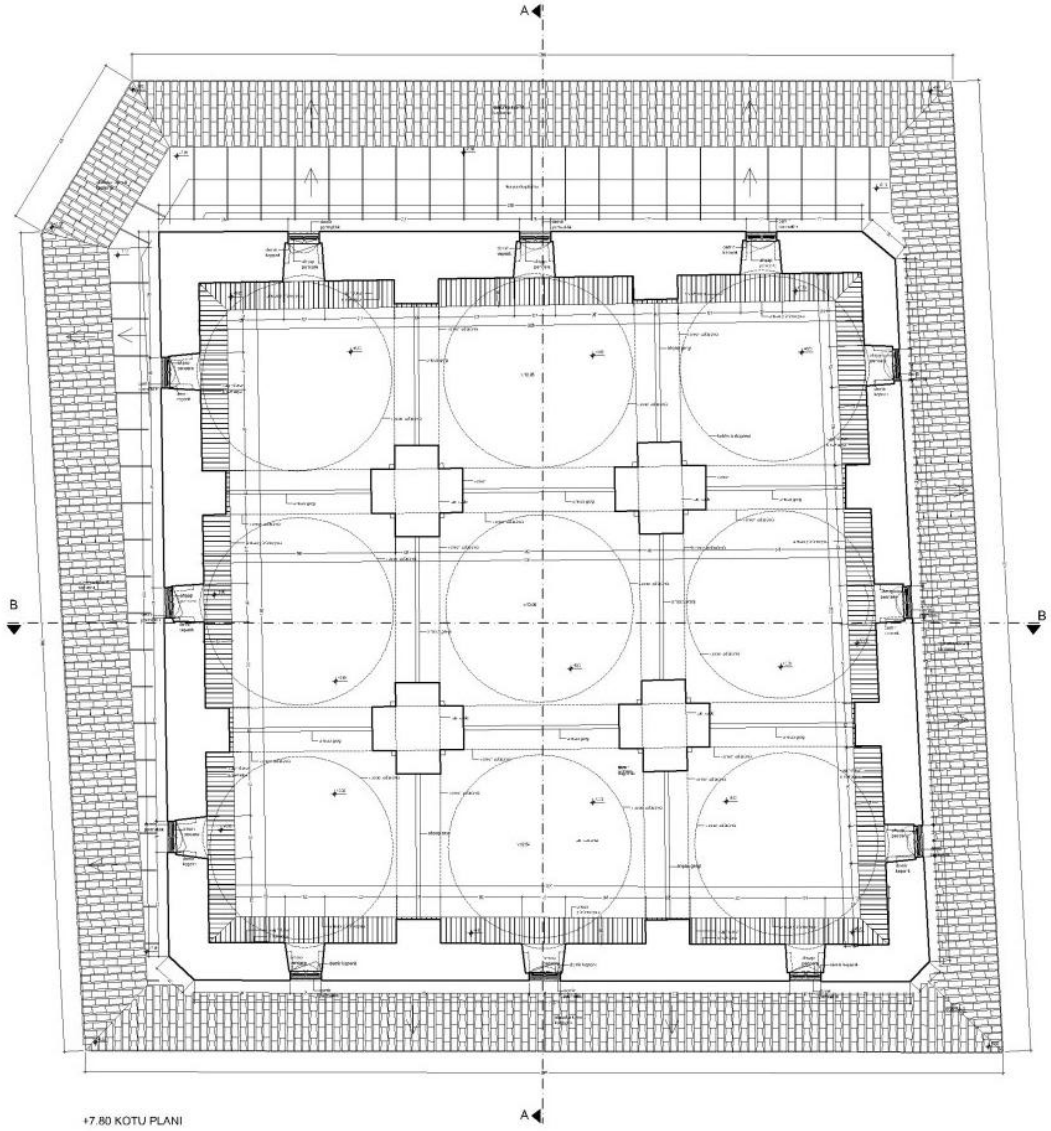
871. R. : Galata Bedestanı dükkân üstü planı (restitüsyon)

Restitüsyon projesinde kuzey cephesindeki dükkanların üst katı aynı şekilde kesintisiz, beşik tonoz örtülü gurfe olarak tasarlanmıştır. Doğu cephesinde ise gerek dükkan genişliklerinin fazla olması, gerekse bu kata sokaktan ayrı bir girişle çıkılması bu kısımların gurfe değil de alt kattaki dükkanlarla bağlantılı mekanlar olduğu kararına ulaşılmıştır. Yine Hakkı Ayverdi'nin yapmış olduğu restitüsyon üst kat planında da (şekil 38) aynı mantıkla çözümlendiği görülmektedir.

6.3.4. (+7.80) kotu Restitüsyonu

Şekil-39: 7.80 kotu planı (Restitüsyon projesinden)

Ana mekanda 5.80 kotunda mekanı çepeçevre dolanan yürüme yolu bulunmaktadır. Esasında iç mekandaki belgeleri ve malları korumak için görevli bekçilerin dolaşması amacıyla yapılmış

olan bu yolun bir kısmı günümüze kadar ulaşmıştır. Bu yürüme yolunun ahşap taşıyıcıları yapının beden duvarından uzanan taş payandalarla taşınmaktadır.

Ana mekan 6.80 kotundaki, her cephede üç adet olan yaklaşık 90*210 ölçülerindeki pencerelerle aydınlanmaktadır.

Restitüsyon verilerinde döşeme bilgisine ait ebat ve malzeme konularında yeterli verilere ulaşılamamıştır,bu sebeple döşeme planı restorasyon uygulaması sırasında yapılacak olan raspadan çıkan verilere göre çizilecektir.

6.3.5. Cephelerin Restitüsyonu

Yapının ana beden duvarları günümüze kadar ulaşmıştır. Dükkanlar kuzey cephesinde tamamen traşlanmış olmasına karşın diğer cephelerde önemli değişimlere uğramış olmasına rağmen

dükkan bölüntülerini oluşturan taşıyıcı duvarları ve üst örtülerini oluşturan beşik tonozlar büyük oranda günümüze ulaşmıştır.

Gerek plan şeması bakımından, gerekse cephe özellikleri bakımından klasik bir Osmanlı Bedesteni'dir. Yapı üslubu, teknik özellikleri ve plan şeması bakımından Kastamonu, Kayseri ve Merzifon bedestenleri ile benzerlik göstermektedir. Aşağıda bu bedestenlerden bazıları ile ilgili bilgi verilmiştir.

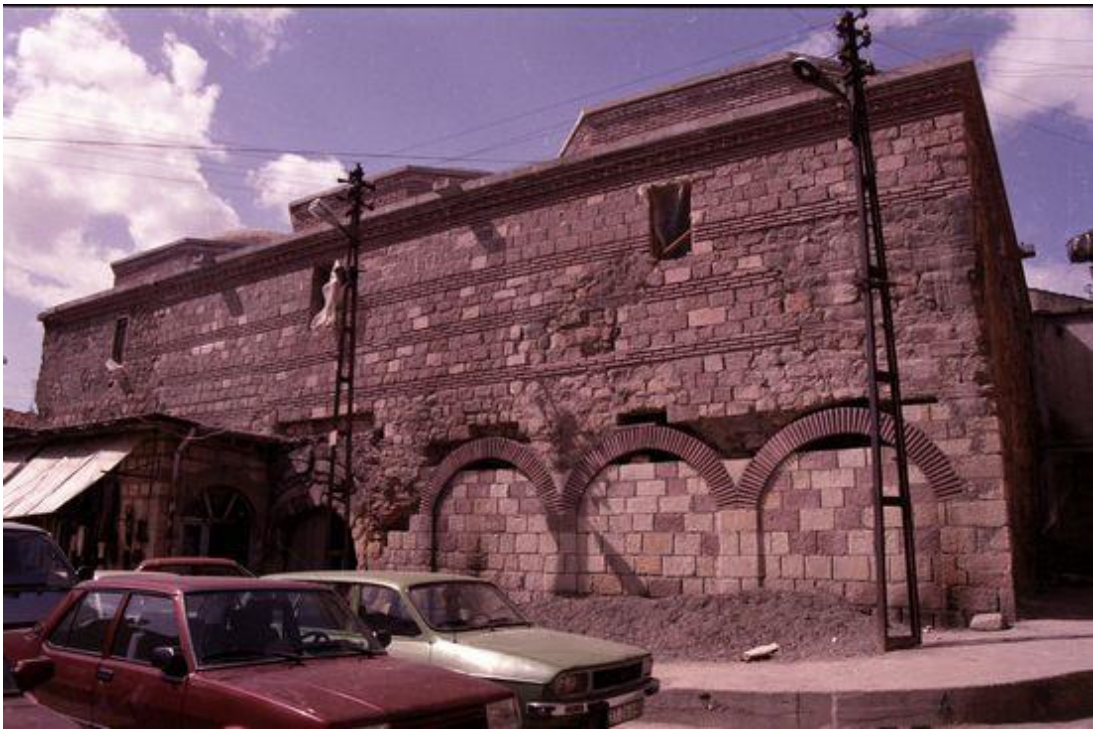
Kastamonu Bedesteni;

Kastamonu Bedesteni 1469 yılında Kastamonu Valisi olduğu dönemde Şehzade Cem Sultan tarafından yaptırılmıştır. Yapı, 1800'lü yılların başlarında geçirdiği yangın nedeniyle halk arasında 'Karanlık Bedesteni' olarak adlandırılmıştır.

Yapı kare plana sahiptir. İçeride dört kare ayak üzerine oturan toplam dokuz adet kubbe ile örtülüdür. Güney ve doğu dış cephelerinde kemerli dükkânlar yer almaktadır. Duvarlar moloz taş ile örülmüş, aralarına tuğla kuşaklar atılmıştır. Yapıya dört ayrı kapıdan girilmektedir.

Şekil-40: Kastamonu Bedesteni, günümüzdeki durumu,

Merzifon Bedesteni;

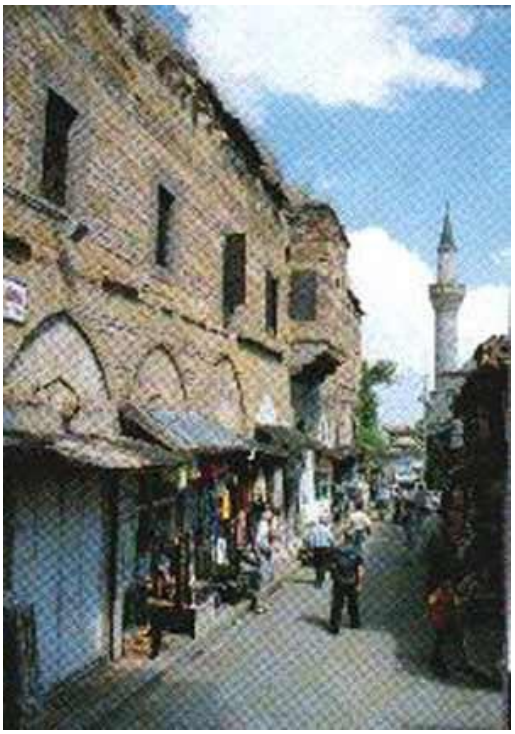
Merzifon Bedesteni, Merzifon ilçe merkezinde, Gazi Mahbup Mahallesi'nde bulunmaktadır. Kara Mustafa Paşa Cami'nin hemen doğusunda yer alır ve dikdörtgen planlıdır. Kara Mustafa Paşa Vakfından olan yapı 17. yüzyılda yapılmıştır.

İç mekanında kalın payeleri birleştiren büyük sivri kemerleri, dokuz adet kubbeden oluşan üst örtüsünü taşımaktadır. Dıştan yapı; bir sıra kesme taş ve üç sıra tuğladan oluşan beden duvarlarına sahiptir. Ancak her cephenin orta kısımlarında kesme taştan dışa doğru çıkıntı yapmış şekilde tonoz örtülü dört tane giriş kapısı mevcuttur. Bu kapılar arasında Bedesteni çevreleyen arasta yer almaktadır. Üst örtüsü dıştan çoğu bedestende olduğu gibi sekizgen kasnaklı kirpi saçaklı kubbelerle örtülüdür.

XVII. yüzyılda Kara Mustafa Paşa ile altın yıllarını yaşayan Merzifon'un o dönemlerde şehrin çekirdeğini teşkil eden yapılardan birisi olan bedesten, bugün de ticari hayatın odak noktası konumundadır.

Şekil-41: Merzifon Bedesteni, restore edilmeden önceki ve sonraki durumu,

Konumuz olan Galata Bedesteni'ne dönecek olursak; yapının kuzey cephesinin dükkanların mevcut olduğu bir fotoğraf bulunamamıştır. Bu cepheye ait elde edilen en eski fotoğraflar şekil 42 ve 43 de görülen kurul arşivinden elde edilen fotoğraflardır.

Şekil-42: Galata Bedesteni kuzey cephesi

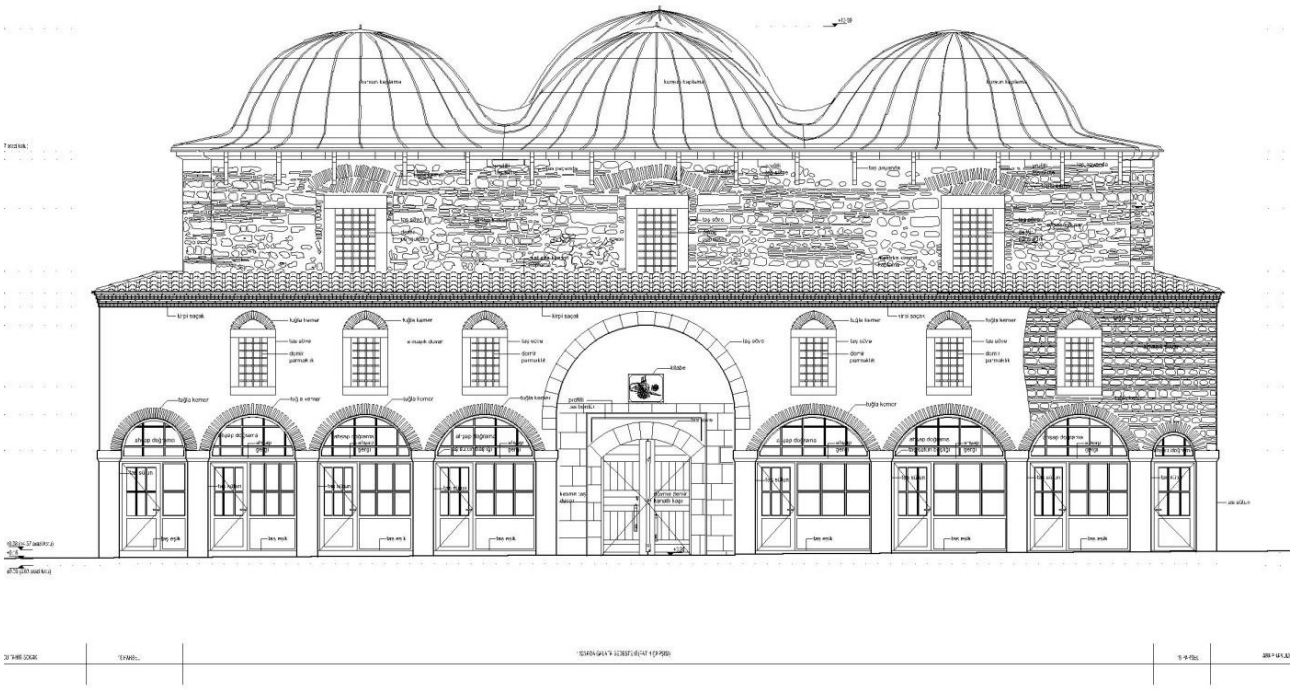

Şekil-43: Galata Bedesteni kuzey cephesi

Şekil-44: Galata Bedesteni batı-güney cephelerinin birleştiği köşe

Yapının kuzey cephesi günümüzde traşlanmış olduğundan dükkanları oluşturan kısmı mevcut değildir. Şekil 43 de de görüldüğü üzere cephenin mevcut durumunda tonoz izleri açıkça görülebilmektedir. Bu izlerden yola çıkılarak bu dükkanlar tamamlanmıştır.

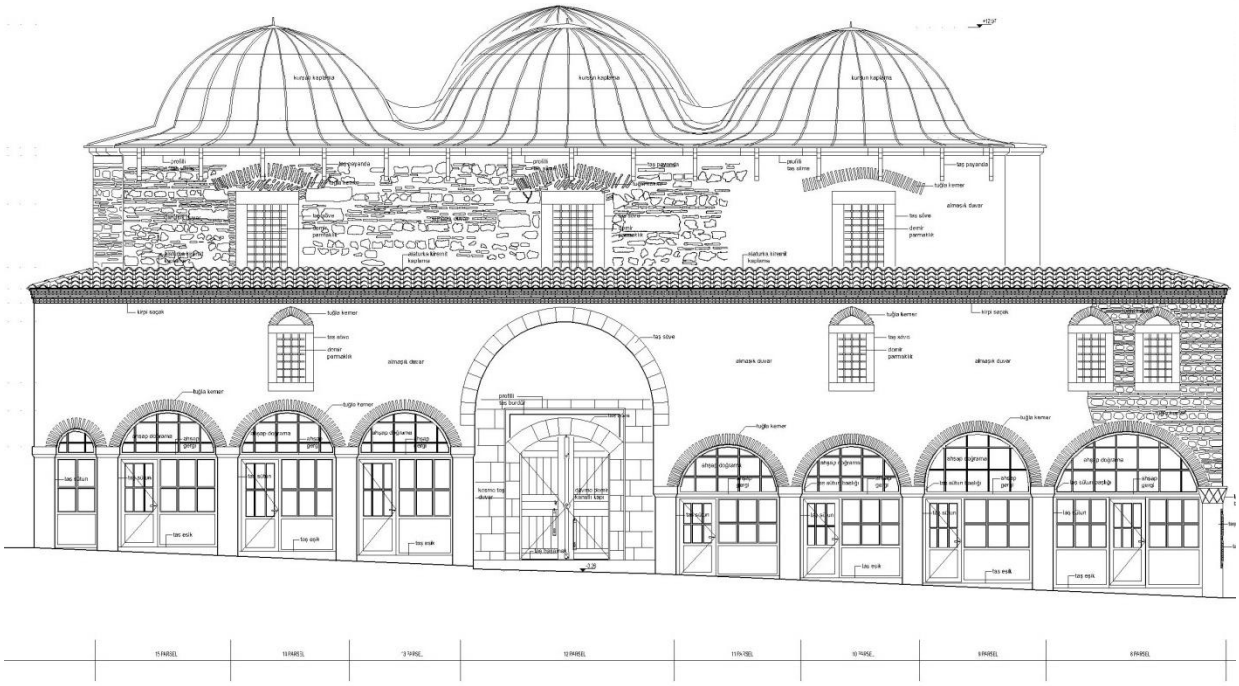
Şekil-45: Galata Bedesteni kuzey cephesi (restitüsyon projesinden)

Kuzey cephesindeki giriş kemeri mevcut tonoz izi esas alınarak çizilmiştir. Şekil 42 deki fotoğrafta yapının batı cephesindeki ana giriş kapısının kemeri görülmektedir. Buradan da görüleceği gibi ana giriş kemerleri (her dört cephede) taş kemer olup bu kemerin üst hizası kirpi saçağın alt kotuna yakındır. Yapının kuzey cephesindeki mevcut tonoz izi de bu fotoğrafla örtüşmektedir. Günümüz kemer izinden yola çıkarak ölçülendirilen giriş kemeri şekil 23 de görülen kuzey cephesindeki yarım daire kemeri oluşturmaktadır. Yine bu cephede mevcut dükkan tonozları izleri esas alınarak dükkan kemerleri oluşturulmuştur.

Restitüsyondaki cephe çizimlerinde görüldüğü gibi bu kemerler kısmen basık kemerlerdir. Dükkan cepheleri tuğla kemerlidir. Şekil 44 de ki yapının eski fotoğrafında dükkanların ahşap doğramaları, tuğla kemerleri, kirpi saçaklı kiremit örtülü saçakları açıkça görülmektedir.

Kuzey cephesi ana girişi diğer girişlerde de olduğu gibi beden duvarlarından farklı olarak kesme taş örgü ile vurgulanmıştır. Kapı kemeri yine kesme taştır. Ana giriş kapıları dövme demirden yapılmış kanatlı kapılardır. Aynı tip giriş ve demir kapılar her dört cephede günümüzde de mevcuttur.

Şekil 41 ve şekil 42 de yapının eski fotoğraflarında ana beden duvarlarının üzerindeki taş çatı silmesinin üzerinde payandalar görülmektedir. Bu payandalar günümüze ulaşmamıştır. Restitüsyon projesinde sayıları ve aralıkları dikkate alınarak bu payandalar işlenmiştir.

Şekil-46: Galata Bedesteni batı cephesi (restitüsyon projesinden)

Batı cephesi yan dükkanları ve kirpi saçaklı tonoz örtülü üst katları da günümüze ulaşmış olduğundan restitüsyon projesinde mevcut veriler esas alınmıştır. Yine Şekil 42 deki eski fotoğraf dükkan cephelerinin tuğla kemeri, ahşap doğraması, kirpi saçaklı çatı örtüsü ve almaşık

duvar örgüsü ile ilgili verileri sağlamaktadır. Batı cephesinin bulunduğu yol oldukça eğimlidir. Cephenin sol tarafındaki dükkan kemerleri günümüzde de mevcut olan kemerlerden yola çıkılarak projelendirilmiştir. Yine bu cephedeki orta girişin sağ tarafındaki kemerler mevcut kemer izleri üzerinden çizilmiştir. Bu kemer izleri rölöve projesinde de görülebilmektedir. Buradan da görüleceği üzere batı cephesinde orta girişin sağ ve sol tarafındaki kemer yükseklikleri farklıdır. Bu durum dükkan büyüklüklerinin farklılaşmasından ve eğimden dolayı cephenin sağ tarafa doğru kotunun düşmesinden dolayıdır.

Dükkan kemerleri cephede taş payeler üzerine basmaktadır. Bu payelerin çoğu günümüze ulaşmasa da batı cephesinde (şekil 34 de görülen güncel fotoğrafında da görüldüğü gibi) eklentilerinden temizlendiğinde taşıyıcı taş paye ortaya çıkmaktadır. Restitüsyon projesinde bu mevcut taş payeler esas alınarak tüm dükkan kemerleri bu payeler üzerine oturtulmuştur.

Batı cephesi ile güney cephesinin kesiştiği yerde kemerlerin oturduğu taş sütun farklılık göstermektedir. Hakkı Ayverdi'nin Fatih Devri kitabında da değindiği bu taş sütunun güney cephesi ile doğu cephesinin birleştiği yerde de olabileceği gibi buna dir bir iz ya da bir bilgi bulunmamaktadır. Bu yüzden restitüsyon projesinde sadece mevcutta bulunan bu köşe sütuna yer verilmiştir. Bu köşe sütun üst başlığında baklava dilimini andıran süslemesi bulunmaktadır. Köşe sütunun her iki cephenin kesiştiği tarafında ise burgulu biçimli süslemeleri bulunmaktadır. Bu süslemeler günümüze kadar ulaşmıştır. (şekil 47)

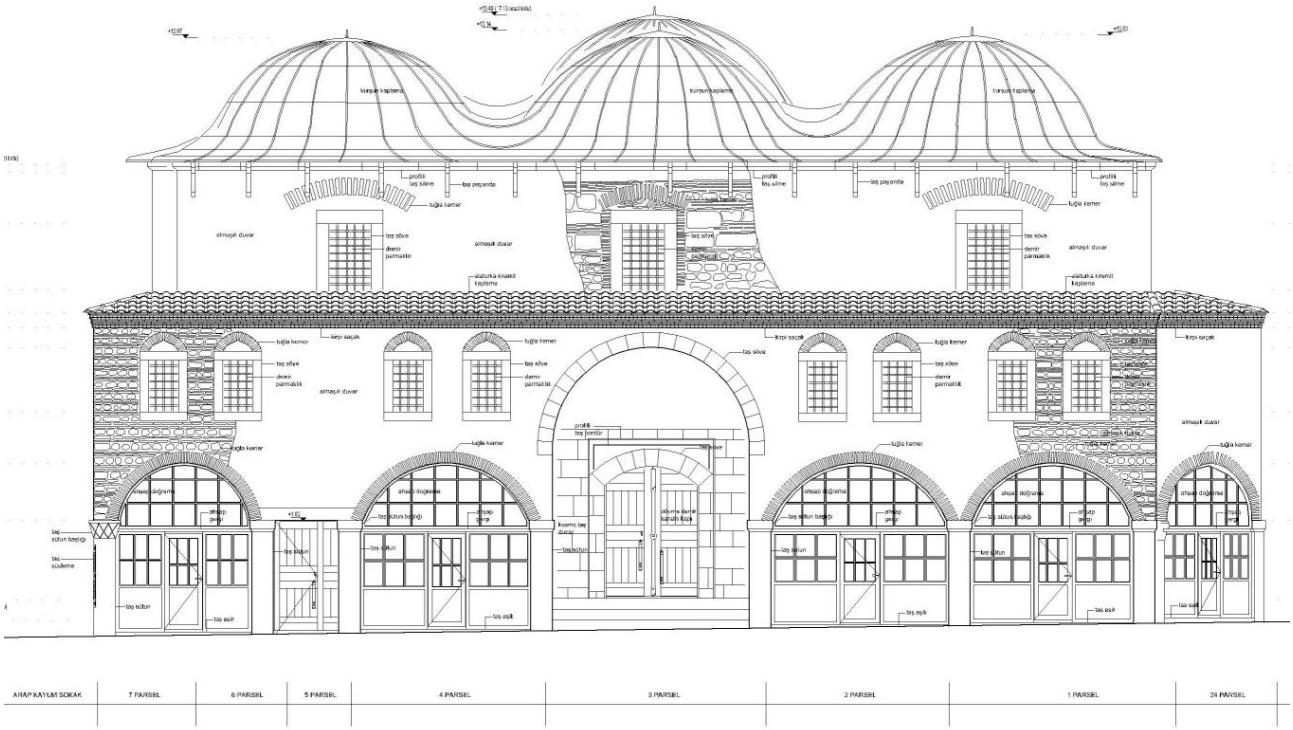
Şekil-47: Galata Bedesteni batı cephesi, güncel fotoğraf

Şekil-48: Galata Bedesteni batı cephesi ile güney cephesinin birleştiği köşe sütun, güncel fotoğraf

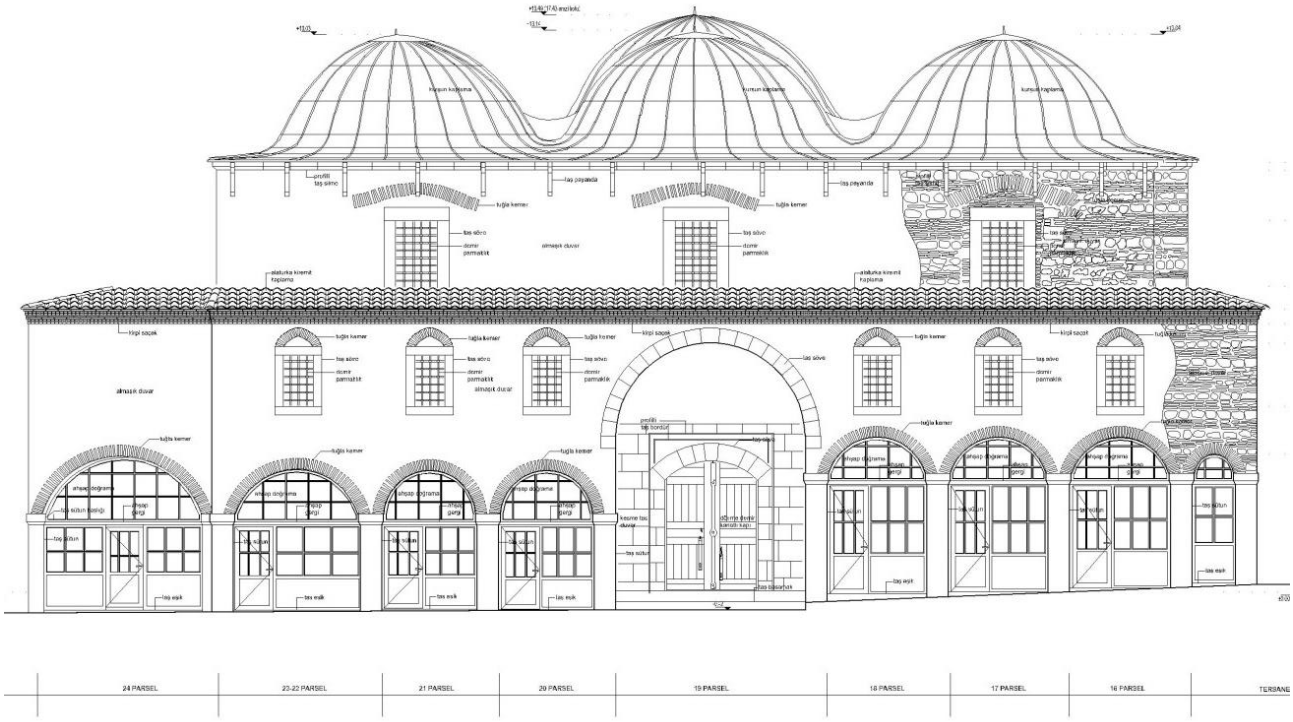
Şekil-49: Galata Bedesteni güney cephesi (restitüsyon projesinden)

Yapının ana beden duvarları, kubbeli üst örtüsü, beden duvarındaki pencere boşlukları özgün haliyle günümüze ulaşmış olduğundan güney cephesinde ve diğer tüm cephelerde bu mevcut veriler kullanılarak projelendirilmiştir. Güney cephesinde mevcut durumda dükkan cepheleri oldukça değişime uğramıştır. Restitüsyon projesinde bu cephe batı cephesindeki mevcut veriler kullanılarak cephenin devamlılığı sağlanmıştır. Yine bu cephe de de ana giriş kapısı tonozlu bir giriş boşluğu ve bu boşluğun sokağa açılan taş kemerli geçiş ile vurgulamıştır. Buradaki dükkan kemerleri mevcut tonoz izlerinden yola çıkılarak çizilmiştir.

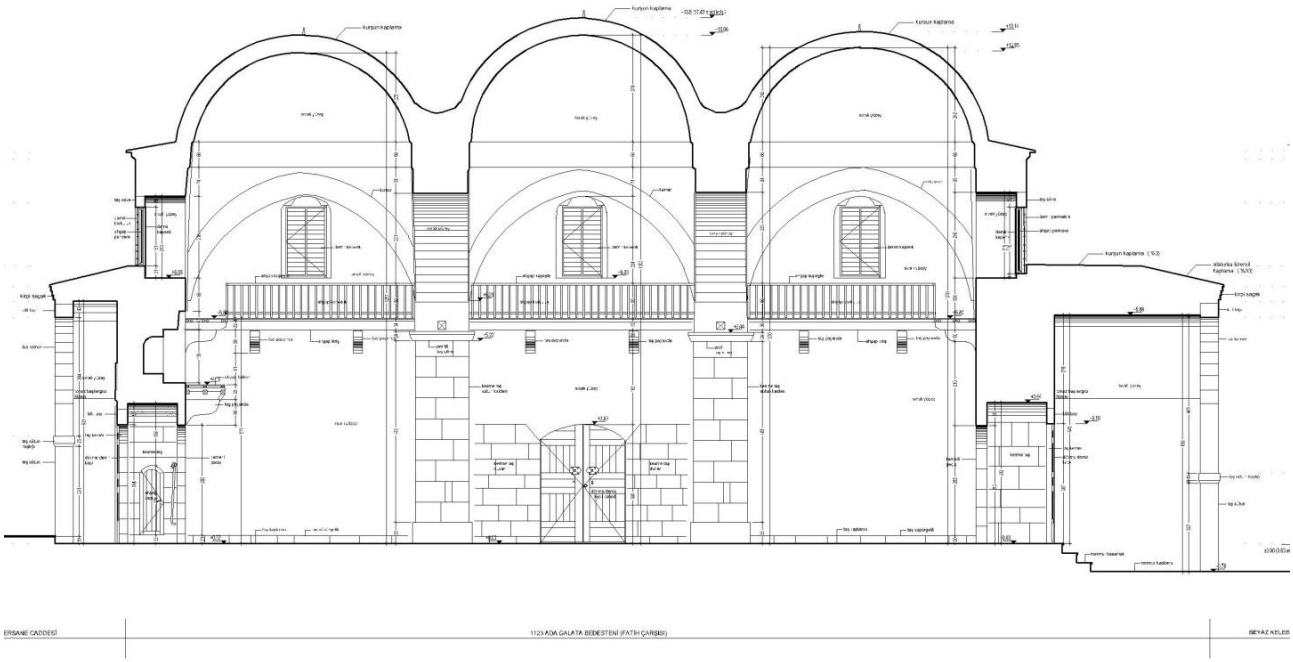
Şekil-50: Galata Bedesteni doğu cephesi (restitüsyon projesinden)

Yapının duvarları günümüzde de görüldüğü gibi moloz taş ve tuğla sıralarından oluşan almaşık duvar tipidir. Bu örgü sisteminin çok ta muntazam yapılmamış olmasına karşın yine de gayet düzgün bir taş duvar örgüye sahiptir. Yapı planlarından da cephelerinden de görüldüğü gibi

simetrik bir yapı değidir. Bu da beden duvarlarını saran dükkanların derinliklerinin farklılaşması sonucudur. Batı ve kuzey cephesinde birbirine yakın ölçülerde süregelen dükkan dizisi güney ve doğu cephelerinde farklılaşma göstermektedir. Dolayısıyla bu asimetrik durum hem planlarda hem de cephelerde açıkça hissedilmektedir. Bedesten ana mekanını oluşturan beden duvarları ortalama 110-120 cm dir. Bu ölçü yer yer farklılık göstermektedir. Bu yığma taş duvarlar zeminden kubbeli çatının oturduğu bitimine kadar hemen hemen aynı ölçüde devam etmektedir. Bu duvarlar günümüze dek rijitliğini korumuş, hasar görmeden günümüze ulaşmıştır. Bu duvarların çevrelediği ana mekan içerisinde dört tane taşıyıcı kesme taş örgülü paye vardır. Tuğla kemerler bu payelere ve ana beden duvarına oturur. Her kemer ahşap gergileri bulunmaktadır. Bu gergiler günümüzde hala sağlam durumdadır.

Şekil-51: Galata Bedesteni AA kesiti (restitüsyon projesinden)

Kubbeler zaman içerisinde müdahaleler görmüştür.Günümüzde kurşun kaplaması bulunmayan kubbelerin üzeri çimento esaslı beton sıvalıdır. Müdahalelere rağmen ana hatlarıyla günümüze ulaşmıştır. Tonozlar tuğla tonozdur. Üzeri sıvalı olduğu halde günümüz mevcut durumunda sıvaların yer yer dökülen kısımlarından tuğla örgüsü görülebilmektedir. (şekil 52)

Şekil-52: Galata Bedesteni , orta kubbenin içten görünüşü,

Üst kotta, ana beden duvarlarında bulunan pencereler kemerli, dışarıdan demir parmaklıklı,

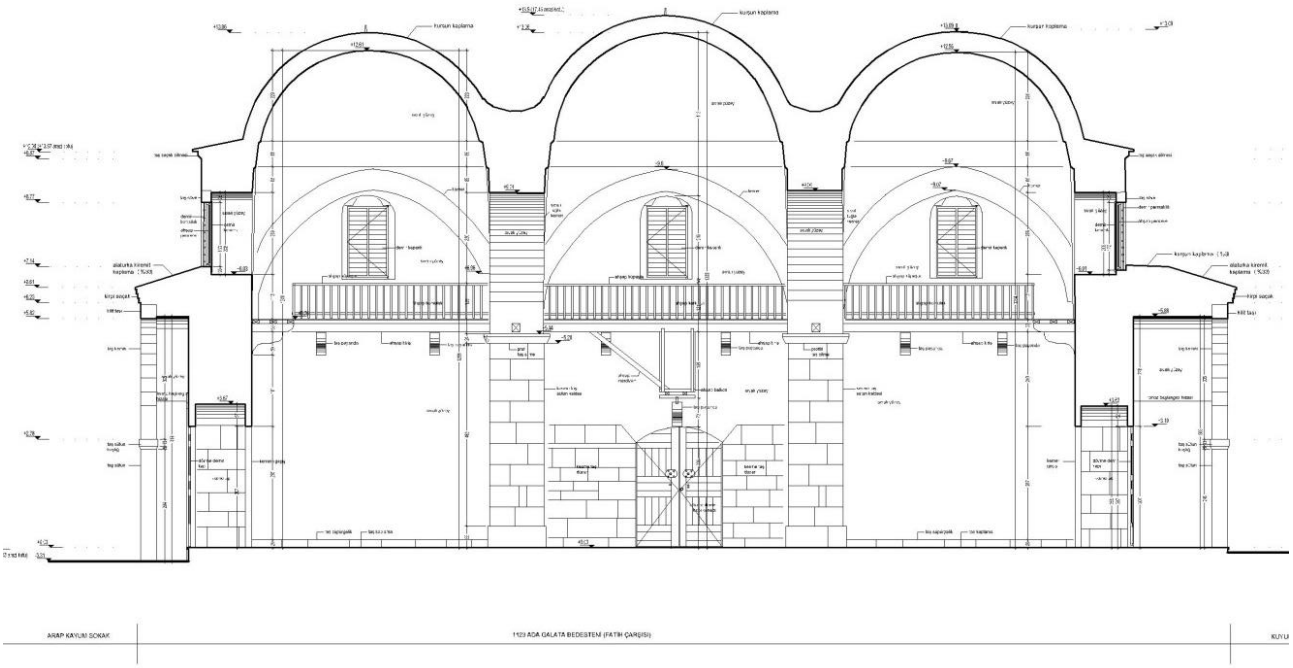

ahşap penceredir. Bu pencereler dört tarafından taş söve ile çevrelenmektedir. Bu taş söveler pencere boşluğunu dikdörtgen yapar ama içeriden bu boşluk kemerlidir. Ayrıca bu kemerli boşluk içeriye doğru açılı gelerek alacağı ışık oranını arttırır. Her bir pencere boşluğu

restitüsyon kesitlerinden de görülebileceği gibi kemerin tam ortasına hizalanmaktadır. Bu pencereler içeriden demir kepenlidir. Pencere ve kapı boşluklarına da bakılınca yapının ana mekanı (ana beden duvarları ile çevrelenen kısım) hemen hemen simetriktir. Fakat bu mekan etrafında çevrelenen dükkanlarda simetri görülmemektedir.

Yapının ana beden duvarları dışarıdan sıvasız taş duvardır. Mevcut taş duvar dokusu açıkça görülmektedir. İçeriden ise beden duvarları, kemerler ve kubbeler horasan sıvalıdır. Yine eski fotoğrafalarda görülebileceği gibi dükkan cepheleride almaşık taş duvarlıdır. Dükkanlar da yine içeriden horasan sıvalıdır.

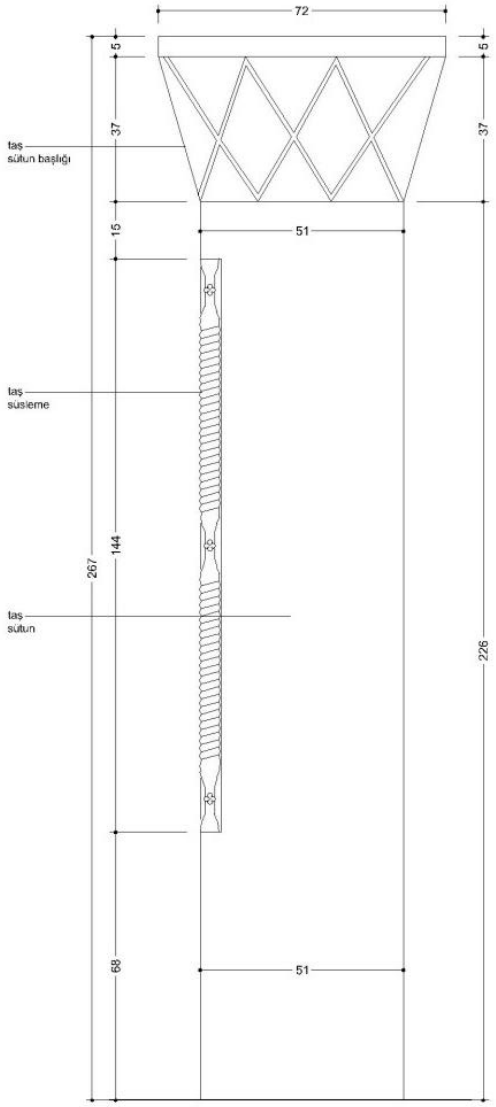
Şekil-53: Galata Bedesteni BB kesiti (restitüsyon projesinden)

Yapının batı cephesi ile güney cephesinin birleştiği köşede diğer taş sütunlardan farklı olan taş sütun günümüzde hala mevcuttur. Taş gövdenin üzerindeki taş başlık baklava dilimini andıran bir süsleme ihtiva etmektedir. Bu sütunun köşesinde (şekil 54) burgulu taş süslemesi

bulunmaktadır. Sütunun bir kısmı zeminde yol kotu altında kaldığı için mevcutta sütunun üzerine oturduğu bir taş kaide belirlenememiştir. Dolayısıyla detay çiziminde görüldüğü gibi sütun gövdesi bir kaide üzerine oturmadan direkt zeminle birleşmiştir.

Şekil-54: Galata Bedesteni , köşe sütun detayı

7. RESTORASYON

Ticaret yapısı olarak tasarlanan ve inşa edilen Galata Bedesteni'nin restorasyon projesi kapsamında ticaret işlevi farklılaştırılarak sürdürülecektir. Sanat ağırlıklı üretim hedeflenirken

yapının zemin katını kapsayacak bir "Geleneksel Sanatlar Atölyesi" kurulması ve bu atölyelerin ziyaretçilere açık olması önerilmiştir.

Yapıda gözlemlenen sorunlar doğrultusunda yapıya yönelik olarak belirlenen müdahale kararları aşağıda anlatılmıştır.

7.1. Yapının Onarımına İlişkin Müdahale Önerileri

7.1.1. Temizleme

7.1.1.1. Eklerden Arındırma

Yapının mekânsal bütünlüğünü bozan duvarların ve çeşitli malzemelerden yapılmış bölücü elemanların kaldırılmasına karar verilmiştir. Söz konusu olan eklerin kaldırılmasında strüktürel açıdan problemler oluşabileceğinden inşaat mühendislerinin görüşlerine başvurulmalıdır. Mekânlarda sonradan açılan geçişlerin kapatılması geçişlerin ise restitüsyon çizimlerinde ifade edilen özgün hali gibi yeniden düzenlenmesi uygun bulunmuştur. Yapı beden duvarları ve cepheleri üzerindeki kablo, tabela, tente ve klimalar kaldırılmalı, öneri işleve göre düzenlenecek bir iklimlendirme ve tabelalandırma yapılmalıdır.

7.1.1.2. Bitki ve Yosunların Temizlenmesi

Yapının kuzey (Perşembe Pazarı Caddesi), güney (Beyaz Kelebek Sokak), batı (Arap Kayyum Sokak) ve doğu (Kuyumcu Tahir Sokak) cephelerinde taş yüzeylerinde ve derz aralarında yosunlanma ve bitki oluşumları görülmektedir. Bu yosunlanmayı; cephelerdeki yağmur iniş borularının zemine ulaşmadan duvar yüzeyinde sonlanmaları, borulardaki sızıntı ve çimento harçlı onarımlar hızlandırmaktadır. Bu bitkiler taş yüzeylerde aşınmaya, sıva ve harçlarda ise dökülmeye yol açtığından temizlenmeleri gereklidir. Yapının batı cephesinde bir sarmaşık kökü gelişmiştir. Eğer bitkinin kökü zayıfsa çevresindeki duvar örgüsüne zarar vermeden ayıklanması, eğer kökü derindeyse de yüzeye en yakın noktasından kesilerek köküne bitkinin yeniden aynı yerde gelişmesini önleyecek kimyasal madde sürülmesi önerilmektedir.

7.1.1.3. Metal Elemanların Temizlenmesi

Yapıdaki demir elemanların (kepenk, parmaklık ve korkuluk) boyalı yüzeyleri ile ilgili renk araştırması yapılarak özgün renk belirlenmelidir. Sonrasında özgün olmayan boyalar ve paslanmış yüzeyler kumlama ve ya döner başlıklı tel fırça yardımıyla mekanik olarak temizlenebilir. Uygulama sırasında elemanların sağlamlığından emin olmak amacıyla gerekli

kontroller yapılmalıdır. Temizlik sonrasında metal yüzeylere antipas ve metal verniği, yüzeyler boyanacaksa antipas ve yağlı boya uygulanmalıdır.

7.1.1.4. Taşların ve Mermerlerin Temizlenmesi

Yapının özellikle kuzey ve batı cephelerinde kirlenme meydana gelmiştir. Taş yüzeylerin temizliğinde düşük basınçlı su yardımıyla kirler yumuşatılarak sonrasında yumuşak bir fırçayla temizlenmesi önerilmektedir. Siyah kabuk oluşumu görülen kısımlarda karbon birikiminin altındaki taş yüzeyinin korunmuşluk durumunun görülebilmesi için ön yıkama yapılmalıdır. Kuzey cephesinde bulunan mermer yüzeylerde AB57 ile temizlik yapılmalıdır; ancak temizliğe başlanmadan önce deneme yüzeylerine uygulama yapılmalı, eğer sonuç olumluysa temizliğe devam edilmelidir.

7.1.2. Sağlamlaştırma

XV.yüzyıl dönemine tarihlenen yapı inşaat mühendisleri ve tecrübeli uzmanlar tarafından incelenmelidir. Alınacak önlemlere ve kullanılacak tekniklere bu incelemeler ile yetkili kişilerin önerileri doğrultusunda karar verilmelidir.

7.1.3. Bütünleme

7.1.3.1. Yapı Bileşenlerinin Bütünlenmesi

Yapıdaki niteliksiz malzemelerle değiştirilmiş döşeme ve tavan kaplamaları sökülmeli ve bu kaplamaların özgün nitelikleri araştırılmalı, gerekli görülen durumlarda ise bütünleme yapılmalıdır. Zemin katta bulunan mekânların tamamının döşemeleri doğal taş, yapının diğer mekânlarının döşemeleri ise ahşap kaplama ile düzenlenmelidir. Dış cephede görülen özgün ahşap pencerelerin çürüyen kısımları yenilenerek doğramalar bütünlenmelidir. Kuzey cephesinde parça kopması görülen giriş kapısı mermer kemer profili, batı, doğu ve kuzey cephelerinde yüzey kaybına uğramış taş yüzeyler, parapet altı taş silme ve kat silmelerinde gerekli bölümlerde taş değişimi yapılmalıdır.

7.1.3.2 Yapı Elemanlarının Bütünlenmesi

Yapının batı ve kuzey cephesi duvar yüzeyindeki su almaya müsait delikler kozmetik onarımlar yardımıyla doldurulmalıdır. Taş değişiminde kullanılacak kireç taşının ve onarımlarda kullanılacak harcın özellikleri laboratuvar çalışması sonrası belirlenmelidir. Çiçeklenme gözlemlenen yüzeylerde tuz çıkarma işlemi uygulandıktan sonra sağlamlaştırıcı üzerine su itici madde uygulanmalıdır. İç mekândaki tavan ve duvar yüzeylerinde görülen sıva ve boya dökülmeleri özgün malzemeler ile tamamlanmalıdır.

7.1.4 Yeniden Yapım

Yapıda korunamamış yapı bileşenlerinin yapıya tekrar kazandırılması amacıyla yeniden yapma yöntemine başvurulması öngörülmüştür. XV.yüzyıla tarihlenen yapının dış cephe pencere açıklıkları, özgün olduğu düşünülen kuzey cephedeki doğrama tiplerine göre yeniden düzenlenmelidir. Yapının özgün niteliğini bozan ve yapıya sonradan eklenmiş olan, dükkan birimleri üzerinde kullanılan çatılar kaldırılarak özgün malzeme ile yeniden düzenlenmelidir.

7.2 Yapının Kullanımına İlişkin Öneriler

Galata'nın tarihi ticaret bölgesi içinde bulunan Galata Bedesteni'nin işlevlendirilmesine ilişkin öneriler, yapının çağdaş ticaret hayatı ile kentsel kültür ve sanat hayatına katılımını sağlamayı amaçlamaktadır.

Galata Bedesteni'nin bulunduğu Galata, Pera ve Karaköy bölgesi hızla gerçekleşmeye devam eden bir kentsel değişim içine girmiştir. Bu değişimler, 1984-1989 yılları arasında Haliç kıyılarının kötü yapılaşmadan temizlenmesi amacıyla Perşembe Pazarı'nda gerçekleştirilen yıkım çalışmalarıyla başlamış; ancak yıkımlar, hak sahiplerinin açtığı davalar nedeniyle uzamıştır. Sonrasında Galata Surları, Galata Ticaret Han, Kurşunlu Han, Yelkenci Han ile birçok sivil mimarlık örneklerinin bulunduğu ve Galata Bedesteni'nin de içinde yer aldığı alan 1993 yılında sit alanı ilan edilmiştir. Bu kapsamda, Galata Köprüsü ile Unkapanı Köprüsü ve Tersane Caddesi ile Haliç arasını kapsayan Perşembe Pazarı Bölgesi'nin, kültür, turizm ve ticaret merkezine dönüştürülmesi düşünülmektedir. Ekim 2005 tarihinde ise 5366 sayılı kanuna göre Beyoğlu Belediyesi sınırları içinde öngörülen altı adet kentsel dönüşüm alanı ilan edilmiş, bunlardan "Tarlabaşı Yenileme Alanı"nda, proje çalışmalarına başlanmıştır. Ayrıca bu bölgelerdeki tarihi yapılarda birçok restorasyon uygulaması gerçekleştirilmiştir

Yapı çevresinde gerçekleşen bir diğer değişim ise ulaşım sisteminde yaşanmıştır. Taksim'den gelen metro hattı Haliç'te Azapkapı-Unkapanı arasında inşa edilen köprüyle Yenikapı'ya bağlanmıştır. Ayrıca yakın zaman önce tekrar gündeme gelen Galataport Projesi de bölgedeki hanların hızla el değiştirmesine neden olmaktadır. Salı Pazarı Limanı'nın yap-işlet-devret modeliyle 49 yıllığına ihale edilerek yeni bir kruvaziyer liman ile turizm bölgesi inşa edilmesini öngören proje ile birlikte Karaköy'de bulunan hanların otele dönüştürülmesi girişimleri devam etmektedir.

Galata Bedesteni'nin yakın çevresinde yer alan Rüstem Paşa Hanı (Kurşunlu Han)'nın güncel kullanım durumuna baktığımızda zemin katında üretim atölyelerinin olduğu, üst kata çıkıldığında ise geleneksel sanatları icra eden sanatçılara ait bazı sanat atölyeleri yer almaktadır. Bu atölyelerde geleneksel sanat eserlerinin üretiminin yanı sıra zaman zaman küçük gruplar halinde eğitim programları da yapılmaktadır. Yapıya yeni işlev kazandırma konusunda karar almada bu örnekte etkili olmuştur.

Aynı zamanda işlev ile birlikte yapıya bazı eklerin yapılması ihtiyacı doğmuştur. Bu konuda da İsviçre'de bulunan Skansen Açık Hava Müzesi örneğinden yola çıkılarak yapının iç mekanda yer alan ahşap dolaşım yolunun revize edilmesi düşünülmüştür. Bu dolaşım yolunun hem özgün halindeki gibi yapıya tekrar kazandırılması hem de yeni işlevin seyir terası ihtiyacını karşılaması amaçlanmıştır.

Tüm bu değişimlerin yaşandığı bir bölgede yer alan Galata Bedesteni'nin restorasyon projesi kapsamında kültür, sanat ve ticaret karma işlevlerine sahip olması önerilmiştir. Bu öneri kapsamında yapının zemin kattaki dış dükkan mekânlarının ticaret işlevine sahip mekânlar olarak düzenlenmesi düşünülmektedir. İç mekandaki ana mekan ise atölyeler halinde düzenlenecektir. Üst kottaki ahşap dolaşım yolunun da yeniden düzenlenerek ziyaretçiler için seyir alanı şeklinde kullanılması planlanmaktadır.

8.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

XV. yüzyılda inşa edilen Galata Bedesteni, döneminin ticaret yapıları arasında örnek teşkil etmektedir. Galata Bedesteni mimari bakımdan Osmanlı dönemi Türk sanatının yapı üslubu ve tekniğine tam olarak uymaktadır. Zaten Osmanlı döneminde bedesten yapımı 15.-17. yüzyıllar arasında uygulanmış; sonrasında bu yapı türü yerini farklı yapılara bırakmıştır. Galata Bedesteni, döneminin ekonomik ve ticari ortamının gereksinimleri doğrultusunda 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren değişikliklere uğramıştır.

Tez çalışması kapsamında yapı detaylı bir şekilde belgelenmiş, döneminin yapım teknikleri ve malzemeleri hakkında bilgi edinilmiştir. Yazılı ve görsel kaynaklar yardımıyla da yapının restitüsyon önerisi hazırlanmıştır. Yapının kullanım sorunlarının tespit edilmesi ve önerilerin geliştirilmesi amacıyla yapı ile ilgili kaynak taramaları yapılmış ve yakın çevresini ilgilendiren olası kentsel projeksiyonlarda bulunulmuştur. Çalışmalar sonucunda Galata Bedesteni'nin özgün ticaret işlevini koruduğu; ancak yanlış kullanım sebebiyle yapıda çeşitli hasar ve bozulmaların meydana geldiği anlaşılmıştır.

Hazırlanan restorasyon projesinde, yeni planlama kararları sonucu yapının çevresinde gerçekleşen kent ölçeğindeki değişimler irdelenmiş ve bu durumda yapıya ticaret,kültür ve sanat karma işlevi verilmesi uygun bulunmuştur. Yapıya verilecek yeni işlev öncesinde ise mevcut sorunlarının giderilmesi amacıyla temizleme, bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım olarak sınıflandırılan çeşitli restorasyon müdahaleleri önerilmiştir

KAYNAKÇA

Akgündüz, A., Öztürk, S., BaĢ, Y., 2005. Üç Devirde Bir Mabed Ayasofya, OSAV Yayınları, İstanbul.

Akın, N., 2002. 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Galata ve Pera, Literatür Yayınları, İstanbul.

Akok, M., "Kütahya Büyük Bedesteni", Vakıflar Dergisi, 1956, sy.3, sy.81-84.

Akozan, Feridun, "Türk Han ve Kervansarayları", Türk Sanatı Tarihi Araştırma ve İncelemeleri I, İstanbul Güzel Sanatları Akademisi Türk Sanat Tarihi Enstitüsü Yayını, İstanbul, 1963, s.133-167.

Aksulu, I., "The Otoman Arasta: Definition, Classification and Conservation Problems'' Ejos, IV, (2001)

Aktüre, Sevgi, 19.yy Sonunda Anadolu Kenti Mekansal Yapı Çözümlemesi, II. Baskı, Ankara, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, 1981.

Alioğlu, Hakan Selçuk, "Saksı Han'ın Restorasyon Projesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1992.

Alessio, E. D., 1942. Le Pietre Sepolclari di Arab Giami Antica Chiesa di S. Paolo a Galata, Atti della Società Ligure di Storia Patria,69.

Alpdoğan, Tevfik, "The Bedesten of Tokat", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Mimarlık Bölümü, Ankara, 1975.

Amicis, E.De, İstanbul, çev. B.Akyavaş, Ankara: Kültür Bakanlığı, 1981 (orj. 1874).

Arseven, C. E., 1989. Eski Galata ve Binaları, Çelik Gülersoy Vakfı Kütüphanesi Yayınları, İstanbul.

Arseven, C. E., 1992. Eski İstanbul, Çelik Gülersoy Vakfı Kütüphanesi Yayınları, İstanbul.

Ayverdi, E.Hakkı, Osmanlı Mimarisinin İlk Devri, İstanbul, 1966.

Ayverdi, E.H., "Osmanlı Mimarisinde Çelebi ve II. Sultan Murat Devri, Cilt 3, Fatih Devri, Cilt 4," Baha Matbaası, İstanbul, (4) 162, 563 (1966).

Battal, Zehra, "The Restoration Project of the Bedesten of Gedik Ahmet Paşa in Kütahya",Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 1988.

Benli , Gülhan, "İstanbul Tarihi Yarımada'da Bulunan Han Yapıları ve Avlulu Hanların Koruma Sorunları", Yayınlanmamış Doktora Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2007.

Cerasi, M.Maurice, Osmanlı Kenti, İstanbul: YKY Yayınları, 2001 (2.baskı), s.115-127.

Ceylan, Oğuz, "Geleneksel Türk Osmanlı Ticaret Yapılarının Oluşumu, Gelişimi ve Yakın Doğu Kültürleri ile Olan Etkileşimleri", Doktora Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü,1989.

Cezar, M., 1991. XIX. Yüzyıl Beyoğlusu, Ak Yayınları, İstanbul.

Cezar, Mustafa, " XIV-XVI. Yüzyıllar Türk Şehrinde Çarşının Konumu ve Çarşıların En Tipik Yapısı", Akademi, 1981, sy.10, s.12-25.

Cezar, M., "Tipik Yapılarıyla Osmanlı Şehirciliğinde Çarsı ve Klasik Dönem İmar Sistemi", Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1985.

Çam, Nusret, "Arasta", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, İstanbul, 1991, c.3, s.335-336.

Çelik, Uğur, "Amasya Kapu Ağası Hüseyin Ağa Bedesteni Restorasyon Önerisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2008.

Çelik, Z., 1996. 19. Yüzyılda Osmanlı Başkenti Değişen İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

Çetin, Erol, "Sultanahmet Arastası", Rölöve ve Restorasyon Dergisi, Ankara, 1987, s.6, s.69-119.

Engin, E., "Tarihi Trabzon Kentiçi Hanlarının Analizi ve Yeni İşlev Önerileri", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, 2007.

Erdenen, Orhan, İstanbul Çarşıları ve Kapalı Çarşı,İstanbul, Yenilik Yayınları, 1965.

Ergenç, Özer, "Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fiziki Yapıya Etkileri", I.Uluslararası Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi Kongresi Tebliğleri, Ankara, 1980, s.103-109.

Ergin, Osman, "Çarşı", İslam Ansiklopedisi, İstanbul MEB Yayınları, 1945, c.3, s.360-362.

Ergin, Osman, "Bedestan", İslam Ansiklopedisi, İstanbul MEB Yayınları, 1961, c.2, s.440-442.

Ergin, Osman Nuri, Mecelle-i Umûr-i Belediyye, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yayınları, 1965.

Eriş, Cem, "İstanbul'da Merkezi Ticaret Bölgesi Ticaret Yapılarının Gelişimi ve Tahtakale Halil Ağa Hanı", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 1992.

Ersoy, Bozkurt, "Osmanlı Şehiriçi Hanlarından, Plan Tasarımı ile Cephe ve Malzeme Özellikleri, Sanat Tarihi Dergisi, İzmir, 1994, sy.VII, s.75-97.

Ersoy, Bozkurt, "Osmanlı Şehiriçi Hanlarından Önemli Bir Örnek: Amasya Taş Han", 9.Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi, Ankara, 1995, c.II, s.81-92.

Ersoy, Bozkurt, "İşlevleri Yönünden Osmanlı Şehiriçi Hanları", Kültür ve Sanat, sayı Haziran 1995, s.17-20.

Evliya Çelebi, "Seyahatname, 2. Cilt", Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 811-813 (1949).

Eyice, S., 1969. Galata ve Kulesi, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu, İstanbul.

Eyice, S., ''Les Bedesten's dans L'arcitecture Turqua'' Atti Del Secondo Congresso Internazionale Di Arte Turca, Napoli, 113-117 (1965)

Eyice, S., "Bedesten", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, İstanbul, 1992, c.5, s.302-311.

Eyice, S., "Büyük Çarşı", TDV İslam Ansiklopedisi, İstanbul, 1992, c.6, s.507-513.

Fidan, M., 2009. Geçmişten Günümüze İstanbul Hanları, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul.

Galland, A., Schefer'in Şerhleriyle, İstanbul'a ait Günlük Hatıralar, çev. N.S.Örik, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1949.

Geyikdağı, V. N., 2008. Osmanlı Devleti'nde Yabancı Sermaye 1854-1914, Hil Yayınları, İstanbul.

Gülersoy, Çelik, Kapalı Çarşı'nın Romanı, İstanbul, İstanbul Kitaplığı, 1979.

Gülenaz, N., 1998. İstanbul"daki 19. Yüzyıl ve Sonrası Osmanlı Ticaret Han ve Pasajlarının Stil ve Fonksiyon Bakımından İncelenmesi, Doktora Tezi, İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Güran, Ceyhan, Türk Hanlarının Gelişimi ve İstanbul Hanları Mimarisi, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, İstanbul, 1978.

İnan, K., "Bedestenlerin Türk Mimarisindeki Yeri ve Trabzon Bedesteni", OTAM, Ankara, 1996, sy.7, s.119-131.

Gyllius, P., 1997. İstanbul'un Tarihi Eserleri, Eren Yayıncılık, İstanbul.

İnalcık, H., 1993. Galata, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 3, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 348-354.

Kapubağı, Sonay, "İstanbul Tarihi Yarımadası'nda Uzun Çarşı ve Kilit Han", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, MSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2002.

Önder, M., "Yıktırılan Bedestenlerimiz", Türk Kültürü Yıl:3, Sayı (30); 44 (1965)

Özdeş, G., " Türk Çarsıları'', Doçentlik Tezi, .T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul, 34, 35, 48, 56 (1954).

Özyurt, E. D., 2007. 19. Yüzyılın İkinci Yarısı ve 20. Yüzyıl Başındaki Yangınlar Sonrası Galata'da Kentsel Doku'nun Değişimi ve Korunmuşluk Durumunun İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Palazzo, B., 1946. L'Arap Djami ou Eglise Saint Paul à Galata, İstanbul.

Shaw, S. J., 1975. The Nineteenth-Century Ottoman Tax Reforms and Revenue System, International Journal of Middle East Studies, 6, 4, 421-459.

Wiener, W. M., 1998. Bizans'tan Osmanlı'ya İstanbul Limanı, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul

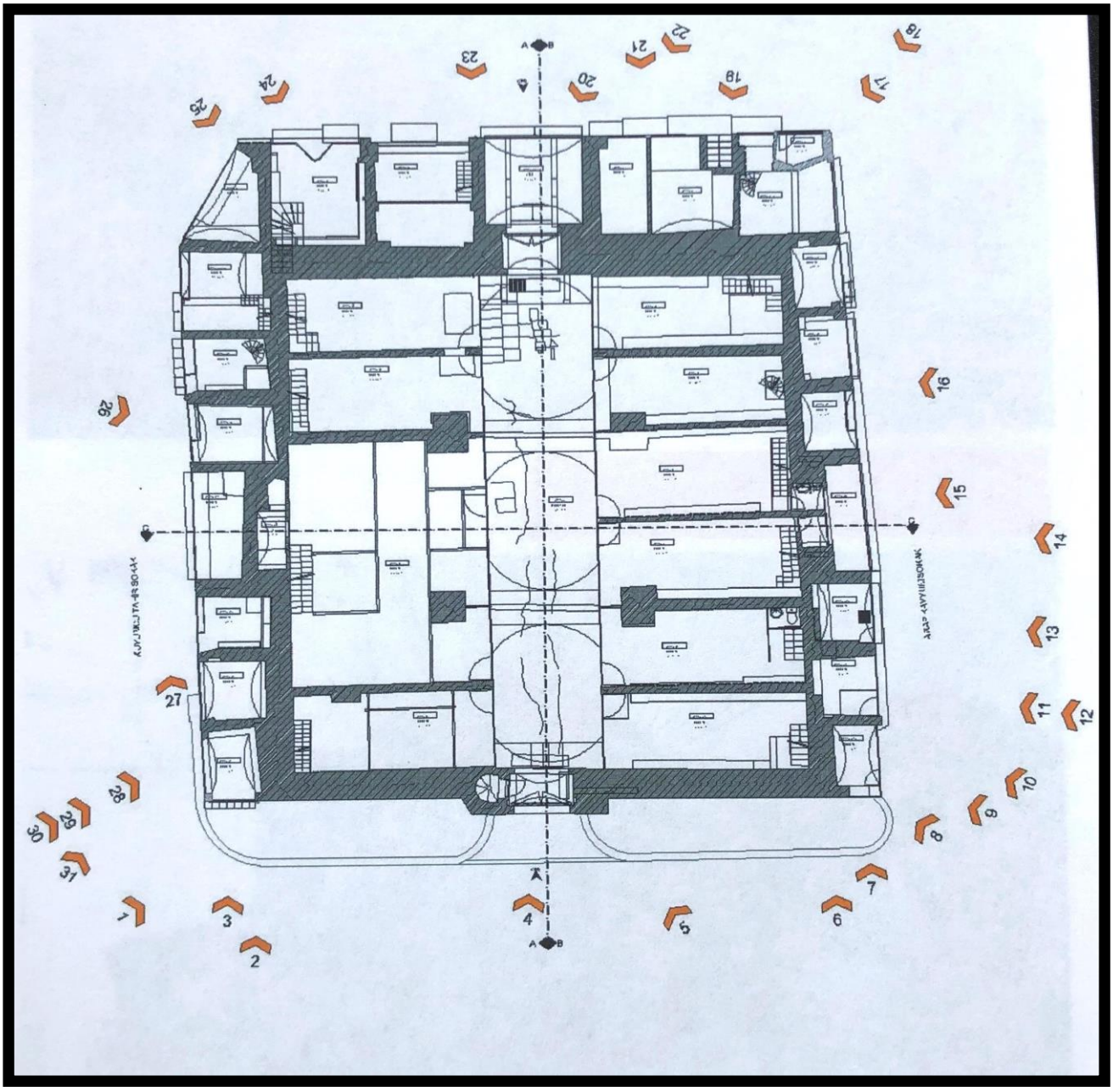
Yüksel A., "Osmanlı Mimarisinde II. Bayezid – Yavuz Selim Devri, Cilt V", Günlük Ticaret Gazetesi, İstanbul, 52, 56 (1983)

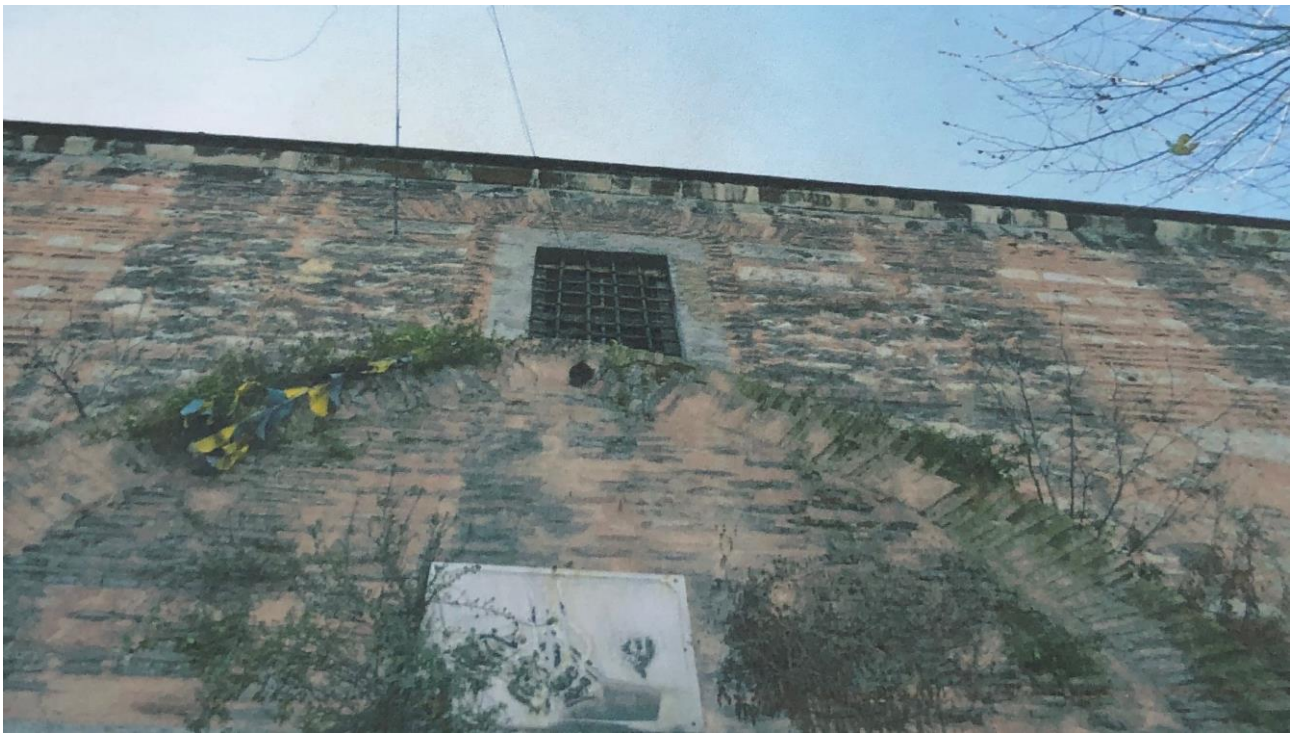
EKLER

EK A : Rölöve Fotoğraf Albümü

EK B : Çizimler

Rölöve Fotoğraf Albümü

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

13 Numaralı Bakış

14 Numaralı Bakış

15 Numaralı Bakış

16 Numaralı Bakış

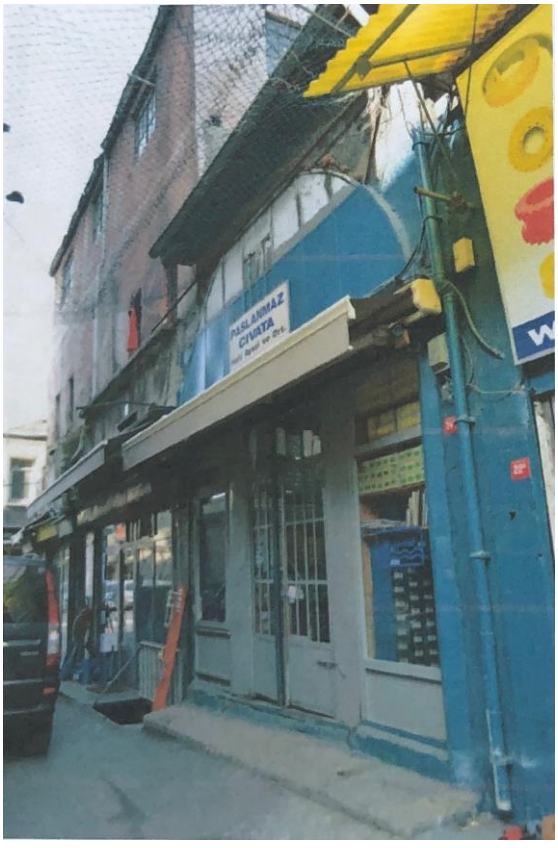
17 Numaralı Bakış

18 Numaralı Bakış

19 Numaralı Bakış

20 Numaralı Bakış

21 Numaralı Bakış

22 Numaralı Bakış

23 Numaralı Bakış

24 Numaralı Bakış

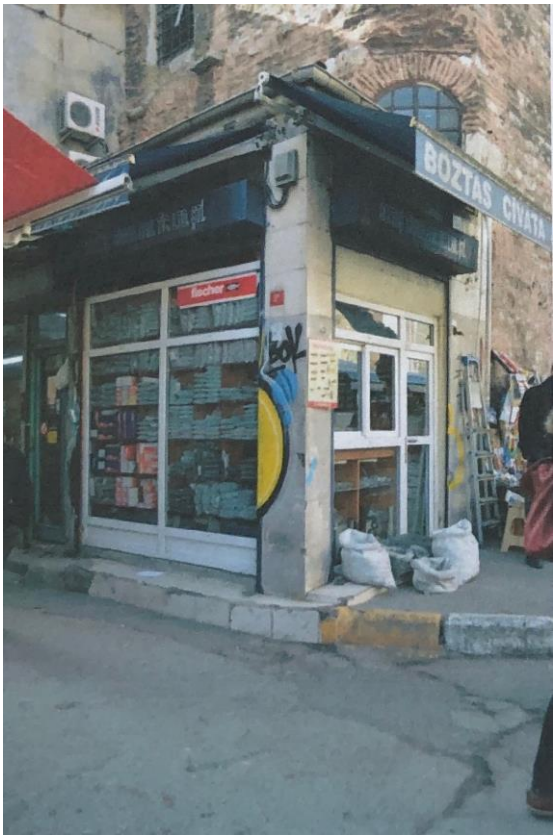
25 Numaralı Bakış

26 Numaralı Bakış

27 Numaralı Bakış

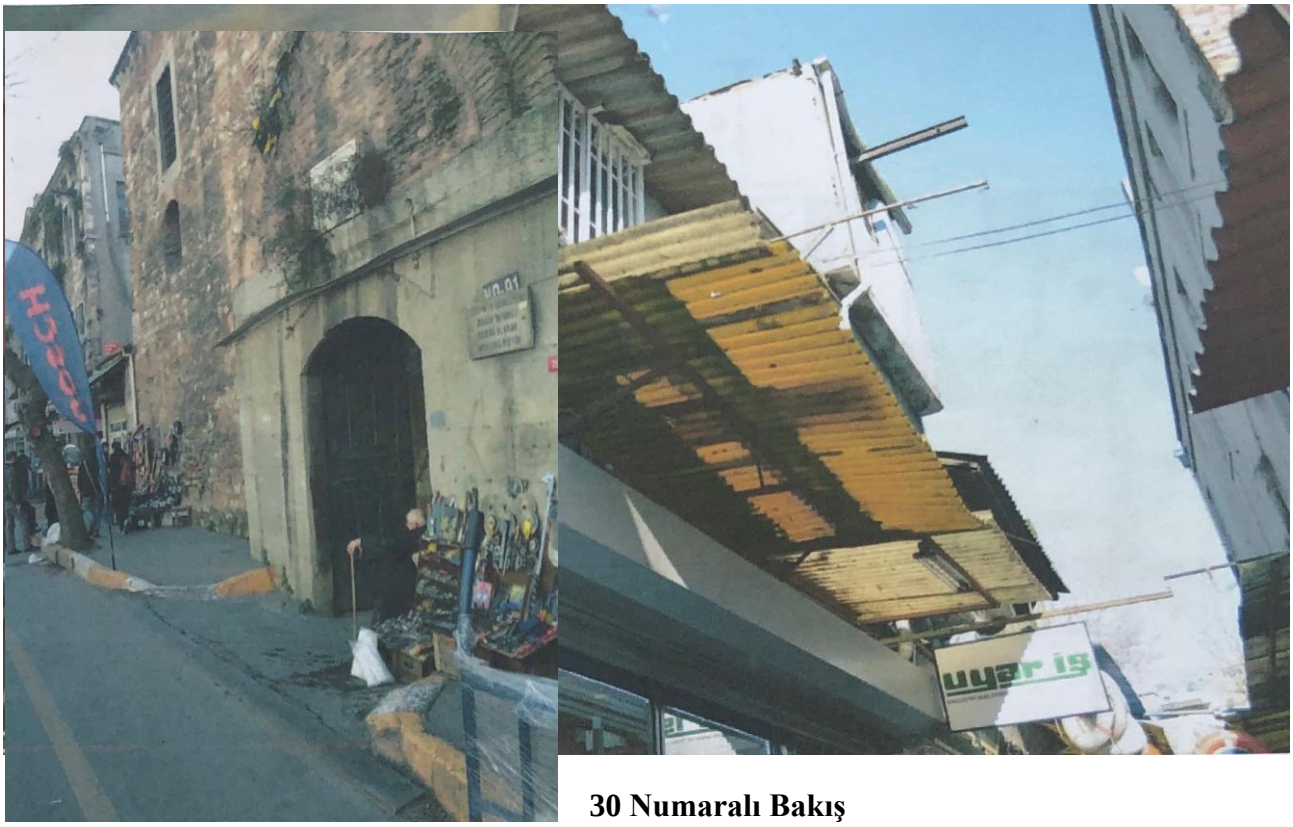

28 Numaralı Bakış

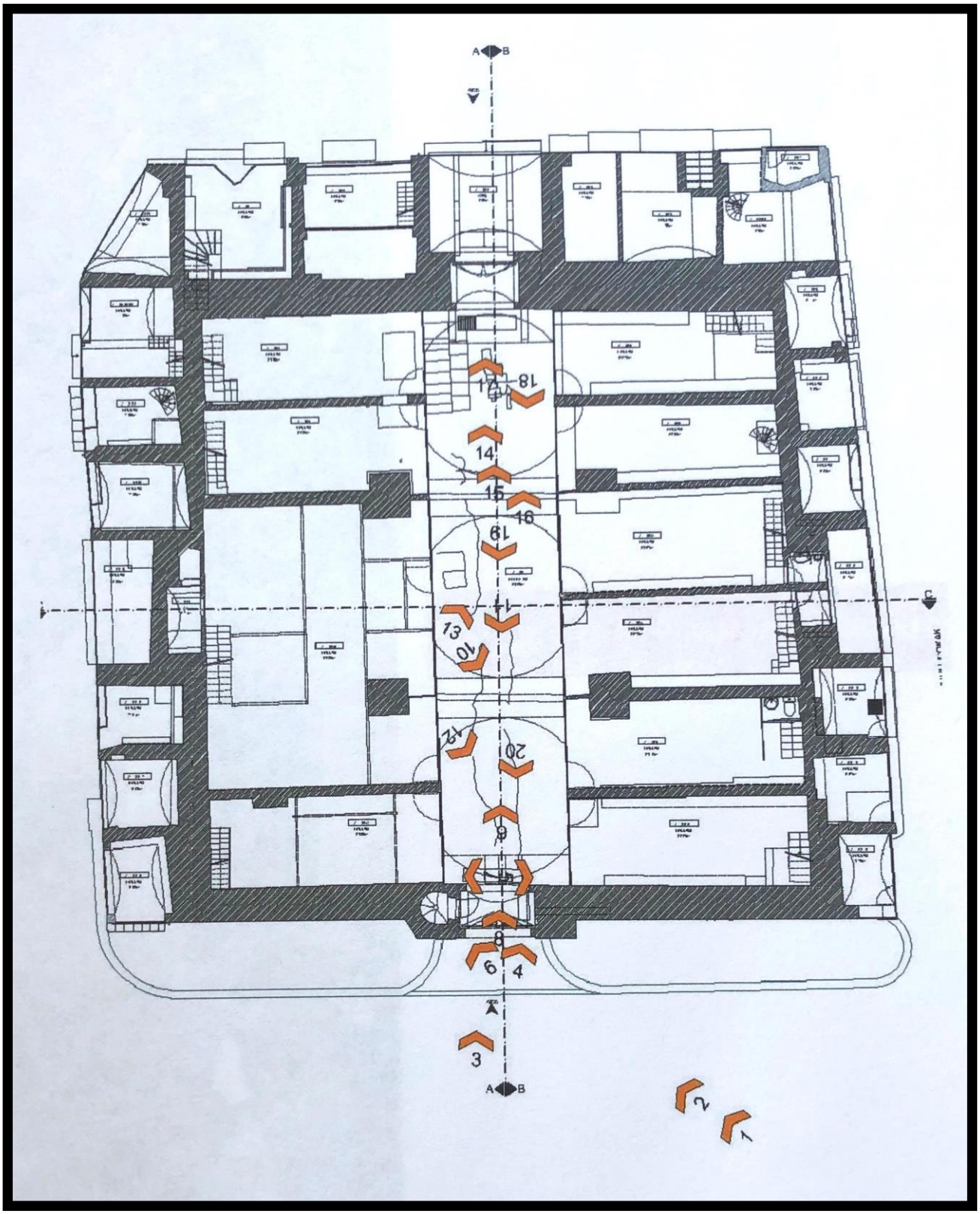

29 Numaralı Bakış

30 Numaralı Bakış

+ 1.50 Kotu Fotoğraf Yönleri

1 Numaralı Bakış

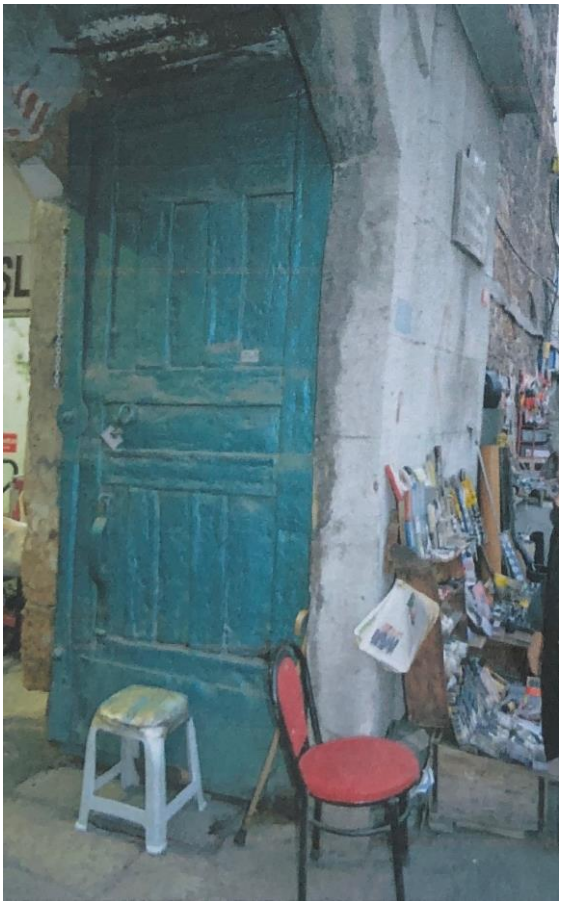
2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

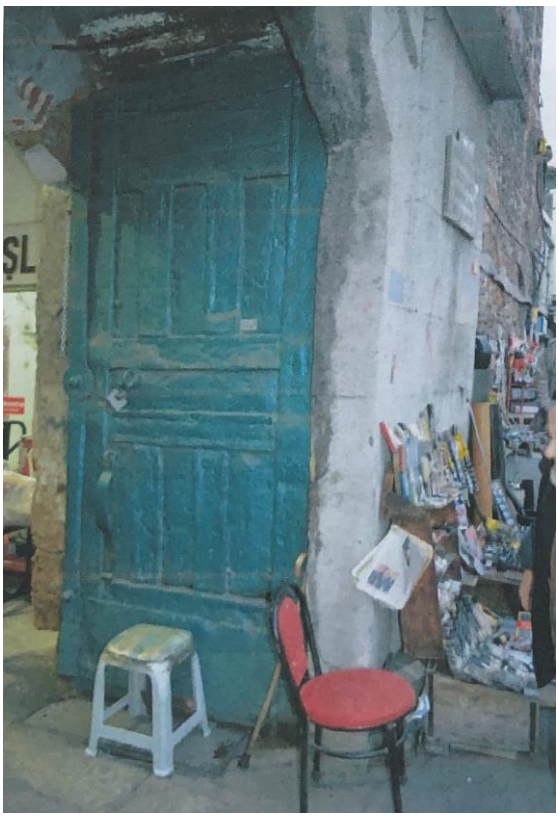
4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

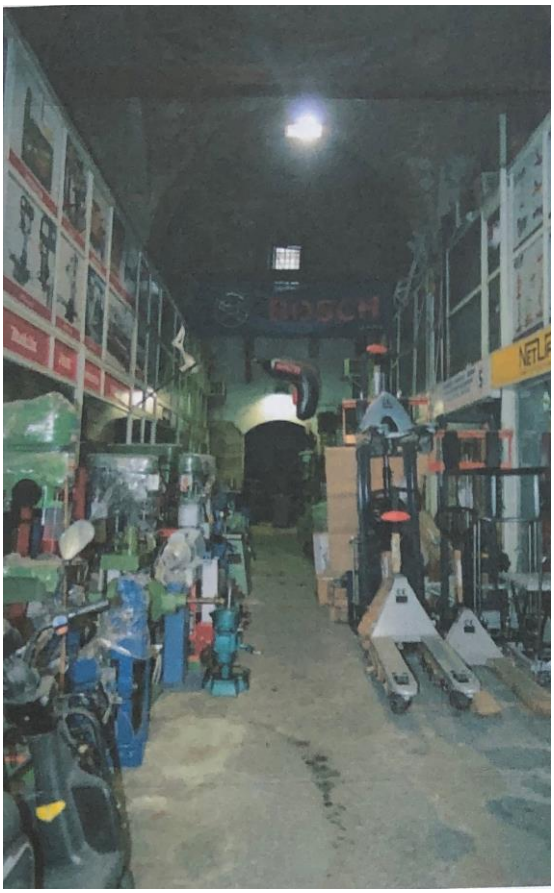
7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

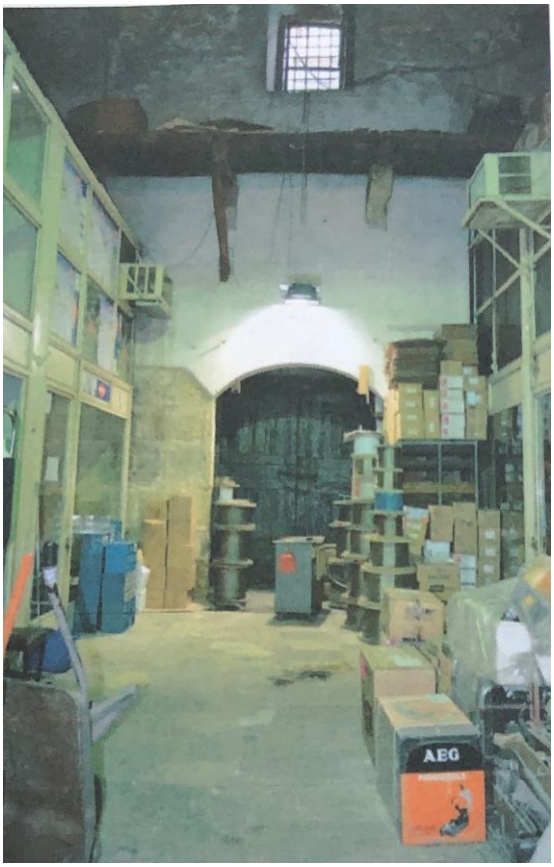
13 Numaralı Bakış

14 Numaralı Bakış

15 Numaralı Bakış

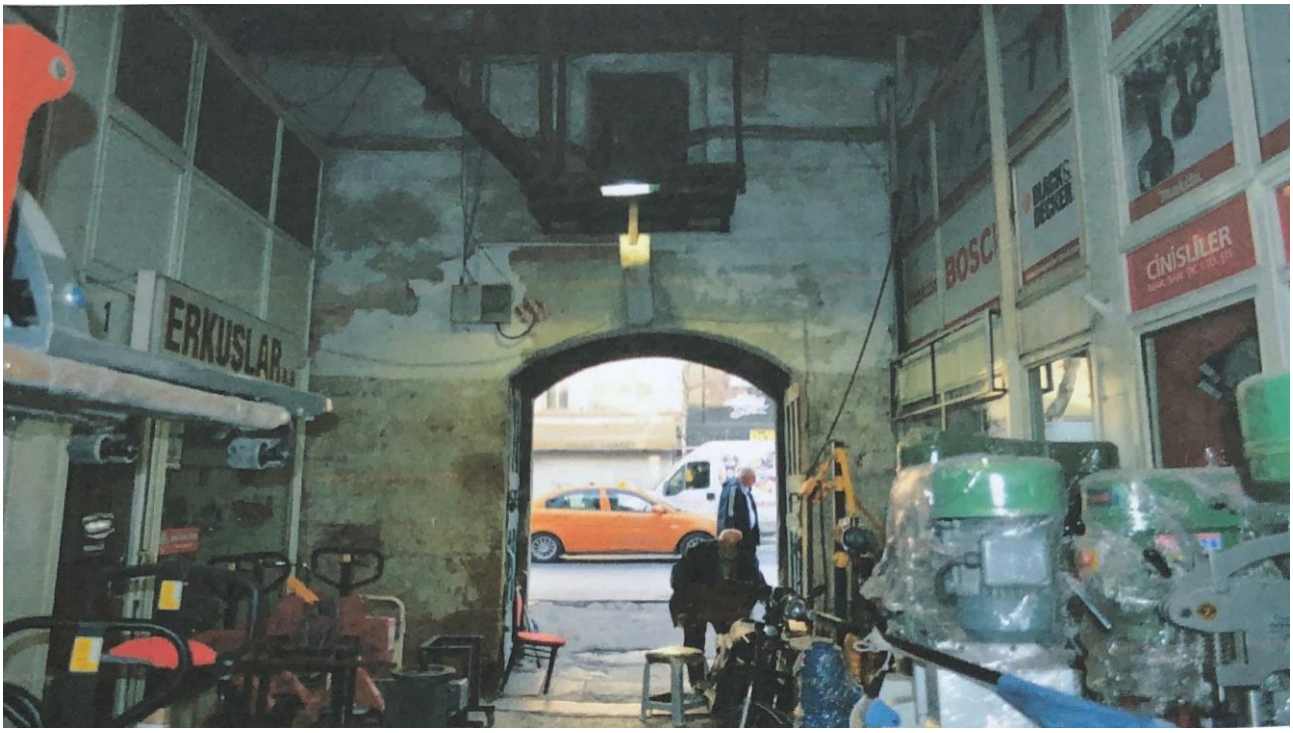
16 Numaralı Bakış

17 Numaralı Bakış

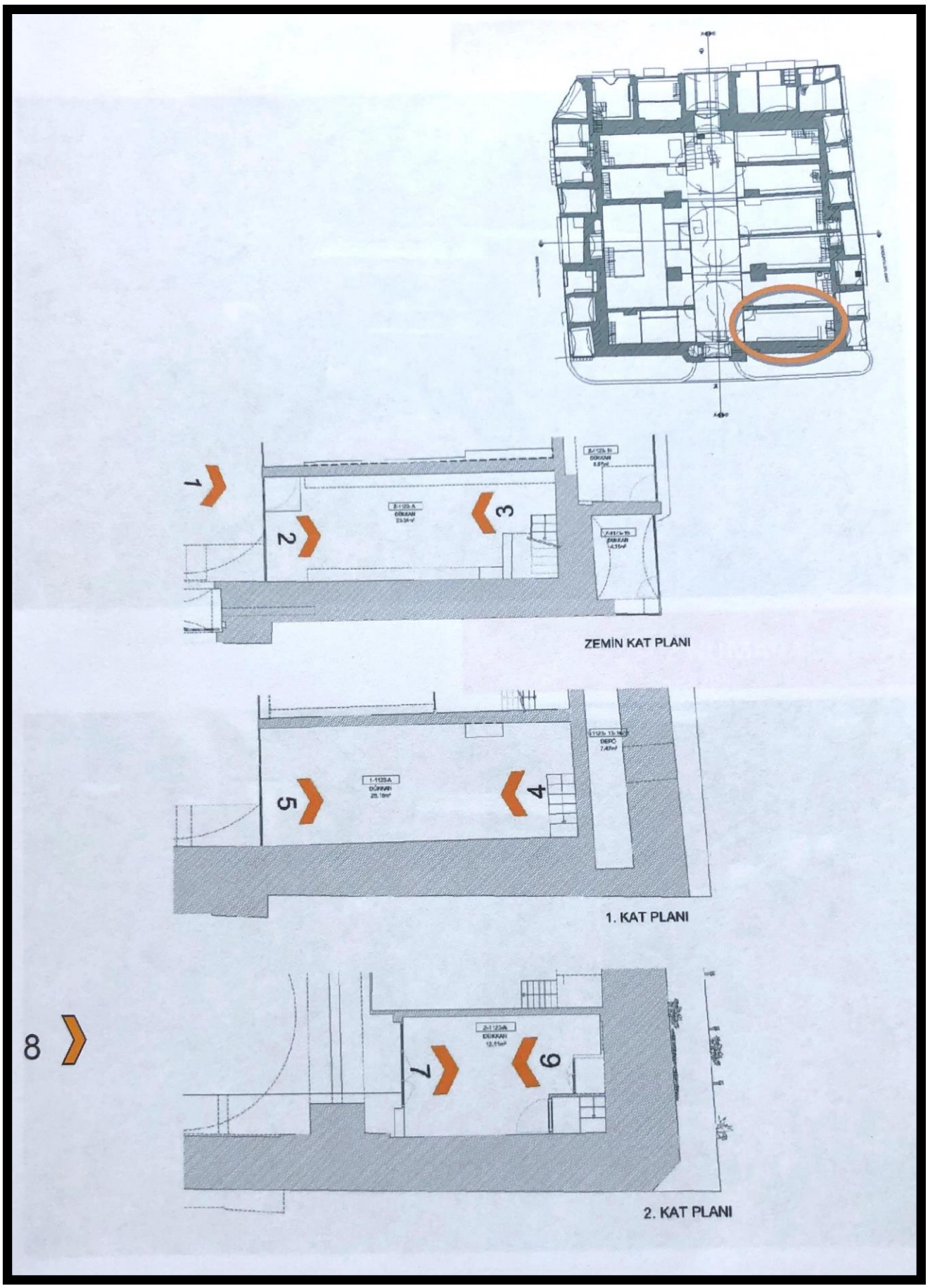
18 Numaralı Bakış

19 Numaralı Bakış

20 Numaralı Bakış

1
2
3
ZEMİN KAT PLANI
5
4
1. KAT PLANI
8
7
6
2. KAT PLANI

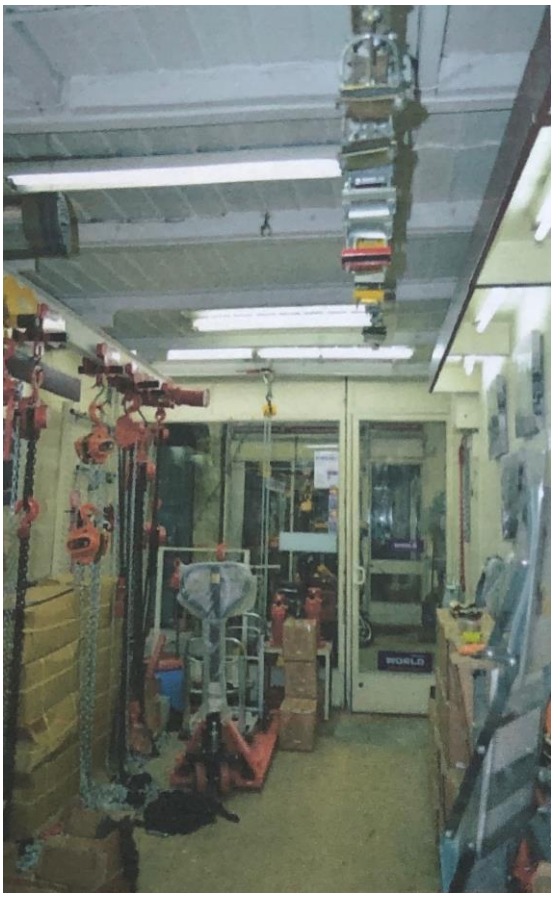

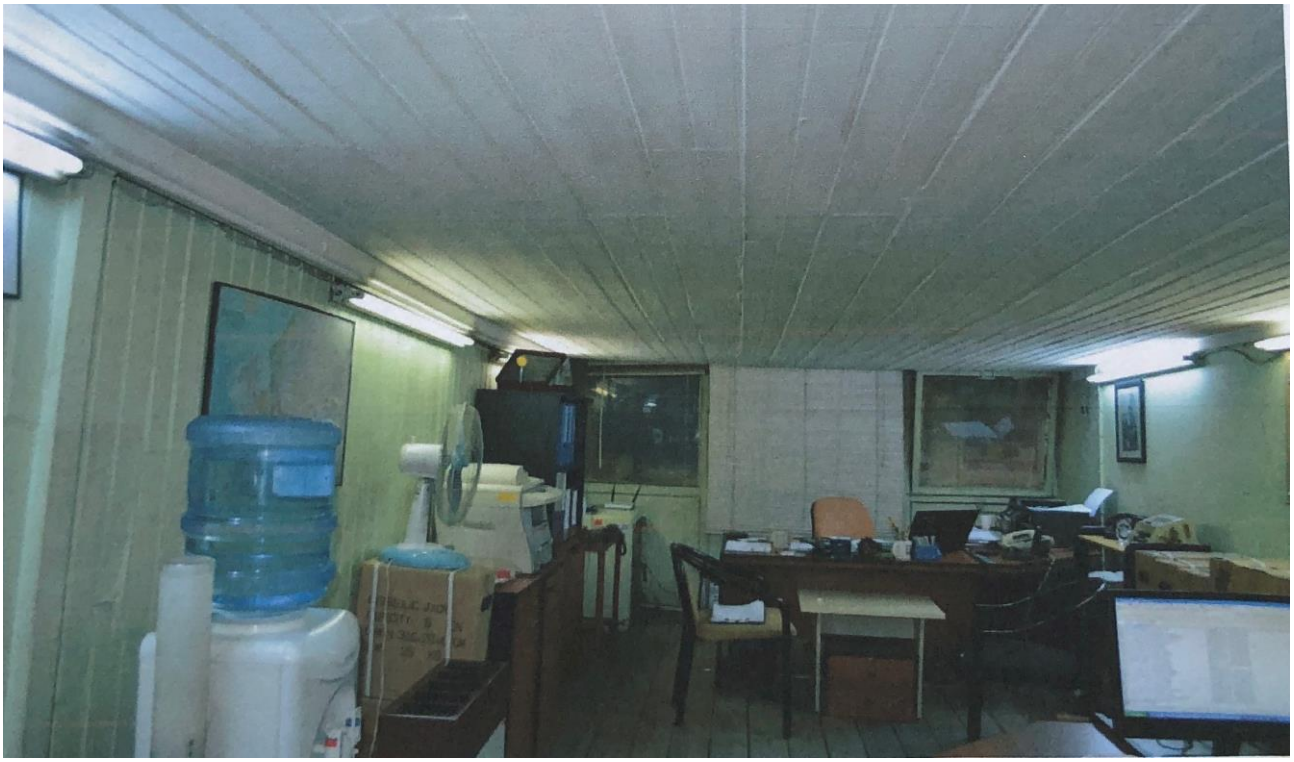
1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

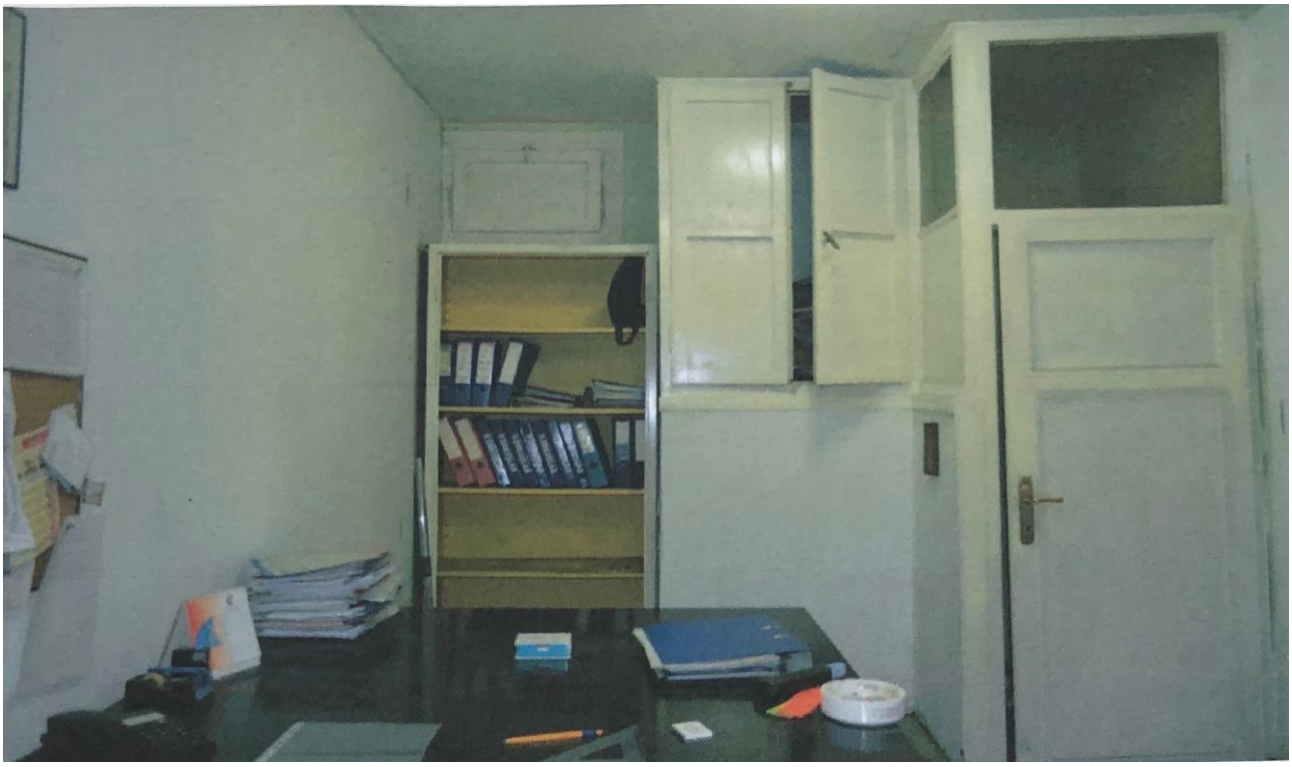
4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

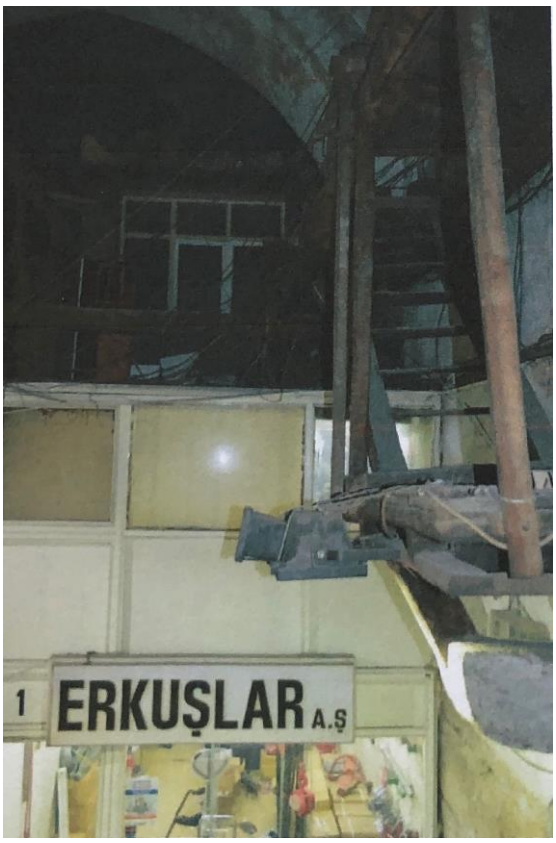

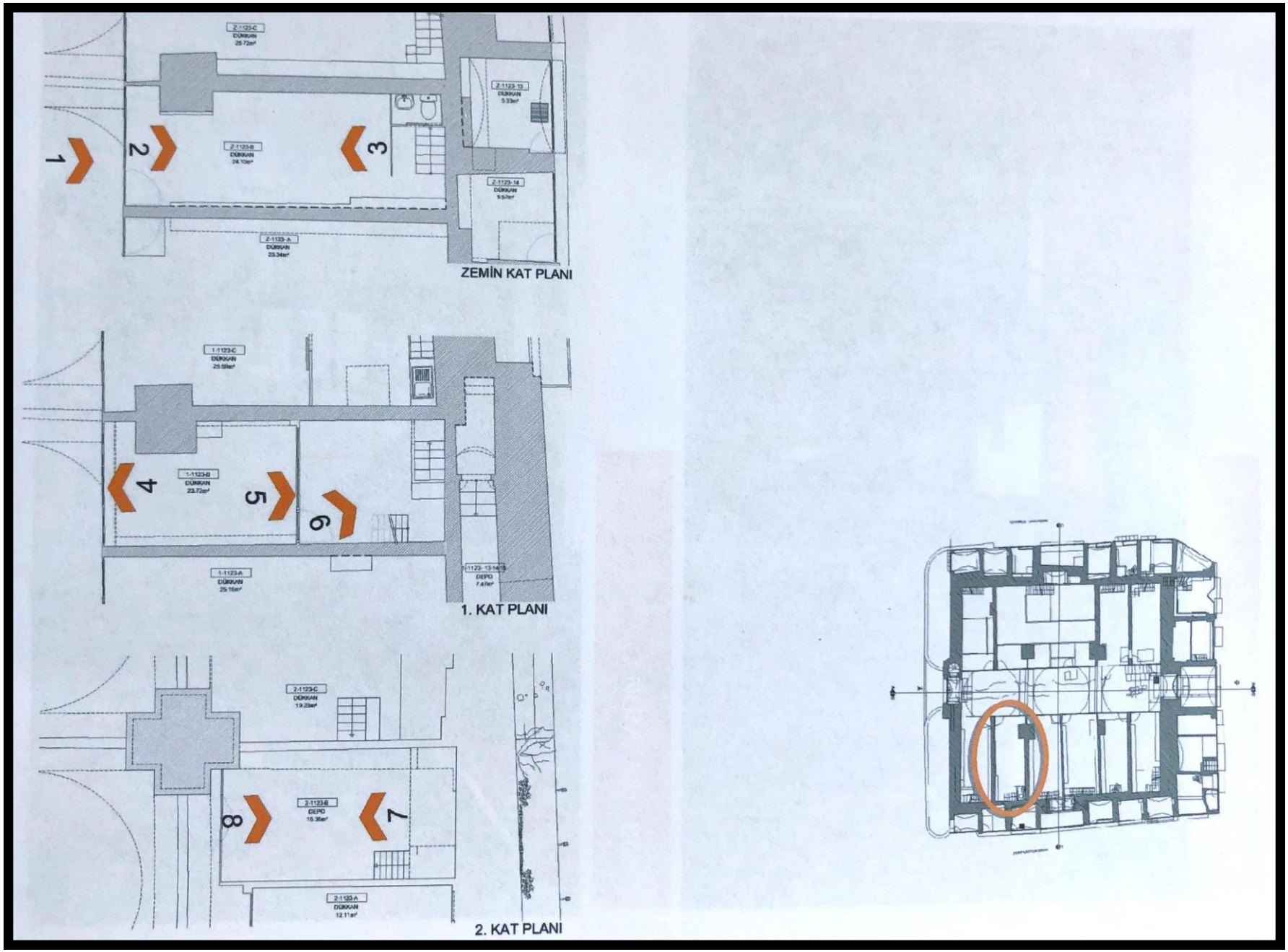
6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

ZEMİN KAT PLANI
1. KAT PLANI
2. KAT PLANI

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

ZEMİN KAT PLANI
1. KAT PLANI
2. KAT PLANI
1
2
3
4
5
6
7
8
9

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

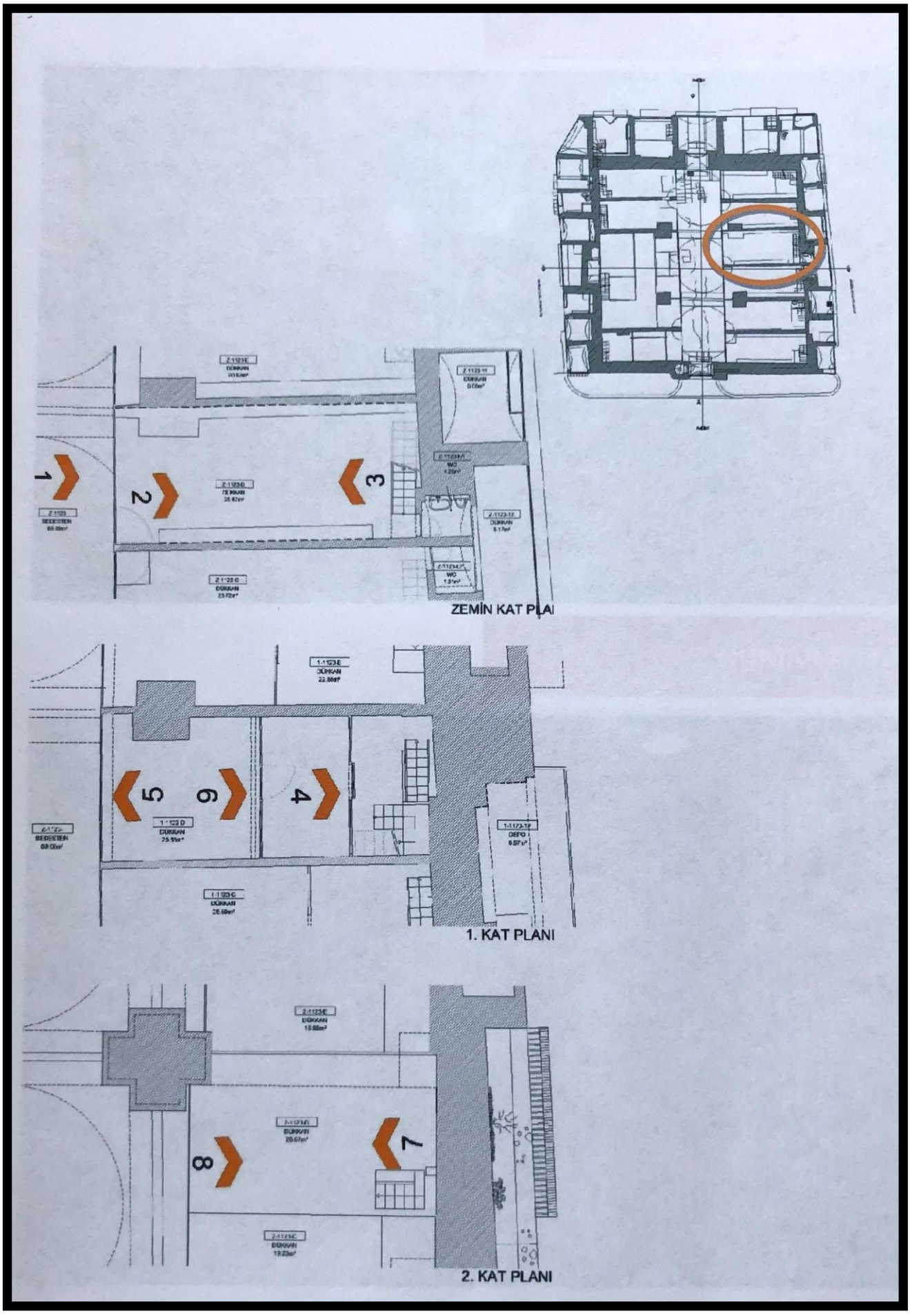
7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

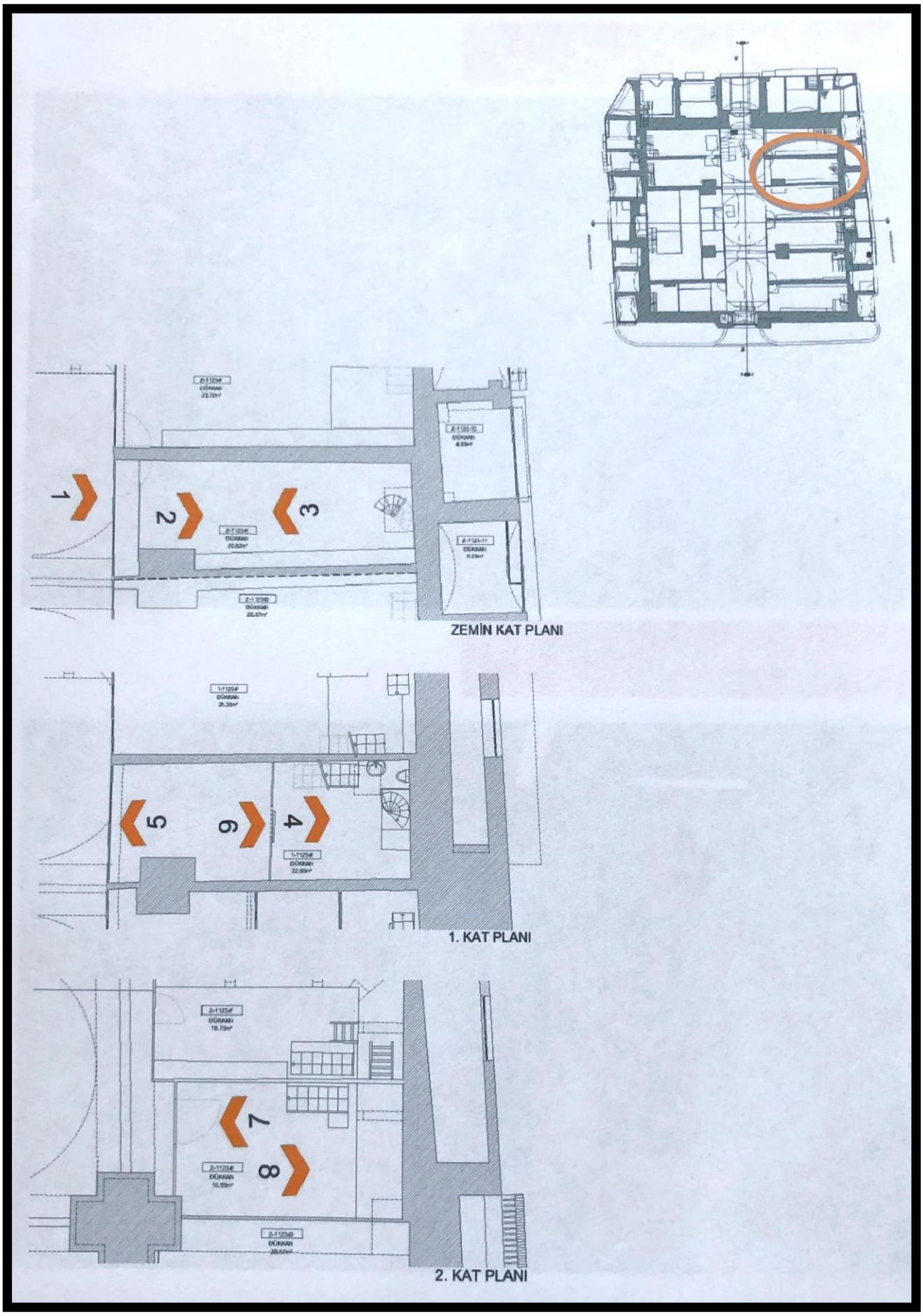

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

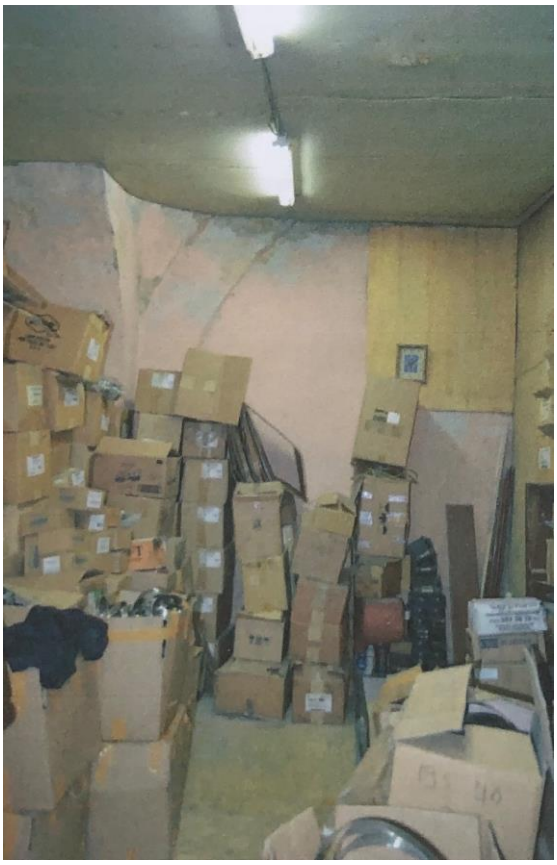

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

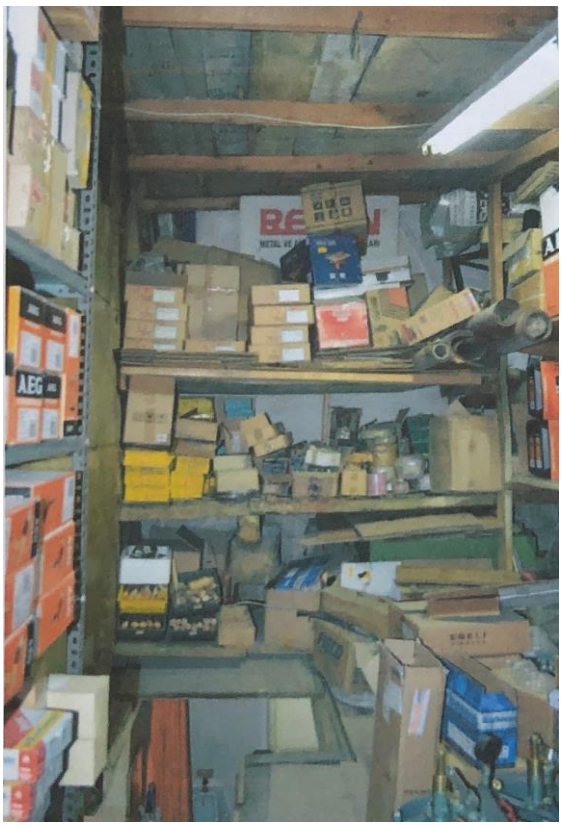

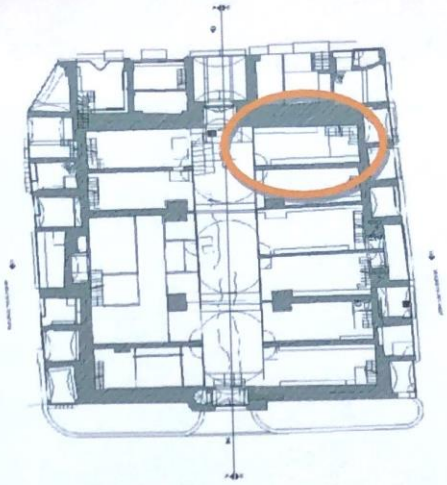
6 Numaralı Bakış

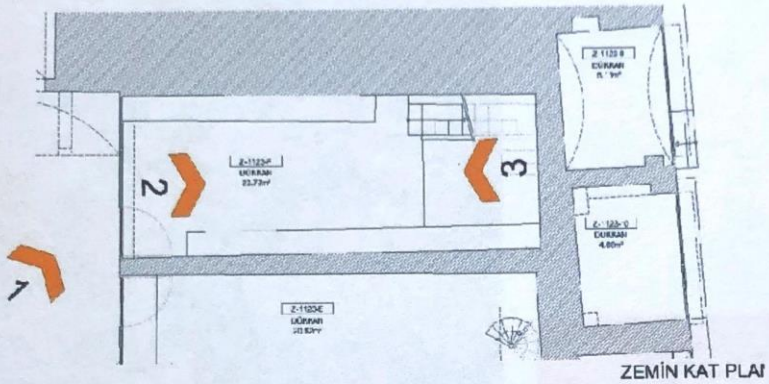
7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

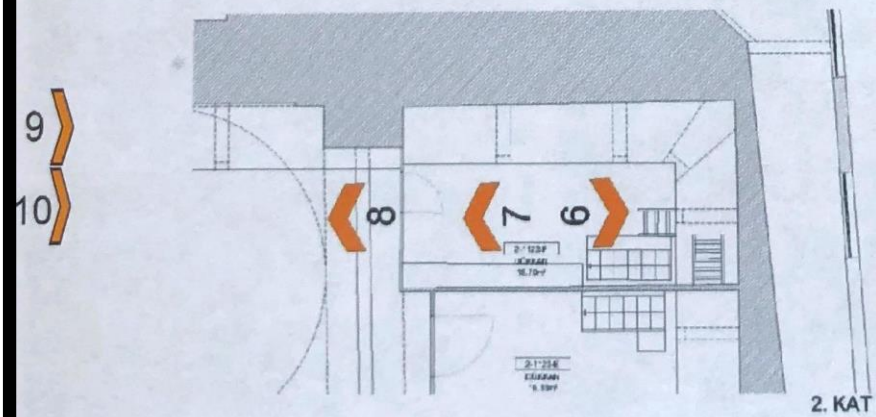

ZEMİN KAT PLAI

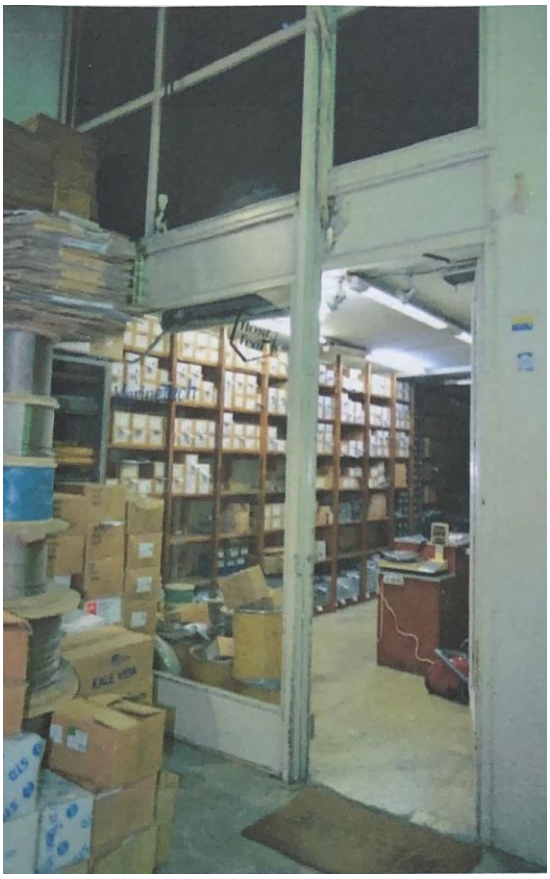

1. KAT PLANI

2. KAT PLANI

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

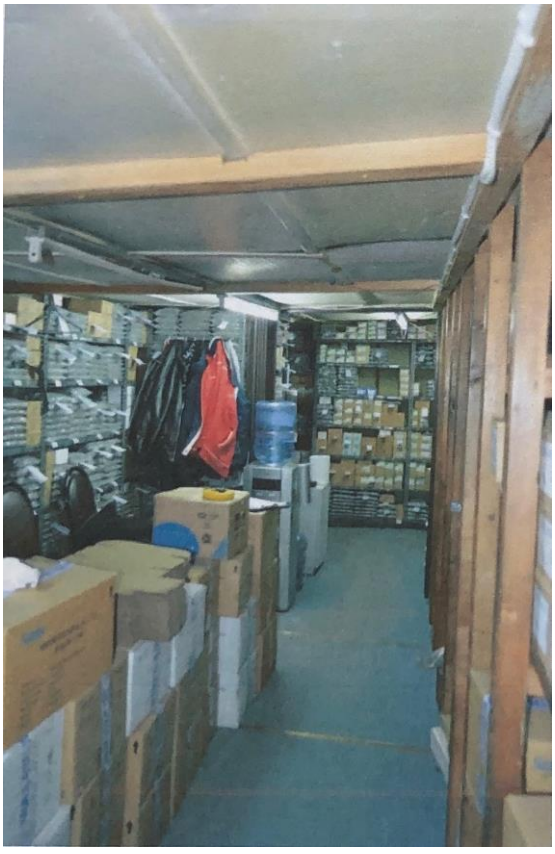
4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

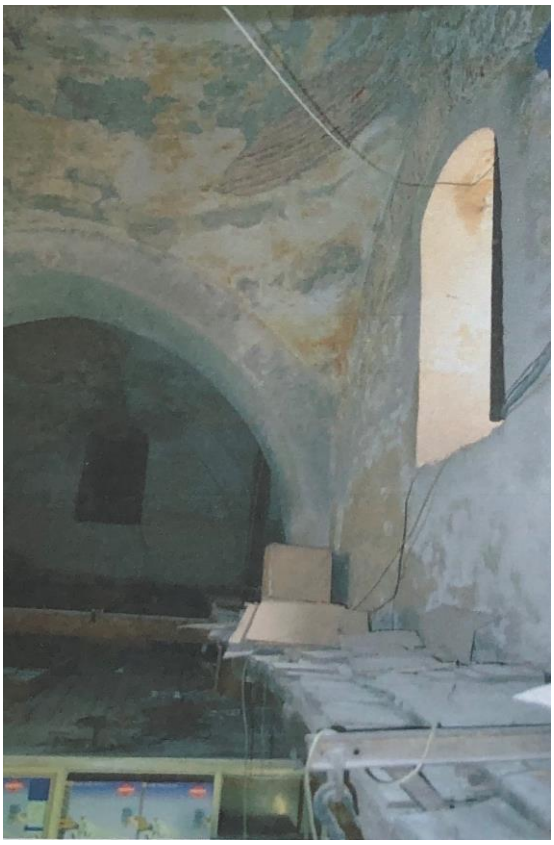
6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

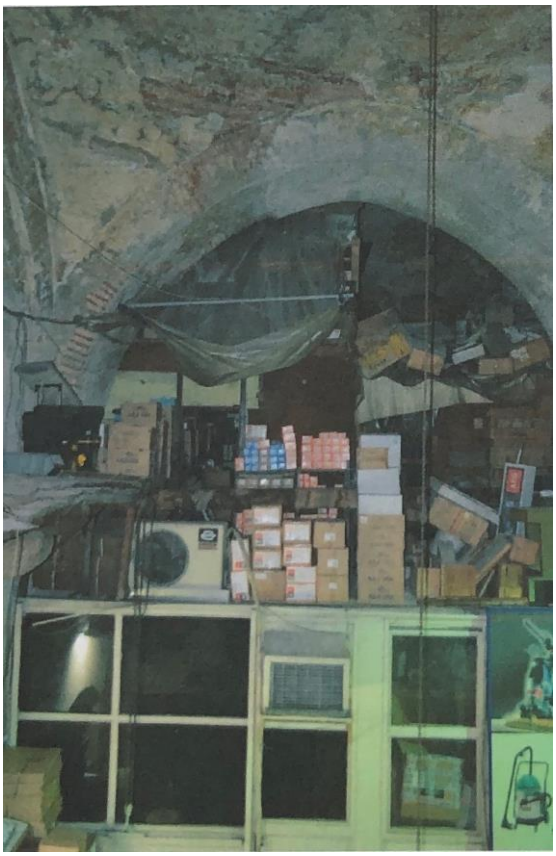
8 Numaralı Bakış

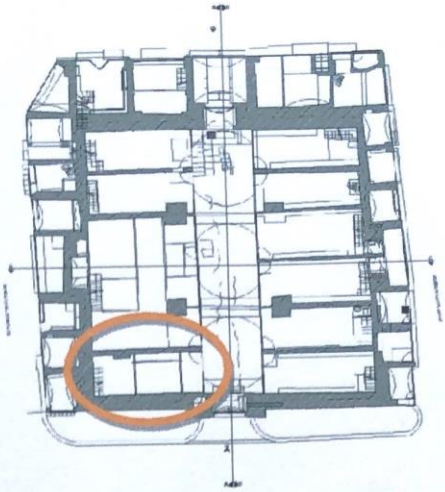

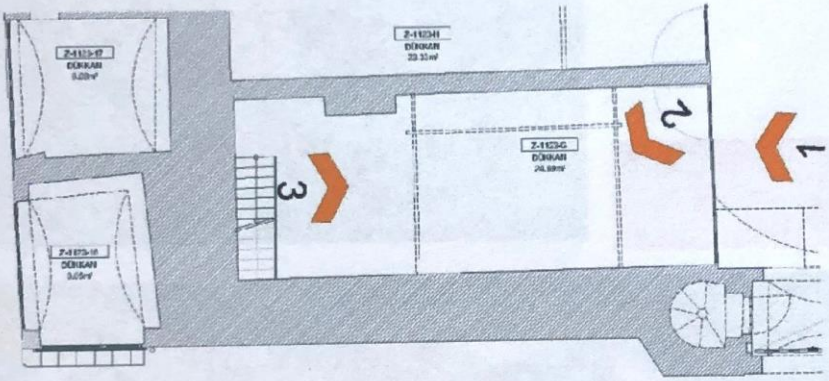

9 Numaralı Bakış

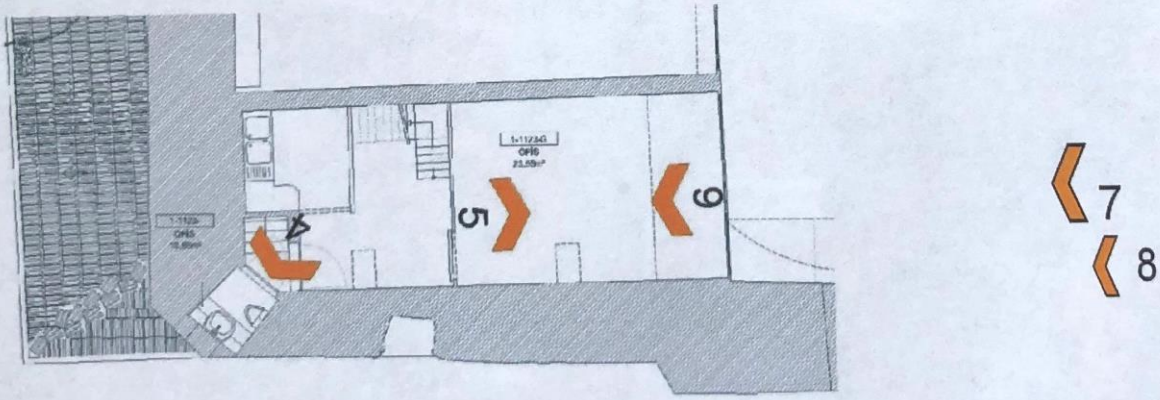
10 Numaralı Bakış

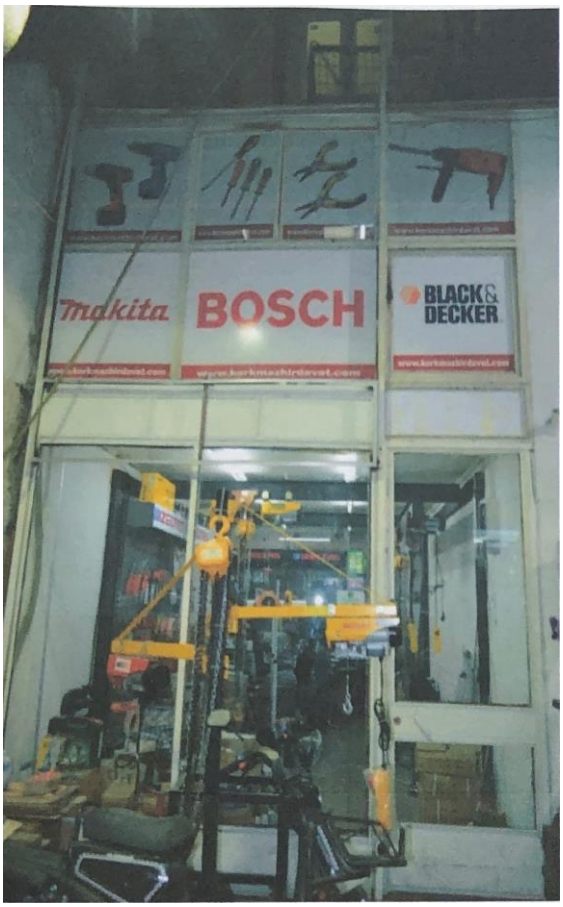

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

1 Numaralı Bakış

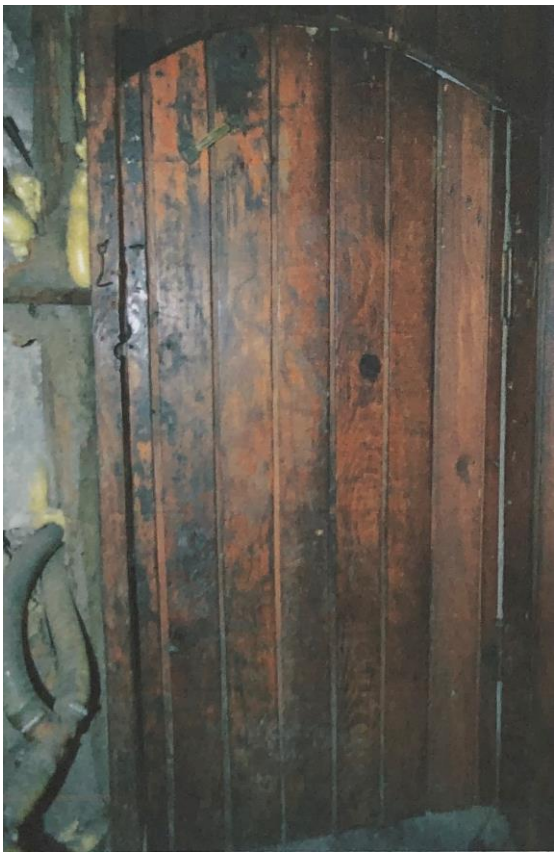

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

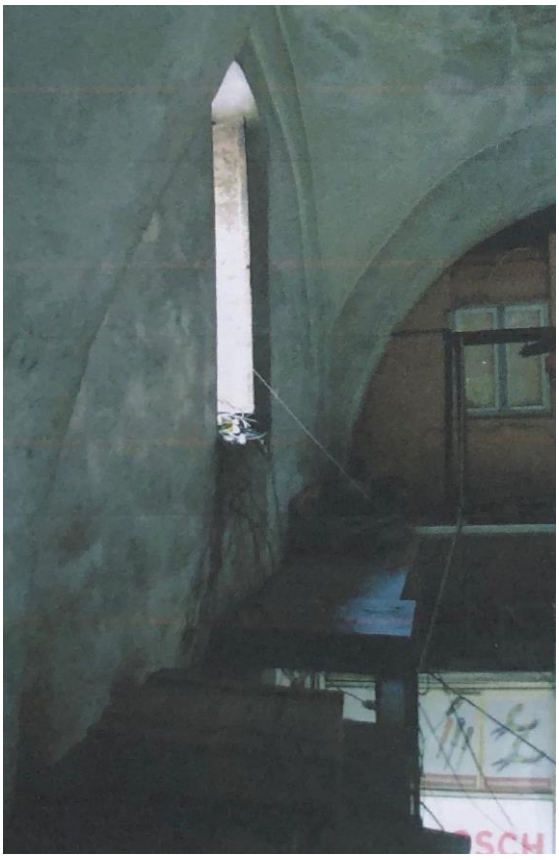
6 Numaralı Bakış

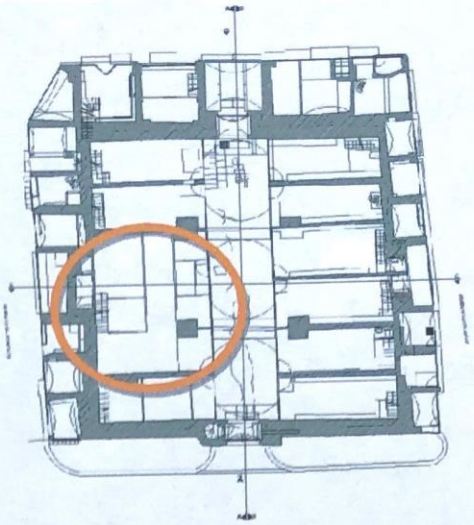
7 Numaralı Bakış

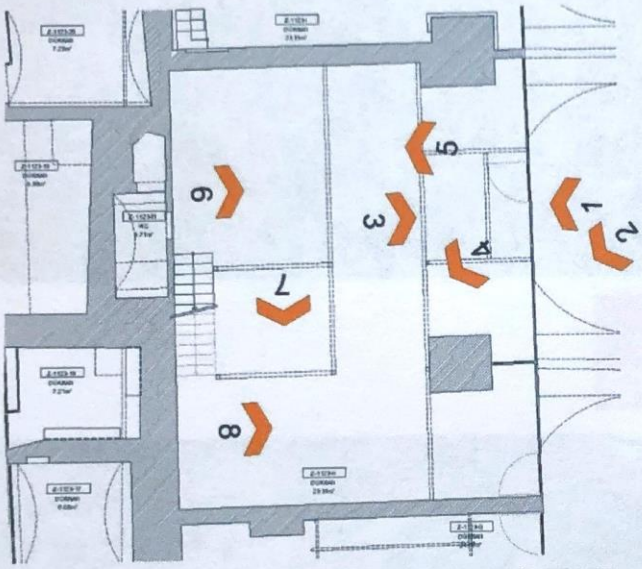
8 Numaralı Bakış

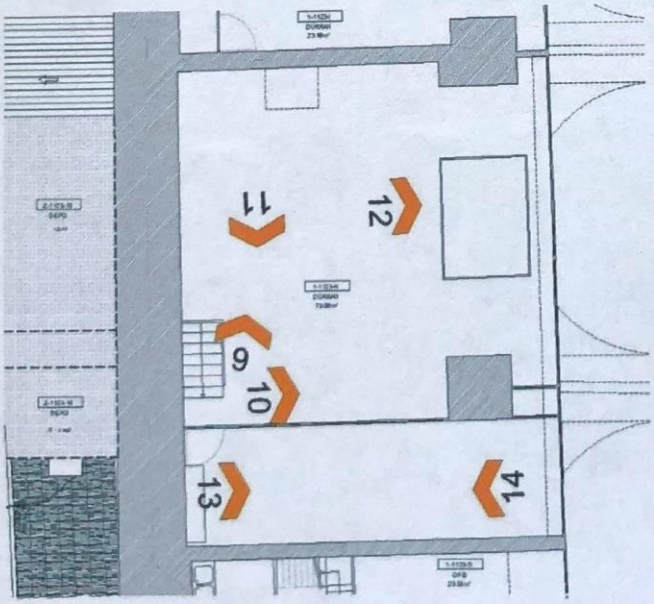
1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

16

15

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

13 Numaralı Bakış

14 Numaralı Bakış

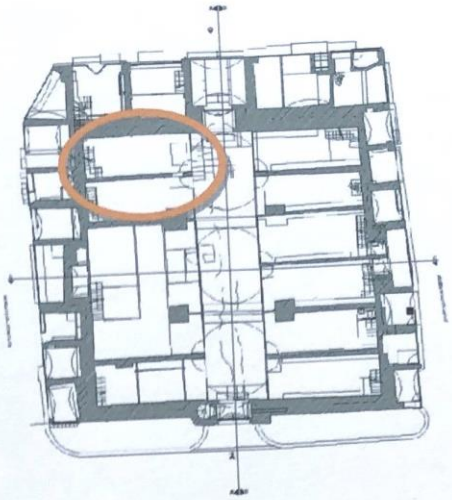

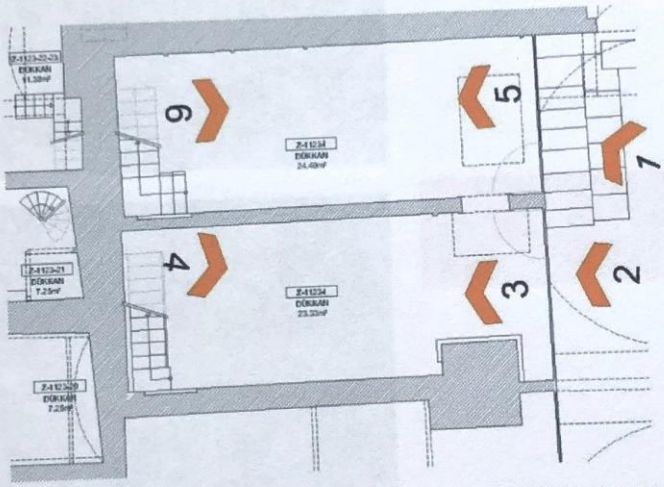
15 Numaralı Bakış

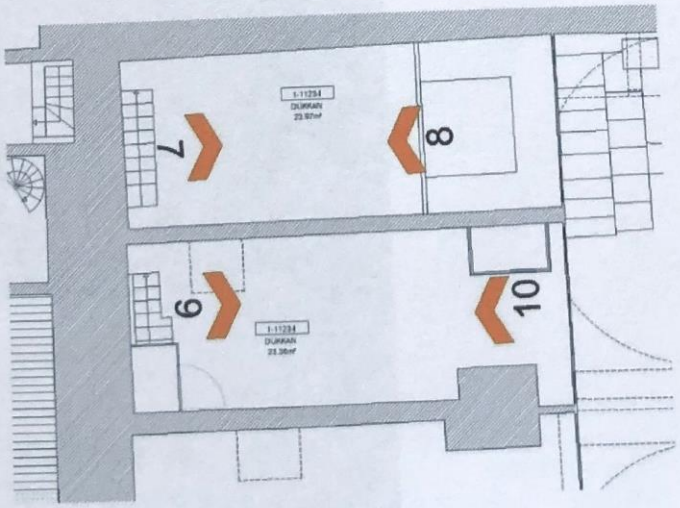
16 Numaralı Bakış

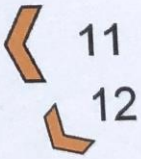

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

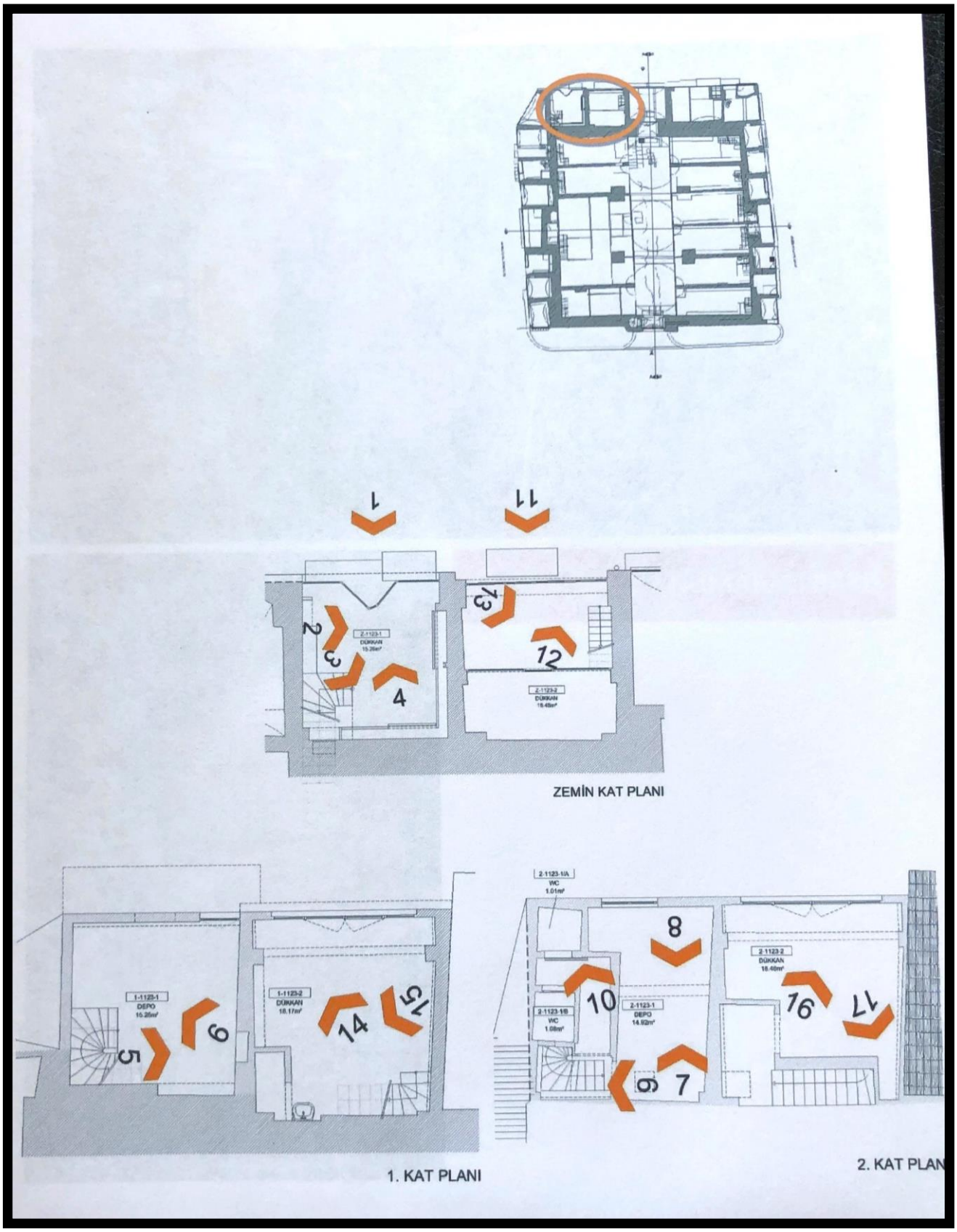

11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

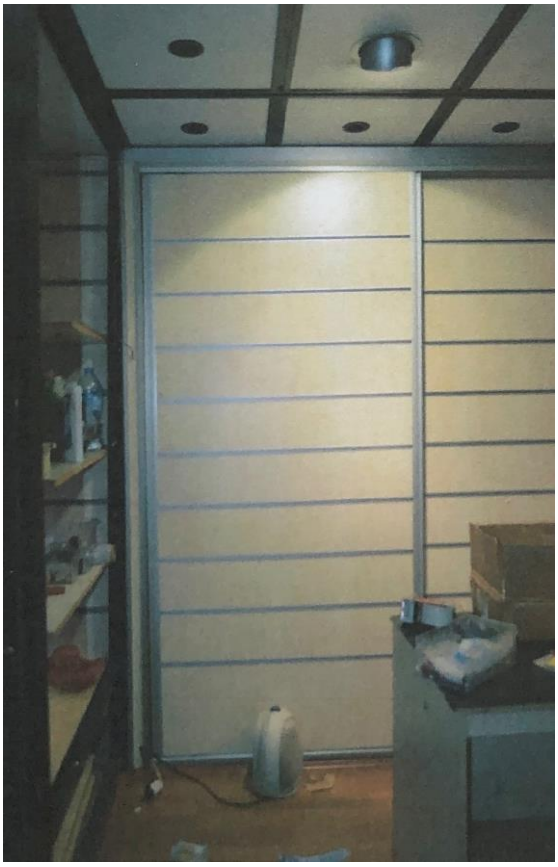

1
11
2
3
4
13
12
2-1123-1
DÜKKAN
15.26m²
2-1123-2
DÜKKAN
18.49m²
ZEMİN KAT PLANI
1-1123-1
DEPO
10.26m²
1-1123-2
DÜKKAN
18.17m²
5
6
14
15
1. KAT PLANI
2-1123-1A
WC
1.01m²
8
10
2-1123-1B
WC
1.08m²
2-1123-1
DEPO
14.82m²
9
7
2-1123-2
DÜKKAN
18.40m²
16
17
2. KAT PLAN

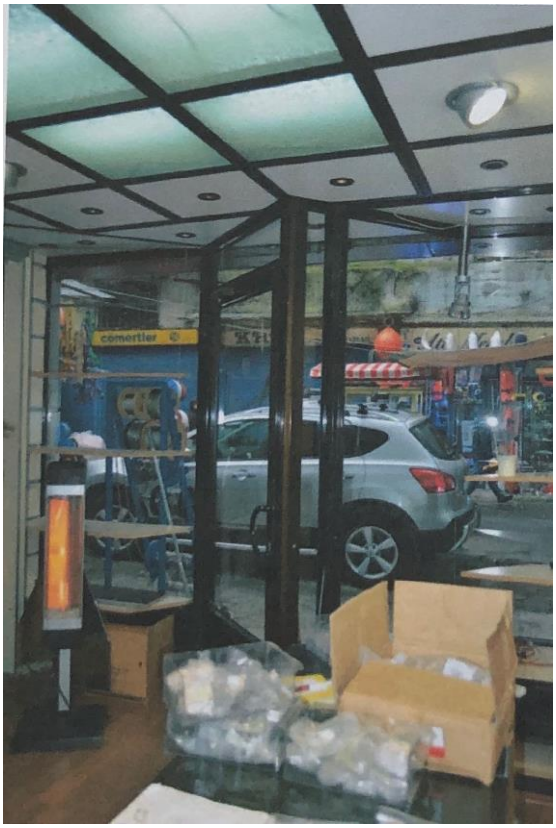
1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

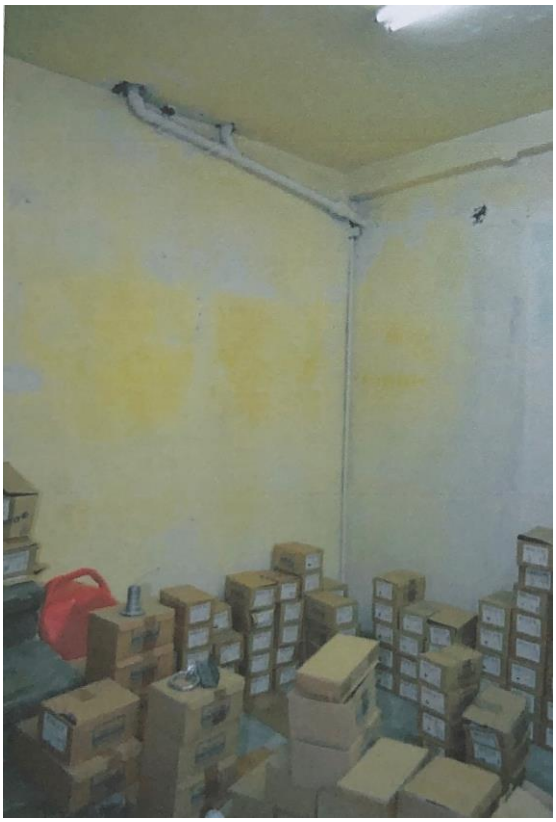
3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

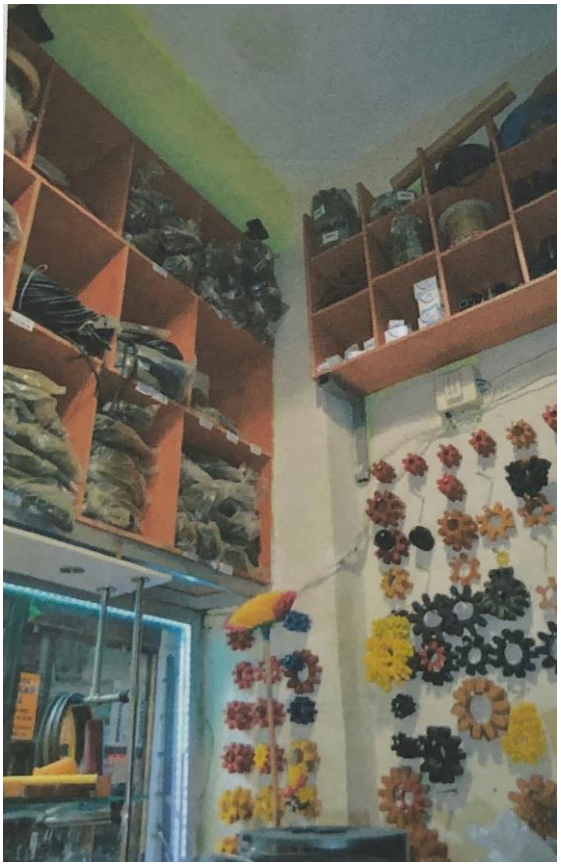
9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

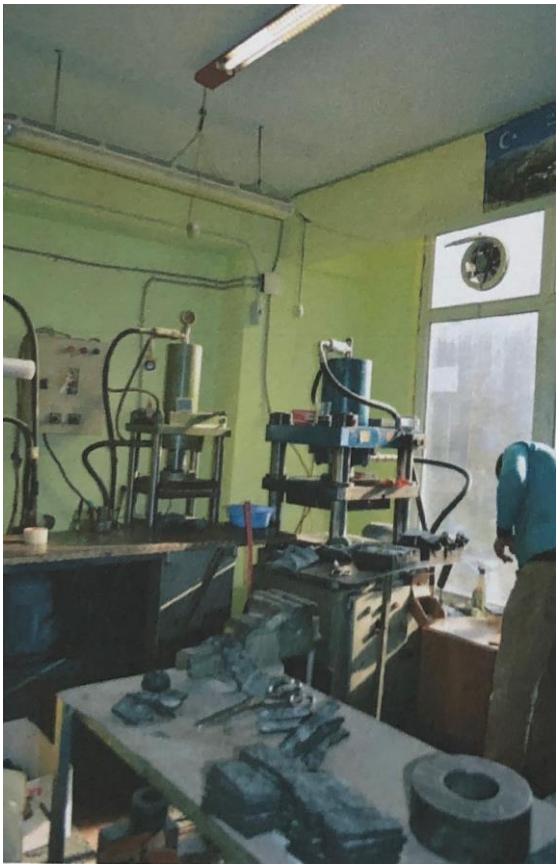

12 Numaralı Bakış

13 Numaralı Bakış

14 Numaralı Bakış

15 Numaralı Bakış

16 Numaralı Bakış

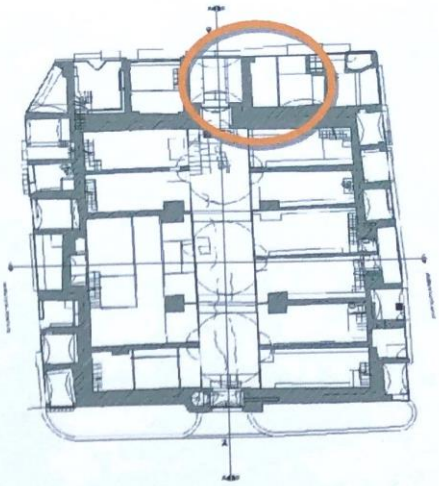

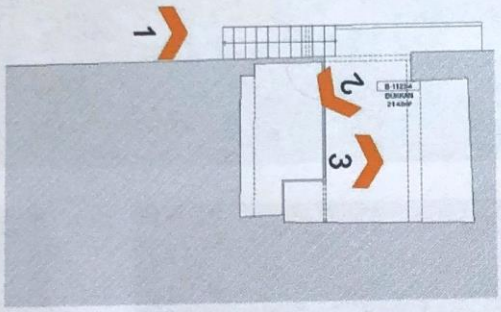
17 Numaralı Bakış

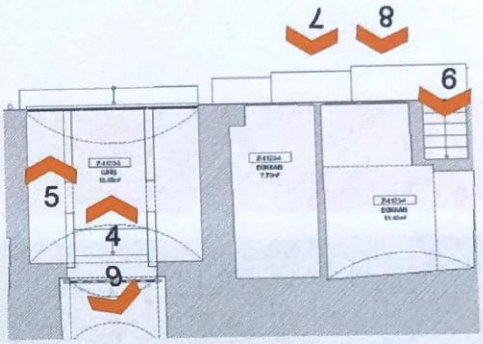
18 Numaralı Bakış

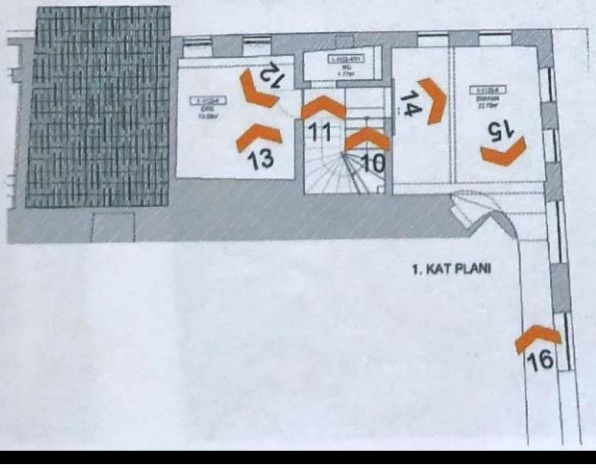

BODRUM KAT PLANI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

2. KAT PLANI

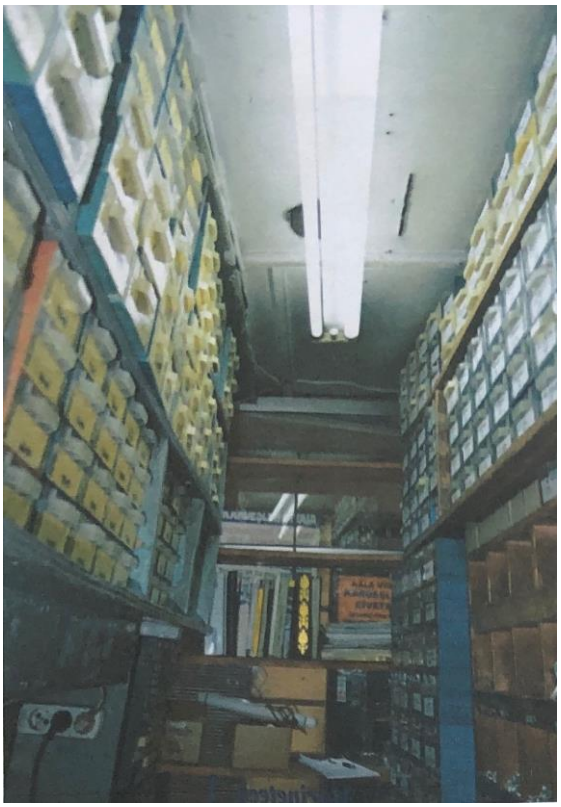
1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

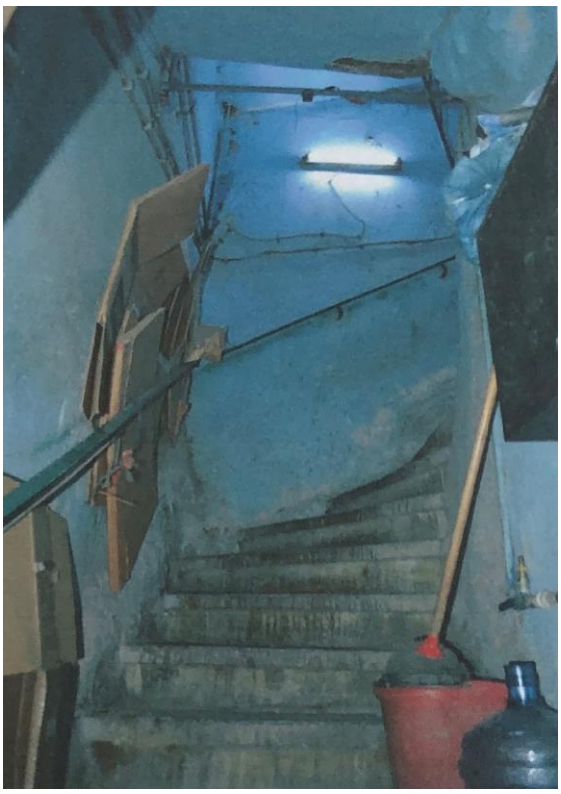
3 Numaralı Bakış

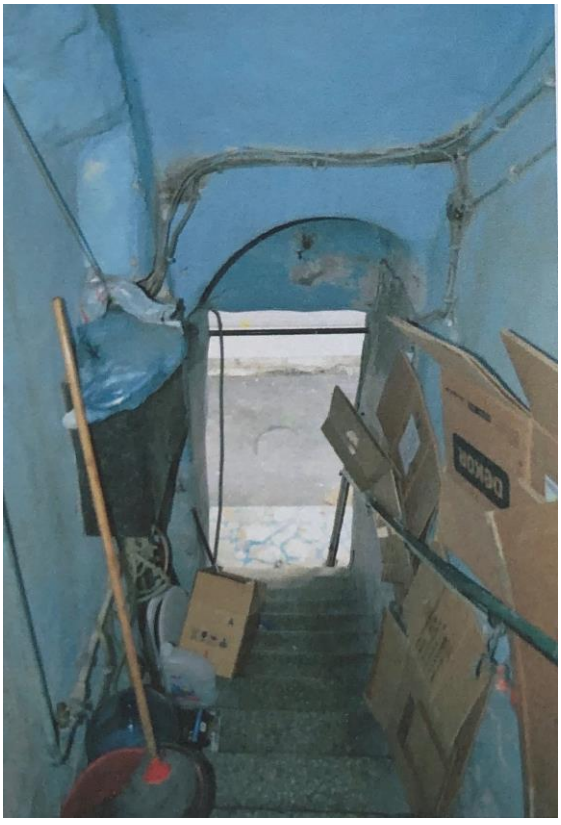
4 Numaralı Bakış

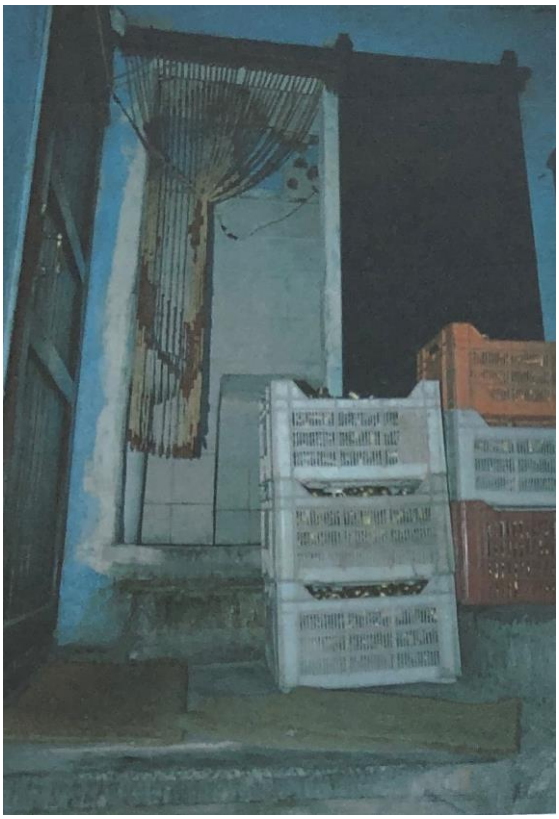
5 Numaralı Bakış

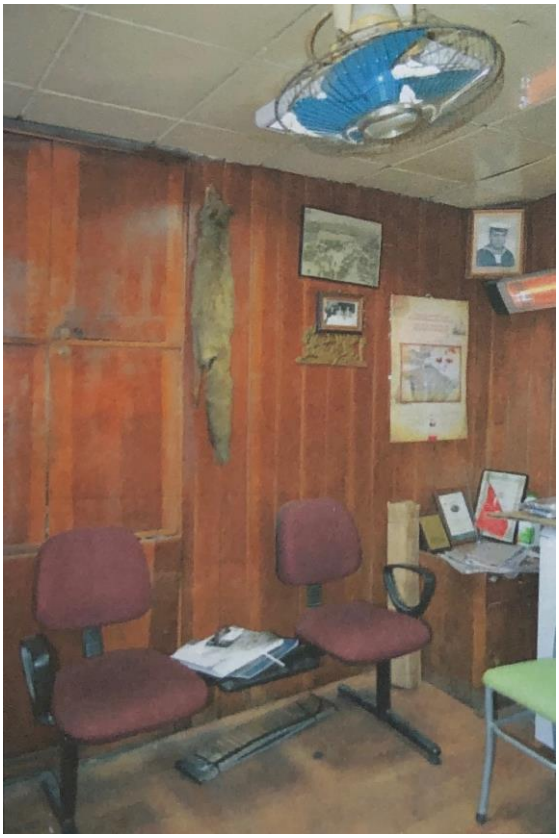
6 Numaralı Bakış

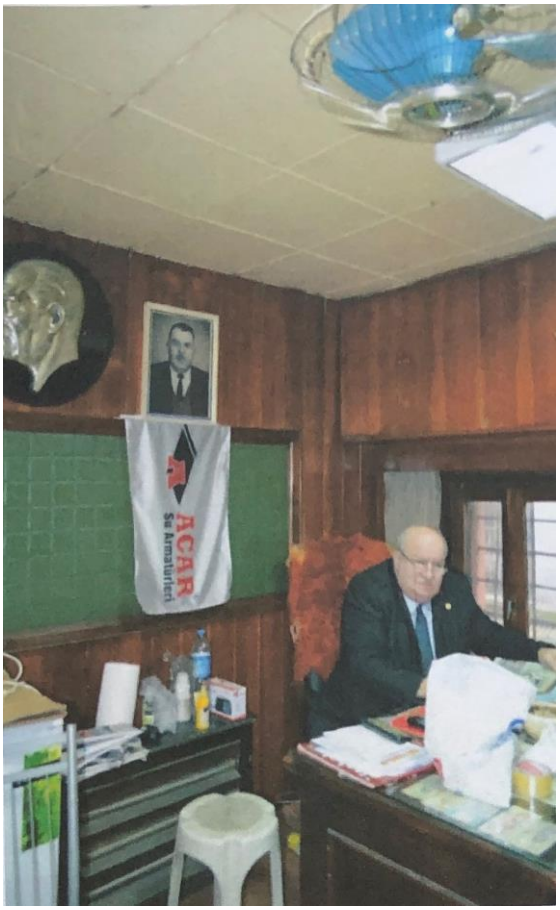
7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

13 Numaralı Bakış

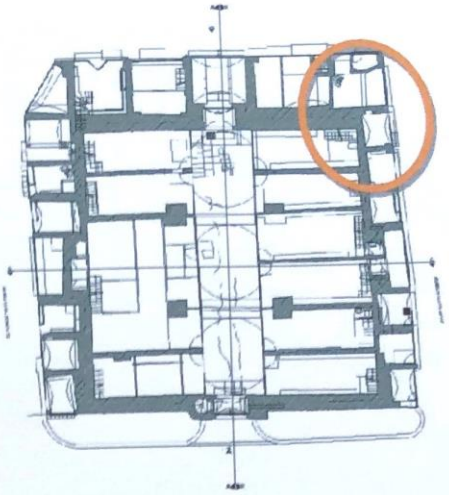

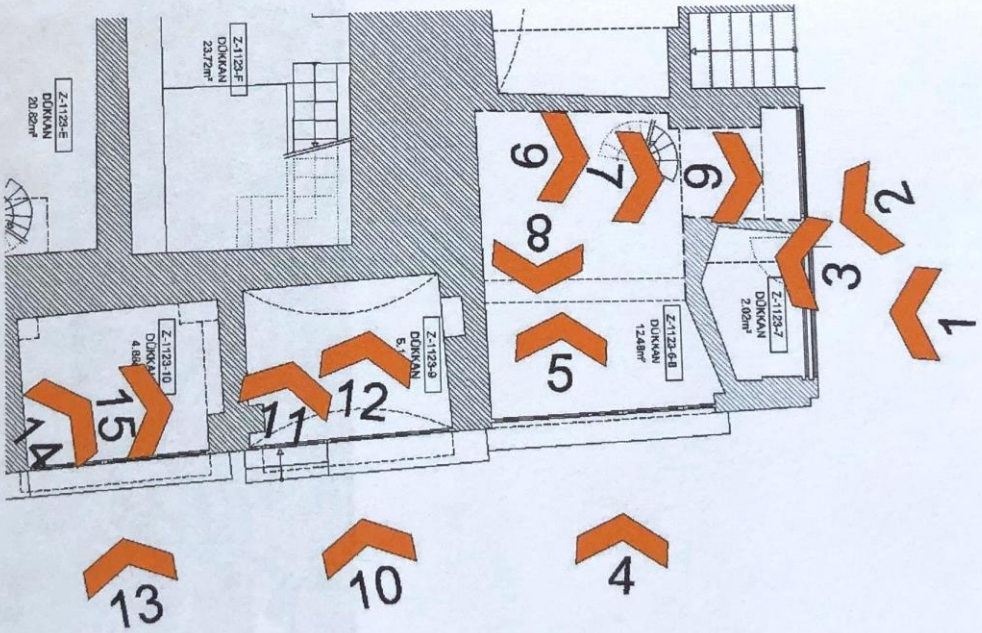

14 Numaralı Bakış

15 Numaralı Bakış

Z-1122-F
DÜKKAN
23,72m²
Z-1123-E
DÜKKAN
20,82m²
Z-1123-10
Z-1123-9
Z-1122-6B
DÜKKAN
12,48m²
Z-1123-7
DÜKKAN
2,02m²
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

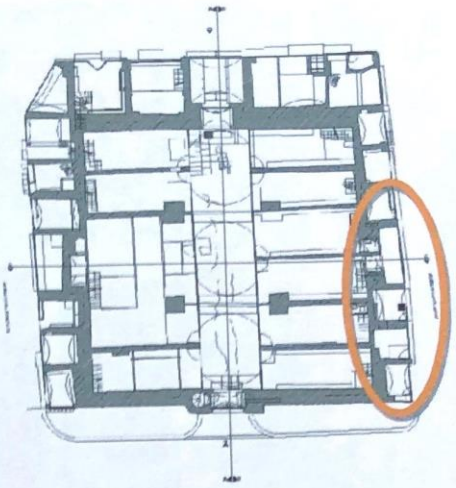

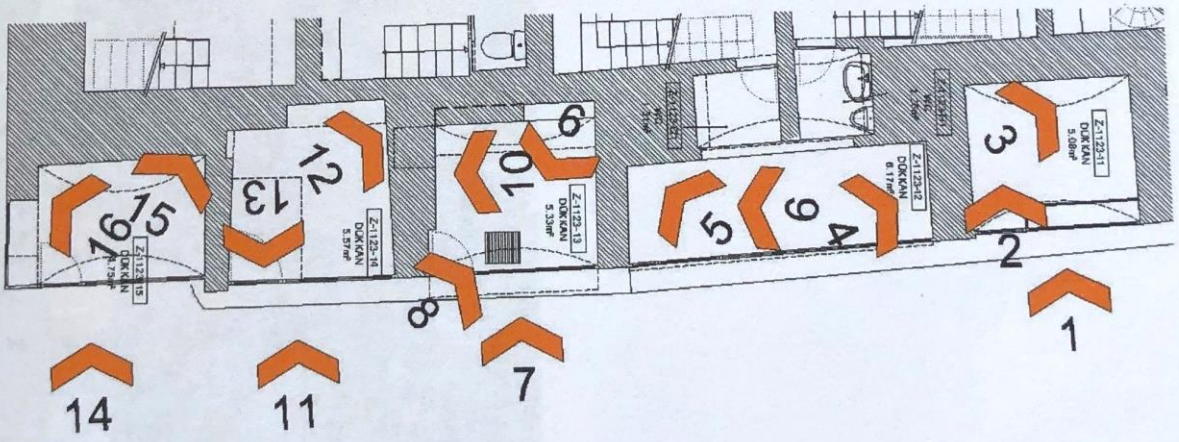
8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

Z-1123-11
DÜKKAN
5.08m²
Z-1123-12
DÜKKAN
6.17m²
Z-1123-13
DÜKKAN
5.33m²
Z-1123-14
DÜKKAN
5.57m²
Z-1123-15
DÜKKAN
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

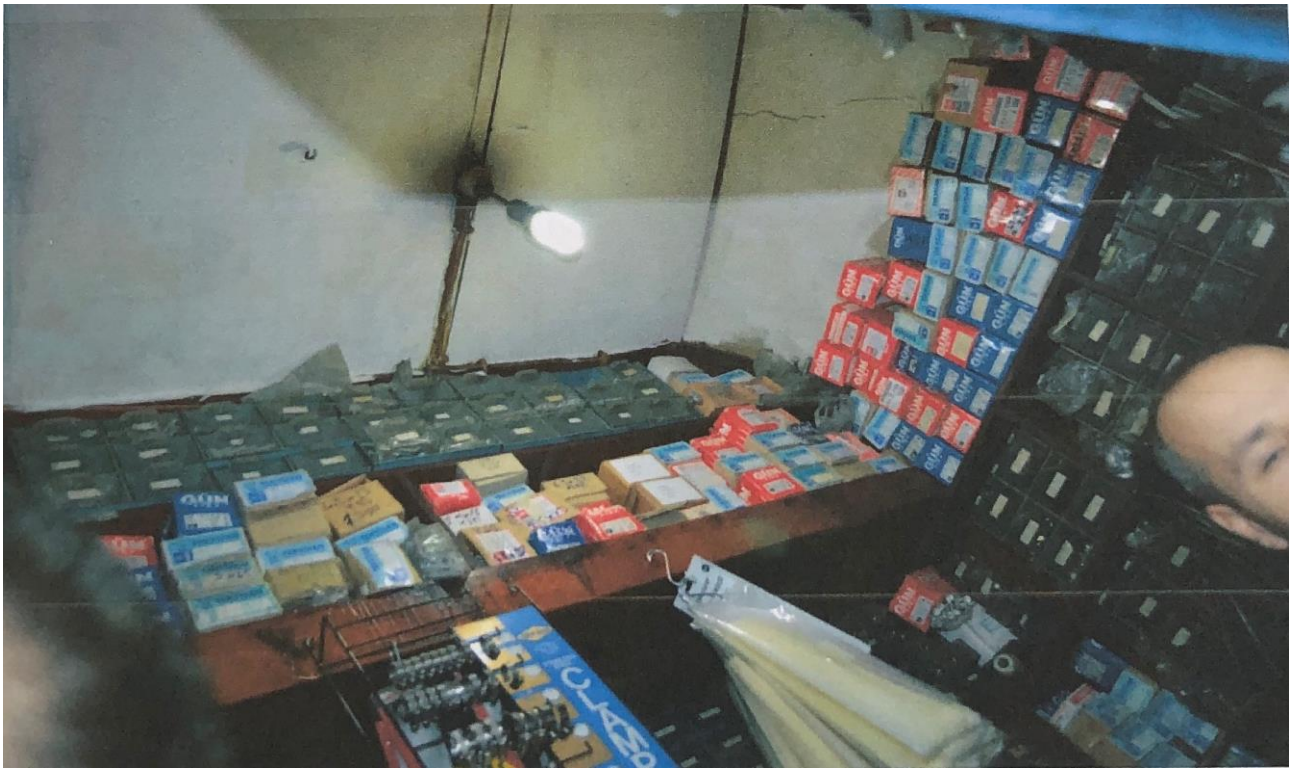
12 Numaralı Bakış

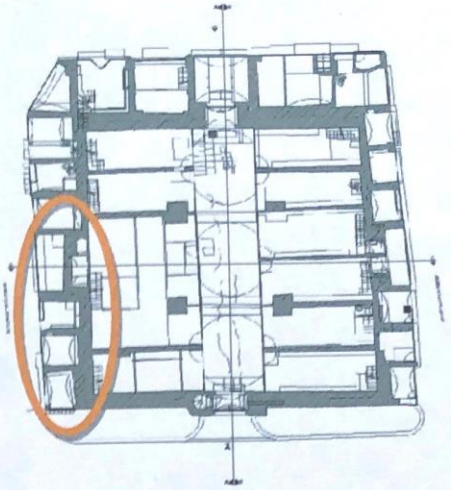

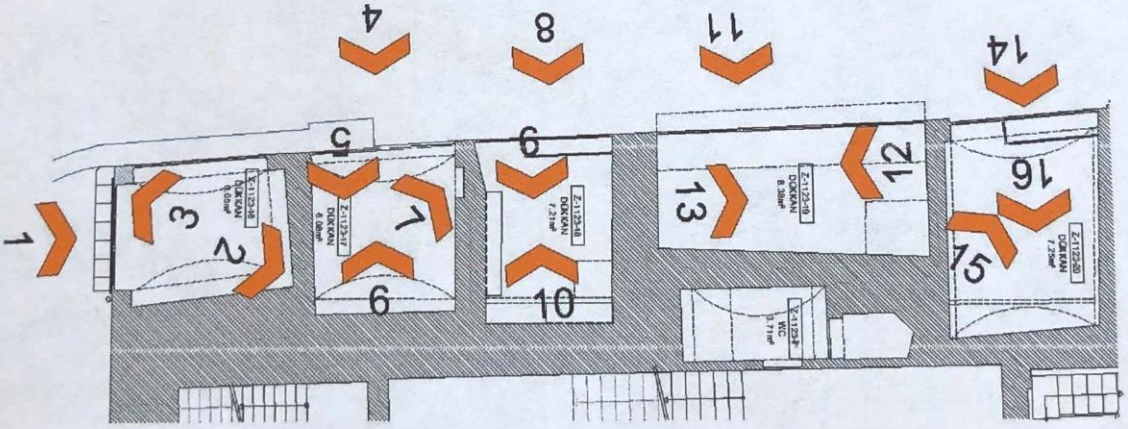
13 Numaralı Bakış

14 Numaralı Bakış

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
Z-1123-8
DÜKKAN
Z-1123-7
DÜKKAN
Z-1123-6
DÜKKAN
Z-1123-9
DÜKKAN
Z-1123-P
WC
Z-1123-10
DÜKKAN

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

7 Numaralı Bakış

8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

13 Numaralı Bakış

14 Numaralı Bakış

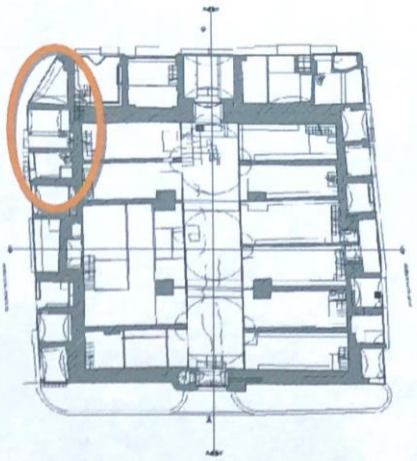

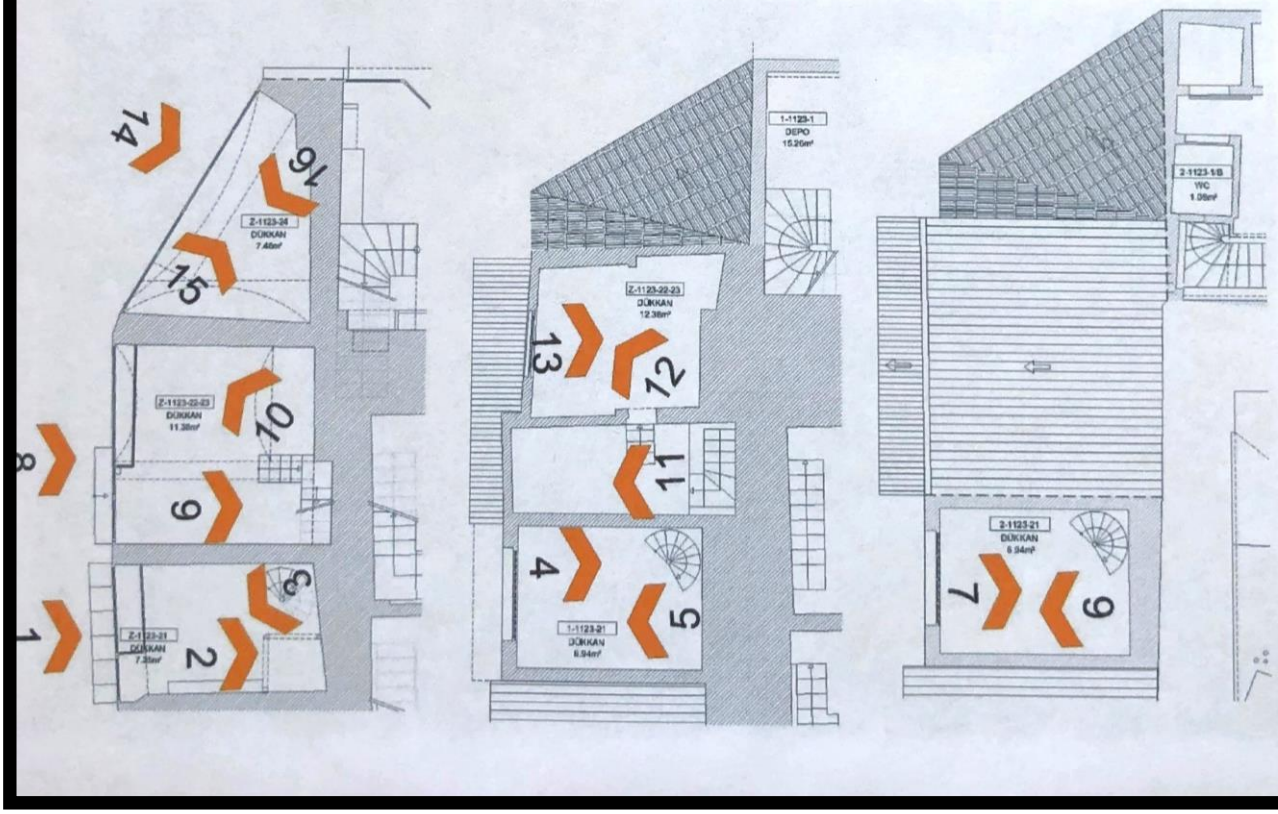

15 Numaralı Bakış

16 Numaralı Bakış

14
16
15
Z-1123-24
DÜKKAN
7.46m²
Z-1123-22-23
DÜKKAN
11.38m²
10
8
9
3
1
2
Z-1123-21
DÜKKAN
7.35m²
1-1123-1
DEPO
15.26m²
Z-1123-22-23
DÜKKAN
12.38m²
13
12
11
4
5
1-1123-21
DÜKKAN
6.94m²
2-1123-1/B
WC
1.09m²
2-1123-21
DÜKKAN
6.94m²
7
9

1 Numaralı Bakış

2 Numaralı Bakış

3 Numaralı Bakış

4 Numaralı Bakış

5 Numaralı Bakış

6 Numaralı Bakış

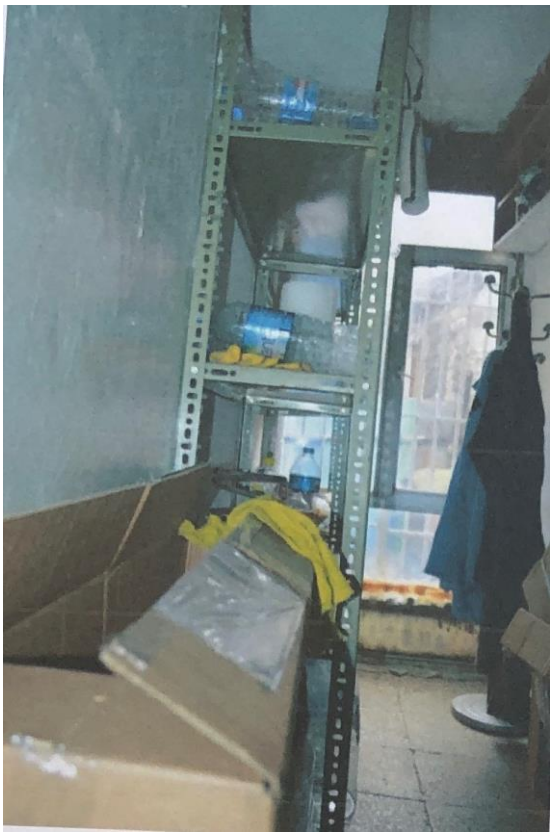

7 Numaralı Bakış

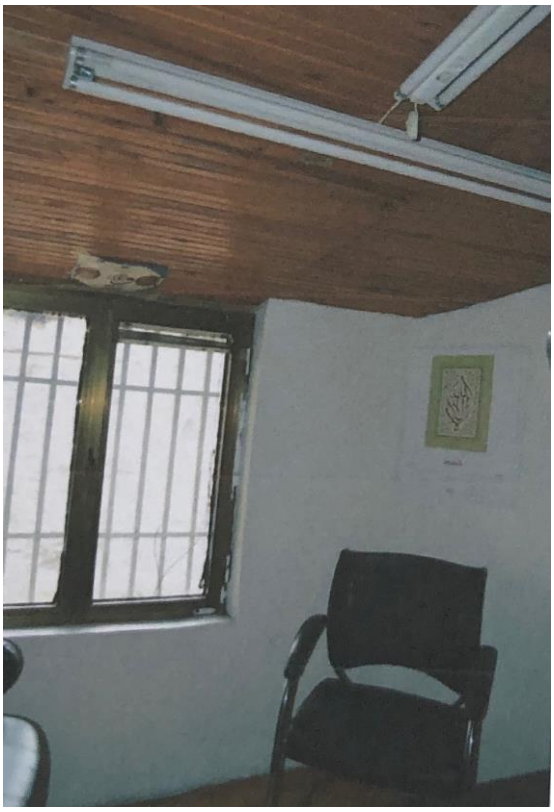
8 Numaralı Bakış

9 Numaralı Bakış

10 Numaralı Bakış

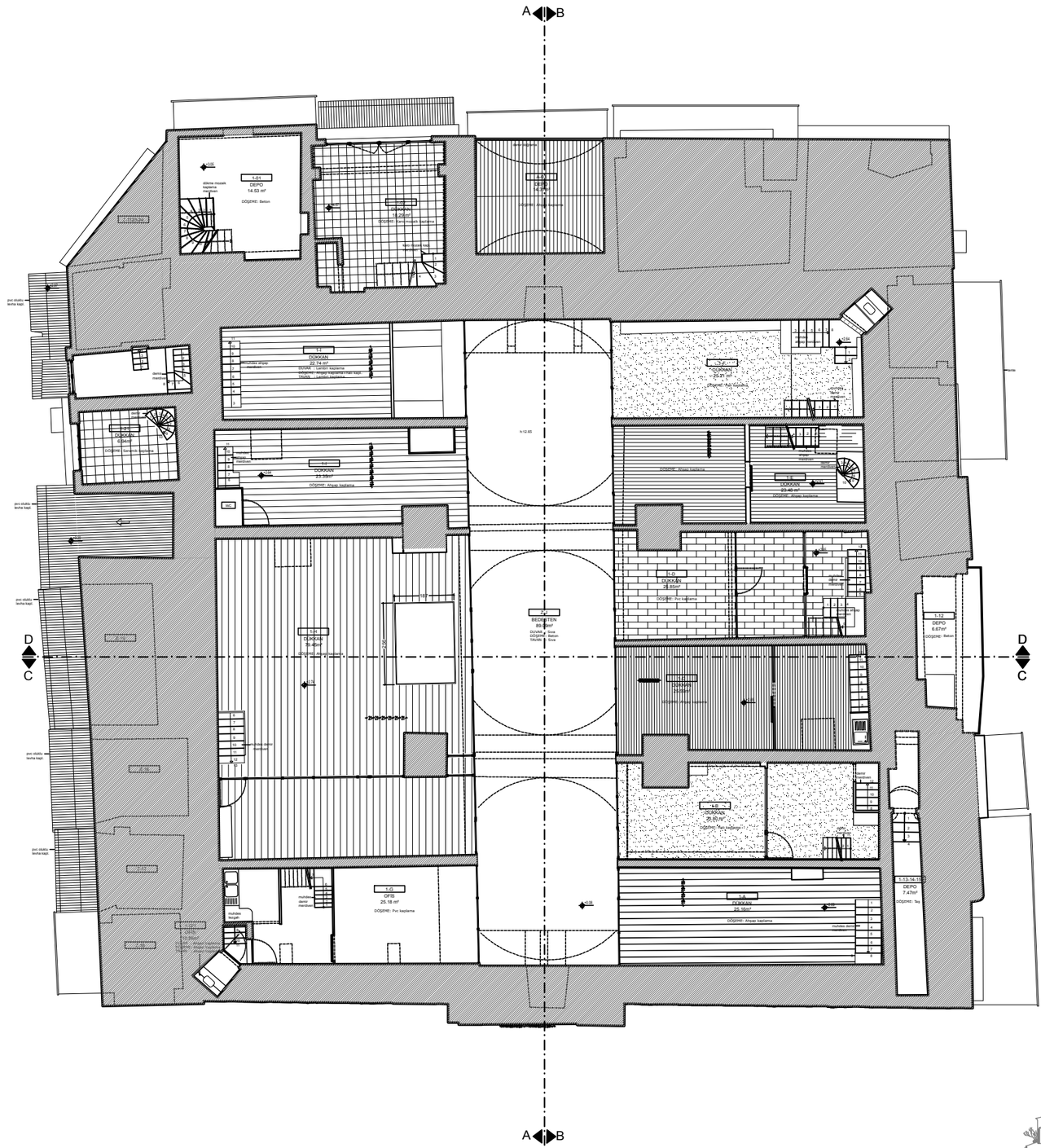

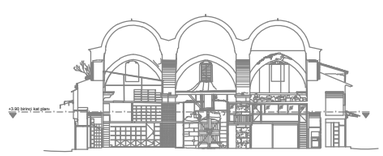

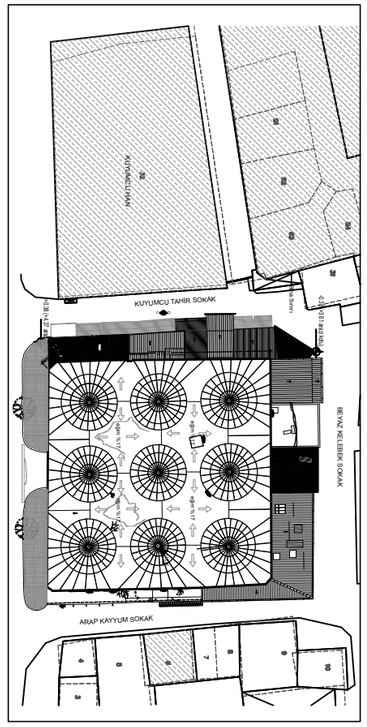
11 Numaralı Bakış

12 Numaralı Bakış

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

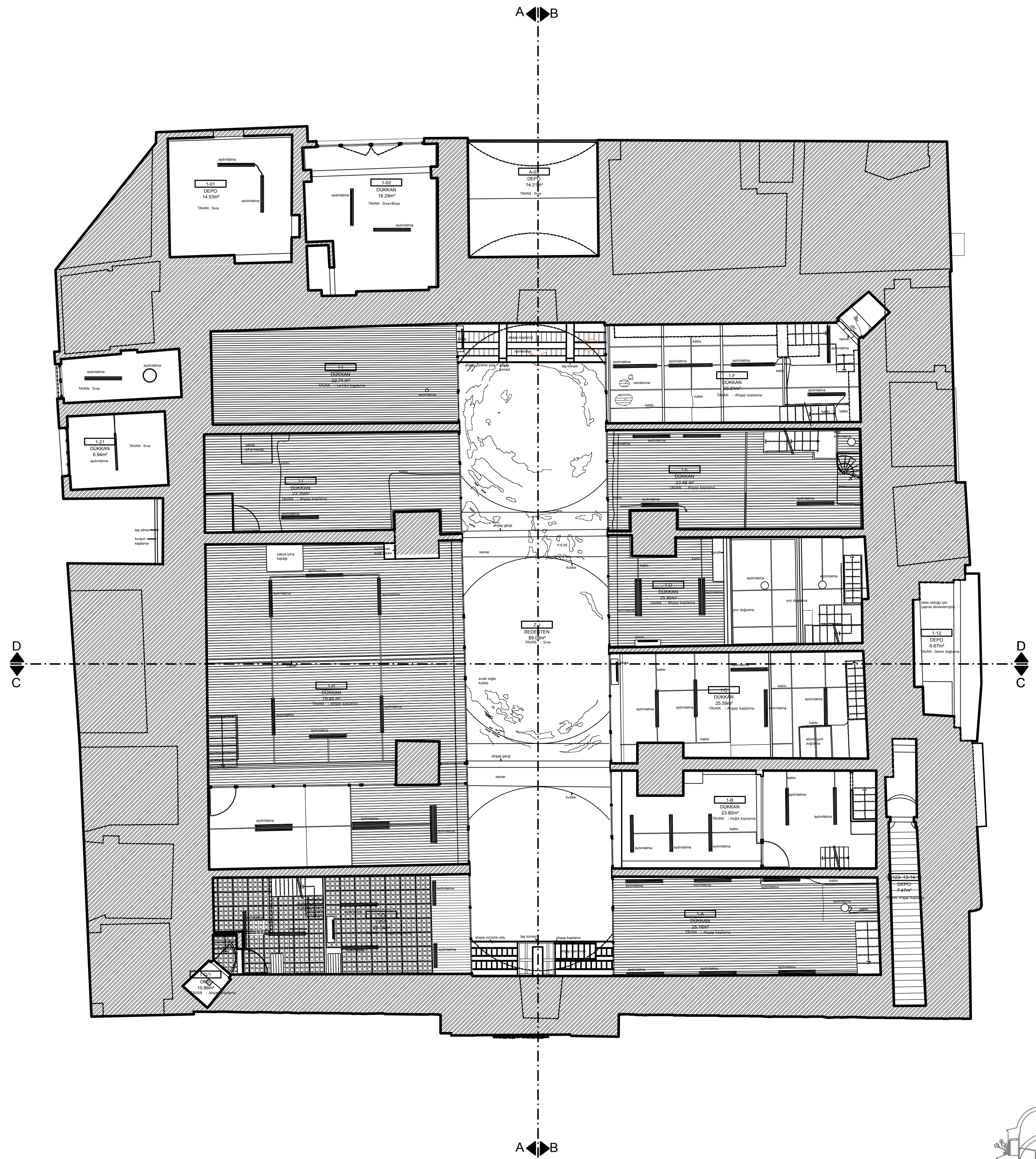
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

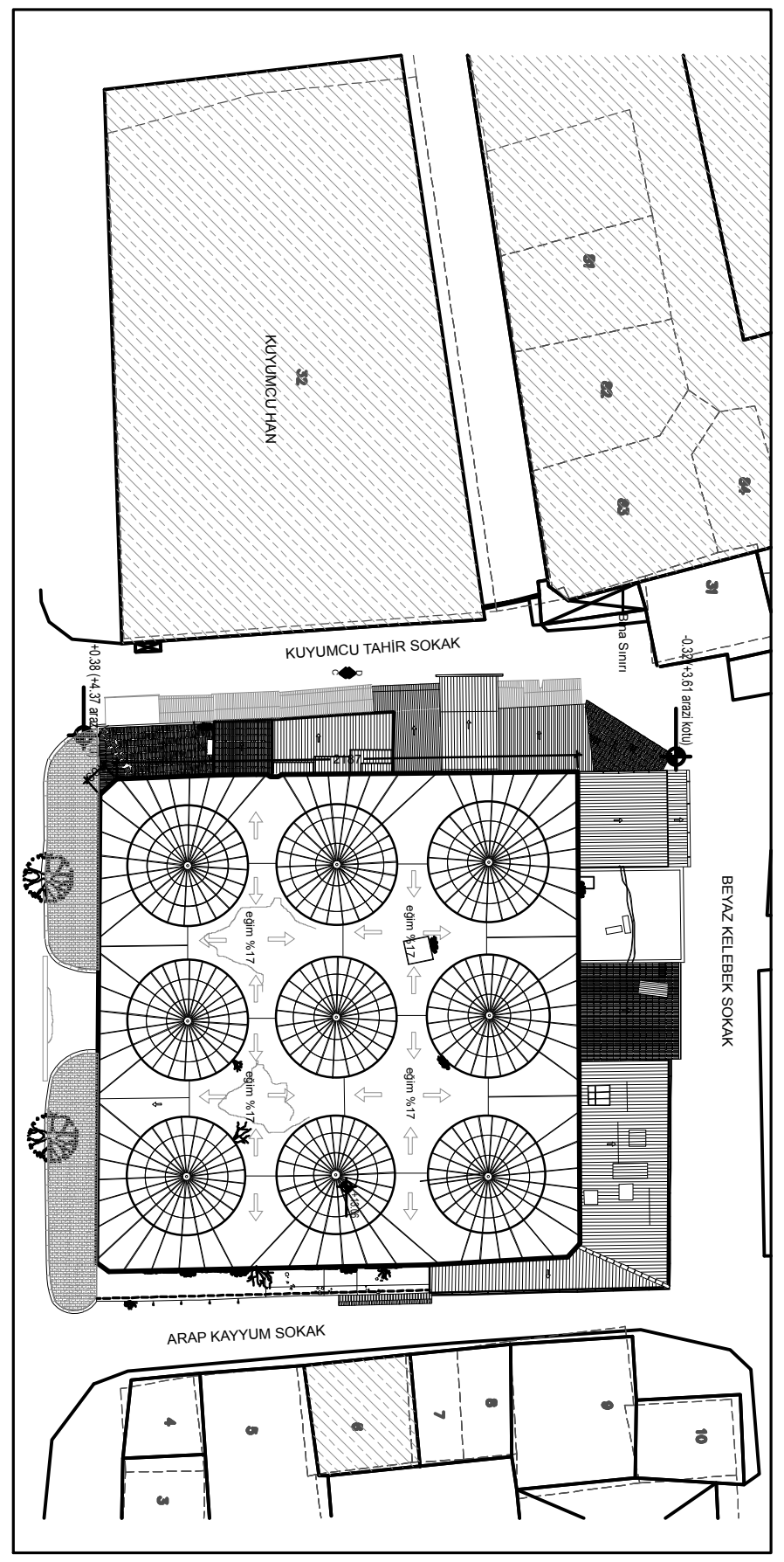
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

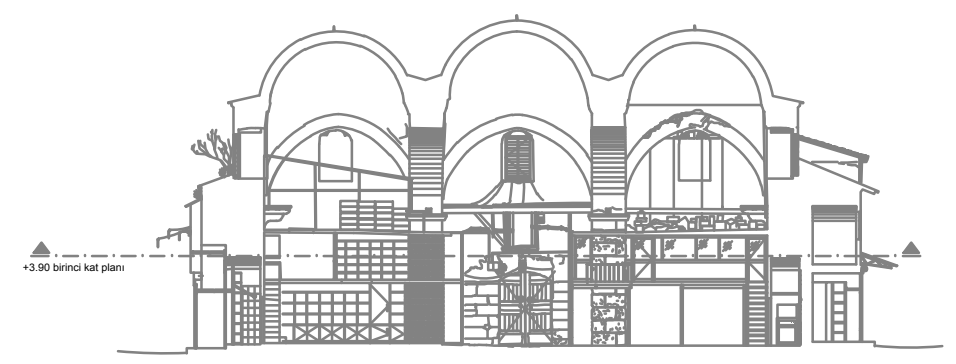
PAFTA NO: 11

ÖLÇEK: 1/50

1. KAT (+3.90 KOTU)
DÖŞEME PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

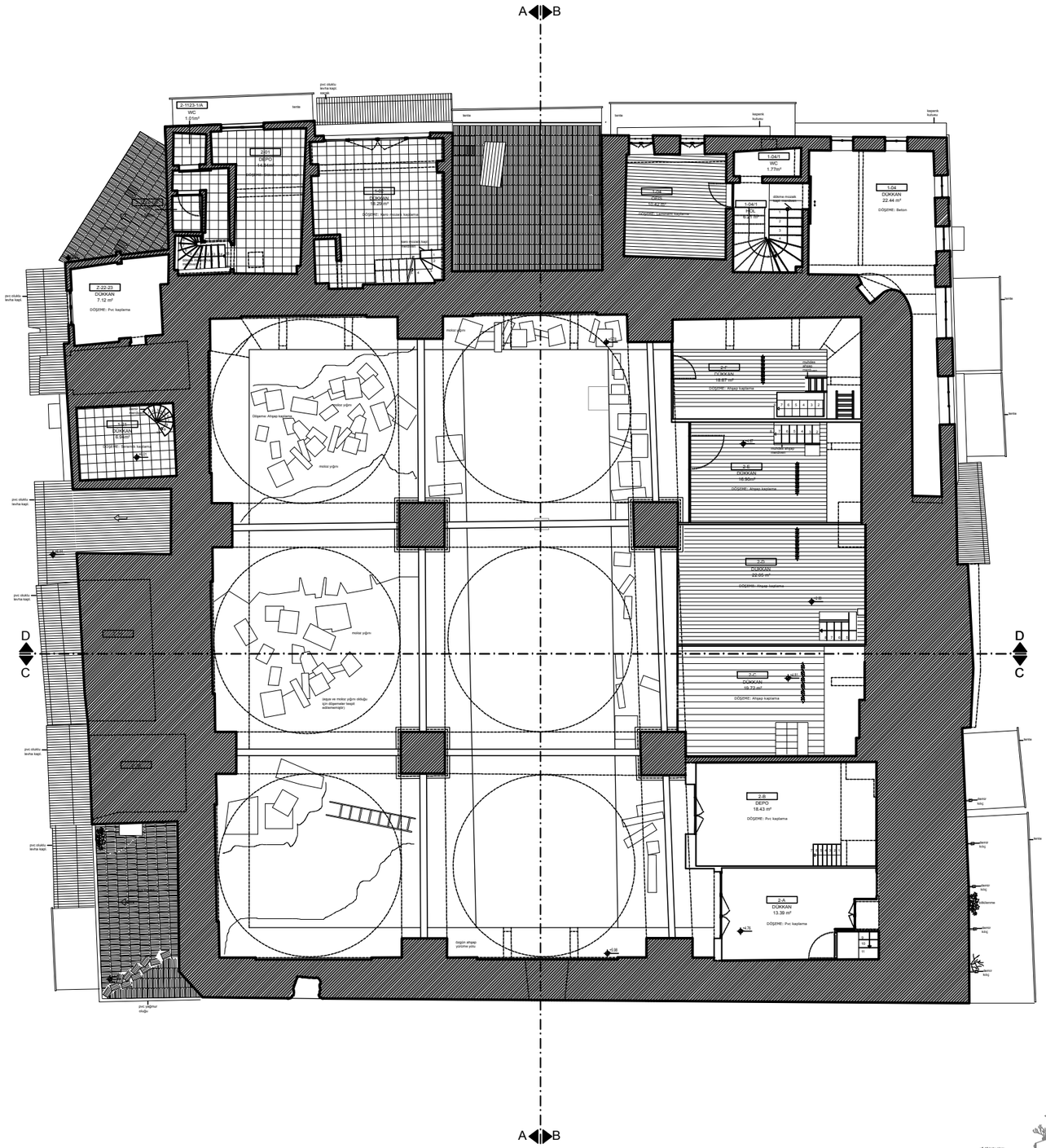
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

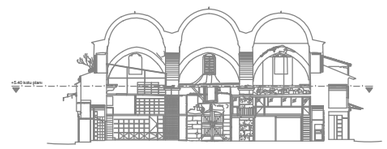
RÖLÖVE	■
RESTİTÜSYON	□
RESTORASYON	□

PAFTA NO: 16

ÖLÇEK: 1/50

1. KAT (+3.90 KOTU)
TAVAN PLANI

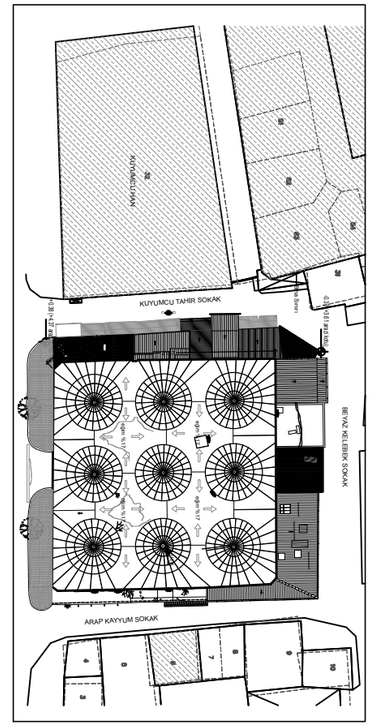

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

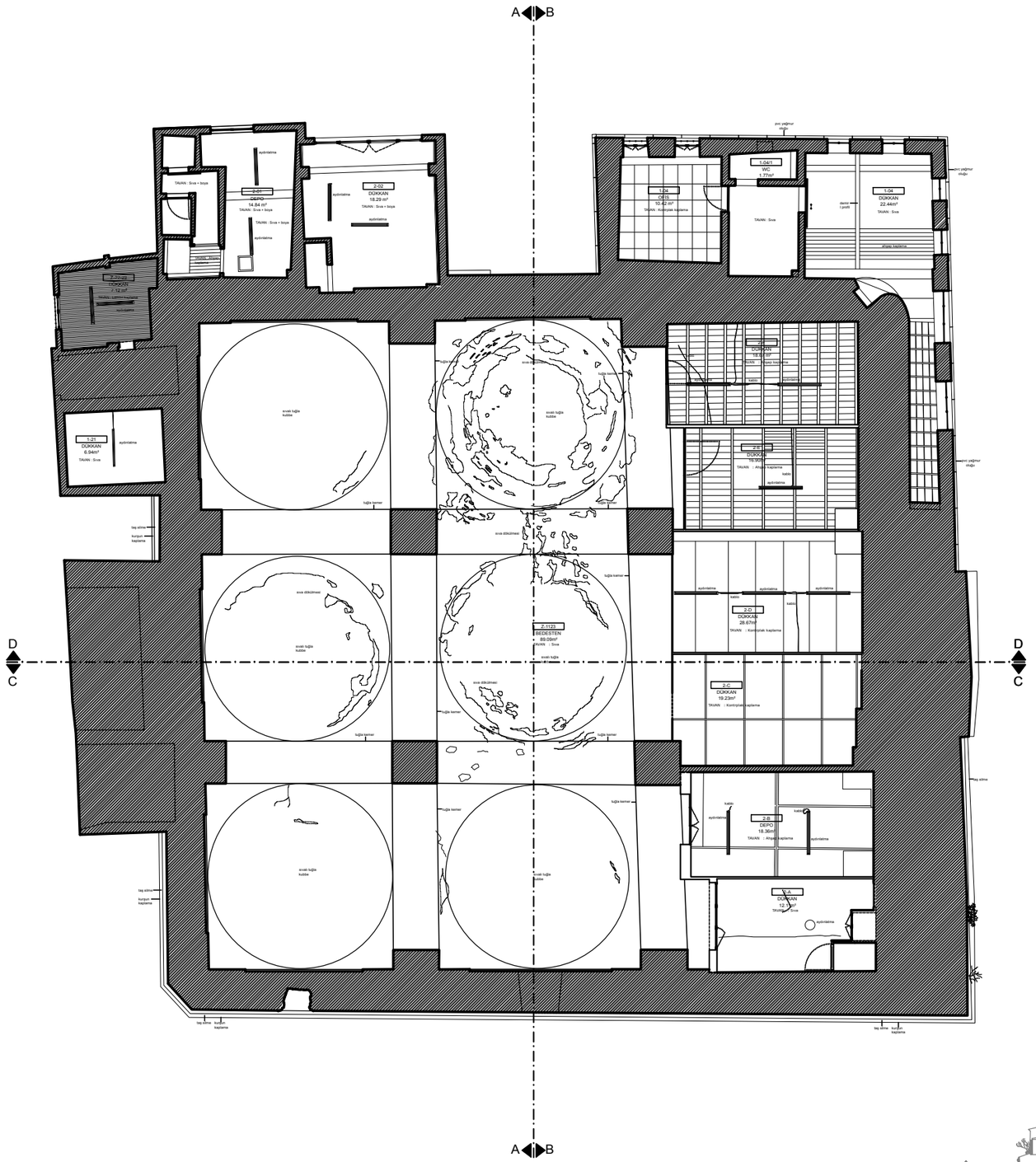
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

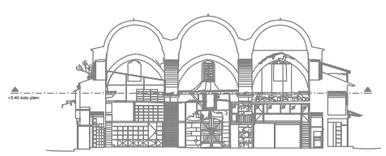

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 12
ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU)
DÖŞEME PLANI

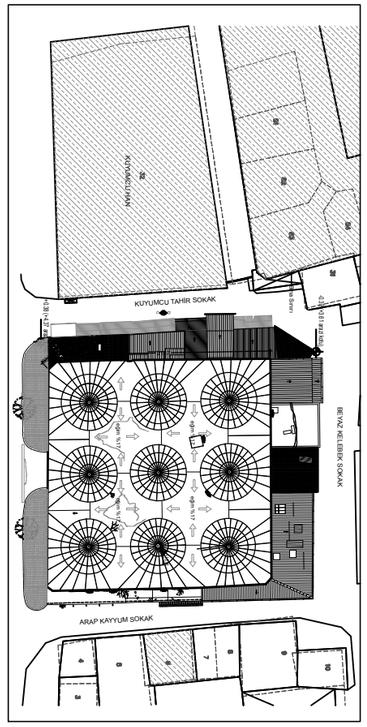

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

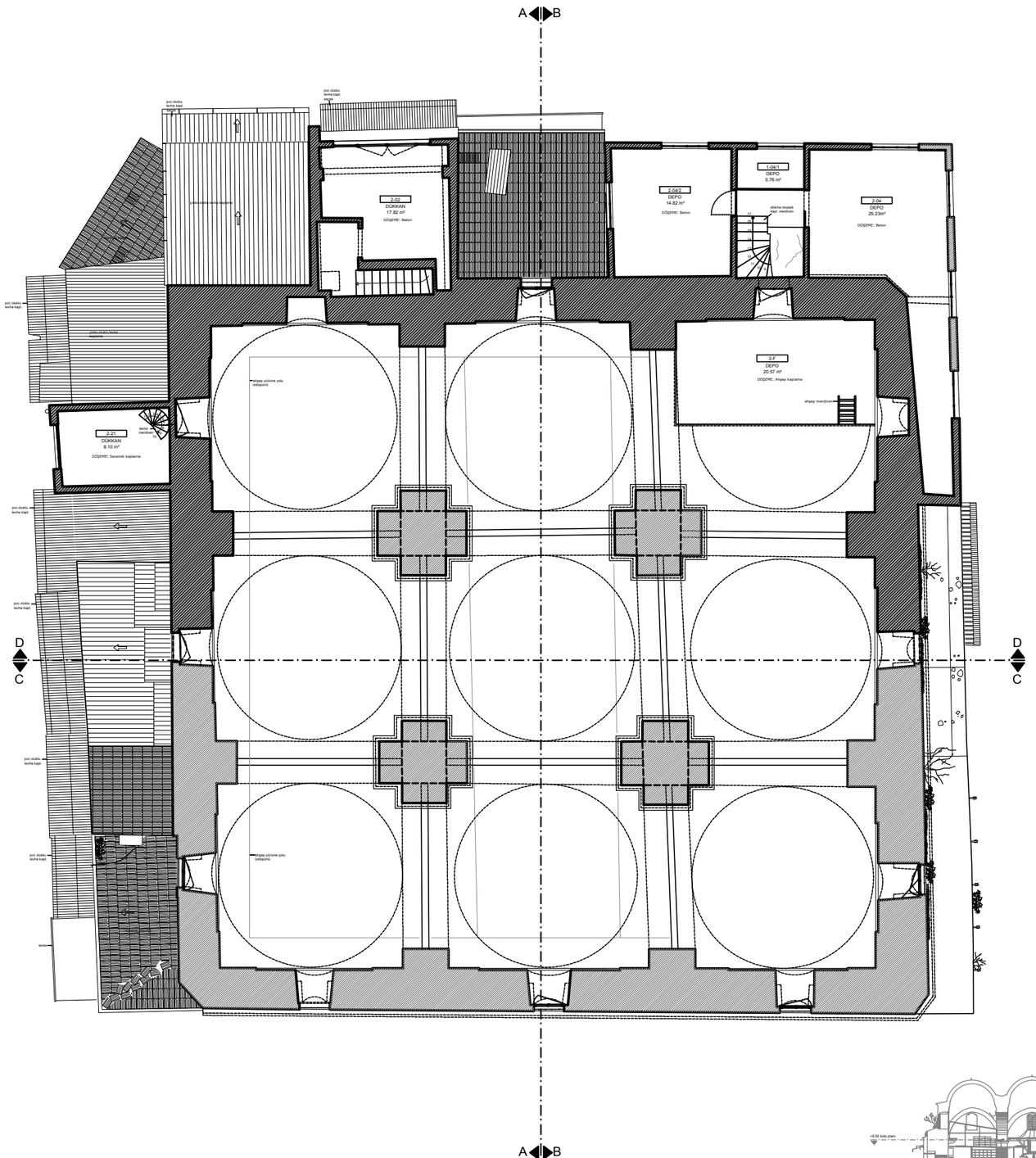
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

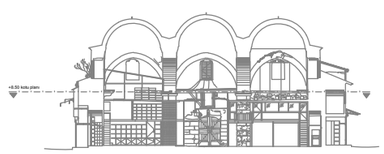

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 17
ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU)
TAVAN PLANI

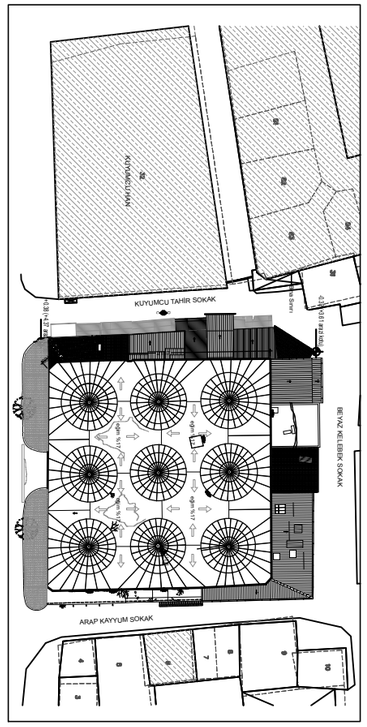

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

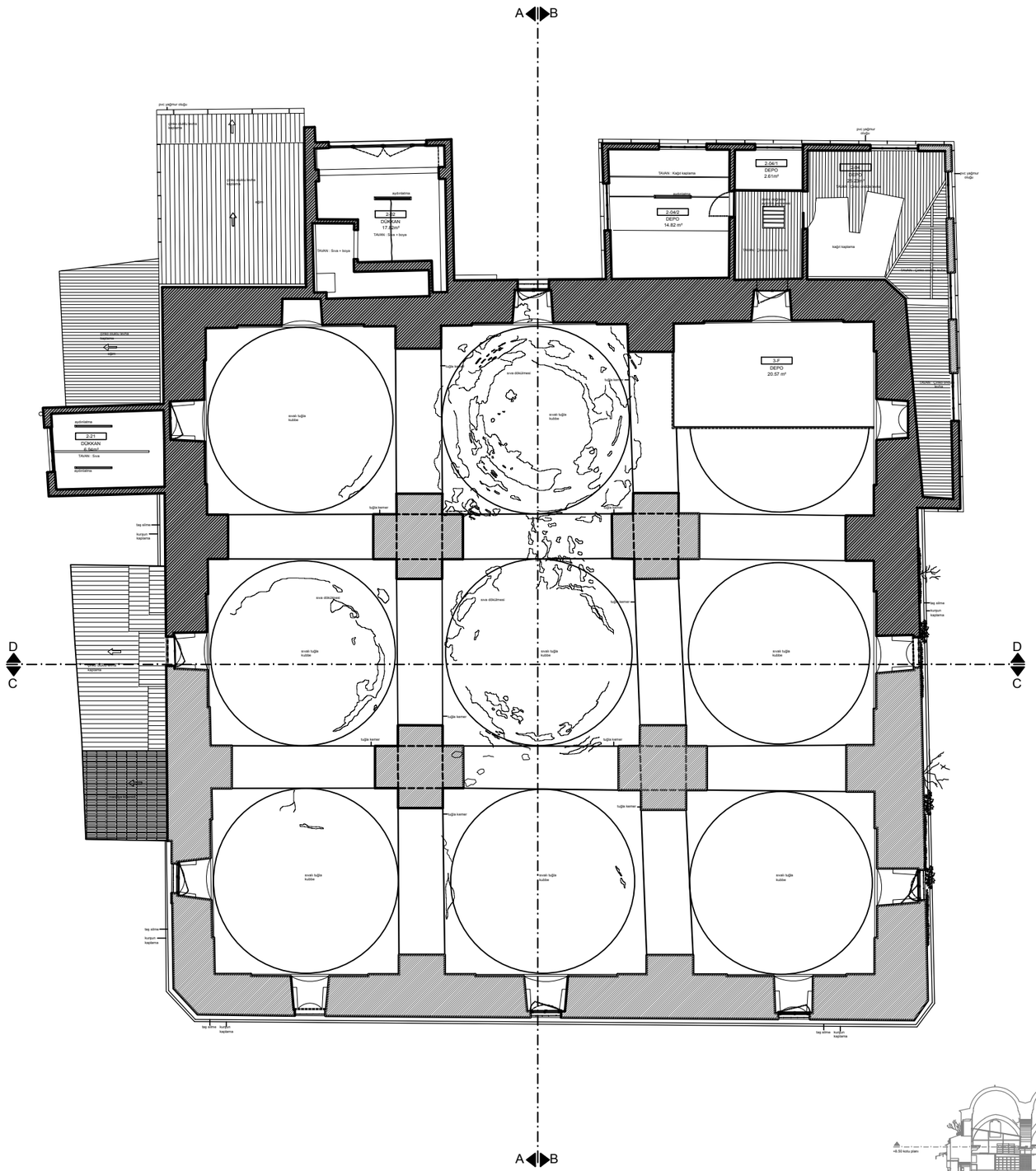

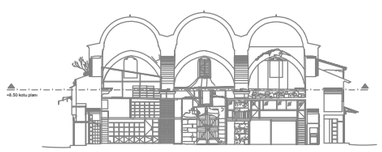
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 13

ÖLÇEK: 1/50

+8.50 KOTU PLANI

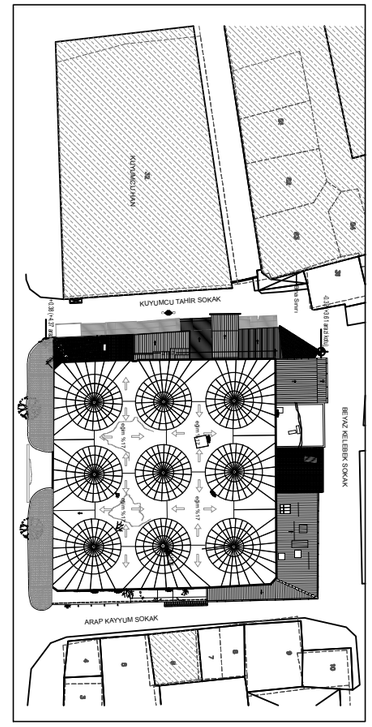

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

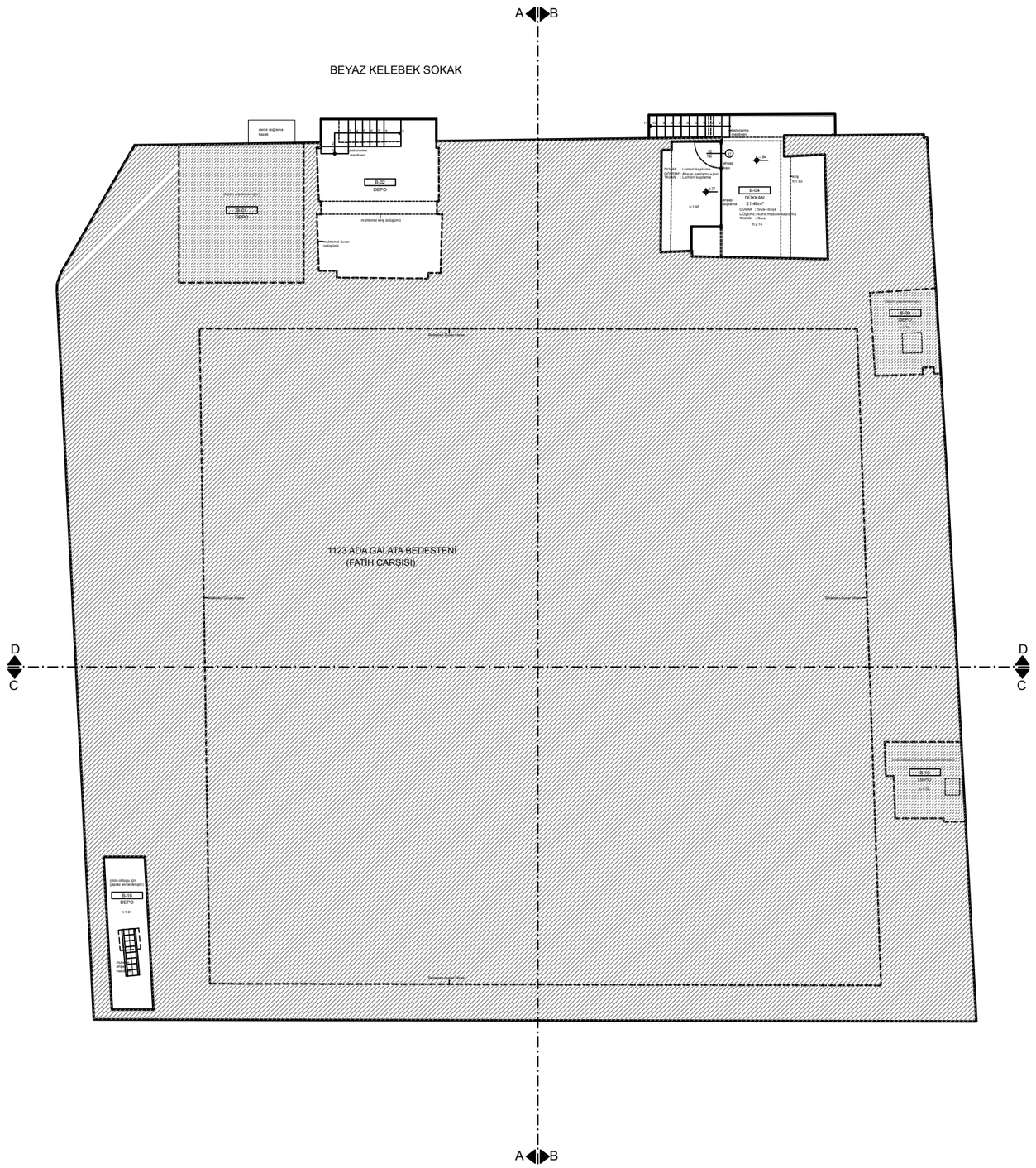
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 18
ÖLÇEK: 1/50

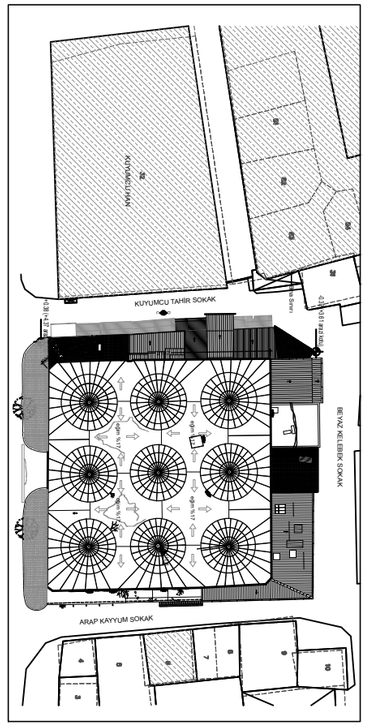
+8.50 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

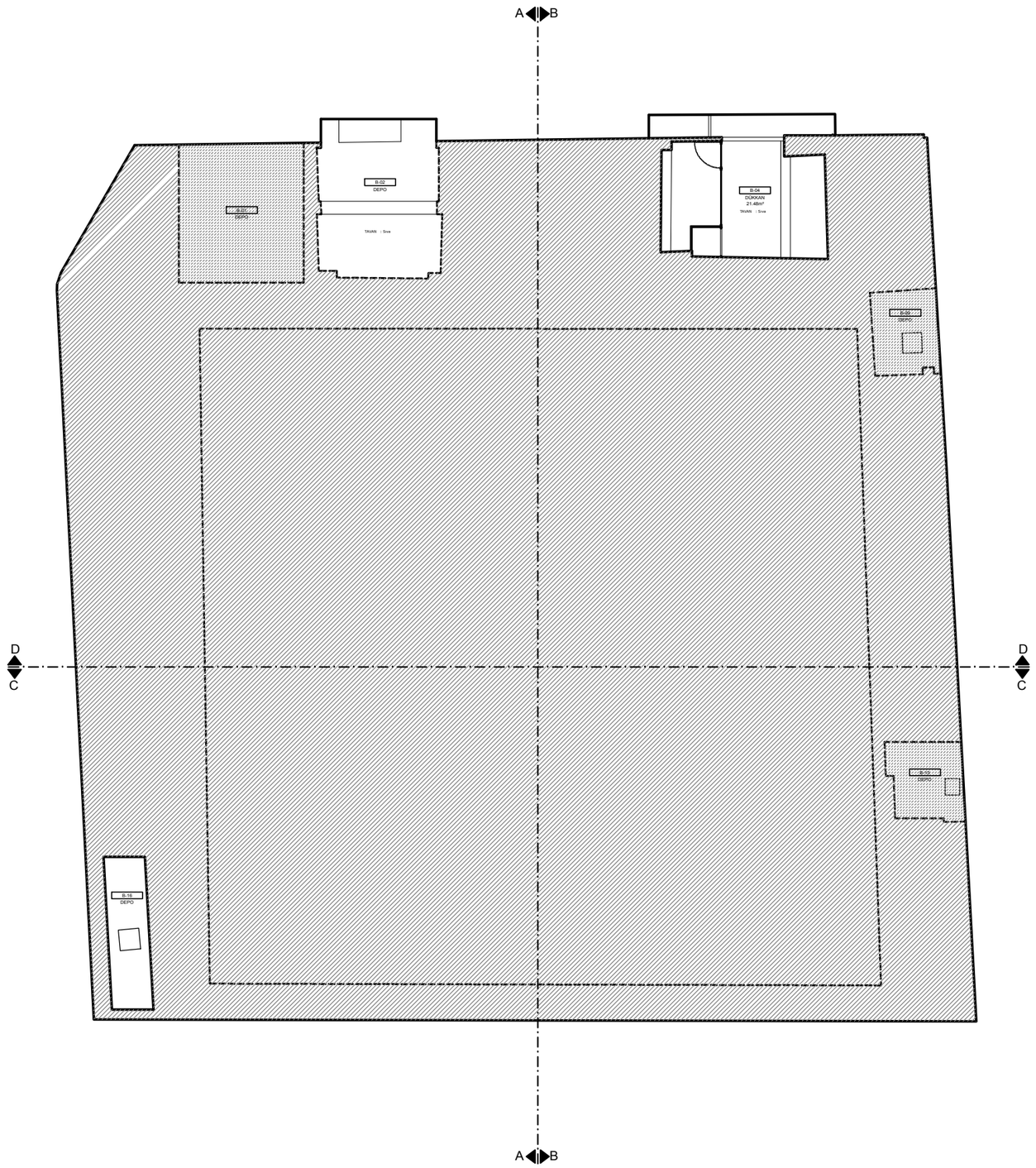

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 9

ÖLÇEK: 1/50

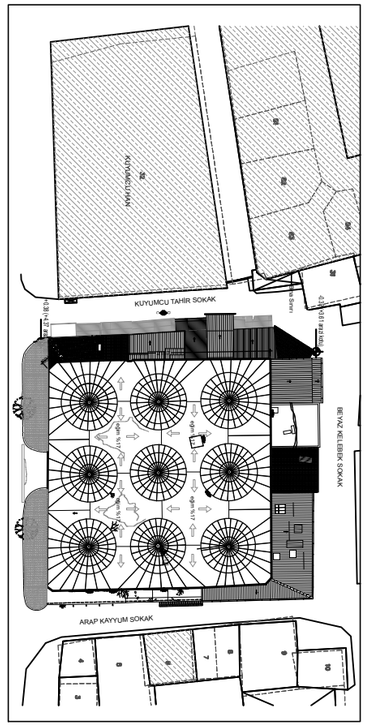
BODRUM KAT (-1.00 KOTU)
DÖŞEME PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

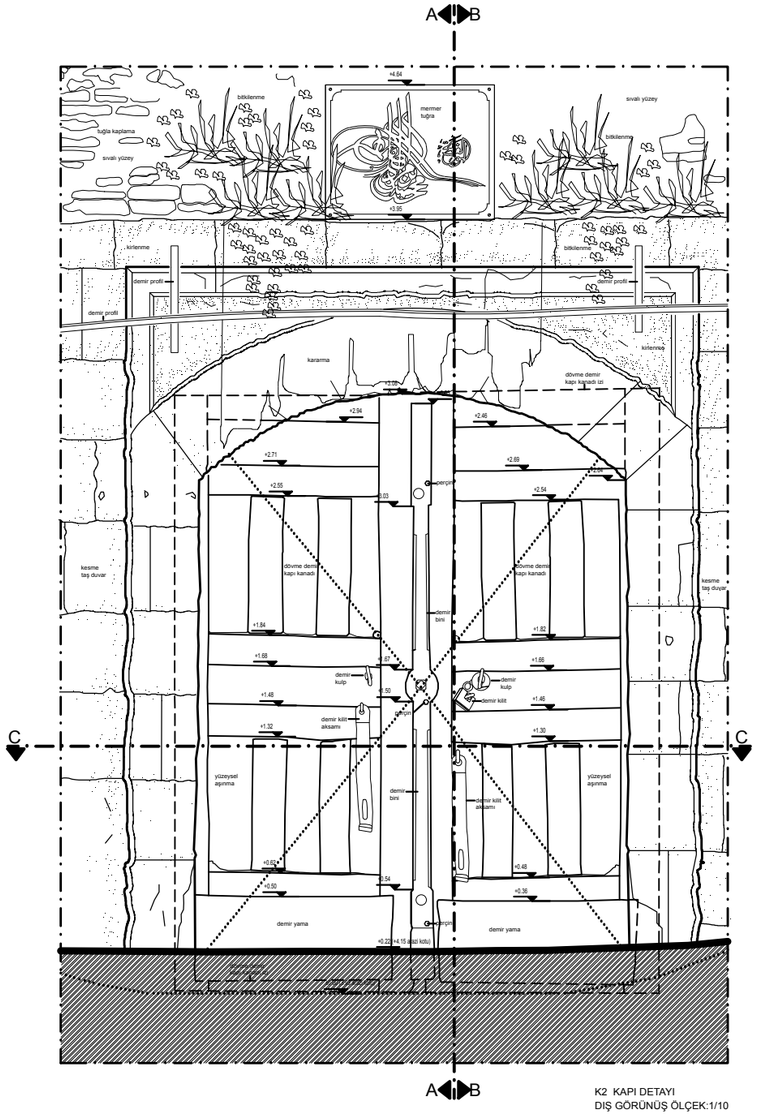

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

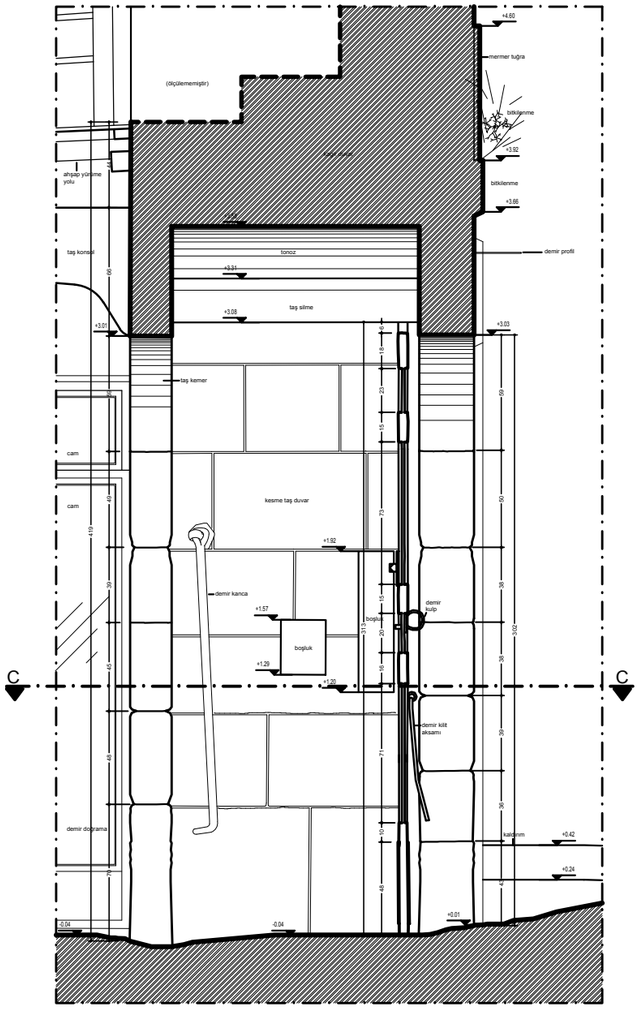
PAFTA NO: 14

ÖLÇEK: 1/50

BODRUM KAT (-1.00 KOTU)
TAVAN PLANI

K2 KAPI DETAYI
DIŞ GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK:1/10

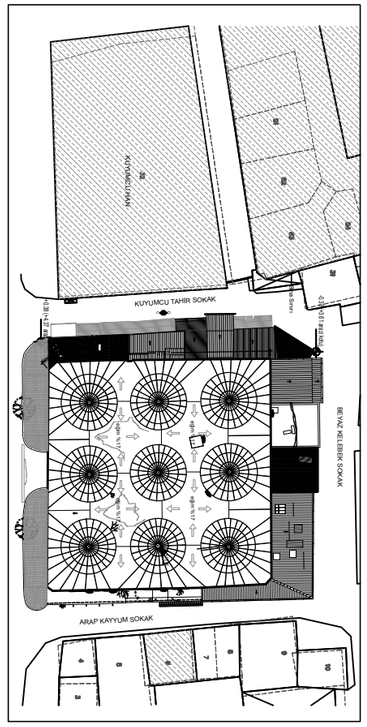

K2 KAPI DETAYI
B-B KESİTİ ÖLÇEK:1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

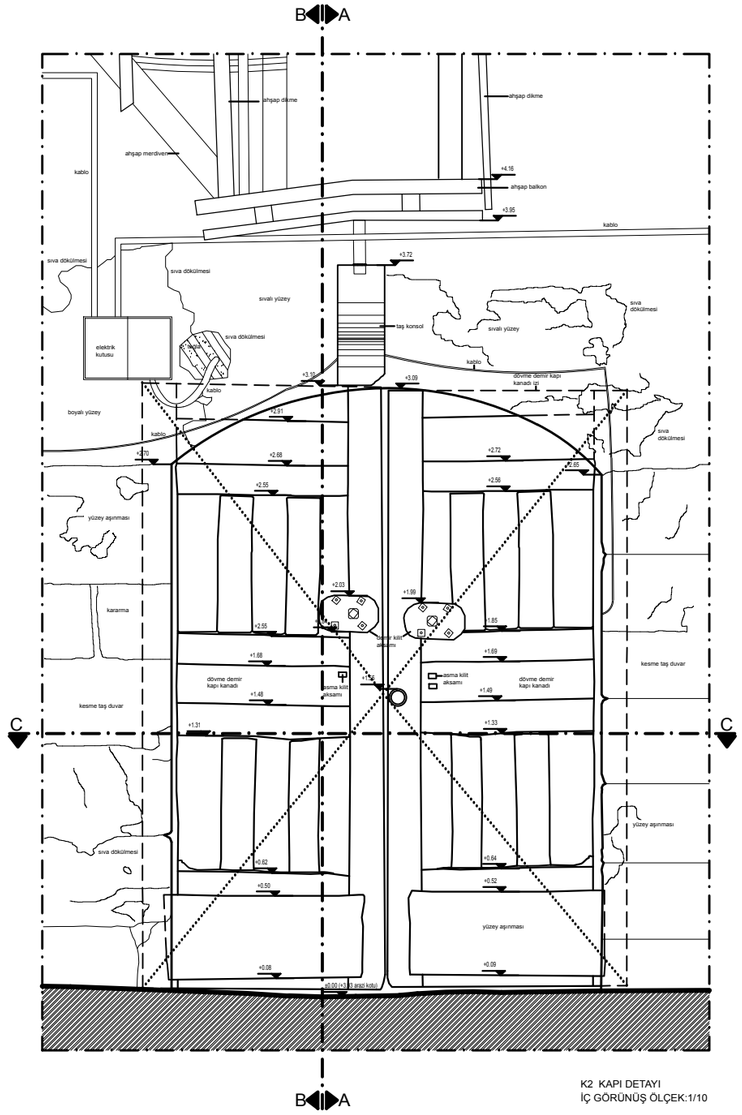
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 30
ÖLÇEK: 1/20

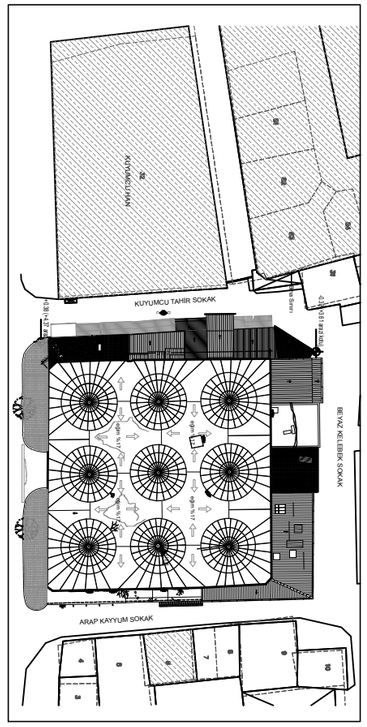
KISMI DETAYLAR

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

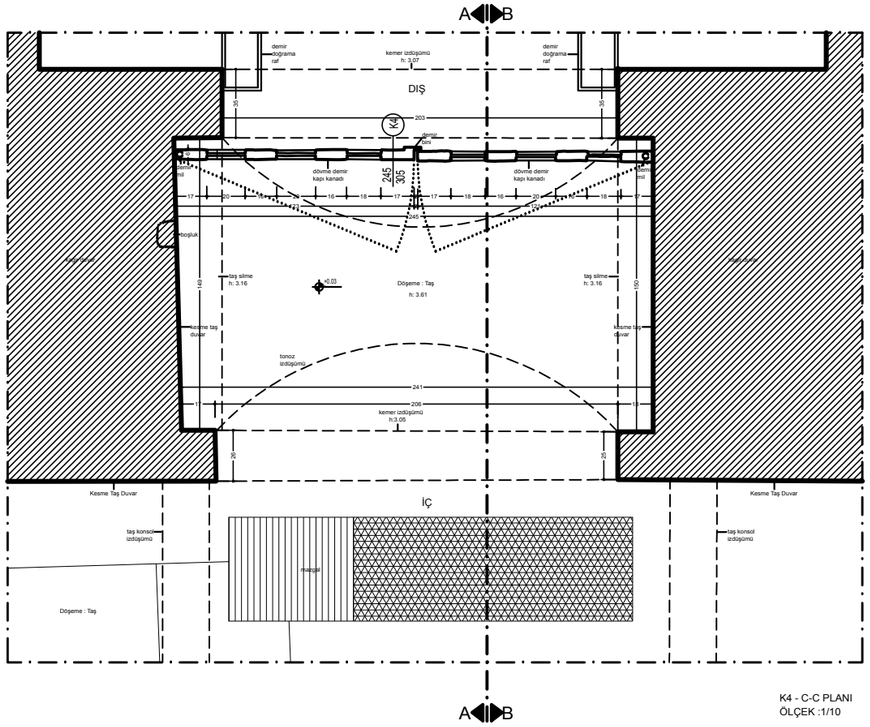
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

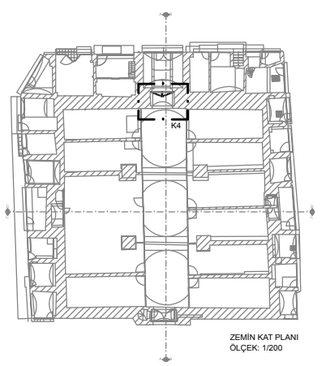
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 31
ÖLÇEK: 1/20

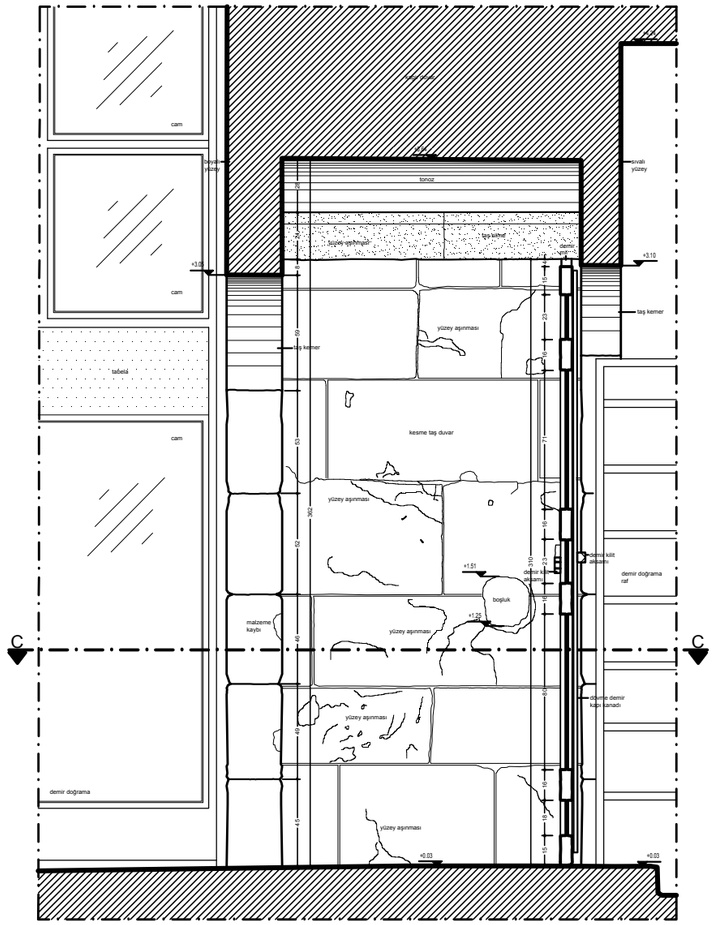
KISMI DETAY

K4 - C-C PLANI
ÖLÇEK :1/10

ZEMİN KAT PLANI
ÖLÇEK: 1/200

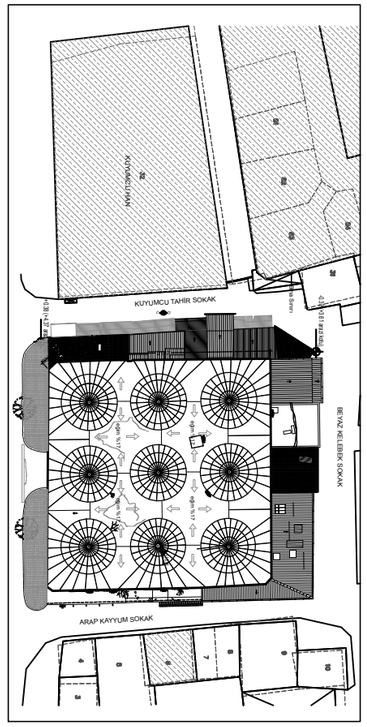

K4 KAPI DETAYI
A-A KESİTİ ÖLÇEK:1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

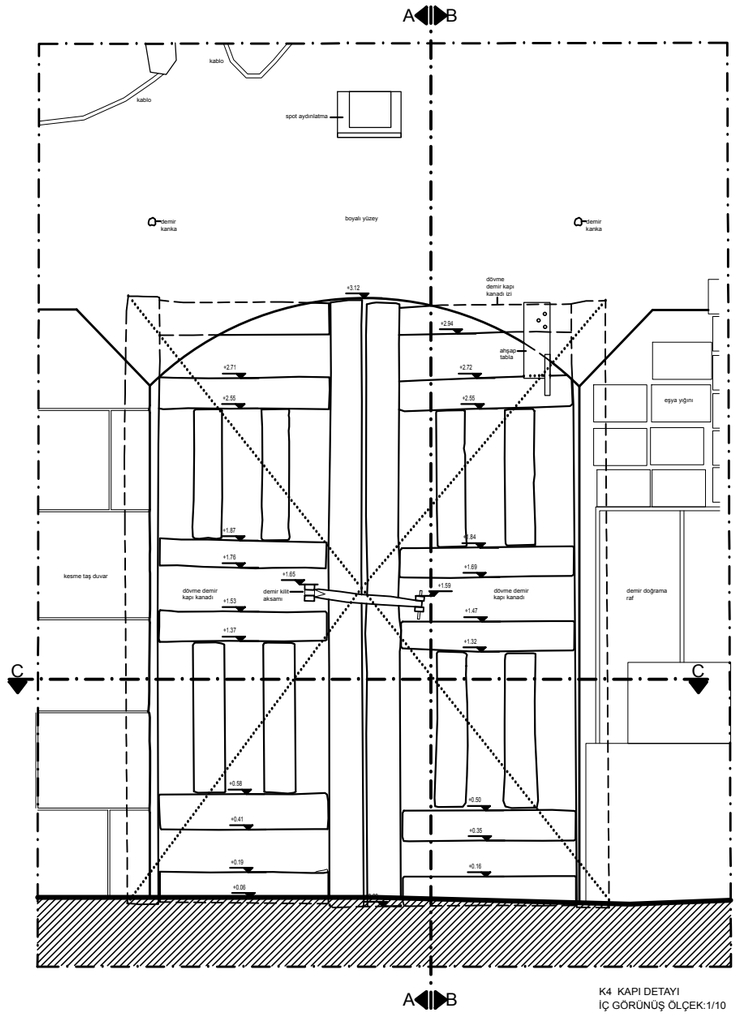
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

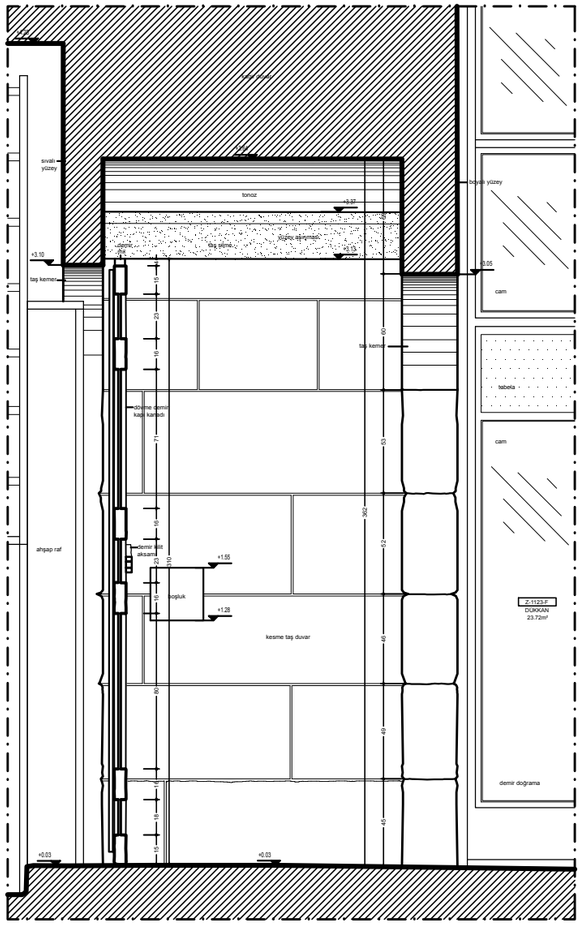
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 32
ÖLÇEK: 1/20

KISMI DETAY

K4 KAPI DETAYI
İÇ GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK:1/10

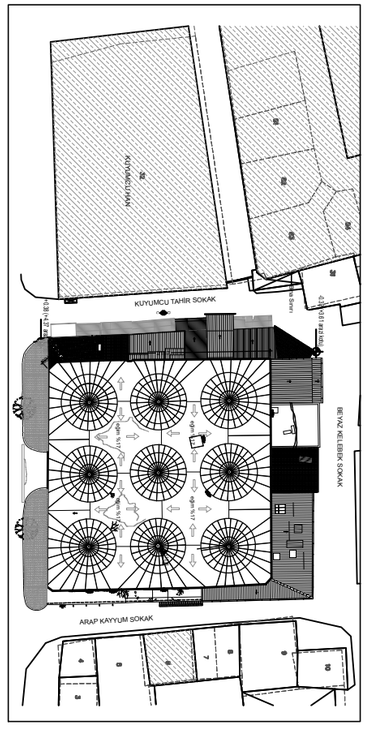

K4 KAPI DETAYI
B-B KESİTİ ÖLÇEK:1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

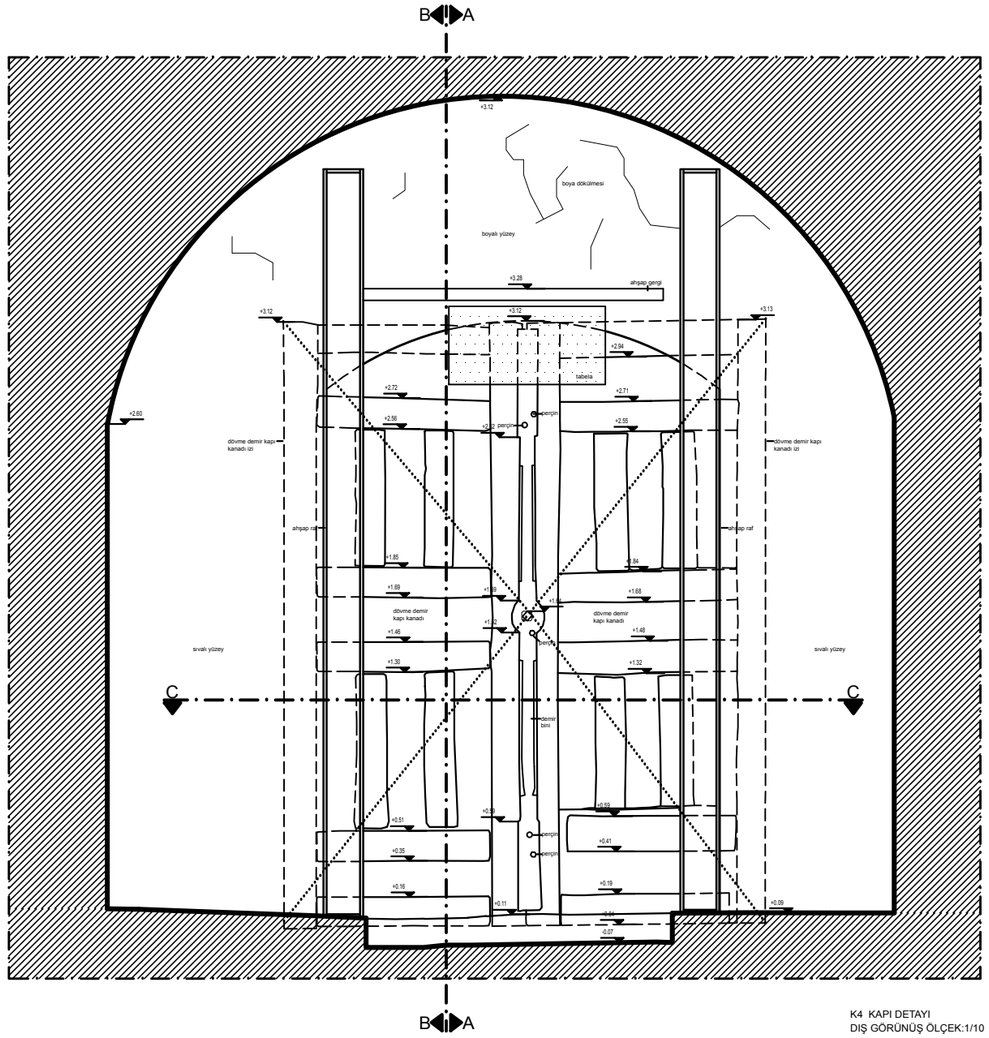
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 33
ÖLÇEK: 1/20

KISMI DETAY

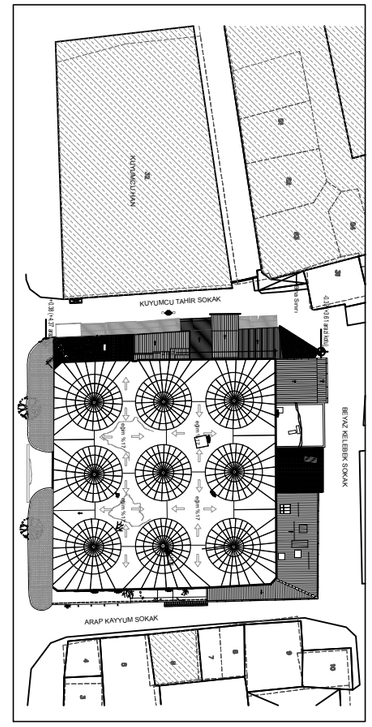

K4 KAPI DETAYI
DIŞ GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK:1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

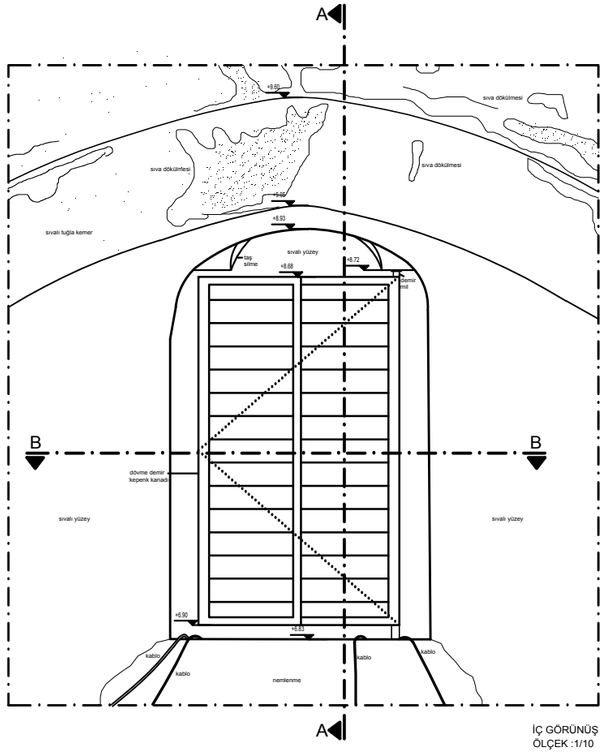

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

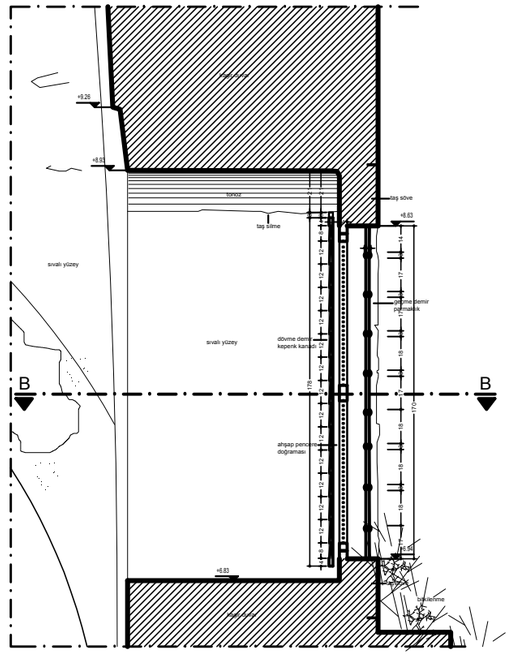
PAFTA NO: 34

ÖLÇEK: 1/20

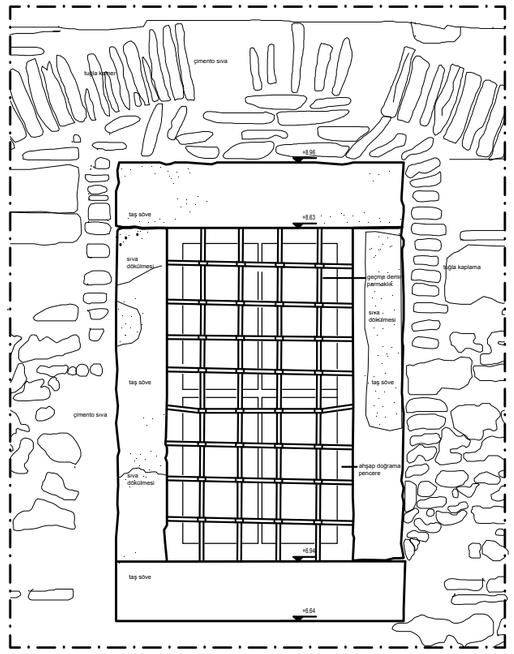
KISMI DETAY

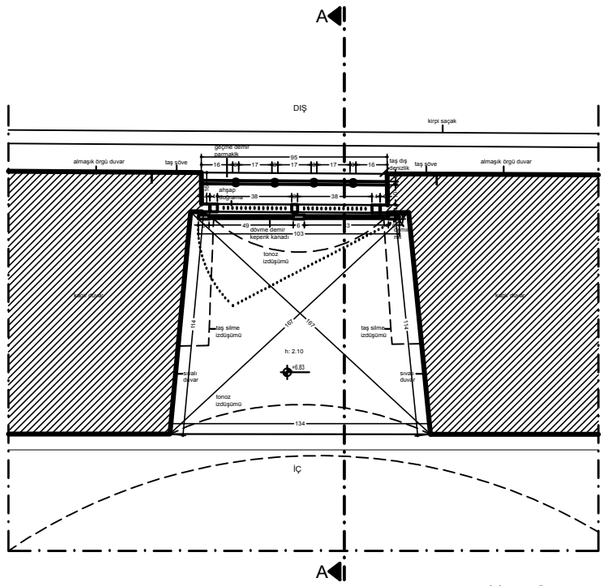
İÇ GÖRÜNÜŞ
ÖLÇEK :1/10

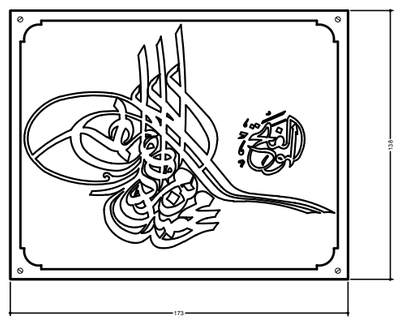
A - A KESİTİ
ÖLÇEK :1/10

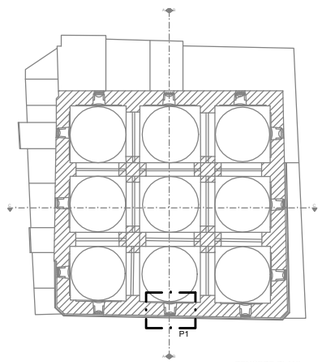
DIŞ GÖRÜNÜŞ
ÖLÇEK :1/10

B-B KESİTİ PLANI ÖLÇEK :1/10

MERMER TUĞRA ÖLÇEK:1/10

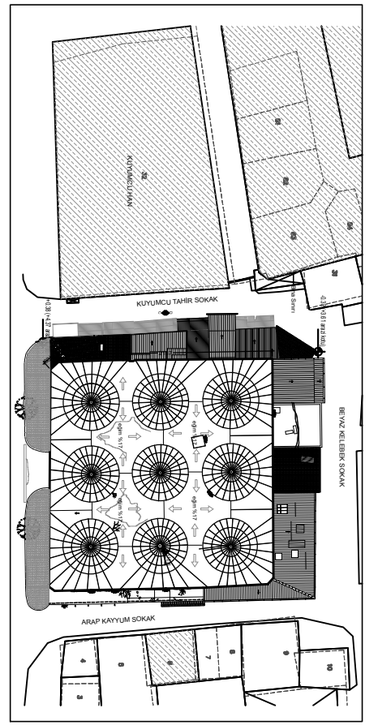
PENCERE PLANI
ÖLÇEK: 1/200

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

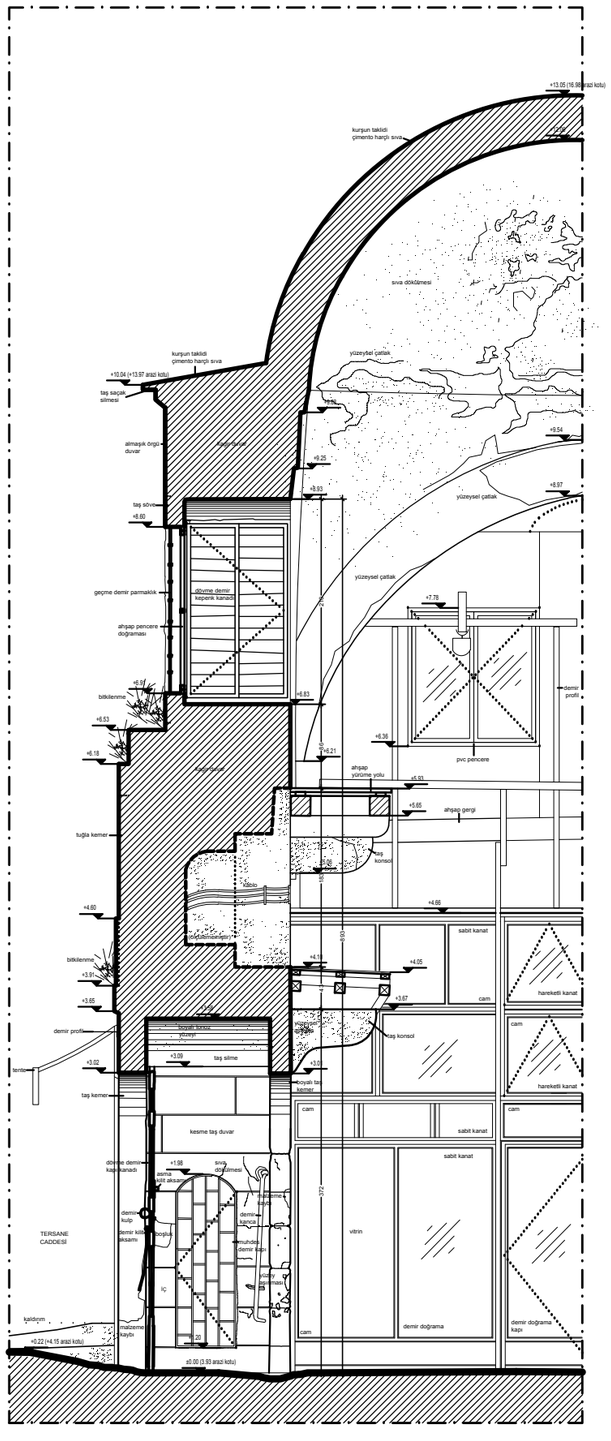

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

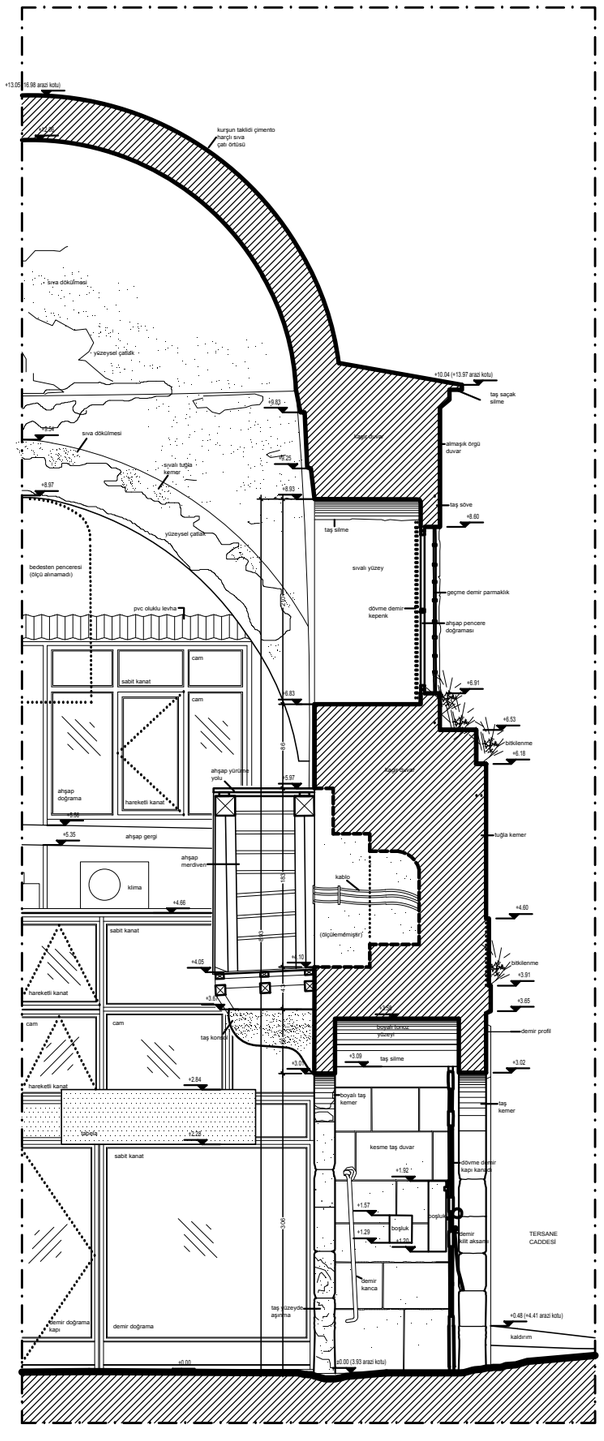
PAFTA NO: 35

ÖLÇEK: 1/20

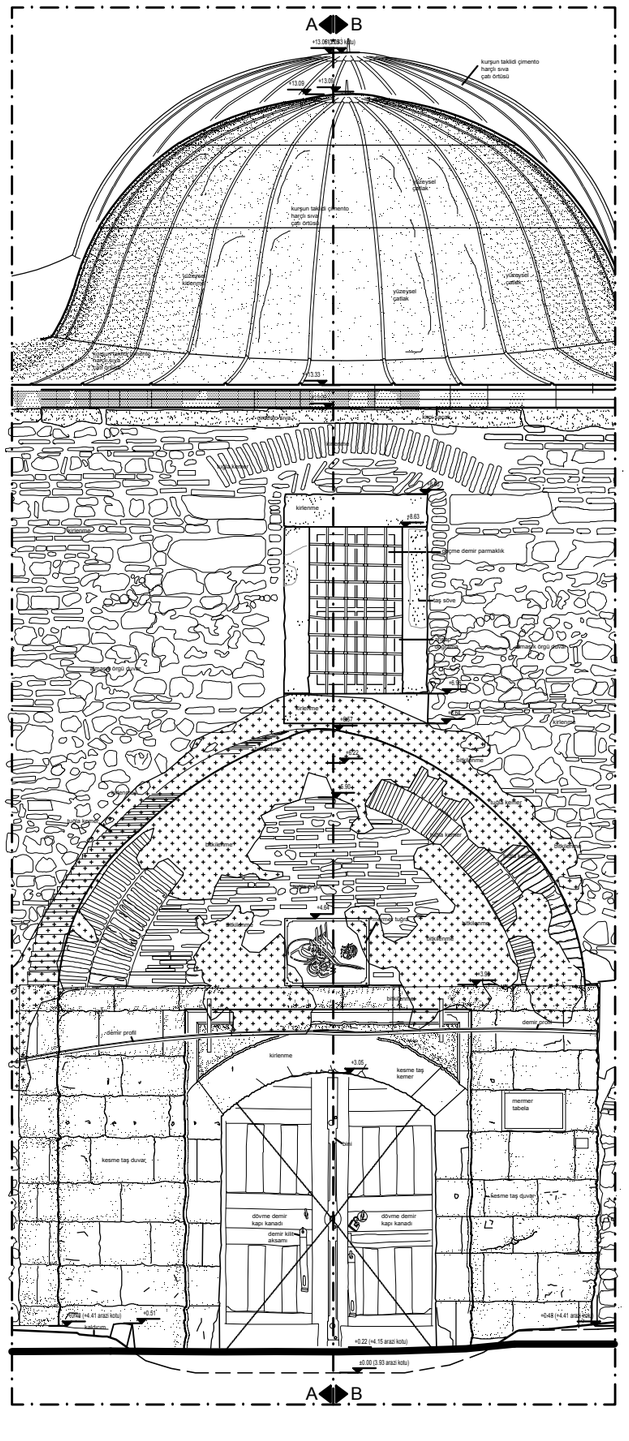
PENCERE DETAY

KISMI A-A KESİTİ ÖLÇEK : 1/20

KISMI B-B KESİTİ ÖLÇEK : 1/20

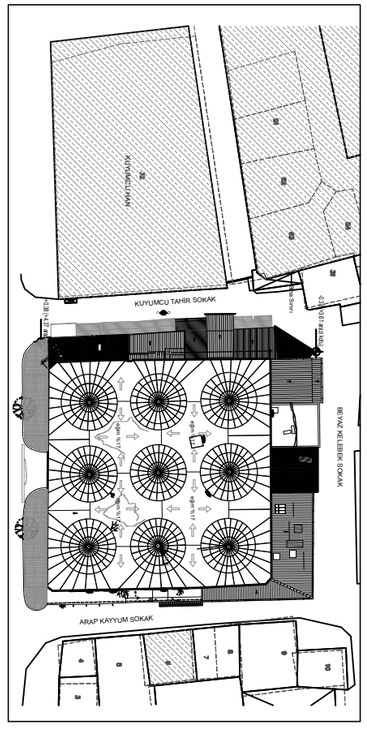

KISMI ÖN CEPHE ÖLÇEK : 1/20

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

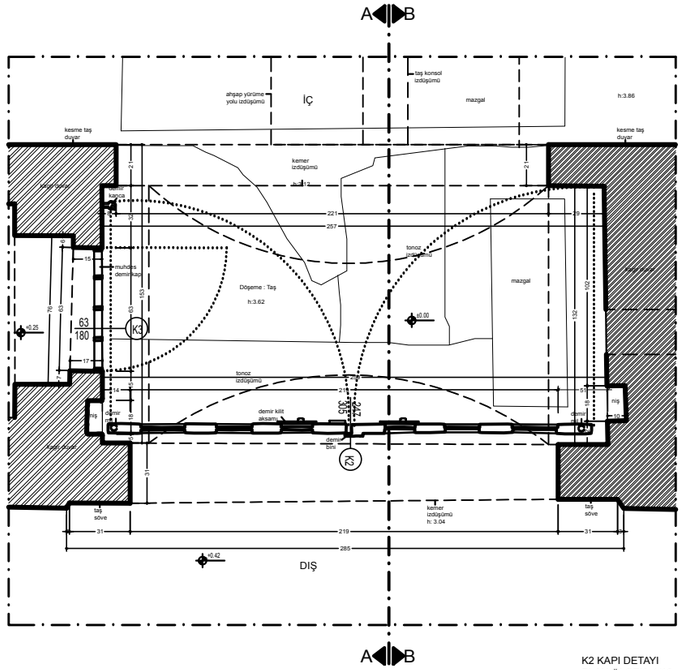
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

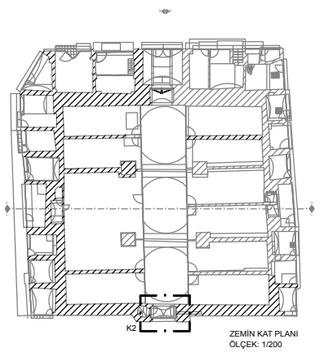
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

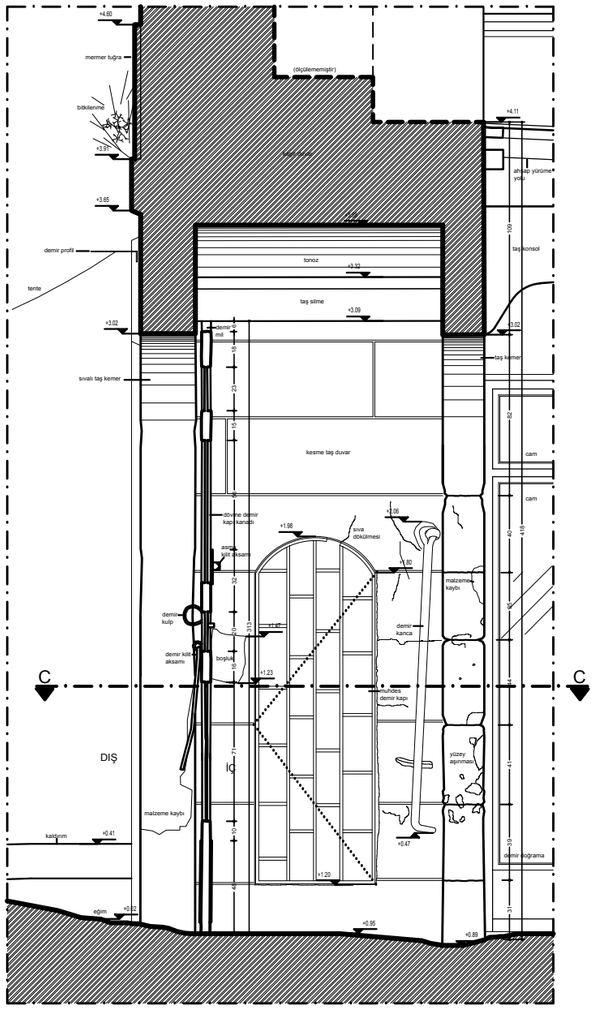
PAFTA NO: 28
ÖLÇEK: 1/20

KISMI KESİTLER

K2 KAPI DETAYI
PLAN ÖLÇEK :1/10

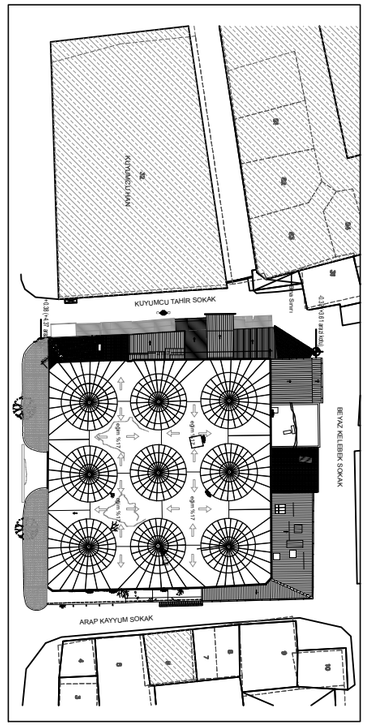

K2 KAPI DETAYI
A-A KESİTİ ÖLÇEK:1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

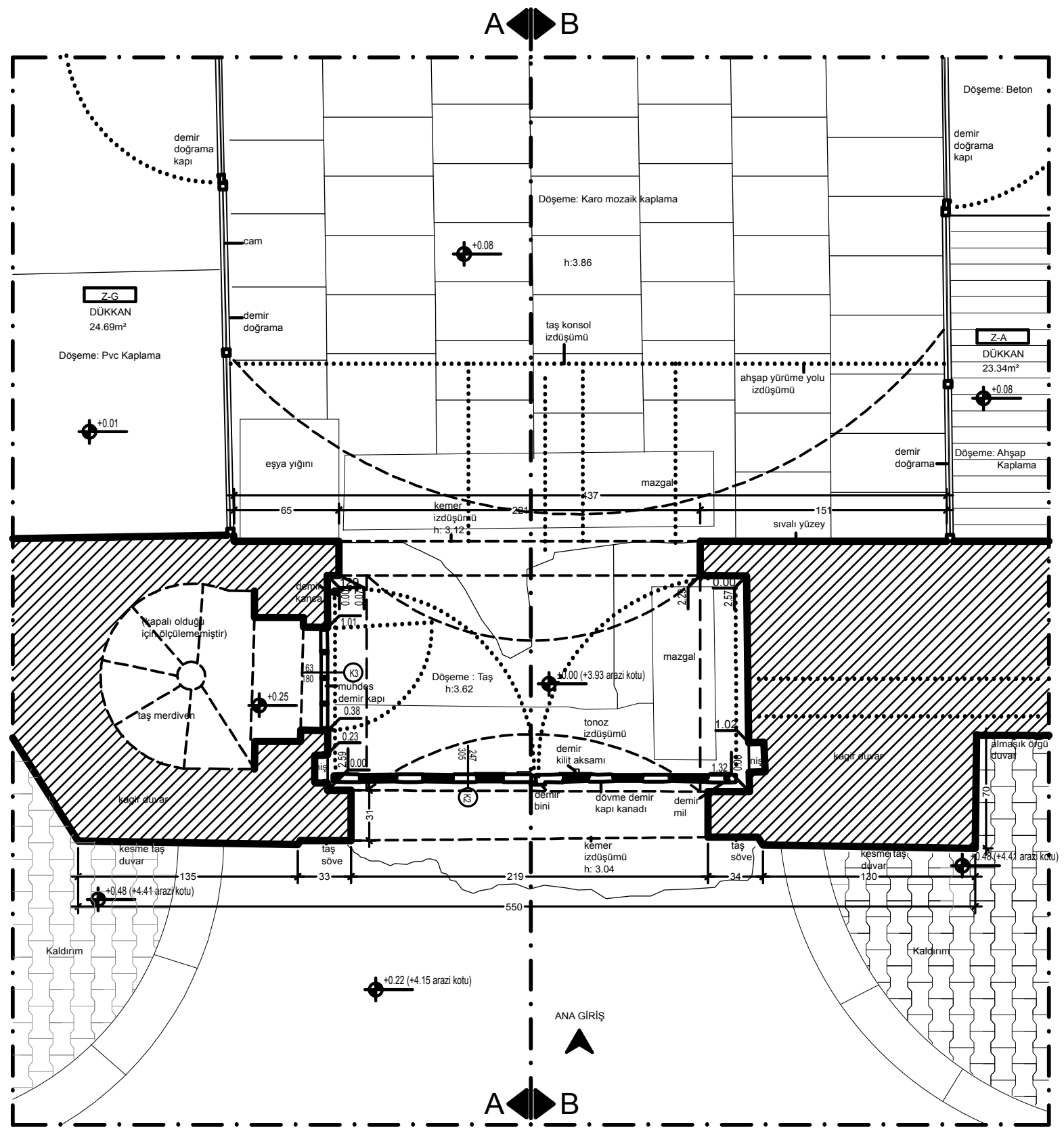
PAFTA NO: 29
ÖLÇEK: 1/20

KISMI KESİTLER

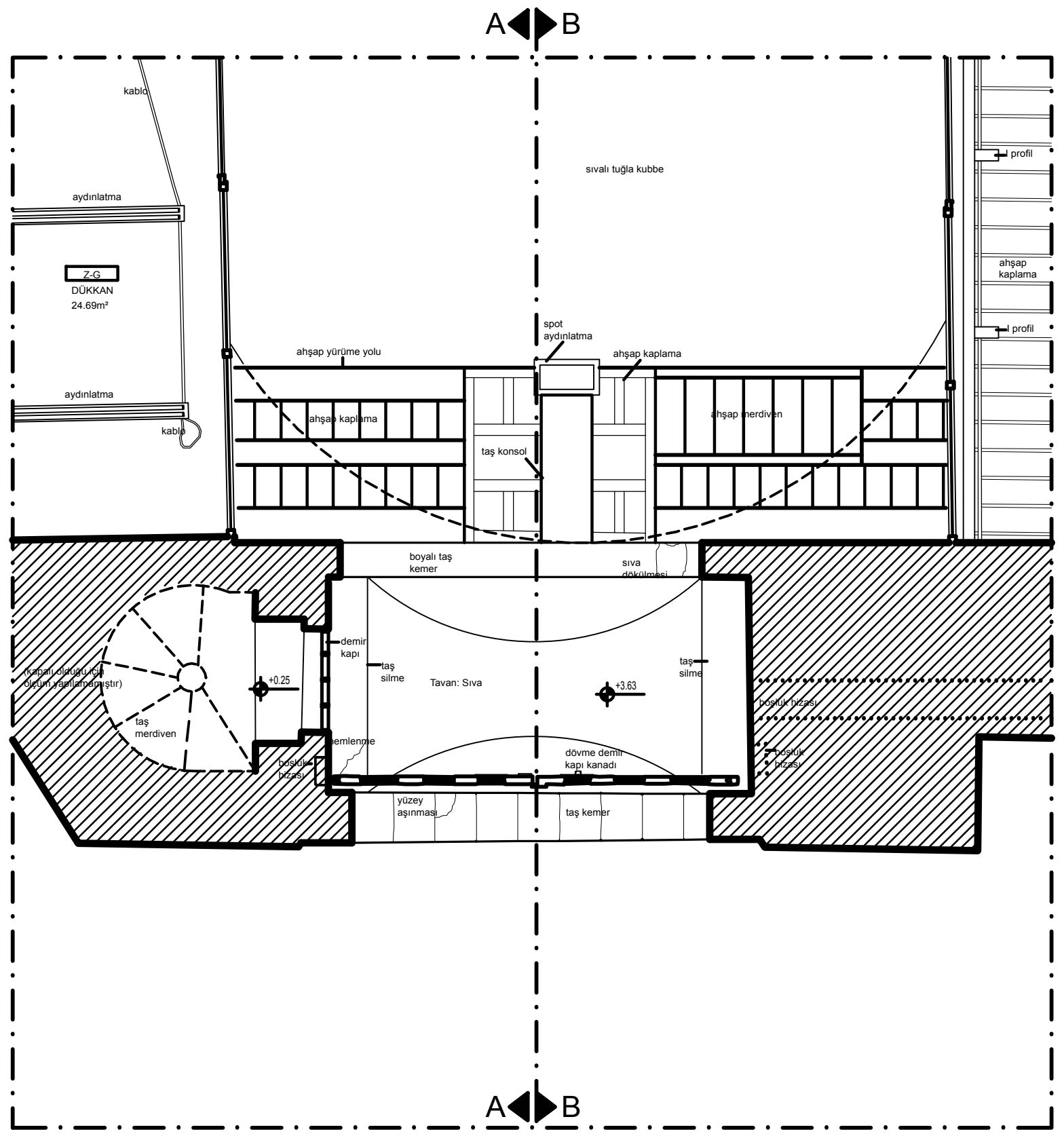
T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

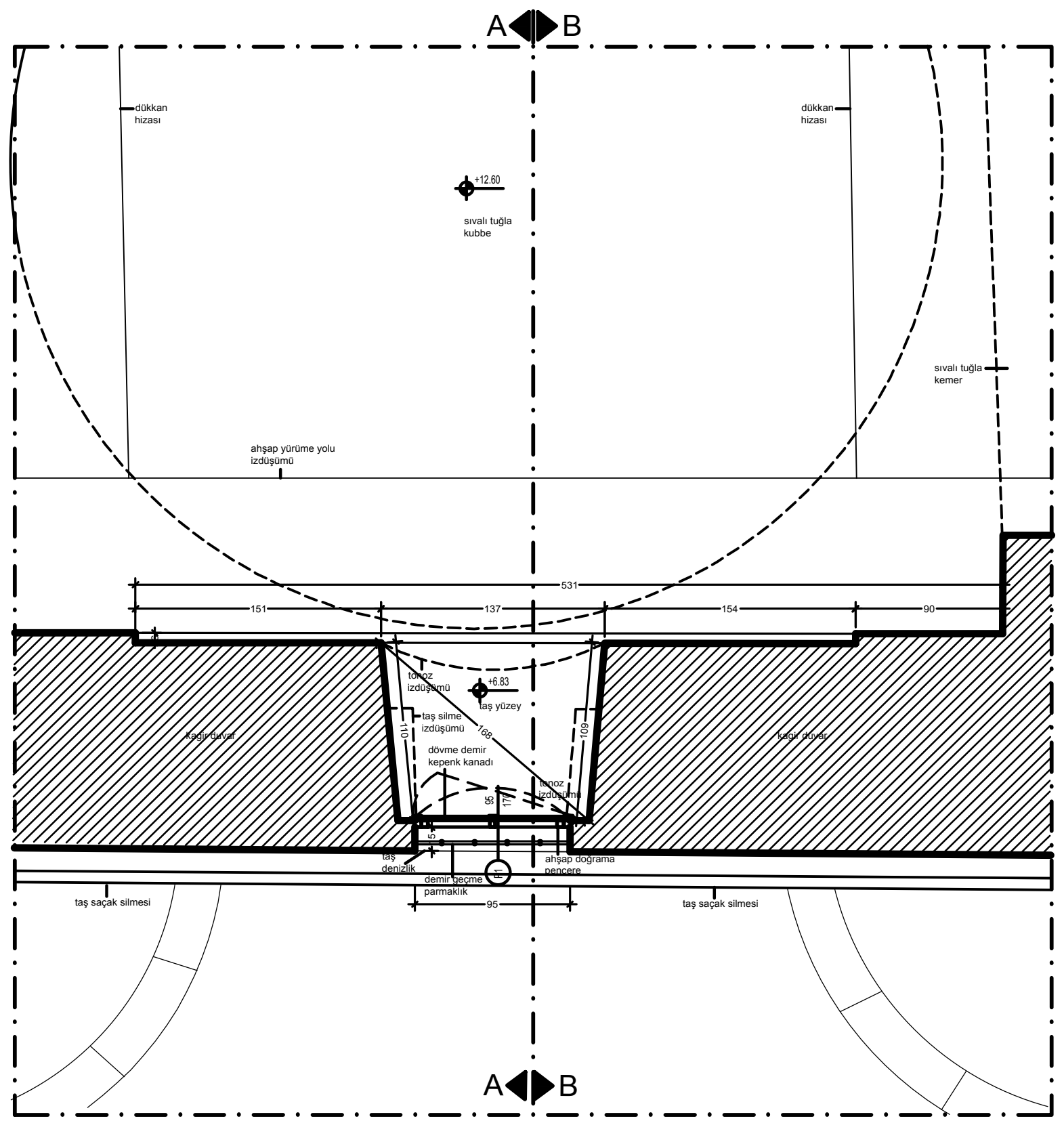
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

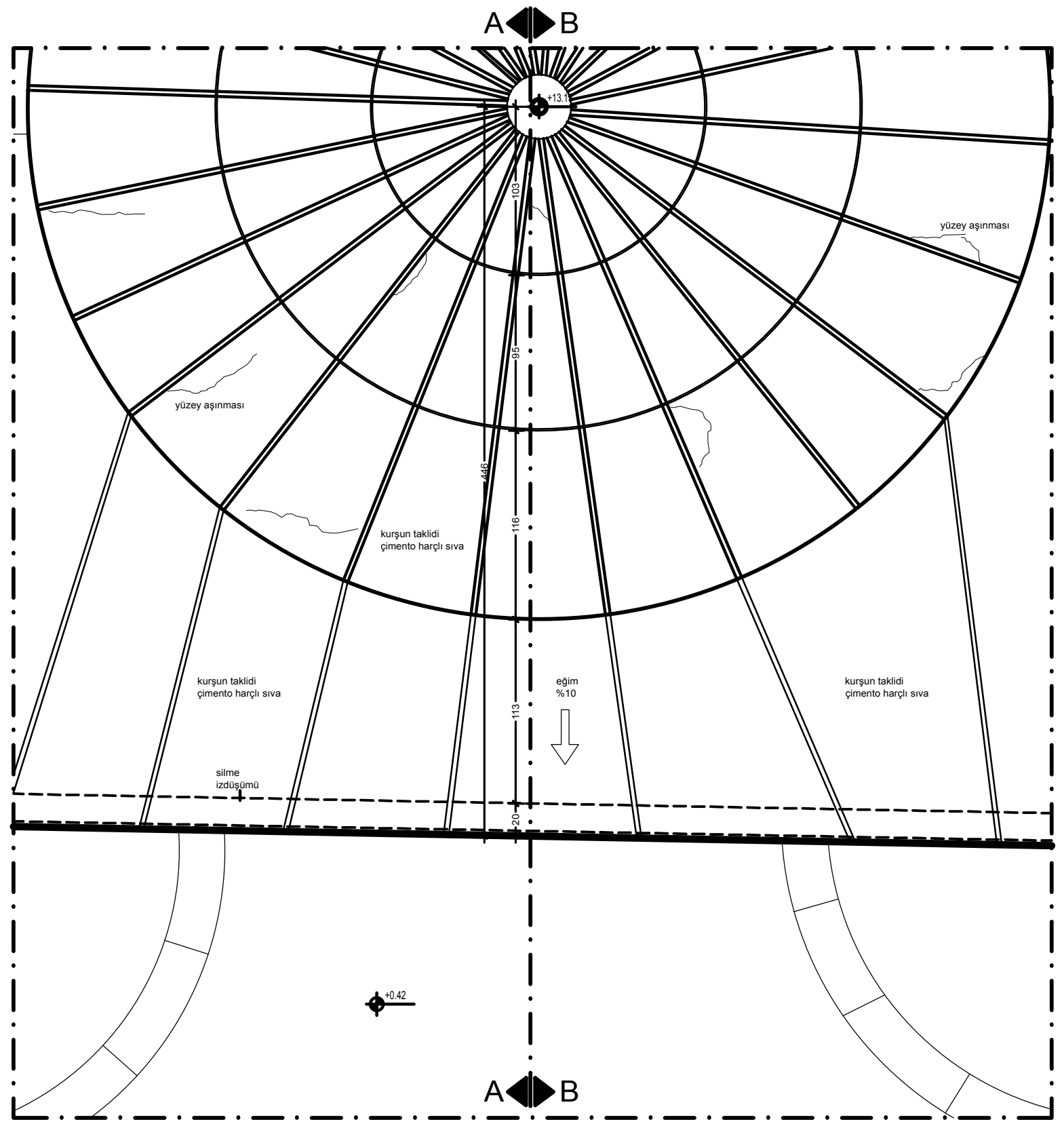
KISMI ZEMİN KAT(+1.50 KOTU) PLANI
ÖLÇEK : 1/20

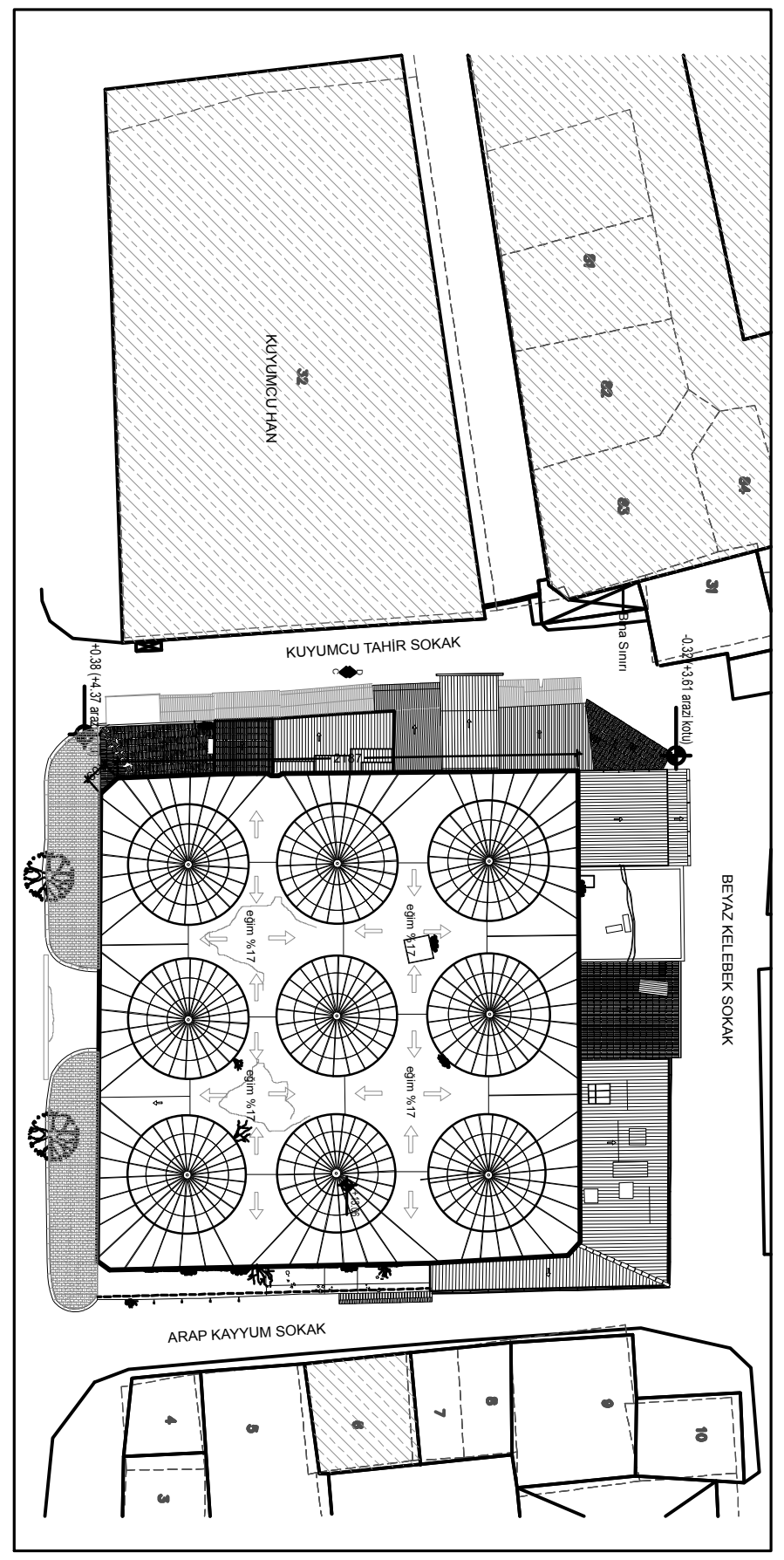
KISMI ZEMİN KAT(+1.50 KOTU) TAVAN PLANI ÖLÇEK : 1/20

KISMI (+8.50 KOTU) PLANI ÖLÇEK : 1/20

KISMI ÇATI GÖRÜNÜŞÜ ÖLÇEK : 1/20

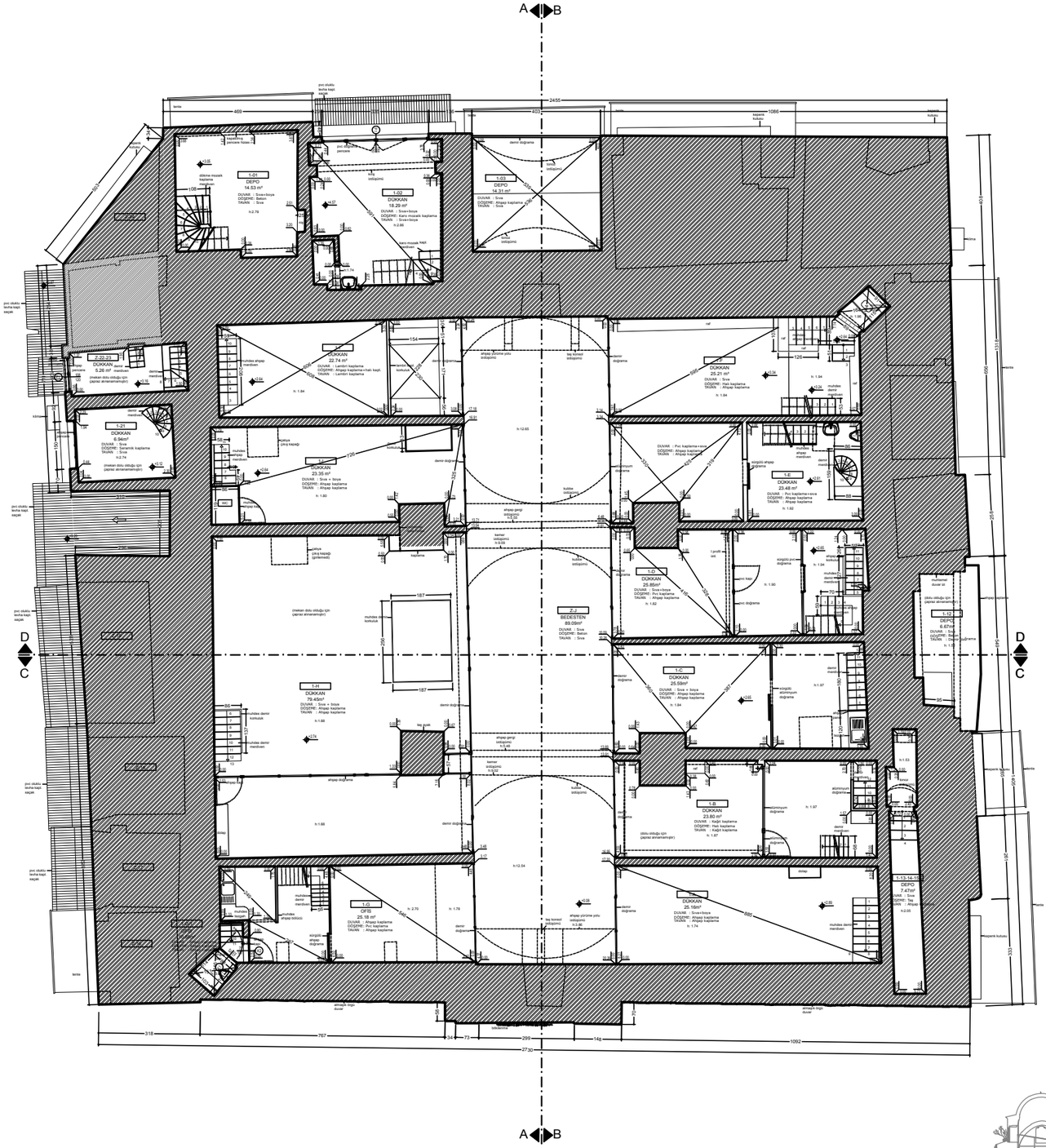

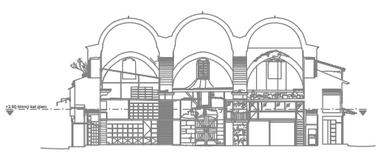
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

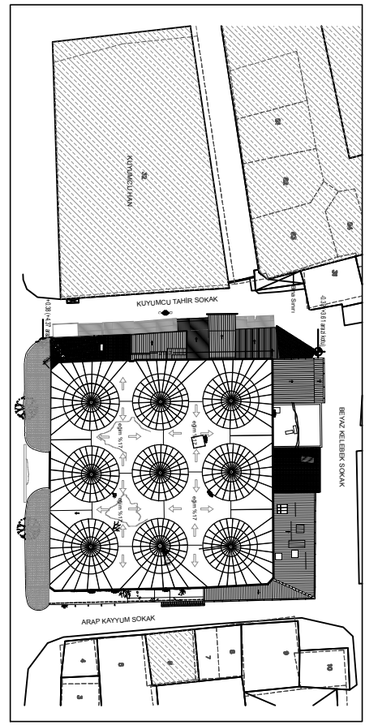
PAFTA NO: 27

ÖLÇEK: 1/20

KISMI KESİTLER

Duvar

Girilemeyen mekanlar

Mevcut Tescilli Yapılar

Bina Sınırı

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN

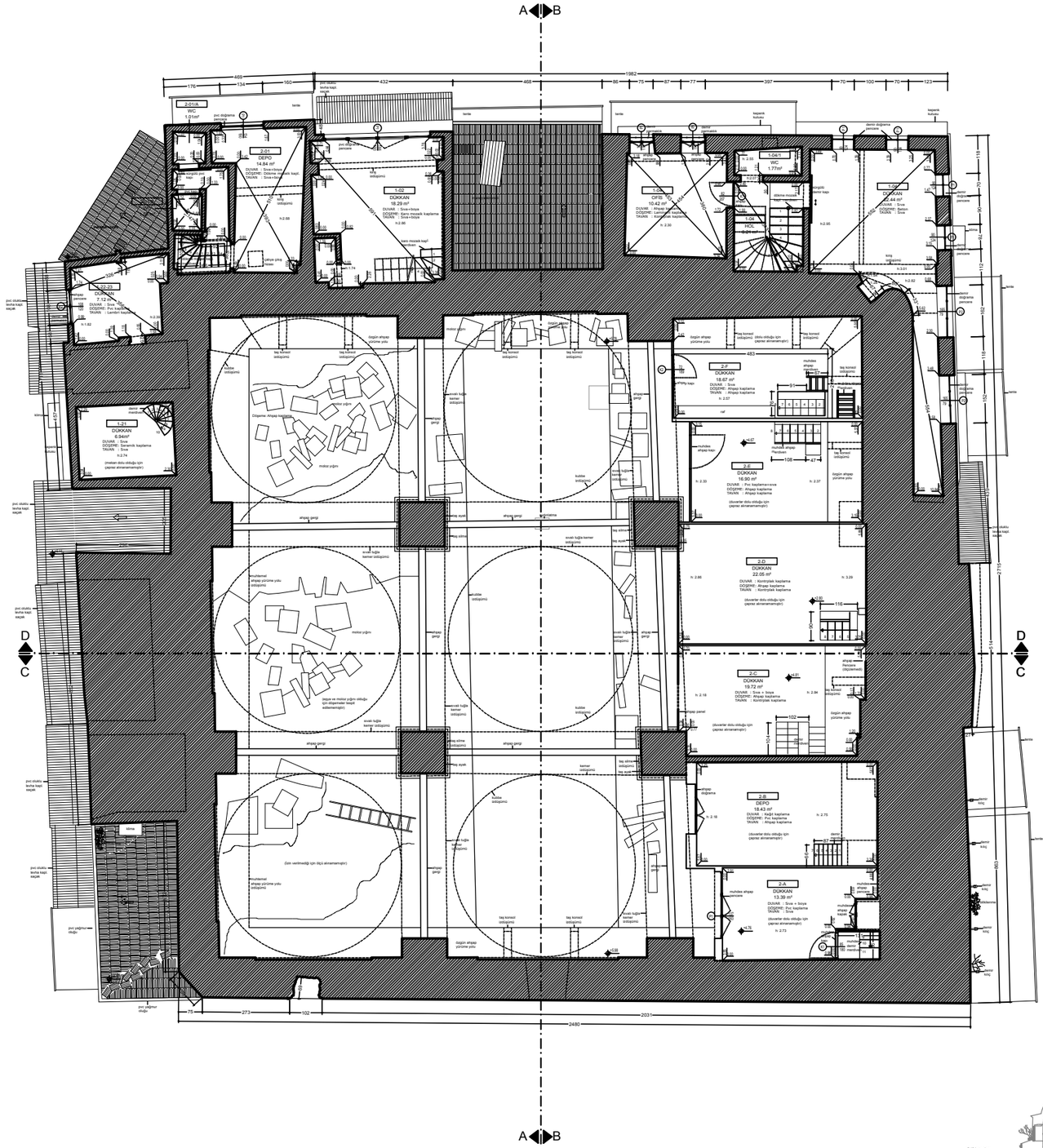
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

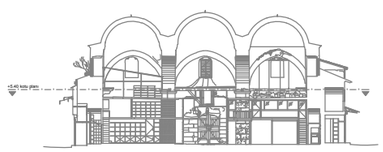
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 5

ÖLÇEK: 1/50

1. KAT (+3.90 KOTU) PLANI

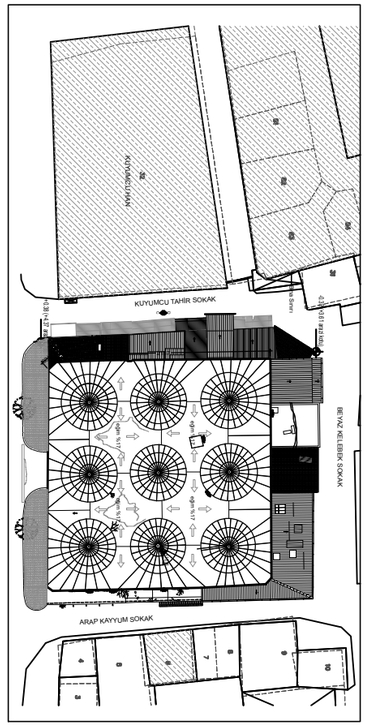

Duvar

Girilemeyen mekanlar

Mevcut Tescilli Yapılar

Bina Sınırı

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN

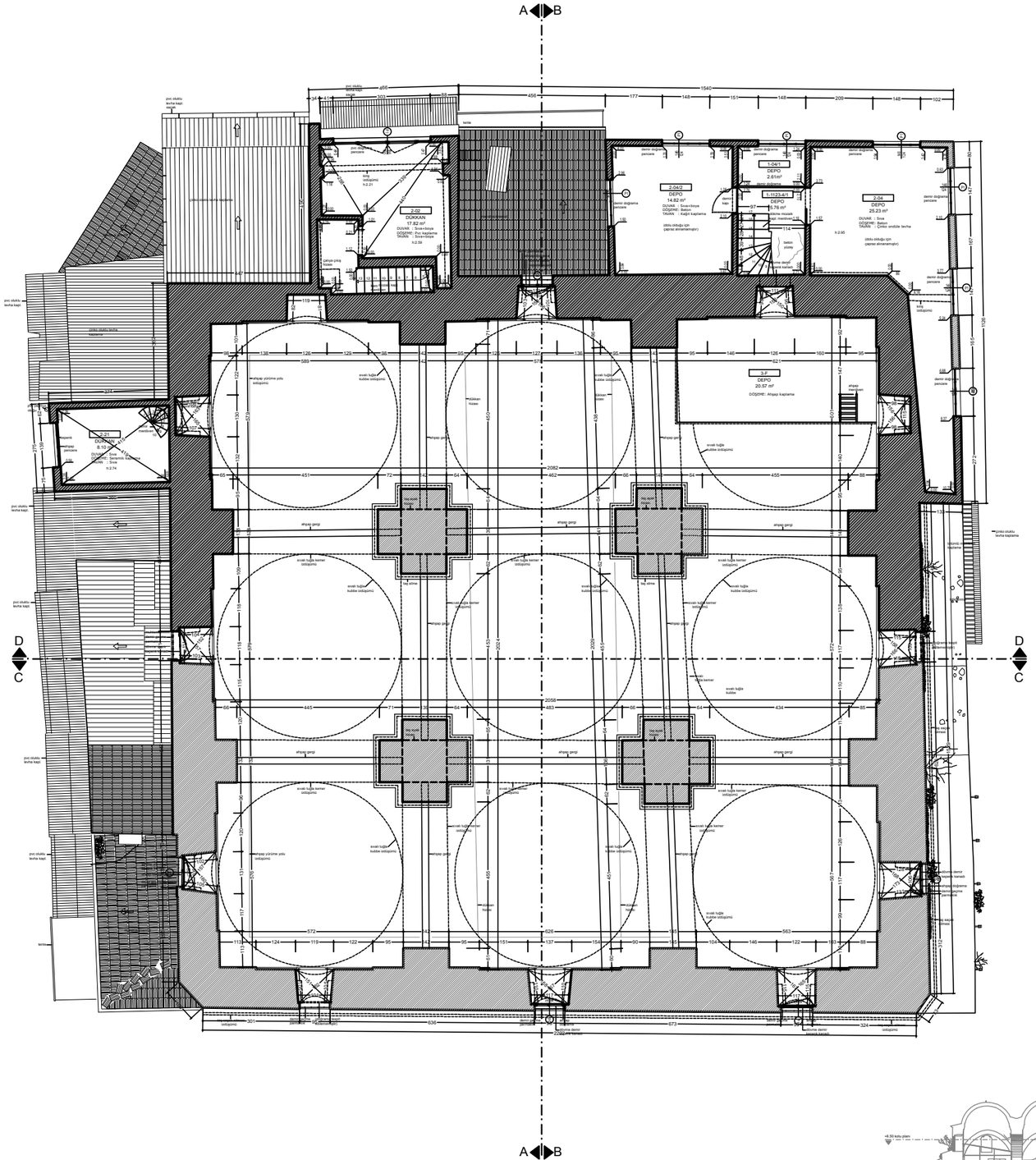
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

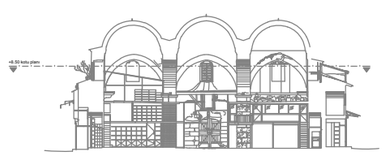
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 6

ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU) PLANI

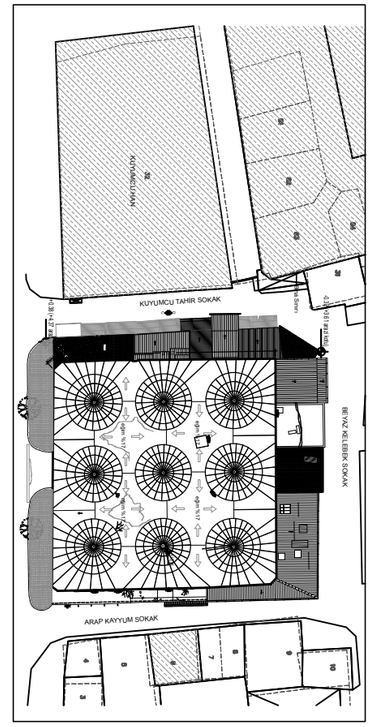

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

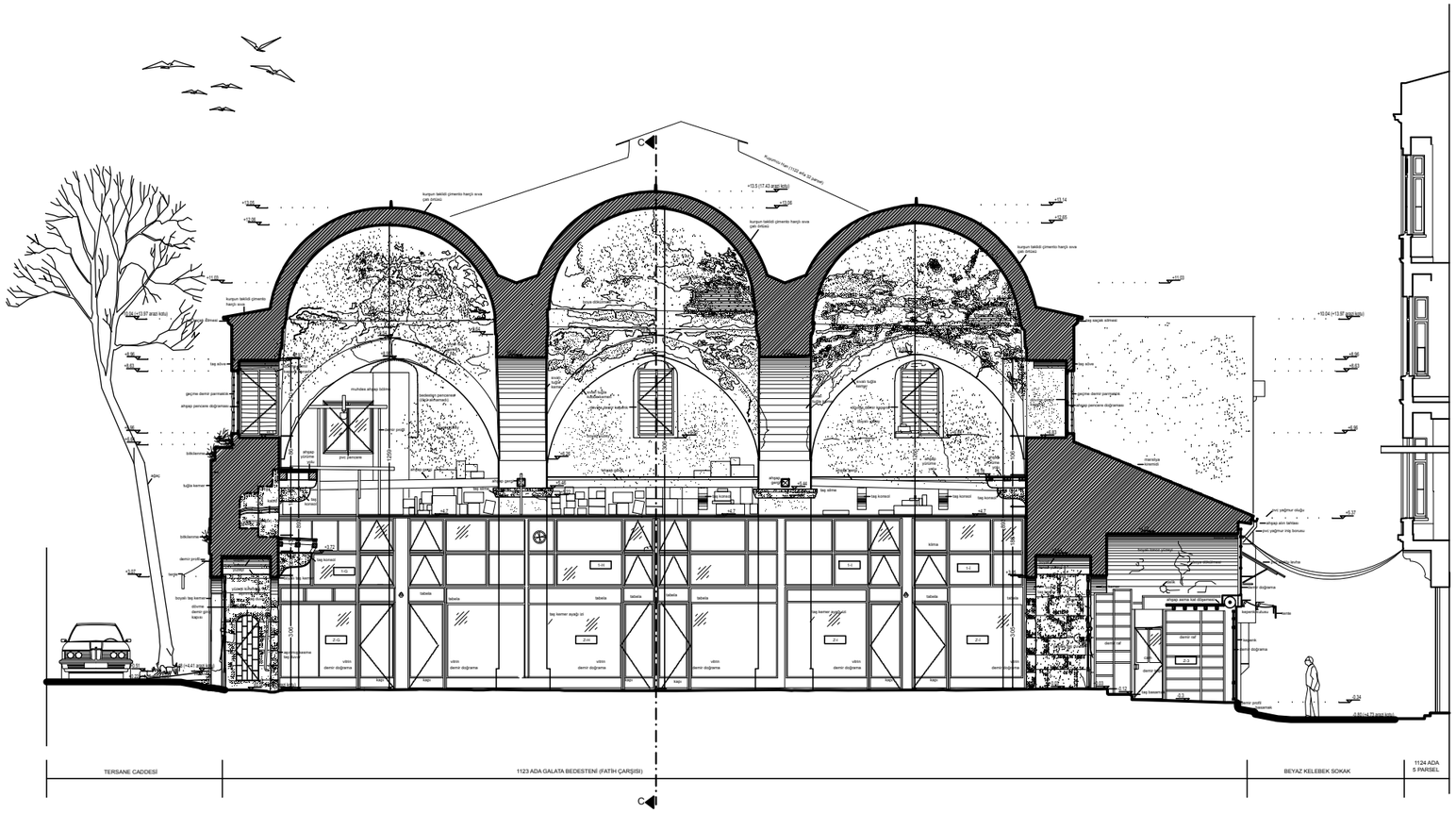
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

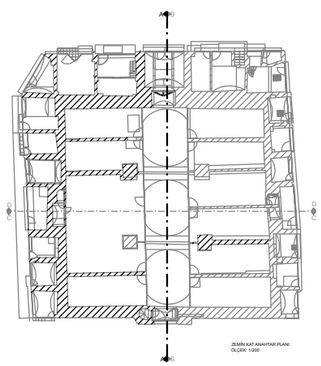

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 7
ÖLÇEK: 1/50

+8.50 KOTU PLANI

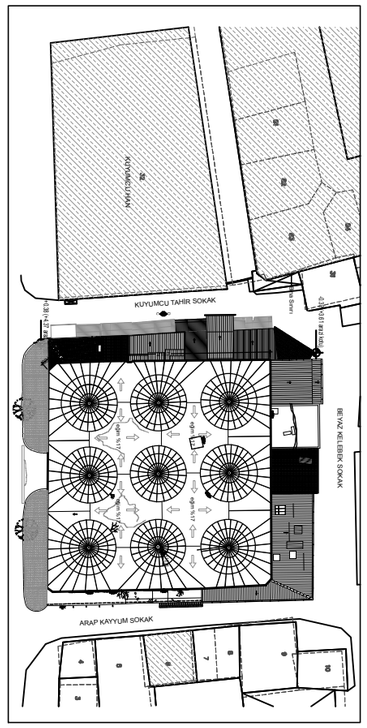

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

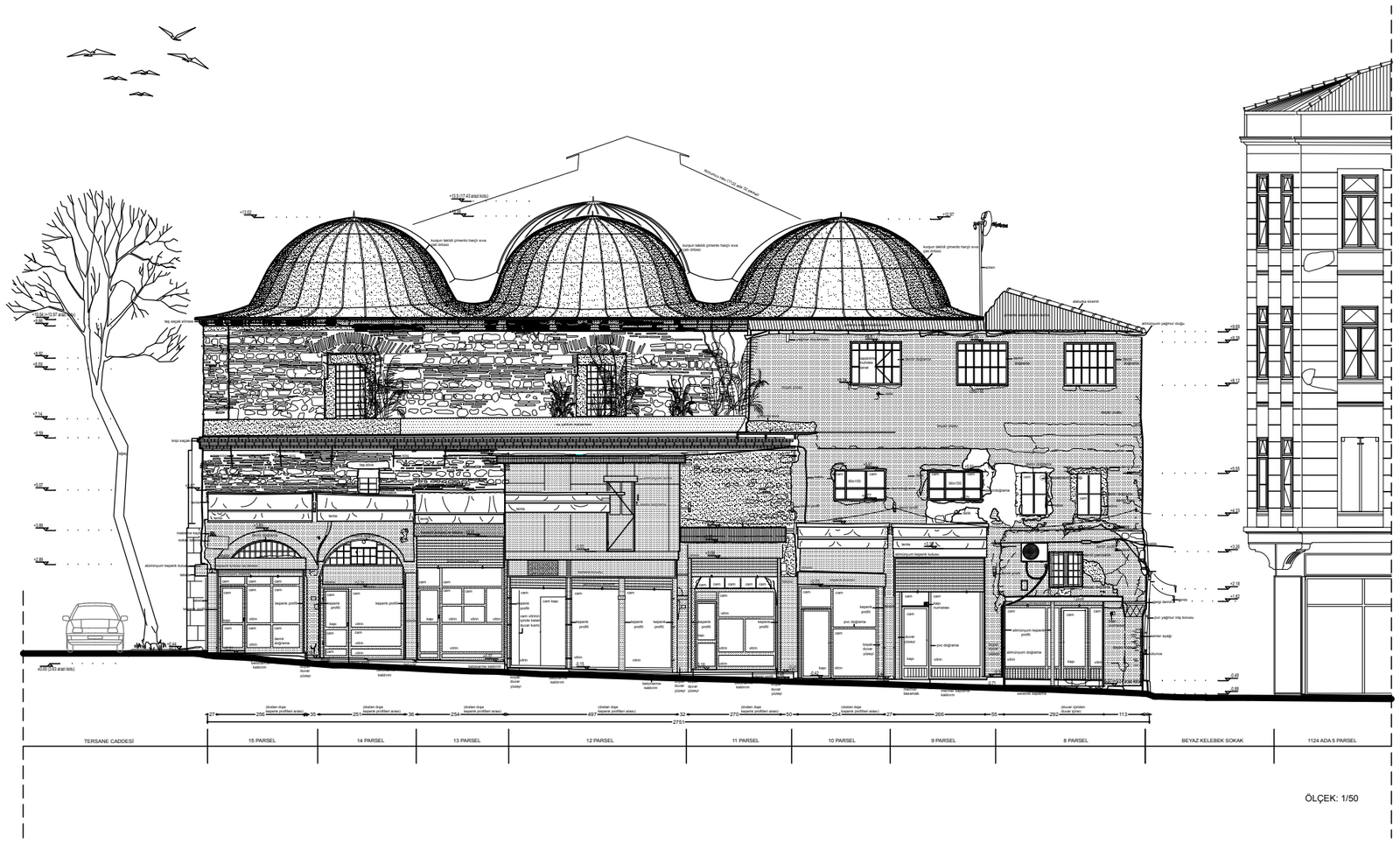
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 19
ÖLÇEK: 1/50

A-A KESİTİ

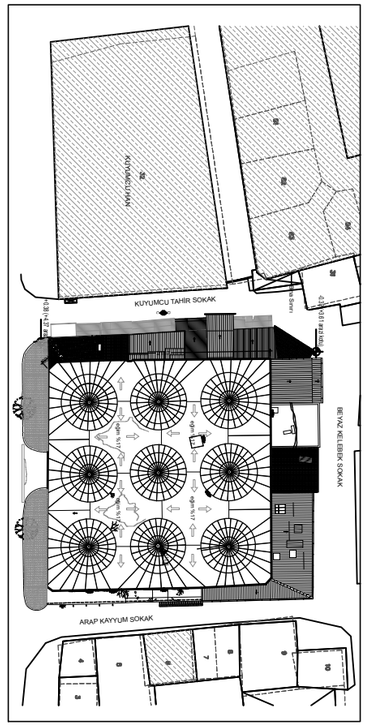

ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

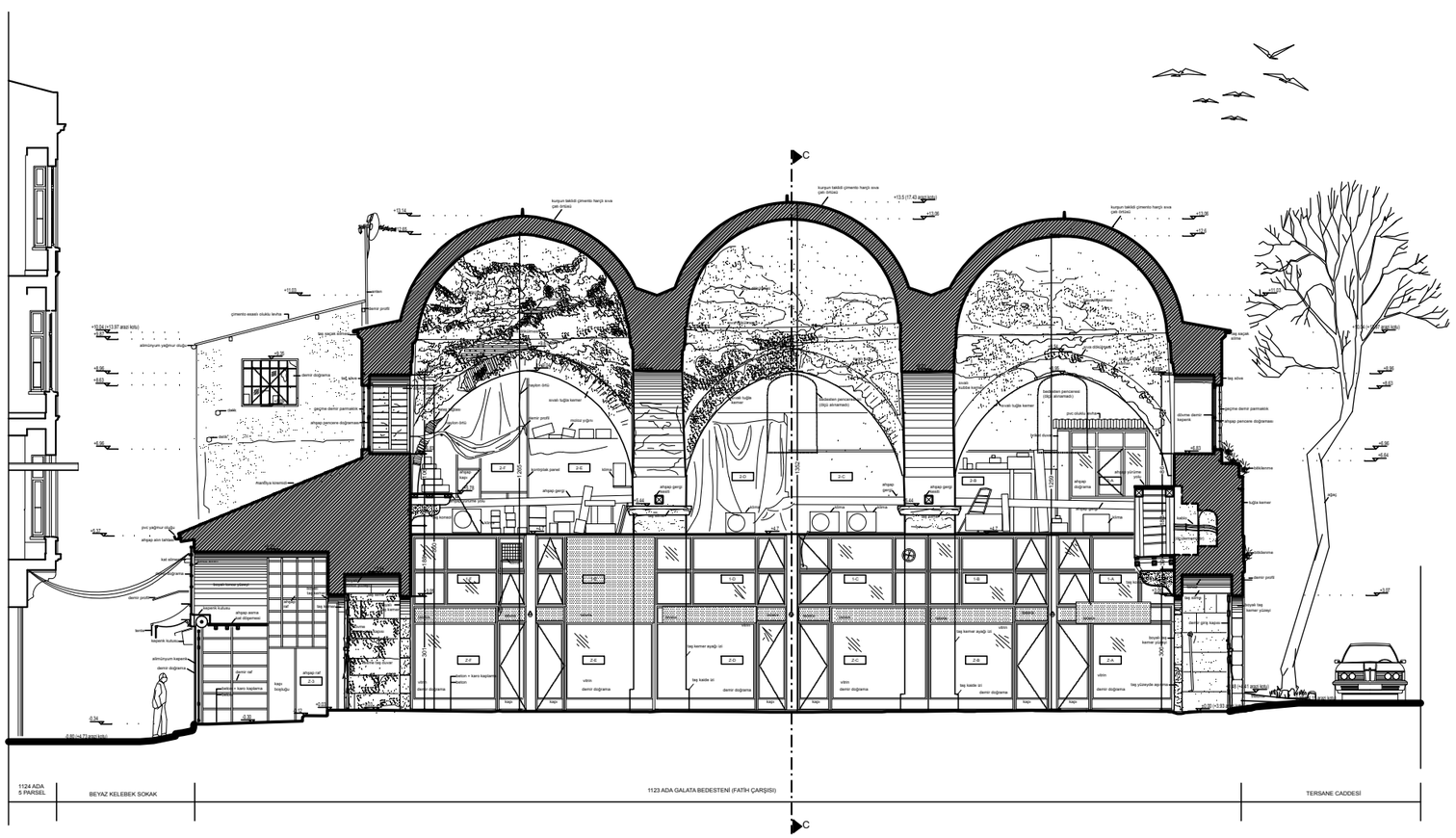
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

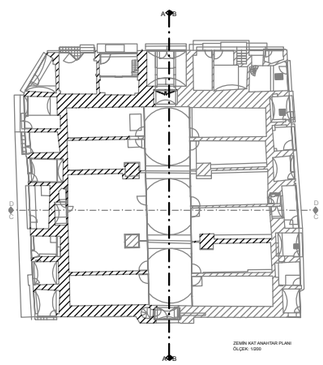

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 24
ÖLÇEK: 1/50

BATI CEPHESİ

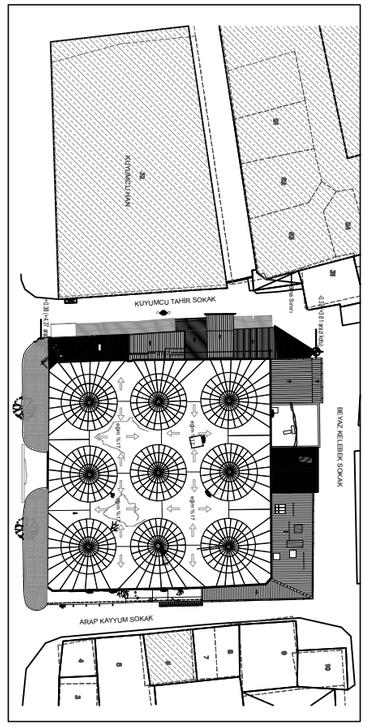

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

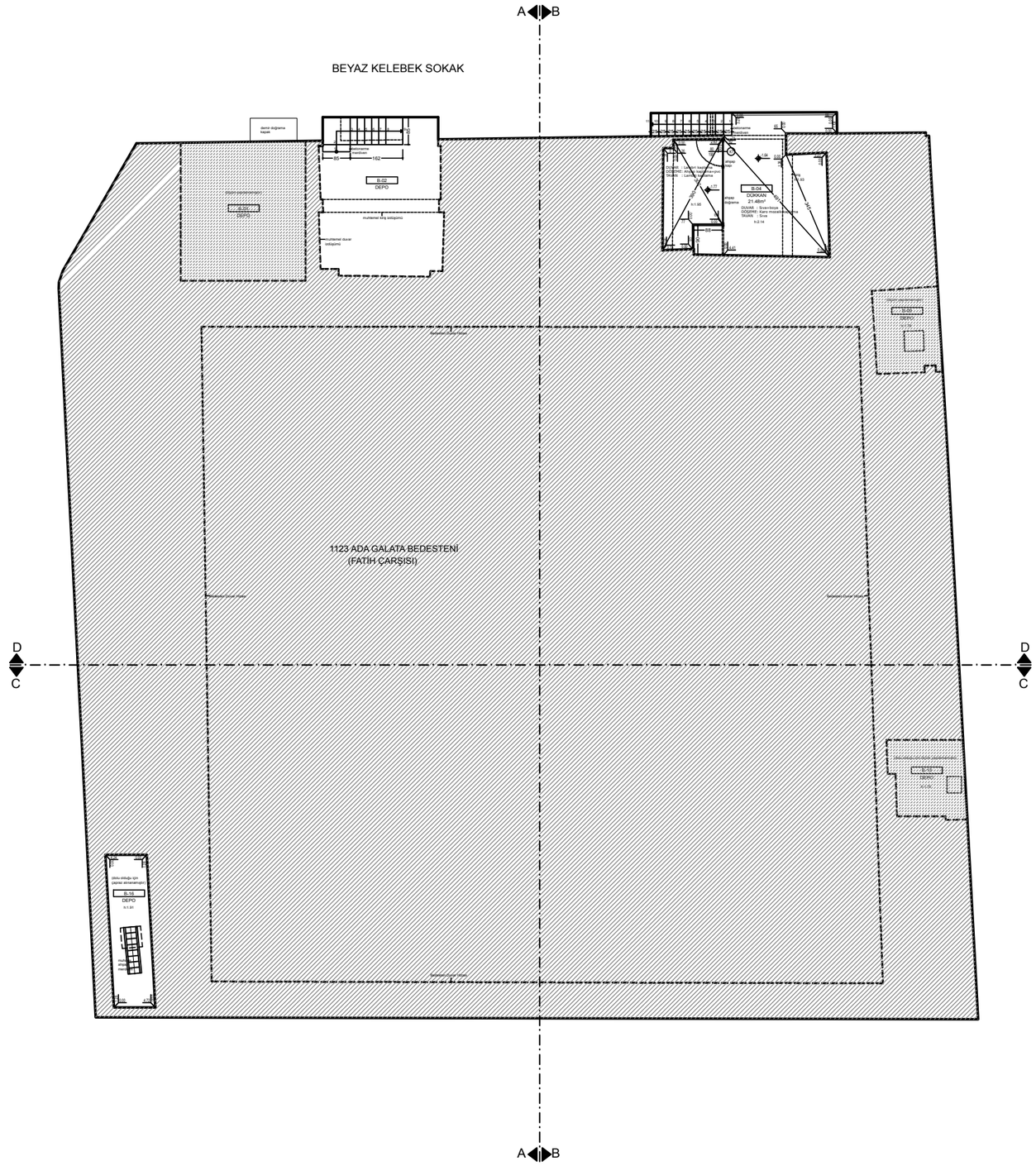
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 20
ÖLÇEK: 1/50

B-B KESİTİ

Duvar

Girilemeyen mekanlar

Mevcut Tescilli Yapılar

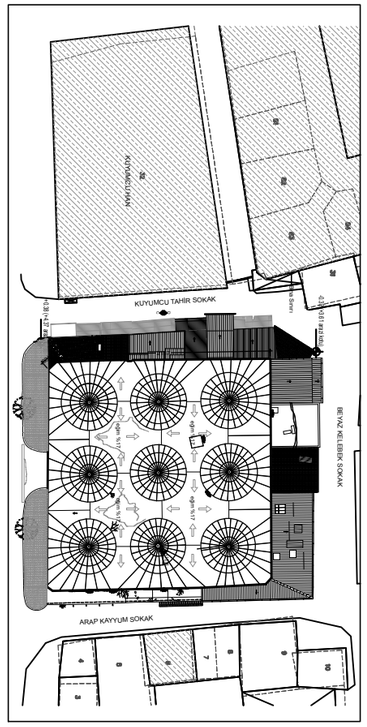
Bina Sınırı

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

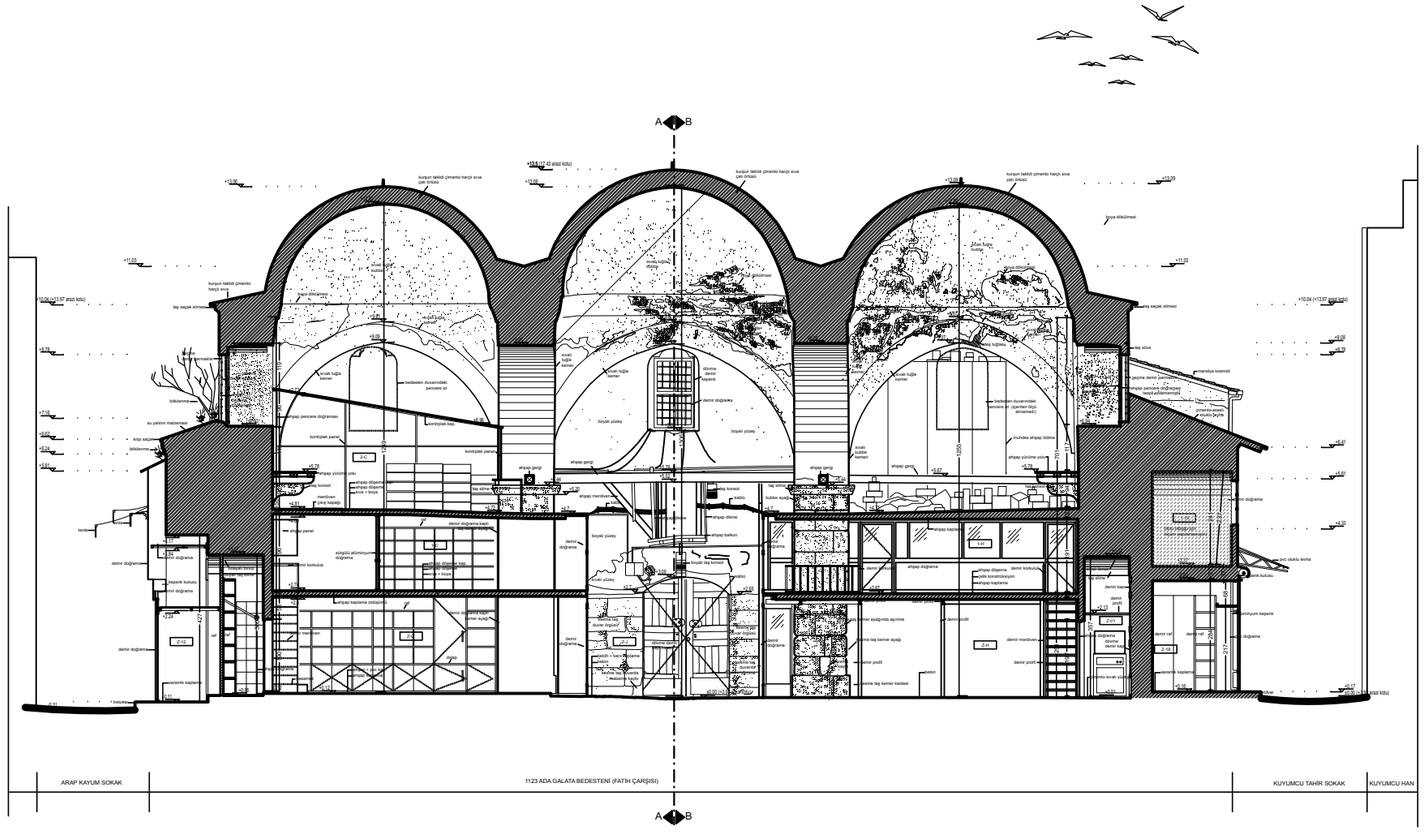

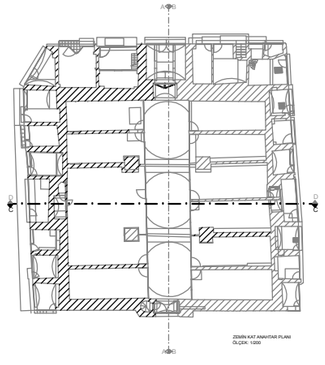
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 3

ÖLÇEK: 1/50

BODRUM KAT (-1.00 KOTU) PLANI

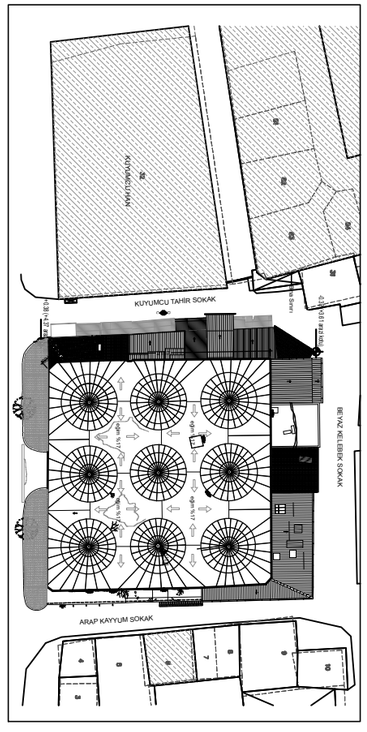

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

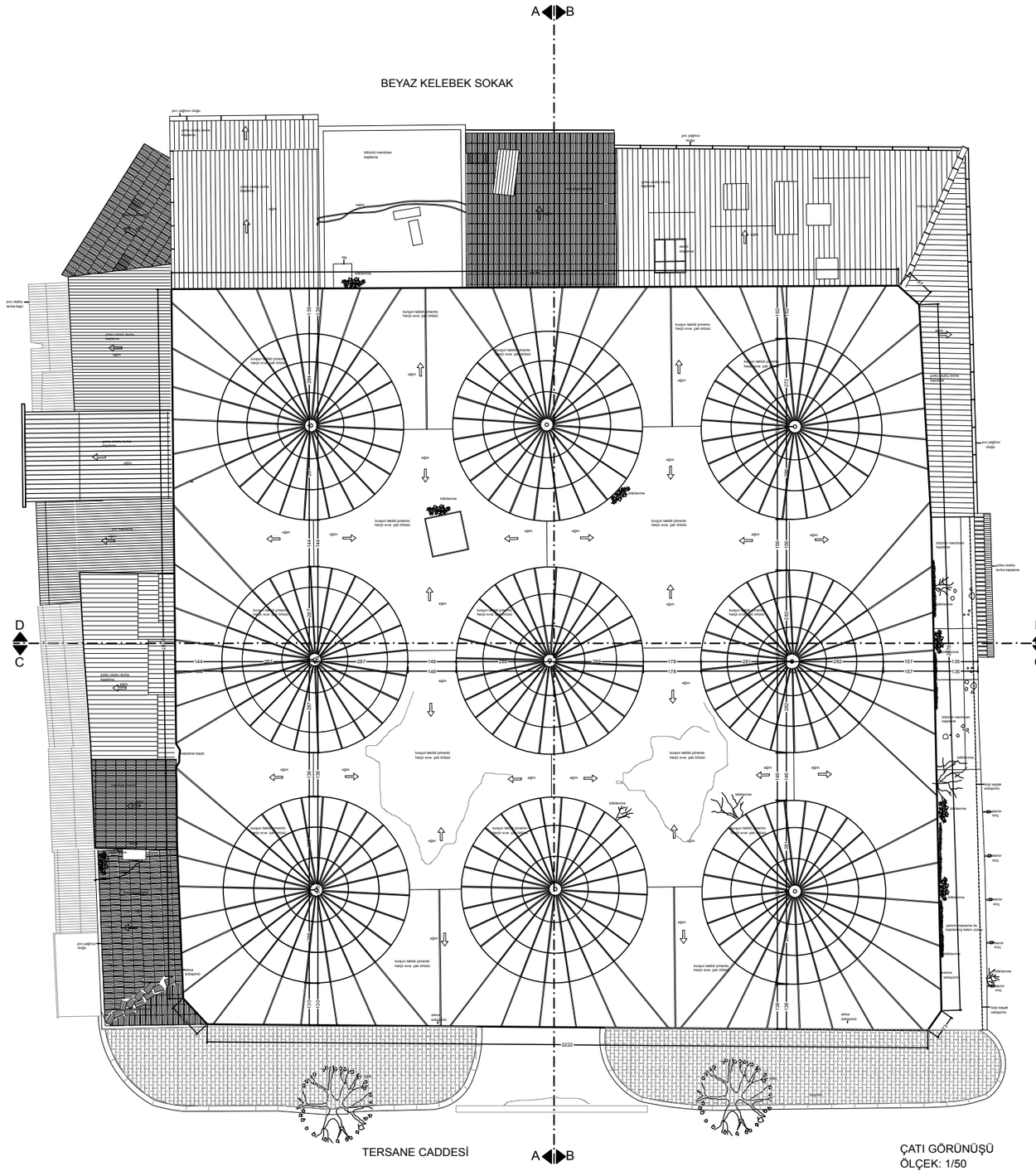
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 21
ÖLÇEK: 1/50

C-C KESİTİ

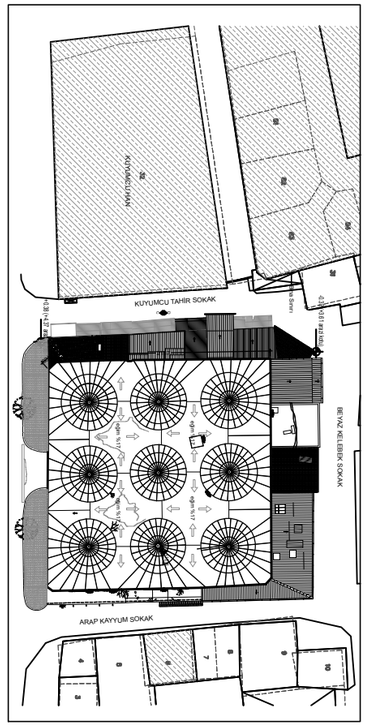
ÇATI GÖRÜNÜŞÜ
ÖLÇEK: 1/50

Duvar
Girilemeyen mekanlar
Mevcut Tescilli Yapılar
Bina Sınırı

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

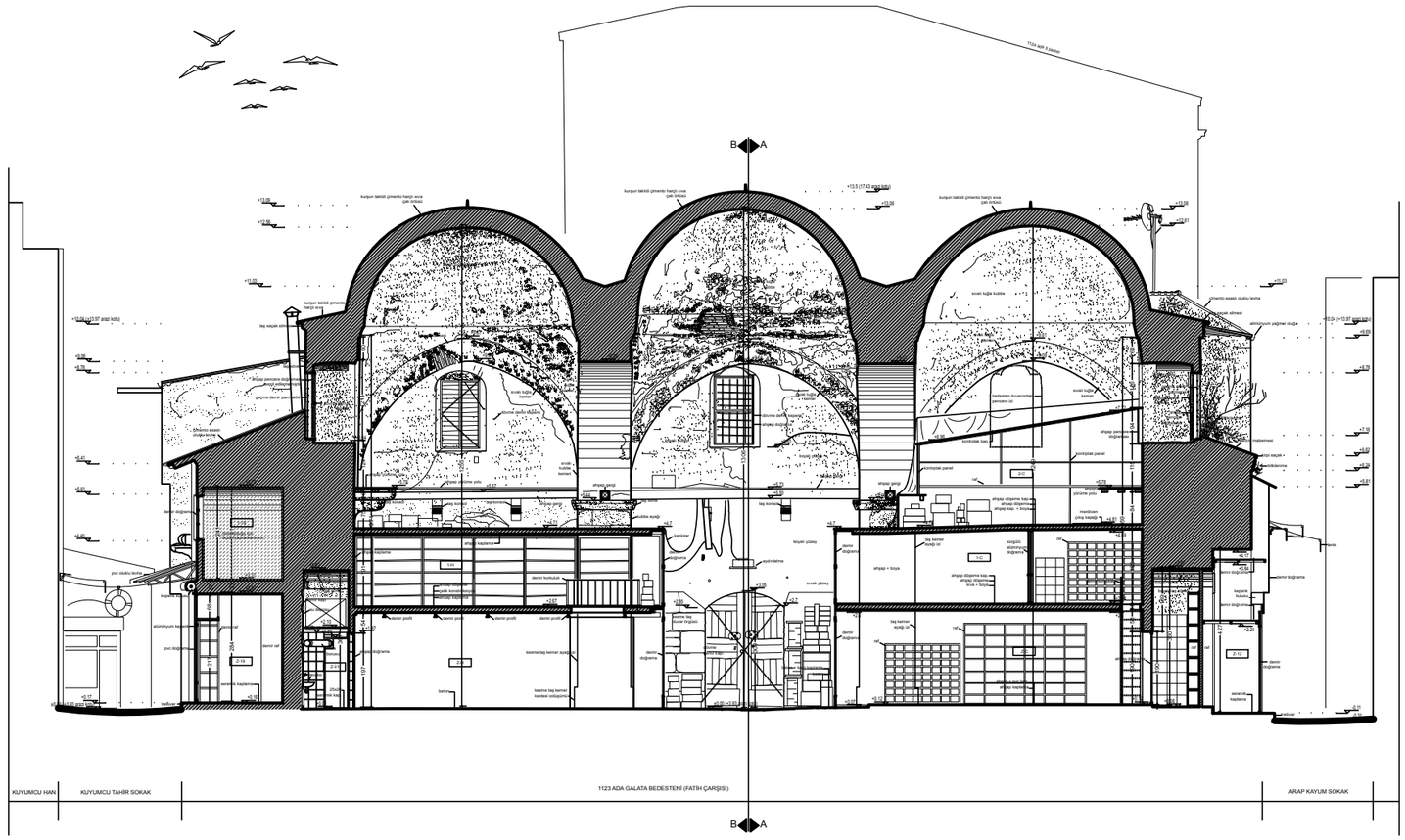
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

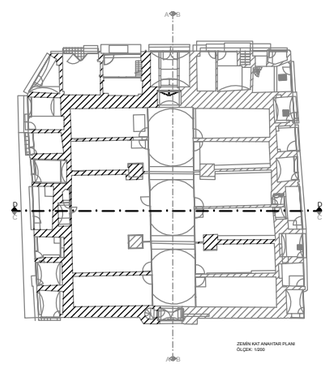
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 8
ÖLÇEK: 1/50

ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

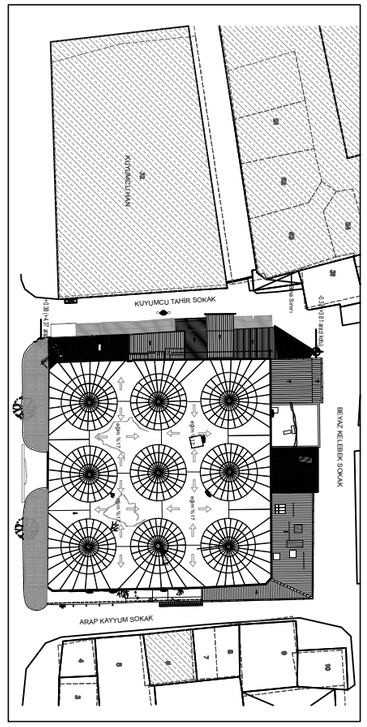
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

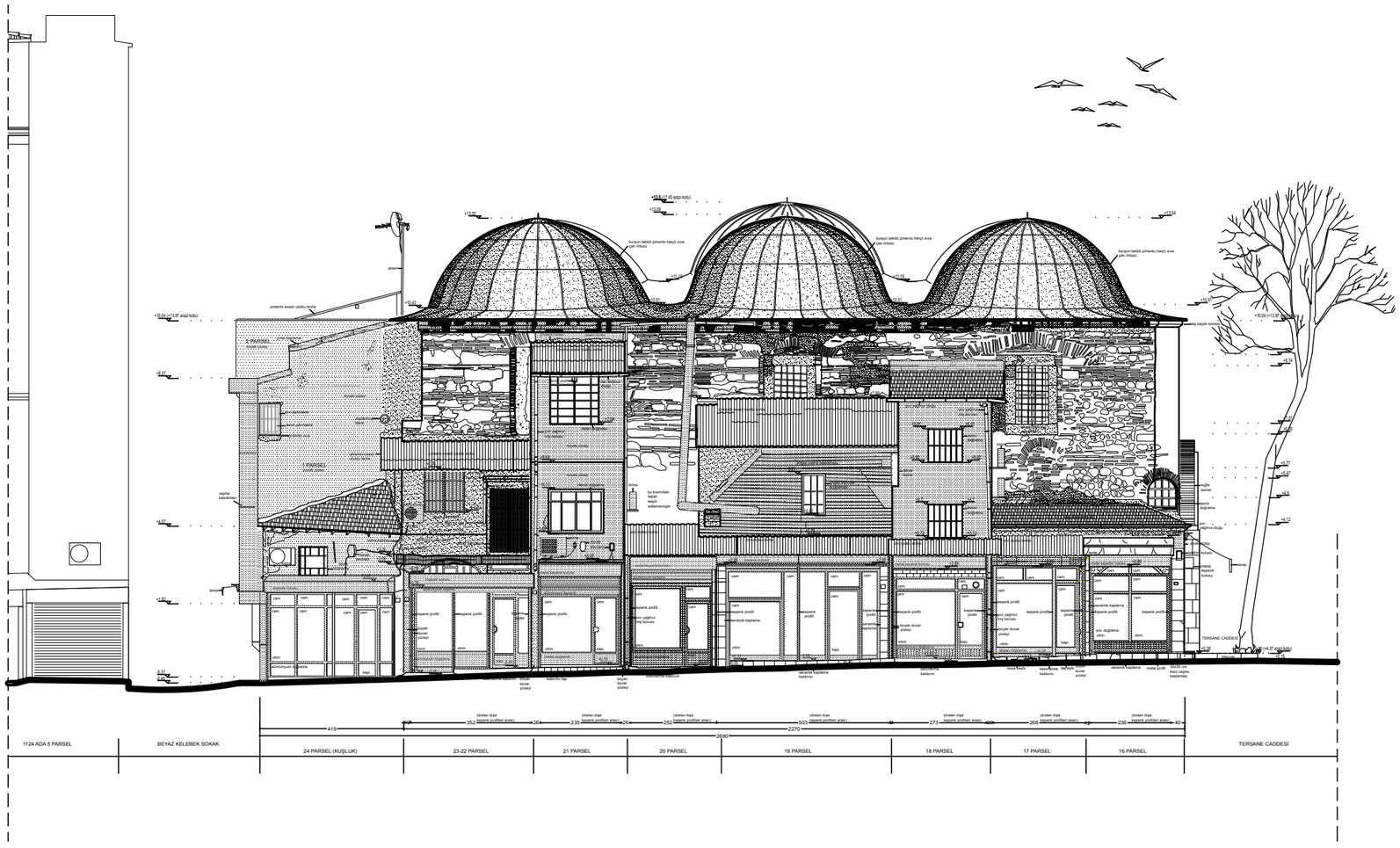
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 22
ÖLÇEK: 1/50

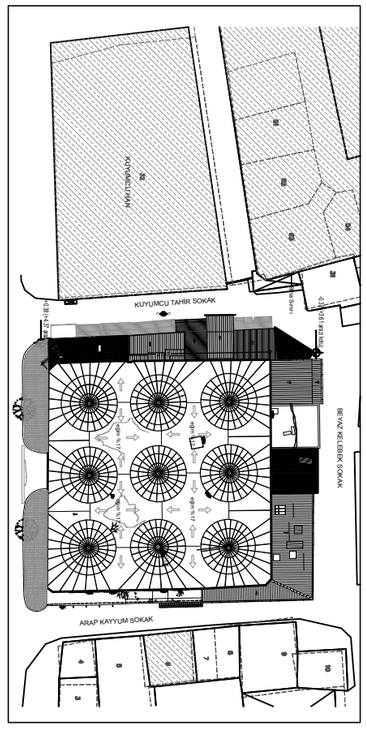
D-D KESİTİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 26
ÖLÇEK: 1/50

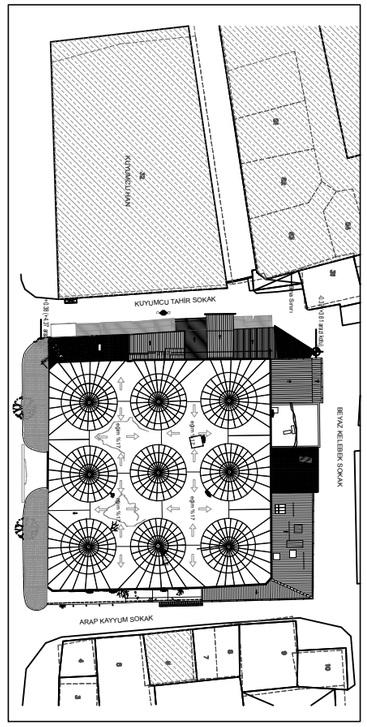
DOĞU CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

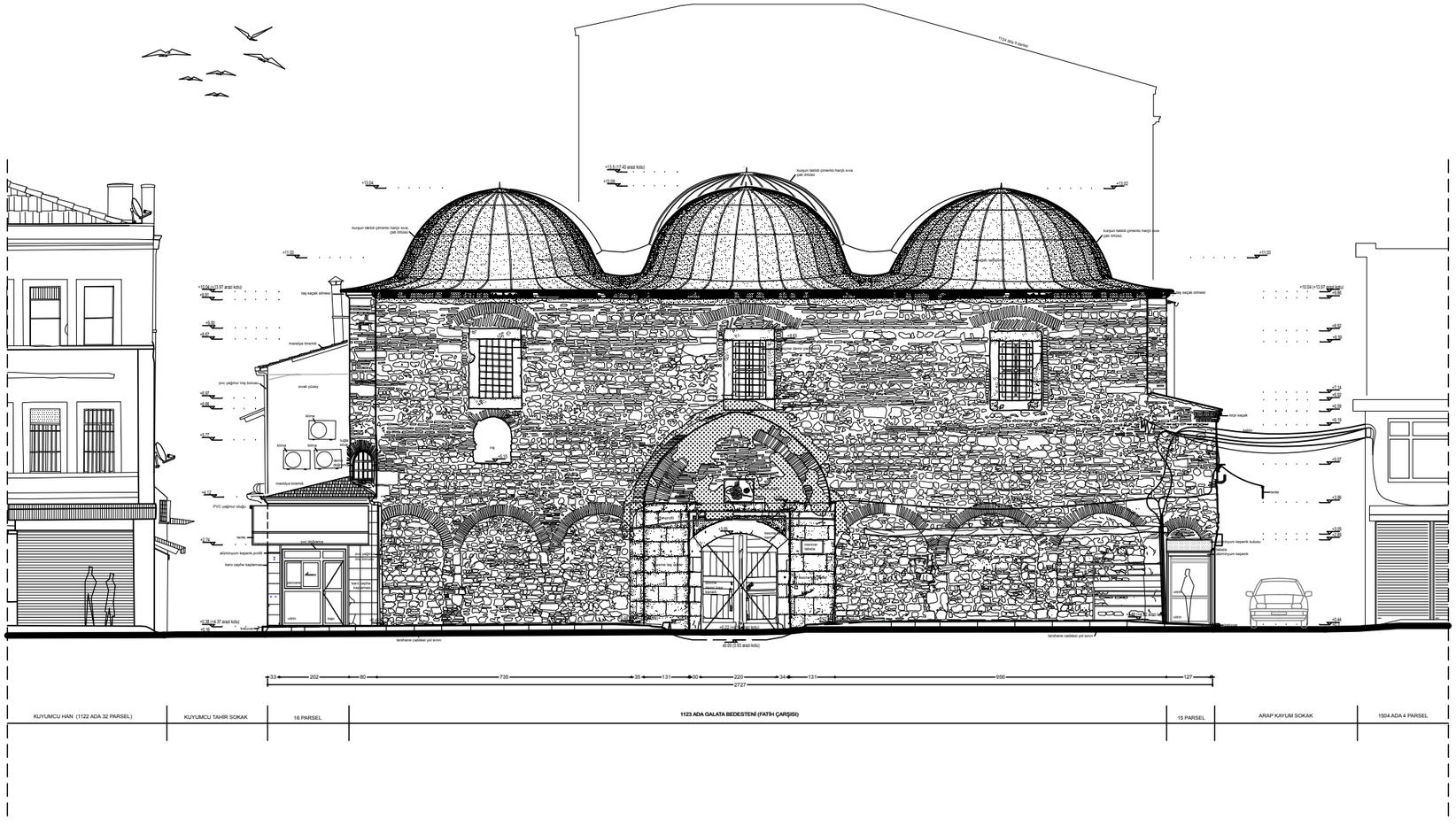
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 25
ÖLÇEK: 1/50

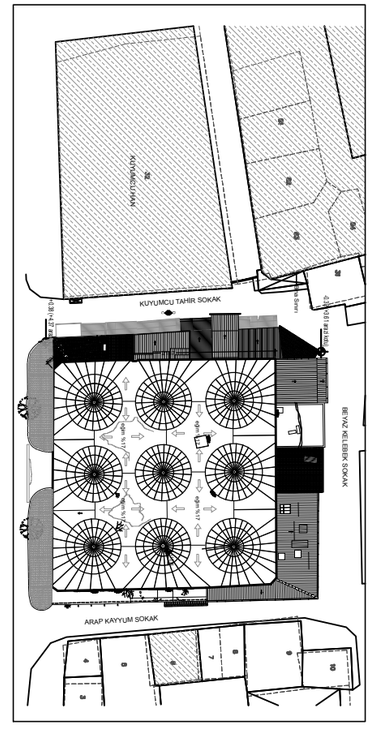
GÜNEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

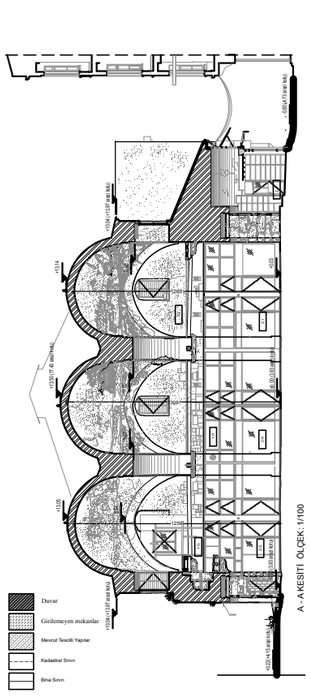
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 23
ÖLÇEK: 1/50

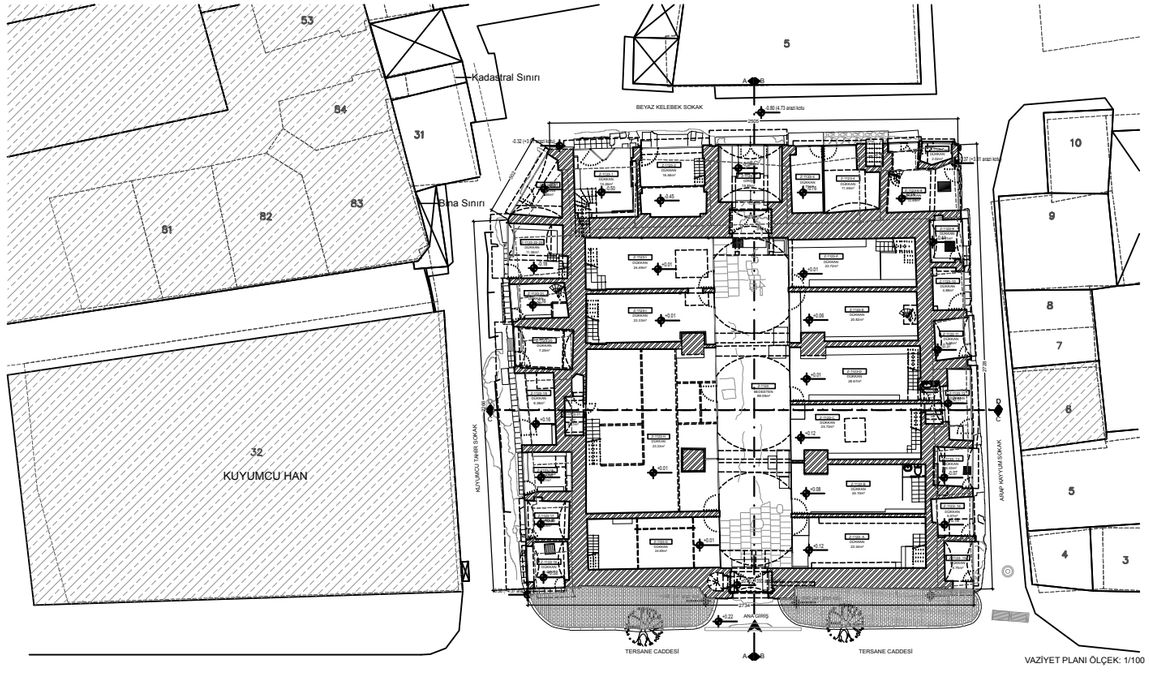
KUZEY CEPHESİ

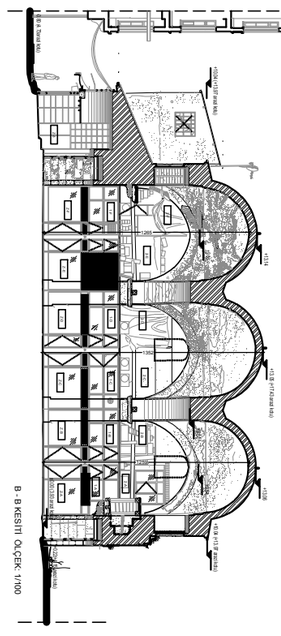
TERSANE CADDESİ SİLUETİ ÖLÇEK: 1/100

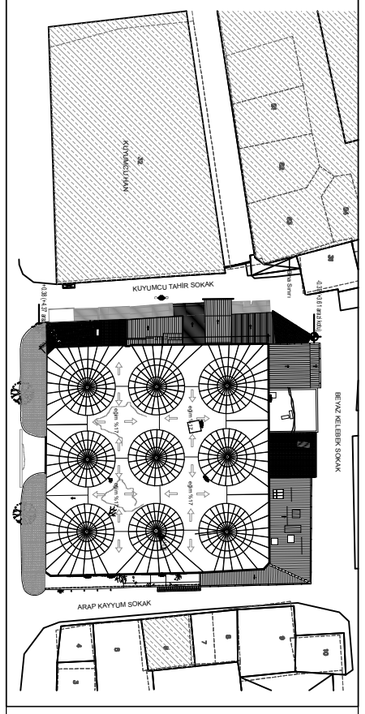
A - A KESİTİ ÖLÇEK: 1/100

VAZİYET PLANI ÖLÇEK: 1/100

B - B KESİTİ ÖLÇEK: 1/100

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ" RESTORASYON PROJESİ

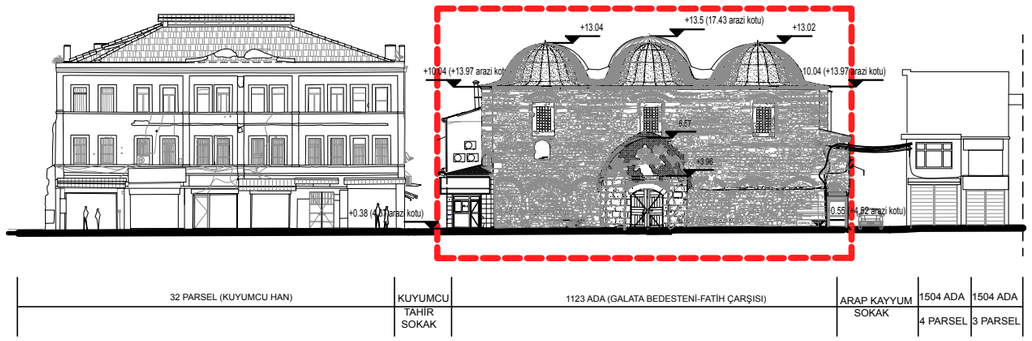
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

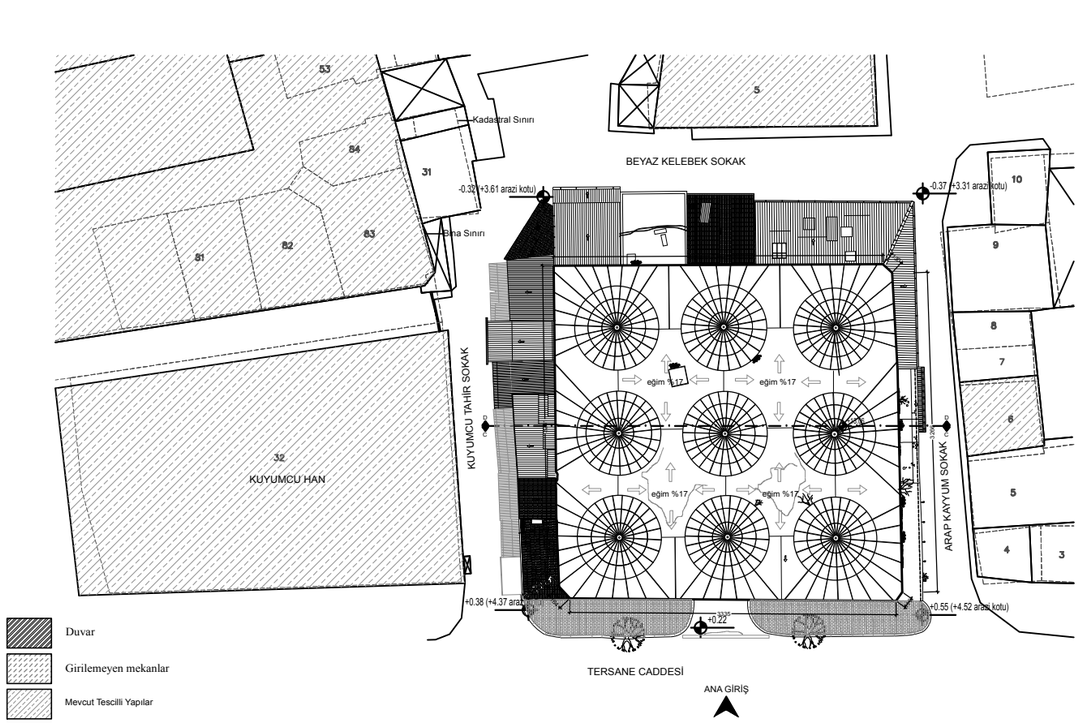
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 2
ÖLÇEK: 1/100

VAZİYET VE SOKAK SİLÜETİ

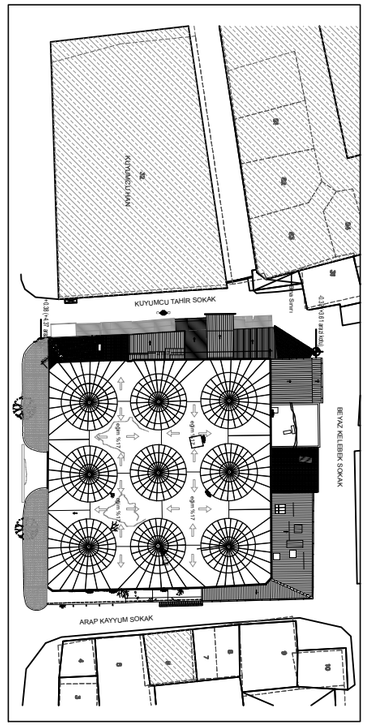
TERSANE CADDESİ SİLUETİ ÖLÇEK: 1/200

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 1
ÖLÇEK: 1/200

VAZİYET VE SOKAK SİLÜYETİ

5

32

BEYAZ KELEBEK SOKAK

TERSANE CADDESİ

KUYUMCU TAHİR SOKAK

ARAP KAYYUM SOKAK

Bina Sınırı

GİRİŞ

ANA GİRİŞ

A B C D

Zemin : Asfalt

Z-1 BEDESTEN 99.43 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Beton TAVAN : Sıva

Z-A DÜKKAN 25.92 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Parke kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-B DÜKKAN 26.40 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Ahşap-parke kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-C DÜKKAN 25.46 m² DUVAR : Sıva+boya DÖŞEME: Parke kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-D DÜKKAN 24.19 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Parke kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-E DÜKKAN 23.17 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Kiremit mozaik kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-F DÜKKAN 22.88 m² DUVAR : Pvc kaplama DÖŞEME: Parke kaplama TAVAN : Sıvatlar kaplama

Z-G DÜKKAN 24.69m² DUVAR : Sıva+boya DÖŞEME: Pvc kaplama TAVAN : Sıva

Z-H DÜKKAN 79.45 m² DUVAR : Ahşap kaplama DÖŞEME: Parke TAVAN : Ahşap kaplama

Z-I DÜKKAN 24.52 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Parke kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-J DÜKKAN 23.03 m² DUVAR : Sıva + boya DÖŞEME: Pvc kaplama TAVAN : Ahşap kaplama

Z-01 DÜKKAN 15.37 m² DUVAR : Ahşap kaplı +sıva DÖŞEME: Seramik kaplama (30x30) TAVAN : Ahşa tavan

Z-02 DÜKKAN 16.52 m² DUVAR : Sıva+boya DÖŞEME: Kiremit mozaik kaplama TAVAN : Sıva+boya

Z-03 DÜKKAN 7.44 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-04 DÜKKAN 14.39m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-05 DÜKKAN 11.42 m² DUVAR : Kalorifer DÖŞEME: Laminant kaplama TAVAN : Sıva

Z-06-06 DÜKKAN 14.16m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-07 DÜKKAN 2.35m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Ahşap kaplama TAVAN : Sıva

Z-08 DÜKKAN 4.88m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-09 DÜKKAN 6.13m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Ahşap kaplama TAVAN : Sıva

Z-10 DÜKKAN 8.78 m² DUVAR : Seramik kaplama DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-11 DÜKKAN 7.21m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-12 DÜKKAN 6.65 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-13 DÜKKAN 5.32m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-14 DÜKKAN 6.61 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Pvc kaplama TAVAN : Sıva

Z-15 DÜKKAN 6.75m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Ahşap kaplama TAVAN : Sıva

Z-16 DÜKKAN 6.65 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-17 DÜKKAN 6.40 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-18 DÜKKAN 7.21m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-19 DÜKKAN 7.21m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-20 DÜKKAN 8.74 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Kiremit mozaik kaplama TAVAN : Sıva

Z-21 DÜKKAN 7.26 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

Z-22-23 DÜKKAN 11.39 m² DUVAR : Sıva DÖŞEME: Seramik kaplama TAVAN : Sıva

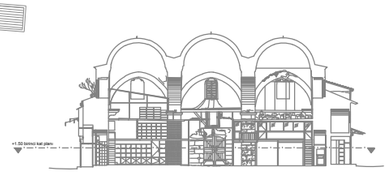
(dükkanlar dolu olduğu için çizimler alınamamıştır)

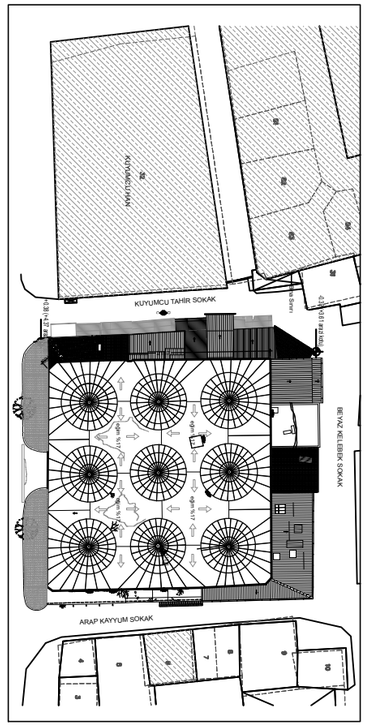
Duvar

Girilemeyen mekanlar

Mevcut Tescilli Yapılar

Bina Sınırı

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 4

ÖLÇEK: 1/50

ZEMİN KAT (+1.50 KOTU) PLANI

5

32

BEYAZ KELEBEK SOKAK

TERSANE CADDESİ

KUYUMCU TAHİR SOKAK

ARAP KAYYUM SOKAK

A

B

C

D

GİRİŞ

ANA GİRİŞ

Bina Sınırı

Zemin - Asfalt

Z-1 DÜKKAN 23.03m² DÖŞEME: Pvc kaplama

Z-2 DÜKKAN 24.52 m² DÖŞEME: Ahşap kaplama

Z-3 DÜKKAN 16.02m² DÖŞEME: Kaba inşaat kaplama

Z-4 DÜKKAN 16.37 m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-5 DÜKKAN 5.74 m² DÖŞEME: Pvc kaplama

Z-6 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Beton DUVAR: Sıva TAVAN: Sıva

Z-7 DÜKKAN 5.41 m² DÖŞEME: Pvc kaplama

Z-8 DÜKKAN 25.60m² DÖŞEME: Pvc kaplama

Z-9 BEDESTEN 89.09m² DÖŞEME: Beton TAVAN: Sıva

Z-10 DÜKKAN 6.18 m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-11 DÜKKAN 5.11m² DÖŞEME: Pvc kaplama

Z-12 DÜKKAN 6.48 m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-13 DÜKKAN 6.33m² DÖŞEME: Beton DUVAR: Sıva TAVAN: Sıva

Z-14 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-15 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-16 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-17 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Beton DUVAR: Sıva TAVAN: Sıva

Z-18 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

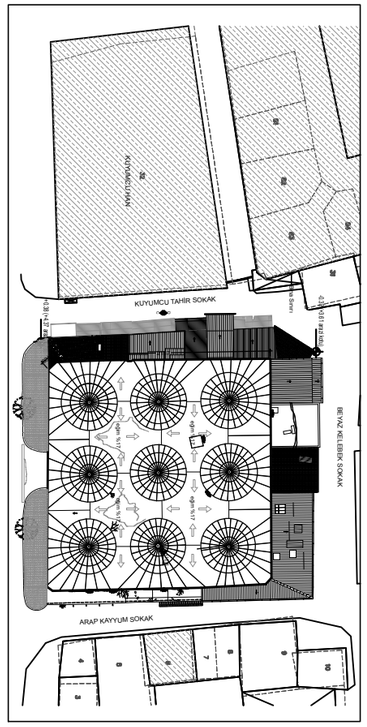
Z-19 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

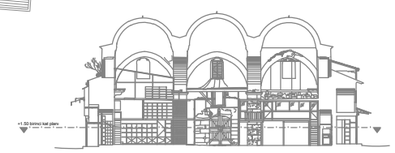
Z-20 DÜKKAN 6.11m² DÖŞEME: Granolitik kaplama

Z-A DÜKKAN 25.60m² DÖŞEME: Pvc kaplama

Z-G DÜKKAN 24.68m² DUVAR: Sıva+boya DÖŞEME: Pvc kaplama TAVAN: Sıva

Z-H DÜKKAN 79.45 m² DÖŞEME: Ahşap kaplama DÖŞEME: Beton TAVAN: Ahşap kaplama

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

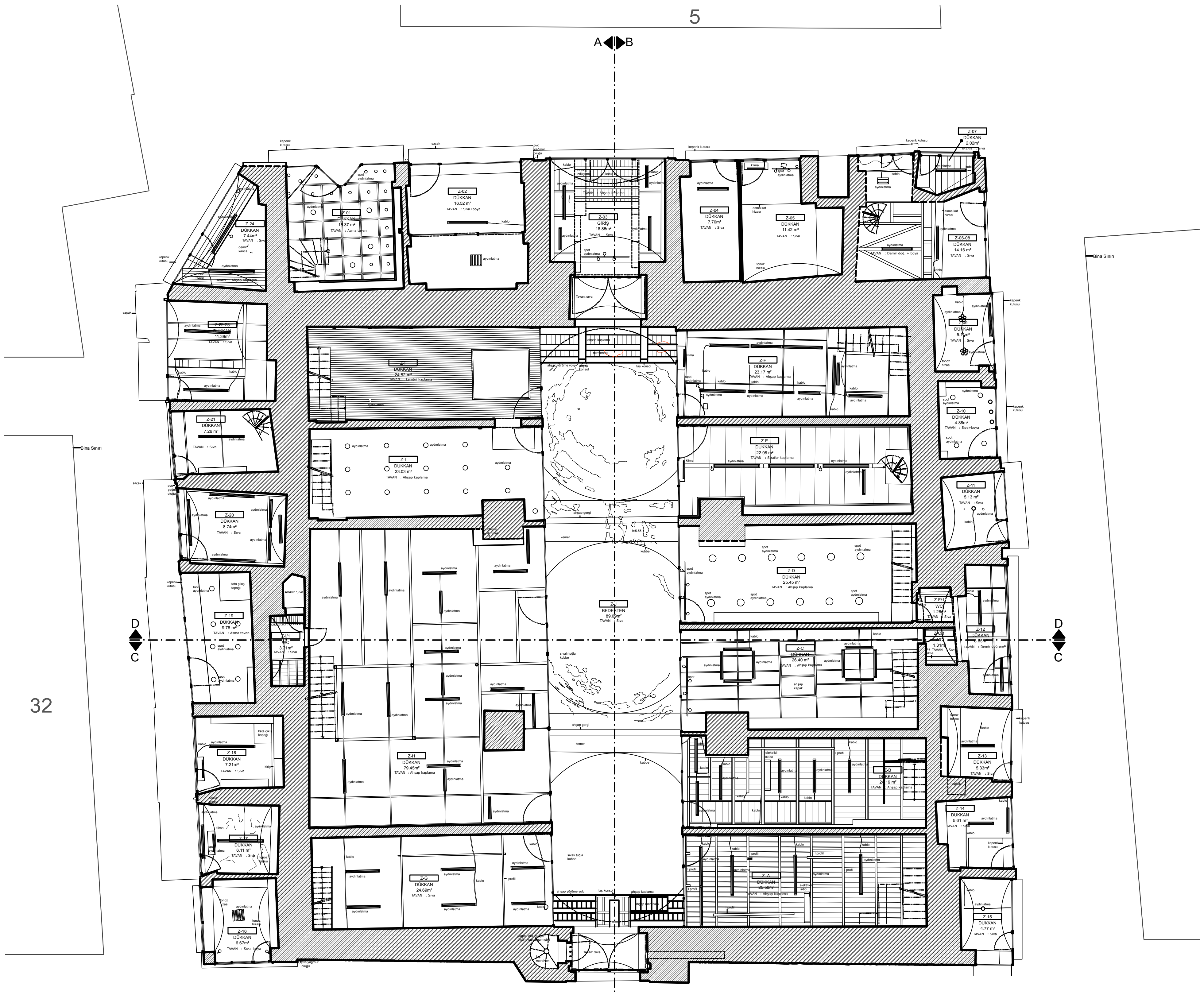
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

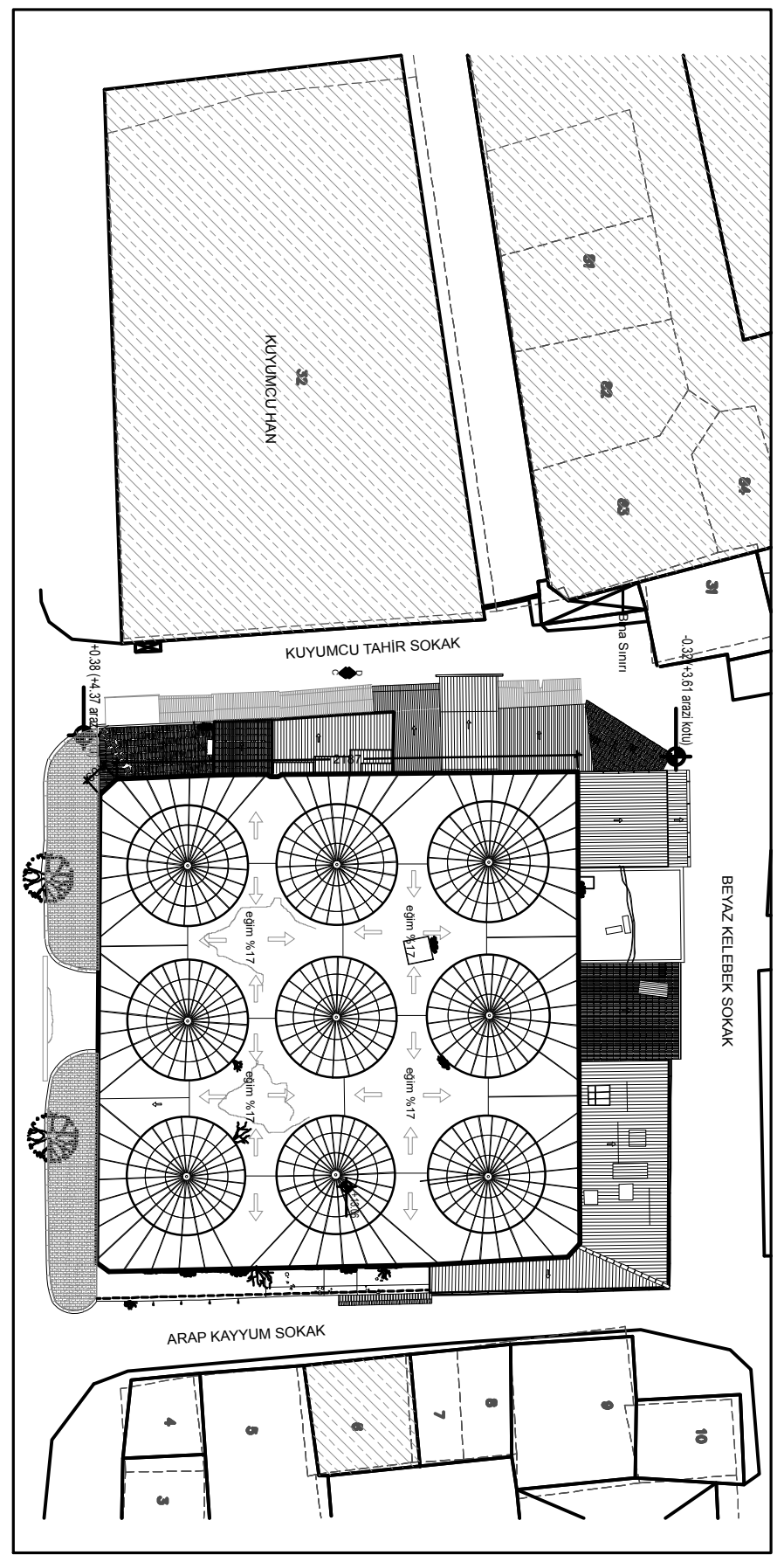
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

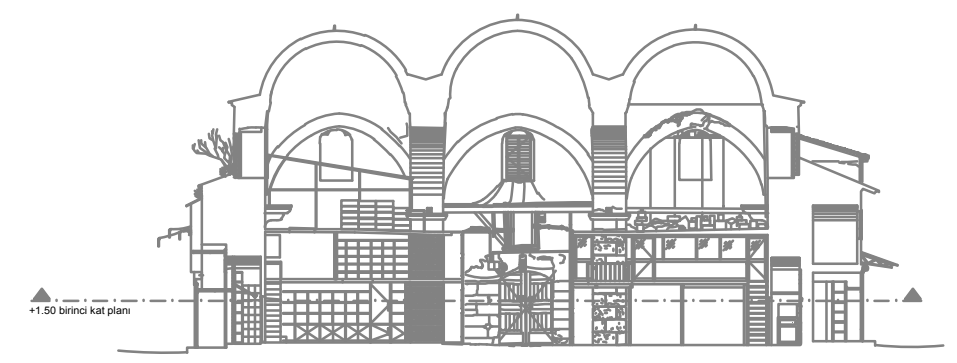
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 10
ÖLÇEK: 1/50

ZEMİN KAT (+1.50 KOTU)
DÖŞEME PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

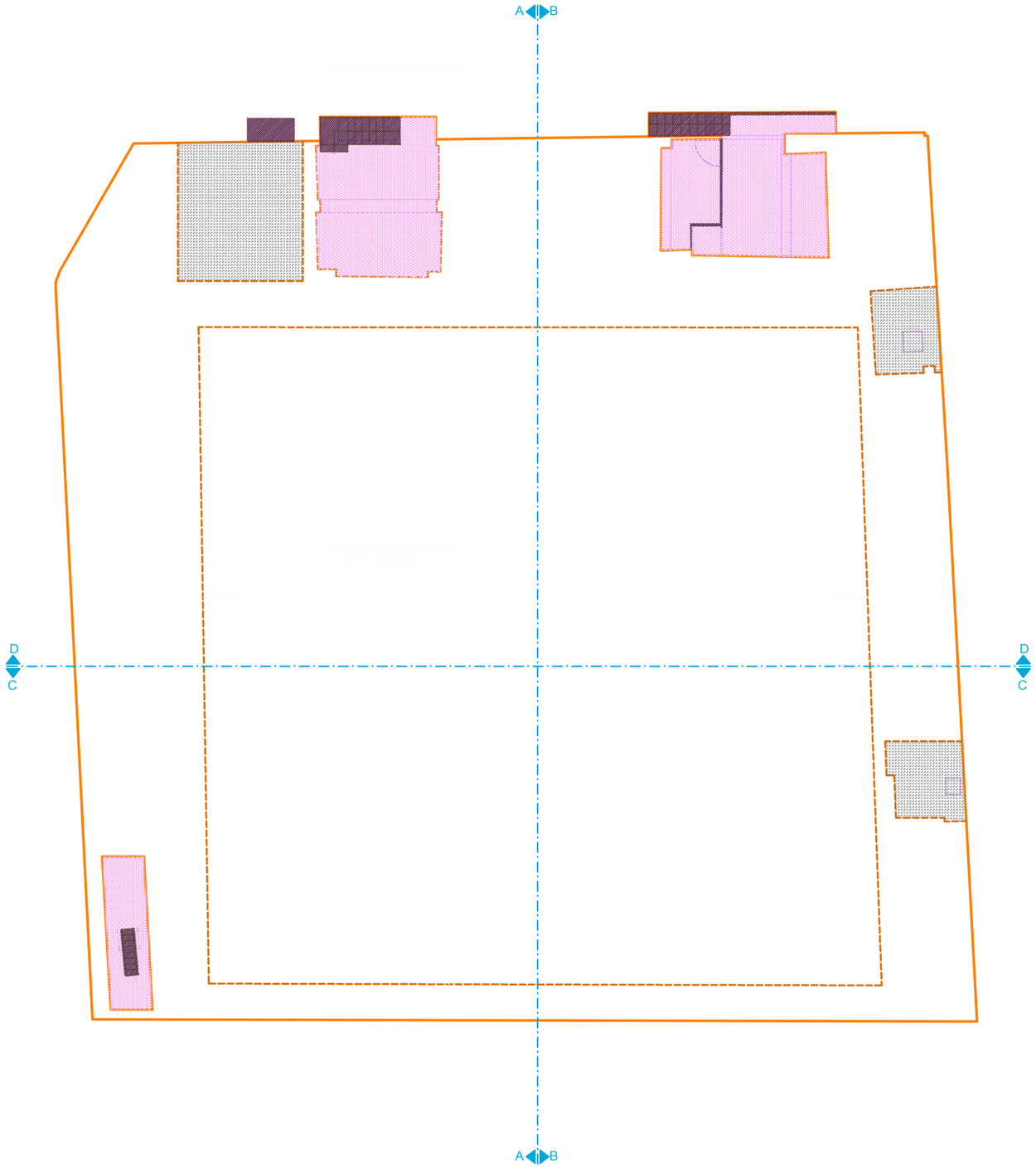
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 15

ÖLÇEK: 1/50

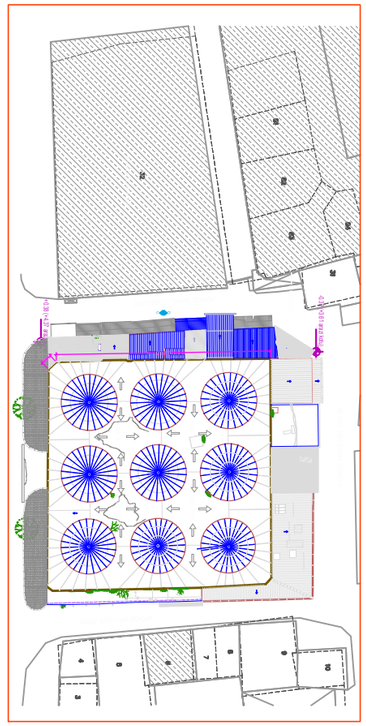
ZEMİN KAT (+1.50 KOTU)
TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

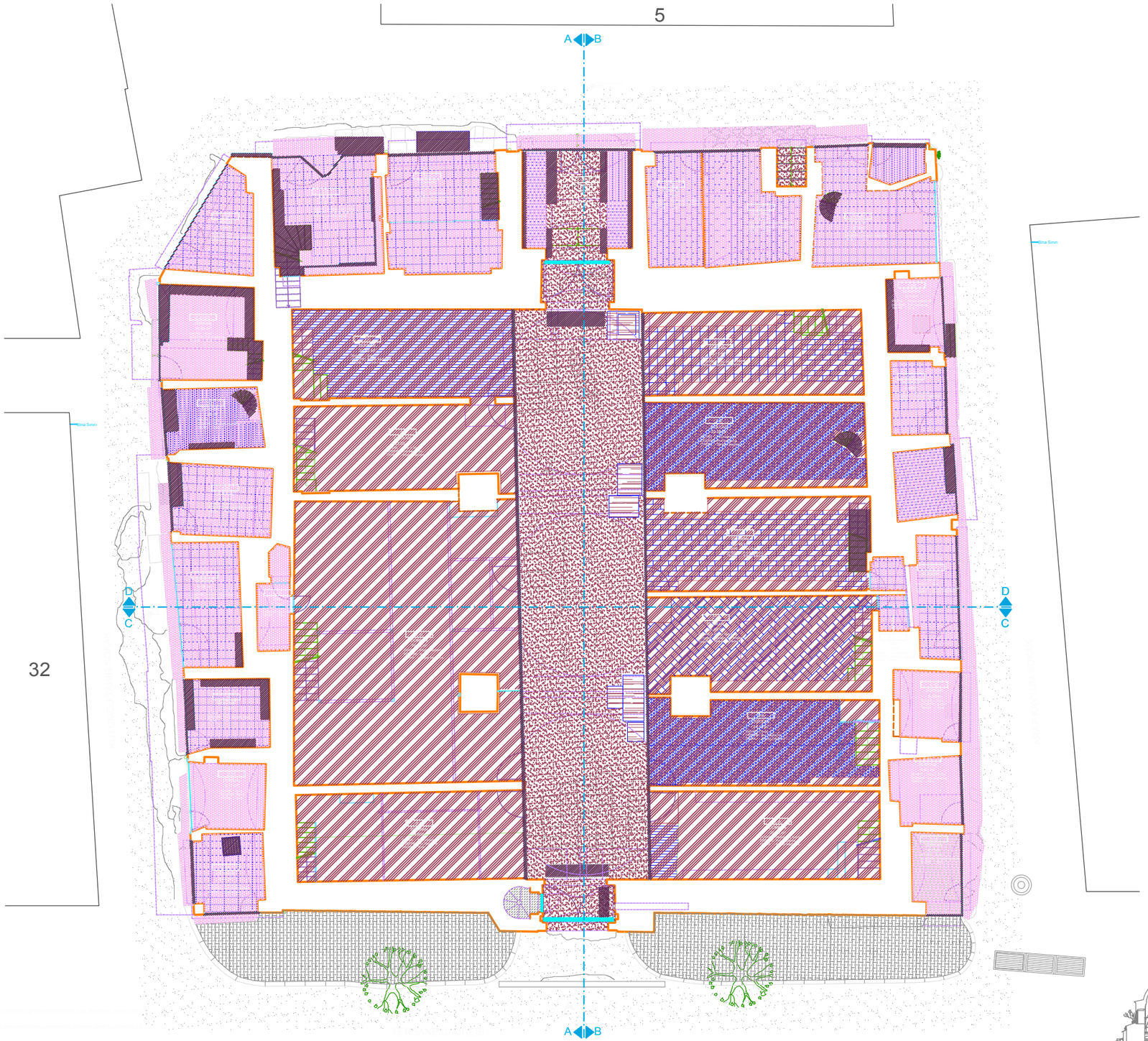
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 1
ÖLÇEK: 1/50

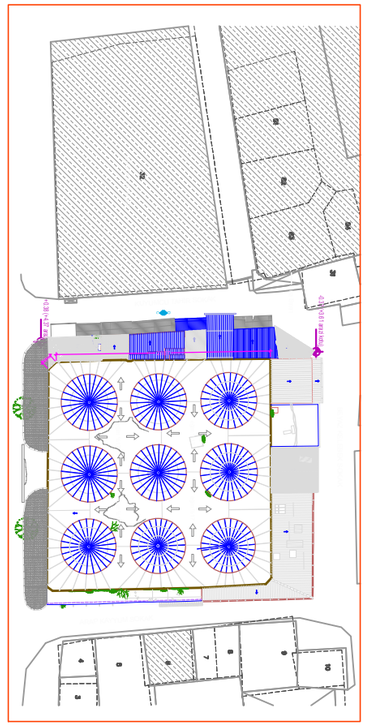
BODRUM KAT (-1.00 KOTU) PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

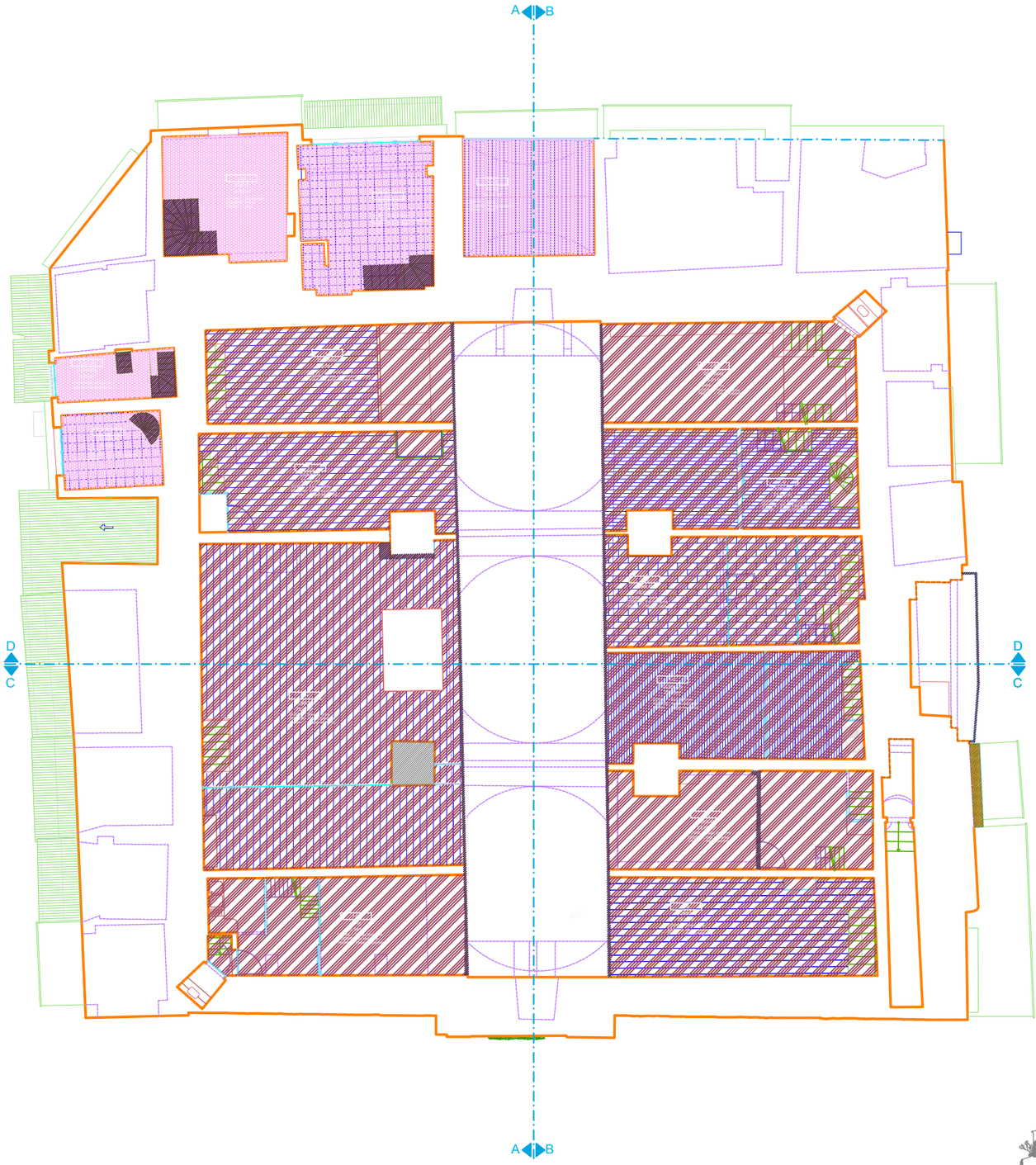
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

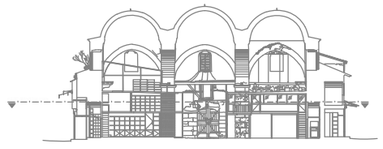

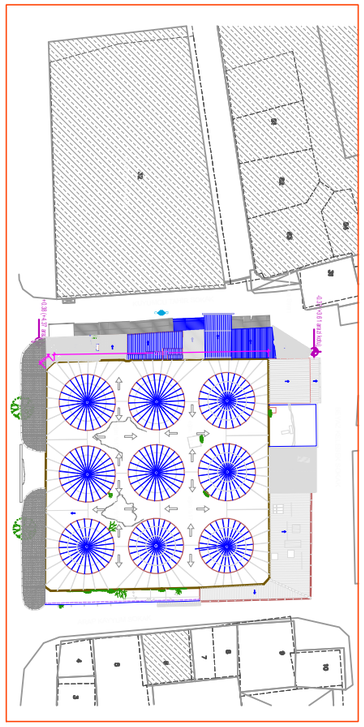
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 2
ÖLÇEK: 1/50

ZEMİN KAT (+1.50 KOTU) DÖŞEME PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

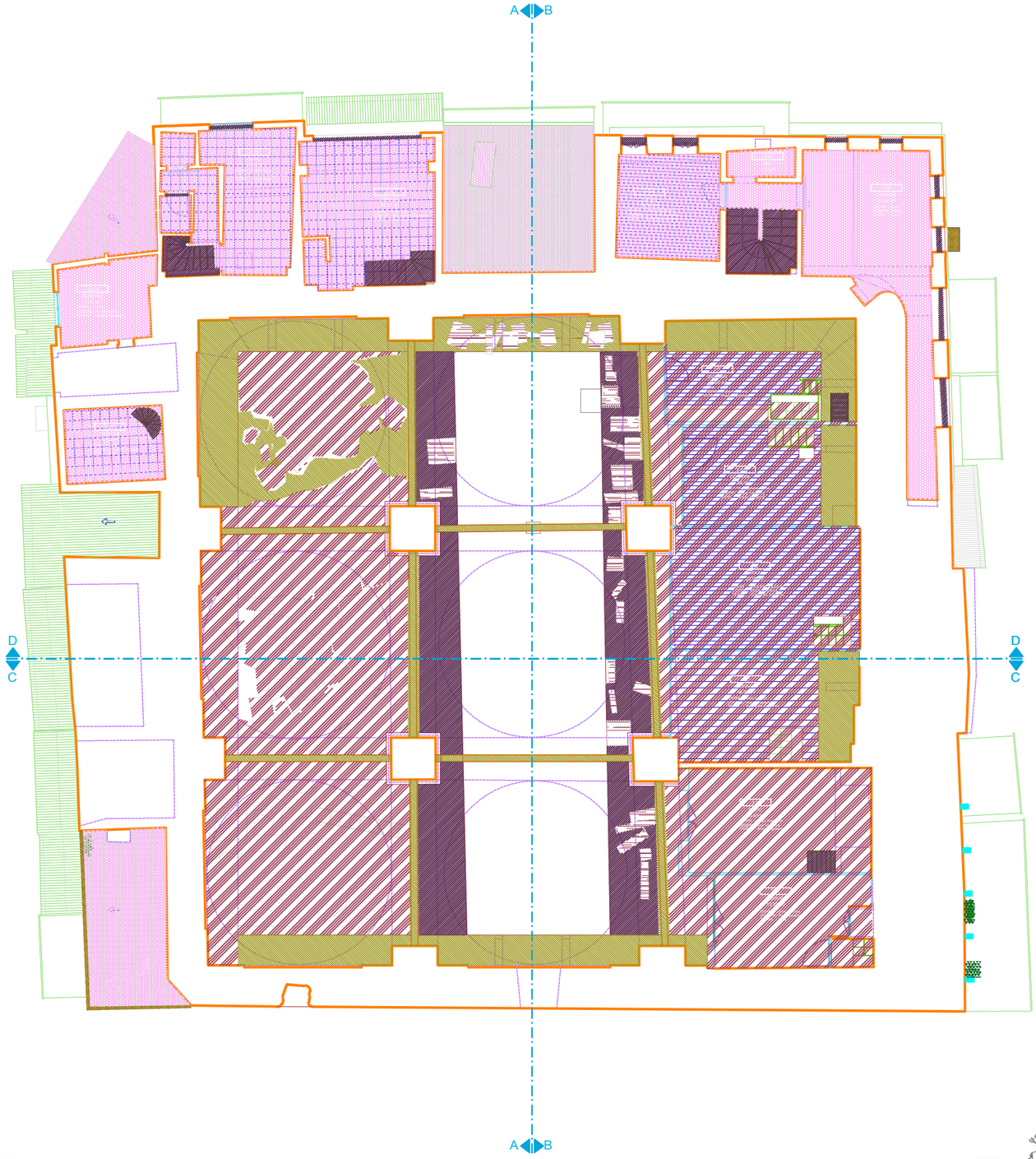
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

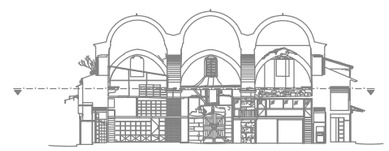
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 3
ÖLÇEK: 1/50

1. KAT (+3.90 KOTU) DÖŞEME PLANI

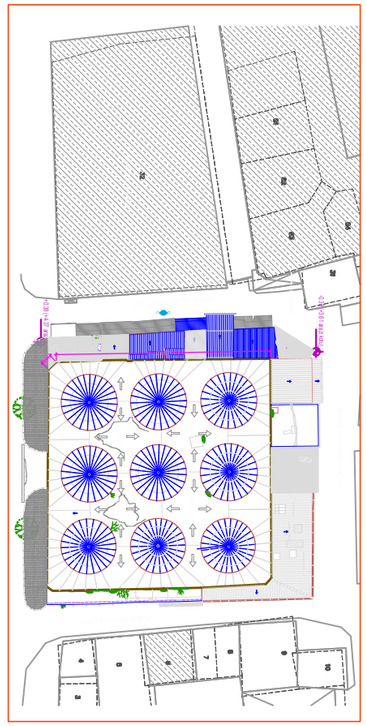

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

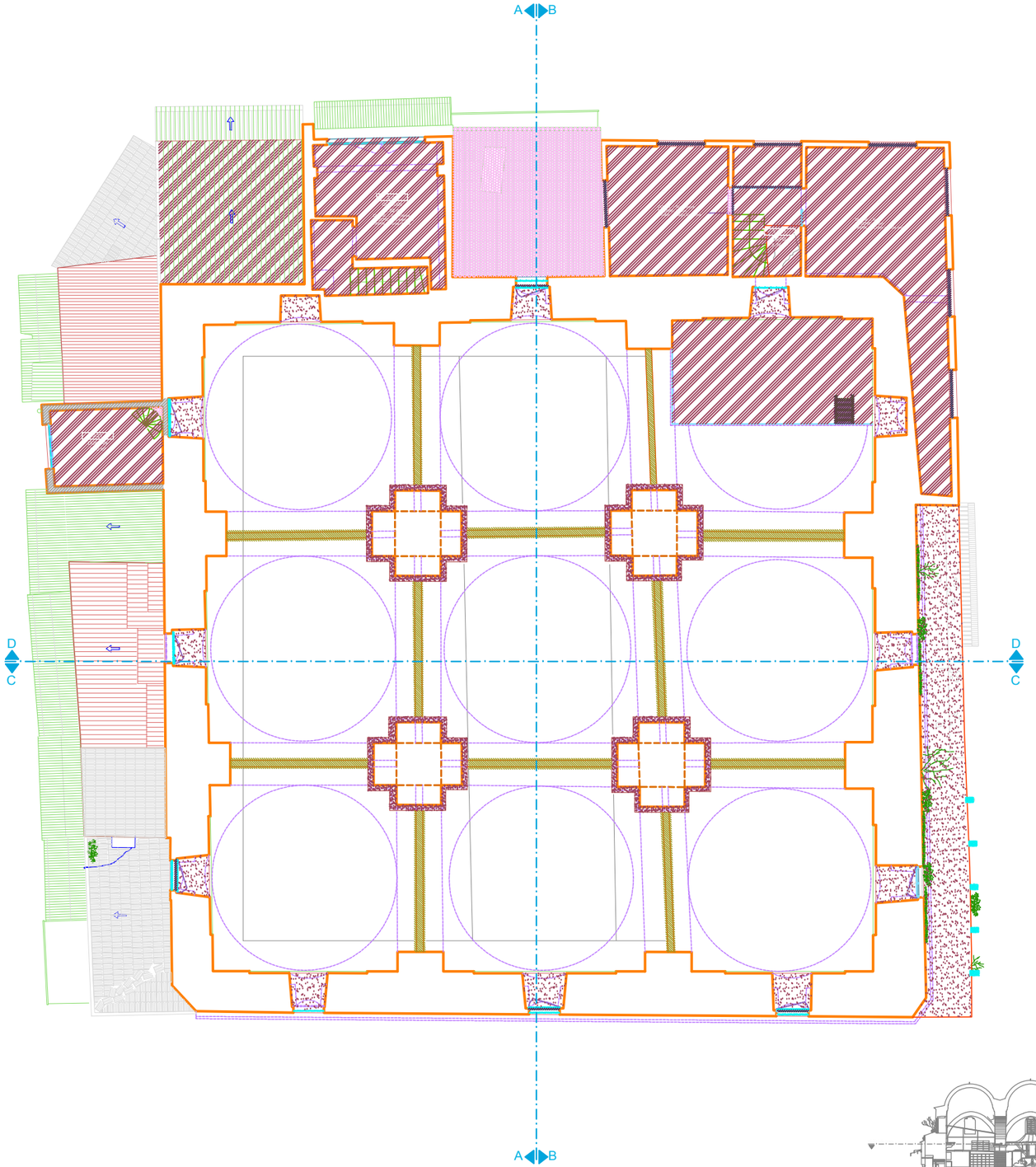
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

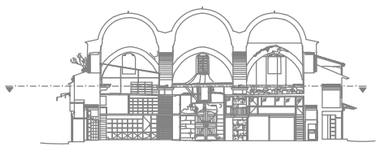
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 4
ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU) DÖŞEME PLANI

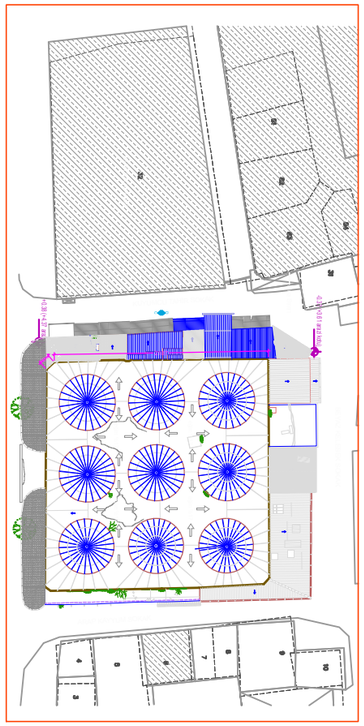

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

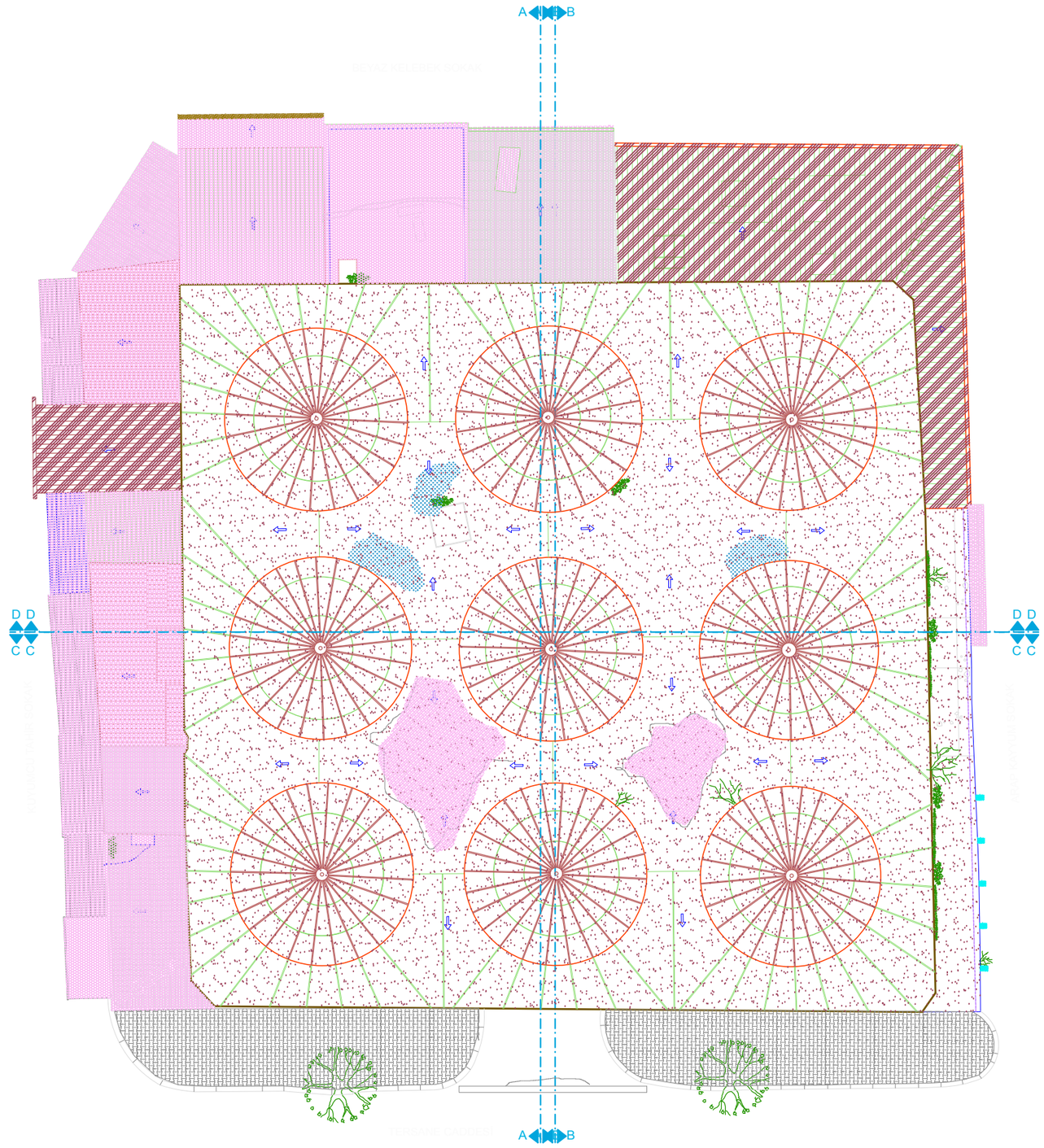

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 5

ÖLÇEK: 1/50

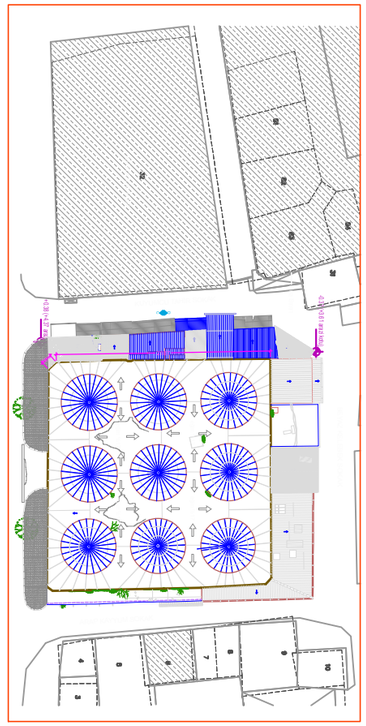
+8.50 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

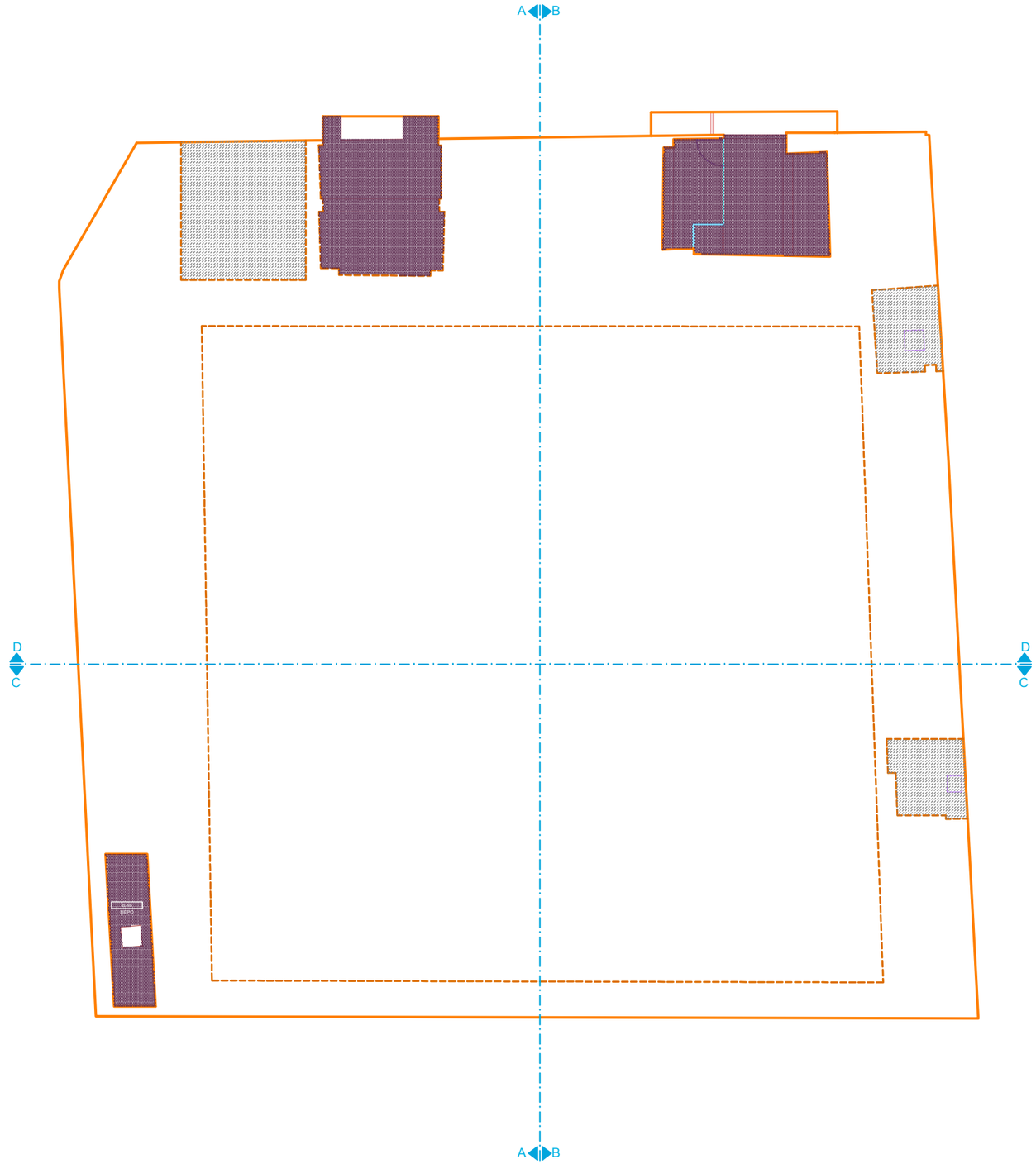
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 6
ÖLÇEK: 1/50

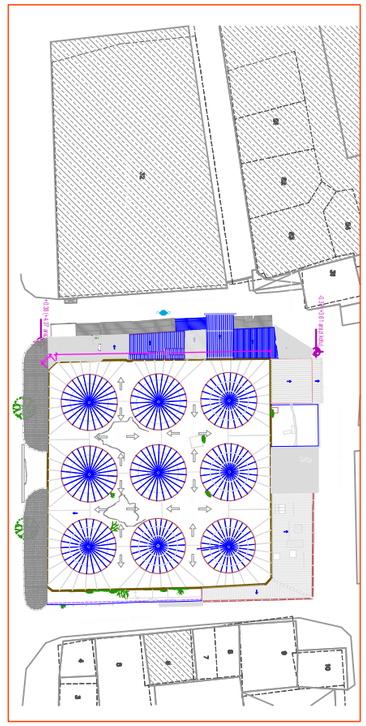
ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

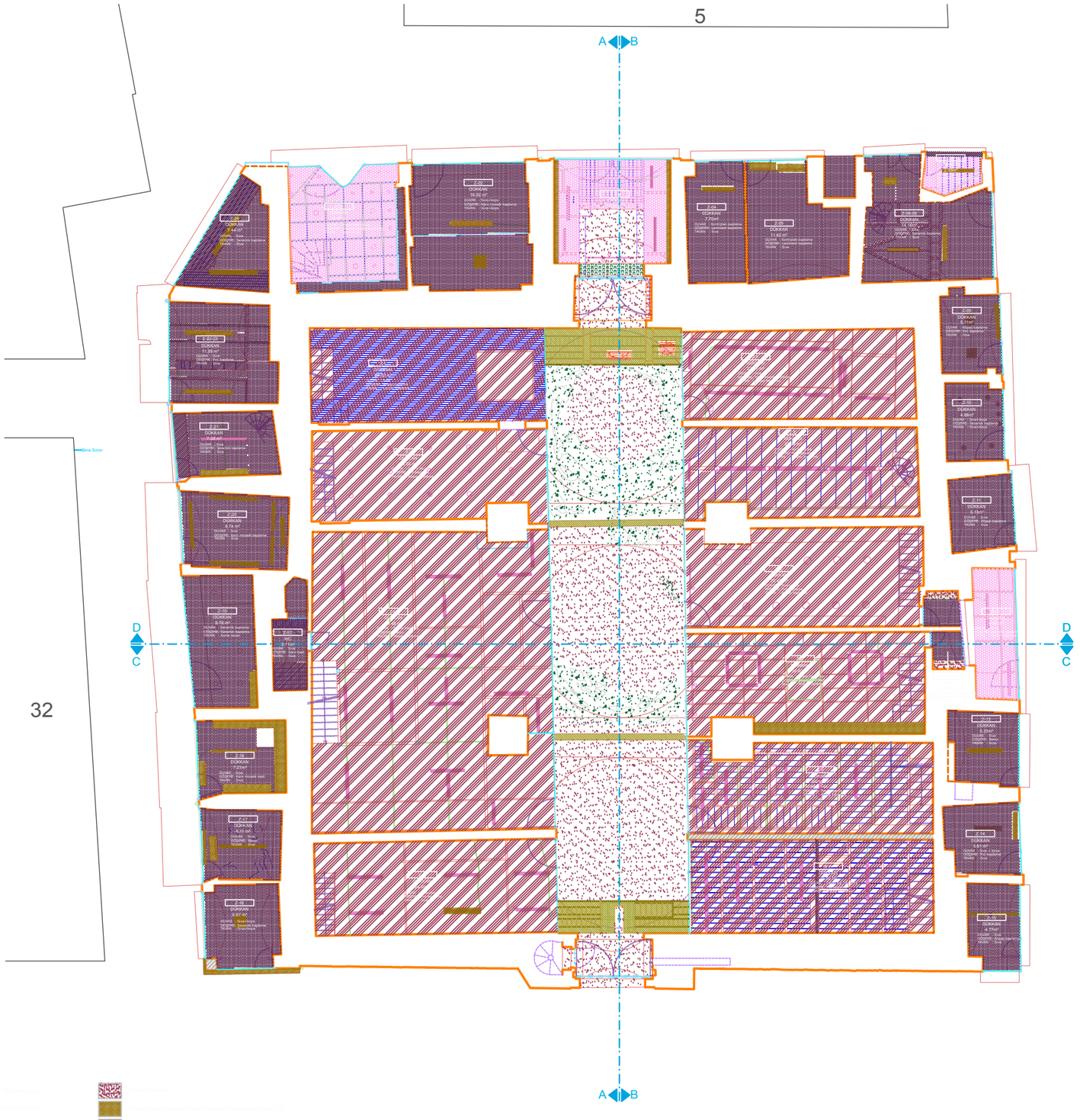

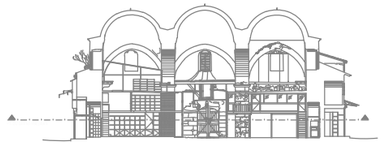
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 7

ÖLÇEK: 1/50

BODRUM KAT (-1.00 KOTU)
DÖŞEME PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

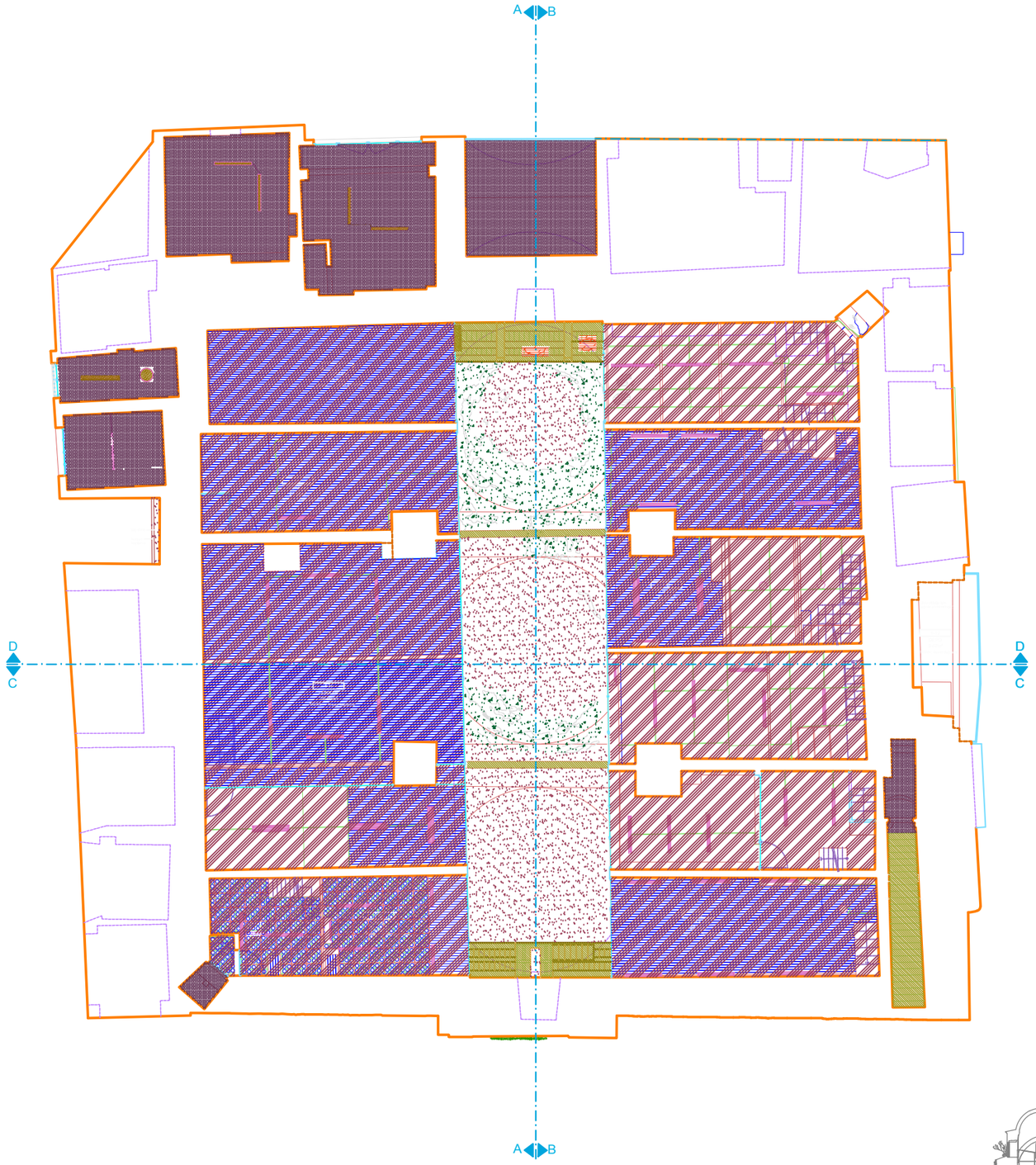
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

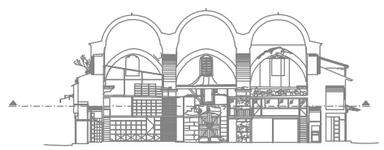
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 8
ÖLÇEK: 1/50

ZEMİN KAT (+1.50 KOTU)
TAVAN PLANI

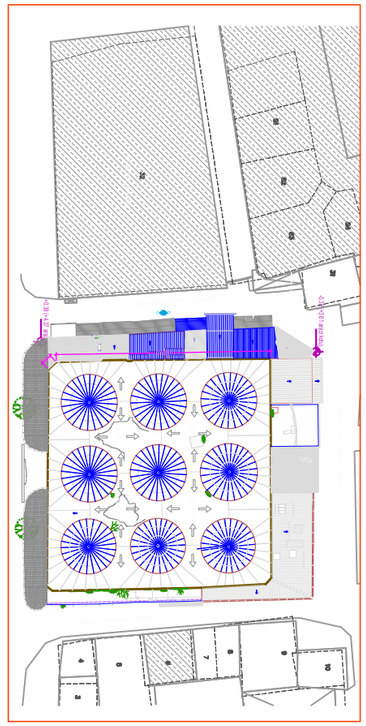

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

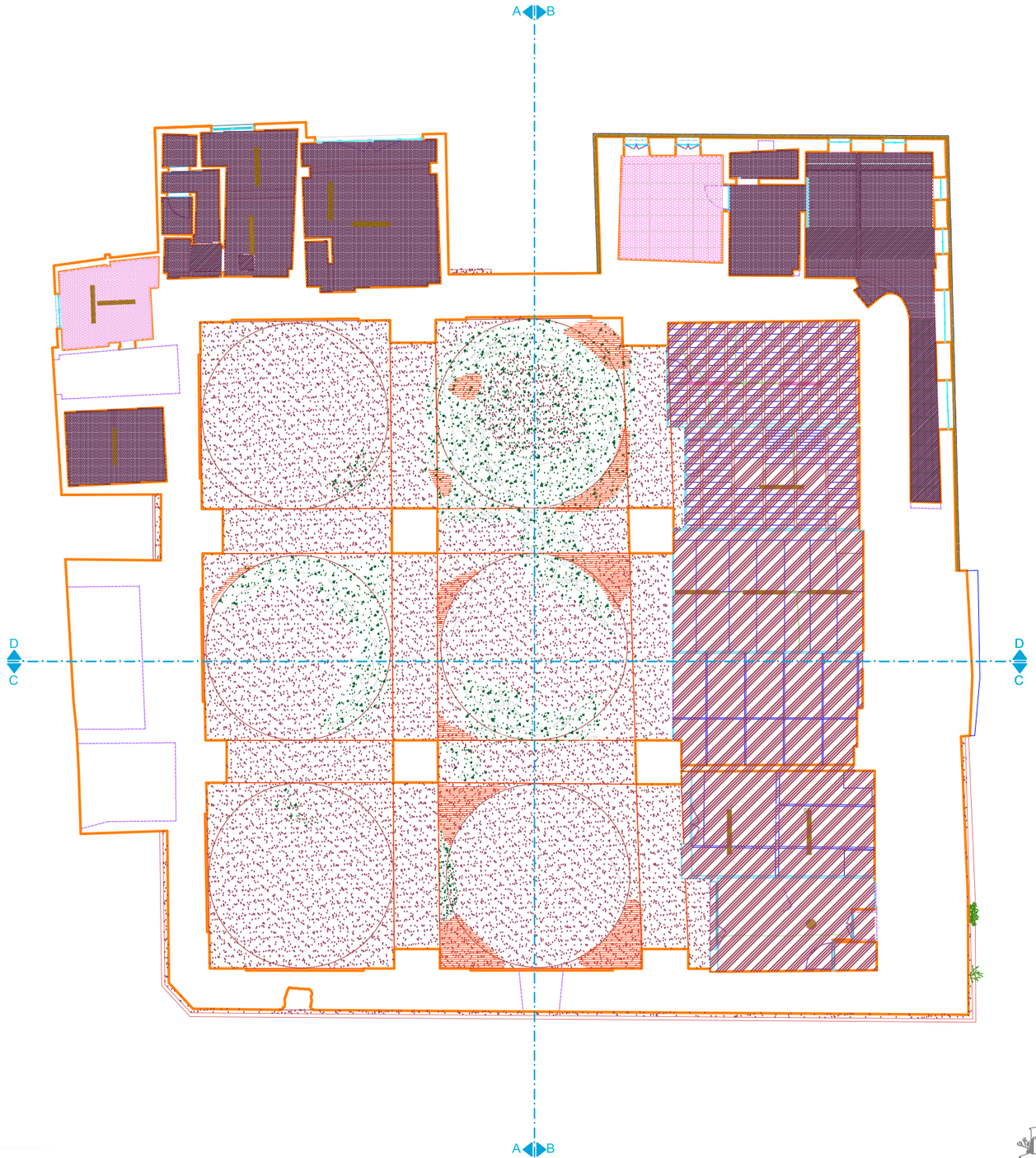

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 9

ÖLÇEK: 1/50

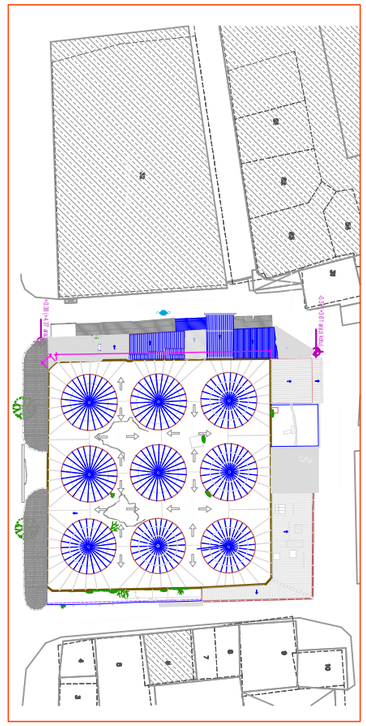
1. KAT (+3.90 KOTU)
TAVAN PLANI

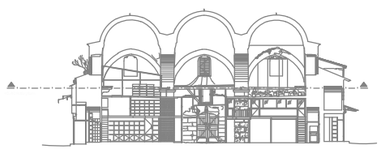
T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

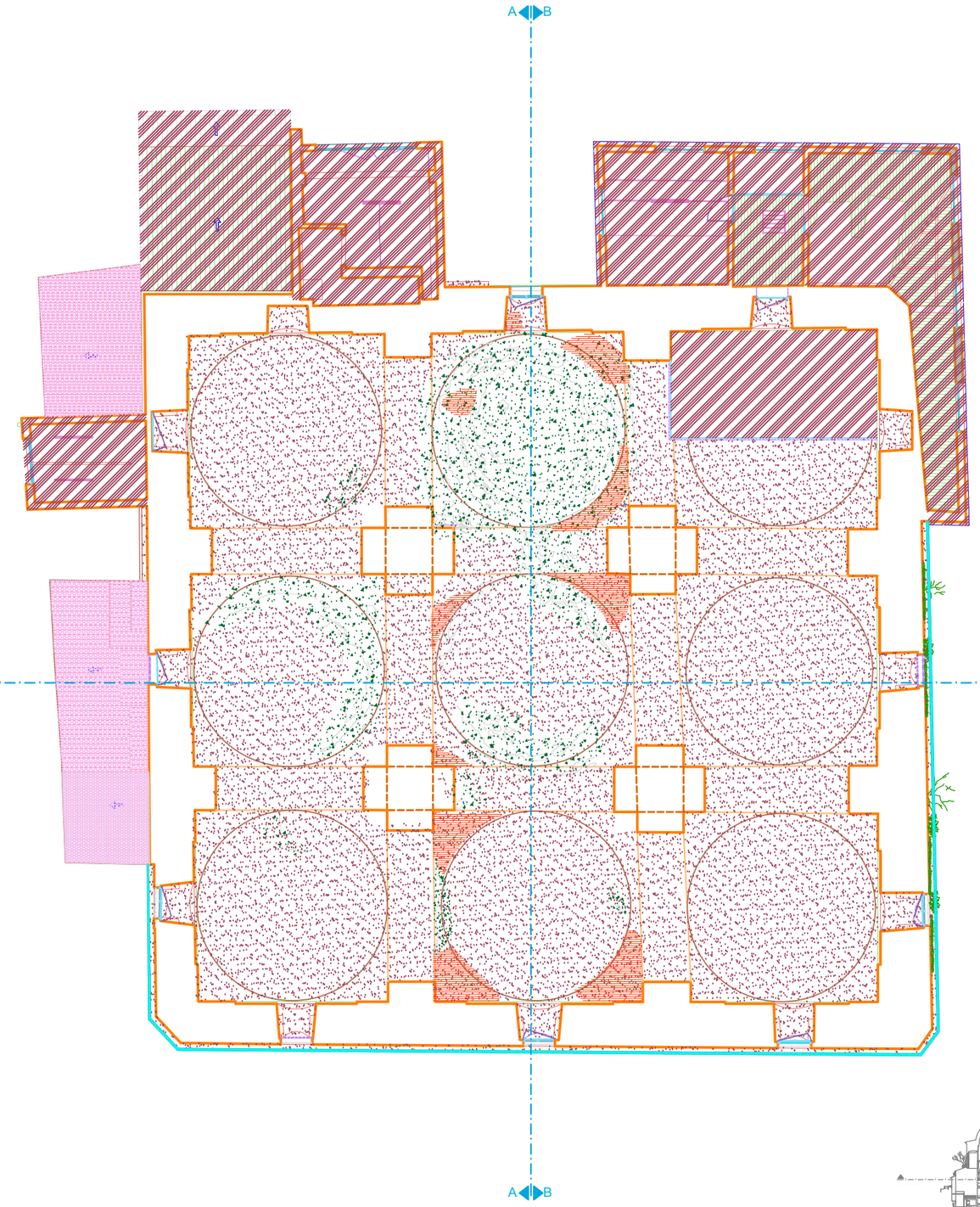

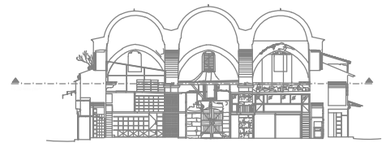
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

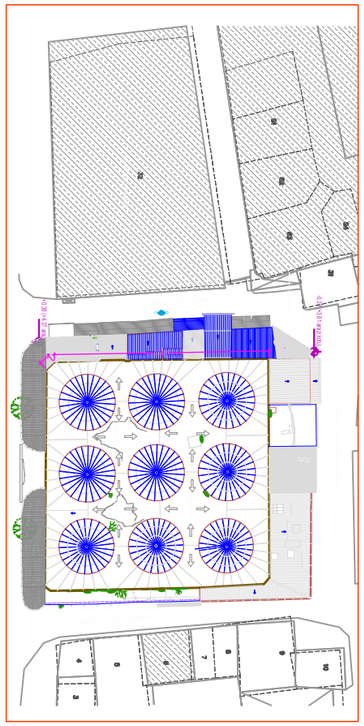
PAFTA NO: 10

ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU)
TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

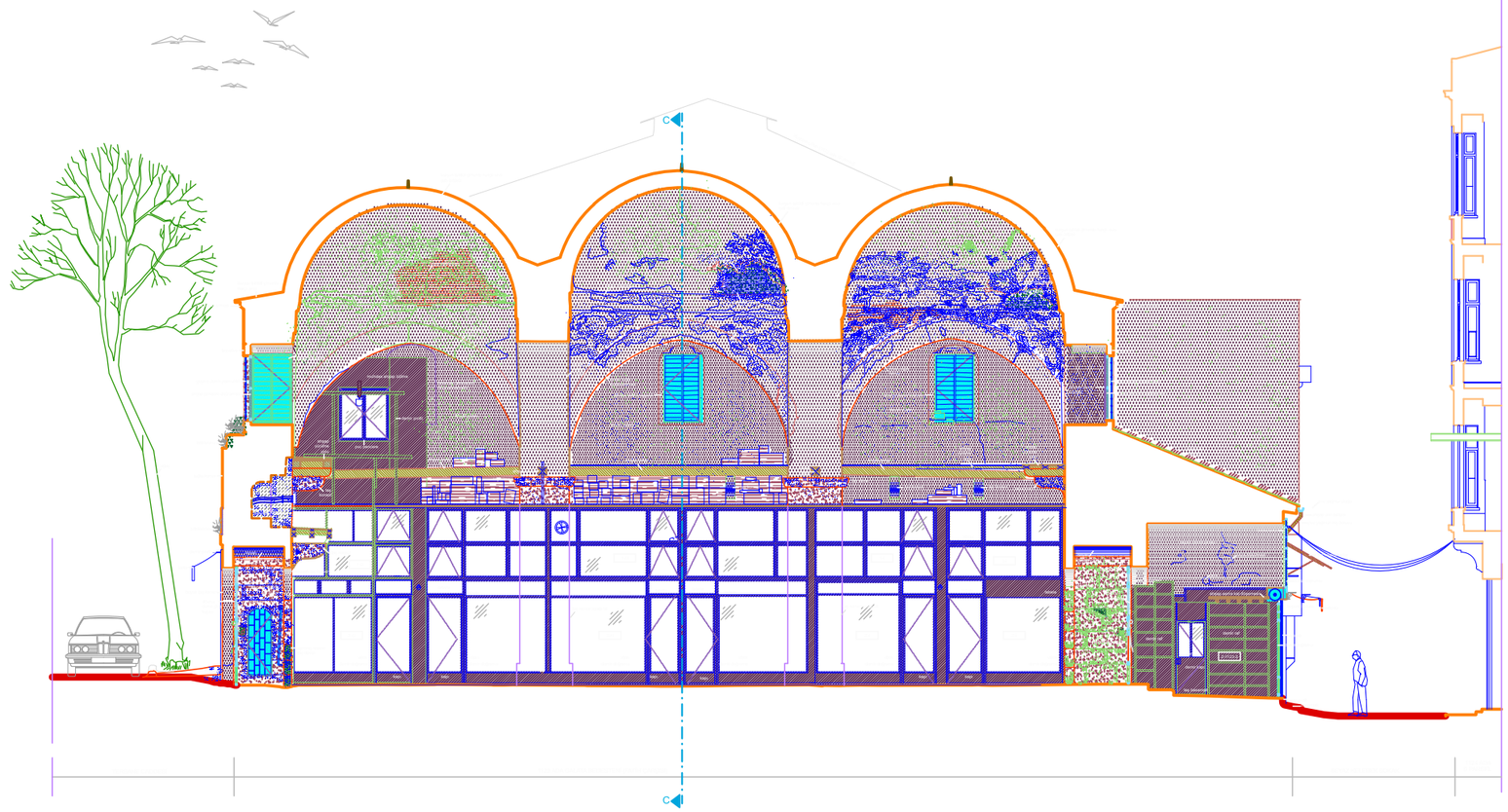
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 11
ÖLÇEK: 1/50

+8.50 KOTU
TAVAN PLANI

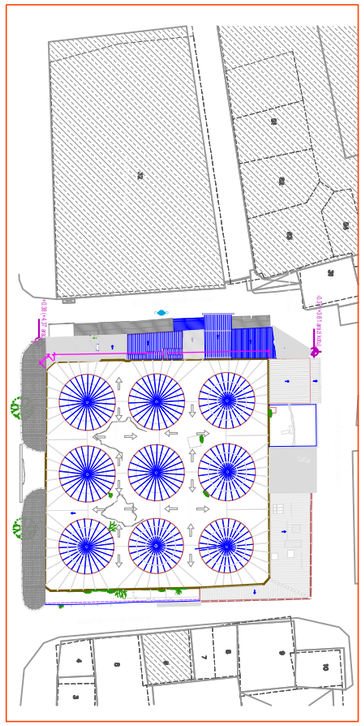

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

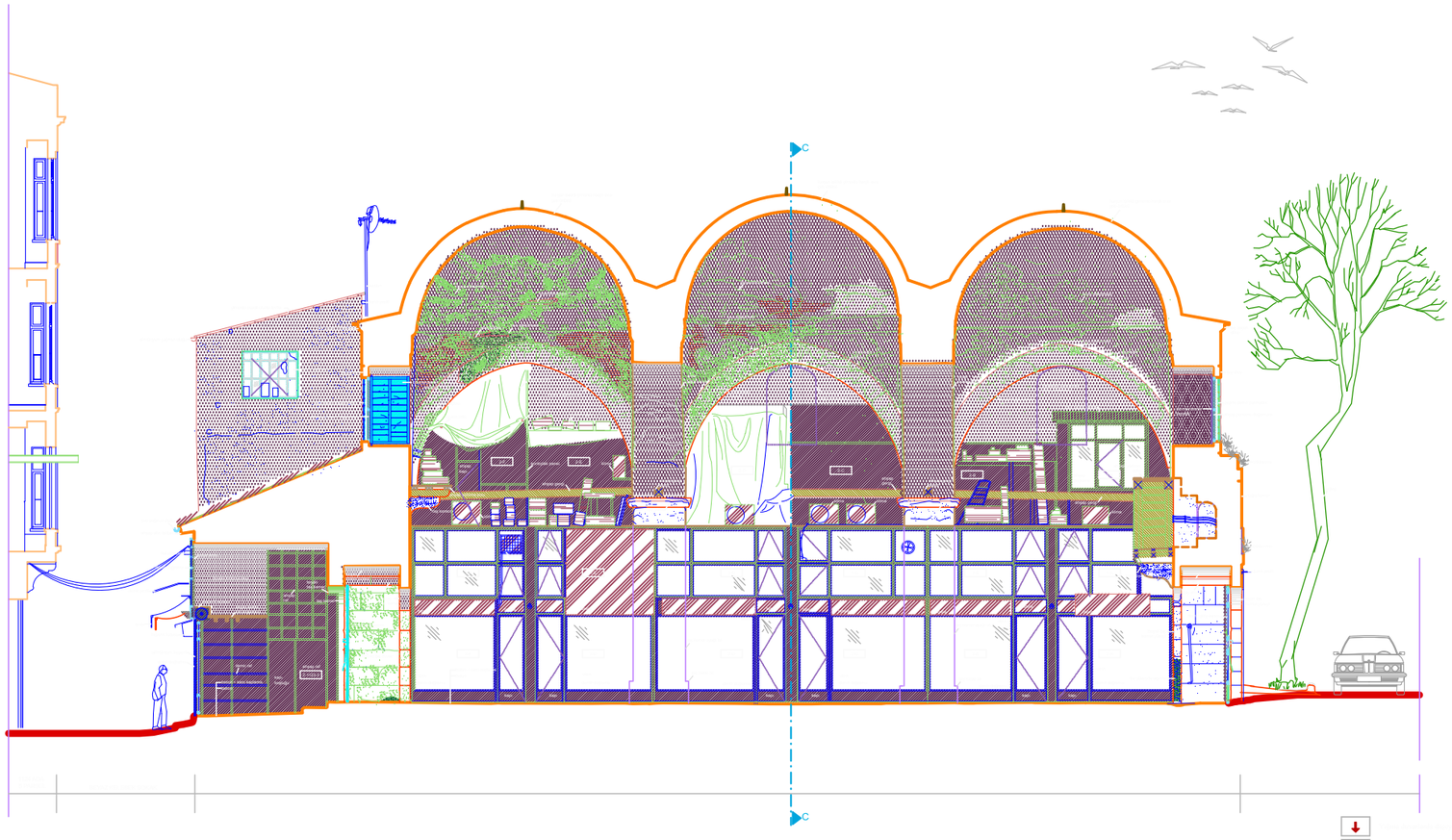
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

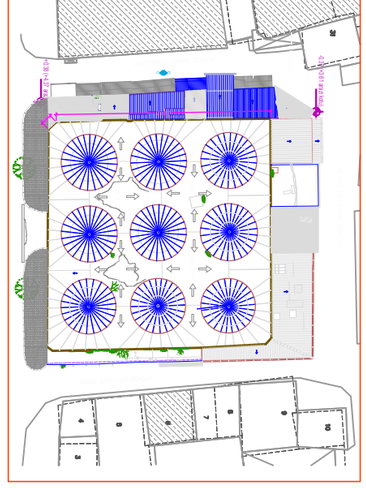
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 12
ÖLÇEK: 1/50

KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

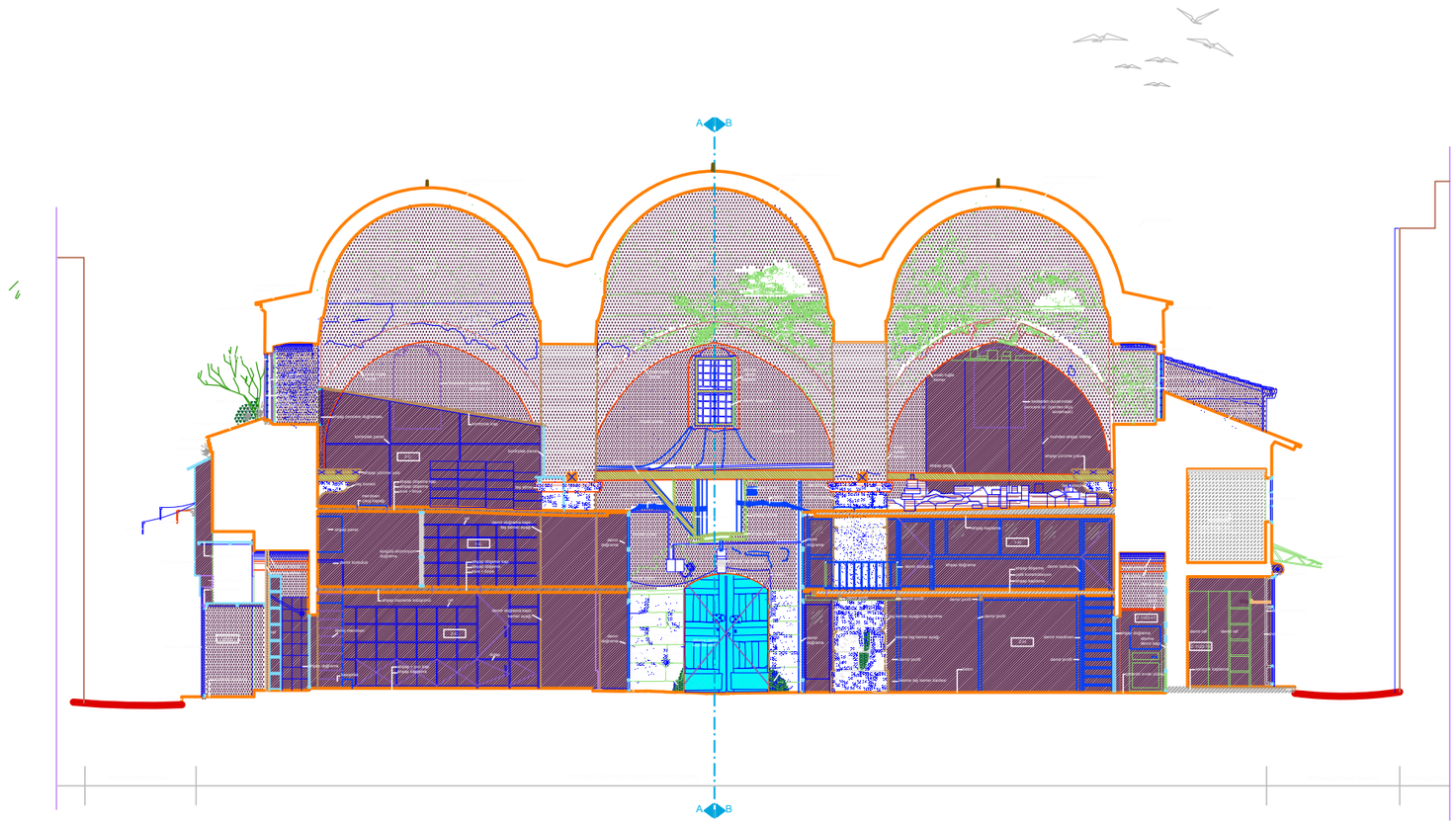
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

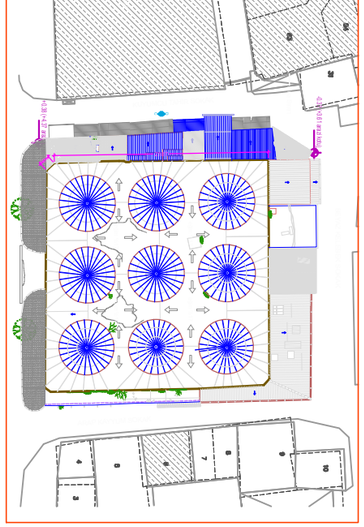
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 13
ÖLÇEK: 1/50

KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 14
ÖLÇEK: 1/50

KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

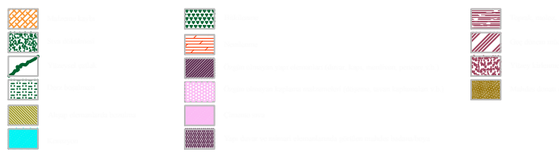
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

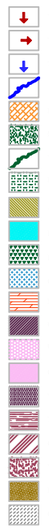
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 15
ÖLÇEK: 1/50

KESİTLER

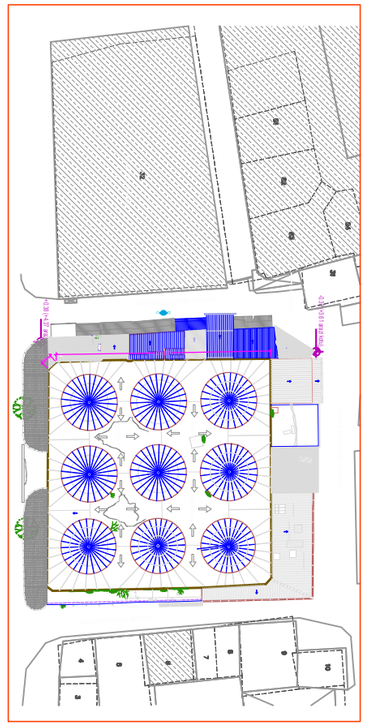

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

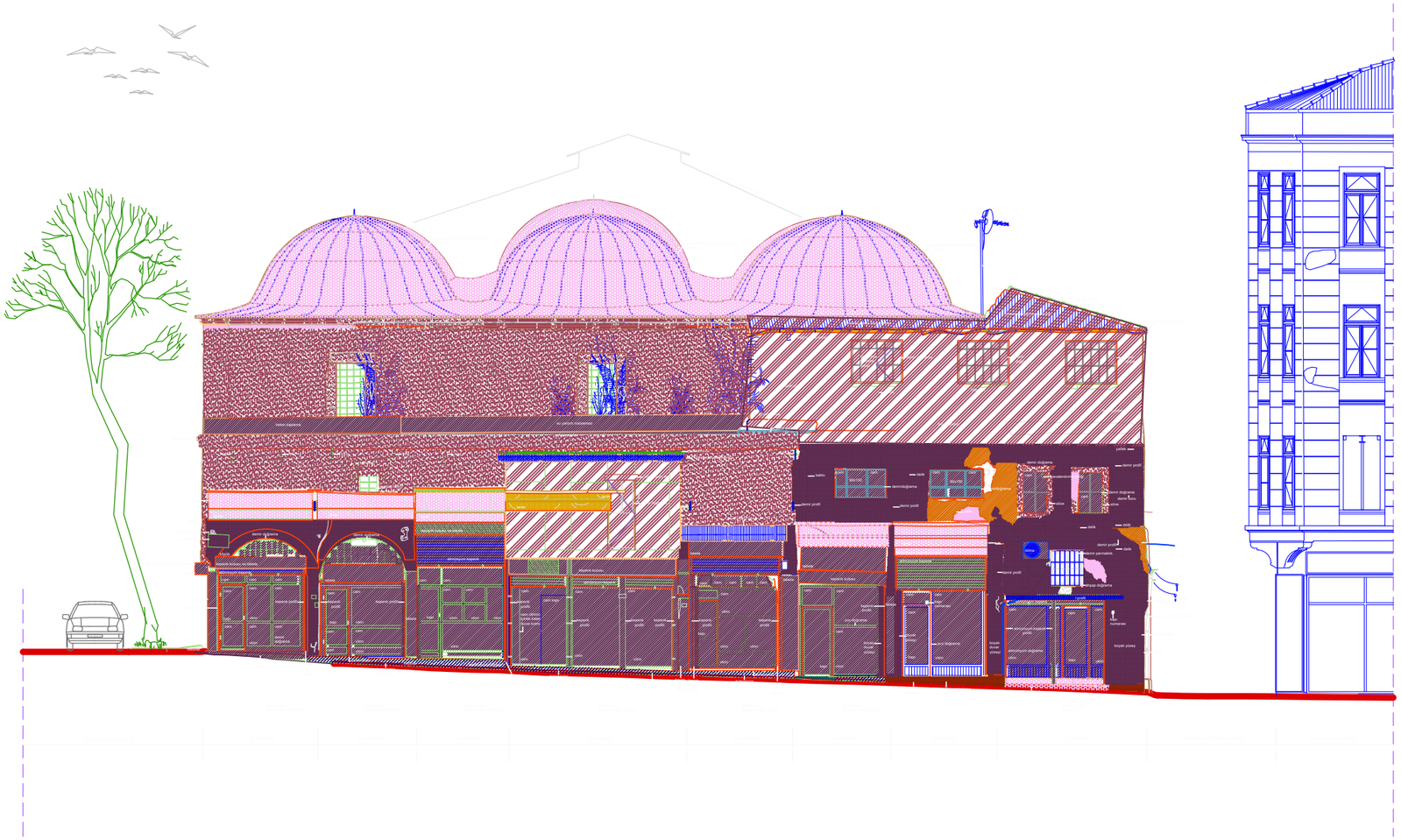

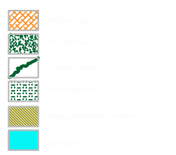
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

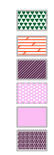
PAFTA NO: 16

ÖLÇEK: 1/50

KUZEY CEPHESİ

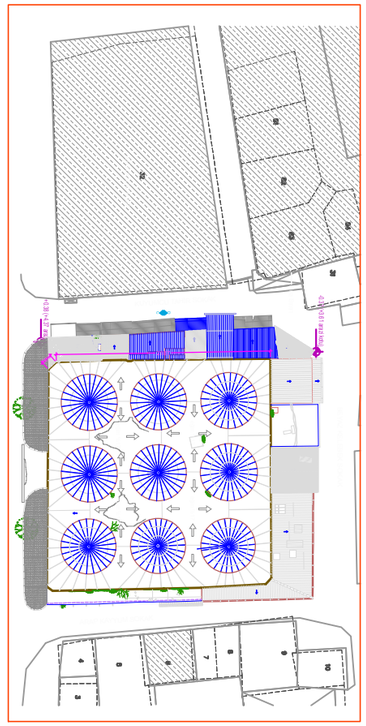

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

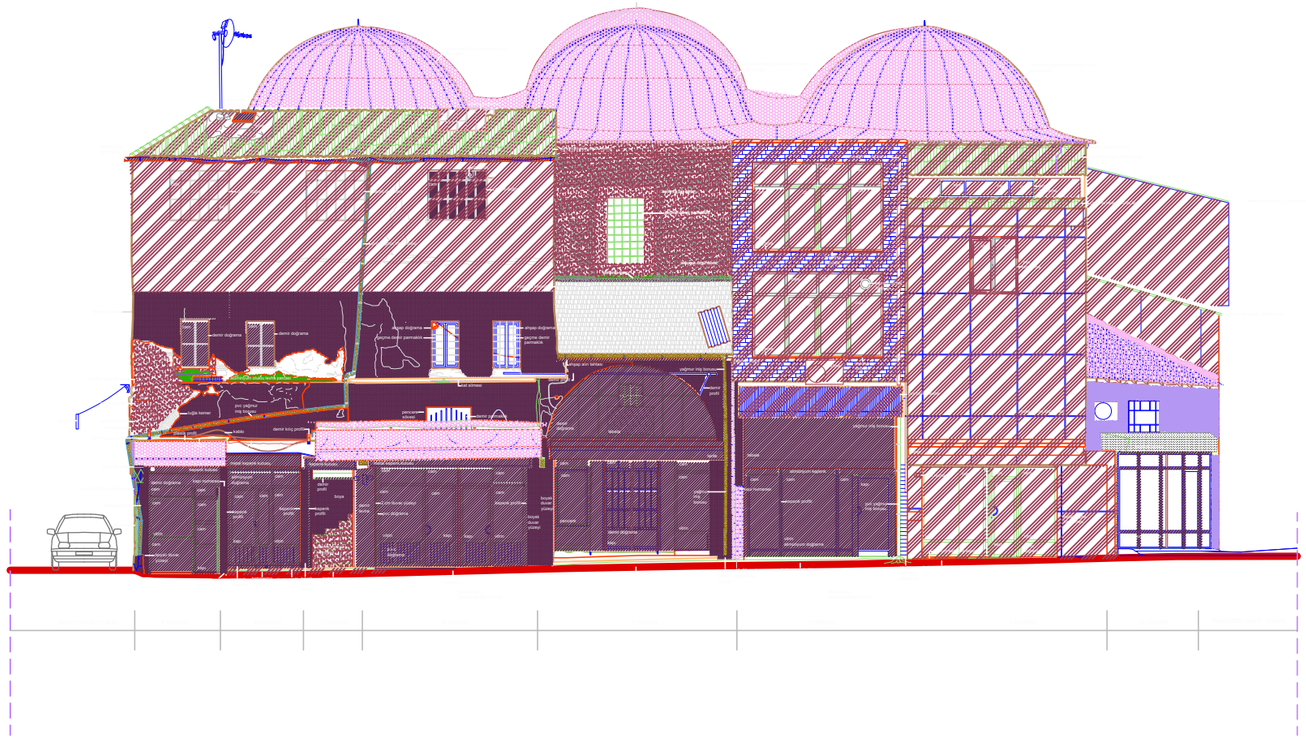
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

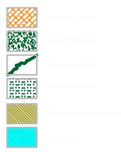

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

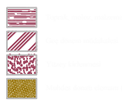
PAFTA NO: 17
ÖLÇEK: 1/50

BATI CEPHESİ

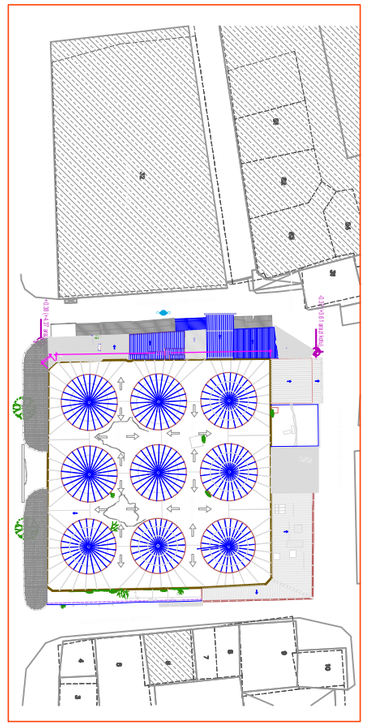

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

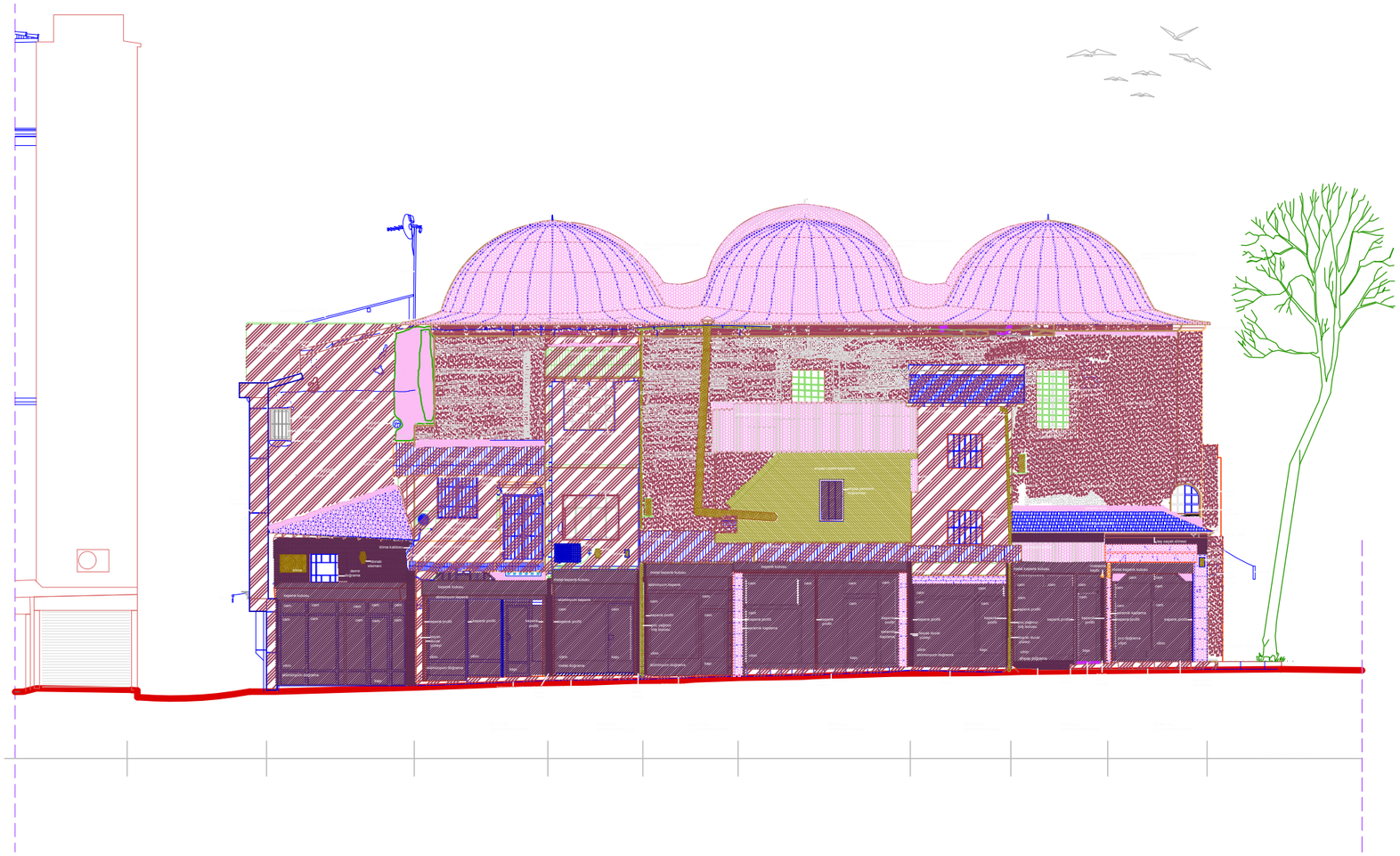
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

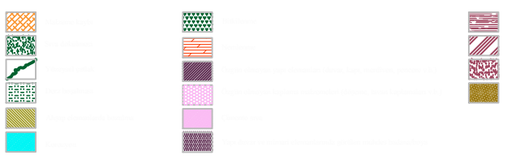

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 18
ÖLÇEK: 1/50

GÜNEY CEPHESİ

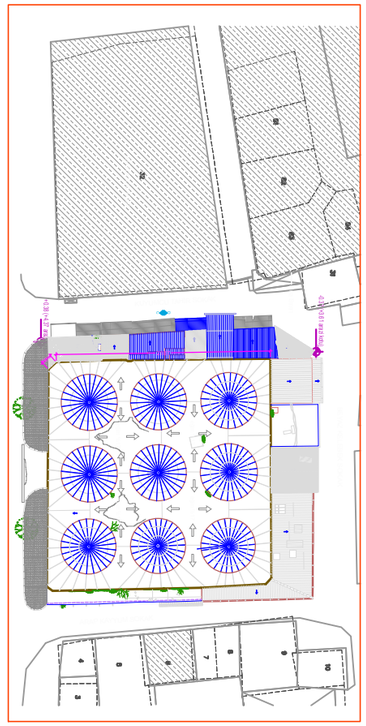

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

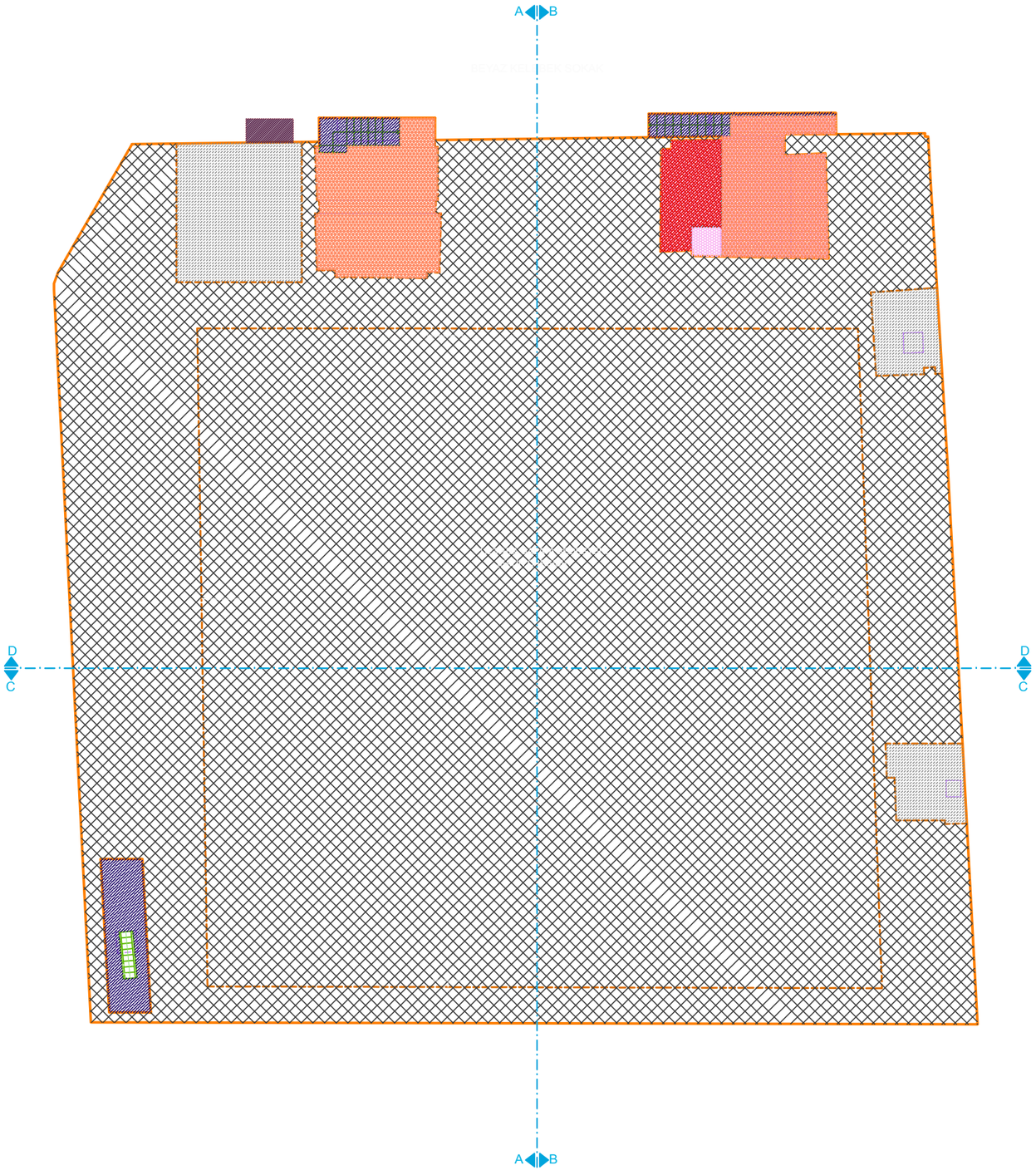
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 19
ÖLÇEK: 1/50

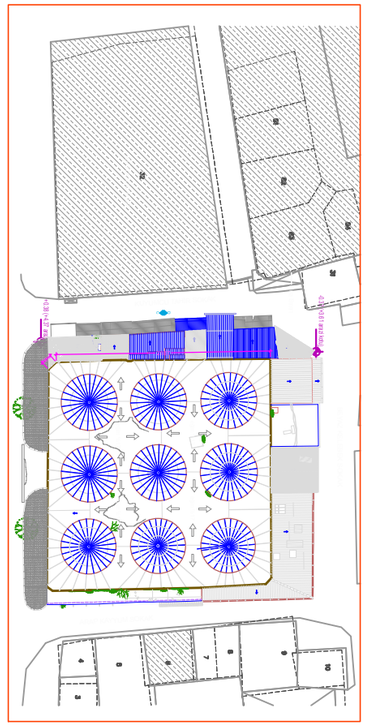
DOĞU CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

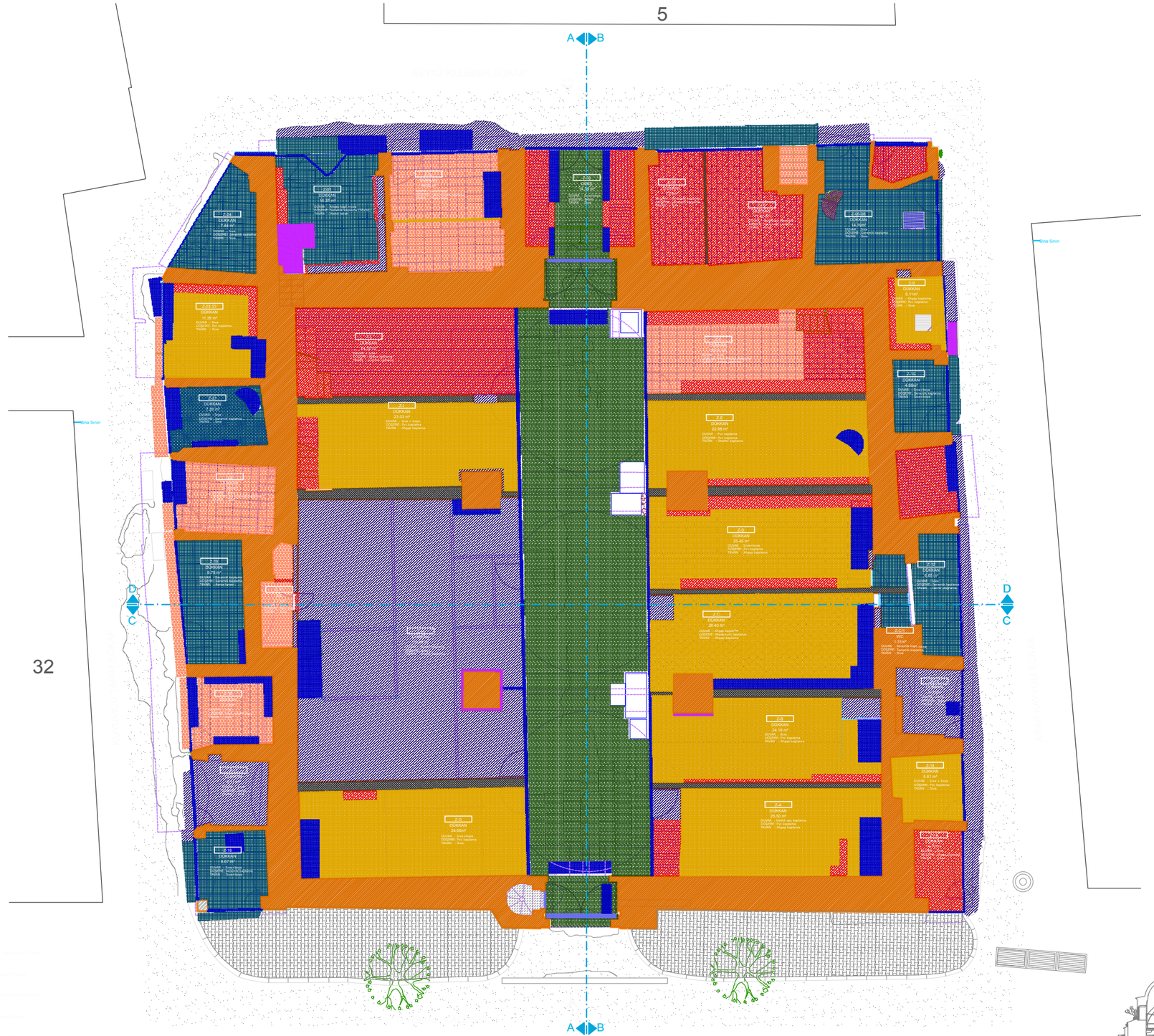
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

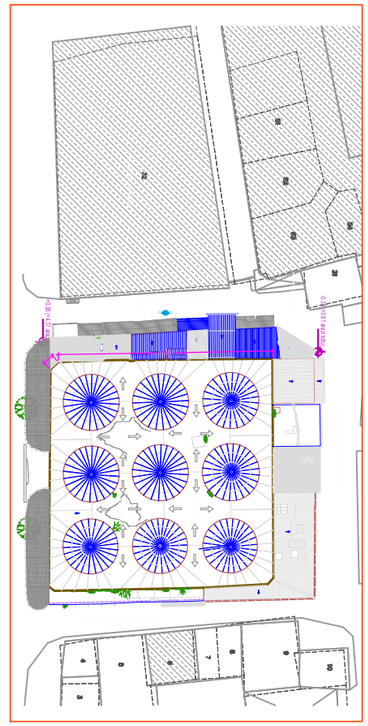
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 20
ÖLÇEK: 1/50

BODRUM KAT (-1.00 KOTU)
DÖŞEME PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

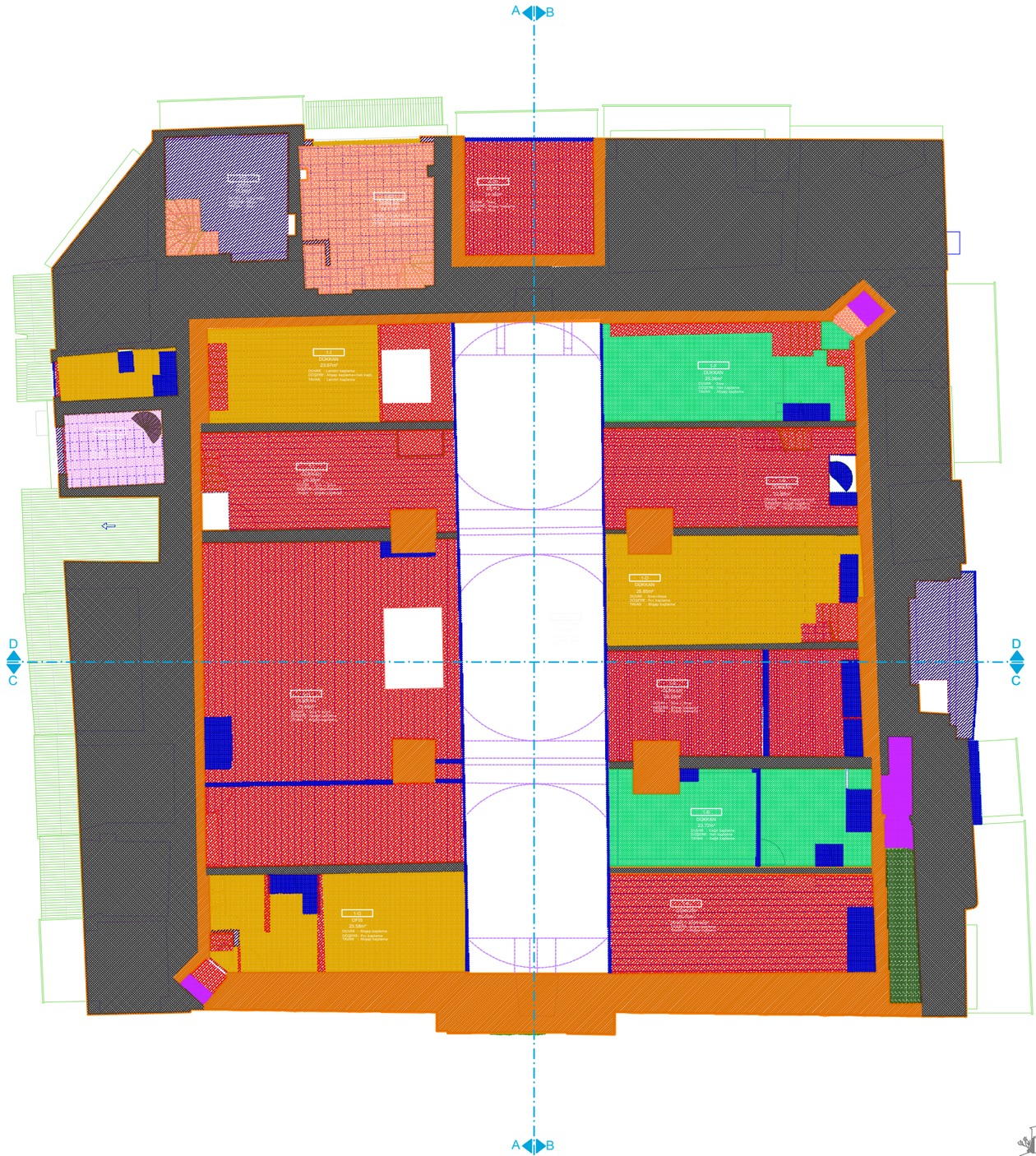
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

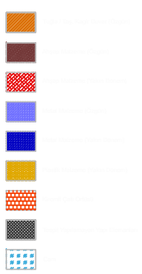
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

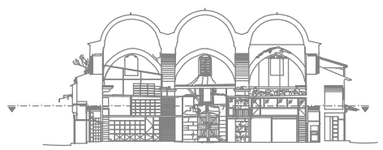
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 21
ÖLÇEK: 1/50

ZEMİN KAT (+1.50 KOTU) DÖŞEME PLANI

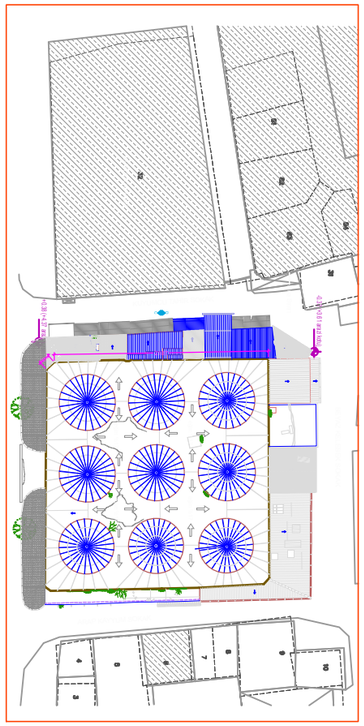

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

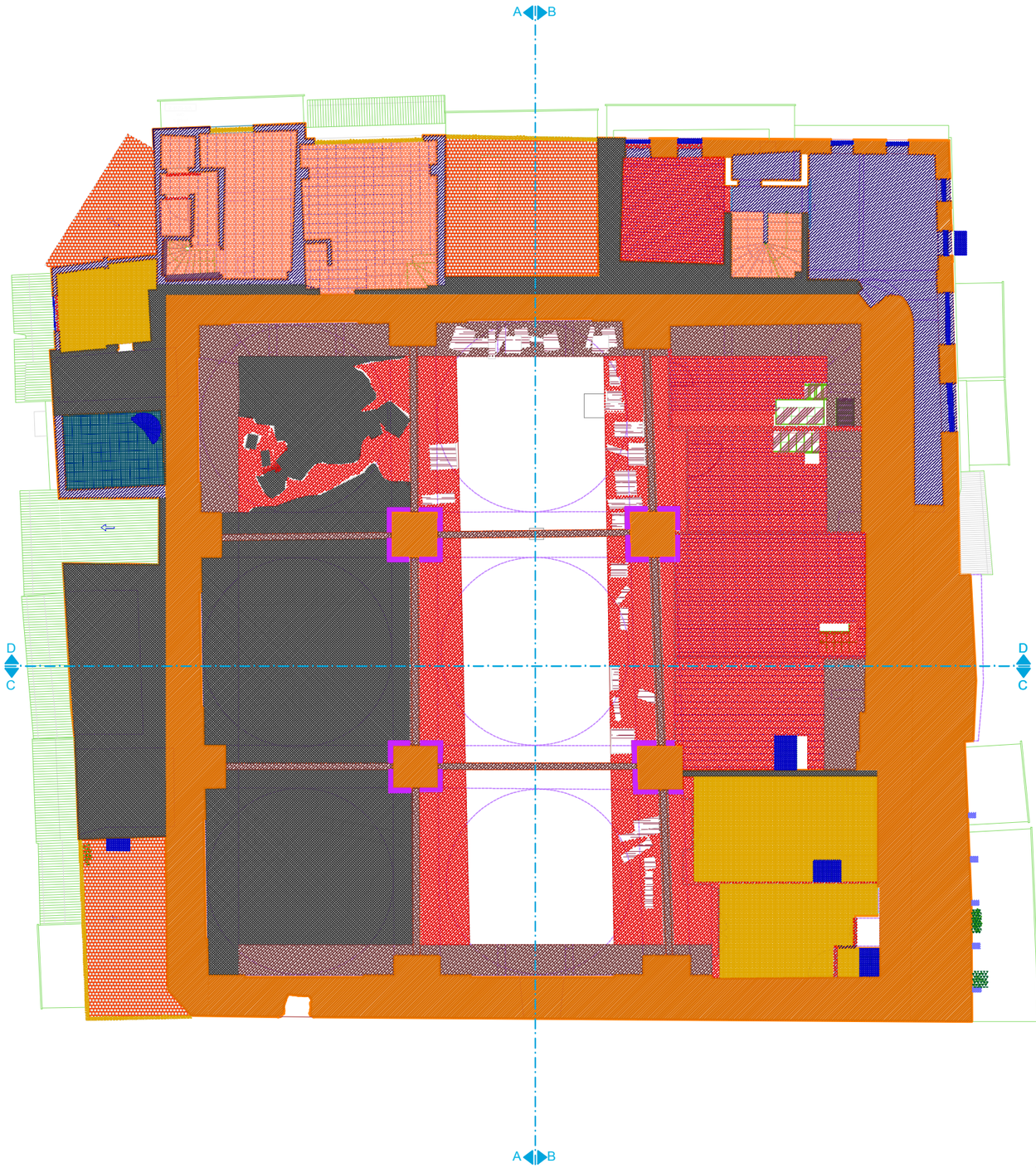
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 22
ÖLÇEK: 1/50

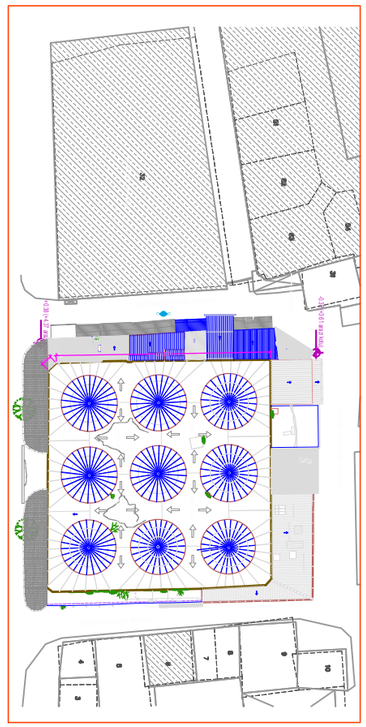
1. KAT (+3.90 KOTU)
DÖŞEME PLANI

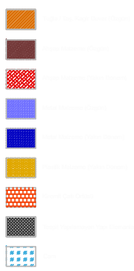

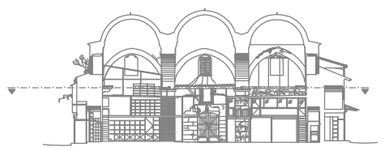
T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

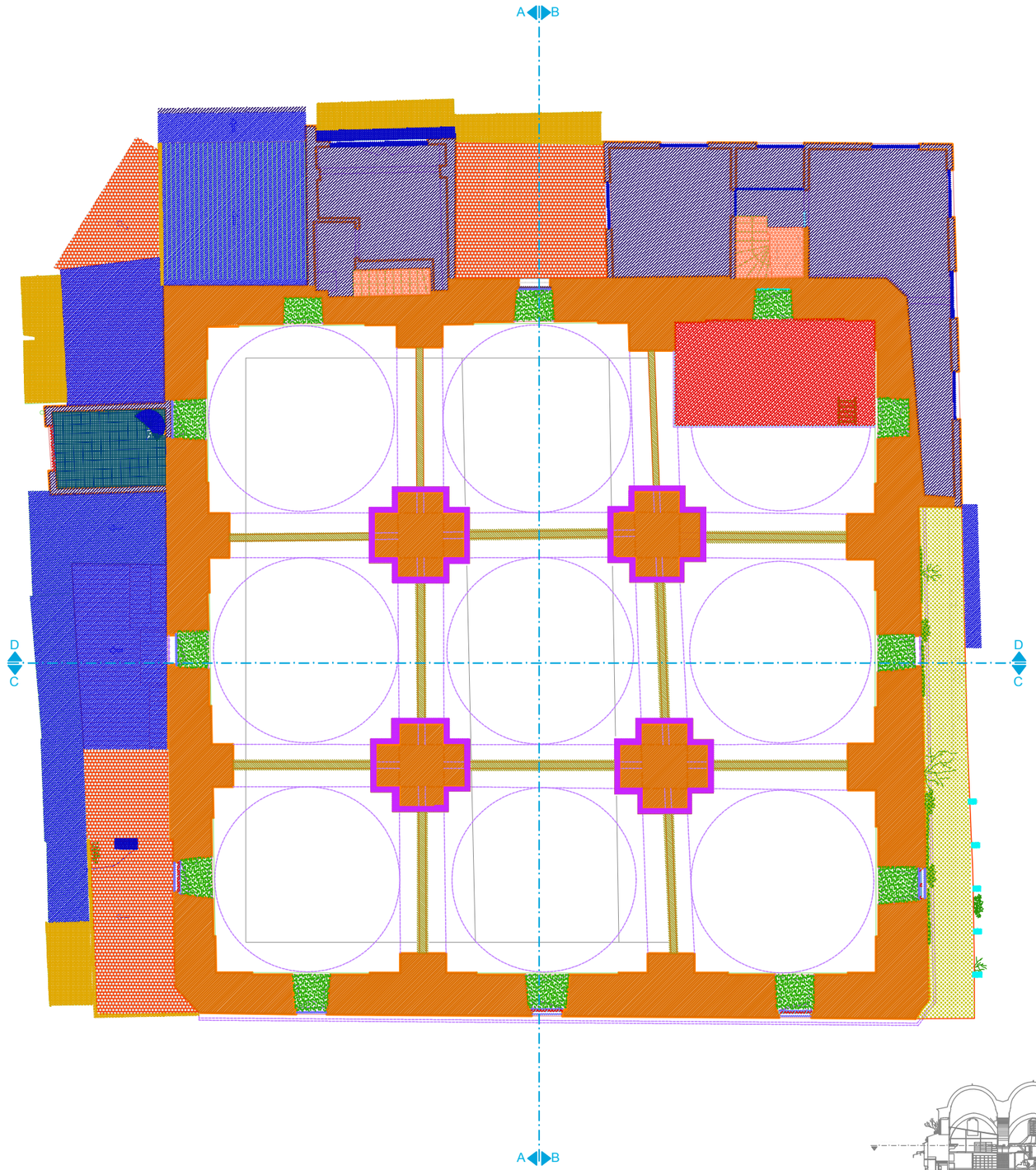

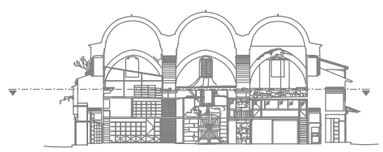
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 23

ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU) DÖŞEME PLANI

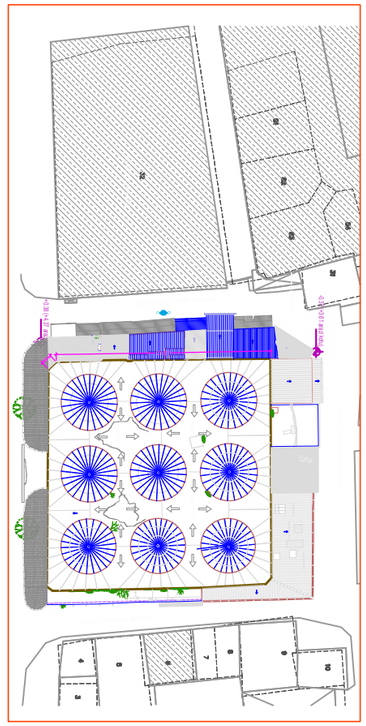

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

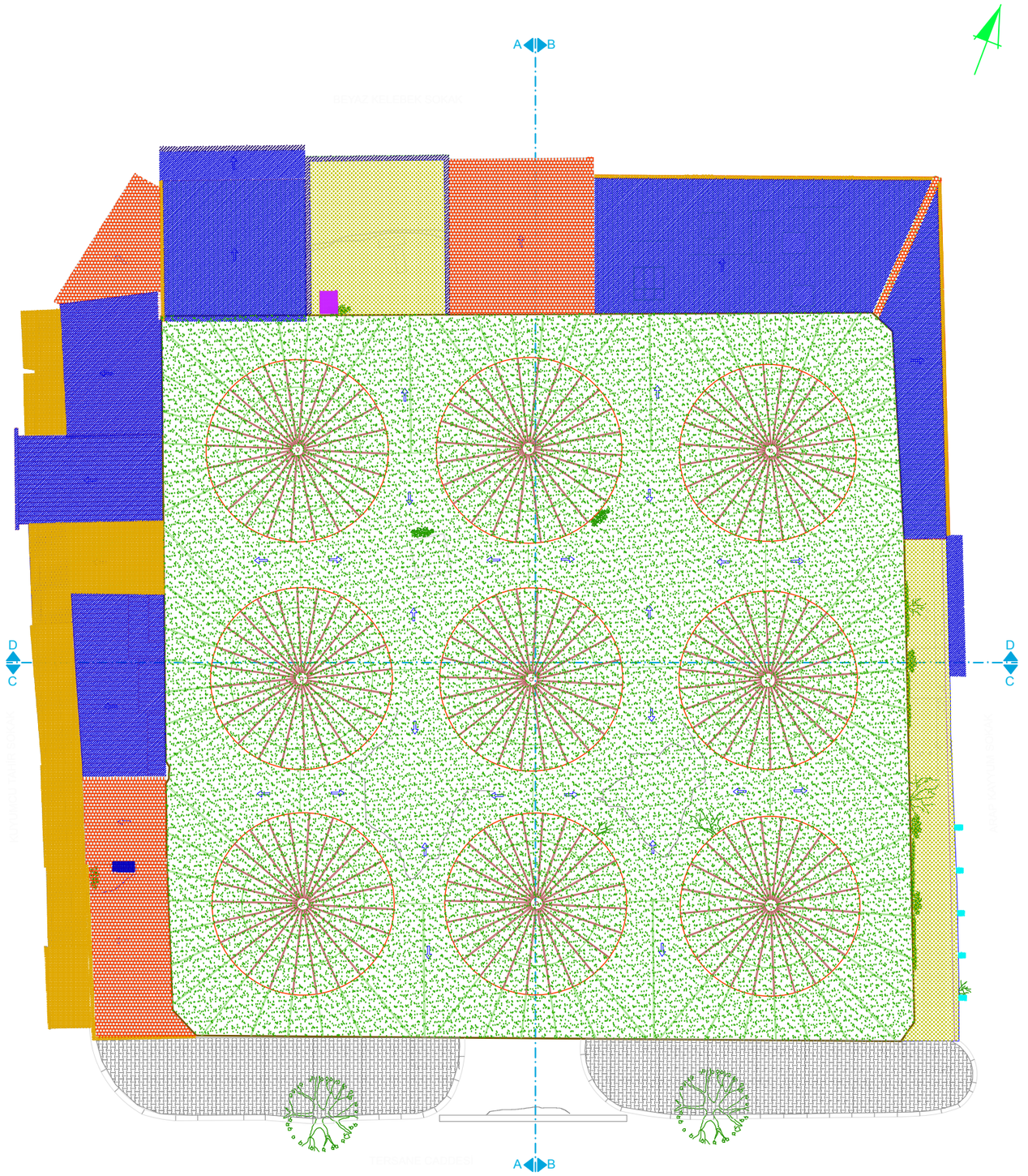

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 24

ÖLÇEK: 1/50

+8.50 KOTU PLANI

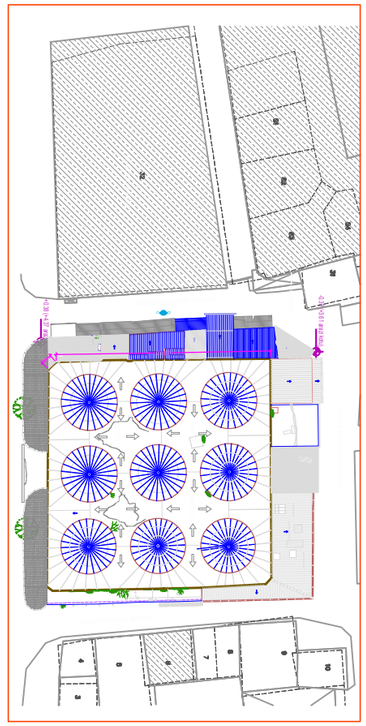

**Yapının rölövesinin alınması sürecinde önce binayı gözlerek ön tespitler yapıldı. Bedestenin içinde ve dışında bulunan mekânlarda şerit metre ve lazer metre ile ölçümler yapılarak eskizler hazırlandı. Bedestenin ana taşıyıcı sisteminin, çatısının ve cephelerinin ölçülmesinde üç boyutlu tarama cihazı kullanılarak nokta bulutu oluşturuldu. Cihazdan elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak projeler çizildi.

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

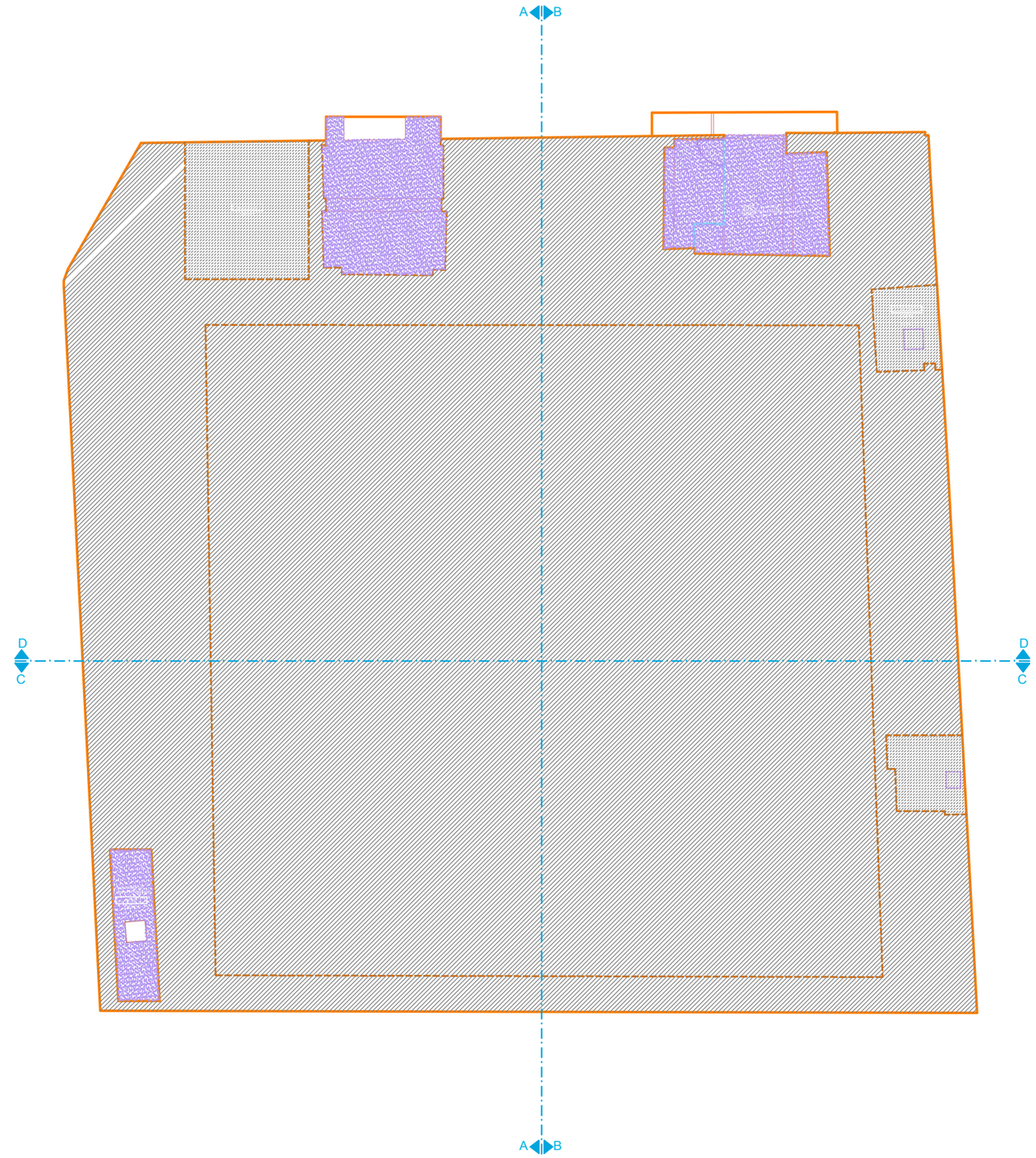
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 25
ÖLÇEK: 1/50

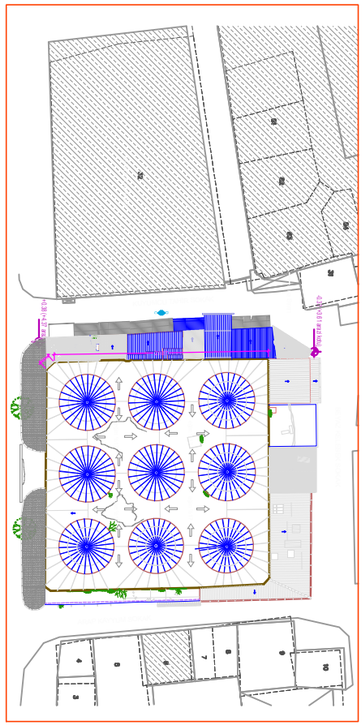
ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 26
ÖLÇEK: 1/50

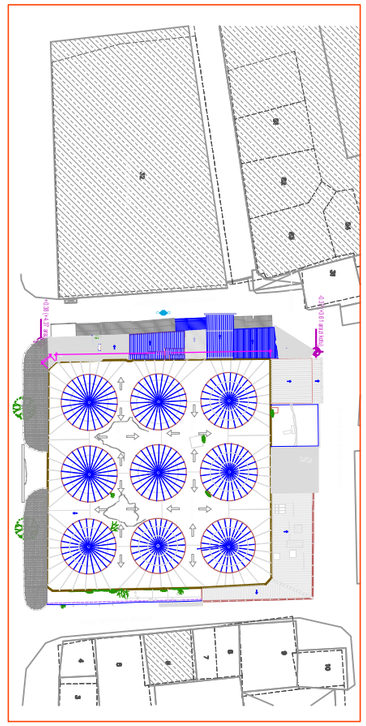
BODRUM KAT (-1.00 KOTU)
DÖŞEME PLANI

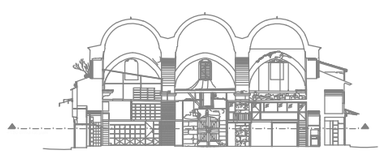

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

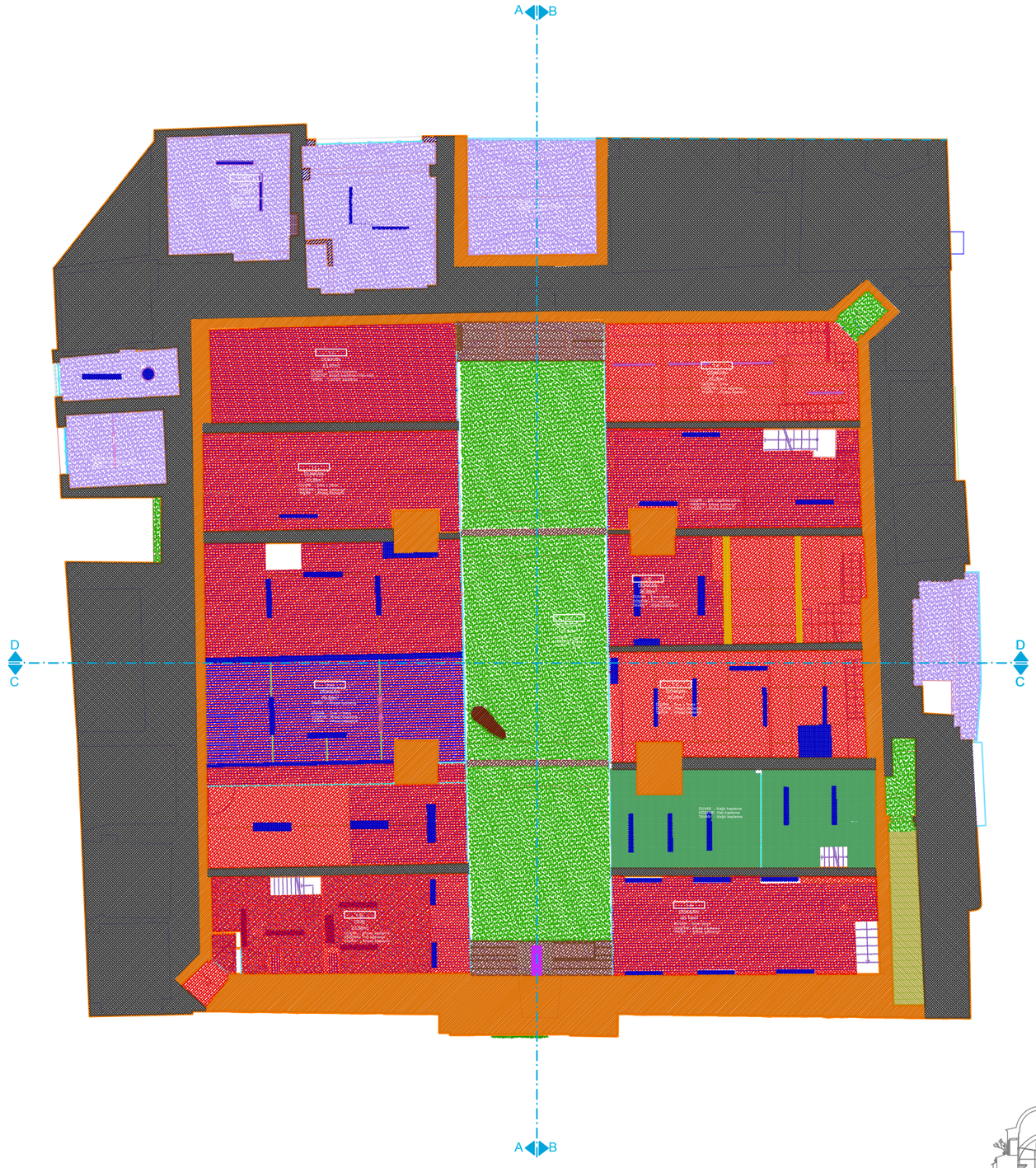

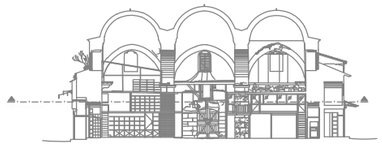

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 27
ÖLÇEK: 1/50

ZEMİN KAT (+1.50 KOTU)
TAVAN PLANI

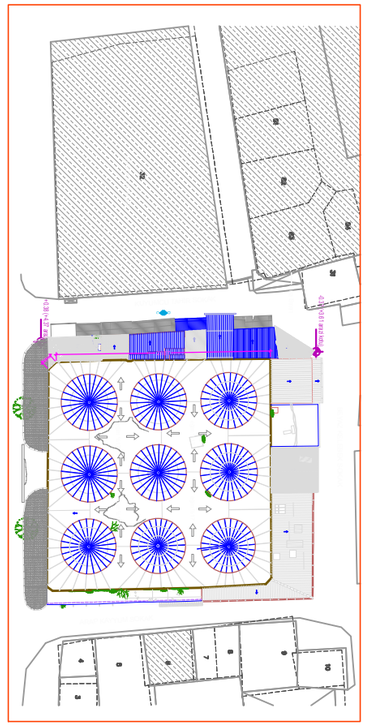

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

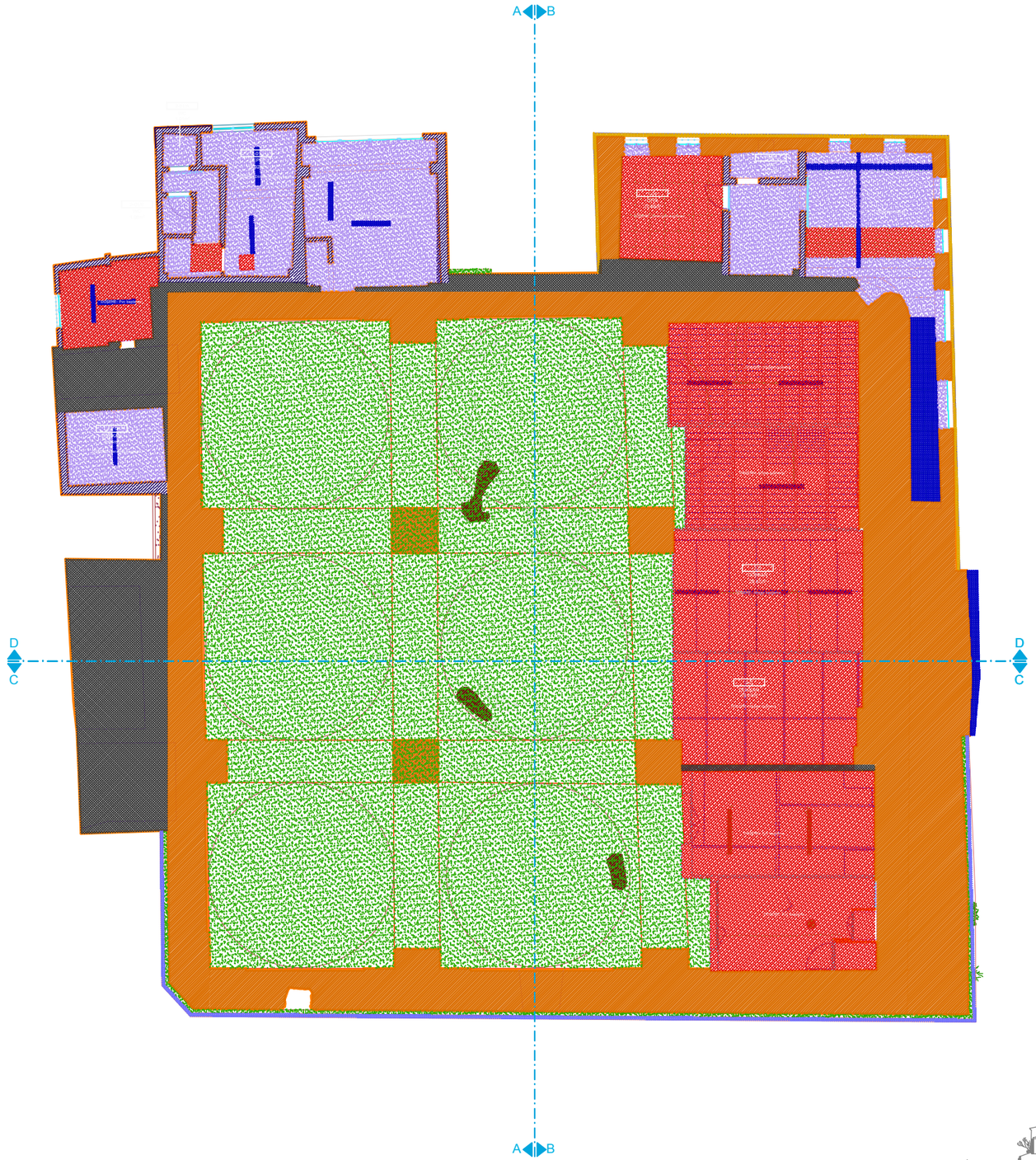

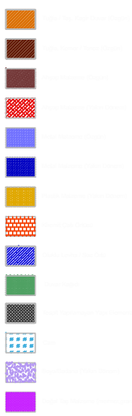
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

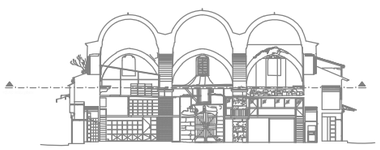
PAFTA NO: 28

ÖLÇEK: 1/50

1. KAT (+3.90 KOTU)
TAVAN PLANI

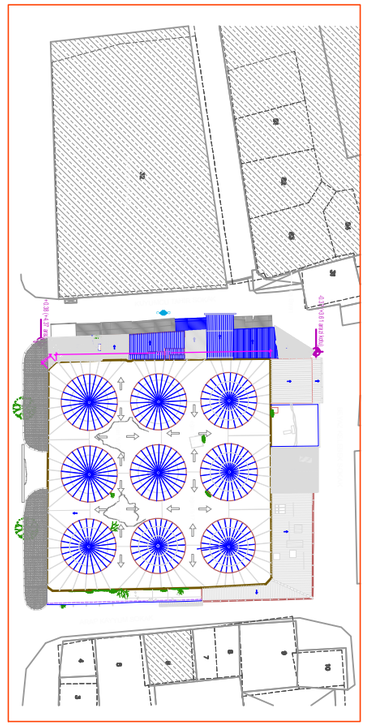

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

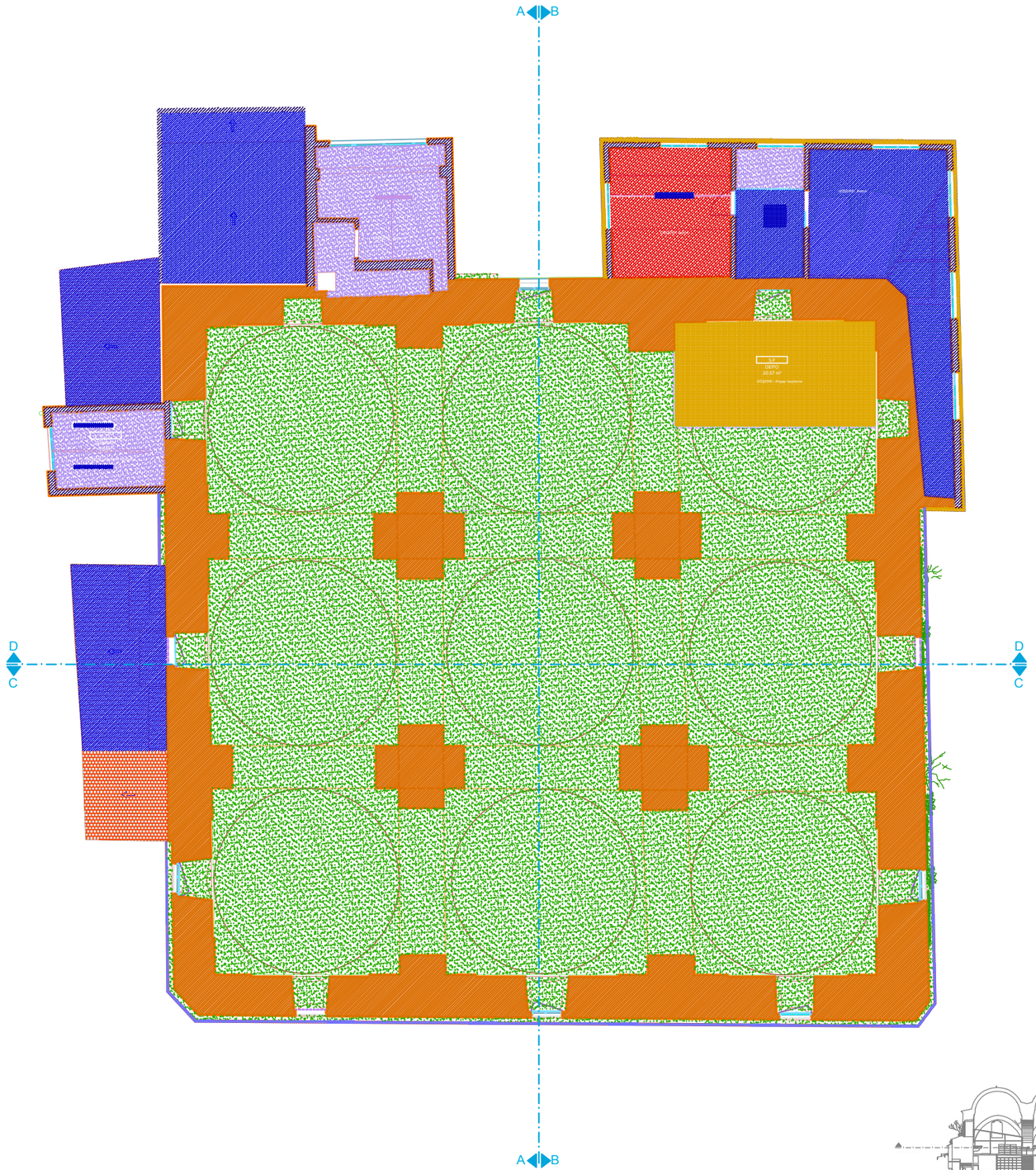

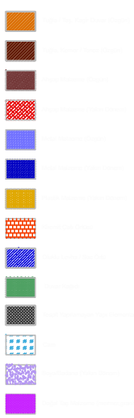
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

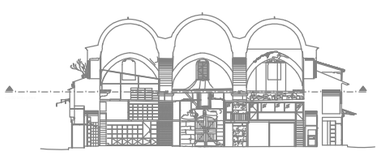
PAFTA NO: 29

ÖLÇEK: 1/50

2. KAT (+5.40 KOTU)
TAVAN PLANI

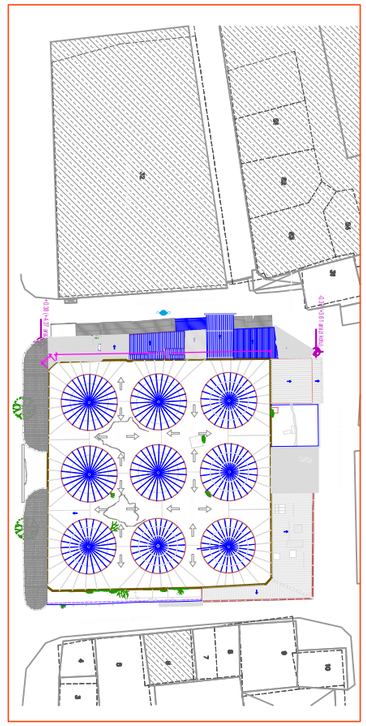

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

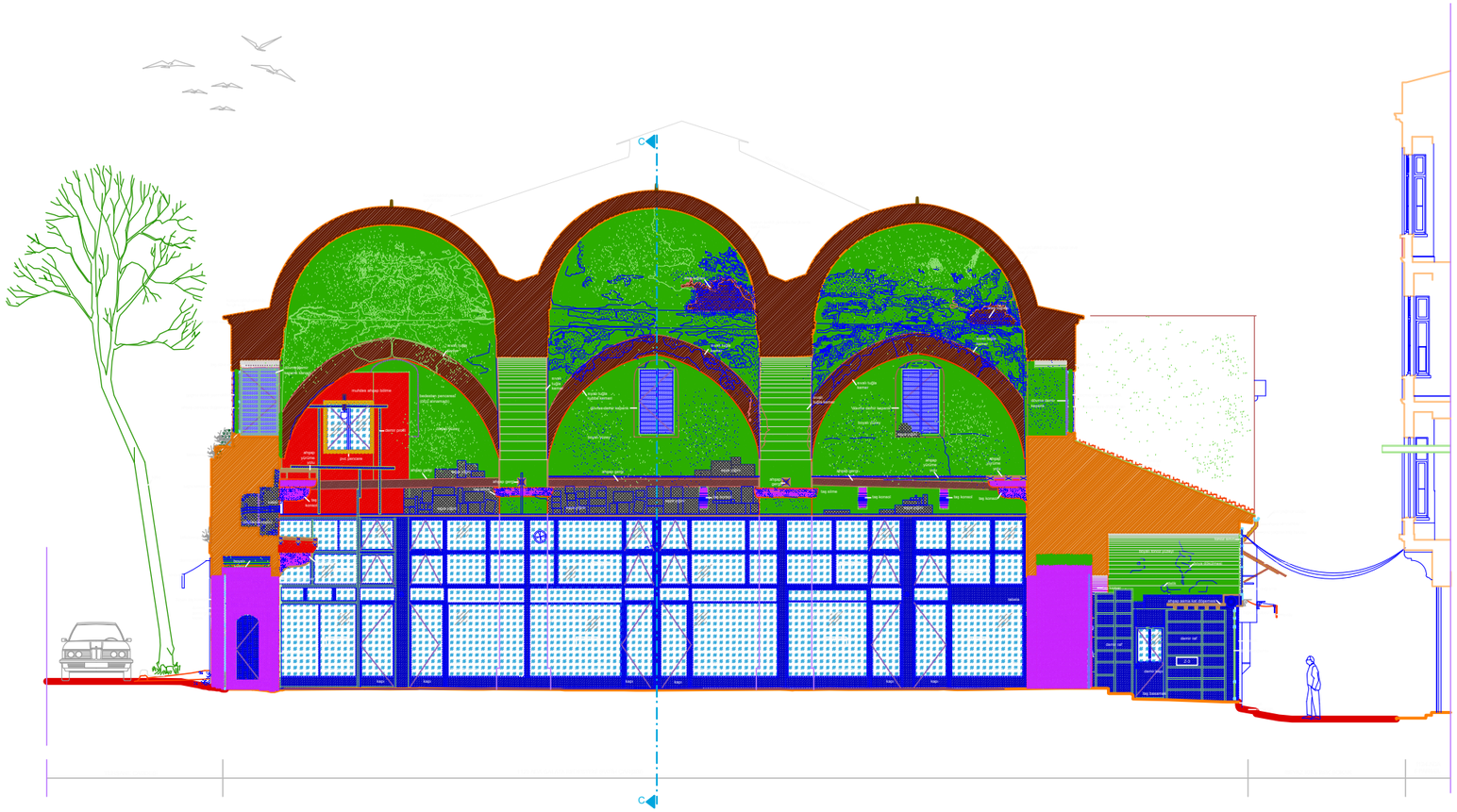

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 30

ÖLÇEK: 1/50

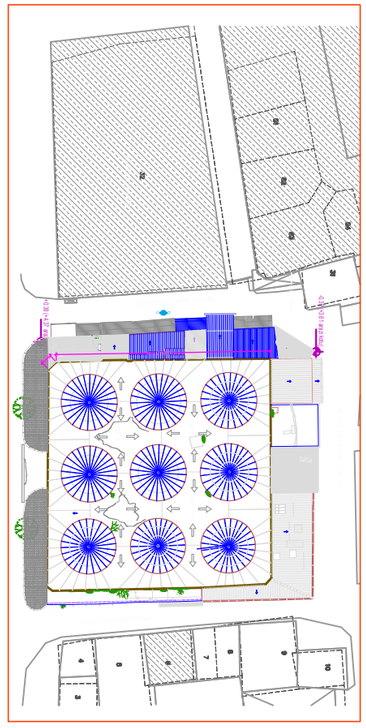
+8.50 KOTU
TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

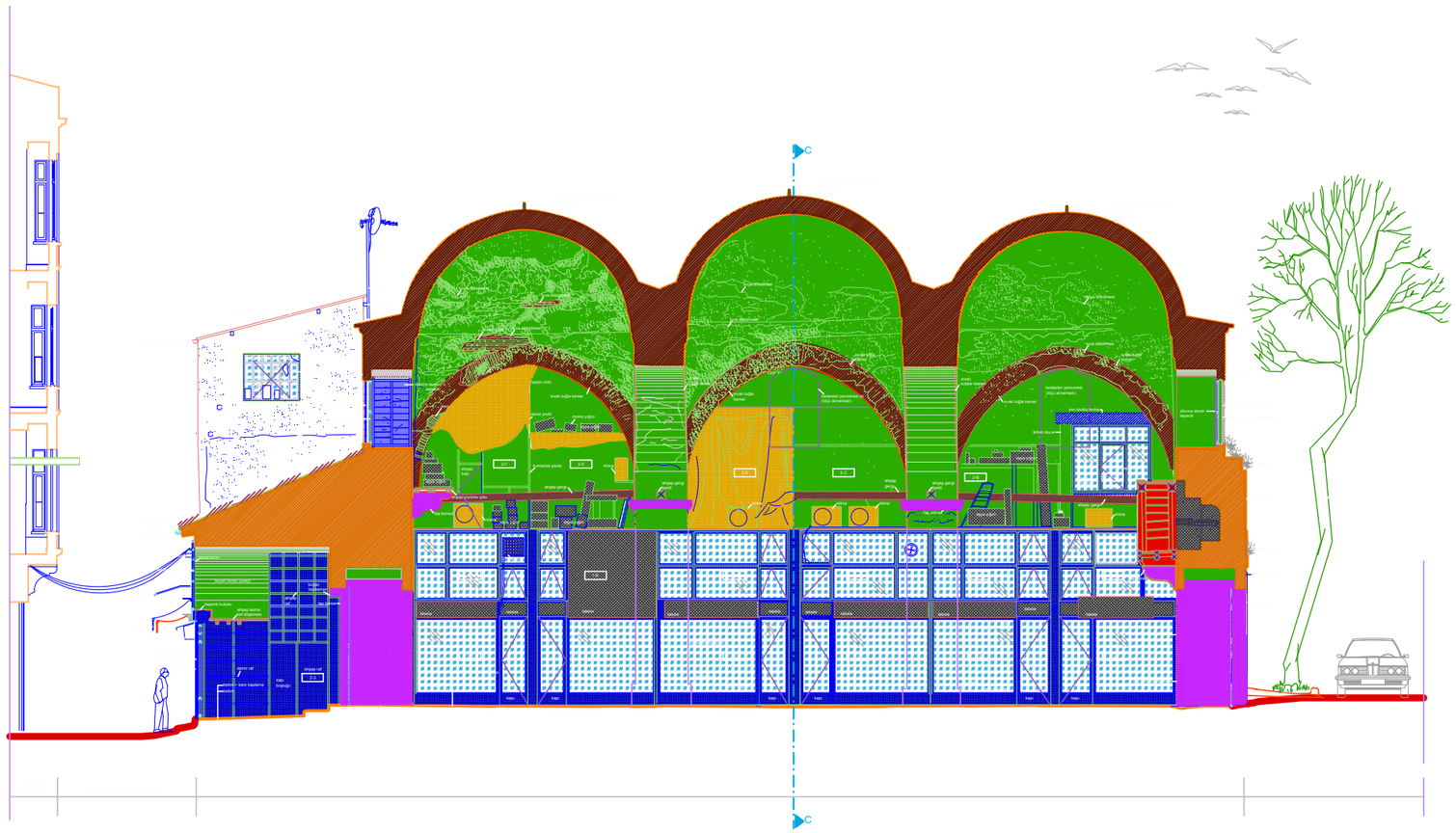
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

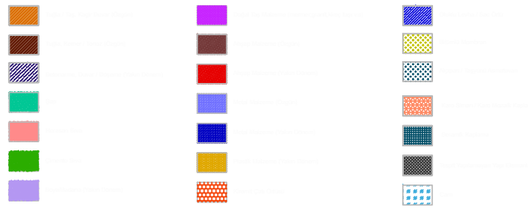

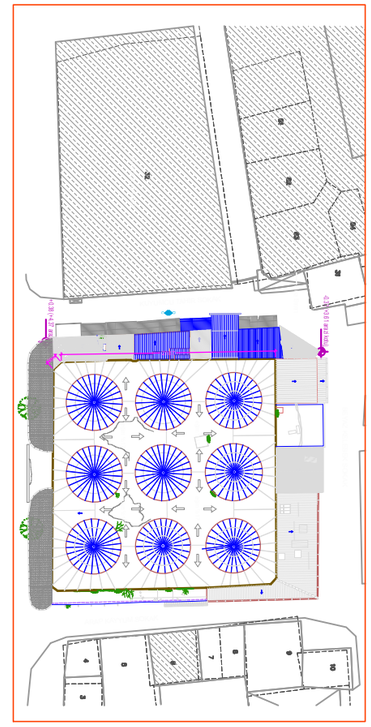
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 31
ÖLÇEK: 1/50

KESİTLER

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 32

ÖLÇEK: 1/50

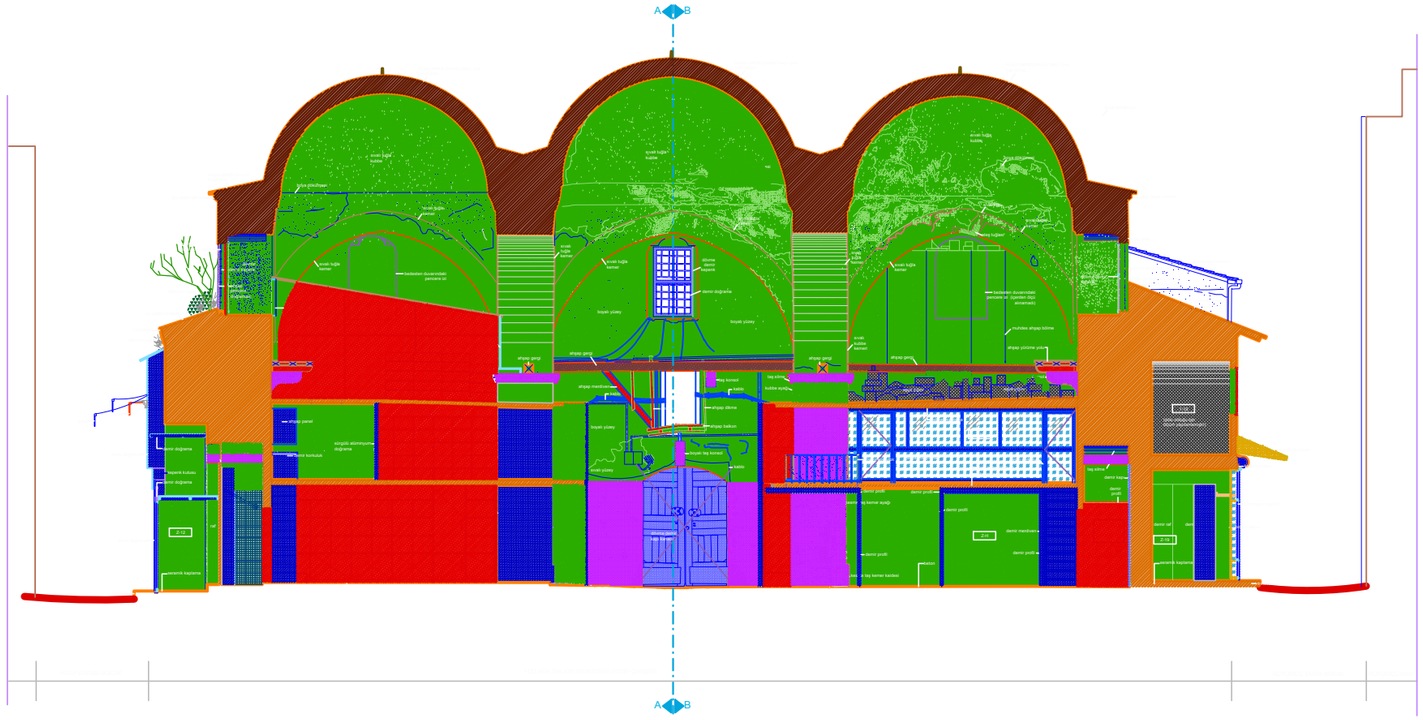
KESİTLER

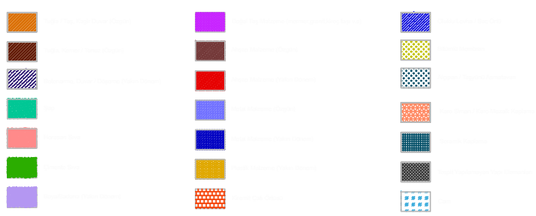
T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

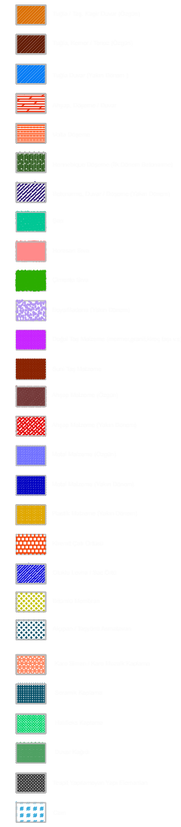
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

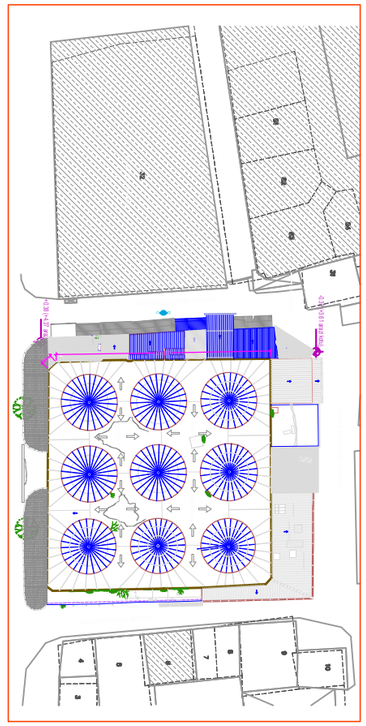

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

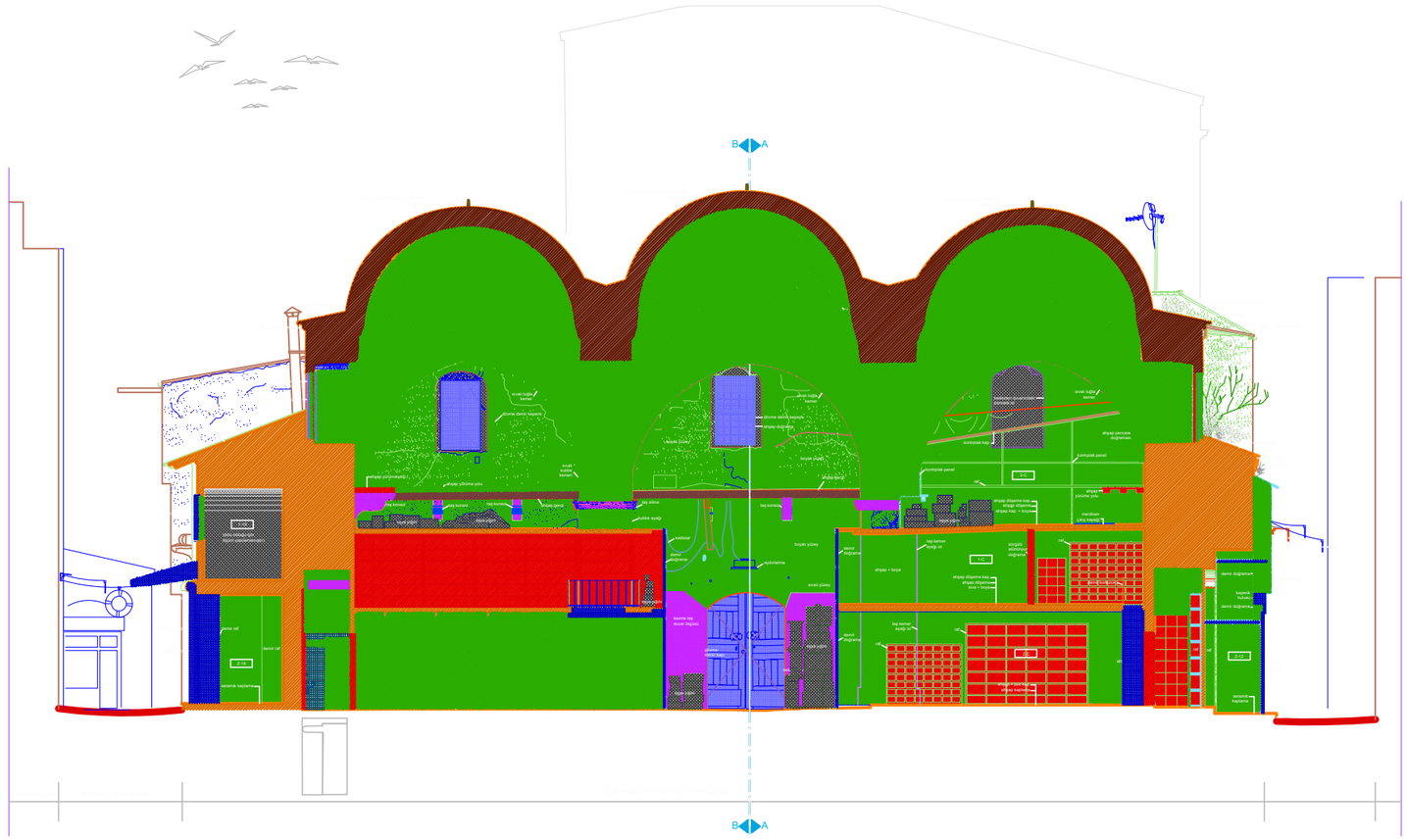
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 33
ÖLÇEK: 1/50

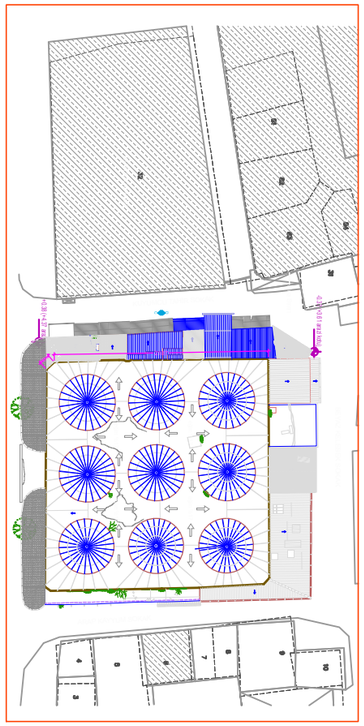
KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

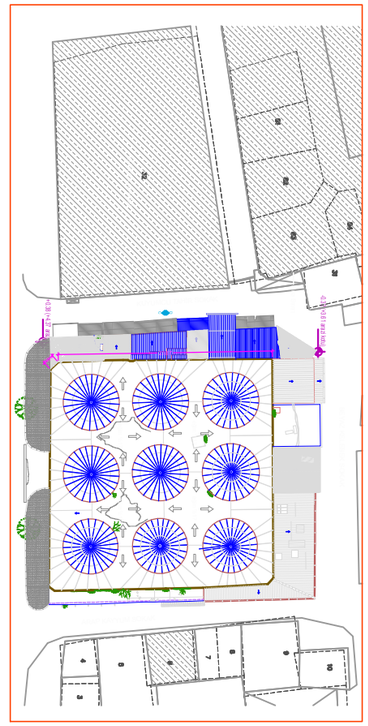

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 34
ÖLÇEK: 1/50

KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

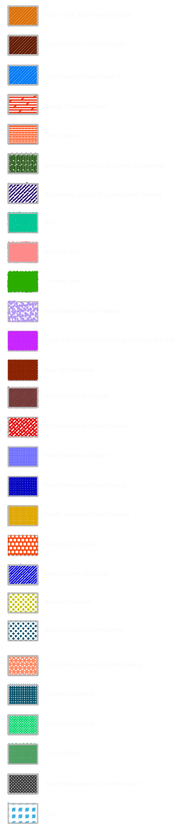
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

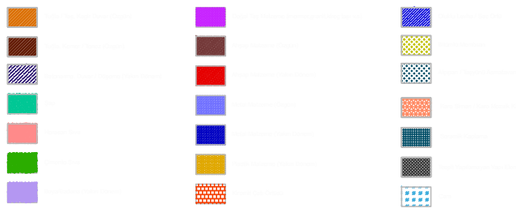
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

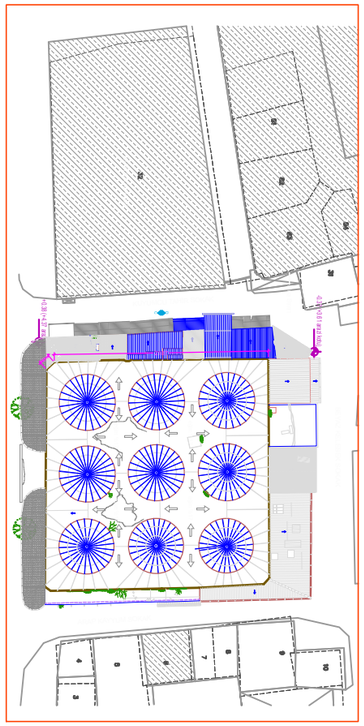
PAFTA NO: 35
ÖLÇEK: 1/50

KUZEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 36
ÖLÇEK: 1/50

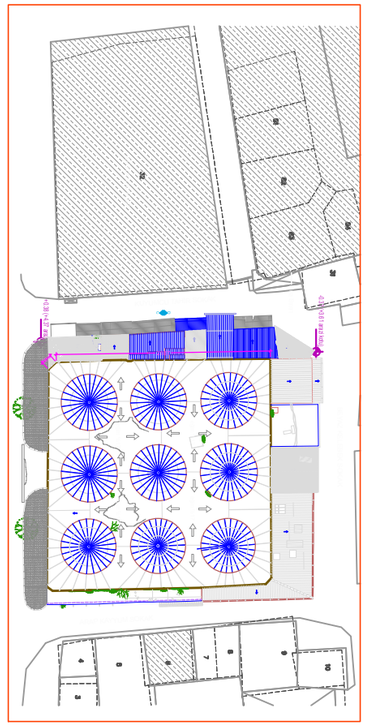
BATI CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 37
ÖLÇEK: 1/50

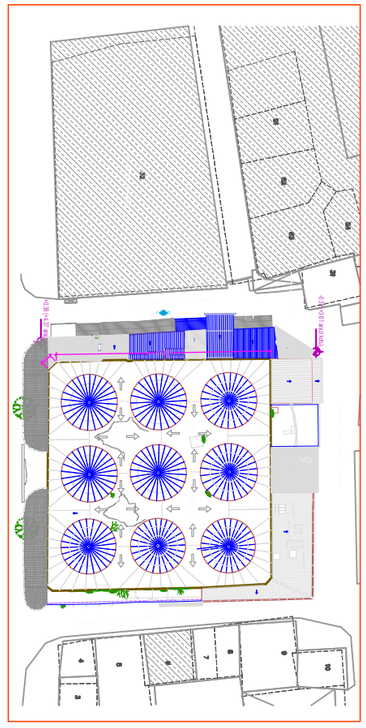
GÜNEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

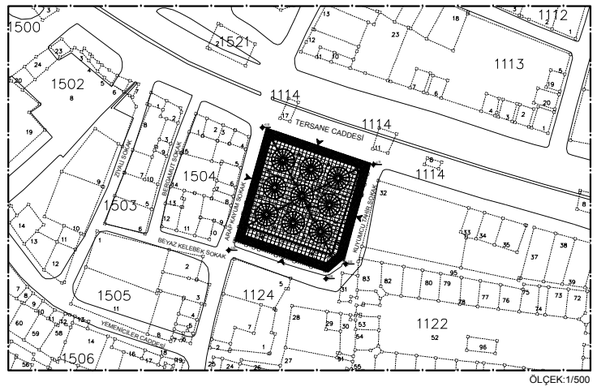

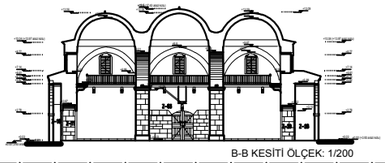
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 38
ÖLÇEK: 1/50

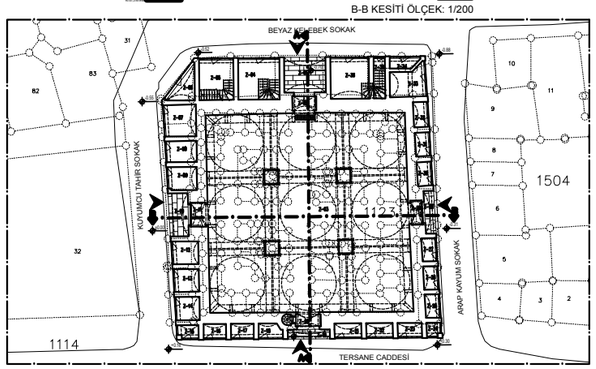
DOĞU CEPHESİ

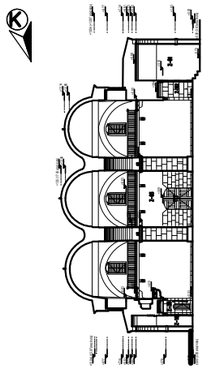

ÖLÇEK:1/500

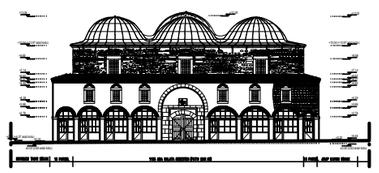

B-B KESİTİ ÖLÇEK: 1/200

A-A KESİTİ ÖLÇEK: 1/200

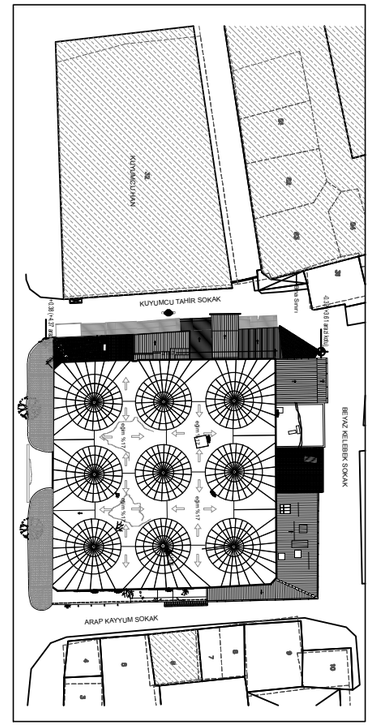

TERSANE CADDESİ
SİLÜETİ ÖLÇEK: 1/200

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

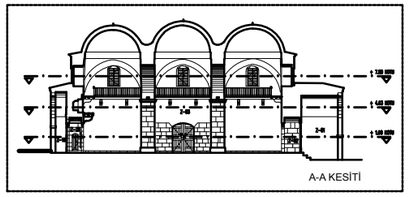
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

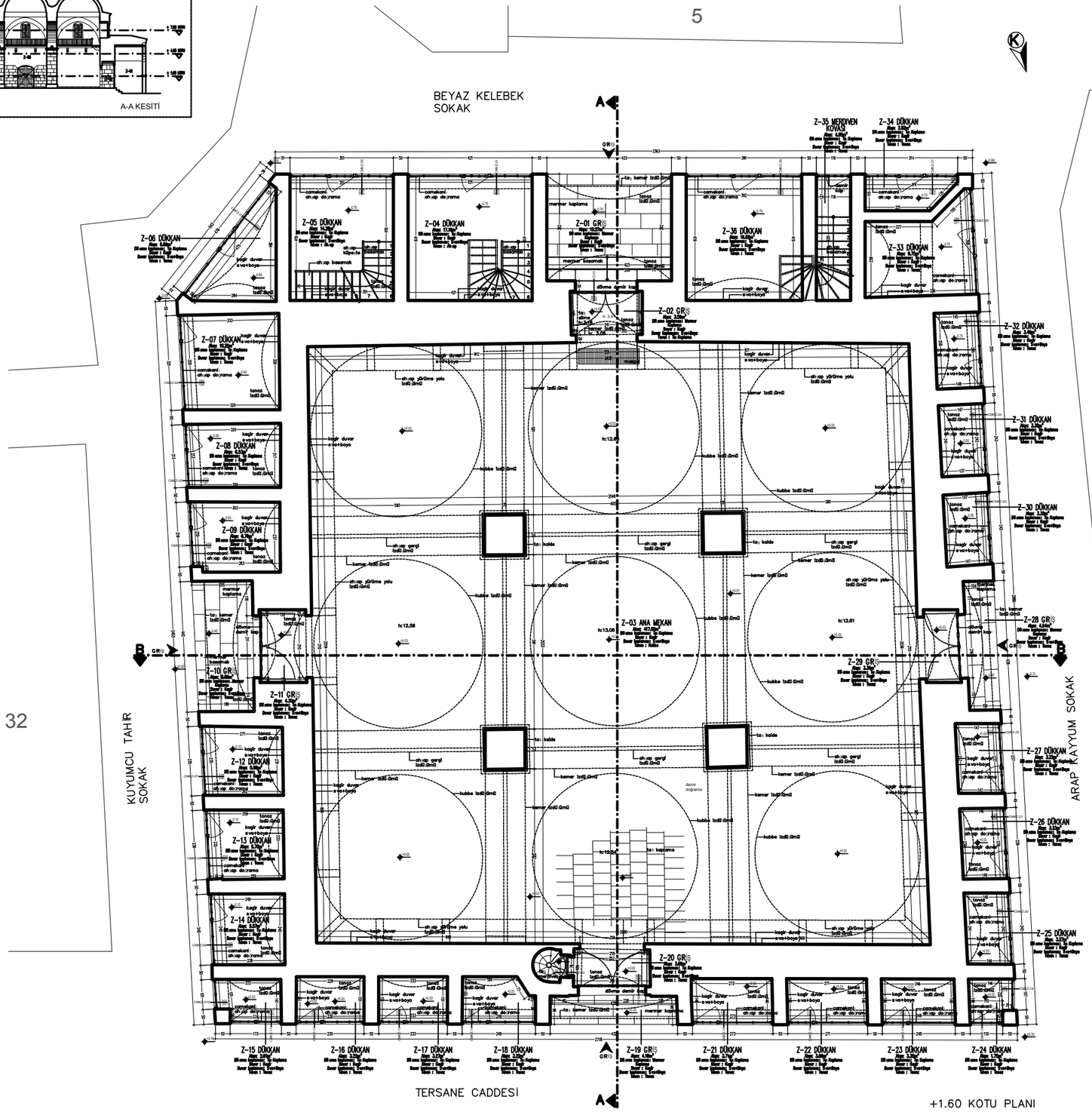

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 1
ÖLÇEK: 1/50

VAZİYET PLANI

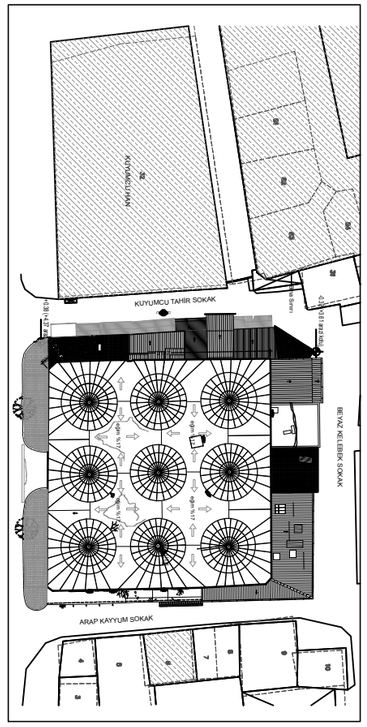

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

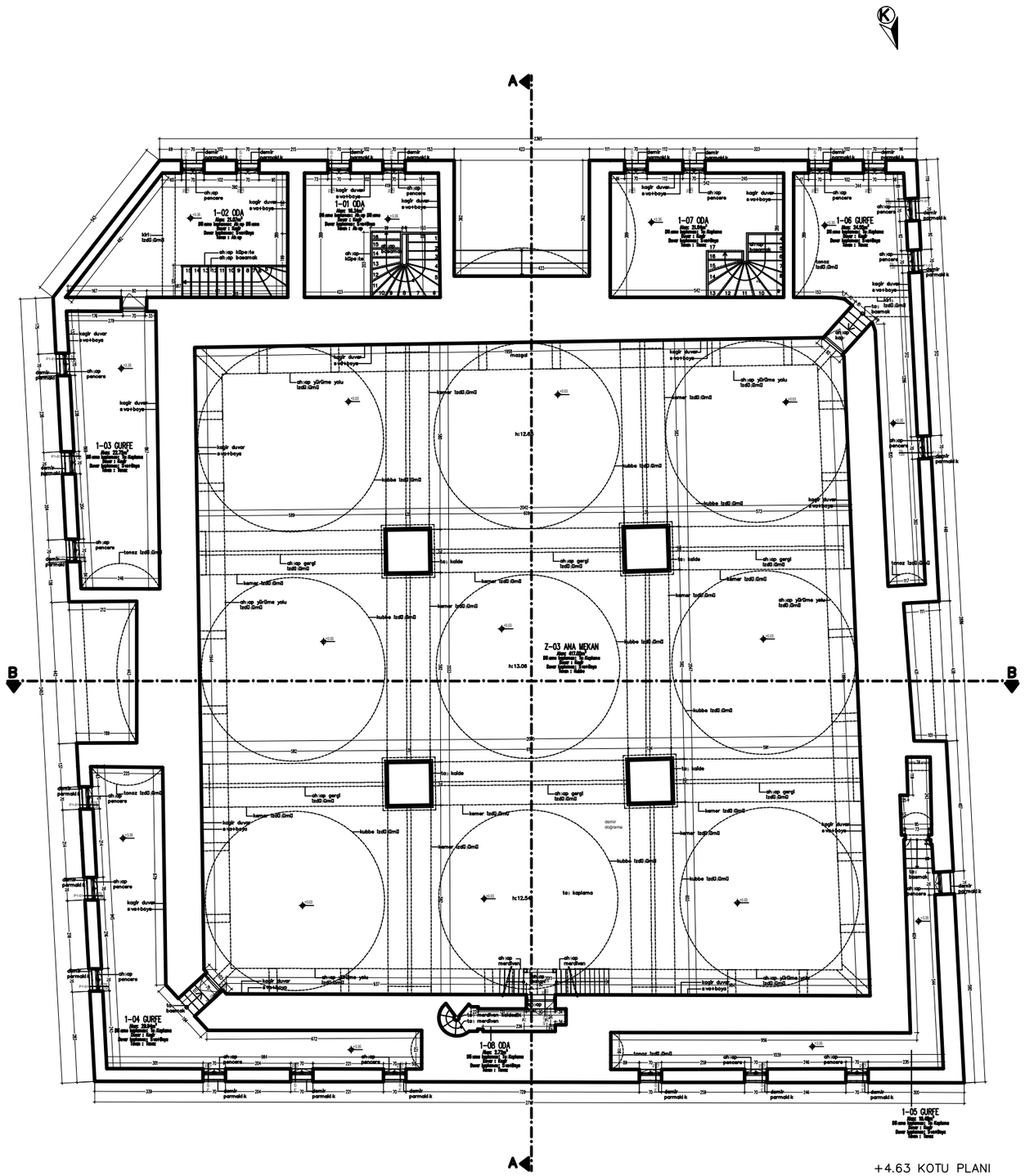
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 2
ÖLÇEK: 1/50

+1.60 KOTU PLANI

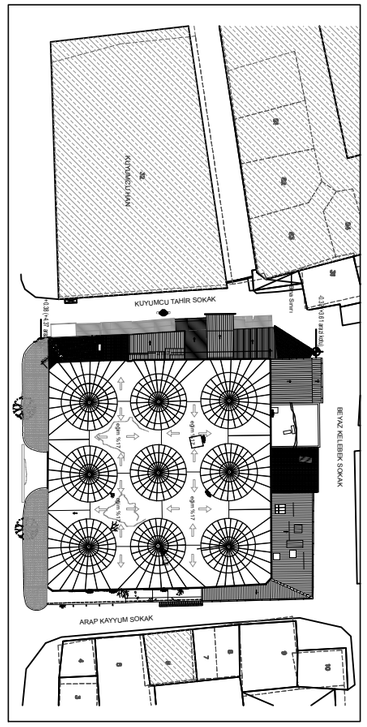

+4.63 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

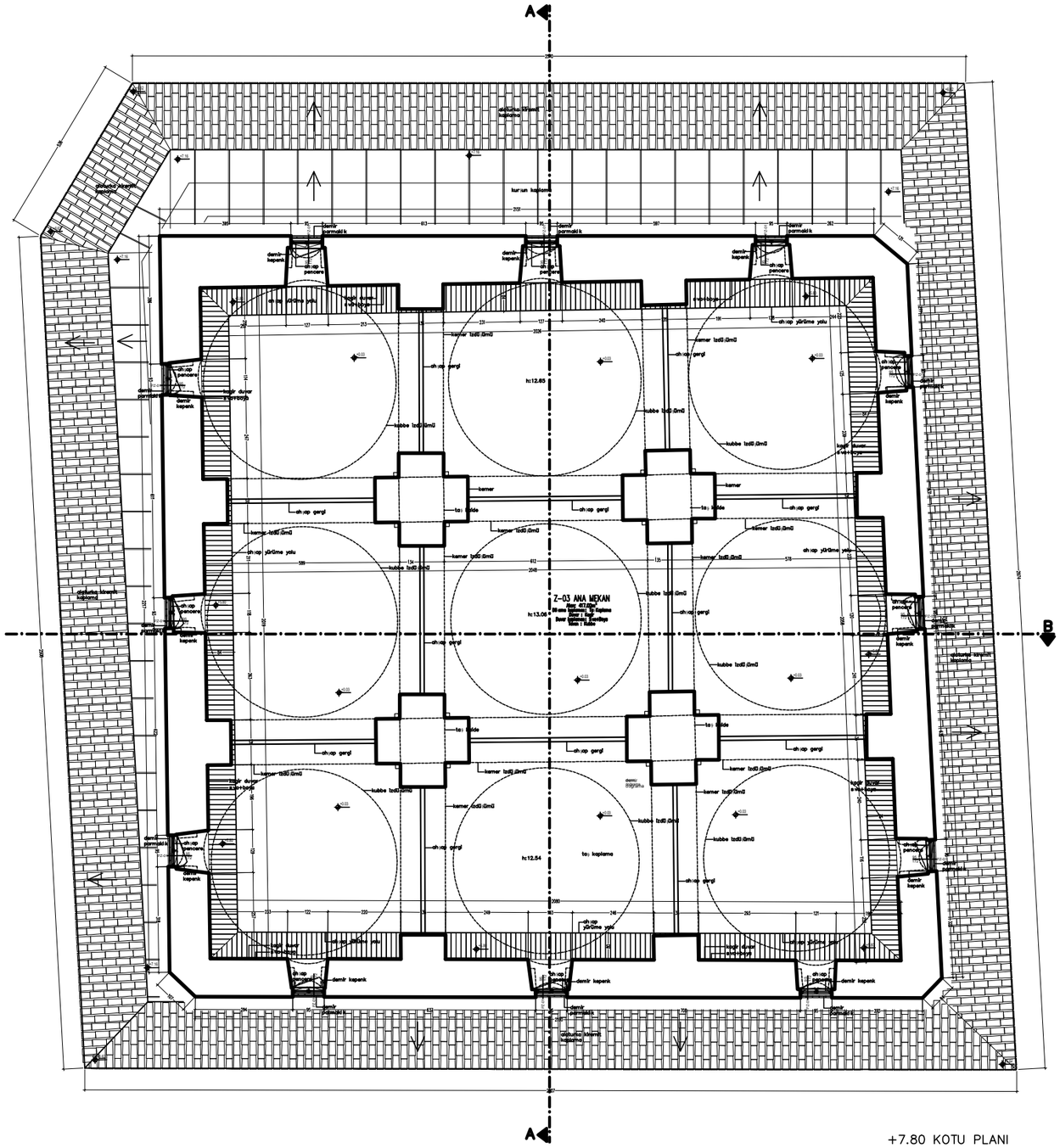
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 3
ÖLÇEK: 1/50

+4.63 KOTU PLANI

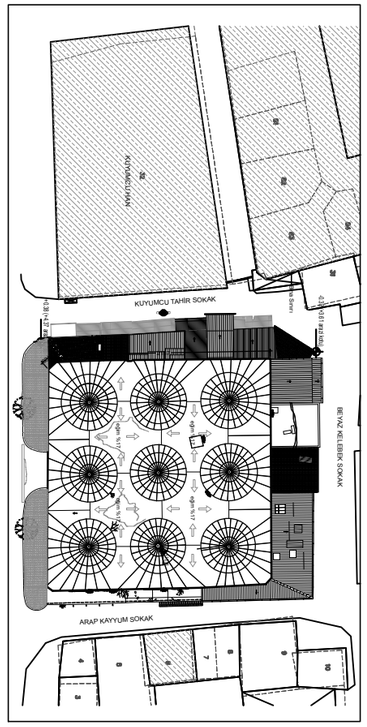

+7.80 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

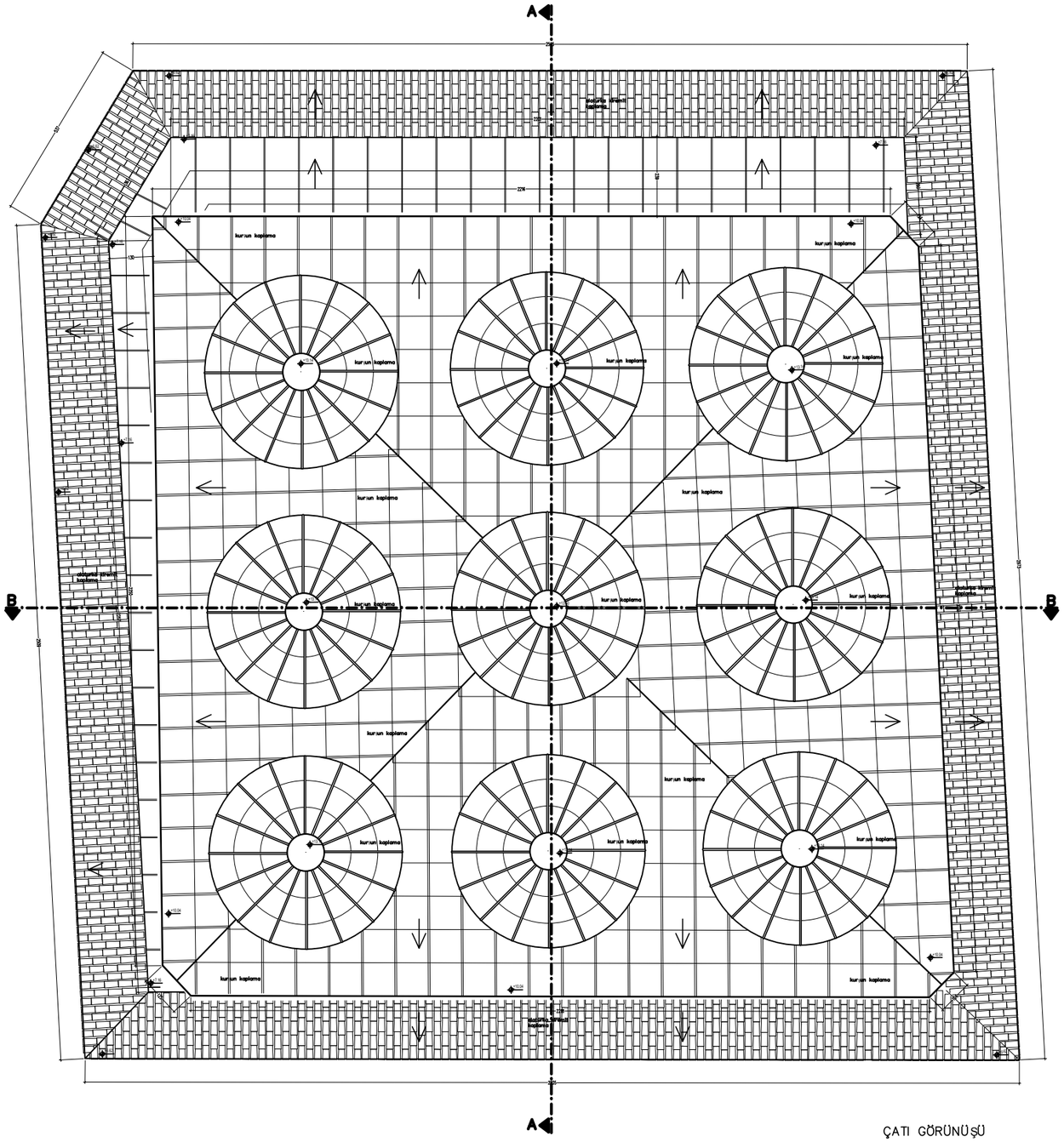
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 4
ÖLÇEK: 1/50

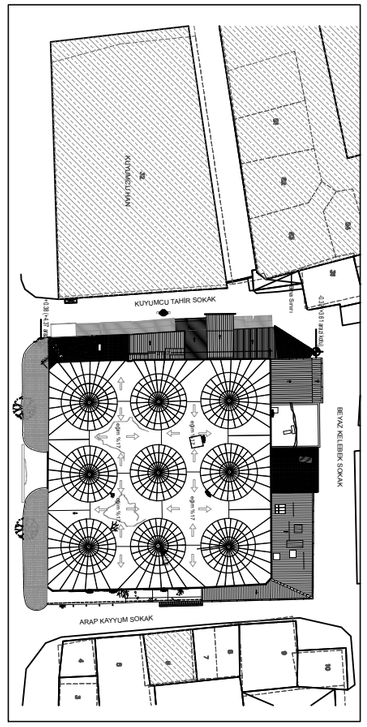
+7.80 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

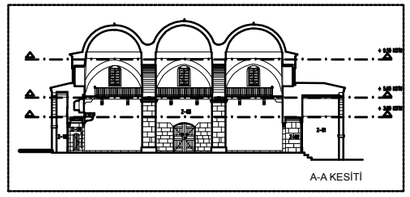
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

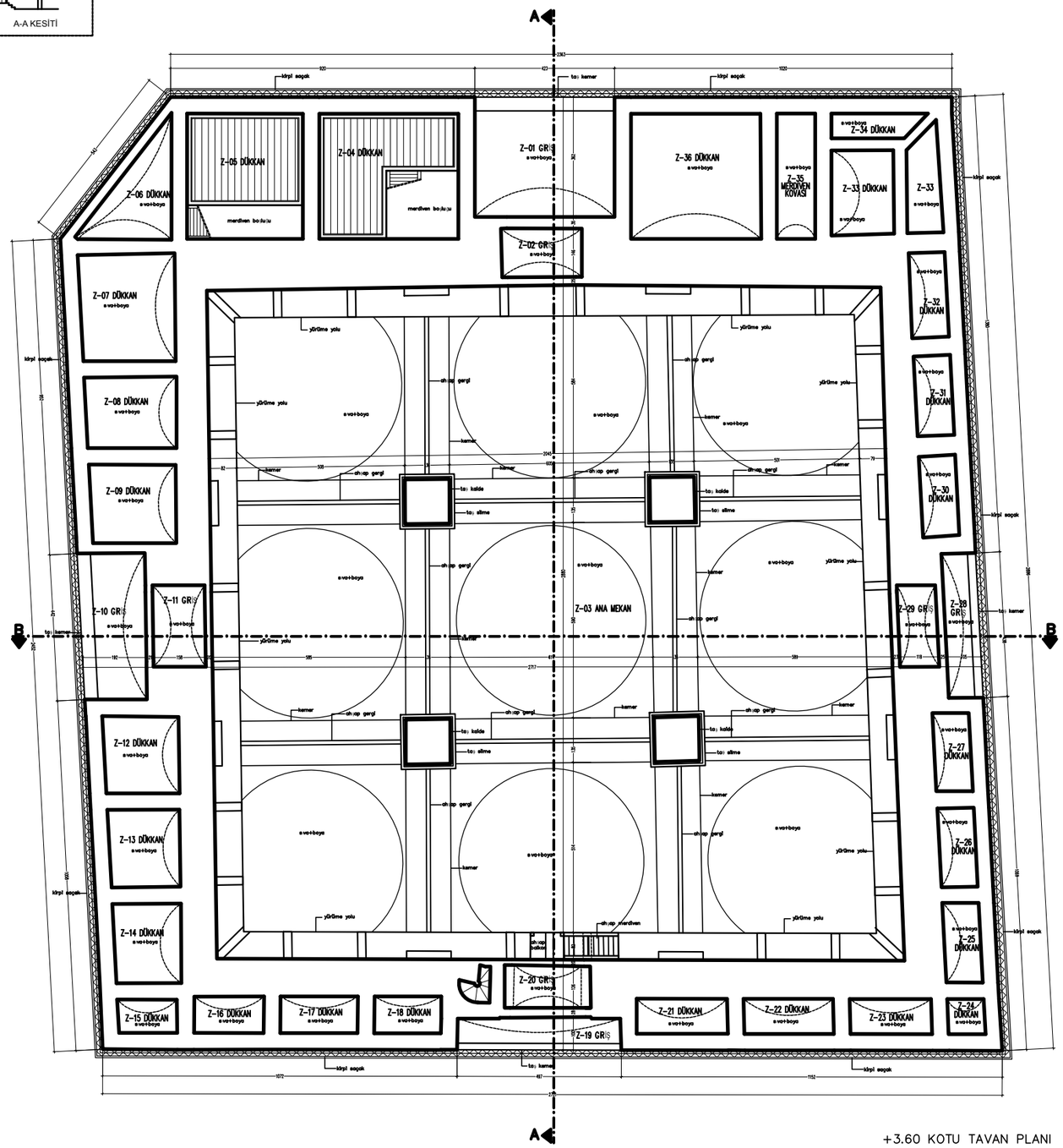

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 5
ÖLÇEK: 1/50

ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

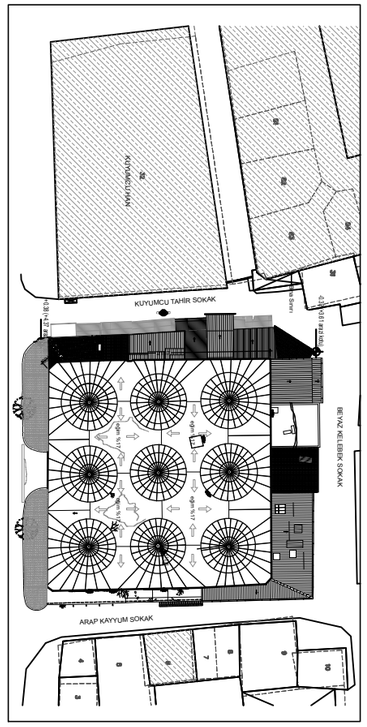

+3.60 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

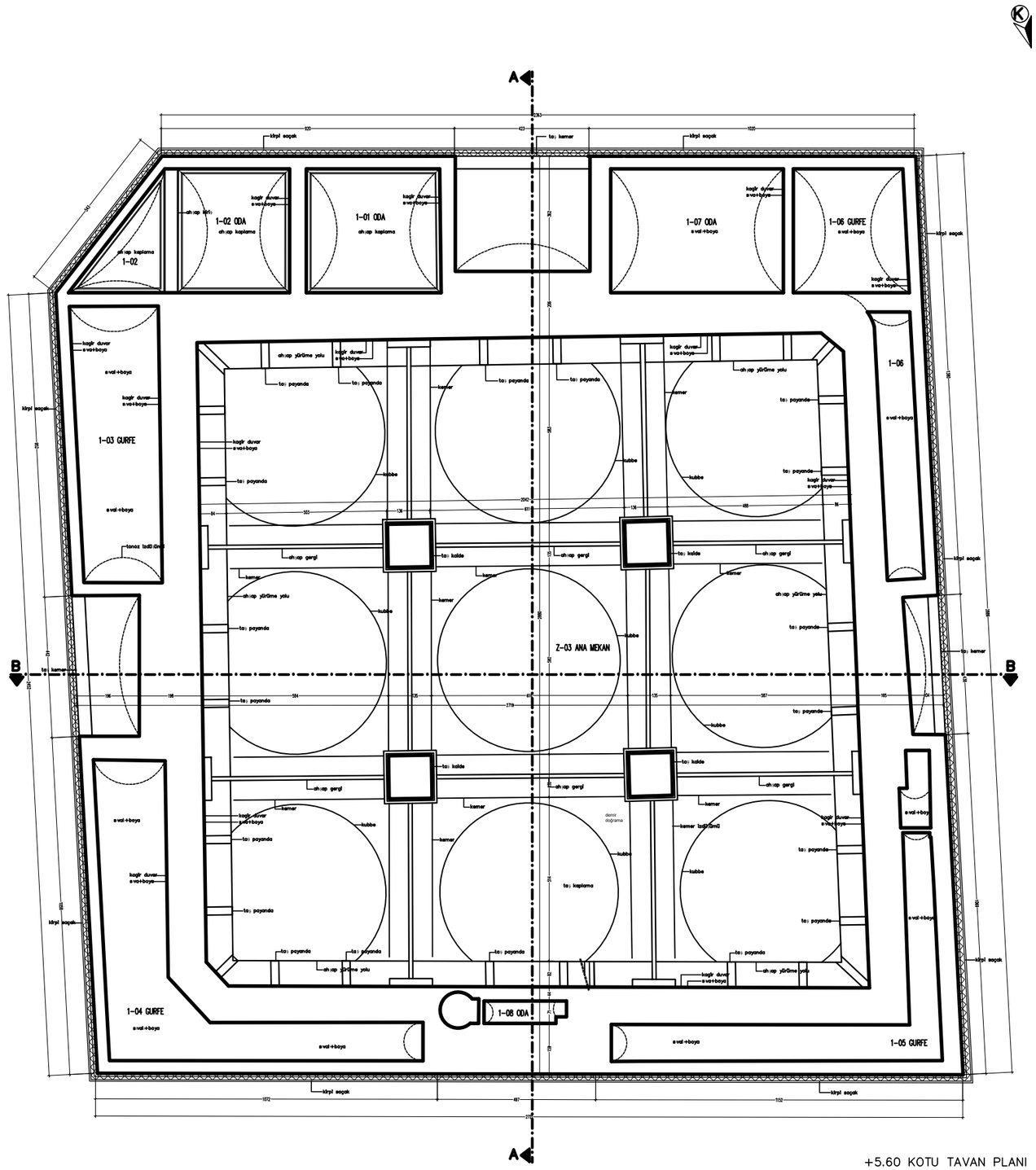
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 6
ÖLÇEK: 1/50

+3.60 KOTU TAVAN PLANI

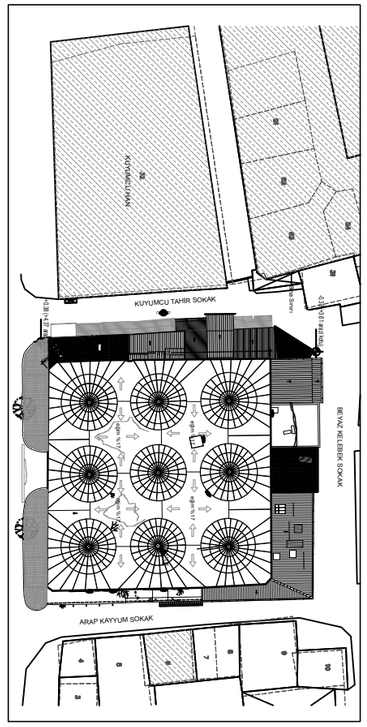

+5.60 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

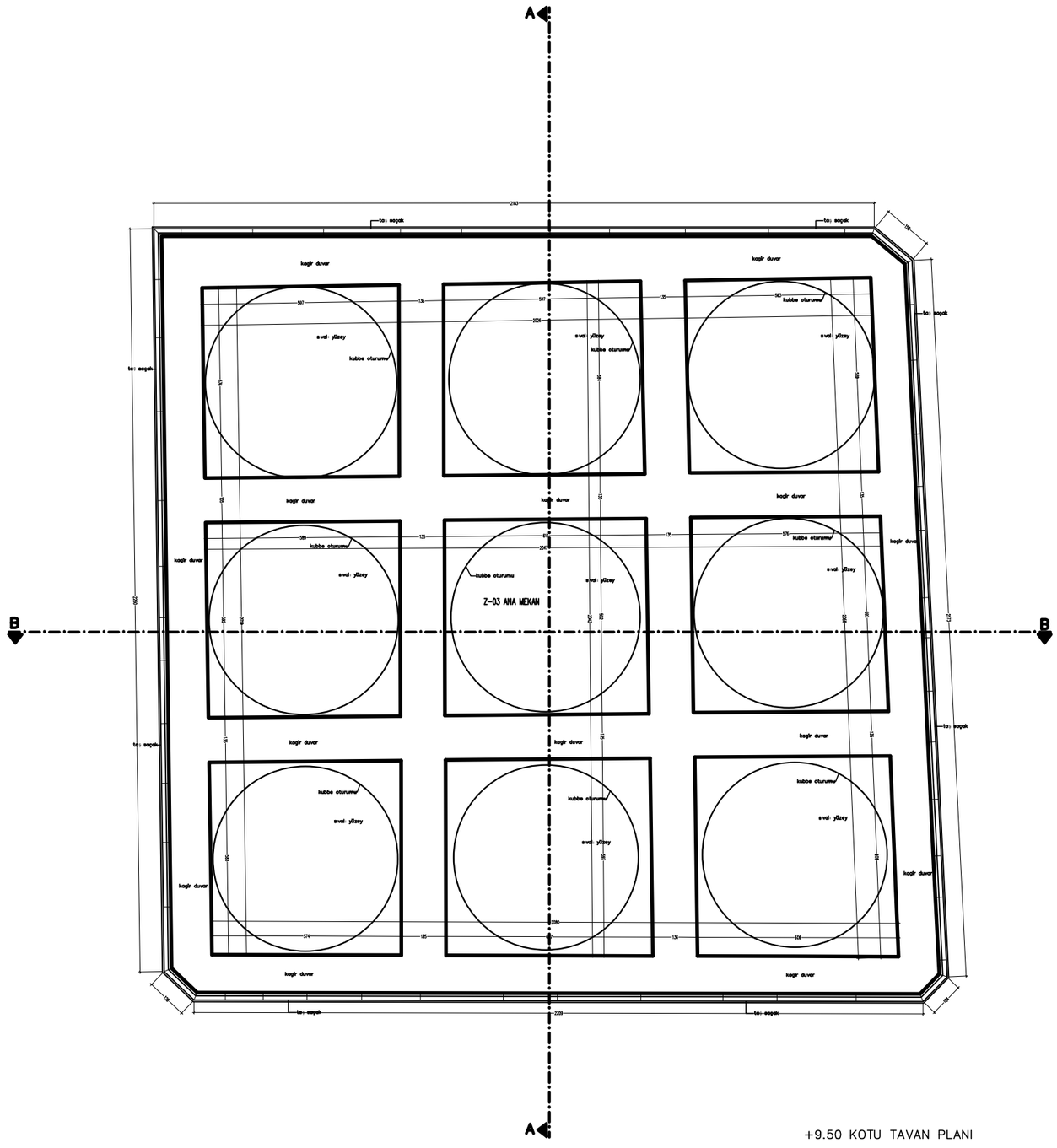
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 7
ÖLÇEK: 1/50

+5.60 KOTU TAVAN PLANI

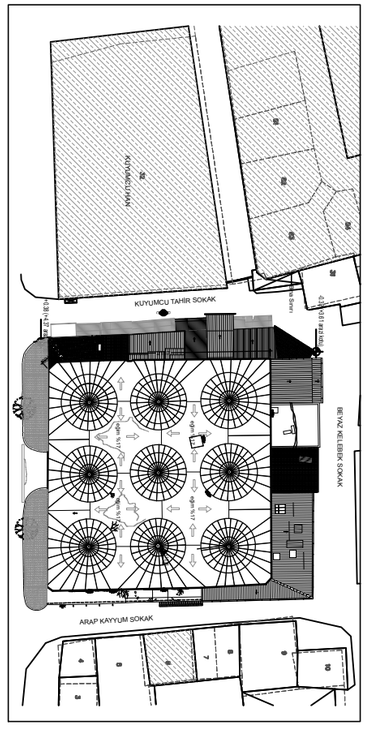

+9.50 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

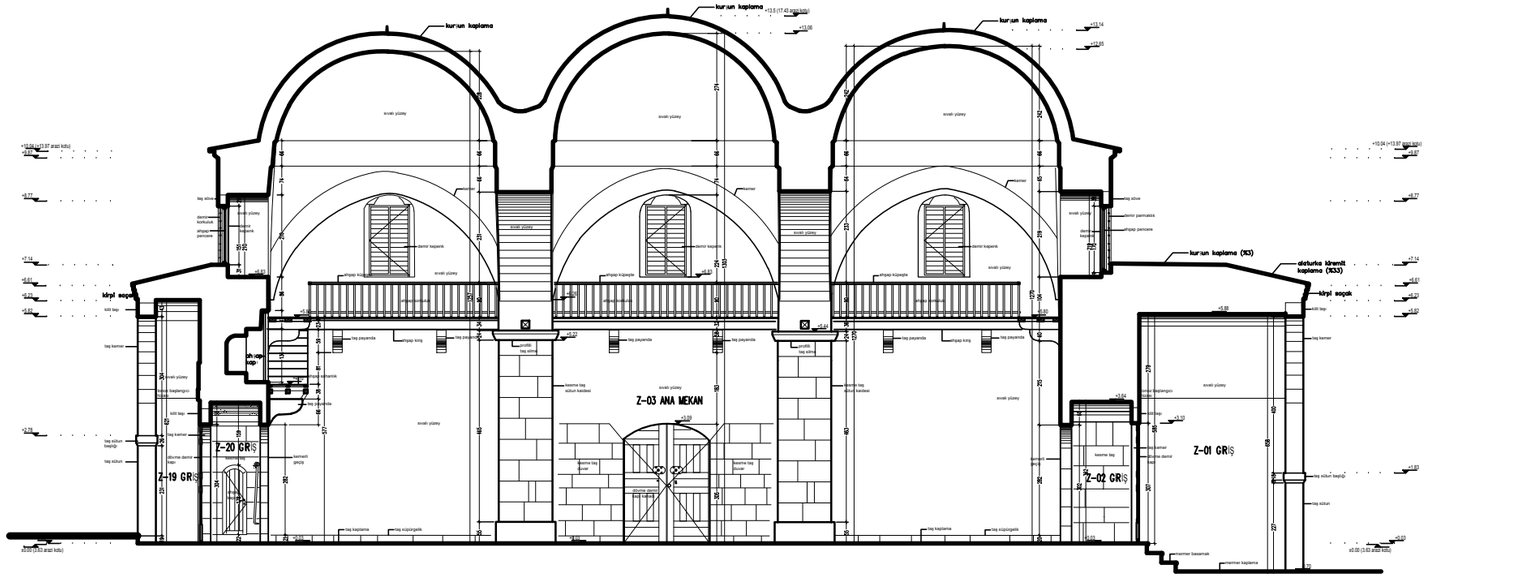
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 8
ÖLÇEK: 1/50

+9.50 KOTU TAVAN PLANI

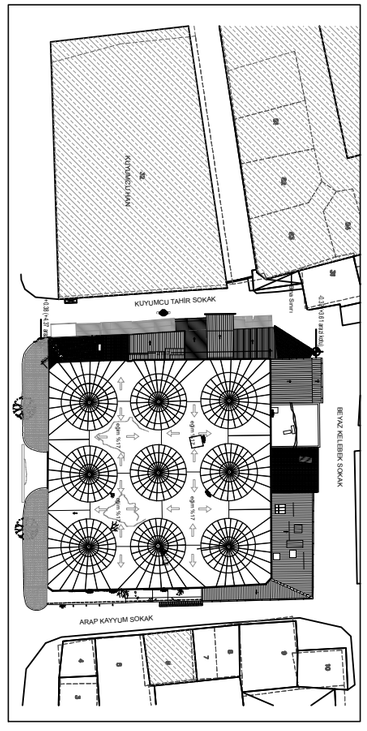

A-A KESİTİ
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

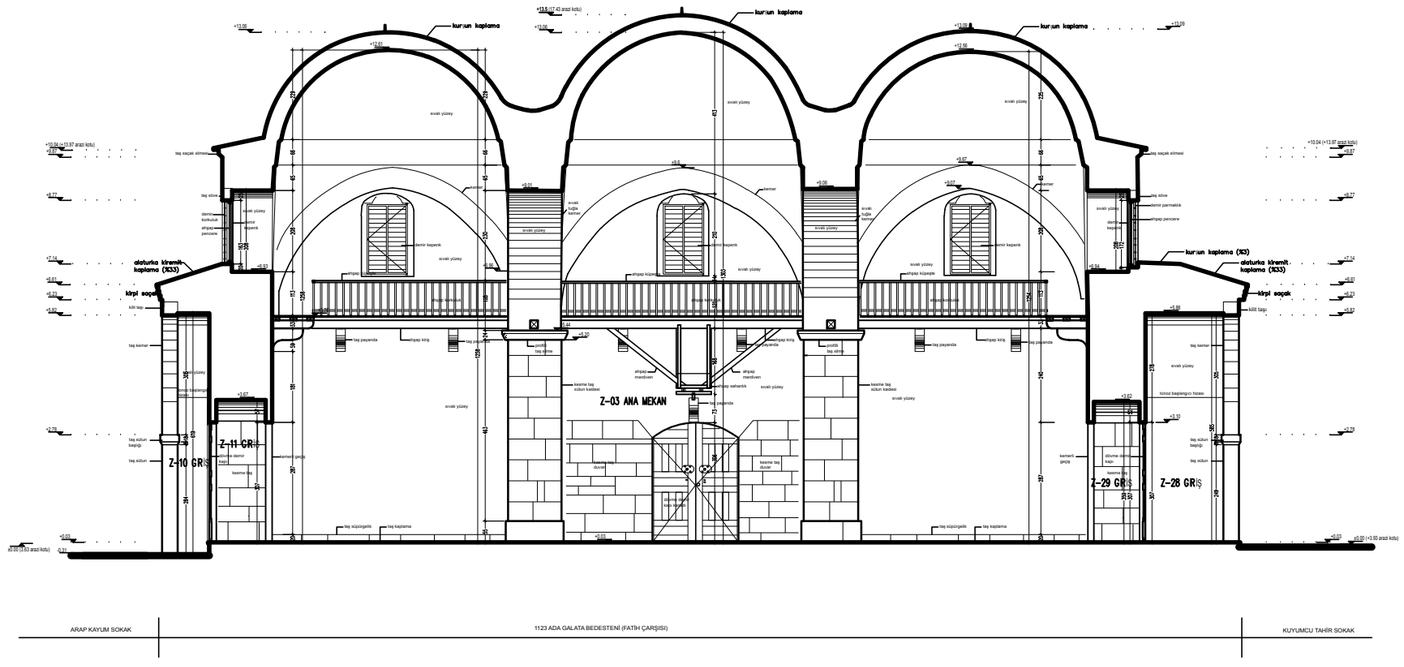
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 9
ÖLÇEK: 1/50

A-A KESİTİ

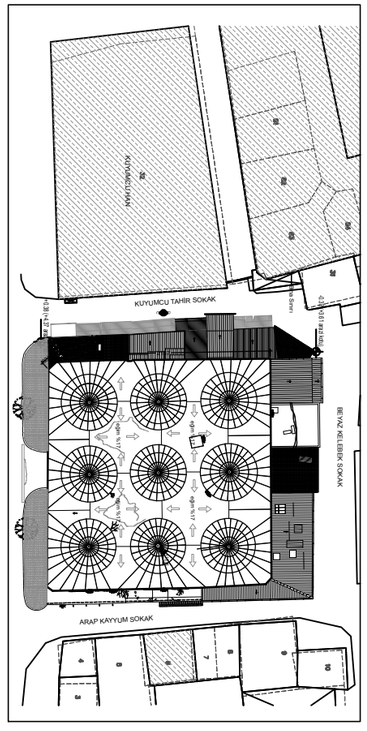

B-B KESİTİ
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

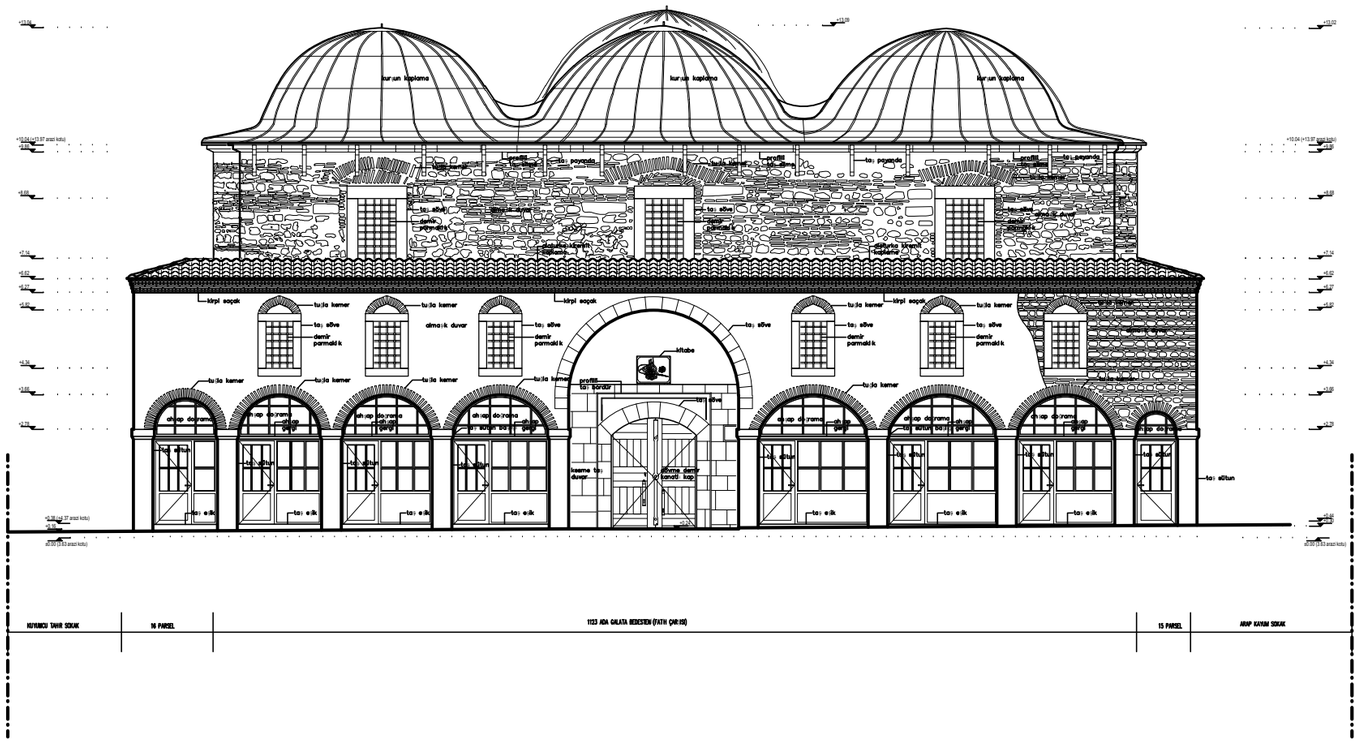

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 10
ÖLÇEK: 1/50

B-B KESİTİ

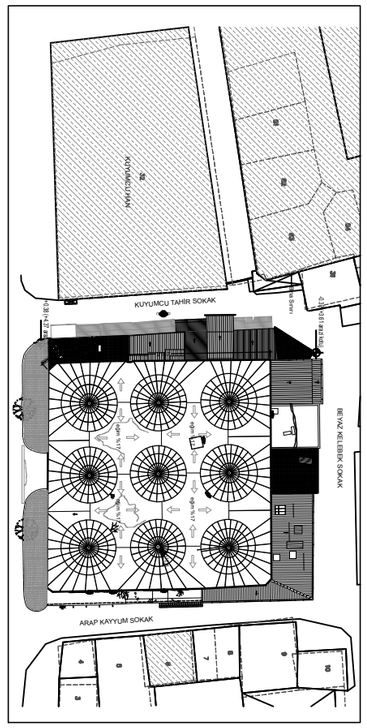
F-2 F-3

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

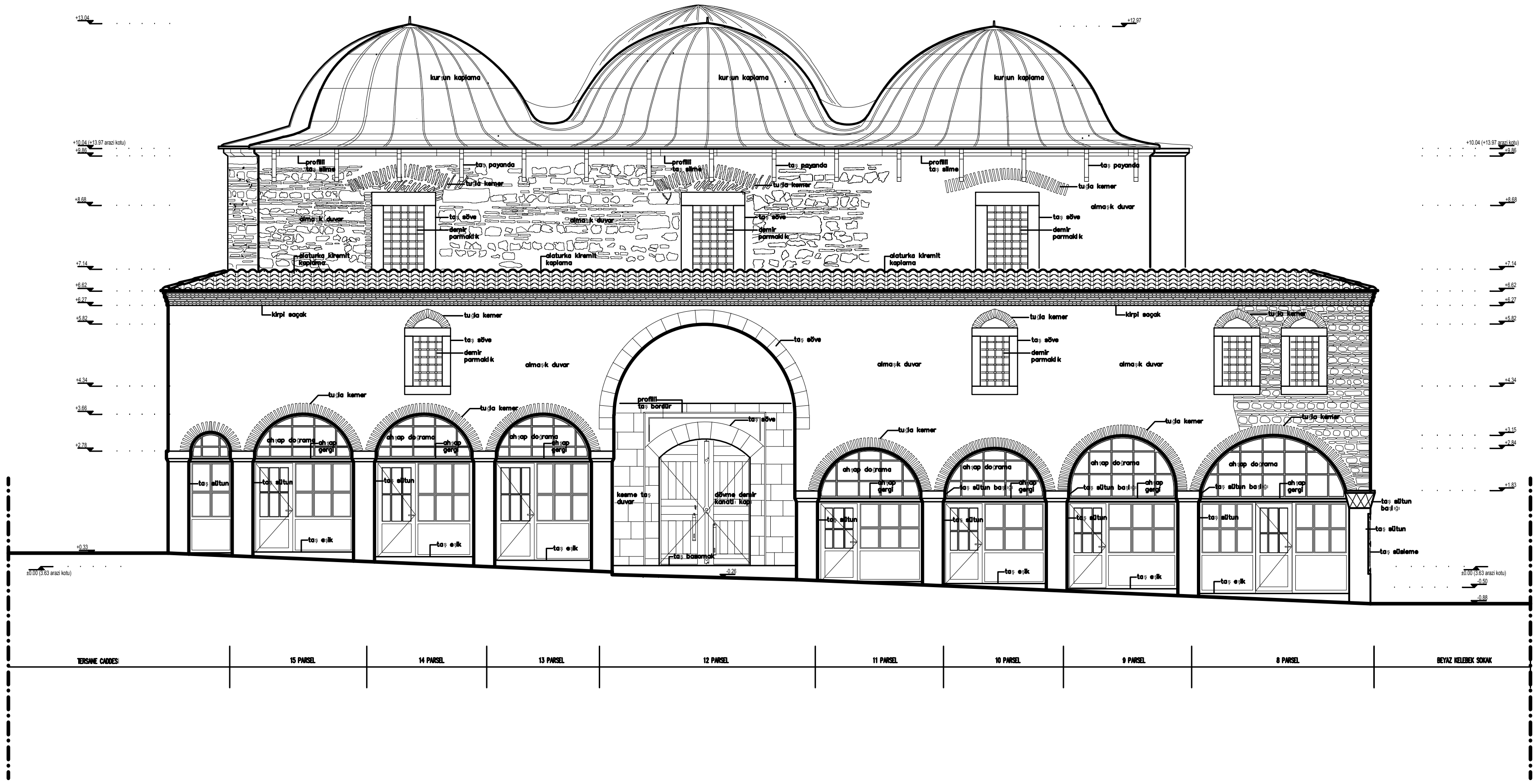
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 11
ÖLÇEK: 1/50

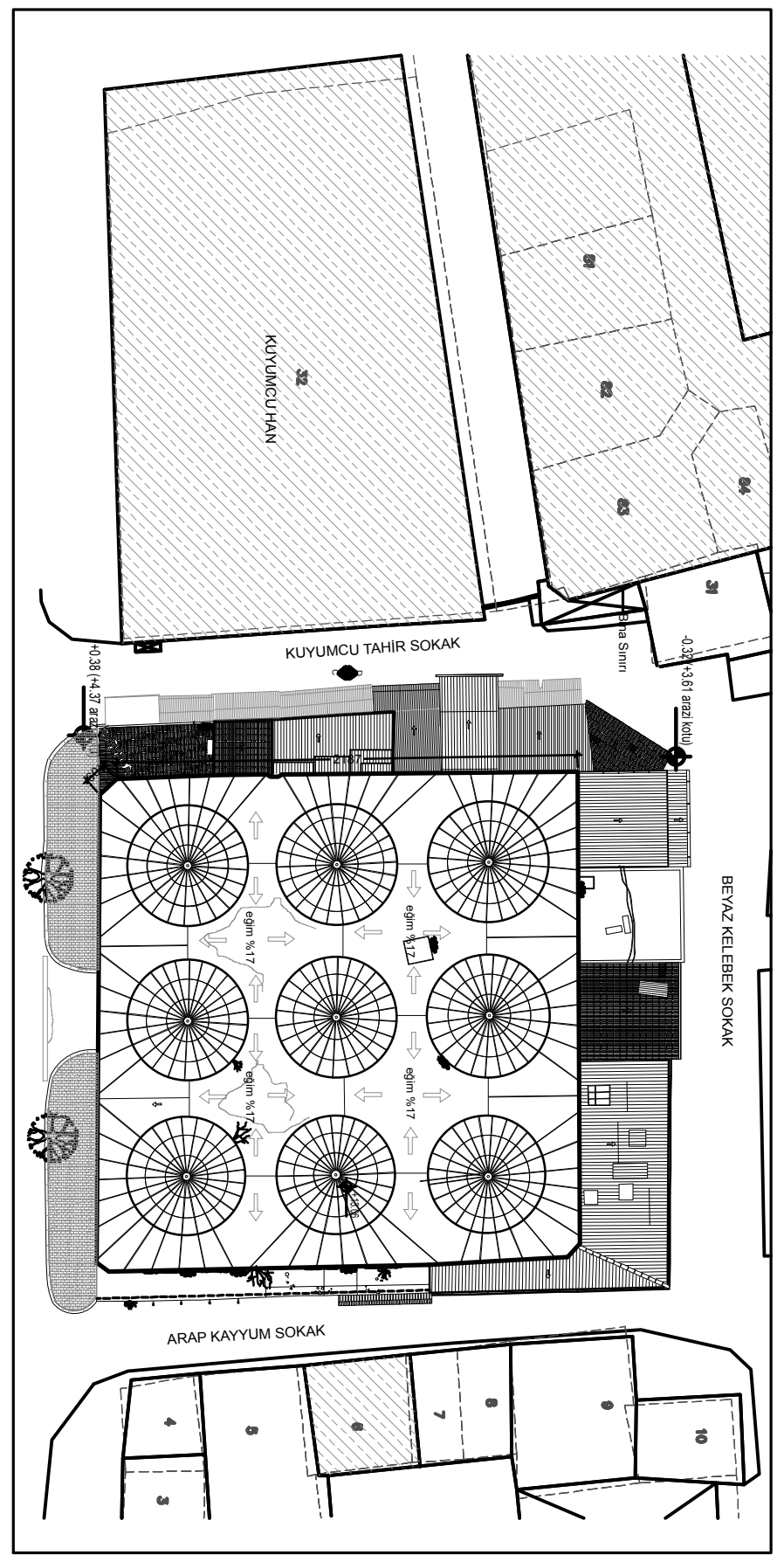
KUZEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

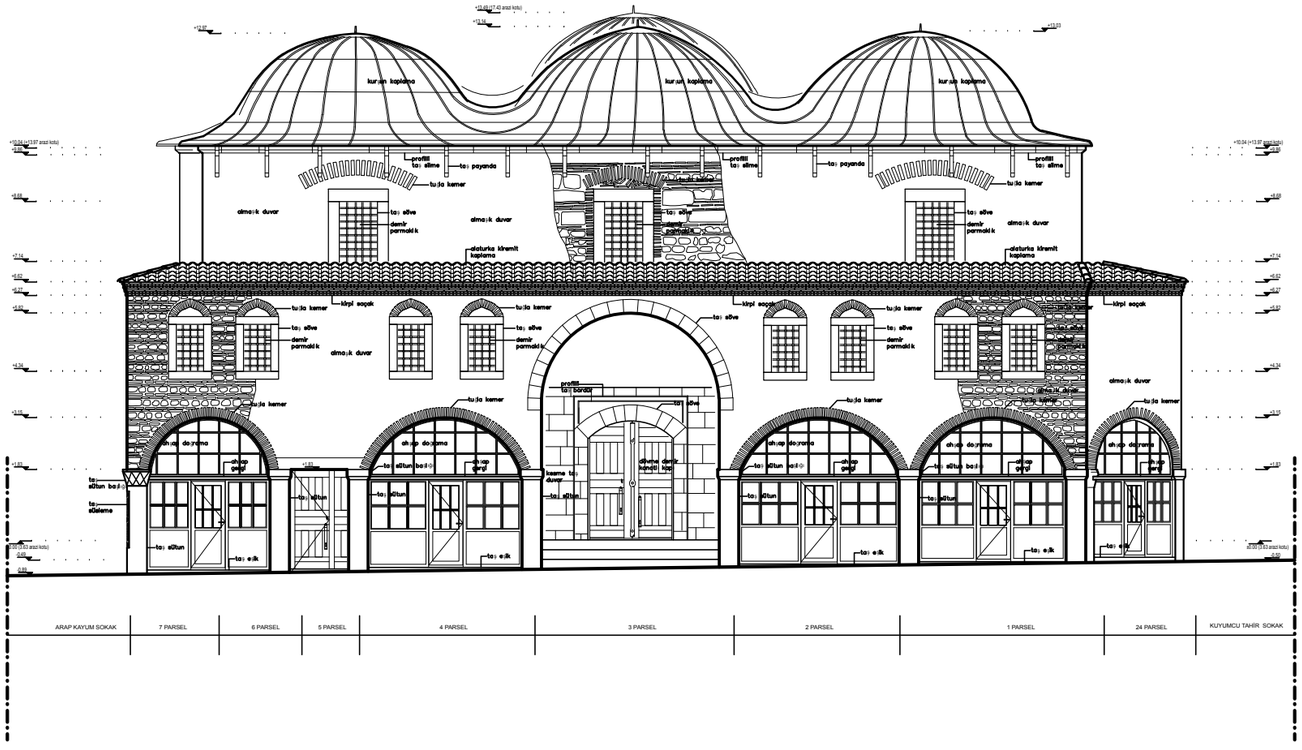
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 12
ÖLÇEK: 1/50

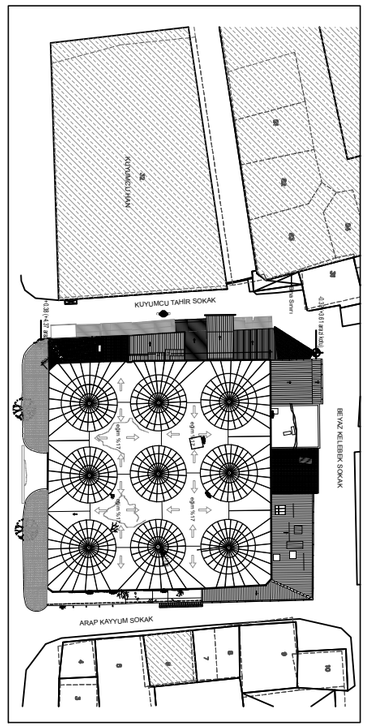
BATI CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

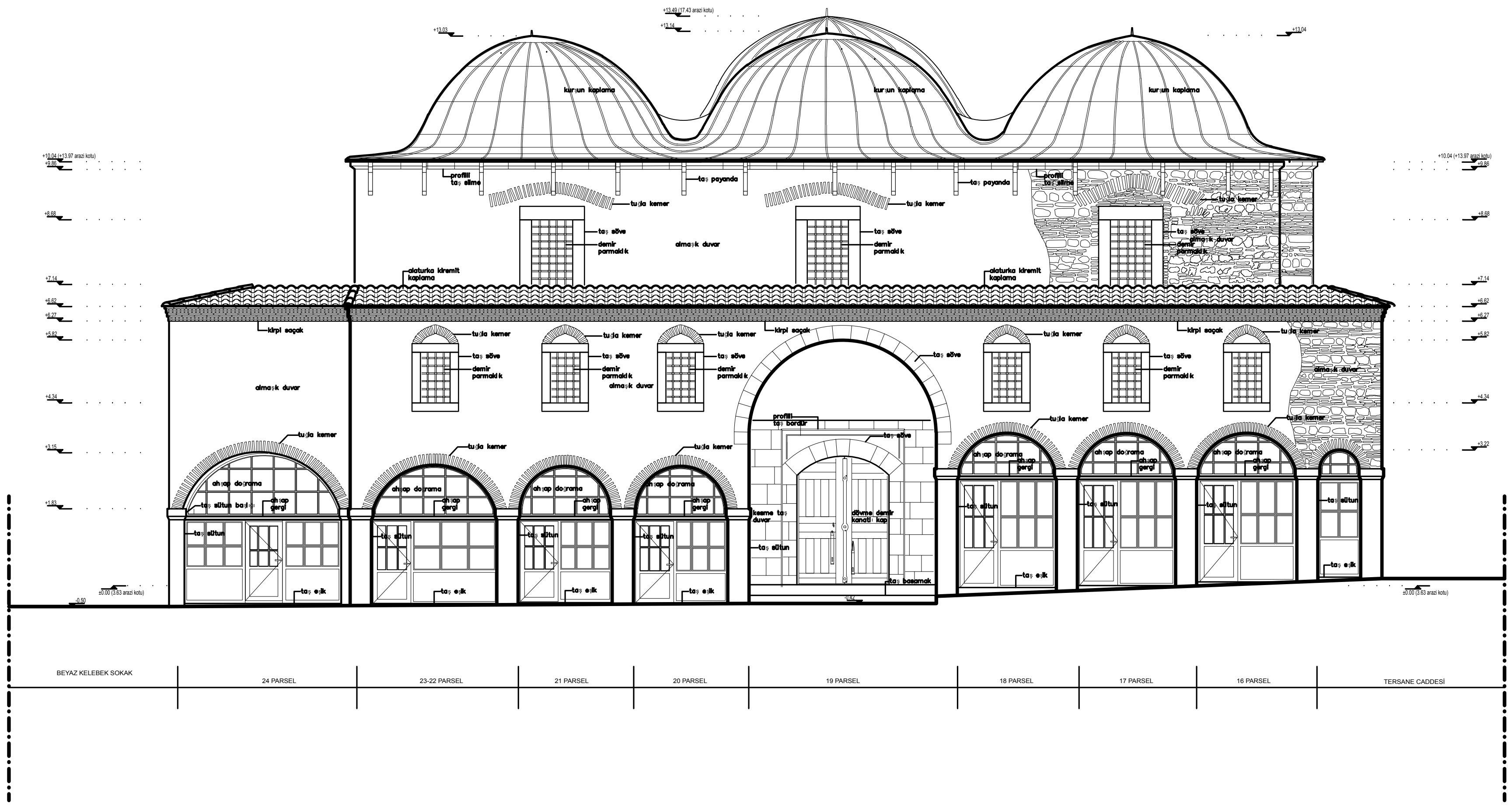
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 13
ÖLÇEK: 1/50

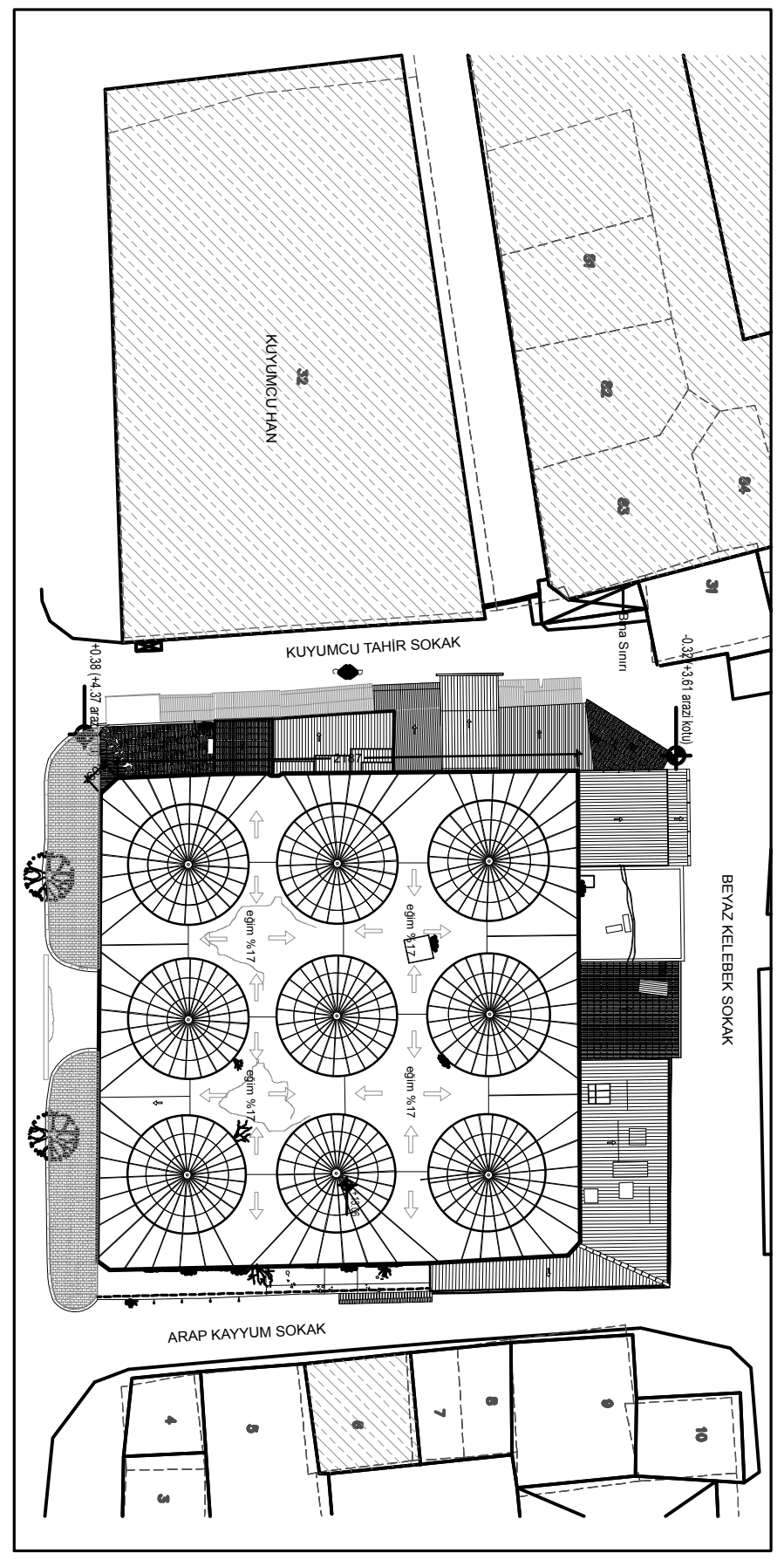
GÜNEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

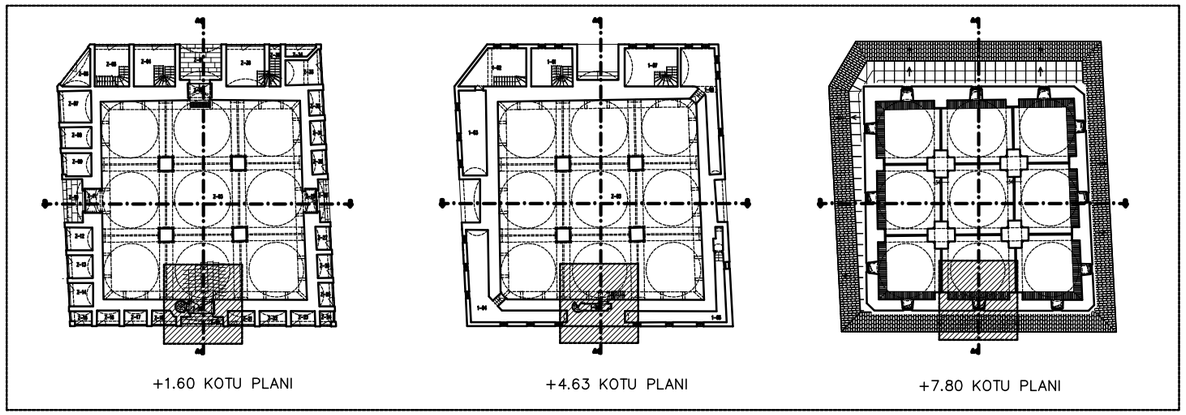
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

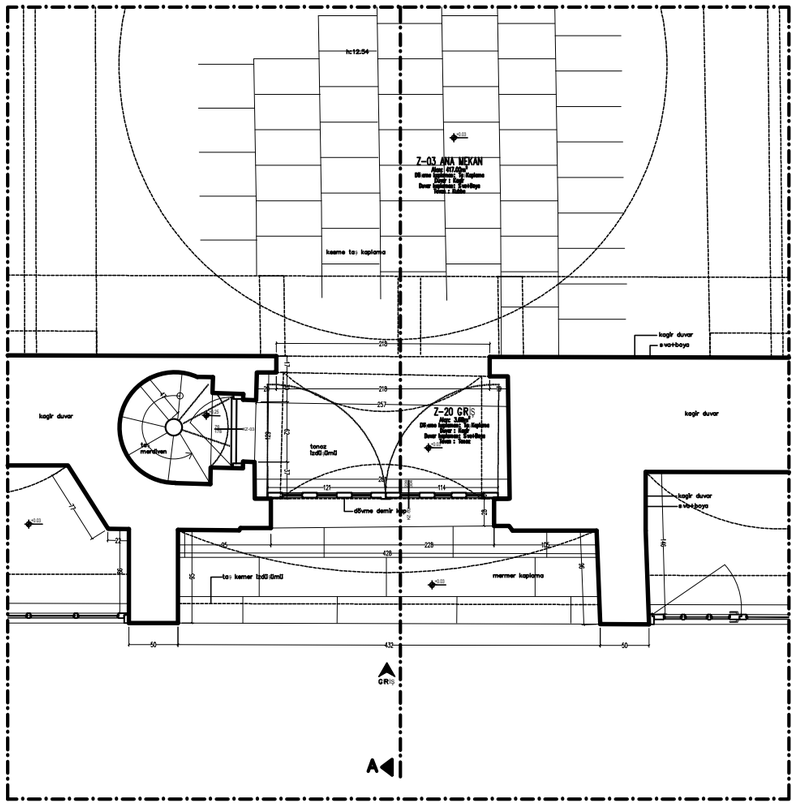

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

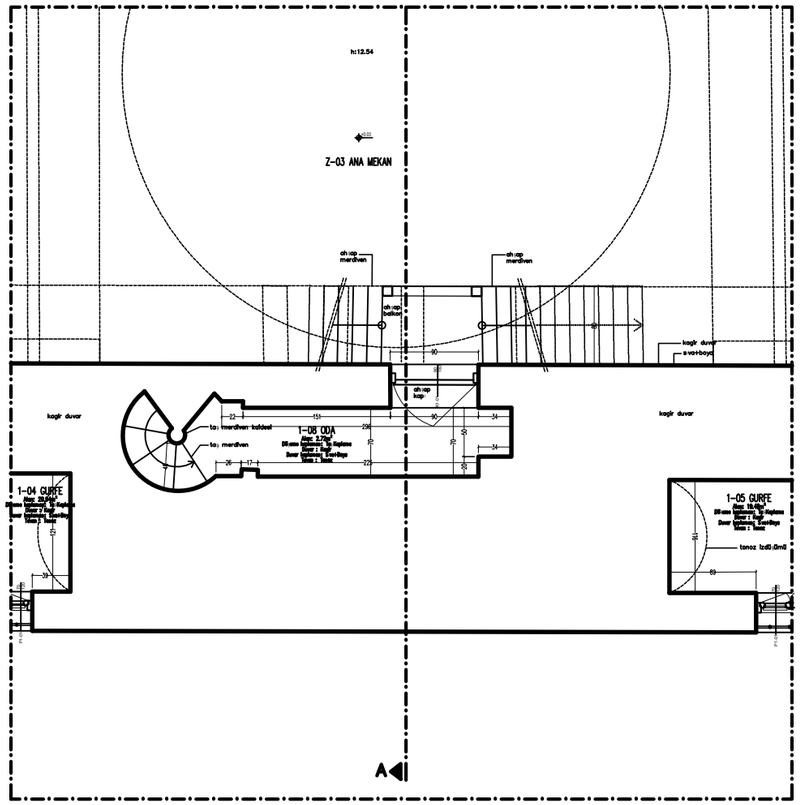
PAFTA NO: 14
ÖLÇEK: 1/50

DOĞU CEPHESİ

+1.60 KOTU PLANI ÖLÇEK: 1/20

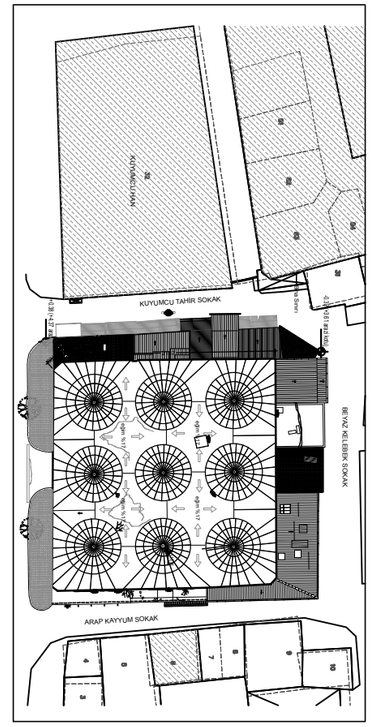

+4.63 KOTU PLANI ÖLÇEK: 1/20

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 15

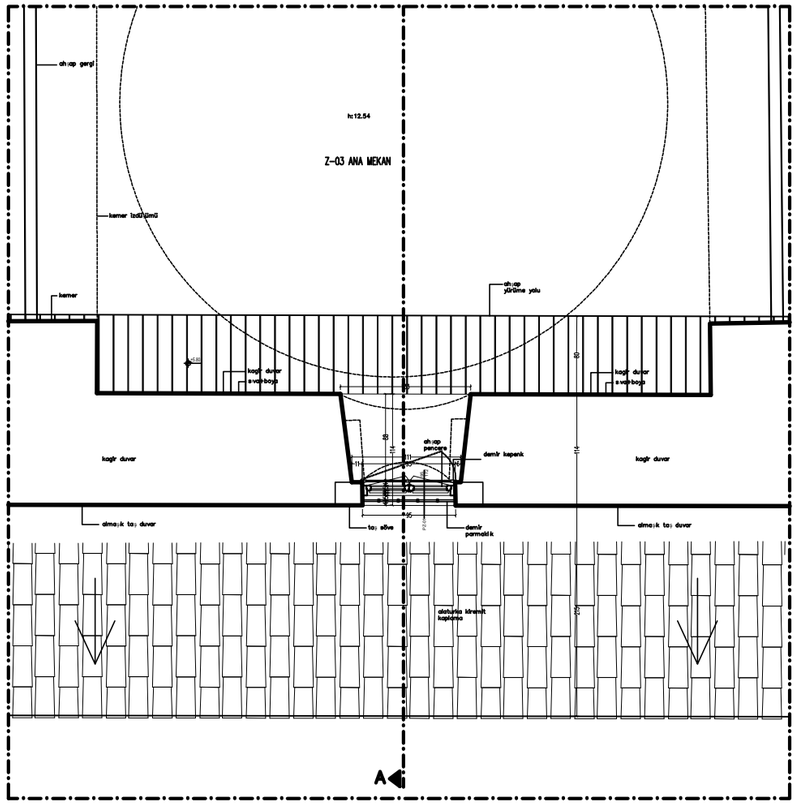
ÖLÇEK: 1/50

KISMI KESİTLER

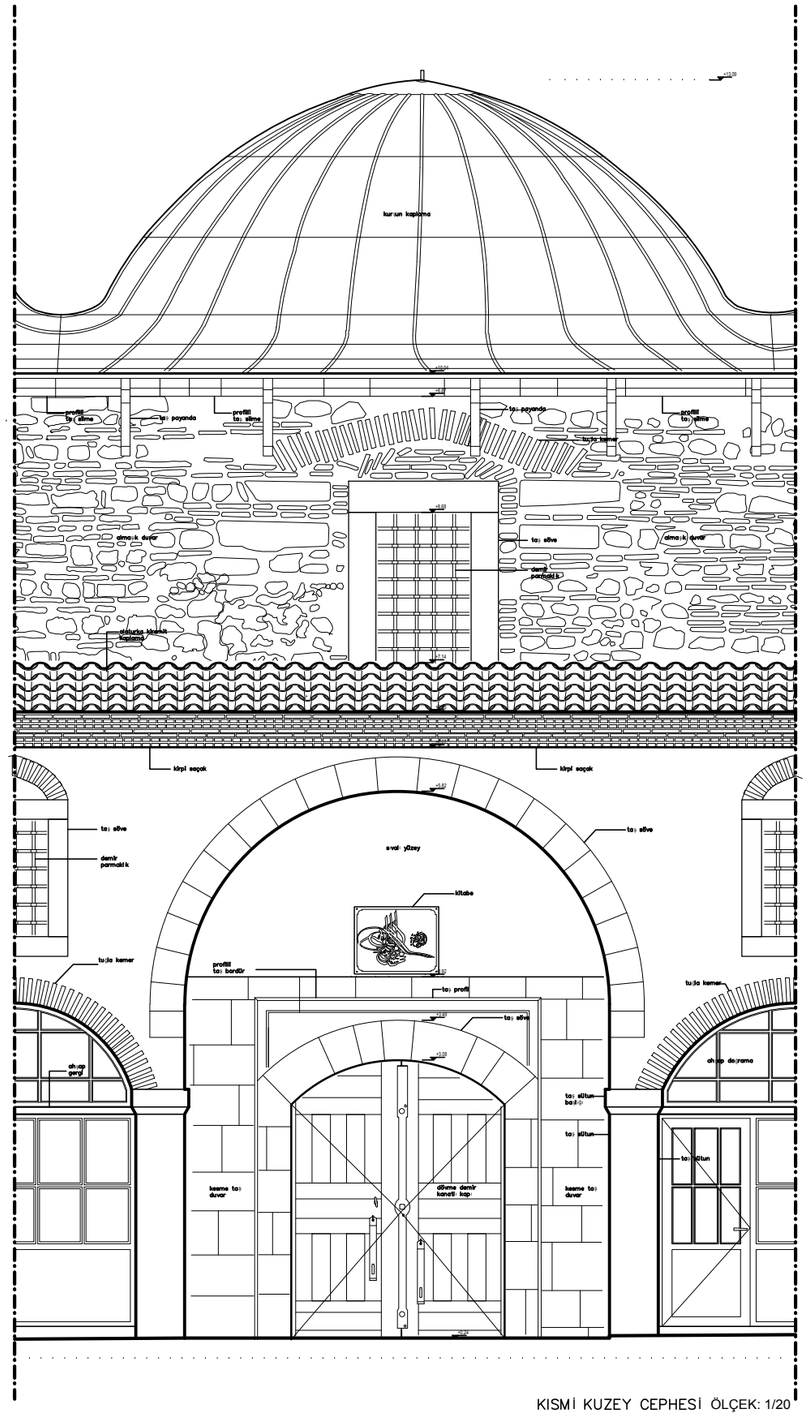
T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

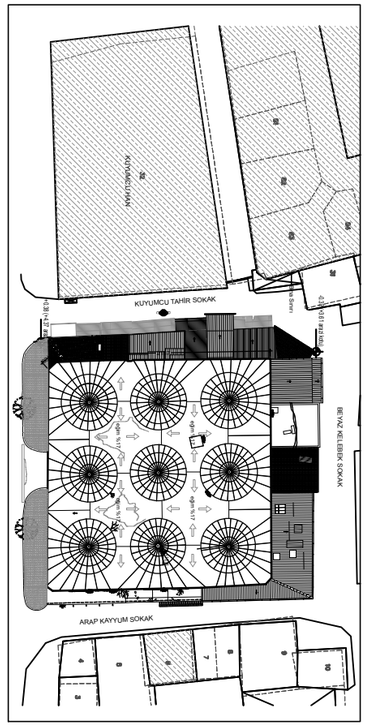
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

+7.80 KOTU PLANI ÖLÇEK: 1/20

KISMİ KUZEY CEPHESİ ÖLÇEK: 1/20

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

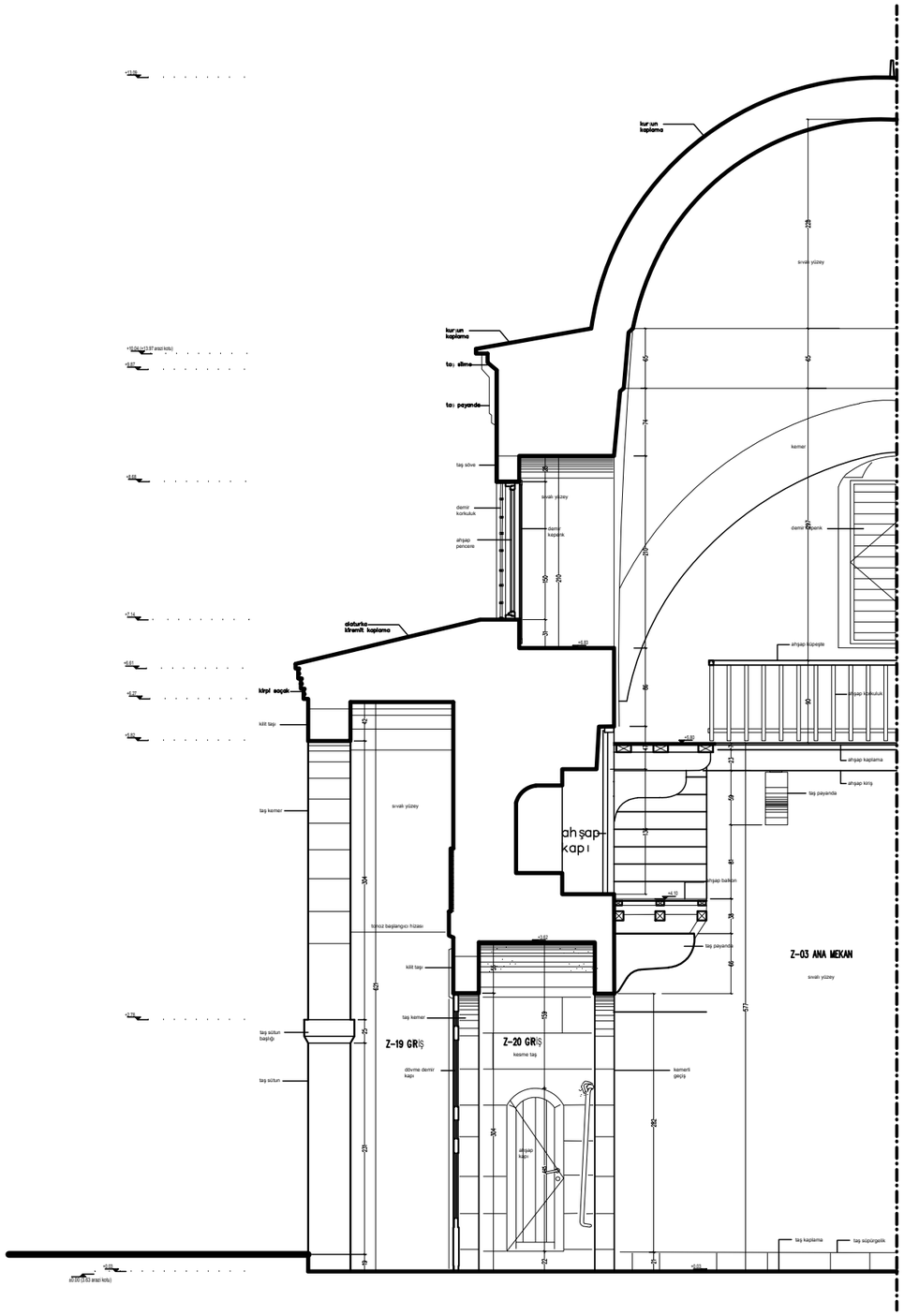
PAFTA NO: 16
ÖLÇEK: 1/20

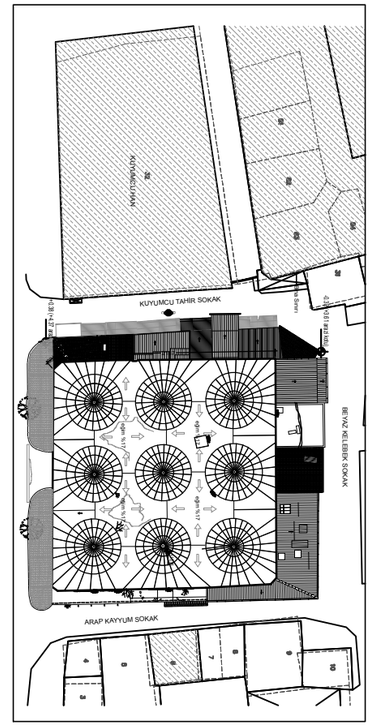
KISMI KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

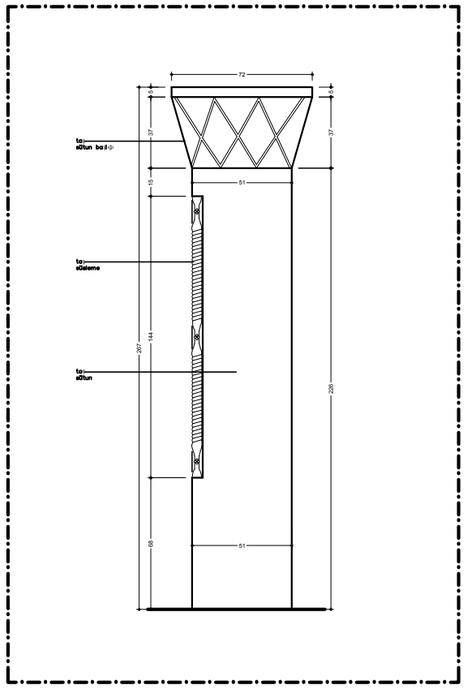

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 17
ÖLÇEK: 1/20

KISMİ A–A KESİTİ

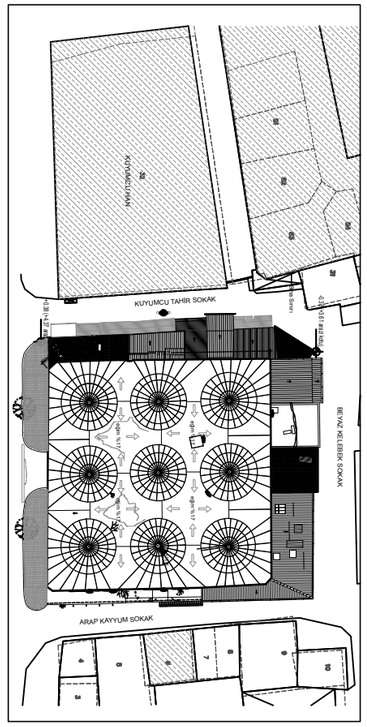

GÜNEY BATI KÖŞESİ TAŞ SÜTÜN DETAYI ÖLÇEK: 1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

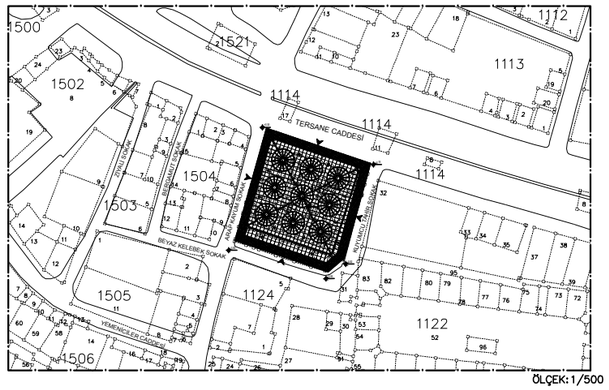

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

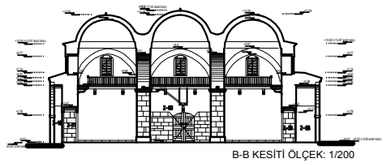
PAFTA NO: 18

ÖLÇEK: 1/10

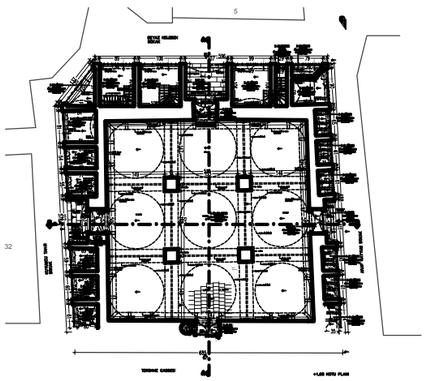
SÜTUN DETAYI

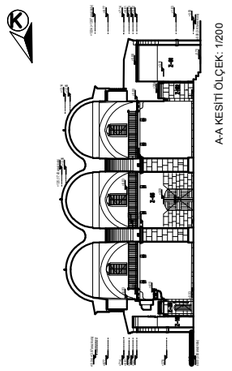

ÖLÇEK:1/500

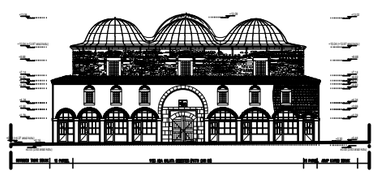

B-B KESİTİ ÖLÇEK: 1/200

A-A KESİTİ ÖLÇEK: 1/200

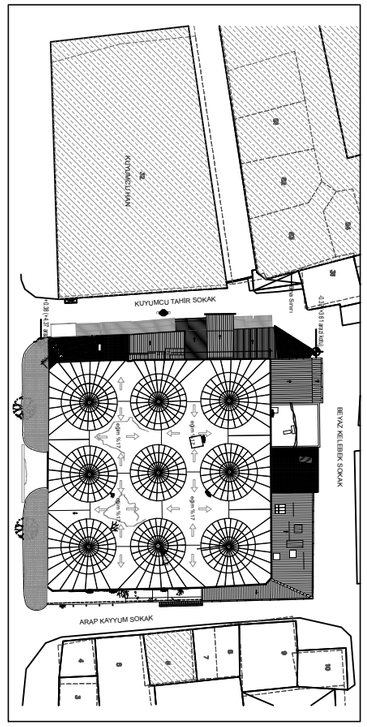

TERSANE CADDESİ
SİLÜETİ ÖLÇEK: 1/200

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

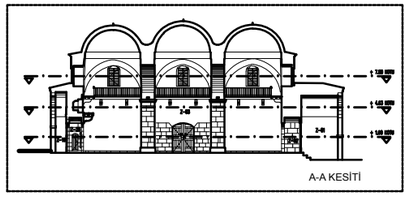

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 1

ÖLÇEK: 1/50

VAZİYET PLANI

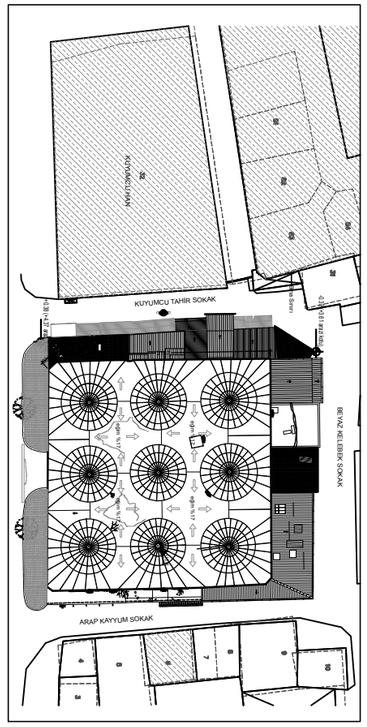

+1.60 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

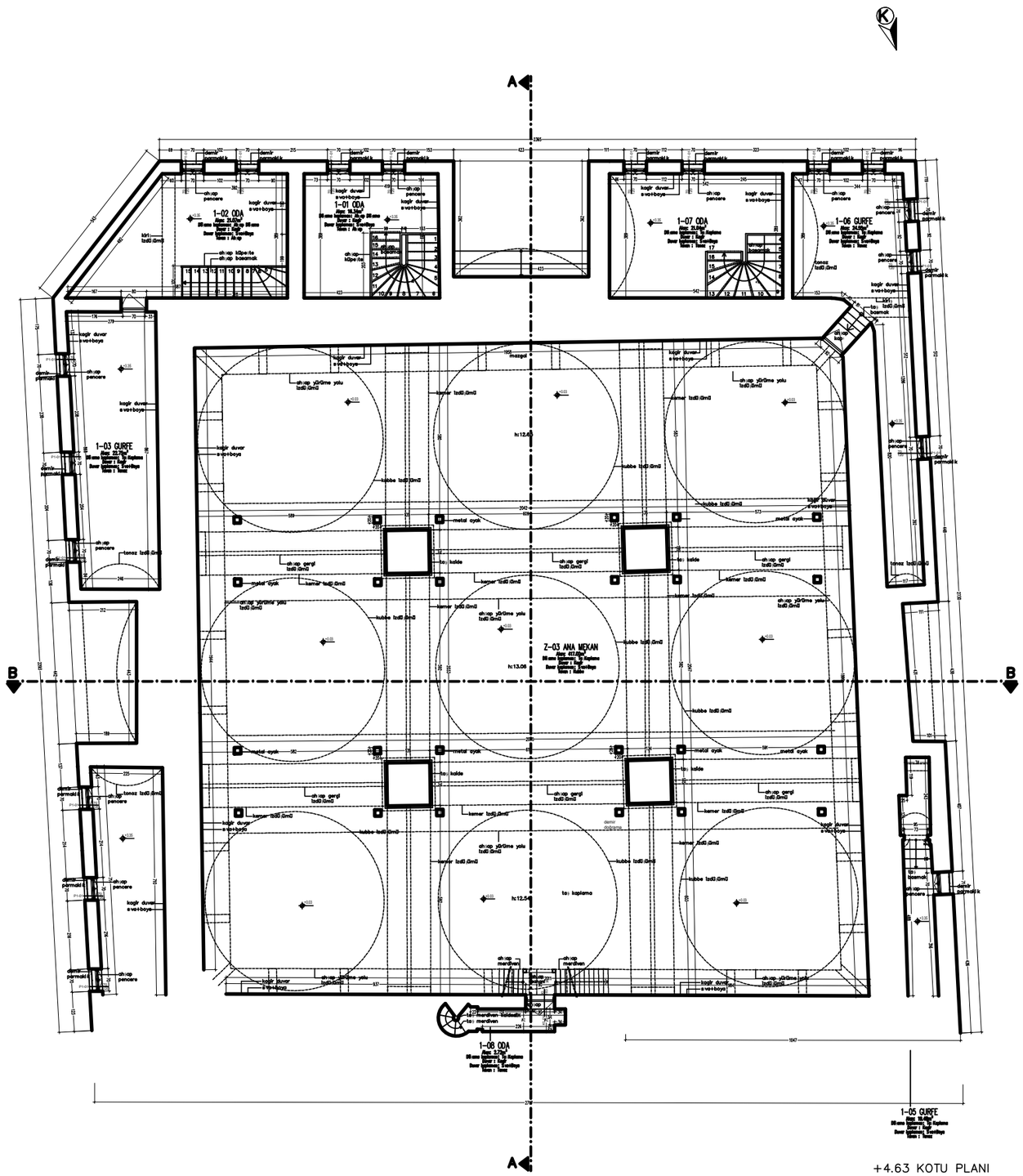
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 2
ÖLÇEK: 1/50

+1.60 KOTU PLANI

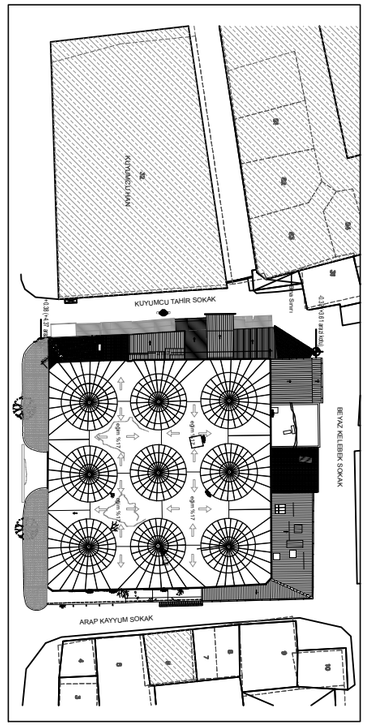

+4.63 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

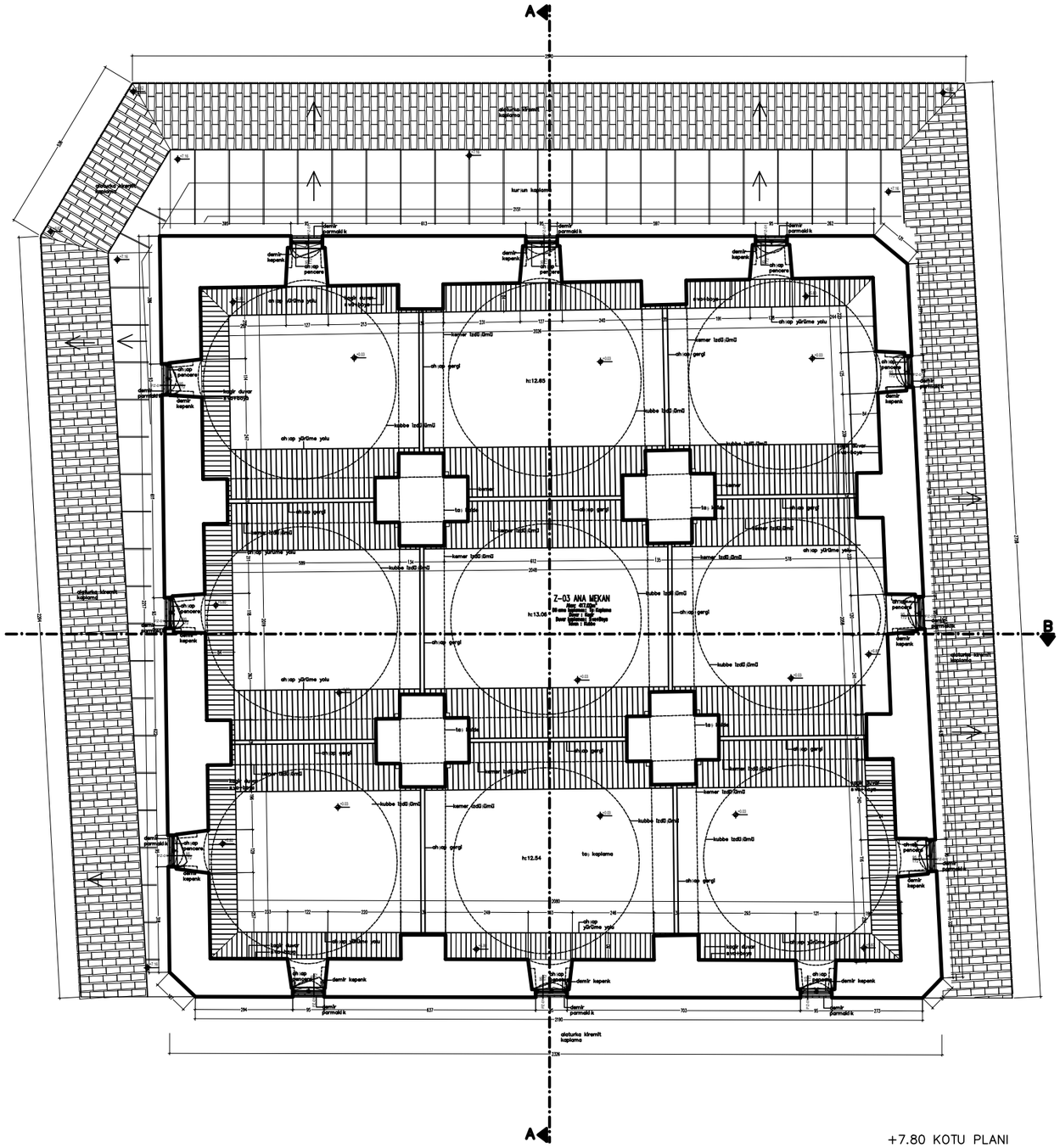
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 3
ÖLÇEK: 1/50

+4.63 KOTU PLANI

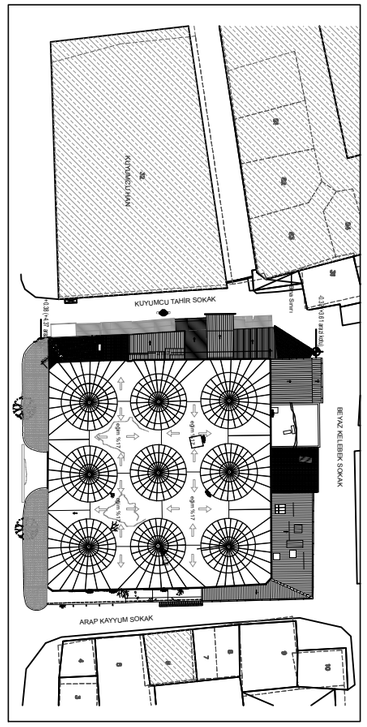

+7.80 KOTU PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

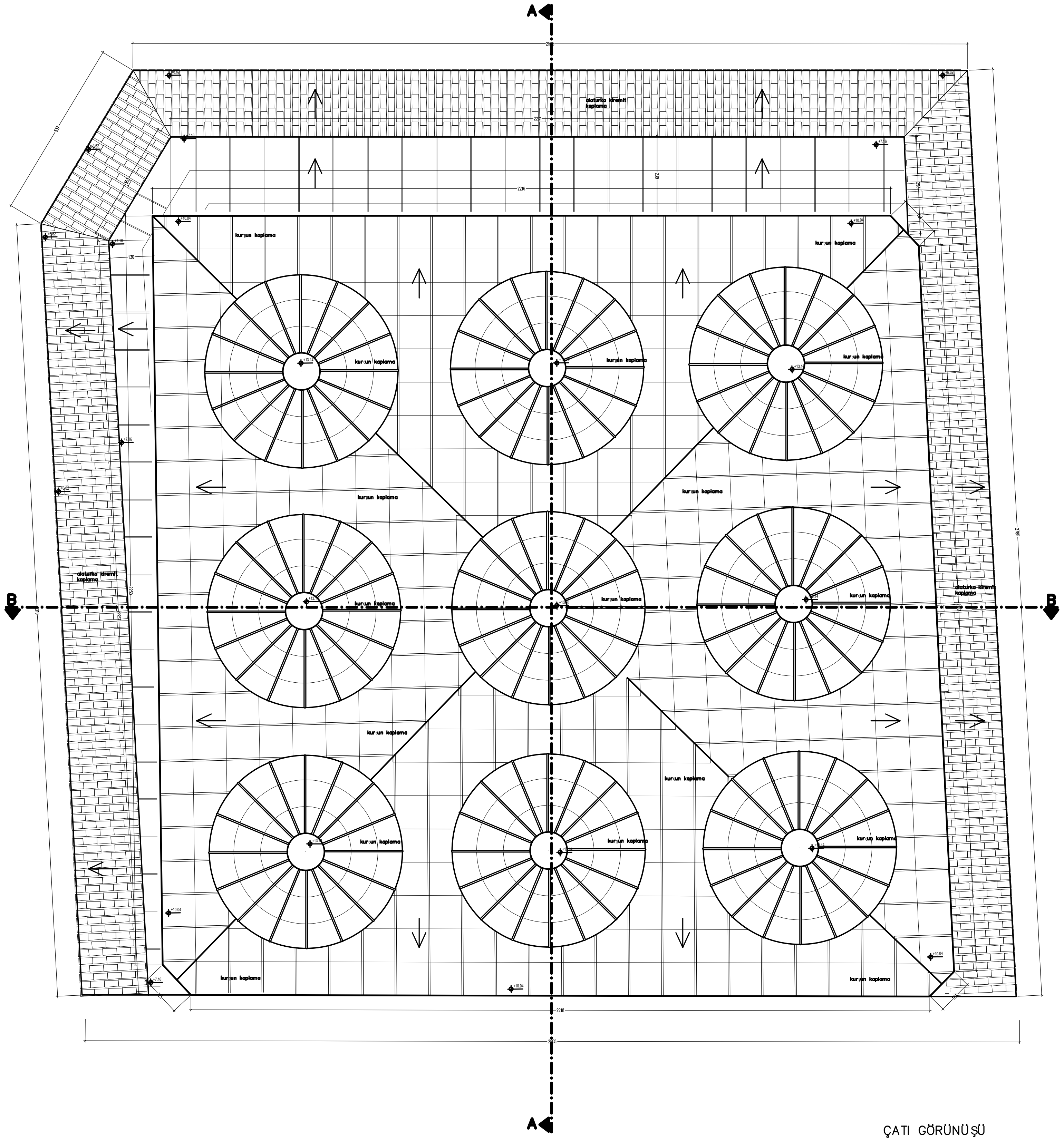
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 4
ÖLÇEK: 1/50

+7.80 KOTU PLANI

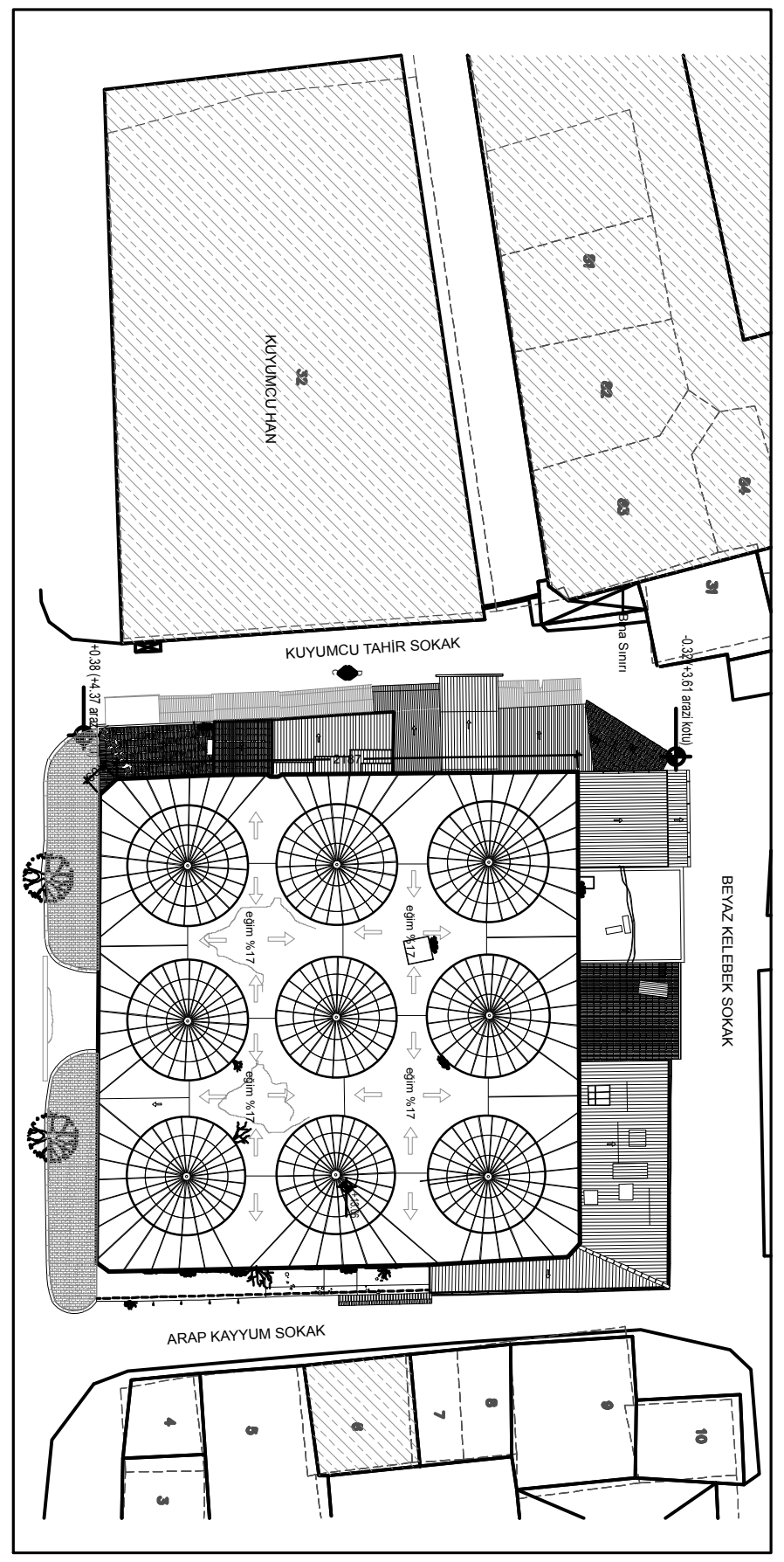

ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

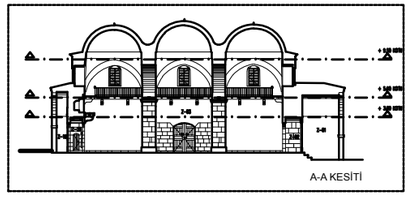

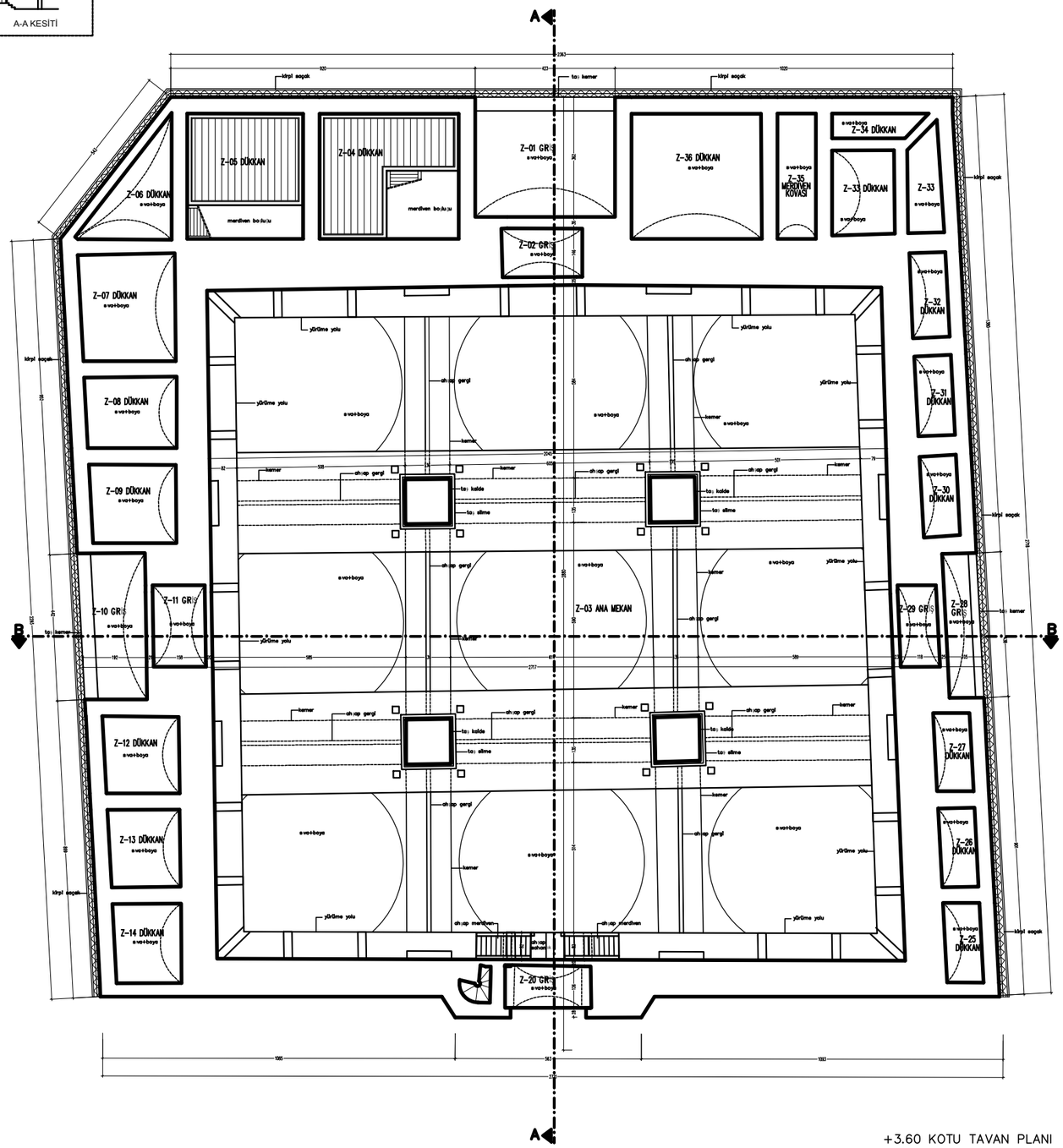
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 5

ÖLÇEK: 1/50

ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

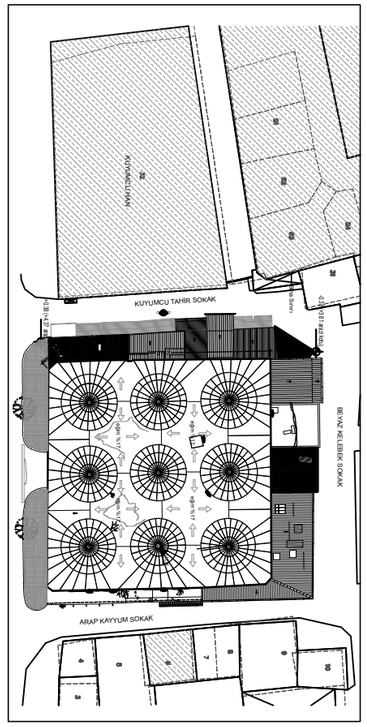

+3.60 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

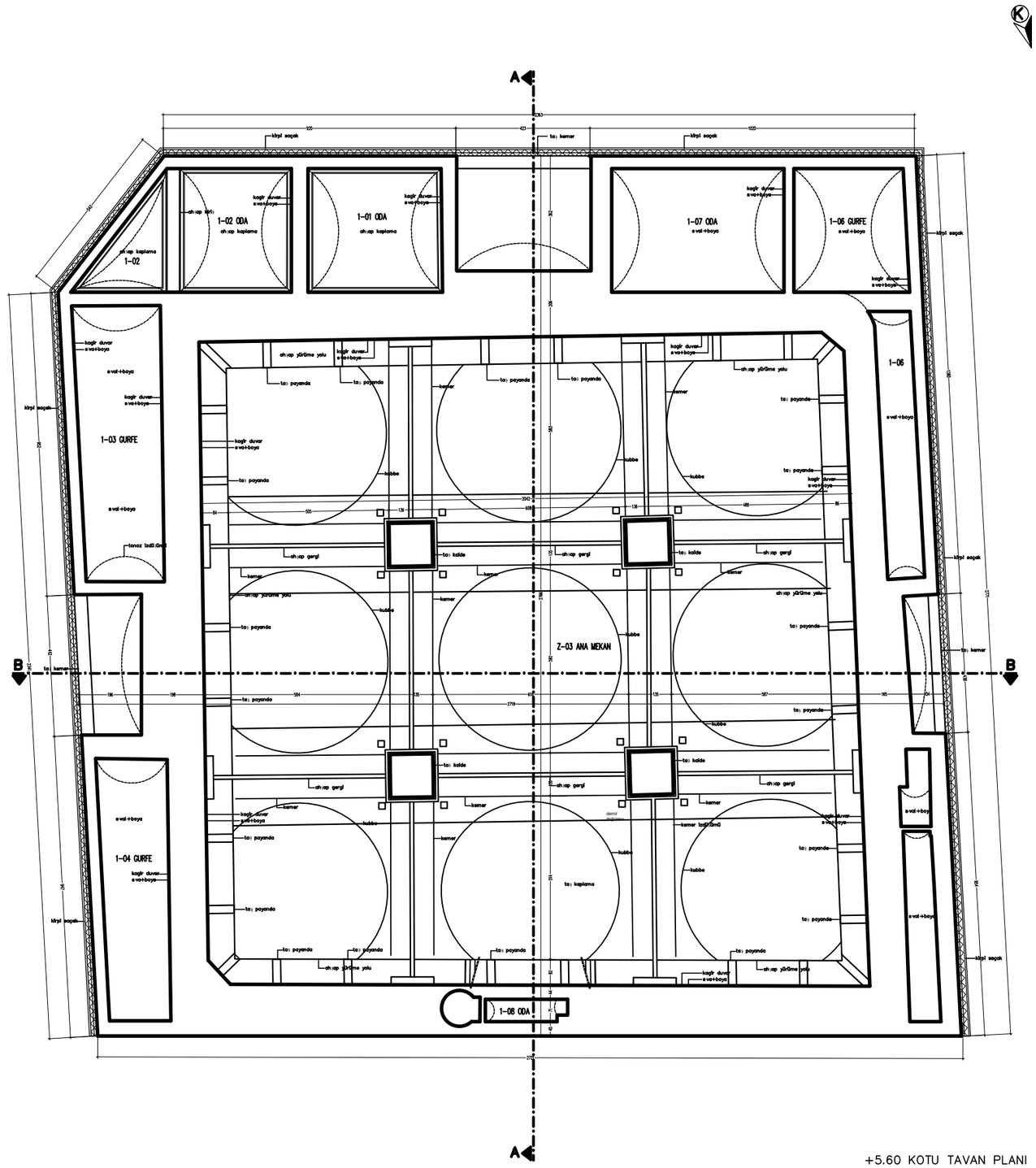
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 6
ÖLÇEK: 1/50

+3.60 KOTU TAVAN PLANI

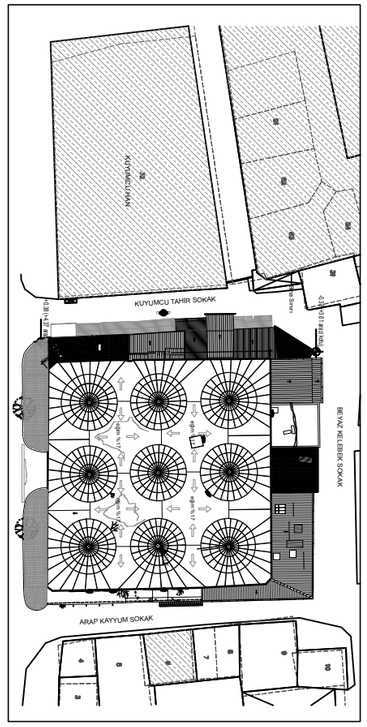

+5.60 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

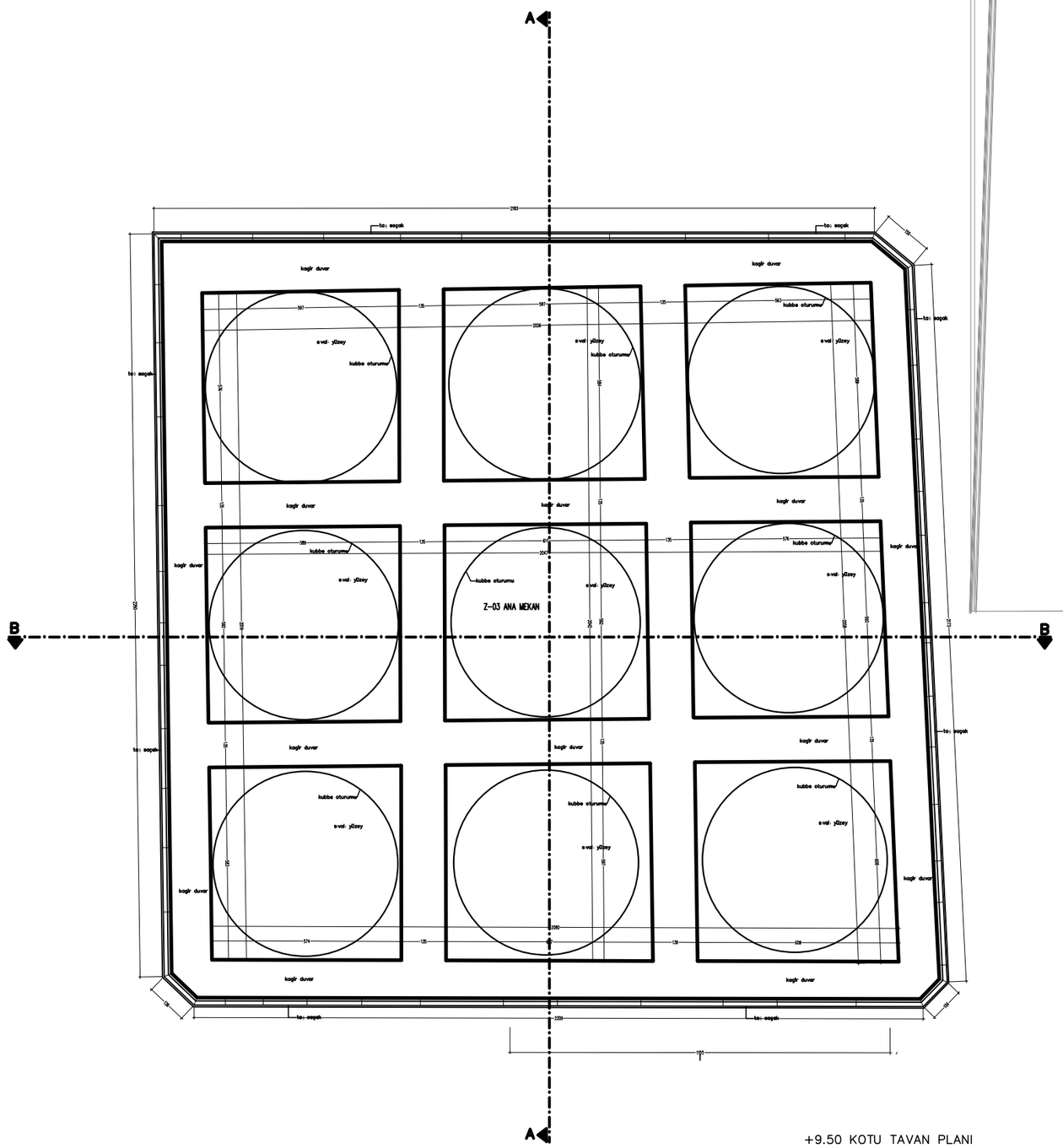
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 7
ÖLÇEK: 1/50

+5.60 KOTU TAVAN PLANI

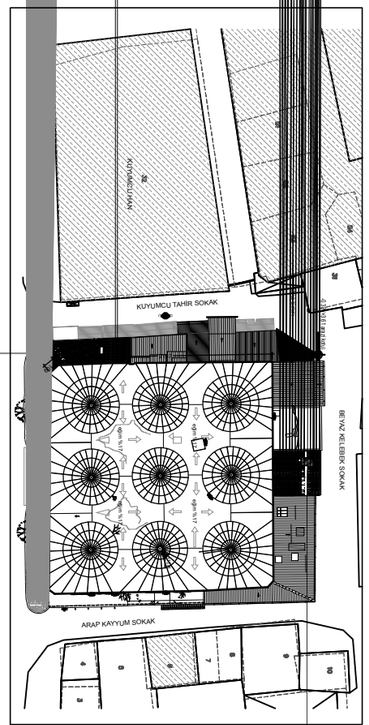
+9.50 KOTU TAVAN PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ NCELENMES VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJES

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN

HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

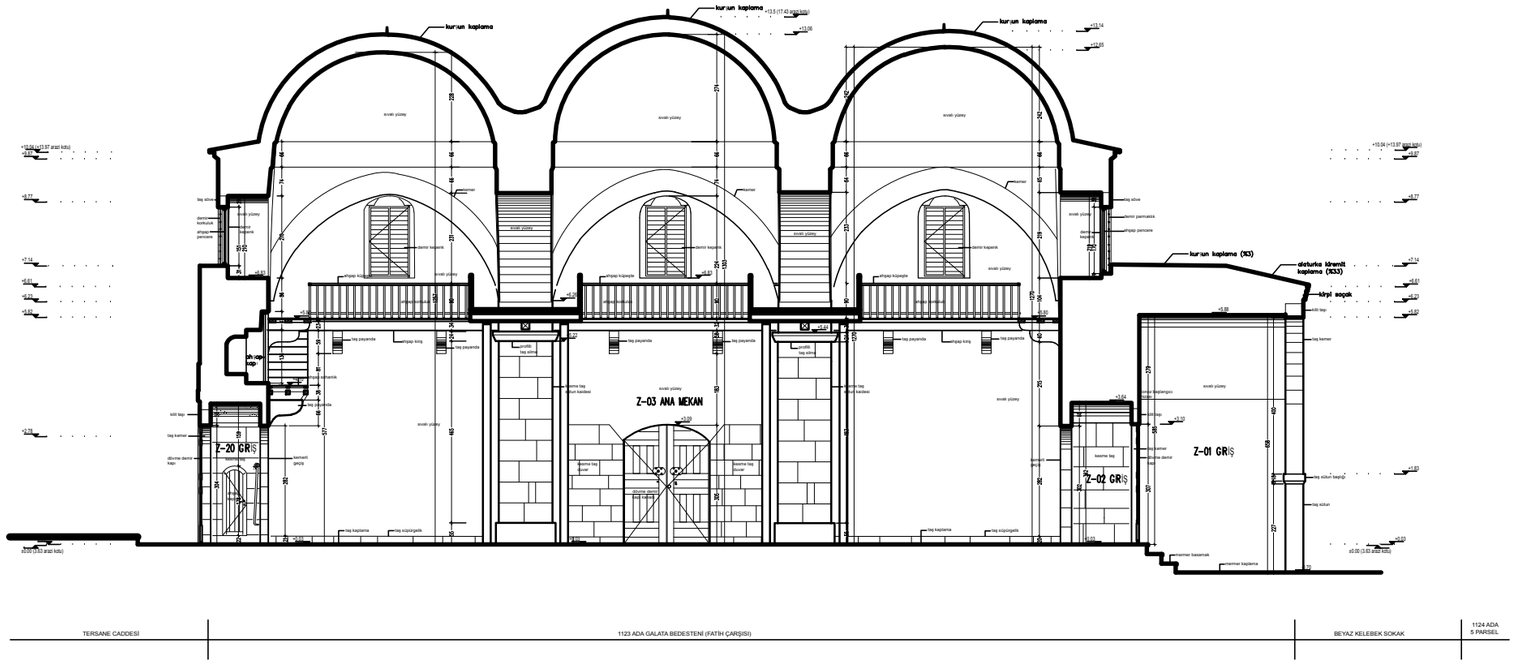

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 8

ÖLÇEK: 1/50

+9.50 KOTU TAVAN PLANI

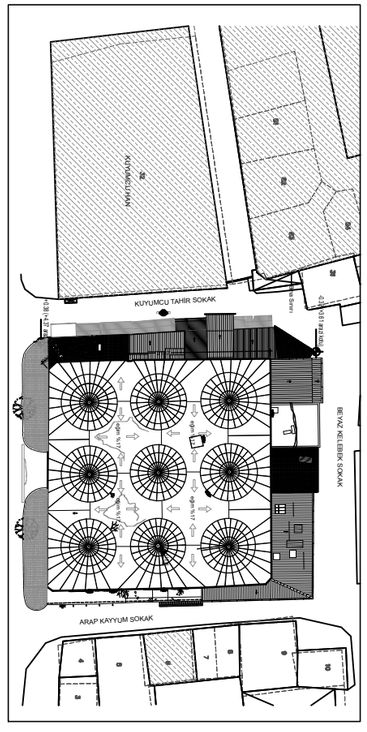

A-A KESİTİ
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

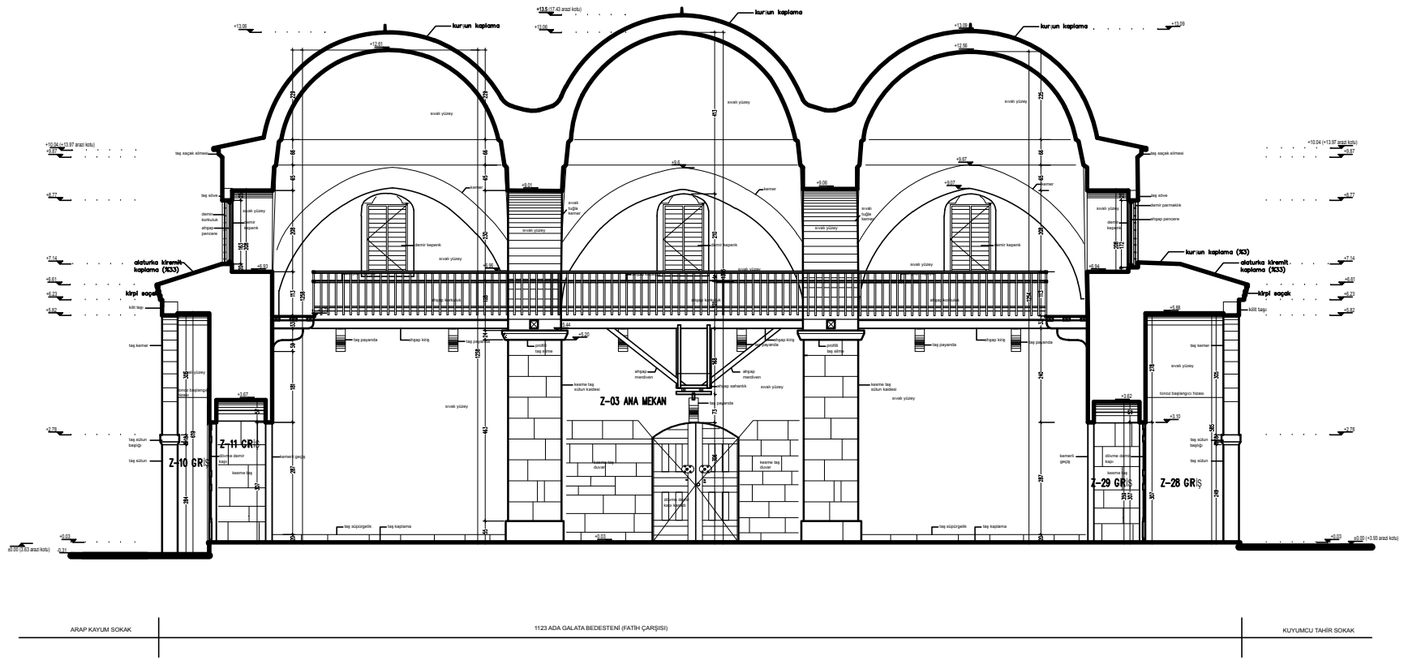
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 9
ÖLÇEK: 1/50

A-A KESİTİ

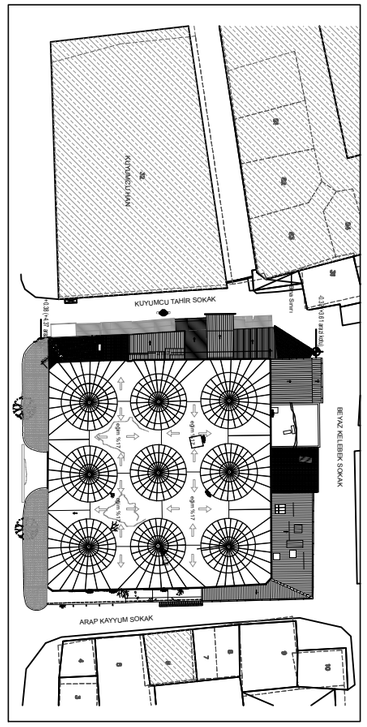

B-B KESİTİ
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

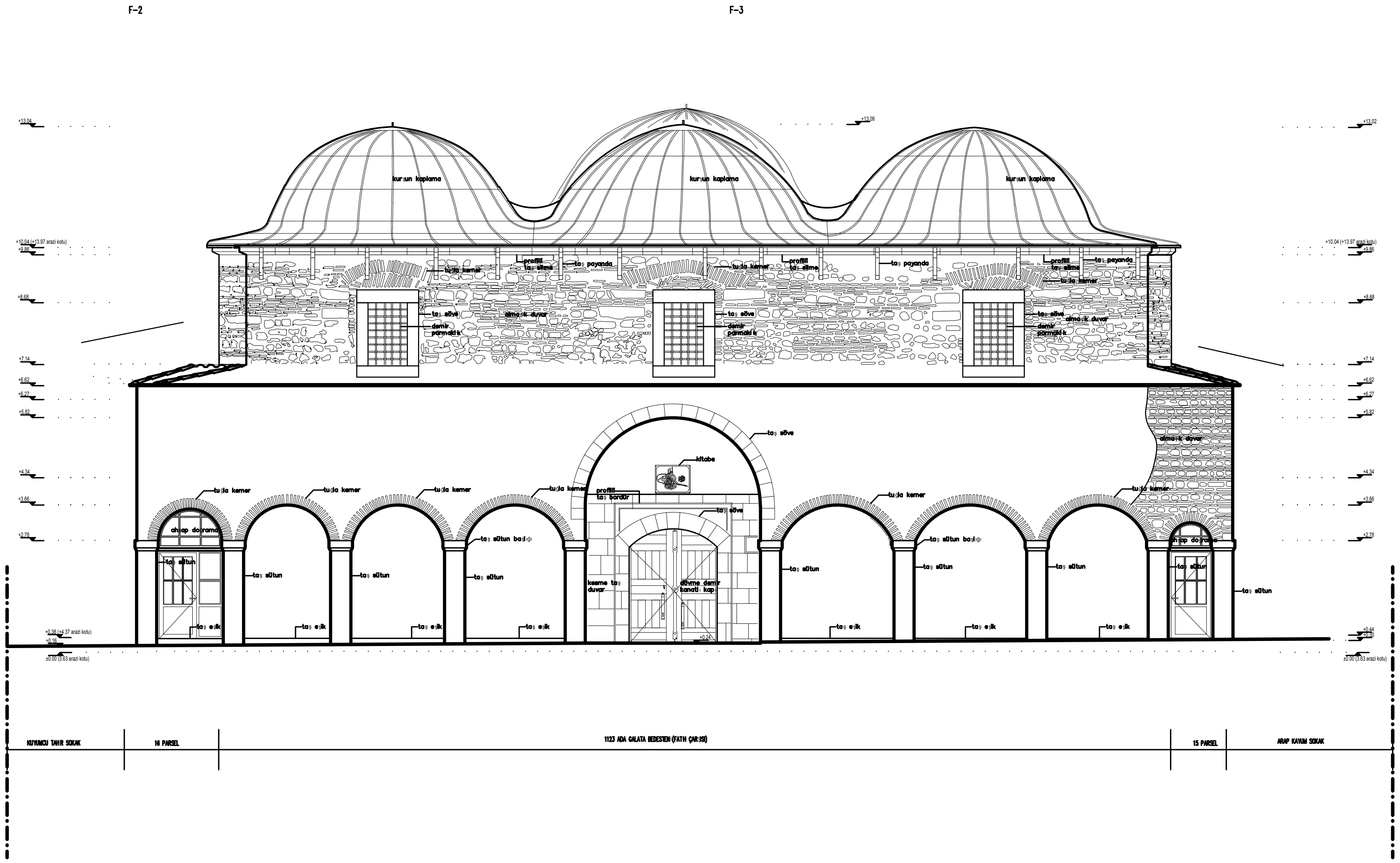
PAFTA NO: 10
ÖLÇEK: 1/50

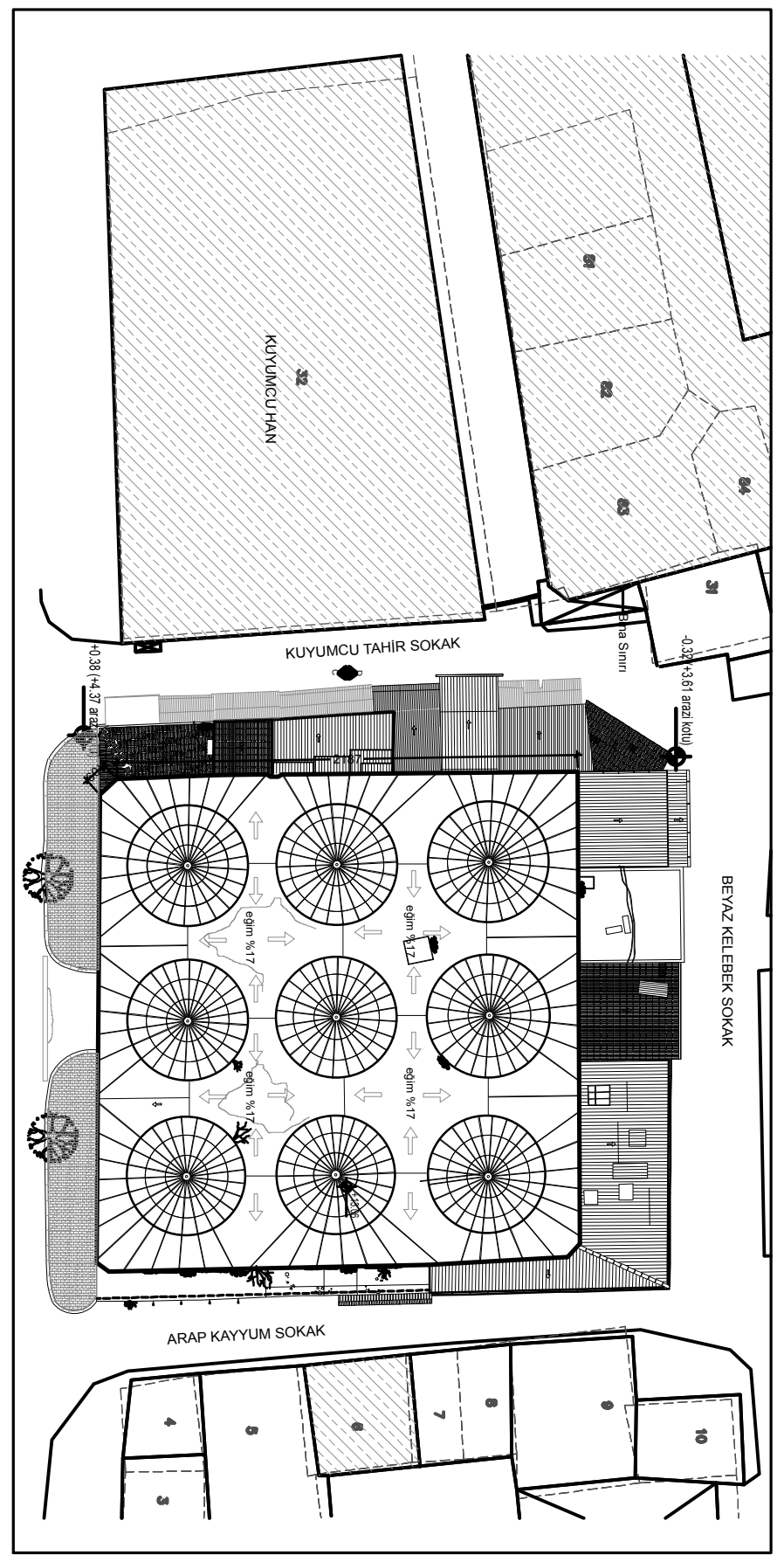
B-B KESİTİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

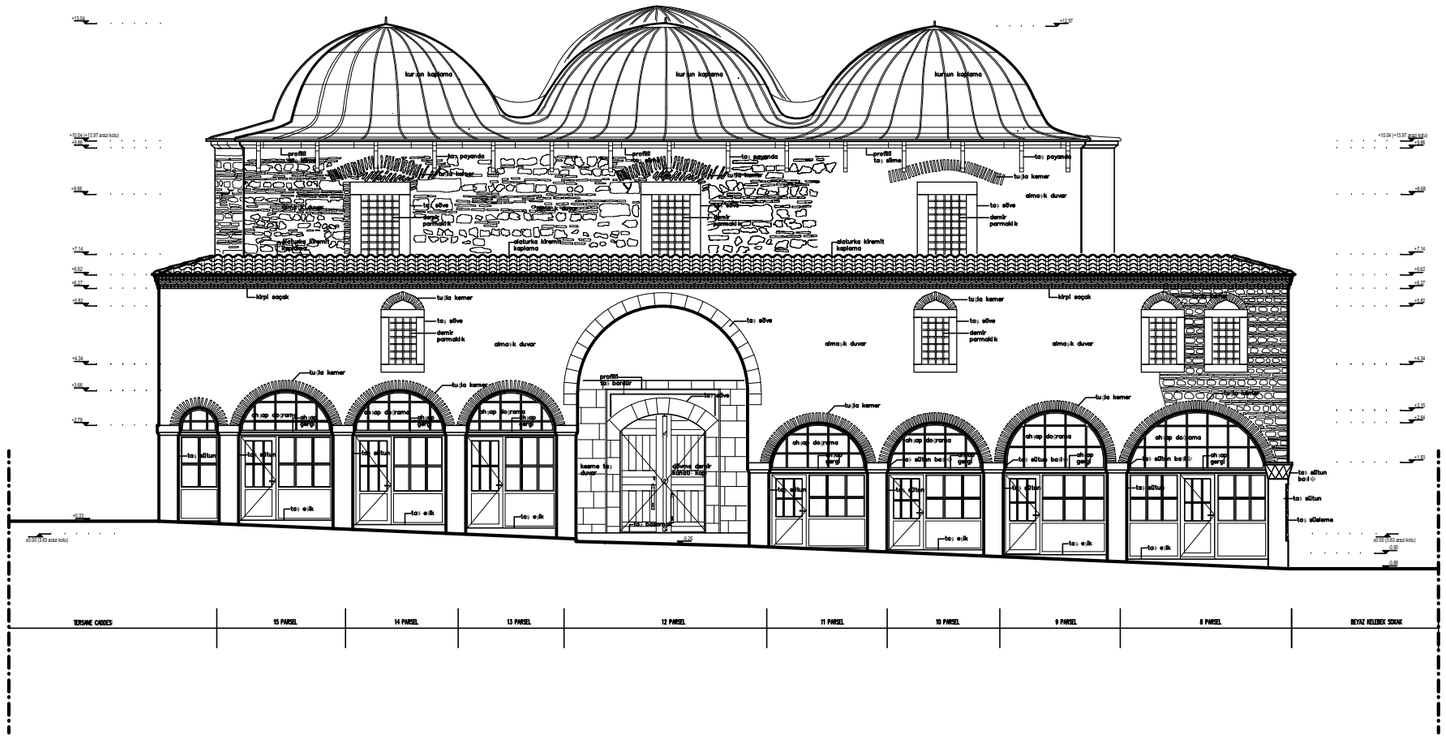

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 11
ÖLÇEK: 1/50

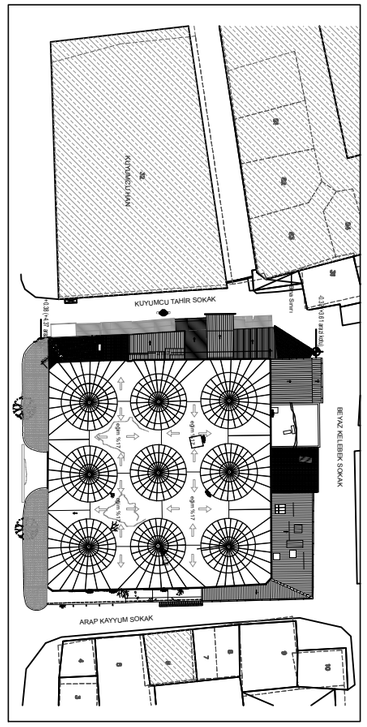
KUZEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

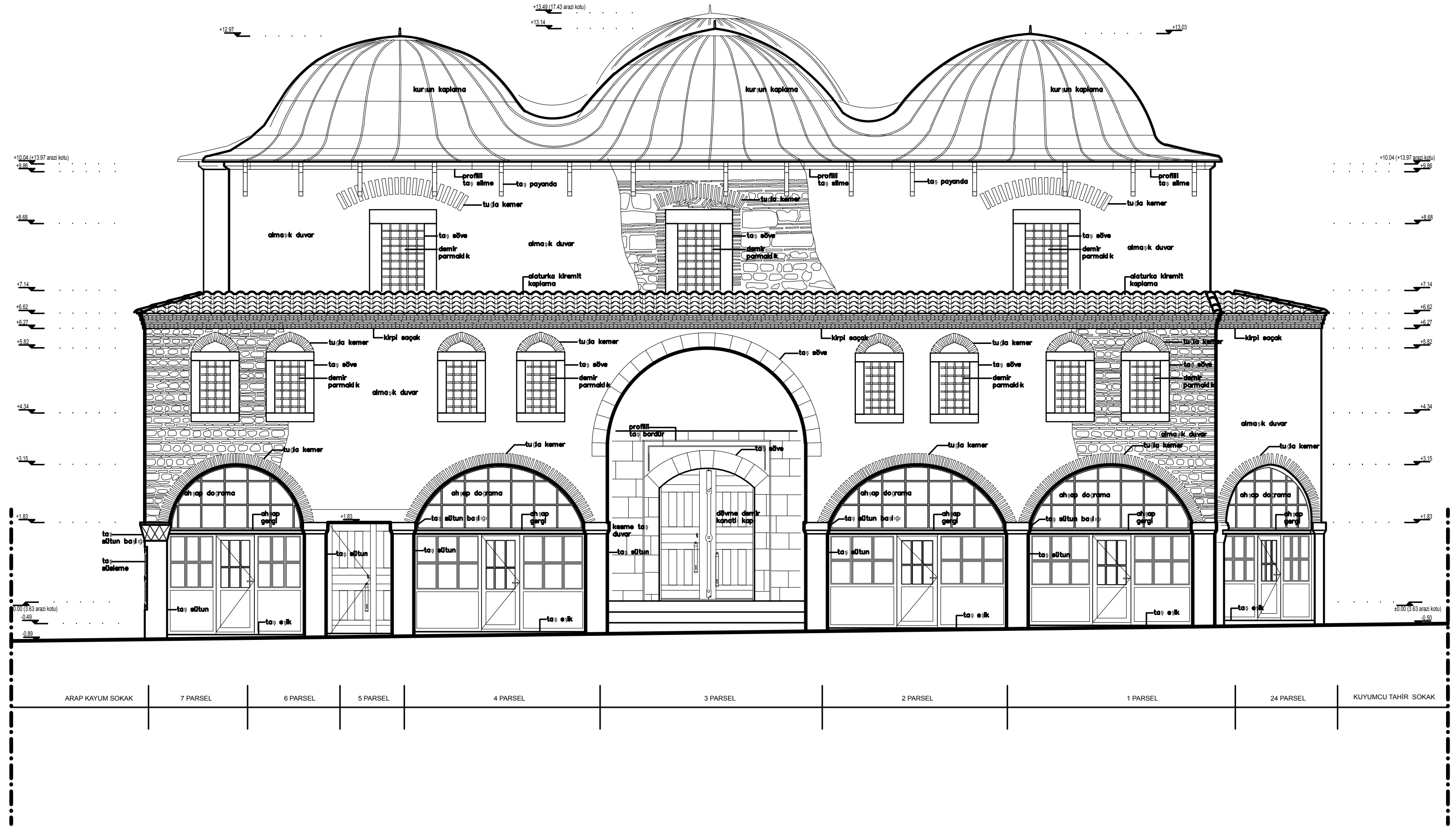
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 12
ÖLÇEK: 1/50

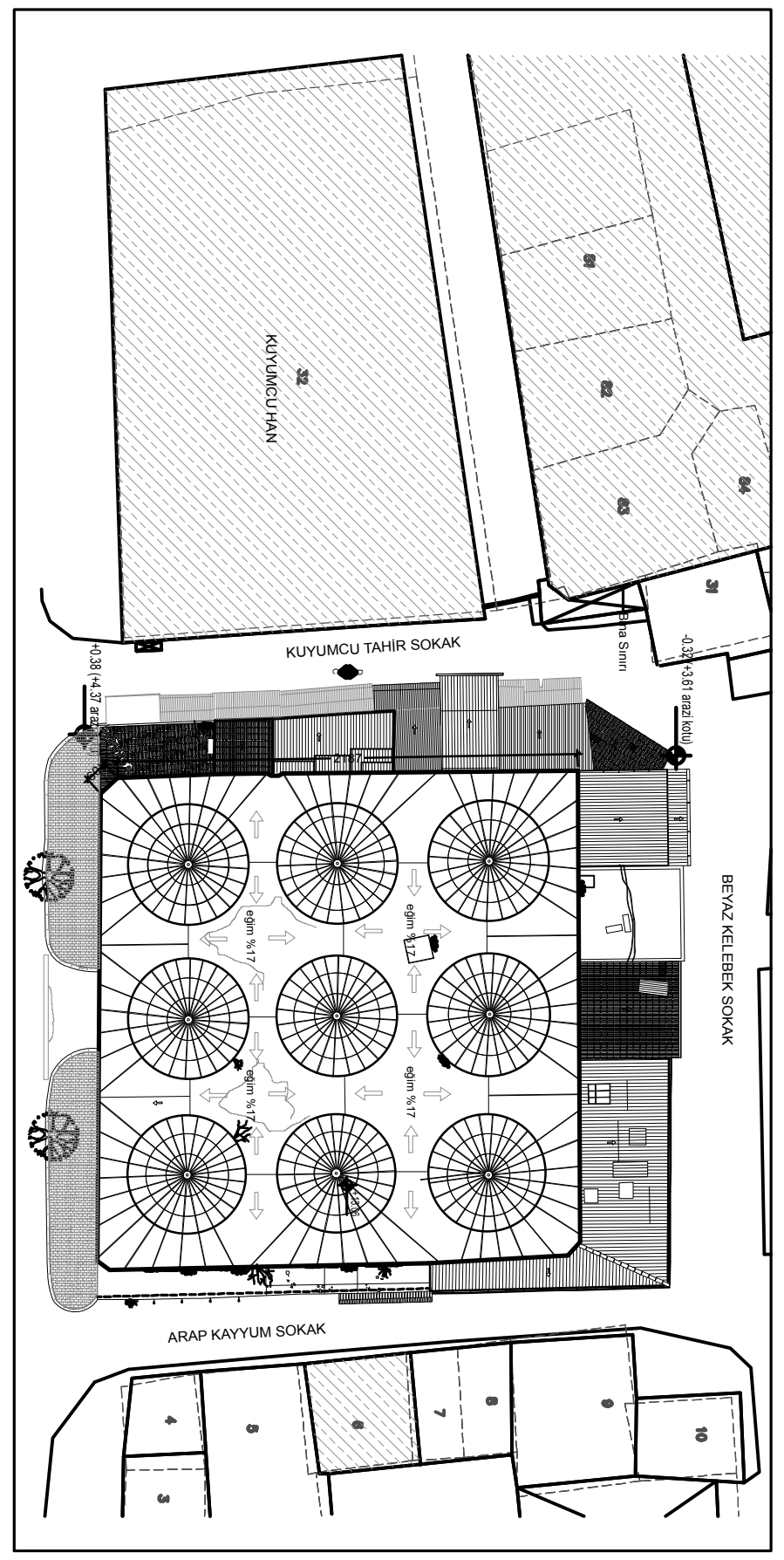
BATI CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

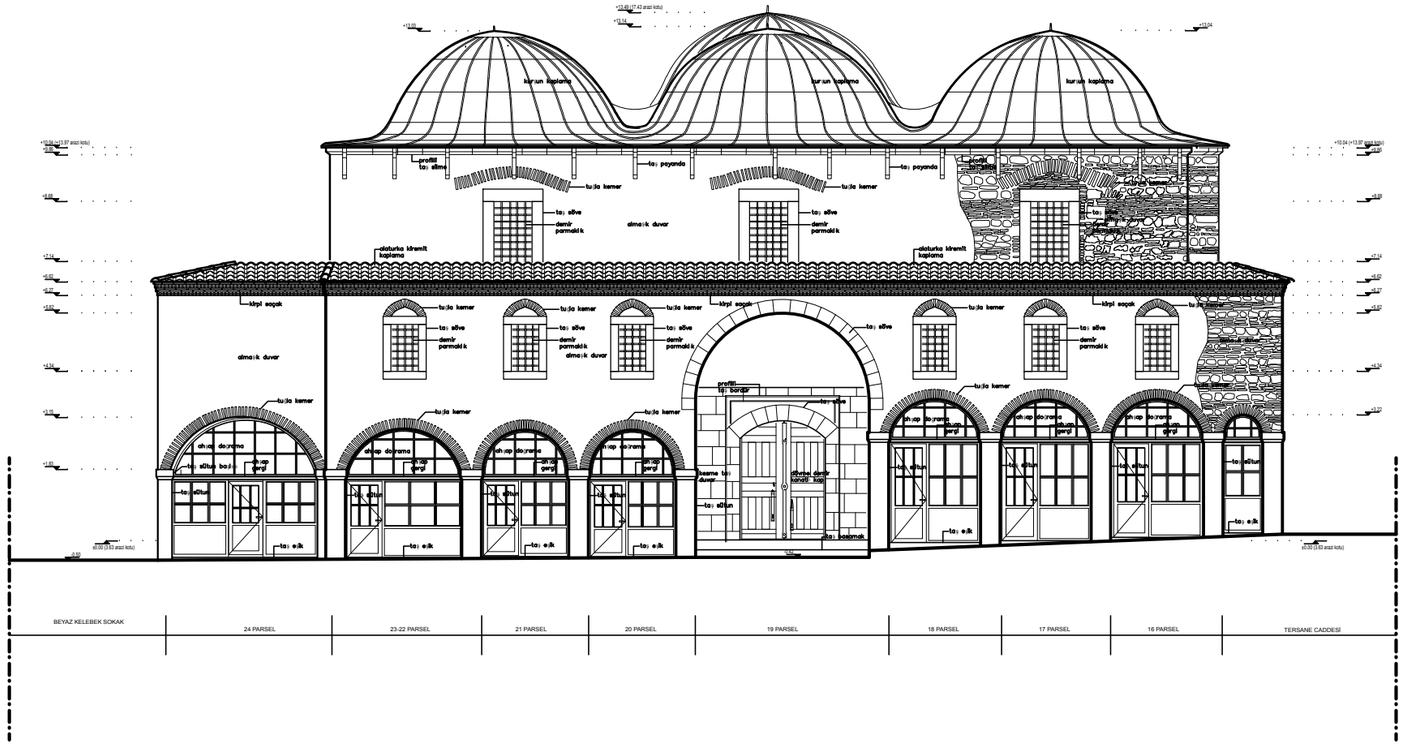
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 13
ÖLÇEK: 1/50

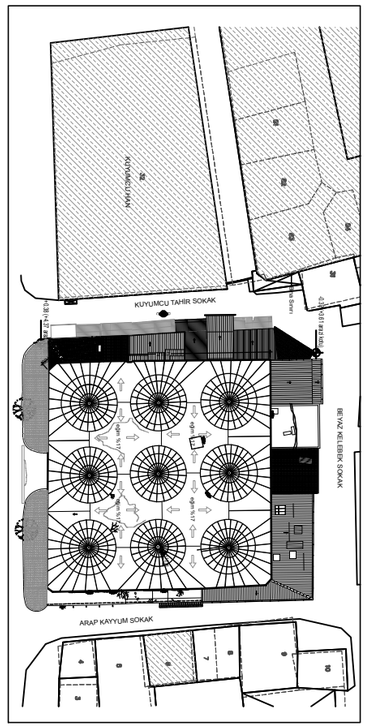
GÜNEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

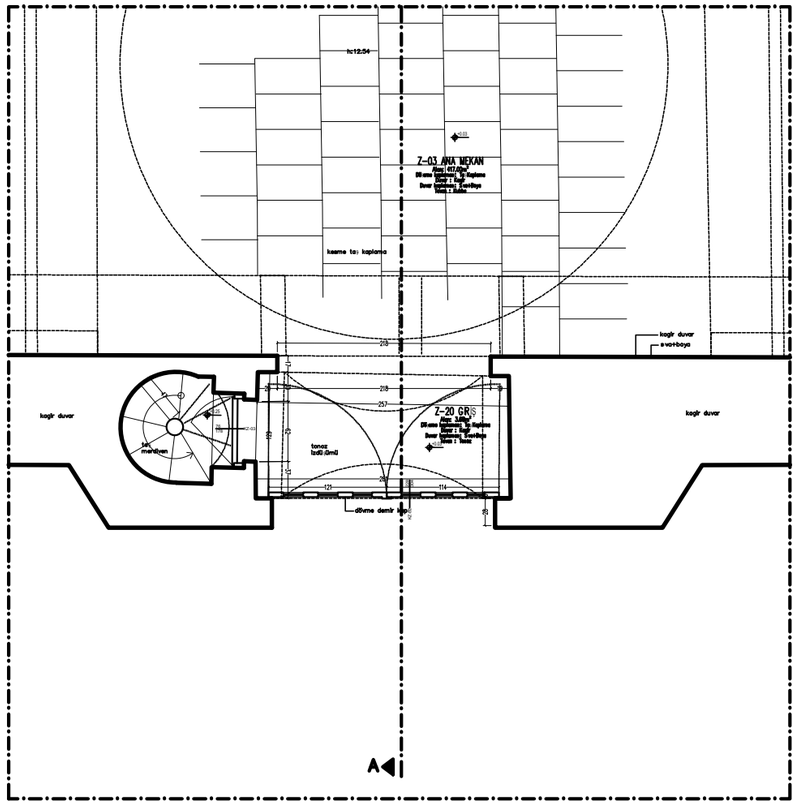
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

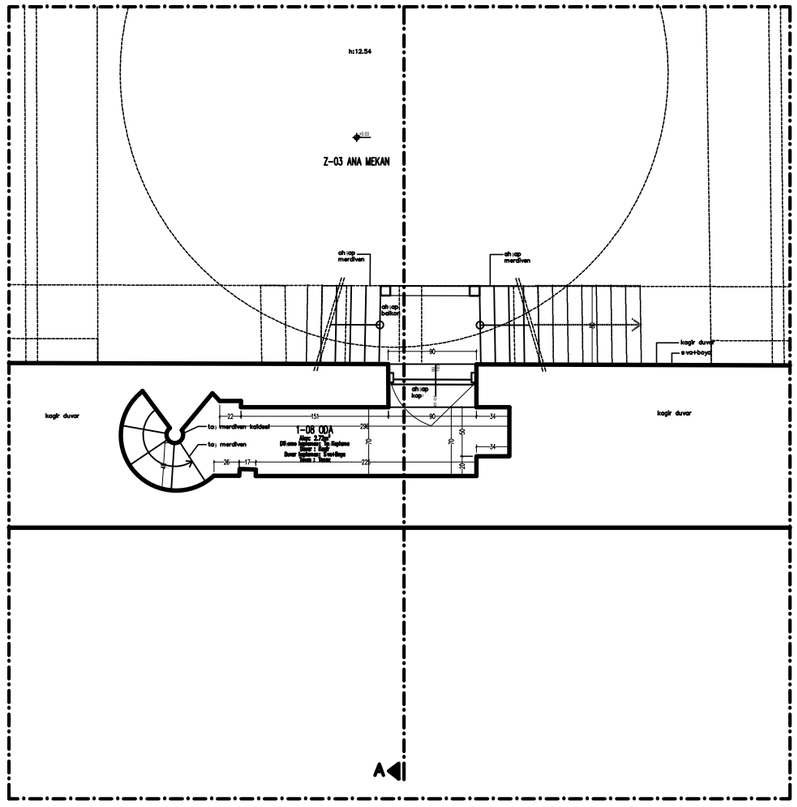
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 14
ÖLÇEK: 1/50

DOĞU CEPHESİ

+1.60 KOTU PLANI ÖLÇEK: 1/20

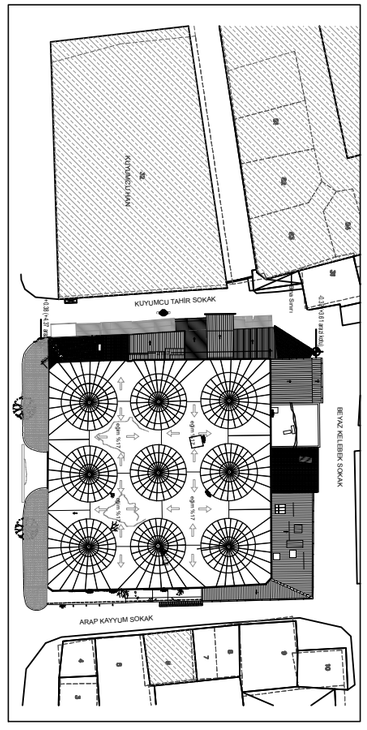

+4.63 KOTU PLANI ÖLÇEK: 1/20

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

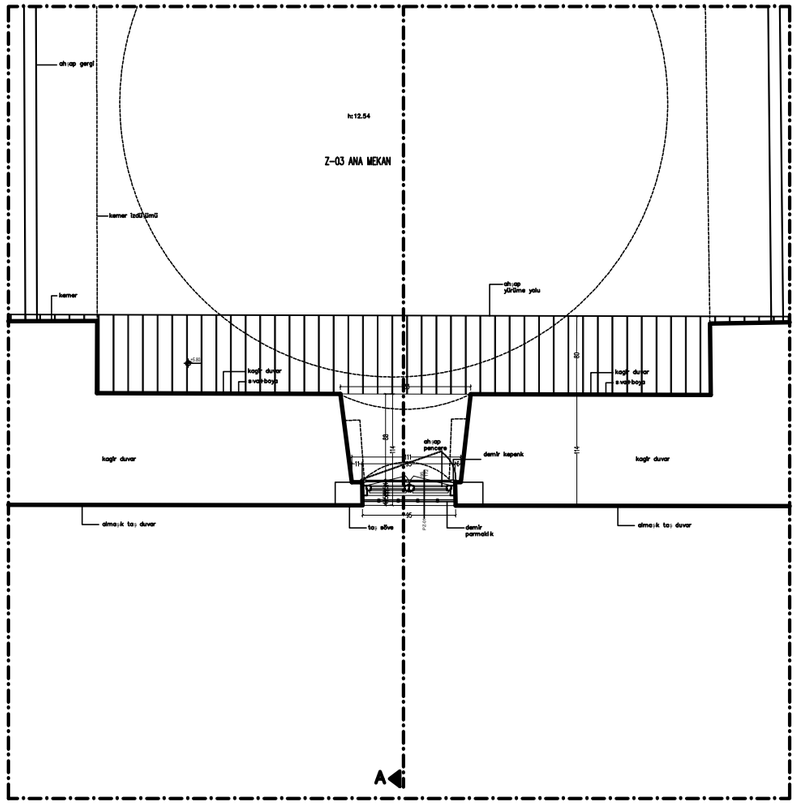
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

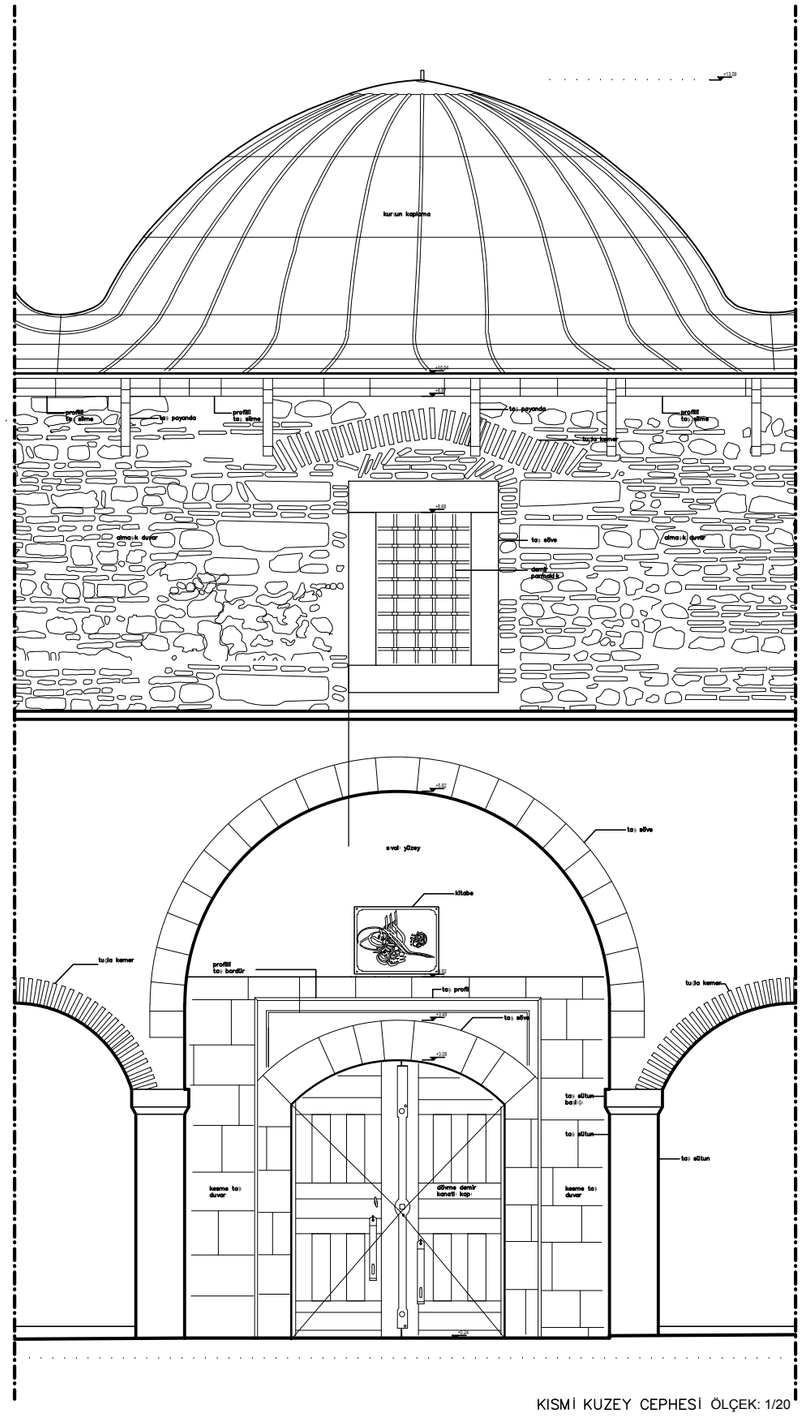
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 15
ÖLÇEK: 1/50

KISMI KESİTLER

+7.80 KOTU PLANI ÖLÇEK: 1/20

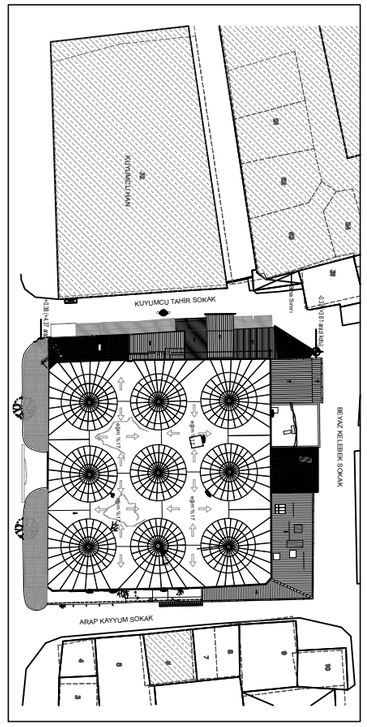

KISMİ KUZEY CEPHESİ ÖLÇEK: 1/20

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

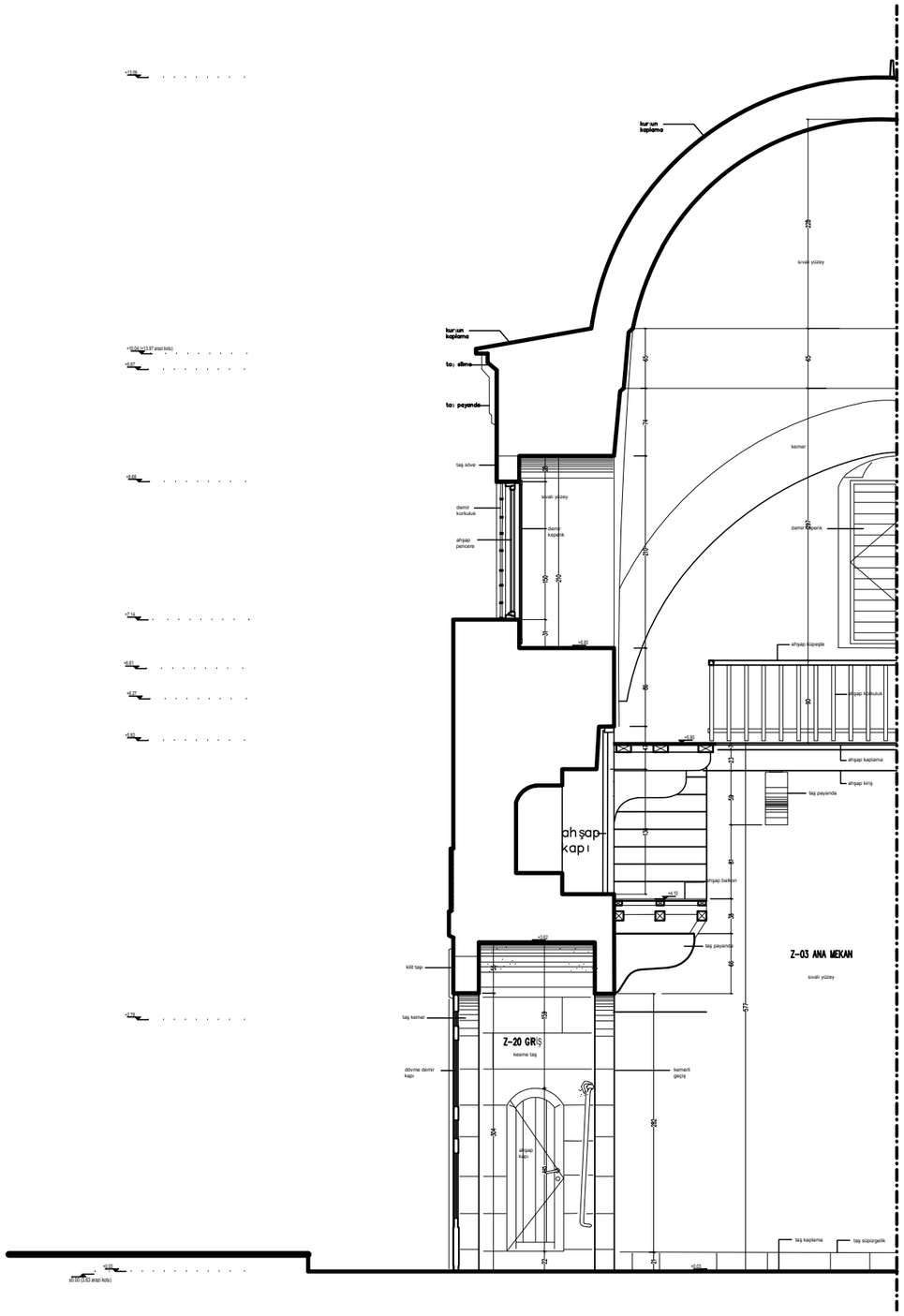
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 16
ÖLÇEK: 1/20

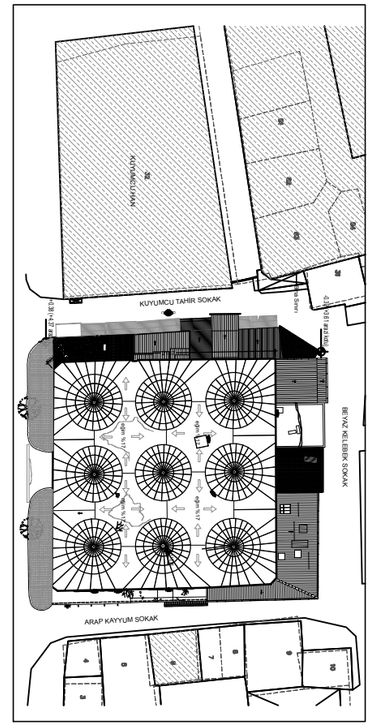
KISMI KESİTLER

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

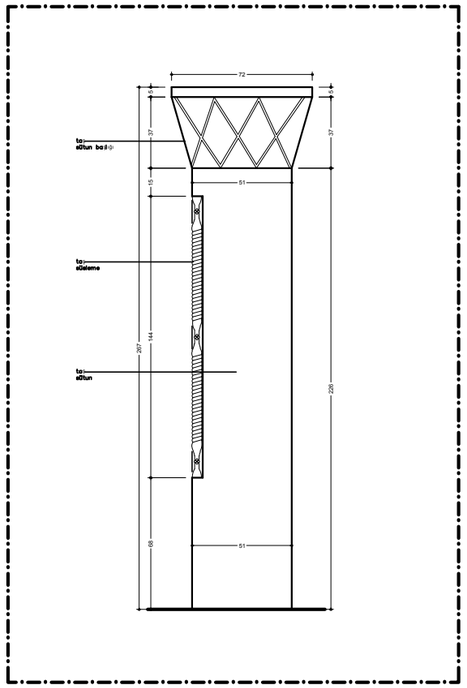
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 17
ÖLÇEK: 1/20

KISMİ A–A KESİTİ

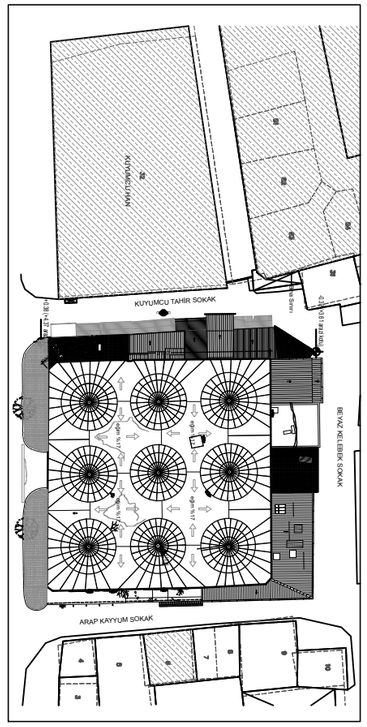

GÜNEY BATI KÖŞESİ TAŞ SÜTÜN DETAYI ÖLÇEK: 1/10

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 18

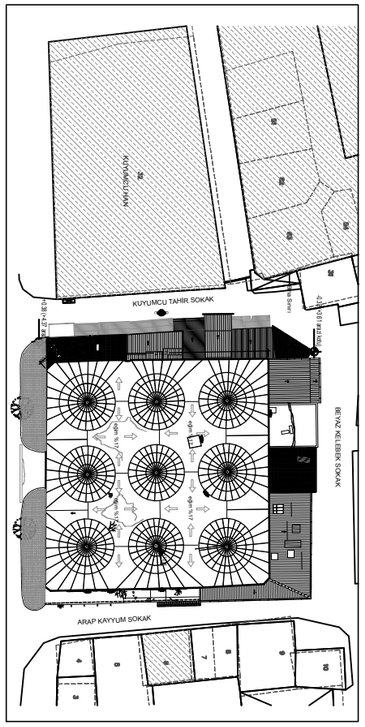
ÖLÇEK: 1/10

SÜTUN DETAYI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

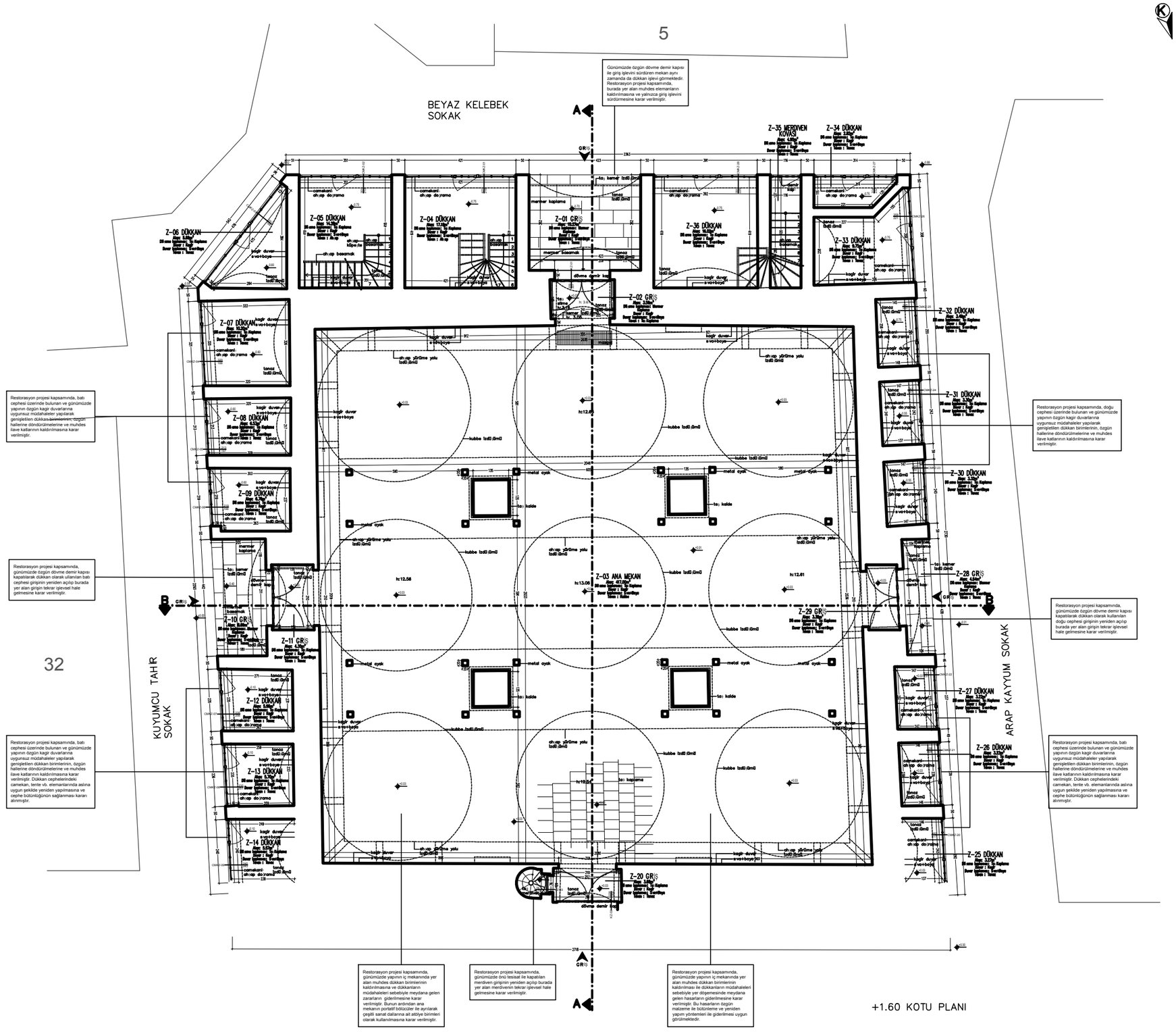
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 2
ÖLÇEK: 1/50

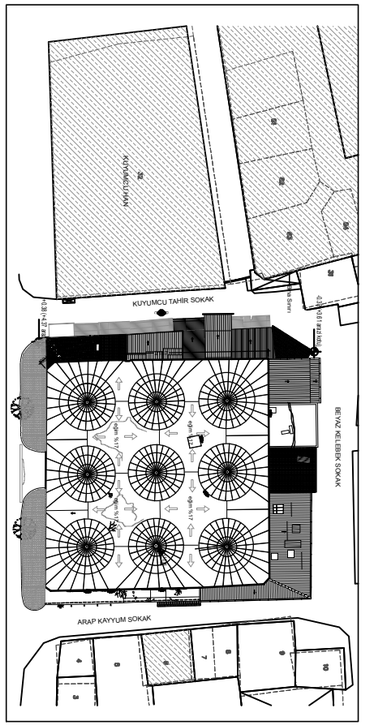
+1.60 KOTU PLANI

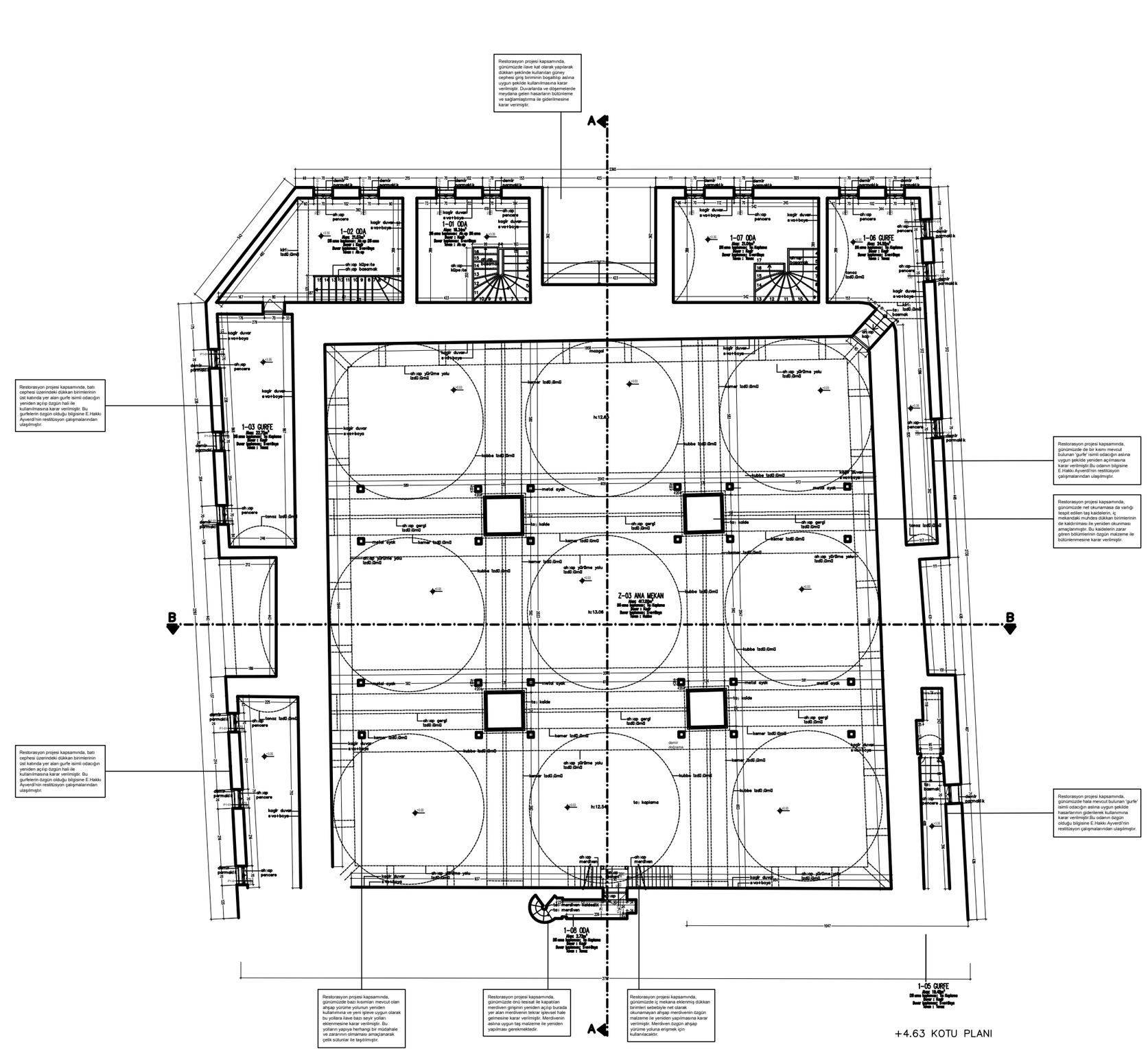

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

+4.63 KOTU PLANI

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 3

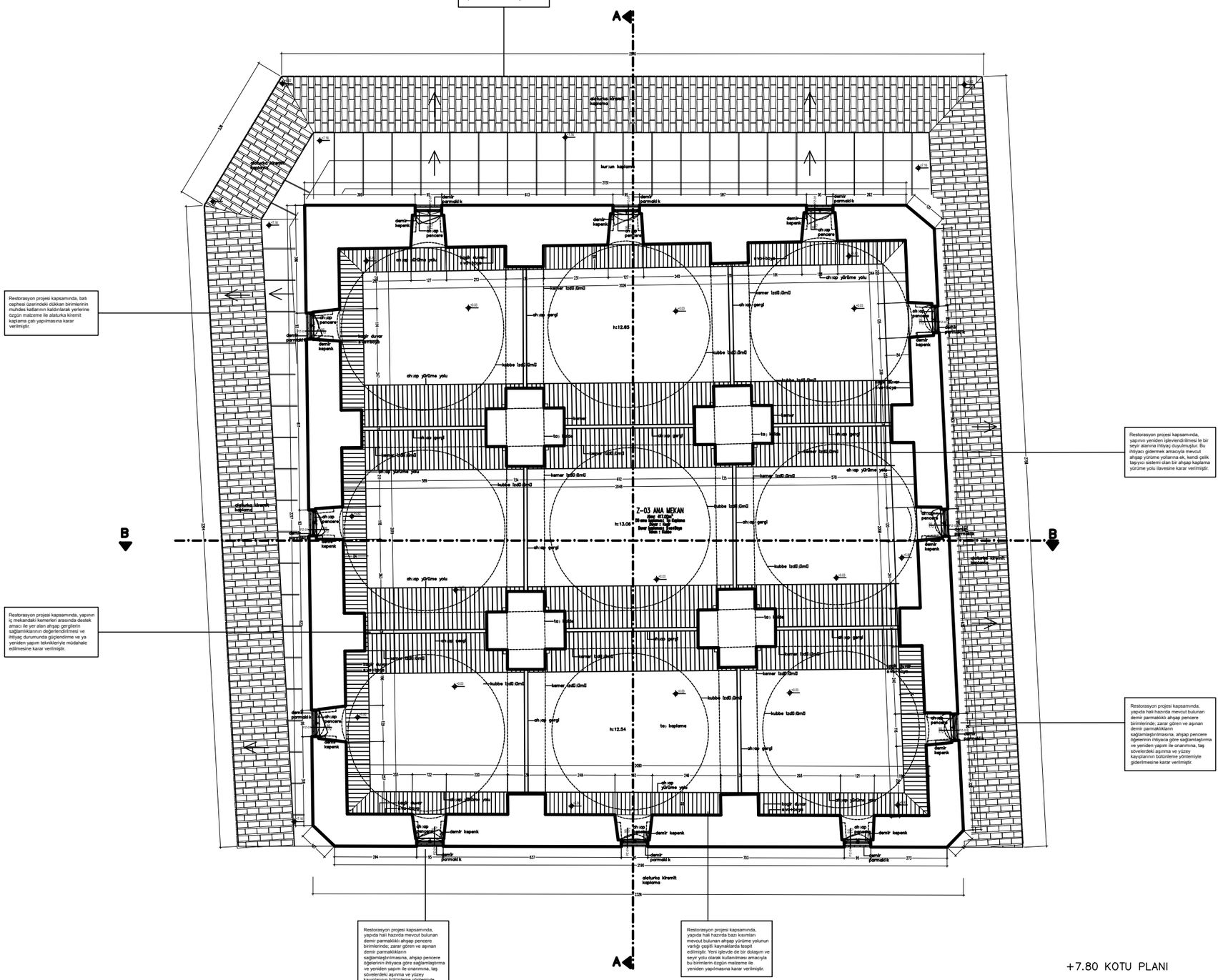
ÖLÇEK: 1/50

+4.63 KOTU PLANI

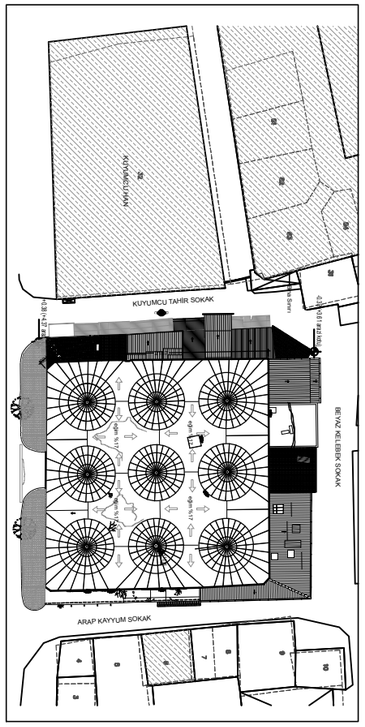
T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

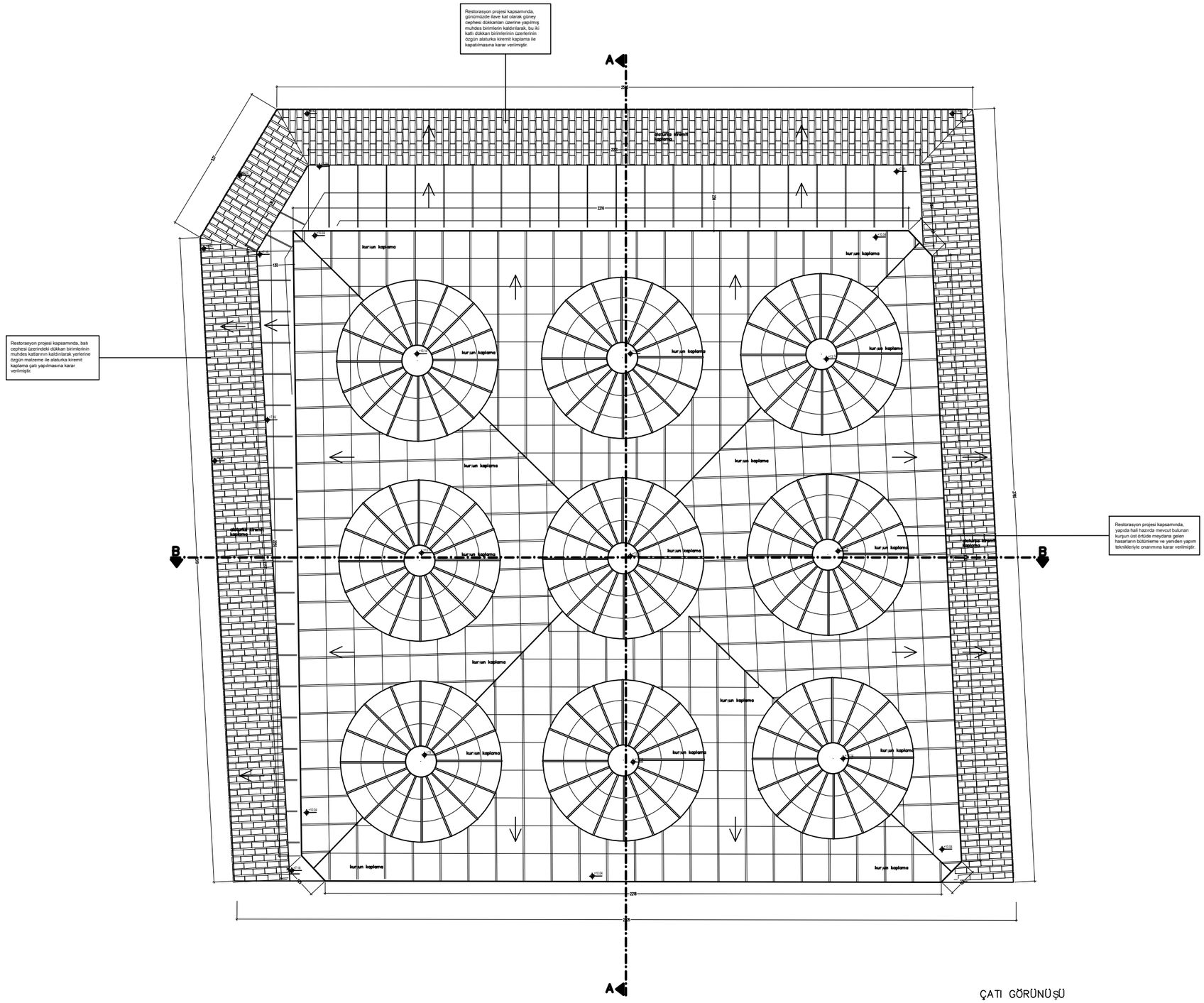
+7.80 KOTU PLANI

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 4
ÖLÇEK: 1/50

+7.80 KOTU PLANI

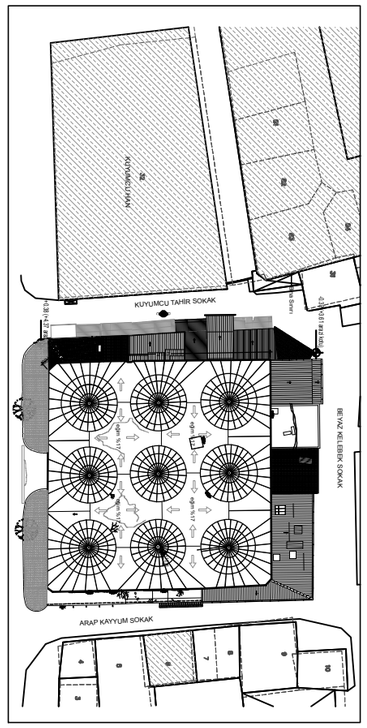

ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

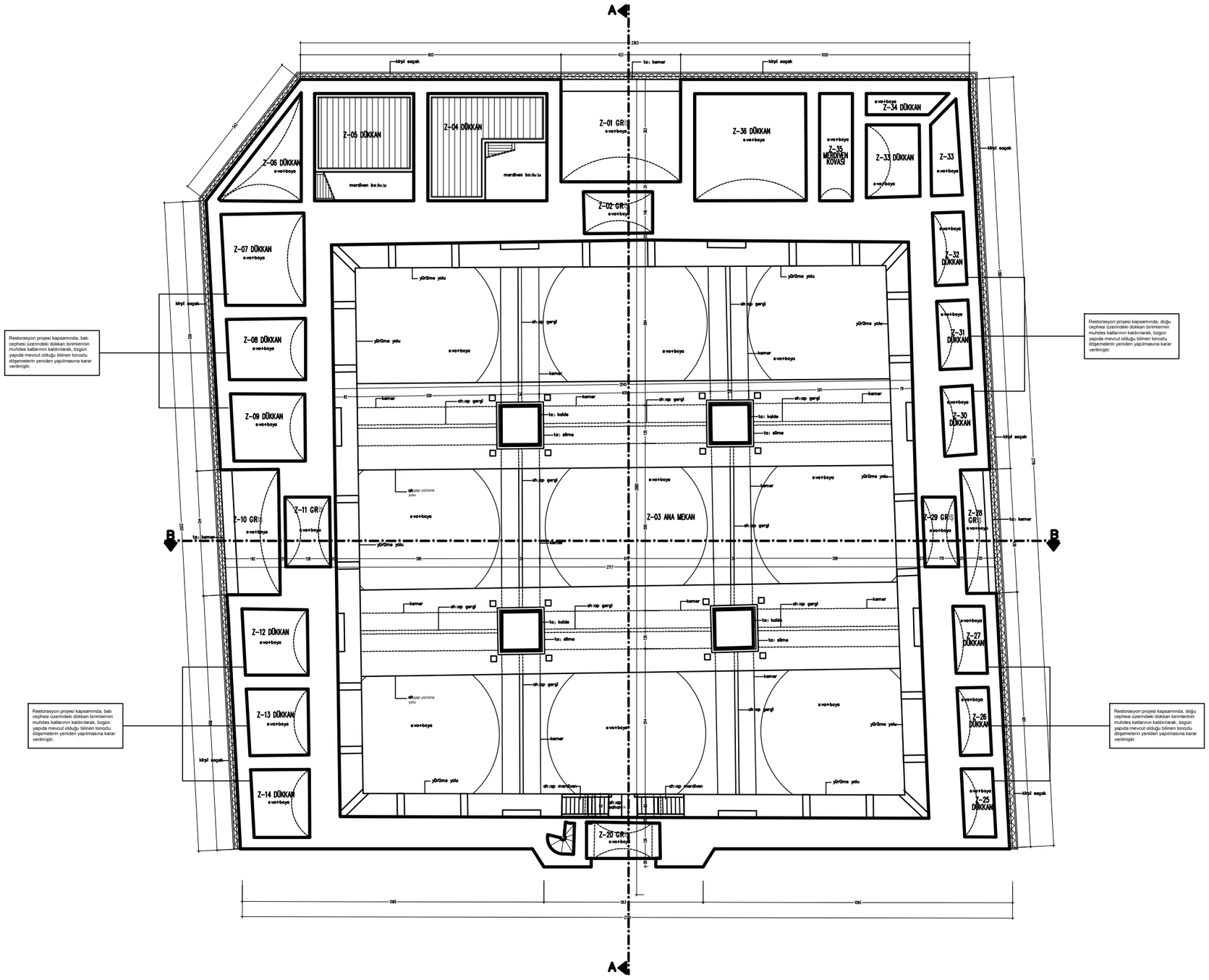
DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 5
ÖLÇEK: 1/50

ÇATI GÖRÜNÜŞÜ

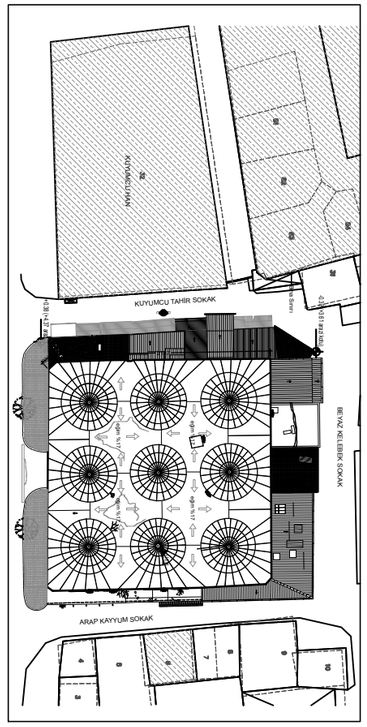

+3.60 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHİM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞİMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 6
ÖLÇEK: 1/50

+3.60 KOTU TAVAN PLANI

Restorasyon projesi kapsamında, güney cephesi üzerindeki dükkan birimlerinin muhdes katlarının kaldırılarak, özgün yapıda mevcut olduğu bilinen tonozlu döşemelerin yeniden yapılmasına karar verilmiştir.

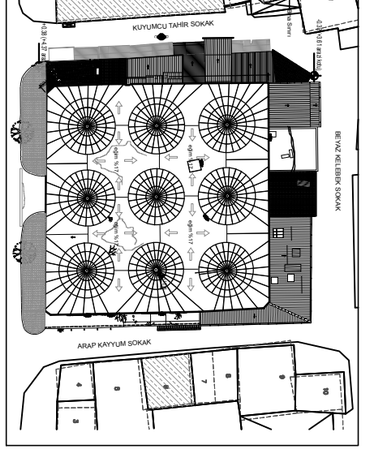
Restorasyon projesi kapsamında, güney cephesi üzerindeki dükkan birimlerinin muhdes katlarının kaldırılarak, özgün yapıda mevcut olduğu bilinen tonozlu döşemelerin yeniden yapılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının doğu, güney ve batı cepheleri üzerinde bulunan kirpi saçaklarda yüzey kayıpları, ayrışma ve çatlaklar tespit edilmiştir. Kirpi saçaklardaki hasarların bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım teknikleri ile onarılmasına karar verilmiştir.

Yapının iç mekanında yer alan kemer birimlerinde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ise daha yaygınsal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kemer özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırma ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Yapıda hali hazırda bazı kısımları mevcut bulunan ahşap yürüme yolu taş kaideler ile taşınmaktadır. Bu kaidelerin durumları tespit edilerek ihtiyaca göre bütünleme ve sağlamlaştırma teknikleri ile onarımlarının yapılmasına karar verilmiştir. Eksik olan noktalarda da yeniden yapımı uygun görülmüştür.

+5.60 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN

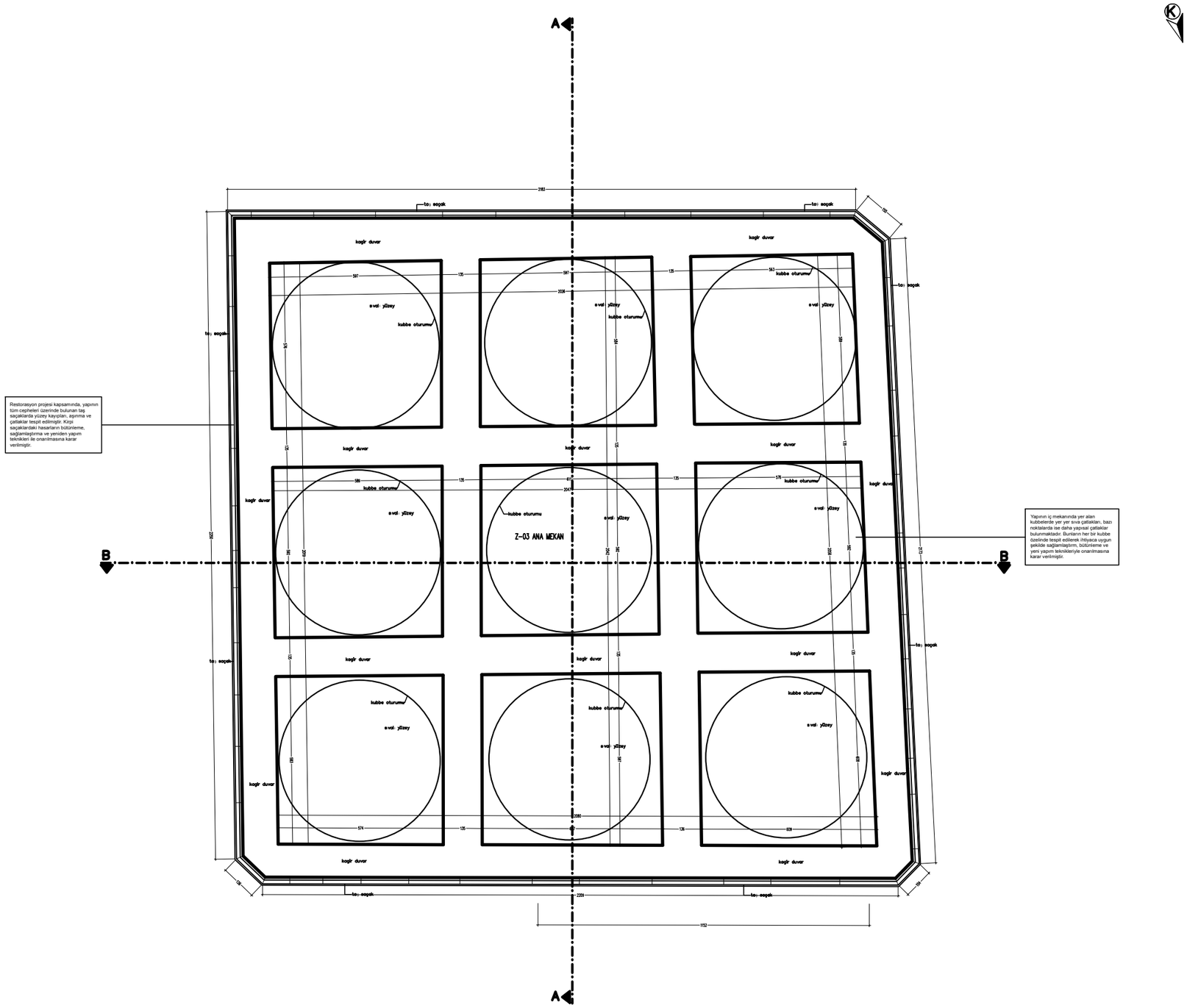
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 7

ÖLÇEK: 1/50

+5.60 KOTU TAVAN PLANI

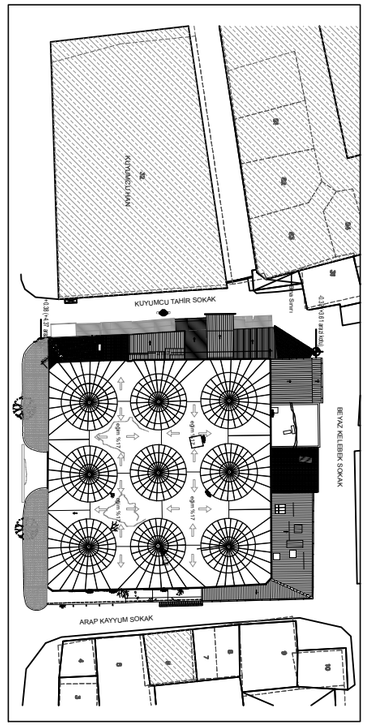

+9.50 KOTU TAVAN PLANI

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 8
ÖLÇEK: 1/50

+9.50 KOTU TAVAN PLANI

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan demir parmaklıklı ahşap pencere birimlerinde; zarar gören ve aşınan demir parmaklıkların sağlamlaştırılmasına, ahşap pencere öğelerinin ihtiyaca göre sağlamlaştırma ve yeniden yapım ile onarımına, taş söveltedeki aşınma ve yüzey kayıplarının bütünleme yöntemiyle giderilmesine karar verilmiştir.

Yapının iç mekanında yer alan kubbelerde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ise daha yaygınsal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kubbe özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırım, bütünleme ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Bedestenin kagir beden duvarlarında da kötü kullanım ve uygunsuz müdahaleler sebebiyle meydana gelen çatlaklar, yüzey kayıpları ve aşınmalar mevcuttur. Bu hasarların bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım yöntemleriyle giderilmesine karar verilmiştir.

Yapının iç mekanında yer alan kemer birimlerinde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ise daha yaygınsal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kemer özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırma ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Yapıda hali hazırda bazı kısımları mevcut bulunan ahşap yürüme yolu taş kasteler ile taşınmaktadır. Bu kastelerin durumları tespit edilerek ihtiyaca göre bütünleme ve sağlamlaştırma teknikleri ile onarımlarının yapılmasına karar verilmiştir. Eksik olan noktalarda da yeniden yapımı uygun görülmüştür.

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda bazı kısımları mevcut bulunan ahşap yürüme yolunun varlığı çeşitli kaynaklarda tespit edilmiştir. Yeni işlevde de bir dolaşım ve seyir yolu olarak kullanılması amacıyla bu birimlerin özgün malzeme ile yeniden yapılmasına karar verilmiştir.

Yapının güney cephesi girişindeki demir döverne kapıdaki hasarların giderilerek özgün halini alması uygun görülmüştür.

Restorasyon projesi kapsamında, günümüzde önü tesisat ile kapatılan merdiven girişinin yeniden açılıp burada yer alan merdivenin tekrar işlevsel hale gelmesine karar verilmiştir. Merdivenin aslına uygun taş malzeme ile yeniden yapılması gerekmektedir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan ahşap yürüme yolunun varlığı çeşitli kaynaklarda tespit edilmiştir. Yeni işlevde de bir dolaşım ve seyir yolu olarak kullanılması amacıyla bu birimlerin özgün malzeme ile yeniden yapılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının yeniden işlevlendirilmesi ile bir seyir alanına ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyacı gidermek amacıyla mevcut ahşap yürüme yollarına ek, kendi çelik taşıyıcı sistemi olan bir ahşap kaplama yürüme yolu ilavesine karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının güney cephesi girişinde yer alan mermer basamaklarda kullanımdan kaynaklı aşınma ve yüzey kayıpları meydana gelmiştir. Bu hasarların yeniden yapım ve bütünleme teknikleriyle tamirine karar verilmiştir.

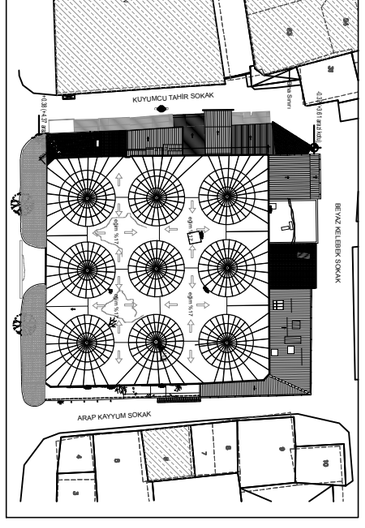
TERSANE CADDESİ

1123 ADA GALATA BEDESTENİ (FATİH ÇARŞISI)

BEYAZ KELEBEK SOKAK

1124 ADA
5 PARSEL

A-A KESİTİ
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 9
ÖLÇEK: 1/50

A-A KESİTİ

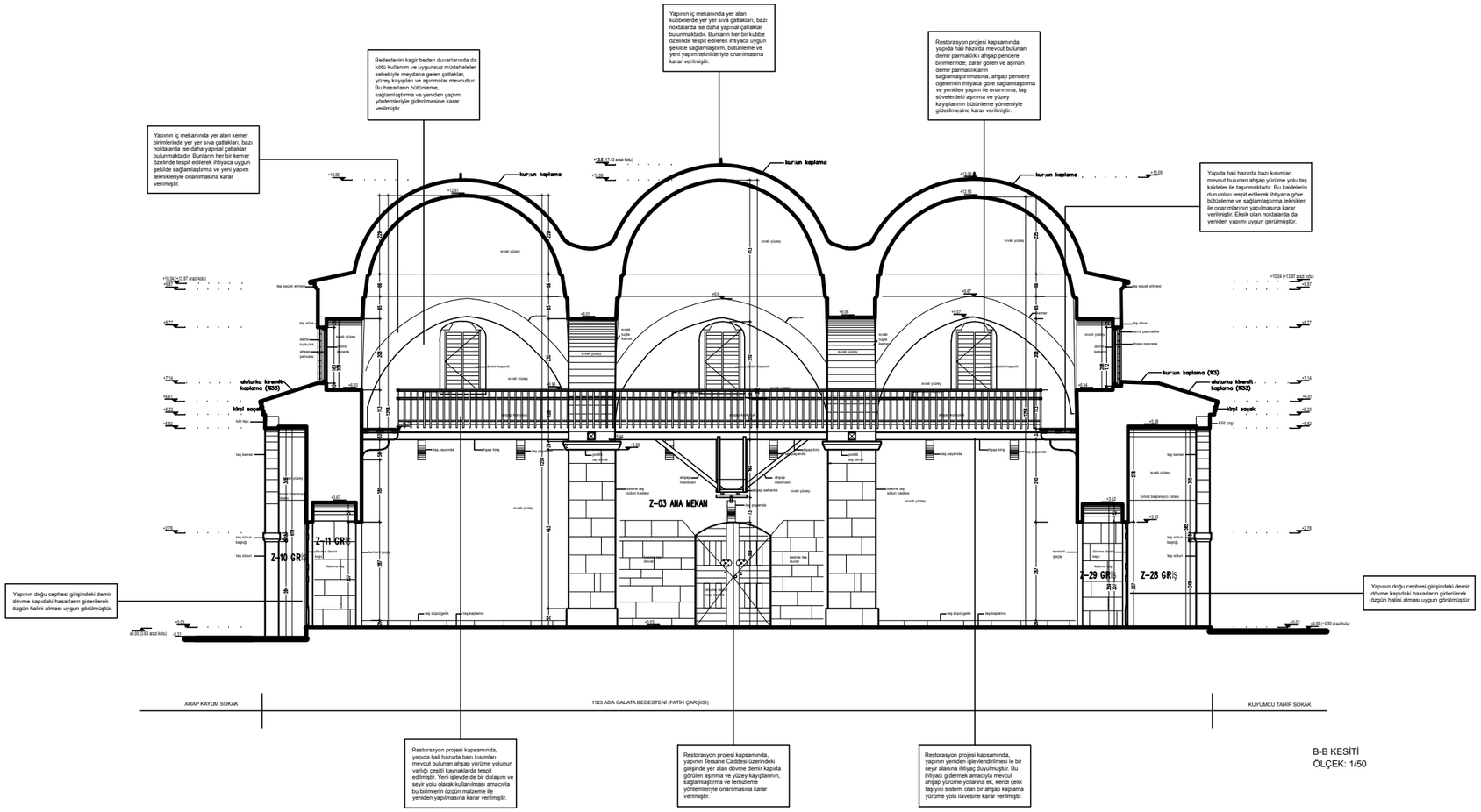
Yapının iç mekanında yer alan kemer birimlerinde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ıae daha yapısal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kemer özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırma ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Bedestenin kagir beden duvarlarında da kötü kullanım ve uygunsuz müdahaleler sebebiyle meydana gelen çatlaklar, yüzey kayıpları ve aşınmalar mevcuttur. Bu hasarların bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım yöntemleriyle giderilmesine karar verilmiştir.

Yapının iç mekanında yer alan kubbelerde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ıae daha yapısal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kubbe özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırım, bütünleme ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan demir parmaklıklı ahşap pencere birimlerinde; zarar gören ve aşınan demir parmaklıkların sağlamlaştırılmasına, ahşap pencere öğelerinin ihtiyaca göre sağlamlaştırma ve yeniden yapım ile onarımına, taş söverlerdeki aşınma ve yüzey kayıplarının bütünleme yöntemiyle giderilmesine karar verilmiştir.

Yapıda hali hazırda bazı kısımları mevcut bulunan ahşap yürüme yolu taş kadeler ile taşınmaktadır. Bu kadelerin durumları tespit edilerek ihtiyaca göre bütünleme ve sağlamlaştırma teknikleri ile onarımlarının yapılmasına karar verilmiştir. Eksik olan noktalarda da yeniden yapımı uygun görülmüştür.

Yapının doğu cephesi girişindeki demir dövme kapıdaki hasarların giderilerek özgün halini alması uygun görülmüştür.

Yapının doğu cephesi girişindeki demir dövme kapıdaki hasarların giderilerek özgün halini alması uygun görülmüştür.

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda bazı kısımları mevcut bulunan ahşap yürüme yolunun varlığı çeşitli kaynaklarda tespit edilmiştir. Yeni işlevde de bir dolaşım ve seyir yolu olarak kullanılması amacıyla bu birimlerin özgün malzeme ile yeniden yapılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının Tersane Caddesi üzerindeki girişinde yer alan dövme demir kapıda görülen aşınma ve yüzey kayıplarının, sağlamlaştırma ve temizleme yöntemleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

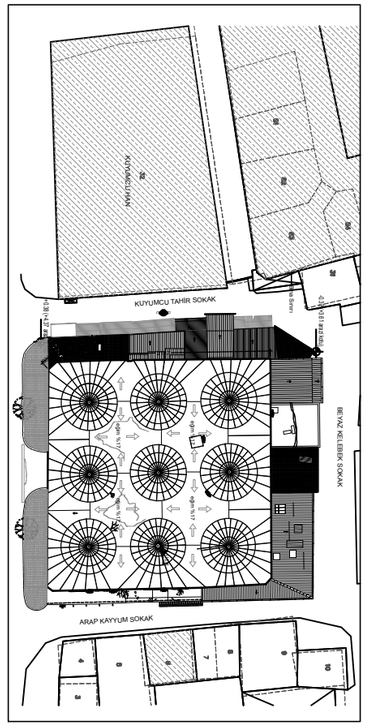
Restorasyon projesi kapsamında, yapının yeniden işlevlendirilmesi ile bir seyir alanına ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyacı gidermek amacıyla mevcut ahşap yürüme yollarına ek, kendi çelik taşıyıcı sistemi olan bir ahşap kaplama yürüme yolu ilavesine karar verilmiştir.

B-B KESİTİ
ÖLÇEK: 1/50

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 10
ÖLÇEK: 1/50

B-B KESİTİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan demir parmaklıklı ahşap pencere birimlerinde; zarar gören ve aşınan demir parmaklıkların sağlamlaştırılmasına, ahşap pencere öğelerinin ihtiyaca göre sağlamlaştırma ve yeniden yapım ile onarımına, taş sövelerdeki aşınma ve yüzey kayıplarının bütünleme yöntemiyle giderilmesine karar verilmiştir.

Yapının üst örtüsünde yer alan kubbelerin iç yüzeylerinde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ise daha yapısal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kubbe özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırım, bütünleme ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

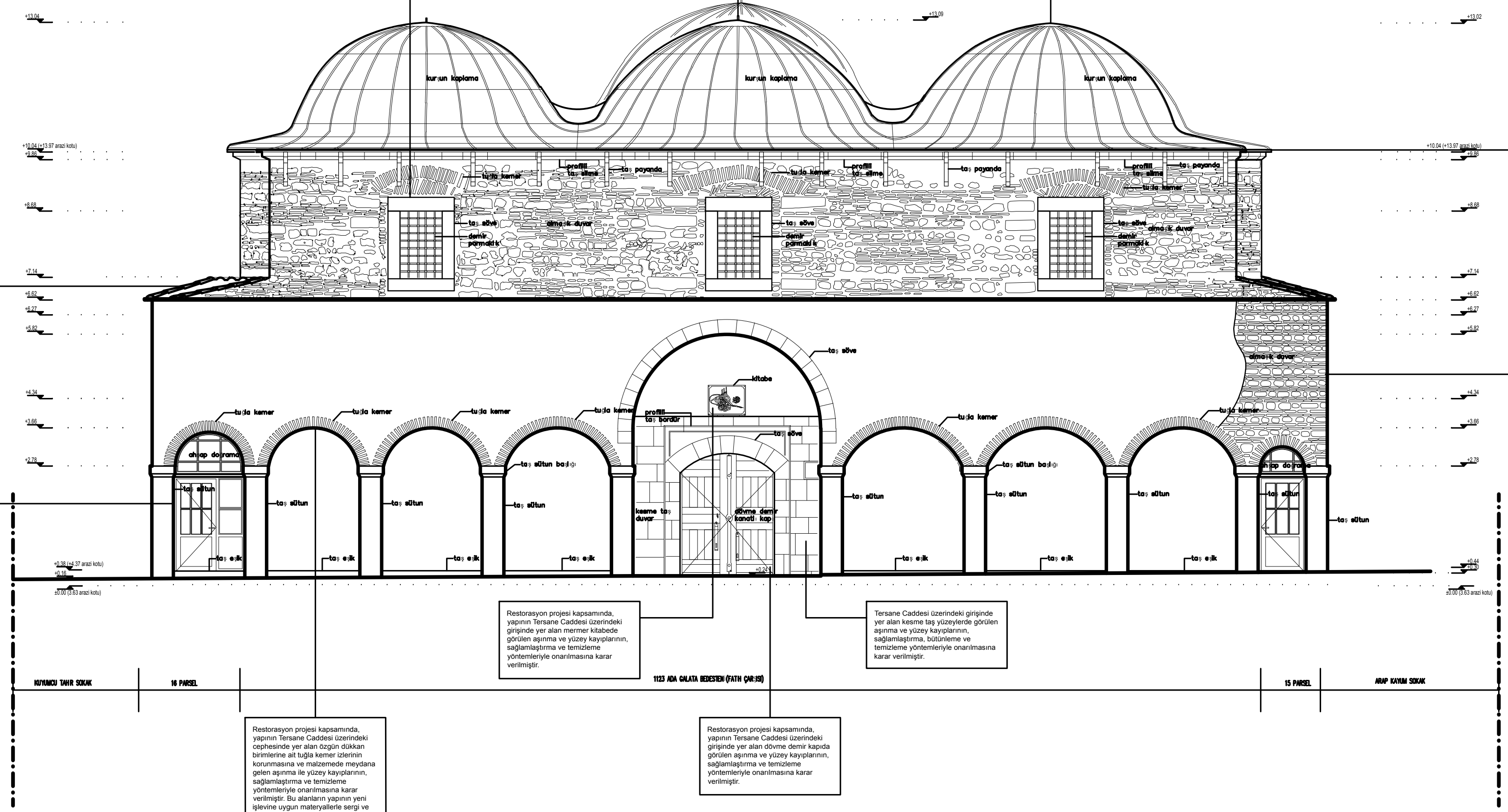
Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan kurşun üst örtüde meydana gelen hasarların bütünleme ve yeniden yapım teknikleriyle onarımına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının tüm cepheleri üzerinde bulunan taş saçaklarda yüzey kayıpları, aşınma ve çatlaklar tespit edilmiştir. Kirpi saçaklardaki hasarların bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım teknikleri ile onarılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, batı cephesi üzerindeki dükkan birimlerinin muhdes katlarının kaldırılarak yerlerine özgün malzeme ile alaturka kiremit kaplama çatı yapılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının kuzey cephesinde yer alan almaşık taş duvarda meydana gelen hasarların bütünleme ve yeniden yapım teknikleriyle onarımına karar verilmiştir. Ayrıca cephedeki kirliliğinde tas temizleme yöntemleri le temizlenmesine karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, batı cephesi üzerinde bulunan ve günümüzde yapının özgün kagir duvarlarına uygunsuz müdahaleler yapılarak genişletilen dükkan birimlerinin, özgün hallerine döndürülmelerine ve muhdes ilave katlarının kaldırılmasına karar verilmiştir. Dükkan cephelerindeki camekan, tente vb. elemanlarında aslına uygun şekilde yeniden yapılmasına ve cephe bütünlüğünün sağlanması kararı alınmıştır.

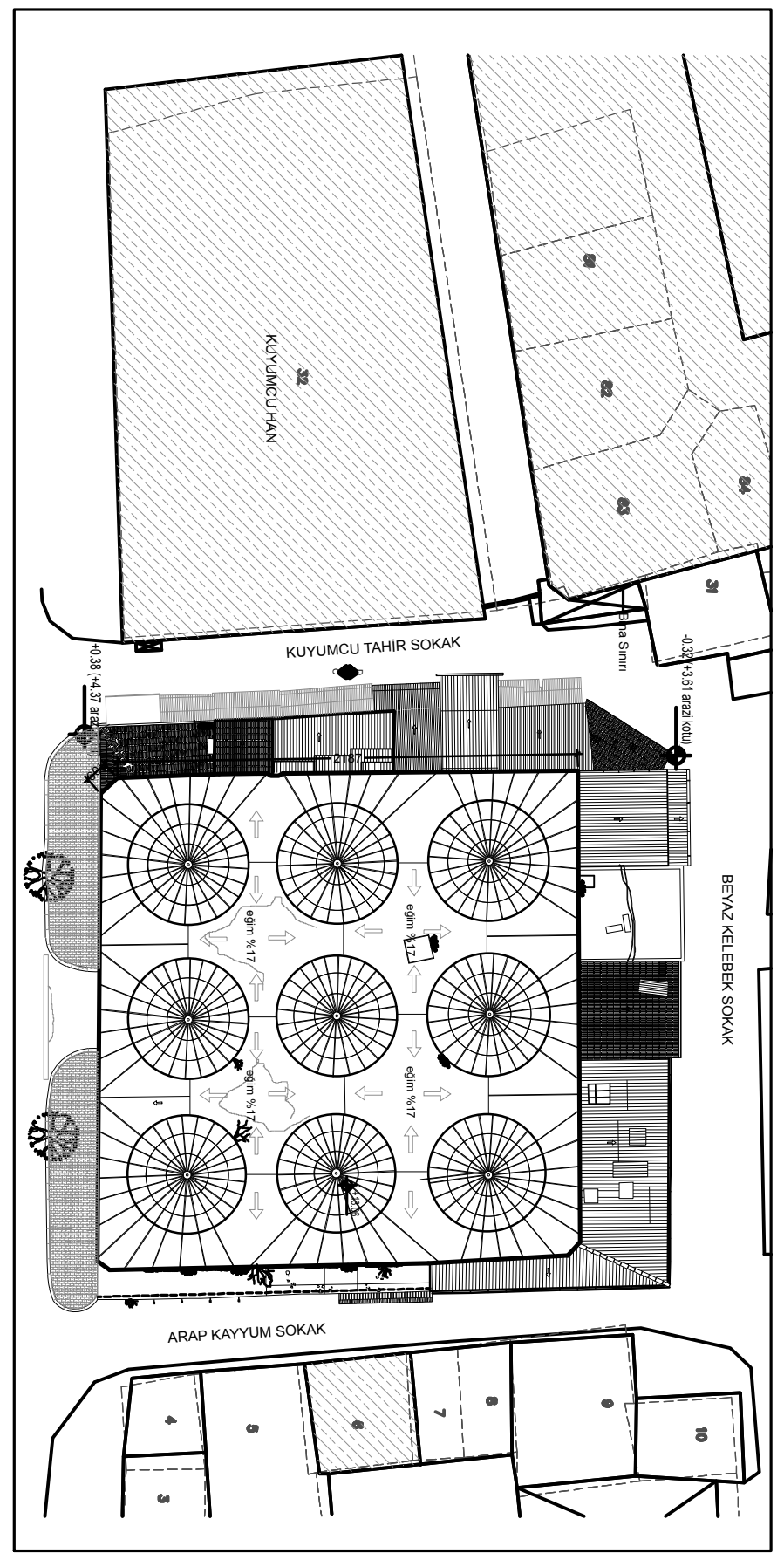

Restorasyon projesi kapsamında, yapının Tersane Caddesi üzerindeki girişinde yer alan mermer kitabede görülen aşınma ve yüzey kayıplarının, sağlamlaştırma ve temizleme yöntemleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Tersane Caddesi üzerindeki girişinde yer alan kesme taş yüzeylerde görülen aşınma ve yüzey kayıplarının, sağlamlaştırma, bütünleme ve temizleme yöntemleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının Tersane Caddesi üzerindeki cephesinde yer alan özgün dükkan birimlerine ait tuğla kemer izlerinin korunmasına ve malzemede meydana gelen aşınma ile yüzey kayıplarının, sağlamlaştırma ve temizleme yöntemleriyle onarılmasına karar verilmiştir. Bu alanların yapının yeni işlevine uygun materyallerle sergi ve bildiri alanı olarak kullanılması uygun görülmüştür.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının Tersane Caddesi üzerindeki girişinde yer alan dövme demir kapıda görülen aşınma ve yüzey kayıplarının, sağlamlaştırma ve temizleme yöntemleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 11

ÖLÇEK: 1/50

KUZEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

Yapının üst örtüsünde yer alan kubbelerin iç yüzeylerinde yer yer sıva çatlakları, bazı noktalarda ise daha yapısal çatlaklar bulunmaktadır. Bunların her bir kubbe özelinde tespit edilerek ihtiyaca uygun şekilde sağlamlaştırım, bütünleme ve yeni yapım teknikleriyle onarılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan demir parmaklıklı ahşap pencere birimlerinde; zarar gören ve aşınan demir parmaklıkların sağlamlaştırılmasına, ahşap pencere öğelerinin ihtiyaca göre sağlamlaştırma ve yeniden yapım ile onarımına, taş sövelerdeki aşınma ve yüzey kayıplarının bütünleme yöntemiyle giderilmesine karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapıda hali hazırda mevcut bulunan kurşun üst örtüde meydana gelen hasarların bütünleme ve yeniden yapım teknikleriyle onarımına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının tüm cepheleri üzerinde bulunan taş saçaklarda yüzey kayıpları, aşınma ve çatlaklar tespit edilmiştir. Kirpi saçaklardaki hasarların bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım teknikleri ile onarılmasına karar verilmiştir.

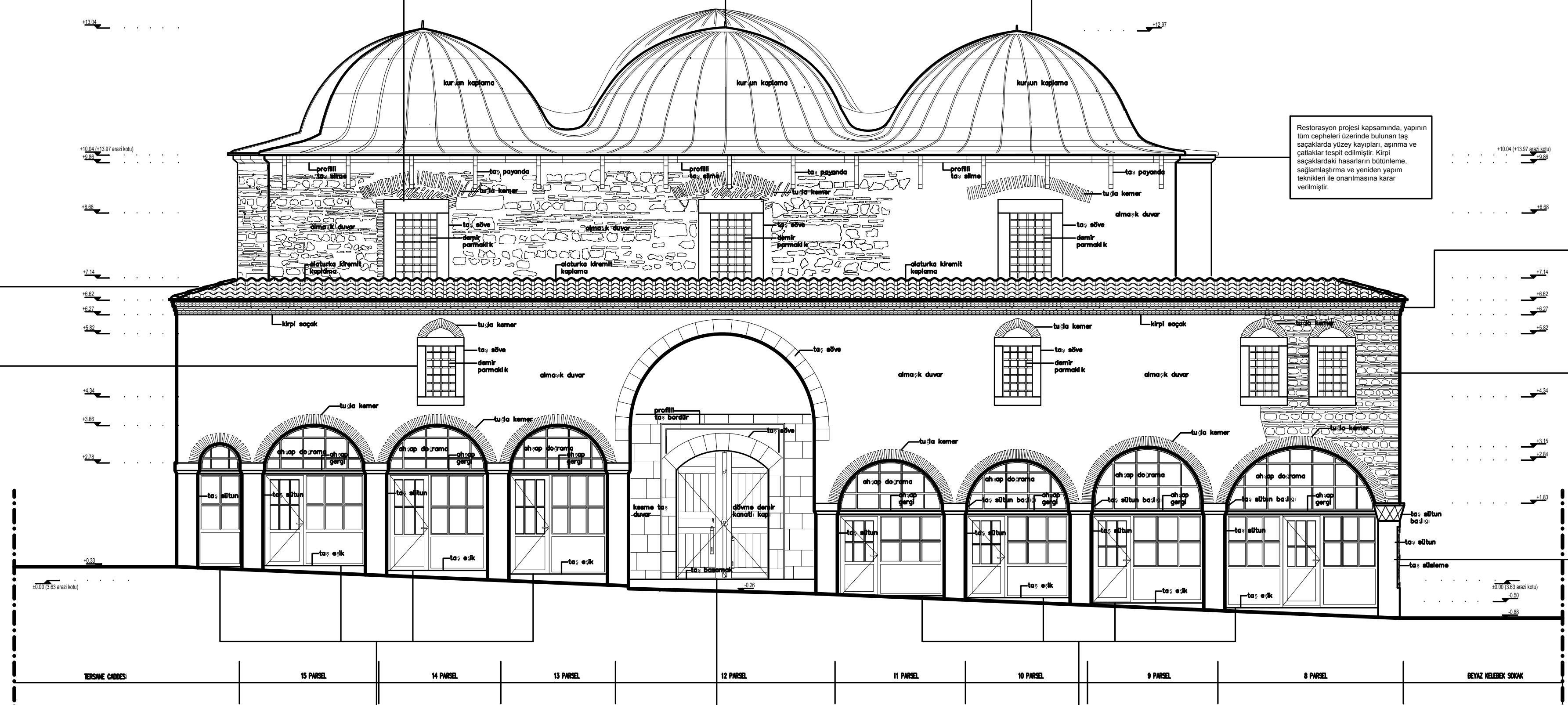
Restorasyon projesi kapsamında, batı cephesi üzerindeki dükkan birimlerinin muhdes katlarının kaldırılarak yerlerine özgün malzeme ile alaturka kiremit kaplama çatı yapılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, batı cephesi üzerindeki dükkan birimlerinin üst katlarında özgün planda yer alan gurfelerin yeniden açılmasıyla aydınlanma ihtiyacı doğmuştur.Bu sebeple cephede özgün cam tipolojisine uygun pencereler açılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının doğu, güney ve batı cepheleri üzerinde bulunan kirpi saçaklarda yüzey kayıpları, aşınma ve çatlaklar tespit edilmiştir. Kirpi saçaklardaki hasarların bütünleme, sağlamlaştırma ve yeniden yapım teknikleri ile onarılmasına karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, yapının kuzey cephesinde yer alan almaşık taş duvarda meydana gelen hasarların bütünleme ve yeniden yapım teknikleriyle onarımına karar verilmiştir. Ayrıca cephedeki kirliliğinde tas temizleme yöntemleri le temizlenmesine karar verilmiştir.

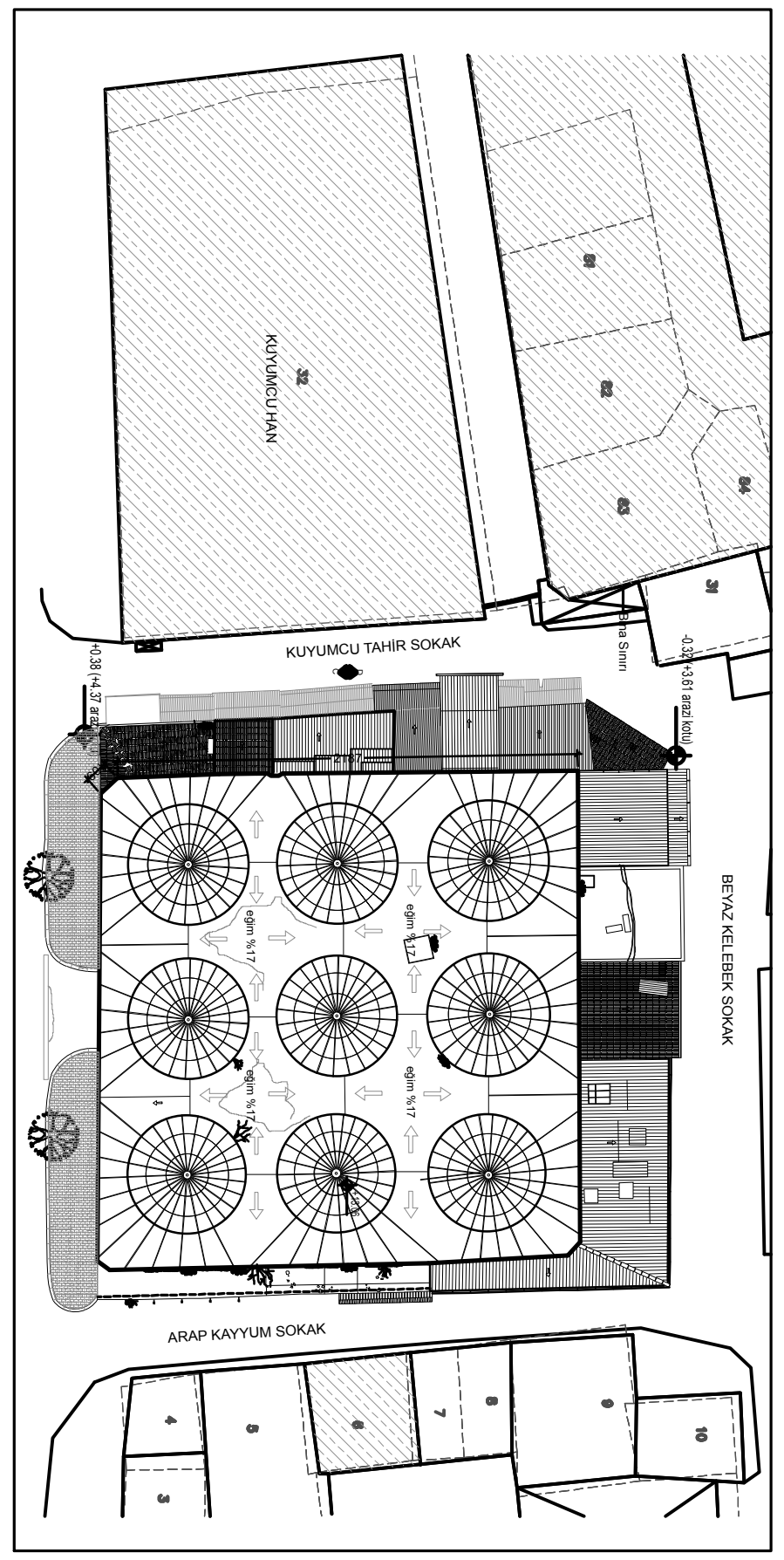
Restorasyon projesi kapsamında, yapının batı ve küzey cephelerinin birleşiminde yer alan taş sütunda ve süslemelerinde meydana gelen hasarların bütünleme ve yeniden yapım teknikleriyle onarımına karar verilmiştir. Ayrıca yüzeyindeki kirliliğinde taş temizleme yöntemleri le temizlenmesine karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, batı cephesi üzerinde bulunan ve günümüzde yapının özgün kagir duvarlarına uygunsuz müdahaleler yapılarak genişletilen dükkan birimlerinin, özgün hallerine döndürülmelerine ve muhdes ilave katlarının kaldırılmasına karar verilmiştir. Dükkan cephelerindeki camekan, tente vb. elemanlarında aslına uygun şekilde yeniden yapılmasına ve cephe bütünlüğünün sağlanması kararı alınmıştır.

Restorasyon projesi kapsamında, günümüzde özgün dövme demir kapısı kapatılarak dükkan olarak kullanılan doğu cephesi girişinin yeniden açılıp burada yer alan girişin tekrar işlevsel hale gelmesine karar verilmiştir.

Restorasyon projesi kapsamında, batı cephesi üzerinde bulunan ve günümüzde yapının özgün kagir duvarlarına uygunsuz müdahaleler yapılarak genişletilen dükkan birimlerinin, özgün hallerine döndürülmelerine ve muhdes ilave katlarının kaldırılmasına karar verilmiştir. Dükkan cephelerindeki camekan, tente vb. elemanlarında aslına uygun şekilde yeniden yapılmasına ve cephe bütünlüğünün sağlanması kararı alınmıştır.

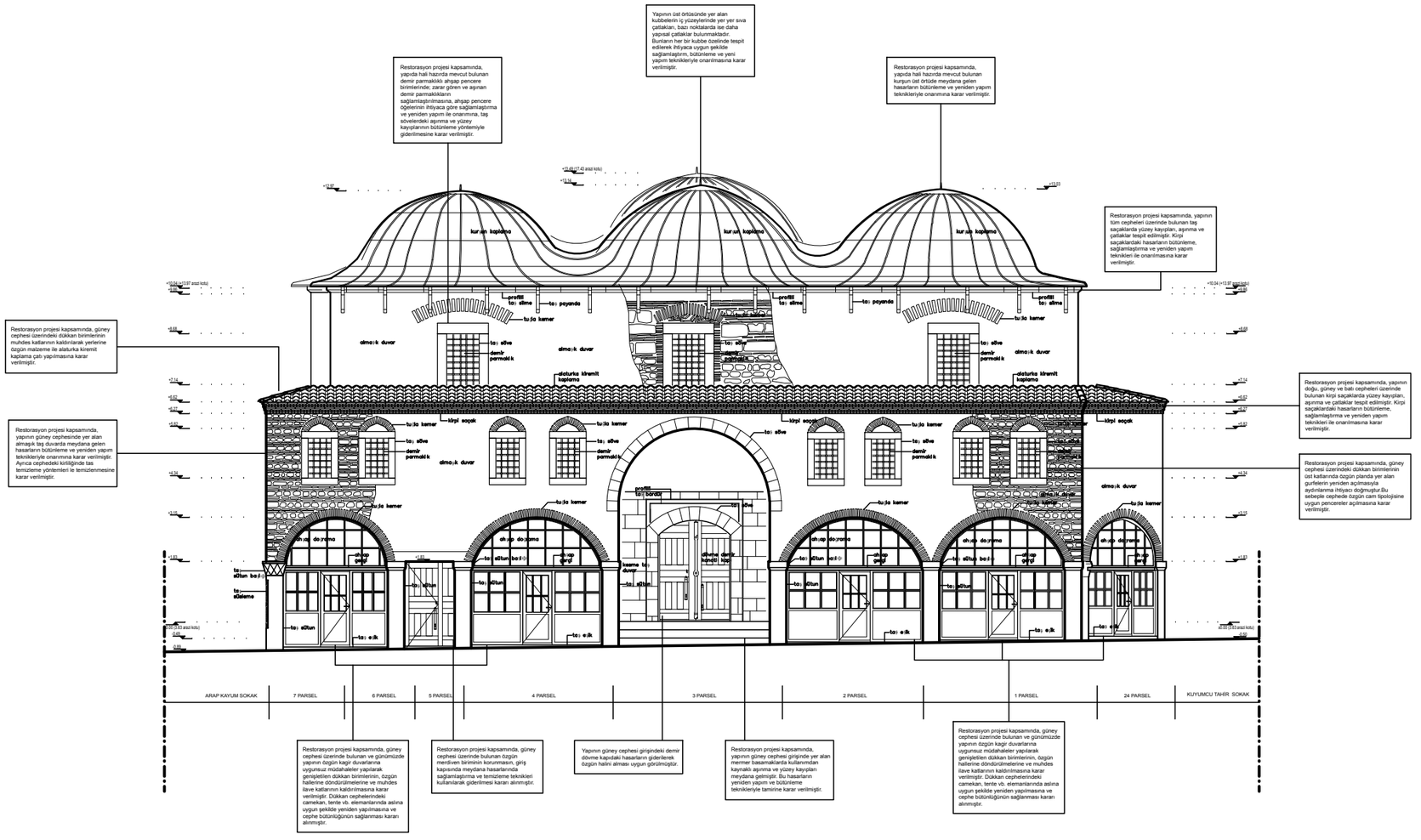

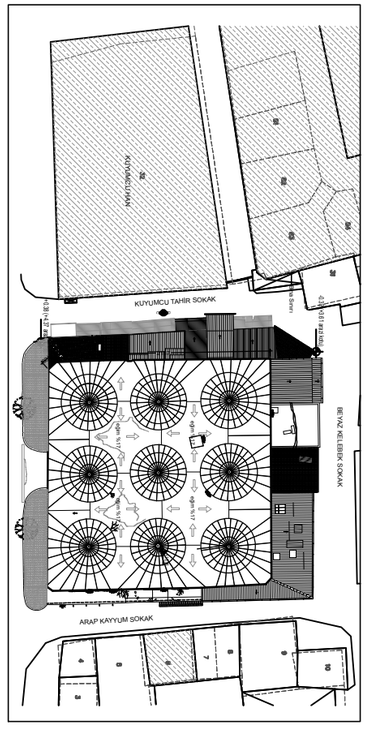
RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 12

ÖLÇEK: 1/50

BATI CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

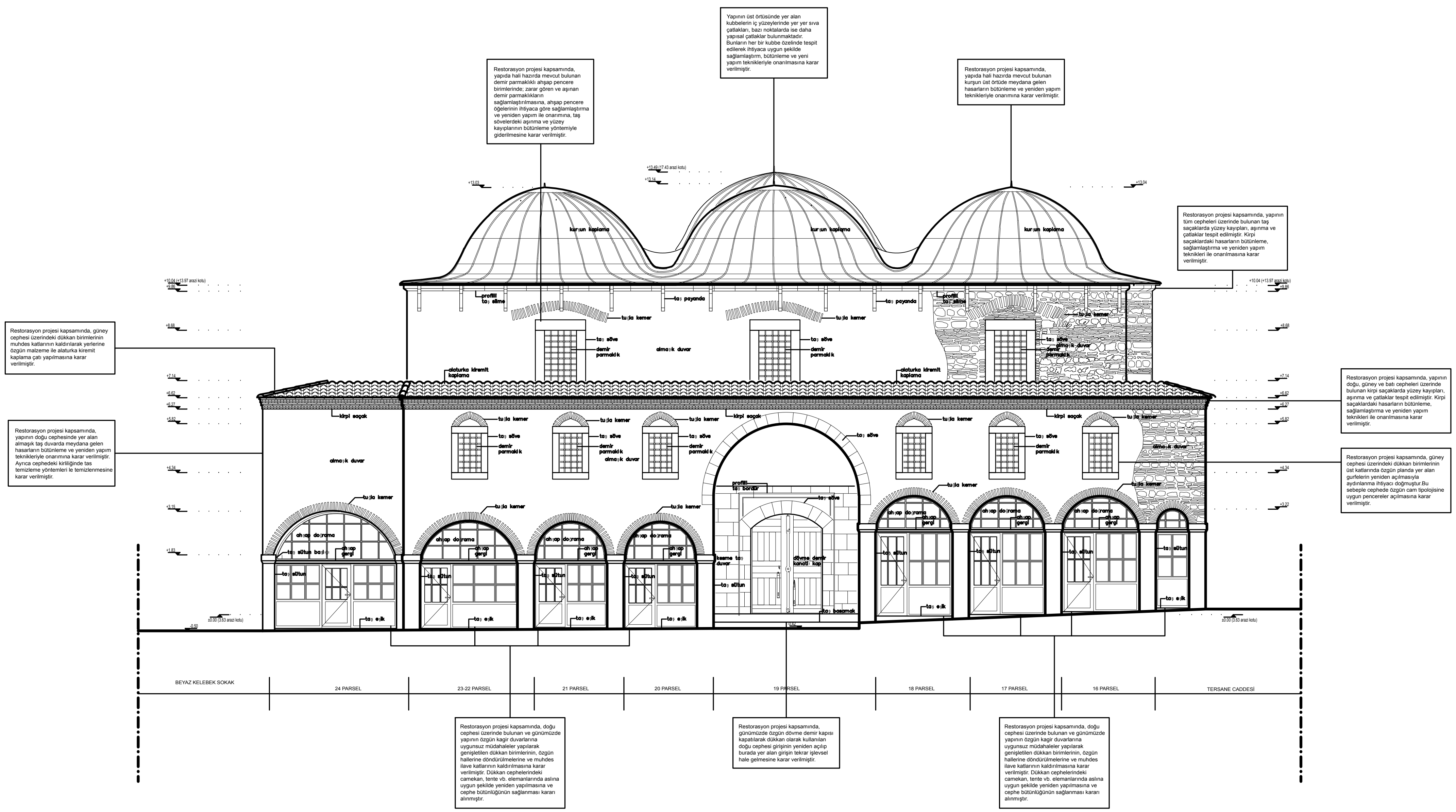
"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 13
ÖLÇEK: 1/50

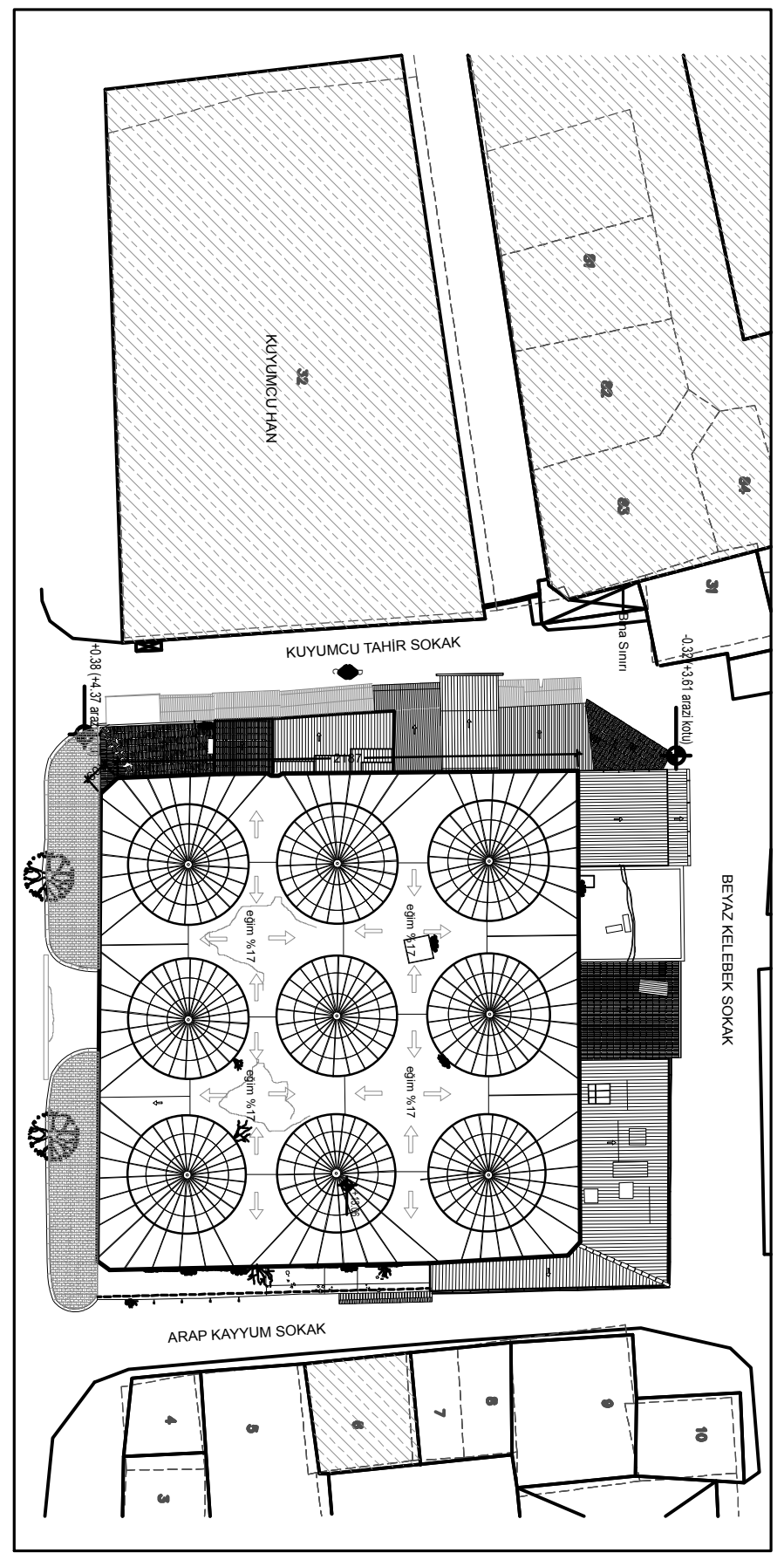
GÜNEY CEPHESİ

T.C. FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYIN YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

"BEDESTEN YAPILARININ YENİDEN KULLANIM SORUNLARININ İNCELENMESİ VE GALATA BEDESTENİ"
RESTORASYON PROJESİ

DANIŞMAN: PROF. DR. İBRAHiM NUMAN
HAZIRLAYAN: BETÜL FEYZA ŞiMŞEK

RÖLÖVE	
RESTİTÜSYON	
RESTORASYON	

PAFTA NO: 14
ÖLÇEK: 1/50

DOĞU CEPHESİ